

Službeni list

Europske unije

C 204

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 61.
13. lipnja 2018.

Sadržaj

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2016.–2017.

Dnevne sjednice od 12. do 15. rujna 2013.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 304, 14.9.2017.

USVOJENI TEKSTOVI

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

Utorak 13. rujna 2016.

2018/C 204/01	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o kohezijskoj politici te istraživačkim i inovacijskim strategijama za pametnu specijalizaciju (RIS3) (2015/2278(INI))	2
2018/C 204/02	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o europskoj teritorijalnoj suradnji – najbolje prakse i inovativne mjere (2015/2280(INI))	11
2018/C 204/03	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o istrazi mjerenja emisija u automobilskom sektoru (2016/2090(INI))	21
2018/C 204/04	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o temi „Ususret novom modelu energetskeg tržišta” (2015/2322(INI))	23
2018/C 204/05	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o strategiji EU-a za grijanje i hlađenje (2016/2058(INI))	35
2018/C 204/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o provedbi tematskog cilja „jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća” – članak 9. stavak 3. Uredbe o zajedničkim odredbama (2015/2282(INI))	49

HR

2018/C 204/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o strategiji EU-a za alpsku regiju (2015/2324(INI))	57
2018/C 204/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o Uzajamnom fondu EU-a za Afriku: implikacije za razvojnu i humanitarnu pomoć (2015/2341(INI))	68
2018/C 204/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o stvaranju povoljnih uvjeta na tržištu rada za ostvarivanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života (2016/2017(INI))	76

Srijeda 14. rujna 2016.

2018/C 204/10	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o prijedlogu direktive Vijeća o provedbi Sporazuma sklopljenog između Općeg udruženja poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskog saveza transportnih radnika (ETF) i Udruženja nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od 21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije Međunarodne organizacije rada o radu u ribolovu iz 2007. (2016/2794(RSP))	93
2018/C 204/11	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nedavnim događajima u Poljskoj i njihovu utjecaju na temeljna prava utvrđena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (2016/2774(RSP))	95
2018/C 204/12	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o odnosima EU-a i Tunisa u aktualnom regionalnom kontekstu (2015/2273(INI))	100
2018/C 204/13	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o socijalnom dampingu u Europskoj uniji (2015/2255(INI))	111

Četvrtak 15. rujna 2016.

2018/C 204/14	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o Filipinima (2016/2880(RSP))	123
2018/C 204/15	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o Somaliji (2016/2881(RSP))	127
2018/C 204/16	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o Zimbabveu (2016/2882(RSP))	132
2018/C 204/17	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o strateškim ciljevima EU-a za 17. sastanak konferencije ugovornih stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) koja će se održati u Johannesburgu (u Južnoj Africi) od 24. rujna do 5. listopada 2016. (2016/2664(RSP))	136
2018/C 204/18	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o primjeni Direktive o poštanskim uslugama (2016/2010(INI))	145
2018/C 204/19	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o pristupu financiranju za mala i srednja poduzeća i povećanju raznolikosti financiranja malih i srednjih poduzeća u uniji tržišta kapitala (2016/2032(INI))	153
2018/C 204/20	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o najboljem načinu iskorištavanja potencijala malih i srednjih poduzeća za otvaranje radnih mjesta (2015/2320(INI))	165

2018/C 204/21	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o primjeni Direktive Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenog 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja („Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju”) (2015/2116(INI))	179
2018/C 204/22	Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o aktivnostima, učinku i dodanoj vrijednosti Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji u razdoblju 2007. – 2014. (2015/2284(INI))	195

II. Informacije

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europski parlament

Utorak 13. rujna 2016.

2018/C 204/23	Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o zahtjevu za ukidanje imuniteta Istvánu Ujhelyiju (2015/2237(IMM))	205
2018/C 204/24	Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o zahtjevu za zaštitu povlastica i imuniteta Rosarija Crocette (2016/2015(IMM))	207
2018/C 204/25	Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o zahtjevu za ukidanje imuniteta Sotiriosu Zarianopoulosu (2016/2083(IMM))	209

Četvrtak 15. rujna 2016.

2018/C 204/26	Odluka Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o usvajanju amandmana na prijedlog Komisije (tumačenje članka 61. stavka 2. Poslovnika) (2016/2218(REG))	211
---------------	---	-----

III. Pripremni akti

EUROPSKI PARLAMENT

Utorak 13. rujna 2016.

2018/C 204/27	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Narodne Republike Kine u skladu s člankom XXIV. stavkom 6. i člankom XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. u pogledu izmjene povlastica na popisu Republike Hrvatske u okviru njezina pristupanja Europskoj uniji (15561/2015 – C8-0158/2016 – 2015/0298(NLE))	212
2018/C 204/28	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Istočne Republike Urugvaja na temelju članka XXIV. stavka 6. i članka XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. u pogledu izmjene koncesija u rasporedu Republike Hrvatske u okviru njezina pristupanja Europskoj uniji (06870/2016 – C8-0235/2016 – 2016/0058(NLE))	213
2018/C 204/29	Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o predloženom imenovanju Lazarosa Stavroua Lazaroua za člana Revizorskog suda (C8-0190/2016 – 2016/0807(NLE))	214

2018/C 204/30	Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o predloženom imenovanju Joãa Alexandra Tavaresa Gonalvesa de Figueireda za člana Revizorskog suda (C8-0260/2016 – 2016/0809(NLE)) .	215
2018/C 204/31	Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o predloženom imenovanju Lea Brincata za člana Revizorskog suda (C8-0185/2016 – 2016/0806(NLE))	216
2018/C 204/32	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 471/2009 o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama u vezi s dodjelom delegiranih i provedbenih ovlasti Komisiji radi donošenja određenih mjera (08536/1/2016 – C8-0226/2016 – 2013/0279(COD))	217
2018/C 204/33	P8_TA(2016)0332 Statistika o cijenama prirodnog plina i električne energije ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o postupku Zajednice za poboljšanje transparentnosti cijena plina i električne energije koje se zaračunavaju industrijskim krajnjim korisnicima (COM(2015)0496 – C8-0357/2015 – 2015/0239(COD)) P8_TC1-COD(2015)0239 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 13. rujna 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ	218
Srijeda 14. rujna 2016.		
2018/C 204/34	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Protokola uz Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Švicarske Konfederacije, s druge strane, o slobodnom kretanju osoba u vezi sa sudjelovanjem Republike Hrvatske kao ugovorne stranke nakon njezinog pristupanja Europskoj uniji (14381/2013 – C8-0120/2016 – 2013/0321(NLE))	219
2018/C 204/35	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o Trostranom socijalnom samitu za rast i zapošljavanje i stavljanju izvan snage Odluke br. 2003/174/EZ (05820/2014 – C8-0164/2016 – 2013/0361(APP))	220
2018/C 204/36	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja direktive Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju tehničkih pravila za plovila unutarnje plovidbe, izmjeni Direktive 2009/100/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2006/87/EZ (07532/2/2016 – C8-0227/2016 – 2013/0302(COD))	221
2018/C 204/37	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane (10107/2016 – C8-0243/2016 – 2016/0005(NLE))	222

2018/C 204/38	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o Delegiranoj uredbi Komisije od 30. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) utvrđivanjem regulatornih tehničkih standarda u vezi s prikazom, sadržajem, pregledom i revizijom dokumenata s ključnim informacijama te uvjetima za ispunjavanje zahtjeva za dostavu tih dokumenata (C(2016)03999 – 2016/2816(DEA))	223
Četvrtak 15. rujna 2016.		
2018/C 204/39	Odluka Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o odobrenju imenovanja Juliana Kinga članom Komisije (C8-0339/2016 – 2016/0812(NLE))	225
2018/C 204/40	<p>P8_TA(2016)0352</p> <p>Putna isprava za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom ***I</p> <p>Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj putnoj ispravi za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (COM(2015)0668 – C8-0405/2015 – 2015/0306(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2015)0306</p> <p>Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 15. rujna 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europske putne isprave za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom i stavljanju izvan snage Preporuke Vijeća od 30. studenoga 1994.</p>	226
2018/C 204/41	<p>Amandmani koje je usvojio Europski parlament 15. rujna 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prospektu koji se objavljuje prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštavanja za trgovanje (COM(2015)0583 – C8-0375/2015 – 2015/0268(COD))</p> <p>[Amandman 1, osim ako je drukčije navedeno]</p>	227
2018/C 204/42	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o prijedlogu odluke Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (COM(2016)0171 – C8-0133/2016 – 2016/0089(NLE))	296
2018/C 204/43	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica (COM(2016)0071 – C8-0098/2016 – 2016/0043(NLE))	308

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se **podobljanim kurzivom**. Brisanja se označuju simbolom **■** ili precrtanim tekstom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta **podobljanim kurzivom** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2016.–2017.

Dnevne sjednice od 12. do 15. rujna 2013.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 304, 14.9.2017.

USVOJENI TEKSTOVI

Utorak 13. rujna 2016.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0320

Kohezijska politika te istraživačke i inovacijske strategije za pametnu specijalizaciju (RIS3)

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o kohezijskoj politici te istraživačkim i inovacijskim strategijama za pametnu specijalizaciju (RIS3) (2015/2278(INI))

(2018/C 204/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 4. i 162. te članke 174. – 178.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Uredba o zajedničkim odredbama”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 289.

⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 470.

⁽⁴⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 259.

⁽⁵⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 303.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1300/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1084/2006 ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o pametnoj specijalizaciji: umrežavanje centara izvrsnosti za učinkovitu kohezijsku politiku ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2015. o ulaganju u radna mjesta i rast: promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir brošuru Komisije od 22. veljače 2016. pod nazivom „Plan ulaganja za Europu: nove smjernice o kombiniranju europskih strukturnih i investicijskih fondova s Europskim fondom za strateška ulaganja”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2014. naslovljenu „Istraživanje i inovacije kao izvori obnovljenog rasta” (COM(2014)0339),
- uzimajući u obzir šesto izvješće Komisije od 23. srpnja 2014. o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji naslovljeno „Ulaganja u radna mjesta i rast”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. studenoga 2014. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu” (COM(2014)0903),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. prosinca 2015. naslovljenu „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova” (COM(2015)0639),
- uzimajući u obzir vodič Komisije iz 2014. naslovljen „Omogućavanje sinergije između europskih strukturnih i investicijskih fondova, Obzora 2020. i drugih programa Unije vezanih uz istraživanja, inovacije i konkurentnost”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. listopada 2010. naslovljenu „Regionalna politika kao doprinos pametnom rastu u okviru strategije Europa 2020.” (COM(2010)0553),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 13. rujna 2013. pod nazivom „Mjerenje ukupnih rezultata inovativnosti u Europi: ususret novom pokazatelju” (COM(2013)0624),
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 4. svibnja 2012. naslovljeno „Aktivno starenje: inovacija – pametno zdravlje – bolji život” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 30. svibnja 2013. naslovljeno „Zatvaranje inovacijskog jaza” ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 7. listopada 2014. naslovljeno „Mjere potpore za stvaranje ekosustava za novoosnovana poduzeća koja se bave visokom tehnologijom” ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije iz 2014. u kojemu su navedene smjernice za tvorce politika i provedbena tijela pod naslovom „Omogućavanje sinergije između europskih strukturnih i investicijskih fondova, Obzora 2020. i drugih programa Unije vezanih uz istraživanja, inovacije i konkurentnost” (SWD(2014)0205),

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 281.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 487.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0002.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0308.

⁽⁵⁾ SL C 225, 27.7.2012., str. 46.

⁽⁶⁾ SL C 218, 30.7.2013., str. 12.

⁽⁷⁾ SL C 415, 20.11.2014., str. 5.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir pilot-projekt pod nazivom „Kohezijska politika i sinergija s istraživačkim i razvojnim fondovima: put prema izvrsnosti”,
 - uzimajući u obzir pripremno djelovanje Europskog parlamenta u regiji Istočna Makedonija i Trakija (REMTh),
 - uzimajući u obzir članak 52. i članak 132. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj (A8-0159/2016),
- A. budući da u ovim vremenima gospodarske, financijske i socijalne krize EU mora ulagati više napora u stvaranje pametnog, održivog i uključivog gospodarskog rasta;
- B. budući da je jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija jedan od prioriteta ulaganja u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) za razdoblje 2014. – 2020.; budući da se potpora inovacijama uvelike razlikuje diljem EU-a i u državama članicama, posebice u pogledu korištenja znanjem i tehnologijom pri promicanju inovacija;
- C. budući da su za programsko razdoblje 2014. – 2020. države članice prvi put obvezne razviti nacionalne i/ili regionalne strategije pametne specijalizacije uključivanjem nacionalnih i regionalnih upravnih tijela i dionika kao što su visokoškolske ustanove, industrija i socijalni partneri u proces poduzetničkog otkrivanja;
- D. budući da se pametnom specijalizacijom kombiniraju i povezuju različite politike, uključujući politike u vezi s poduzetništvom, obrazovanjem i inovacijama, kako bi regije mogle utvrditi i odabrati prioritetna područja za svoj razvoj i povezana ulaganja usredotočujući se na svoje jače strane i relativne prednosti;
- E. budući da bi strategije RIS3 trebale pomoći pri jačanju konkurentnosti europskoga gospodarstva, razvoju europske dodane vrijednosti u inovacijama, otvaranju većeg broja boljih visokokvalitetnih radnih mjesta i stjecanju širokog spektra novih iskustava; budući da bi se tim strategijama trebalo doprinijeti širenju dobrih praksi i razvoju novog poduzetničkog duha, zajedno s učinkovitim jedinstvenim digitalnim tržištem i pametnom specijalizacijom koji bi mogli dovesti do stjecanja novih vještina i znanja, inovacija te zapošljavanja u cilju boljeg iskorištavanja rezultata istraživanja i svih vrsta inovacija;
- F. budući da razvoj strategije RIS3 uključuje postupak razvoja mehanizama upravljanja koji uključuju više dionika s pomoću kojih se utvrđuju konkretna područja s najvećim strateškim potencijalom, određuju strateški prioriteti i osmišljavaju učinkovite službe podrške za poduzeća radi maksimiranja razvojnog potencijala neke regije temeljenog na znanju;
- G. budući da se strategijama RIS3 doprinosi učinkovitim korištenju fondovima EU-a, utječe na sve države članice i regije Unije te se oslobađa potencijal svih regija, pomažući tako EU-u u smanjenju inovacijskog jaza, na unutarnjem i vanjskom planu, kako bi postao konkurentniji na globalnoj razini;
- H. budući da pravovremen i uspješan razvoj strategija RIS3 u državama članicama uvelike ovisi o njihovu rastućem administrativnom kapacitetu programiranja, pripreme proračuna, provedbe i evaluacije unutar okvira politike u cilju povećanja privatnih ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije; budući da se u okviru tog razvoja treba voditi računa o činjenici da su inicijalne procjene strategija za pametnu specijalizaciju dale nejasnu sliku, pogotovo u pogledu izbora prioriteta koje se često smatralo previše općenitima ili nedovoljno povezanim s regionalnim gospodarskim i inovacijskim strukturama, što znači da je strategije pametne specijalizacije potrebno poboljšati u tom smislu;
- I. budući da platforma RIS3 olakšava uzajamnu i „odozdo prema gore” razmjenu i prijenos znanja između uključenih regija; budući da je tom procesu potrebno dati prednost pri budućem oblikovanju inicijativa pametne specijalizacije i njihovoj provedbi;

Utorak 13. rujna 2016.

Središnja uloga strategija RIS3 u doprinosu kohezijske politike ciljevima strategije Europa 2020.

1. naglašava da se strategijama pametne specijalizacije podržava tematska koncentracija i strateško programiranje u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova (fondovi ESI) te se poboljšava usmjerenost na učinak na terenu, čime se doprinosi postizanju ciljeva strategije Europa 2020.; naglašava da je cilj tih strategija stvaranje održivog rasta utemeljenog na znanju, postizanje uravnoteženog razvoja i otvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta, ne samo u razvijenim područjima nego i u tranzicijskim, slabije razvijenim, ruralnim i otočnim regijama;
2. traži da se, kako bi strategije pametne specijalizacije mogle funkcionirati, u potpunosti poštuju nove odredbe o *ex ante* uvjetima za dodjelu sredstava iz fondova ESI;
3. poziva sve uključene aktere da strategije RIS3 razviju na temelju analize postojećih kapaciteta, prednosti i kompetencija svake regije, da se usredotoče na poduzetničko otkrivanje kako bi otkrili nova područja pametne specijalizacije ili relativne prednosti, izbjegli prisilnu i umjetnu prekomjernu specijalizaciju te osnažili partnerstvo između javnog i privatnog sektora, istovremeno izbjegavajući eventualne sukobe interesa između tih sektora;
4. podržava široku definiciju inovacije kao preobrazbe ideje u nov ili poboljšan proizvod ili uslugu stavljen u tržište, nov ili poboljšan operativni proces koji se upotrebljava u industriji i trgovini ili nov pristup socijalnoj usluzi;
5. traži od regija da osmisle programe za inovativne službe podrške namijenjene za nadopunu ili zamjenu postojećih službi podrške, kako bi se omogućilo da određena regija može postići svoj puni konkurentni potencijal, pomoglo poduzećima da apsorbiraju novo znanje i tehnologiju da bi ostala konkurentna i zajamčilo da resursi namijenjeni za istraživanje i inovacije postignu kritičnu masu;
6. zahtijeva od Komisije da uskladi Uredbu o općem skupnom izuzeću kako bi se u okviru fondova ESI mogli pružati uvjeti za dodjelu Pečata izvrsnosti;
7. zahtijeva od nacionalnih tijela da ulažu u prikupljanje regionalnih informacija i dubinsku analizu velikih podataka kako bi im se omogućilo da pokažu svoju konkurentnu prednost te razumiju trendove regionalnih poduzeća u globalnom lancu vrijednosti;
8. mišljenja je da platforma S3, koju je u sklopu Zajedničkog istraživačkog centra u Sevilli uspostavila Glavna uprava Komisije za regionalnu i urbanu politiku (DG REGIO), ima ključnu ulogu u savjetovanju regija i uspostavi referentnih vrijednosti u pogledu njihovih inovacijskih strategija, pružanju pomoći regijama koje zaostaju te unaprjeđenju višerazinskog upravljanja i sinergije između regija pružanjem informacija, metodologija, stručnog znanja i savjeta nacionalnim i regionalnim tvorcima politika; naglašava da bi trebalo ulagati trajne napore u ažuriranje baze podataka u sklopu te platforme, uzimajući u obzir lokalne potrebe, posebnosti i prioritete regija i gradova;
9. zauzima stajalište da bi u okviru platforme S3 u Sevilli posebnu pozornost trebalo posvetiti regijama koje zaostaju te da bi im osobito trebalo pružiti pomoć u oblikovanju i usmjeravanju njihovih strategija;
10. smatra da manje regije imaju više problema s razvojem i provedbom strategija te poziva na sastavljanje prijedloga za povećanje potpore takvim regijama kako bi se unaprijedila provedba strategija S3 i razmjena najboljih praksi;
11. pozdravlja činjenicu da se Komisija u zadnje vrijeme usredotočila na regije koje zaostaju u okviru nedavnog pilot-projekta povezanog s pripremnim djelovanjem Europskog parlamenta u regiji Istočna Makedonija i Trakija koji će se do kraja 2017. proširiti na regije iz osam država članica;
12. pozdravlja nastavak rada platforme Regionalni inovacijski monitor Plus (RIM Plus), koju je uspostavila Glavna uprava Komisije za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike (DG Growth), uspostavu Opservatorija za istraživanje i inovacije (RIO), koji je pokrenula Glavna uprava za istraživanje i inovacije (DG RTD), i različite centre znanja povezane s tom politikom pri Zajedničkom istraživačkom centru Europske komisije (DG JRC), koji pružaju sveobuhvatne podatke, pokazatelje i smjernice nacionalnim i regionalnim dionicima platforme S3;

Utorak 13. rujna 2016.

13. raduje se budućim pojedinostima o Europskom vijeću za inovacije (EIC) koje je namijenjeno za stvaranje jedinstvene kontaktne točke za inovatore i kojim će se povezati znanstvena postignuća i potrebe europskih poduzeća i javnih tijela;

14. podsjeća da je javno financiranje i dalje snažan pokretač inovacija; poziva nadležna tijela da postupaju s oprezom kad je riječ o jačem usredotočenju na financijske instrumente, s obzirom na to da inovacije ne bi trebale ovisiti samo o bespovratnim sredstvima nego bi se za njih trebali moći utvrditi alternativni načini financiranja, kao što su zajmovi i jamstva, te bi trebalo održati ravnotežu između bespovratnih sredstava i alternativnih načina (javnog i privatnog) financiranja;

Višerazinsko upravljanje i njegov kapacitet

15. žali zbog toga što su neke države članice odlučile uspostaviti nacionalne strategije RIS3, a da lokalnim i regionalnim tijelima nisu pružile šansu da oblikuju vlastite stavove, čime se potkopava proces poduzetničkog otkrivanja „odozdo prema gore” koji bi trebao biti uvršten u strategije RIS3; naglašava važnost regionalnog pristupa, s obzirom na to da provedba strategija RIS3 može biti uspješna samo ako se temelji na lokalnim i regionalnim prednostima; poziva uključene države članice da razmotre zamjenu nacionalnih strategija RIS3 regionalnima kako ne bi propustile mogućnosti za rast te poziva na bolju koordinaciju između nacionalnih i regionalnih strategija S3 gdje je to primjereno u cilju njihove eventualne prilagodbe budućim potrebama i zahtjevima održivog razvoja, posebno u prehrambenom i energetskom sektoru; žali zbog toga što se nije uvijek poštovalo načelo partnerstva sadržano u članku 5. Uredbe o zajedničkim odredbama; poziva države članice da poštuju načelo partnerstva u svim fazama pripreme i provedbe sporazuma o partnerstvu i operativnih programa;

16. smatra da će kvalitetna suradnja uprave s relevantnim akterima u regiji imati odlučujući utjecaj na strategiju RIS3 te da će znatno smanjiti rizik od pogrešnog odabira prioriteta; naglašava pritom važnost savjetovanja s poduzećima, a posebice s malim i srednjim poduzećima, jer će „vizija inovativnosti” biti uspješna samo ako poduzeća imaju odgovarajući potencijal za njezinu provedbu;

17. naglašava važnost bolje koordinacije između svih razina upravljanja kako bi se potaknula vizija regionalnih strategija s pristupom „odozdo prema gore”, uključujući sva tijela i dionike u području pametne specijalizacije, kao i stručnjake, civilno društvo i krajnje korisnike, radi rješavanja problema pomanjkanja suradnje; ističe da izostanak prilagodbe relevantnih propisa država članica stvara prepreke u provedbi ulaganja u području istraživanja i inovacija;

18. ističe da je civilno društvo imalo ograničenu ulogu u pogledu strategija RIS3 te poziva na povećanje njegova sudjelovanja s pomoću platformi i partnerstava zasnovanih na suradnji jer se time može pridonijeti boljem oblikovanju strategija, unaprijediti suradnja s društvom i poboljšati upravljanje;

19. naglašava važnost bliske koordinacije između operativnih programa i strategija RIS3 tijekom cijele faze provedbe;

20. poziva na bliži dijalog i suradnju između institucija EU-a (Europski parlament i Vijeće), kao i na izvršnoj razini (Komisija i nacionalna provedbena tijela), kako bi se ostvario okvir pogodan za inovacije i istraživanja te ojačala provedba strategija RIS3 u kontekstu predstojeće revizije višegodišnjeg financijskog okvira za 2014.;

21. poziva Komisiju i ostala nadležna tijela da pruže dodatnu pomoć pri provedbi strategija RIS3 onim državama članicama kojima je to potrebno;

22. poziva na kontinuirano ulaganje napora kako bi se potaknula promjena mentaliteta i kako bi se promicali inovativni politički pristupi u cilju jačanja suradnje unutar regija, među regijama i izvan njih, kao i prekogranične te transnacionalne suradnje, među ostalim i u okviru makroregija, s pomoću postojećih alata kao što je INTERREG kako bi se nastavilo povećanje europske dodane vrijednosti tih strategija;

23. podsjeća da je potrebno naglasiti socijalne inovacije, s obzirom na to da one mogu pridonijeti uspostavi novih poslovnih modela i kultura, čime se stvara prikladna okolina za provedbu kružne ekonomije;

Utorak 13. rujna 2016.

24. poziva Komisiju da predstavi integriranu komunikaciju o dodanoj vrijednosti strategija RIS3 i njihovoj provedbi s pomoću operativnih programa, na što se trebaju nadovezati prijedlozi o daljnjim koracima u Sedmom kohezijskom izvješću;
25. žali zbog manjka međuregionalne suradnje na temelju teme pametne specijalizacije; napominje da zajednički strateški okvir pruža mogućnost iskorištavanja do 15 % sredstava u okviru Uredbe o zajedničkim odredbama (Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo) u svrhu takve suradnje izvan svoje regije; naglašava da je izvješće koje je sastavljeno u skladu s člankom 16. stavkom 3. i naslovljeno „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova” pokazalo da su te mogućnosti do sada bile slabo iskorištene; poziva države članice i regionalna tijela da u većoj mjeri iskoriste mogućnosti koje im se pružaju;
26. poziva na osmišljavanje mehanizama fleksibilnosti i koordinacije kojima bi se povezali rezultati procesa povezanog sa strategijama RIS3 i provedba programa Obzor 2020. i drugih programa; potiče regije na korištenje oblika transnacionalne suradnje poput inicijative Vanguard, Pečata izvrsnosti, Platforme za razmjenu znanja, platforma S3, Puta prema izvrsnosti i regionalnih programa za inovacije kolokacijskih centara Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT); poziva na olakšavanje razvoja strateških partnerstava klastera, u cilju jačanja ulaganja, poboljšanja koordinacije, stvaranja sinergija i promicanja razmjene gledišta kako bi se izbjeglo udvostručavanje i neučinkovita potrošnja javnih resursa;
27. potiče nacionalne i europske institucije da nastave pratiti inovacijski jaz između država članica EU-a, kao i u sve većoj mjeri unutar njih, te diljem regija NUTS 2;
28. smatra da je potrebno pojednostaviti procedure i smanjiti broj prepreka u administrativnom postupku strategija;
29. poziva nadležna tijela na svim razinama da pojednostave procedure i smanje broj prepreka u administrativnom postupku u okviru strategija; potiče ulaganja u ljudski kapital, među ostalim i s pomoću međuregionalnih partnerstava u EU-u, kako bi se povećali administrativni kapaciteti i uspješno proveo i nadzirao proces povezan sa strategijama RIS3 te kako bi se njime uspješno upravljalo, a da se istovremeno ne stvara dodatno administrativno opterećenje; potiče nadležna tijela da daju prednost istraživanju i inovacijama u regijama s odgovarajućim potencijalom, ali u kojima su ulaganja u tom području nedovoljna;
30. potiče regije i države članice da pojačaju upotrebu raspoloživih proračunskih sredstava namijenjenih za tehničku pomoć kako bi se zajamčila učinkovita i djelotvorna provedba strategija RIS3;
31. podsjeća da bi strategije pametne specijalizacije također trebale biti snažan instrument za rješavanje društvenih, okolišnih, klimatskih i energetske izazova te promicanje prelijevanja znanja i tehnološke diversifikacije;

Bolje sinergije za rast i otvaranje radnih mjesta

32. kritizira manjak sinergija u fondovima ESI i drugim financijskim instrumentima EU-a, čime se narušava koordiniranost, dosljednost i integriranost financiranja EU-a te umanjuju njegovi rezultati i učinak; poziva na to da se posveti veća pozornost načinima na koje se može postići bolji strateški pristup sinergijama i uzeti u obzir kombiniranje, komplementarnost i potencijal instrumenata financiranja te da se ti načini bolje istraže kako bi se osiguralo potpuno iskorištavanje jamstava EU-a za financiranje platformi za ulaganja;
33. naglašava potrebu nastavljanja i produbljivanja pristupa trostruke i četverostruke spirale pametnoj specijalizaciji na regionalnoj razini, povezanih s javnim upravama, poduzećima, sveučilištima i građanima; naglašava da bi trebalo ojačati ulogu posljednjih dvaju skupova sudionika (tj. visokoškolskih/istraživačkih institucija i organizacija građana) u pogledu novih programa EU-a i novih vrsta financiranja EU-a;
34. poziva na pružanje pojačane potpore malim i srednjim poduzećima te *start-up* poduzećima jer su velika većina njih predvodnici u pogledu disruptivnih inovacija te znatno pridonose utvrđivanju lokalnih talenata u nizu područja i zapošljavanju mladih;

Utorak 13. rujna 2016.

35. potiče trajnu potragu za pouzdanim pokazateljima za praćenje inovacijskih rezultata na svim razinama upravljanja boljom mobilizacijom te usklađivanjem resursa Eurostata i ostalih relevantnih glavnih uprava Komisije, uzimajući u obzir i postignuća OECD-a, ESPON-a i ostalih aktera u tom području, kao što su nacionalni zavodi za statistiku;
36. naglašava da koordinirana i komplementarna upotreba fondova ESI, zajedno s programom Obzor 2020. i Europskim fondom za strateška ulaganja (EFSU), u skladu sa smjernicama o komplementarnosti između fondova ESI i EFSU-a koje je Komisija objavila u veljači 2016., pruža izvrsne mogućnosti za poticanje inovacija na regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a povećanjem privlačnosti ulaganja u istraživanje i inovacije u cilju privlačenja privatnog kapitala kojim se nadopunjuje javno financiranje; poziva lokalna i regionalna tijela da na najbolji način iskoriste mogućnosti kombiniranja tih alata;
37. poziva na potragu za odgovarajućim informacijama u cilju postizanja sinergija među raznim politikama i instrumentima dostupnima u sklopu strategija RIS3, kao što su kohezijska politika za razdoblje 2014. – 2020., Platforma za pametnu specijalizaciju, Europski opservatorij klastera, Europsko partnerstvo za inovacije, Europski strateški forum, ključne tehnologije razvoja i istraživačke infrastrukture;
38. potiče regije da pri provedbi svojih strategija RIS3 ojačaju suradnju u pogledu mentaliteta i ekosustava otvorenih inovacija temeljenu na modelu četverostruke spirale;
39. ističe važnost prilagodbe obrazovanja i znanstvenih istraživanja stvarnim potrebama tržišta kako bi nove inovacije bile usklađene s potražnjom i kako bi pridonijele gospodarskom rastu;

Pametni gradovi kao katalizatori strategija RIS3

40. ponovno ističe ključnu ulogu urbanih područja EU-a u gospodarskom i socijalnom razvoju Unije s obzirom na to da djeluju kao centri aktivnosti raznih aktera i sektora, nude kombinaciju izazova i mogućnosti za pametan, održiv i uključiv rast te djeluju kao predvodnici integriranog političkog pristupa usmjerenog na konkretna područja; naglašava važnost urbanih područja u pospešivanju ljudskih resursa, infrastrukture i ulagačkog potencijala za razvoj inovacijskih klastera;
41. poziva Komisiju da uzme u obzir strategije RIS3 i ostale inovacijske programe, posebno uzimajući u obzir integrirana teritorijalna ulaganja, pri razvoju Europskog plana za gradove kako bi stvorila sinergije i snažne poveznice u cilju učinkovite uporabe sredstava;
42. naglašava važnost olakšavanja inovativne međusektorske i prekogranične suradnje te suradnje na temelju načela trostruke spirale povezane s europskim izazovima kako bi regije i gradovi postali pametniji i zeleniji te ugodniji za život i rad;
43. ističe potrebu za daljnjim razvojem i proširenjem koncepta „pametnih i povezanih gradova” diljem Europe; pozdravlja namjeru nizozemskog predsjedništva EU-a da osmisli pristup „odozdo prema gore” kojim će se gradovima, u suradnji s regionalnim tijelima, omogućiti da razrade Plan EU-a za gradove te da se razviju iz pametnih u izvrsne gradove; u tom kontekstu podržava pripremu Amsterdamskog pakta usredotočenog na održivi rast i otvaranje novih radnih mjesta, na jačanje veza među svim dionicima, građanima i socijalnim organizacijama te na promicanje održivog i socijalno uključivog razvoja;
44. skreće pozornost na promicanje različitih programa suradnje i razmjene znanja između gradova u području pametne specijalizacije i inovacija, kao što je inicijativa otvorenih i prilagodljivih pametnih gradova koju podržava Komisija;
45. podržava inicijative Komisije i Vijeća u pogledu Plana EU-a za gradove u kontekstu Amsterdamskog pakta; poziva Komisiju da potakne usklađivanje urbanih i regionalnih politika; zahtijeva od Komisije da u Sedmom kohezijskom izvješću predstavi prijedloge za usklađivanje inicijativa i metodologije pametnih gradova i strategija RIS3;

Utorak 13. rujna 2016.

Praćenje i evaluacija

46. napominje da, iako je većina regija usvojila neku od strategija RIS3, znatan broj njih još treba poraditi na ispunjavanju *ex ante* uvjeta, pri čemu su glavni izazovi mehanizam praćenja, proračunski okvir i mjere za poticanje ulaganja privatnog sektora u istraživanja i inovacije;

47. podsjeća lokalne i regionalne donositelje odluka na važnost njihove predanosti uporabi strategija RIS3 kao instrumenta za gospodarsku preobrazbu unutar vlastitih regija, čime također utječu na politiku EU-a;

48. pozdravlja usredotočenost tih regionalnih strategija na energiju, zdravlje, informacijske i komunikacijske tehnologije, napredne materijale, hranu, usluge, turizam, održive inovacije i prijevoz, biogospodarstvo, proizvodne sustave te kulturnu i kreativnu industriju, kao i na ostale specijalizacije i posebno konkurentne sektore određene regije; međutim, žali zbog toga što mnoge strategije nisu dovoljno granularne te poziva na unaprjeđenje postupka određivanja prioriteta, čime bi se izbjegao rizik od tematske istovjetnosti strategija; poziva na razvoj strategija ne samo u području visoke tehnologije nego i niske tehnologije te socijalnih inovacija te potiče sve dionike da streme k preplitanju između sektora jer takva preplitanja mogu pogodovati inovacijama;

49. vjeruje da se promicanjem nacionalnih opservatorija za strategije pametne specijalizacije može pridonijeti izgradnji jačih sustava pokazatelja za praćenje strategija RIS3, posebno u pogledu metodologije i osposobljavanja;

50. primjećuje da jedinstvene konkurentne prednosti određenih regija nisu dovoljno dokumentirane u nekim strategijama RIS3, dok ostale ne pružaju dovoljno dokaza o sposobnosti dionika da pruže potporu poduzećima u pogledu inovacija ili istraživača da provedu primijenjeno istraživanje ili pronađu komercijalnu primjenu svojih rezultata; napominje da neke regije imaju široke strategije i pojednostavljene pokazatelje praćenja; stoga poziva na povećanje kapaciteta javnih tijela za prikupljanje i procjenu dobivenih relevantnih informacija, kao i na osnaživanje usklađenog napora regija i središnjih tijela u utvrđivanju i standardiziranju postojećih baza podataka te u osiguranju pristupa dionika tim bazama;

51. poziva EU i države članice da se pri provedbi periodičnog (godišnjeg i srednjoročnog), kvantitativnog i kvalitativnog, praćenja provedbe tih strategija koriste postojećim alatima kao što je Istraživanje o inovacijama u Zajednici (CIS), te da u taj proces uključe sve dionike, među ostalima i civilno društvo; napominje da i regije i države članice nailaze na slične probleme u pogledu evaluacije praćenja te poziva regije da objavljuju redovna izvješća o ispunjavanju svojih ciljeva radi bolje analize učinka strategija RIS3 te da osiguraju transparentnost i javni pristup informacijama o praćenju; međutim, svjestan je da će te strategije uroditi plodom tek za mnogo godina te je stoga potrebno prilagoditi rano praćenje razumnim očekivanjima;

52. potiče regije i države članice da budu proaktivne u vezi s pravovremenom provedbom akcijskih planova s obzirom na ciljni datum u prosincu 2016. za usklađivanje s *ex ante* uvjetima; poziva ih da uspostave i provedu mehanizam praćenja u sklopu kontinuirane revizije strategija RIS3, koji će biti usmjeren na utvrđivanje ulagačkih područja u kojima regionalni inovacijski akteri mogu steći ili održati konkurentsku prednost;

53. smatra da zajedničko sudjelovanje u praćenju i evaluaciji relevantnih instrumenata u okviru strategija RIS3 te usklađivanje praćenja i evaluacije za izvješćivanje o različitim instrumentima mogu dati znatan doprinos u tom području; stoga poziva sve dionike i donositelje odluka da stvore sinergije i razviju sustave za prikupljanje i obradu podataka u vezi s politikama i instrumentima obuhvaćenima određenim strategijama RIS3;

54. podsjeća da se strategijom koja je dobra „na papiru” neće postići očekivani rezultati ako se ne upotrijebe usluge službi podrške za poduzeća;

Utorak 13. rujna 2016.

Glavne pouke i budućnost strategija RIS3

55. žali zbog toga što se u okviru strategija RIS3 često prepoznaje potreba za pružanjem pomoći poduzećima u korištenju svim oblicima inovacija, ali što se svejedno podržavaju samo inovacije koje se temelje na tehnološkom znanju; s tim u vezi predlaže da se u okviru strategija RIS3 uzmu u obzir i inovacije u drugim područjima kao što su uslužni i kreativni sektor te podsjeća na važnost svih vrsta inovacijskih sustava i ustanova, neovisno o njihovoj veličini ili povezanosti s lokalnim i regionalnim klasterima;

56. ističe da se strategije RIS3 moraju dobro provesti kako bi se njima riješio problem inovacijskog jaza te potaknulo otvaranje novih radnih mjesta i rast u Europi; naglašava da je u tu svrhu ključno promicati strategije koje se primjenjuju „odozdo prema gore” te poboljšati nadzor u pogledu potencijala strategija RIS3 na svim razinama upravljanja; s tim u vezi smatra da bi države članice trebale angažirati svoje nacionalne urede za statistiku radi pružanja pomoći regijama pri razvoju njihovih mehanizama evaluacije i praćenja;

57. smatra da svi procesi, uključujući procese praćenja i evaluacije, trebaju uključivati pristup temeljen na sudjelovanju naveden u strategijama jer će se time povećati opseg suradnje pri postizanju ciljeva RIS3;

58. potiče EU i države članice da ne zaborave da taj instrument mora biti održiv, operativan i učinkovit kako korisnici ne bi bili opterećeni birokracijom;

59. poziva Komisiju da ustraje u reviziji strategija u 2017. kako bi se poboljšala njihova učinkovitost i djelotvornost te da pruži informacije o njihovom doprinosu budućoj kohezijskoj politici i politici o istraživanju i inovacijama za razdoblje nakon 2020., vodeći računa o iskustvu stečenom u prvim godinama njihove provedbe; poziva Komisiju da provede javno savjetovanje te da prije Sedmog kohezijskog izvješća organizira konferenciju na razini Europe kojoj će prisustvovati Parlament, Odbor regija i drugi dionici;

60. priznaje da strategije pametne specijalizacije mogu biti moćni instrumenti za suočavanje s energetske izazovima te s pitanjima učinkovite uporabe resursa i energetske sigurnosti;

61. poziva Komisiju da nastavi podržavati ulogu platforme S3 kako bi pridonijela povećanju granularnosti strategija te da ostane usredotočena na važnost jačanja privatnih ulaganja;

62. poziva DG REGIO i platformu S3 da sastave i svima podijele kratak načelni dokument o dosadašnjem iskustvu sa strategijama RIS3, u kojem će se usredotočiti na sljedeća područja: 1) SWOT analizu dosadašnjeg iskustva; 2) pouke koje su regije izvukle i glavne zamke primijećene za svaki od šest koraka navedenih u priručniku za strategije RIS3; 3) preporuke i standardizirane obrasce za kontinuirano unapređenje strategija RIS3 u cilju boljeg osmišljavanja strategija nakon 2020.; i 4) ljudske kapacitete potrebne za uspješno osmišljavanje i provedbu strategija RIS3; smatra da je potrebno poticati i podržavati promicanje postignuća i stečenih pouka regionalnih mreža povezanih s istraživanjem i inovacijama kako bi se takvo razmišljanje učvrstilo na svim razinama u tim regijama;

o

o o

63. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0321

Europska teritorijalna suradnja – najbolje prakse i inovativne mjere**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o europskoj teritorijalnoj suradnji – najbolje prakse i inovativne mjere (2015/2280(INI))**

(2018/C 204/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegovu glavu XVIII.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽¹⁾, (u daljnjem tekstu: Uredba o zajedničkim odredbama),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 236/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o utvrđivanju zajedničkih pravila i postupaka za provedbu instrumenata Unije za financiranje vanjskog djelovanja ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 231/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta prepristupne pomoći (IPA II) ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 232/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 289.

⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 259.

⁽⁴⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 303.

⁽⁵⁾ SL L 77, 15.3.2014., str. 95.

⁽⁶⁾ SL L 77, 15.3.2014., str. 11.

⁽⁷⁾ SL L 77, 15.3.2014., str. 27.

⁽⁸⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽⁹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir „Teritorijalni program Europske unije 2020.: susret uključivoj, pametnoj i održivoj Europi raznolikih regija”, usvojen na neformalnom sastanku ministara nadležnih za prostorno planiranje i teritorijalni razvoj 19. svibnja 2011. u Gödöllőu, Mađarska,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o spremnosti država članica EU-a za učinkovit i pravovremen početak novog programskog razdoblja kohezijske politike ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenog 2014. o kašnjenju početka provedbe kohezijske politike za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 26. studenog 2014. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu” (COM(2014)0903),
- uzimajući u obzir Šesto izvješće o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji (COM(2014)0473),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2015. o ulaganju u radna mjesta i rast: promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020. – strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. listopada 2015. o kohezijskoj politici i reviziji strategije Europa 2020. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenoga 2015. o pitanju „Prema pojednostavljenoj kohezijskoj politici usmjerenoj na učinak za razdoblje 2014. – 2020.” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2015/1017 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2015. o Europskom fondu za strateška ulaganja, Europskom savjetodavnom centru za ulaganja i Europskom portalu projekata ulaganja i o izmjeni uredaba (EU) br. 1291/2013 i (EU) br. 1316/2013 – Europski fond za strateška ulaganja ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o dodanoj vrijednosti makroregionalnih strategija (COM(2013)0468) i relevantne zaključke Vijeća od 22. listopada 2013.,
- uzimajući u obzir studiju Glavne uprave za unutarnju politiku (Odjel B: Strukturna i kohezijska politika) iz siječnja 2015. pod nazivom „Nova uloga makroregija u europskoj teritorijalnoj suradnji”,
- uzimajući u obzir studiju Glavne uprave za unutarnju politiku (Odjel B: Strukturna i kohezijska politika) iz srpnja 2015. naslovljenu „Europska grupacija za teritorijalnu suradnju kao instrument za poticanje i poboljšanje teritorijalne suradnje u Europi”,
- uzimajući u obzir brošuru Komisije od 22. veljače 2016. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu: nove smjernice o kombiniranju europskih strukturnih i investicijskih fondova s Europskim fondom za strateška ulaganja (EFSU)”,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija iz svibnja 2015. pod nazivom „Financijski instrumenti za potporu teritorijalnom razvoju”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. prosinca 2015. naslovljenu „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova” (COM(2015)0639),

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0015.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0068.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0308.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0384.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0419.

⁽⁶⁾ SL L 169, 1.7.2015., str. 1.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir deklaraciju Odbora regija od 2. rujna 2015. naslovljenu „25 godina Interreg-a: novi poticaj za prekograničnu suradnju”,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija iz prosinca 2015. pod nazivom „Teritorijalna vizija za 2050. – Što donosi budućnost?”,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 17. prosinca 2015. naslovljeno „Jačanje prekogranične suradnje: Ima li potrebe za boljim regulatornim okvirom?”,
 - uzimajući u obzir informativni dokument koji je pripremila luksemburško predsjedništvo Vijeća naslovljen „Osvrt na 25 godina Interrega i priprema buduće teritorijalne suradnje”,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća „25 godina Interreg-a: njegov doprinos ciljevima kohezijske politike”,
 - uzimajući u obzir inicijativu luksemburškog predsjedništva o posebnim pravnim odredbama za pogranična područja s ciljem da se odgovori na izazove tih područja naslovljenu „Instrument za dodjelu i primjenu posebnih odredbi za poboljšanje prekogranične suradnje”⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir javno savjetovanje na razini EU-a o preostalim preprekama u prekograničnoj suradnji koje je Komisija pokrenula 21. rujna 2015. povodom Europskog dana suradnje⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir ishod prvog istraživanja Eurobarometra koje je Komisija provela 2015. kako bi utvrdila i popisala stavove građana EU-a koji žive u pograničnim područjima s ciljem ostvarivanja usmjerenijih intervencija EU-a⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće OECD-a iz 2013. naslovljeno „Regije i inovacije: prekogranična suradnja”,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora regija naslovljeno „Izvješće o praćenju EGTS-a za 2014. – Provedba strategije Europa 2020.”⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj (A8-0202/2016),
- A. budući da oko 38 % stanovništva Europe živi u pograničnim regijama te budući da se EU suočava s velikom gospodarskom, financijskom i socijalnom krizom koja posebno pogađa žene u svim područjima; budući da EU mora postaviti rodnu ravnopravnost kao glavni element u sve politike i prakse povezane s europskom teritorijalnom suradnjom (ETS);
- B. budući da je sveobuhvatni cilj europske teritorijalne suradnje ublažavanje utjecaja državnih granica radi smanjenja razlika među regijama, uklanjanja preostalih prepreka za ulaganja i prekograničnu suradnju, jačanja kohezije i poticanja usklađenog gospodarskog, socijalnog, kulturnog i teritorijalnog razvoja Unije u cjelini²¹;
- C. budući da je europska teritorijalna suradnja sastavni dio kohezijske politike jer se njome jača teritorijalna kohezija Unije;

⁽¹⁾ http://www.dat.public.lu/eu-presidency/Events/Informal-Ministerial-Meetings-on-Territorial-Cohesion-and-Urban-Policy-_26-27-November-2015_-Luxembourg-City_/Material/IMM-Territorial-_LU-Presidency_-_Input-Paper-Action-3.pdf

⁽²⁾ Europska komisija – Priopćenje za tisak IP/15/5686.

⁽³⁾ Flash Eurobarometar 422 – Prekogranična suradnja u EU-u.

⁽⁴⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/EGTC_MonitoringReport_2014.pdf

Utorak 13. rujna 2016.

- D. budući da države članice mogu iskoristiti europsku teritorijalnu suradnju kako bi se suočile s izazovima koji su se pojavili zbog migracijske krize;
- E. budući da se i dalje samo mali broj europskih građana koristi punim potencijalom unutarnjeg tržišta EU-a i slobodom kretanja;
- F. budući da su na temelju načela zajedničkog upravljanja, višerazinskog upravljanja i partnerstva programi europske teritorijalne suradnje izrađeni u okviru kolektivnog procesa kojim se povezuju brojna europska, nacionalna, regionalna i lokalna tijela radi suočavanja sa zajedničkim prekograničnim izazovima i olakšavanja razmjene dobre prakse;
- G. budući da postoji potreba za zajedničkim preispitivanjem strukture europske teritorijalne suradnje nakon 2020.;

Europska dodana vrijednost europske teritorijalne suradnje, najbolje prakse i doprinos ciljevima strategije Europa 2020.

1. prima na znanje da je europska teritorijalna suradnja postala jedan od dvaju jednako važnih ciljeva kohezijske politike za razdoblje 2014. – 2020., koji je uređen posebnom uredbom; međutim, naglašava da proračun ETS-a u iznosu od 10,1 milijardi EUR predstavlja tek 2,8 % proračuna kohezijske politike i da ne odgovara velikim izazovima s kojima se ETS treba suočiti niti se u njemu odražava visoka razina njegove europske dodane vrijednosti; u tom pogledu podsjeća na razočarenje Parlamenta u vezi s ishodom pregovora o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2014. – 2020. u pogledu smanjenja odobrenih sredstava za europsku teritorijalnu suradnju; vjeruje da će se povećanim proračunom za ETS u sljedećem programskom razdoblju povećati dodana vrijednost kohezijske politike; poziva na veće poštovanje članka 174. UFEU-a o teritorijalnoj koheziji, posebno u pogledu ruralnih područja i područja zahvaćenih industrijskom tranzicijom te regija koje se suočavaju s ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su najudaljenije regije, najsjevernije regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoci, prekogranične i planinske regije; poziva Komisiju i države članice da obrate posebnu pozornost na geografski i demografski najugroženija područja prilikom provedbe kohezijske politike;
2. prima na znanje da je u skladu s ciljevima strategije Europa 2020. ETS bio preoblikovan radi postizanja većeg učinka stavljanjem naglaska na tematsku koncentraciju i usmjerenost na rezultate, ne dovodeći u pitanje pristup kojim se u obzir uzima teritorij i dozvoljava nastavak regionalnih prioriteta; smatra da je potrebno nastaviti usmjeravati pozornost na posebnosti ETS-a; stoga poziva na bolje ocjenjivanje programa ETS-a kako bi se prikazao njihov učinak i dodana vrijednost;
3. prima na znanje da je prekogranična suradnja na lokalnoj i regionalnoj razini ključan alat u razvoju pograničnih regija, koje se smatraju istinskim laboratorijima europske integracije; ističe da je prekogranična suradnja tijekom razdoblja 2000. – 2006. i 2007. – 2013. bila jasno orijentirana na prioritete koji su bili više strateški usmjereni te na postignute najbolje prakse u području bolje povezanosti i pristupačnosti, prijenosa znanja i inovacija, jačanja regionalnog identiteta, suočavanja s ekološkim izazovima, jačanja institucijskog kapaciteta, zdravstvene skrbi, obrazovanja, zapošljavanja, mobilnosti radne snage, civilne zaštite te stvaranja novih i konsolidiranja postojećih partnerstva;
4. prepoznaje da je transnacionalna suradnja pomogla u podupiranju istraživanja, inovacija i gospodarstva utemeljenog na znanju, prilagodbi klimatskim promjenama te promicanju održivog prometa i mobilnosti transnacionalnim pristupom i da je doprinijela jačanju institucijskog kapaciteta; ističe da su integrirani teritorijalni pristup i transnacionalna suradnja posebno važni za zaštitu okoliša, posebno u području voda, biološke raznolikosti i energije;
5. prepoznaje da je na temelju međuregionalne suradnje gradovima i regijama omogućena suradnja u vezi s različitim pitanjima i temama, uključujući razmjenu iskustva i dobrih praksi, čime je poboljšana učinkovitost mnogih regionalnih i lokalnih politika; smatra da je potrebno riješiti znatne razlike u razvoju između ruralnih i urbanih područja, kao i probleme u širim gradskim područjima;

Utorak 13. rujna 2016.

6. vjeruje da učinkovita prekogranična i transnacionalna suradnja dovodi do veće privlačnosti određenog geografskog područja za trgovačka društva, na način da se što učinkovitije koristi lokalni, regionalni i prekogranični potencijal te ljudski kapital kako bi se bolje zadovoljile potrebe i očekivanja trgovačkih društava te izbjegle pojave poput preseljenja poduzeća u treće zemlje, depopulacije regija EU-a i povećane nezaposlenosti;

7. uvjeren je da se europskom teritorijalnom suradnjom omogućuje znatna europska dodana vrijednost, kojom se doprinosi miru, stabilnosti i regionalnoj integraciji, uključujući u okviru politike proširenja i susjedstva te u cijelom svijetu širenjem najboljih praksi; vjeruje da prekogranična suradnja može pružati dodanu vrijednost upravljanju migracijskom krizom;

8. ističe da će se za razdoblje 2014. – 2020. oko 41 % proračunskih sredstava za europsku teritorijalnu suradnju iz Europskog fonda za regionalni razvoj⁽¹⁾ uložiti u mjere za poboljšanje stanja okoliša, dok će se 27 % uložiti u jačanje pametnog rasta, uključujući istraživanja i inovacije, a 13 % će se namijeniti za promicanje uključivog rasta aktivnostima povezanim sa zapošljavanjem, obrazovanjem i osposobljavanjem te da će cilj 33 programa biti poboljšanje opće prekogranične povezanosti; nadalje napominje da će 790 milijuna EUR biti dodijeljeno za jačanje institucijskog kapaciteta uspostavljanjem ili jačanjem struktura za suradnju i poboljšanjem učinkovitosti javnih usluga;

9. naglašava da koncept usmjerenosti na rezultate iziskuje da se programima Interrega jamči visokokvalitetna suradnja na razini projekata i usvaja novi oblik evaluacije, uzimajući u obzir specifičnu prirodu svakog programa, kojim se doprinosi smanjenju administrativnog opterećenja za korisnike i upravljačka tijela; poziva Komisiju, države članice i upravljačka tijela da surađuju i razmjenjuju informacije i dobre prakse kako bi proveli procjene i izdali smjernice za prilagođavanje usmjerenosti na rezultate posebnostima europske teritorijalne suradnje; priznaje da se potpuna dodana vrijednost programa europske teritorijalne suradnje ne može samo ocijeniti kvantitativnim pokazateljima i poziva Komisiju da izradi više kvalitativnih pokazatelja kako bi bolje došli do izražaja rezultati ostvareni teritorijalnom suradnjom;

10. sa zabrinutošću napominje da su programi Interrega kasno usvojeni te potiče Komisiju i države članice da poduzmu napore za njihovu učinkovitu i uspješnu provedbu te za uklanjanje prepreka za prekograničnu suradnju kako bi se izbjegla kritička pitanja koja su već istaknuta tijekom programskog razdoblja 2007. – 2013.; poziva Komisiju da poduzme sve potrebne mjere kako bi se ubrzala provedba programa europske teritorijalne suradnje;

11. žali zbog nepostojanja pouzdanih prekograničnih podataka i dokaza o učinkovitosti prekogranične suradnje u pogledu izvještavanja o okviru uspješnosti; stoga poziva Komisiju, Eurostat i upravljačka tijela da surađuju kako bi utvrdili zajedničke kriterije za evaluaciju, zajedno koordinirali jedinstvenom bazom podataka i utvrdili metodologije za pružanje, upotrebu i razmjenu pouzdanih podataka preko granica; prima na znanje postojeće probleme u vezi s provedbom integriranih teritorijalnih pristupa koji proizlaze iz stupnja osnaživanja koji se uvelike razlikuje među regionalnim i lokalnim tijelima država članica;

12. poziva Komisiju, države članice i upravljačka tijela da uspostave prikladno strukturirane sustave praćenja i planove evaluacije kako bi se bolje ocijenilo ostvarenje rezultata u okviru ciljeva strategije Europa 2020. i teritorijalne integracije;

Doprinos teritorijalnoj koheziji

13. naglašava da se europskom teritorijalnom suradnjom uvelike doprinosi jačanju cilja EU-a za teritorijalnu koheziju integracijom različitih sektorskih politika na razini teritorija; pozdravlja studiju Europske promatračke mreže za teritorijalni razvoj i koheziju (ESPON) naslovljenu: „ET2050: Teritorijalni scenariji i vizije Europe” koja može poslužiti kao referentni okvir za buduće rasprave o pripremi kohezijske politike nakon 2020.;

⁽¹⁾ Prilog I. (Europska teritorijalna suradnja/Interreg) komunikaciji Komisije naslovljenoj „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova”.

Utorak 13. rujna 2016.

14. podsjeća na važnost integriranog teritorijalnog ulaganja (ITU) i lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice (CLLD), koji nisu u dovoljnoj mjeri uvršteni u programe Interrega za razdoblje 2014. – 2020. te potiče države članice da ih više koriste, uz napomenu da je za to potrebno veće sudjelovanje regionalnih i lokalnih tijela; poziva Komisiju i države članice da za korisnike predlože informacije i programe osposobljavanja;

15. smatra da se novi instrumenti teritorijalnog razvoja, kao što su integrirano teritorijalno ulaganje (ITU) i lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (CLLD), mogu pretočiti u ulaganja u socijalnu, zdravstvenu i obrazovnu infrastrukturu te obnovu zapostavljenih urbanih područja, otvaranje radnih mjesta i druge mjere čiji je cilj smanjenje izolacije migranata i poticanje njihove uključenosti;

16. preporučuje da se posebna pozornost posveti projektima usmjerenima na prilagodbu lokaliteta i regija novoj demografskoj stvarnosti i na ispravljanje neravnoteža koje iz nje proizlaze, ponajprije na sljedeće načine: 1) prilagodbom socijalne infrastrukture i infrastrukture mobilnosti demografskim promjenama i migracijskim tokovima; 2) stvaranjem konkretnih proizvoda i usluga usmjerenih na sve starije stanovništvo; 3) pružanjem potpore za mogućnosti zapošljavanja starijih osoba, žena i migranata kojima bi se moglo doprinijeti socijalnoj uključenosti; 4) jačanjem digitalne povezanosti te stvaranjem platformi koje omogućuju i potiču sudjelovanje građana iz najudaljenijih regija i njihovu interakciju s raznim administrativnim, socijalnim i političkim službama na svim razinama vlasti (lokalna, regionalna, nacionalna i europska);

17. ističe da je uloga europske teritorijalne suradnje u otočnim regijama, najudaljenijim regijama, slabo naseljenim regijama te planinskim i ruralnim područjima važna za jačanje njihove regionalne suradnje i integracije; potiče Komisiju i države članice da posebnu pozornost posvete korištenju fondova u tim regijama, uključujući regije koje graniče s trećim zemljama, kako bi se poboljšala provedba prekograničnih projekata koji se financiraju u okviru europske teritorijalne suradnje;

18. ističe komplementarnost europske teritorijalne suradnje i makroregionalnih strategija u rješavanju zajedničkih izazova u širim funkcionalnim područjima te pozitivnu ulogu koju makroregionalne strategije mogu imati u suočavanju sa zajedničkim izazovima s kojima se makroregije susreću;

19. smatra da bi trebalo uspostaviti bolju koordinaciju, sinergiju i komplementarnost između prekograničnih i transnacionalnih potprograma kako bi se poboljšala suradnja i integracija većih strateških područja; poziva na bolju koordinaciju upravljačkih tijela i aktera makroregionalnih strategija; poziva Komisiju na jačanje suradnje i osnaživanje povezanosti i usklađenosti programa europske teritorijalne suradnje s nacionalnim i regionalnim programima tijekom njihove izrade kako bi se potaknula komplementarnost i spriječila preklapanja;

20. napominje da se neke regije suočavaju s ozbiljnim migracijskim izazovima i potiče korištenje programa Interrega i njihovu hitnu provedbu kako bi se, među ostalim, rješavali izazovi povezani s izbjegličkom krizom, te potiče razmjenu dobrih praksi između lokalnih i regionalnih tijela u graničnim područjima, uključujući u trećim zemljama, posebno s pomoću makroregionalnih strategija;

Potpoma za istraživanja i inovacije

21. ističe postignuća u području istraživanja i inovacija kao što su zajednički istraživački projekti, suradnja između istraživačkih instituta i poduzeća, uspostava međunarodnih sveučilišta u pograničnim područjima, prekograničnih istraživačkih centara i prekograničnih instituta za osposobljavanje, stvaranje prekograničnih klastera i mreža poduzeća, prekograničnih inkubatora i službi za savjetovanje malih i srednjih poduzeća, visokotehnološko brendiranje za privlačenje stranih ulagača, itd.; prima na znanje važnu ulogu koju programi Interrega imaju u jačanju konkurentnosti i inovacijskog potencijala regija poticanjem sinergija između strategija pametne specijalizacije, suradnje među klasterima i razvoja mreža za inovacije; traži od Komisije da iznese sveobuhvatan pregled teritorijalne suradnje u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj i Europskog socijalnog fonda na temelju zajedničkog strateškog okvira (Prilog I. Uredbi o zajedničkim odredbama (Uredba (EU) br. 1303/2013));

Utorak 13. rujna 2016.

22. svjestan je da ulaganja u jačanje pametnog rasta, uključujući istraživanja i inovacije, predstavljaju 27 % sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj dodijeljenih programima prekogranične suradnje za razdoblje 2014. – 2020. ⁽¹⁾; također napominje da je 35 % proračunskih sredstava za transnacionalne programe namijenjeno za potporu pametnom rastu jačanjem istraživanja i inovacija;

23. naglašava da je potrebno oblikovati prekogranične pristupe inovacijskim politikama, kao što su zajednički programi za istraživanje i mobilnost, zajednička infrastruktura i partnerstva za istraživanja te mreže za suradnju; usmjerava pozornost na činjenicu da razlike u zakonodavstvu u pojedinačnim državama članicama otežavaju zajedničke napore u širenju istraživanja i inovacija preko granica;

24. naglašava da bi cilj sinergija i komplementarnosti između programa i fondova, uključujući europske strukturne i investicijske fondove (fondovi ESF), Obzor 2020., Europski fond za strateška ulaganja (EFSD) i druge fondove EU-a, trebao biti maksimalno povećanje količine, kvalitete i učinka ulaganja u istraživanja i inovacije; preporučuje lokalnim i regionalnim tijelima da u potpunosti iskoriste mogućnosti kombiniranja tih fondova za pružanje podrške malim i srednjim poduzećima te, ako je prikladno, projektima povezanim s istraživanjem i inovacijama, uključujući prekogranične projekte; poziva mala i srednja poduzeća da u potpunosti iskoriste prilike koje se nude u okviru tih fondova kako bi se doprinijelo provedbi tih programa europske teritorijalne suradnje;

25. poziva na usvajanje prekograničnih inovacijskih strategija uz uspostavu komplementarnosti s već postojećim strategijama pametne specijalizacije te s drugim postojećim programima i strategijama; potiče procjenjivanje potencijala za prekograničnu sinergiju i mobilizaciju različitih izvora financiranja;

26. smatra da financijski instrumenti trebaju biti sastavni dio programa europske teritorijalne suradnje nadopunjavanjem bespovratnih sredstava u cilju pružanja potpore malim i srednjim poduzećima, istraživanju i inovacijama; smatra da bi se povećanim korištenjem financijskih instrumenata privuklo više ulaganja u projekte Interrega, otvorila nova radna mjesta i omogućilo postizanje boljih rezultata; podsjeća na ključnu važnost tehničke podrške i prilagođenih inicijativa za osposobljavanje kako bi se u potpunosti iskoristile prednosti financijskih instrumenata, čak i u slabije razvijenim regijama;

Upravljanje i koordinacija politika

27. podsjeća na to da se u okviru Šestog izvješća o koheziji ne daje dovoljna pozornost europskoj teritorijalnoj suradnji, s obzirom na to da se radi o punopravnom cilju kohezijske politike od programskog razdoblja 2007. – 2013.; podsjeća na potencijal Europske grupacije za teritorijalnu suradnju (EGTS) ne samo kao instrumenta za pružanje podrške europskoj teritorijalnoj suradnji i njezino promicanje te za upravljanje prekograničnim projektima, nego i kao načina pridonosa sveobuhvatnom integriranom teritorijalnom razvoju i fleksibilnoj platformi za višerazinsko upravljanje;

28. pozdravlja pojednostavljenu Uredbu o EGTS-u (Uredba (EU) br. 1302/2013) i poziva države članice da pojačaju napore za olakšavanje uspostavljanja EGTS-a; međutim, ističe da ta Uredba nije dovoljna za prevladavanje svih pravnih prepreka koje postoje za prekograničnu suradnju; stoga pozdravlja inicijativu luksemburškog predsjedništva koje je predložilo konkretni pravni instrument za pogranične regije kojim se državama članicama daje mogućnost da se usuglase oko određenih pravnih odredbi; pozdravlja inicijativu Komisije da do kraja 2016. provede analizu prepreka za prekograničnu suradnju u kojoj će se razmotriti rješenja i navesti primjeri dobre prakse; traži od Komisije da u tu analizu uvrsti u studiju o potrebama pograničnih regija; sa zanimanjem iščekuje javno savjetovanje na razini EU-a o preostalim preprekama u prekograničnoj suradnji koje je Komisija pokrenula 21. rujna 2015.; traži od Komisije da u okviru svoje analize u obzir uzme preporuke Parlamenta i rezultate javnog savjetovanja;

29. smatra da se programima europske teritorijalne suradnje, uz poštovanje dogovorenih prioriteta programa i logike intervencije te zajedno s drugim prikladnim sredstvima financiranja, trebaju podržati rješenja u pogledu migracije i azila te poticati učinkovite integracijske politike; poziva na to da se iskoristi spremnost Komisije da čim prije ocijeni i odobri izmjene operativnih programa za razdoblje 2014. – 2020. u slučaju kada relevantne države članice zahtijevaju takve izmjene i jedino u cilju suočavanja s izazovima izbjegličke krize;

⁽¹⁾ Prilog I. (Europska teritorijalna suradnja/Interreg) komunikaciji Komisije naslovljenoj „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova”.

Utorak 13. rujna 2016.

30. razmatra veću upotrebu financijskih instrumenata kao fleksibilnih mehanizama koji se trebaju koristiti uz bespovratna sredstva; ističe da se financijskim instrumentima može, ukoliko se učinkovito provedu, znatno povećati učinak financiranja; u tom pogledu ističe da su potrebna jasna, dosljedna i usredotočena pravila o financijskim instrumentima za pojednostavljenje postupka pripreme i provedbe za upravitelje fondova i korisnike; usmjerava pozornost na mogućnost ostvarivanja koristi iz specifičnog stručnog znanja i vještina s pomoću financijskog inženjeringa i instrumenata tehničke potpore Europske investicijske banke;

31. naglašava da tijekom programskog razdoblja 2007. – 2013. nije u dovoljnoj mjeri procijenjena moguća komplementarnost između programa Interrega i drugih programa koje financira EU; poziva na uspostavu odgovarajućih mehanizama za usklađivanje kako bi se zajamčila učinkovita koordinacija, komplementarnost i sinergija između europskih strukturnih i investicijskih fondova i drugih financijskih instrumenata Zajednice i država, kao što je program Obzor 2020., te s Europskim fondom za strateška ulaganja i Europskom investicijskom bankom;

32. potiče uvrštavanje evaluacijskih planova upravljačkih tijela koji se odnose na tekuće evaluacije s naglaskom na posebnoj procjeni učinkovitosti sinergije među programima;

33. naglašava sve veću važnost prekograničnih tržišta rada s golemim potencijalom za stvaranje bogatstva i radnih mjesta; poziva Komisiju i države članice da u potpunosti iskoriste mogućnosti programa Interrega za olakšavanje prekogranične mobilnosti radne snage, uključujući promicanjem načela jednakih mogućnosti, prilagodbom, ako je to potrebno, administrativnog i socijalnog regulatornog okvira, kao i osnaživanjem dijaloga među svim razinama upravljanja;

34. smatra da je ključno povećati sinergije i komplementarnost između programa europske teritorijalne suradnje i usluga Europske mreže službi za zapošljavanje (EURES), s obzirom na to da oni imaju posebno važnu ulogu u prekograničnim regijama s izraženim stupnjem prekograničnog putovanja; poziva države članice i regije da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje im nude usluge EURES-a za zapošljavanje i mobilnost radne snage diljem EU-a;

35. uvjeren je da su načelo višerazinskog upravljanja, načelo partnerstva i stvarna provedba europskog kodeksa ponašanja posebno važni za izradu programa Interrega;

Pojednostavljenje

36. naglašava da je unatoč postojanju posebne uredbe za europsku teritorijalnu suradnju, provedbu programa teritorijalne suradnje potrebno dodatno pojednostaviti te poziva skupinu na visokoj razini za pojednostavljenje¹ da prije iznošenja zakonodavnog prijedloga o europskoj teritorijalnoj suradnji i izrade programa Interrega za razdoblje nakon 2020. razmotri mjere za pojednostavljenje i smanjenje administrativnog opterećenja s kojim se suočavaju korisnici;

37. poziva Komisiju da predloži konkretne mjere za pojednostavljenje pravila o izvještavanju, reviziji i državnoj potpori te da uskladi postupke; poziva na sastavljanje standardnih zahtjeva za sve programe Interrega na temelju pojedinačnih potprograma;

38. poziva države članice da pojednostave svoje nacionalne odredbe i izbjegavaju prekomjerno donošenje propisa; poziva na provedbu e-kohezije i pojednostavljenje administrativnih postupaka;

39. naglašava da se dogovori o uključivanju civilnog društva i privatnih dionika moraju proširiti i pojednostaviti, imajući uvijek na umu potrebu za transparentnošću i odgovornošću; preporučuje da bi se uspostavom javno-privatnih partnerstava mogle ostvariti brojne potencijalne prednosti, ali bi moglo doći i do sukoba interesa koji bi se trebao na odgovarajući način riješiti s pomoću pravno neobvezujućih i obvezujućih instrumenata; poziva Komisiju da pruži pravovremene, dosljedne i jasne smjernice o primjeni financijskih instrumenata u okviru programa europske teritorijalne suradnje;

40. ističe da se sva pojednostavljenja programa povezanih s rastom i zapošljavanjem trebaju primjenjivati i na programe Interrega;

Utorak 13. rujna 2016.

41. naglašava važnost stvaranja mehanizama za praćenje korisnika u okviru primjene mjera pojednostavljenja;
42. smatra da bi trebalo dati prioritet ujedinjenju snaga na terenu i poticanju uzajamnog povjerenja među akterima s obje strane granice te da pritom financijski instrumenti mogu pružati vrijednu pomoć;

Preporuke za budućnost

43. smatra da je dokazana učinkovitost europske teritorijalne suradnje i da je potrebno nadalje razvijati njezin potencijal; naglašava njezin potencijal ne samo u okviru regionalne politike nego i u područjima poput jedinstvenog tržišta, digitalne agende, zapošljavanja, mobilnosti, energetike, istraživanja, obrazovanja, kulture, zdravlja i okoliša te stoga poziva Komisiju i države članice da razmotre očuvanje europske teritorijalne suradnje kao važnog instrumenta, da joj dodijele istaknutiju ulogu u okviru kohezijske politike nakon 2020. i da znatno povećaju njezin proračun;
44. smatra da bi se trebala zadržati osnovna filozofija suradnje i sadašnja struktura europske teritorijalne suradnje, uključujući poštovanje načela vodećeg korisnika, te naglasak na prekograničnoj komponenti; poziva Komisiju da analizira mogući razvoj skupa usklađenih kriterija, uzimajući u obzir svoje 25-godišnje iskustvo, ne samo na temelju broja stanovnika nego i na temelju socio-ekonomskih i teritorijalnih posebnosti;
45. naglašava važnost prekogranične suradnje na vanjskim granicama EU-a u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći i Europskog instrumenta za susjedstvo; poziva države članice da zajamče da se dobre prakse koje omogućuju smanjenje administrativnog opterećenja za korisnike programa Interrega mogu primjenjivati i na programe koji se provode na vanjskim granicama EU-a;
46. podsjeća na potencijal suradnje među građanima na terenu u okviru tzv. „fonda za male projekte” u pogledu iznosa koji se dodjeljuju malim projektima i mikroprojektima za promicanje civilnog angažmana, uz poseban naglasak na projektima prekogranične suradnje između susjednih pograničnih područja; poziva na poticanje financiranja takvih projekata i podsjeća da će to zahtijevati dodatne napore u pogledu pojednostavljenja i fleksibilnosti;
47. potiče zajedničku izradu strategija za pogranična područja kako bi se poticao integriran i održiv teritorijalni razvoj, uključujući provedbu i širenje integriranih pristupa te usklađivanje administrativnih postupaka i pravnih odredbi preko granica; ističe da je važno poticati uravnoteženi teritorijalni razvoj unutar regija;
48. smatra da je potrebno posvetiti veću pažnju prekograničnoj suradnji među planinskim graničnim područjima i promicati tu suradnju, pridajući posebnu važnost ruralnim zonama;
49. ističe da jedan od ciljeva europske teritorijalne suradnje treba biti kulturna suradnja; u tom smislu smatra da je potrebno jače poticati suradnju u području kulture i obrazovanja među prekograničnim područjima koja dijele zajedničku kulturnu i jezičnu baštinu;
50. poziva na to da se osigura istaknutija uloga i bolje sudjelovanje regionalnih i lokalnih tijela u predlaganju i ocjenjivanju europske teritorijalne suradnje te upravljanju njome, posebno u pogledu prekogranične suradnje, uzimajući u obzir nadležnosti koje pojedine regije već imaju u tom području;
51. poziva Komisiju da razmotri ulogu financijskih instrumenata u dopunjavanju bespovratnim sredstvima; smatra da je ključno uže surađivati s Europskom investicijskom bankom u potpori malim i srednjim poduzećima te u mobiliziranju financijskog i tehničkog znanja Komisije i EIB-a kao katalizatora za ulaganja; poziva Komisiju i EIB da bolje usklade financijske instrumente s ciljevima teritorijalne suradnje;
52. poziva Komisiju, države članice i upravljačka tijela da razmotre prijedlog luksemburškog predsjedništva u pogledu uspostave novog pravnog instrumenta za kohezijsku politiku nakon 2020., na temelju rezultata *ex post* evaluacije, provedbe programa za razdoblje 2014. – 2020. i odgovarajuće procjene utjecaja;

Utorak 13. rujna 2016.

53. poziva Komisiju i države članice da 2016. započnu strukturiranu višestranu raspravu na razini EU-a o budućnosti europske teritorijalne suradnje nakon 2020. godine radi pripreme kohezijske politike nakon 2020.; ističe da se raspravom trebaju prvenstveno pokriti pitanja povezana sa strukturom europske teritorijalne suradnje, postupkom za dodjeljivanje sredstava iz proračuna programa te radom na novim mehanizmima za jamčenje šire primjene koncepta usmjerenosti na rezultate; potiče Komisiju da surađuje s Odborom regija i relevantnim dionicima iz civilnog društva i regionalnim dionicima;

54. poziva na teritorijalnu viziju EU-a utemeljenu na Zelenoj knjizi o teritorijalnoj koheziji (COM(2008)0616) te napominje da bi buduća Bijela knjiga o teritorijalnoj koheziji mogla također biti važna za sljedeće programsko razdoblje nakon 2020.;

Podizanje razine osviještenosti javnosti i vidljivosti

55. žali zbog niske razine osviještenosti javnosti o programima europske teritorijalne suradnje i zbog njihove nedovoljne vidljivosti te poziva na učinkovitiju komunikaciju o njihovim ciljevima, mogućnostima koje nude i načinima realizacije projekata koje obuhvaćaju te, naknadno, o postignućima završenih projekata; poziva Komisiju, države članice i upravljačka tijela da uspostave mehanizme i opsežne institucionalizirane platforme za suradnju kako bi se zajamčila bolja vidljivost i podizanje razine osviještenosti; poziva Komisiju da utvrdi i širi dosadašnja postignuća programa i projekata europske teritorijalne suradnje;

56. poziva Komisiju i države članice da promiču ulogu koju Europska grupacija za teritorijalnu suradnju može imati kao instrument za veću učinkovitost u pogledu lokalnih potreba u prekograničnim regijama;

57. prepoznaje važnost uloge aktera na terenu i potpore razvoju projekata te potiče upravljačka tijela na jačanje postojećih instrumenata za promidžbu, kao što su teritorijalne kontaktne točke;

58. napominje da je dobra suradnja između Komisije, Europske investicijske banke te lokalnih i regionalnih tijela ključna za jamčenje uspješnog korištenja financijskim instrumentima za teritorijalni razvoj i cjelokupnu kohezijsku politiku; u tom pogledu ističe da je potrebno ojačati razmjenu iskustava i znanja između Europske komisije i Europske investicijske banke, s jedne strane, te lokalnih i regionalnih tijela, s druge strane;

59. priznaje važnost uloge teritorijalnog (terenskog) oživljavanja, širenja informacija, podizanja razine osviještenosti na lokalnoj razini i podrške projektima te stoga potiče upravljačka tijela da ponovo osnaže korisne alate kao što su teritorijalne kontaktne točke;

60. poziva na bolju koordinaciju između Komisije, upravljačkih tijela i svih dionika kako bi se pružila kritička analiza tematskih postignuća projekata u kojoj će biti istaknuti i uspjesi i neuspjesi, dane preporuke za razdoblje nakon 2020. te kojom će se zajamčiti transparentnost projekata i njihova bliskost građanima;

o

o o

61. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji te nacionalnim parlamentima.

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0322

Istraga o mjerenju emisija u automobilskom sektoru**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o istrazi mjerenja emisija u automobilskom sektoru (2016/2090(INI))**

(2018/C 204/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 226. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir Odluku 95/167/EZ, Euratom, EZUČ Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 19. travnja 1995. o detaljnim odredbama o izvršavanju prava Europskog parlamenta na istragu ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Odluku (EU) 2016/34 od 17. prosinca 2015. o osnivanju, ovlastima, brojčanom sastavu i trajanju mandata Istražnog odbora za mjerenje emisija u automobilskom sektoru ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir članak 198. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir privremeno izvješće Istražnog odbora za mjerenje emisija u automobilskom sektoru (A8-0246/2016),
- A. budući da je članak 226. UFEU-a za Europski parlament pravna osnova za osnivanje privremenog Istražnog odbora radi istrage navodne povrede ili nepravilnosti u provedbi prava Unije, ne dovodeći u pitanje nadležnosti nacionalnih sudova ili sudova Unije, te budući da je to važan sastavni dio nadzornih ovlasti Parlamenta;
- B. budući da je na temelju prijedloga Konferencije predsjednika Parlament 17. prosinca 2015. odlučio osnovati Istražni odbor radi istrage navodnih propusta u primjeni prava Unije u vezi s mjerenjima emisija u automobilskom sektoru te budući da će Odbor donijeti preporuke za koje smatra da su potrebne s obzirom na to pitanje;
- C. budući da Istražni odbor djeluje u skladu s planom rada u koji je uvršteno sljedeće:
- program saslušanja pozvanih svjedoka i stručnjaka radi prikupljanja relevantnih usmenih iskaza;
 - zahtjevi za podnošenje pisanih dokaza svjedoka i stručnjaka pozvanih na saslušanja;
 - zahtjevi za dokumente u cilju prikupljanja relevantnih pisanih dokaza od Komisije, tijela država članica i drugih relevantnih aktera;
 - dva službena putovanja radi prikupljanja informacija na licu mjesta;
 - sažeci i studije naručeni u okviru proračuna namijenjenog za dobivanje stručnog mišljenja;
 - službeno pisano mišljenje Pravne službe Europskog parlamenta o pozivanju na svjedočenje osoba koje će možda morati sudjelovati u sudskom postupku;
- D. budući da je Istražni odbor državama članicama, institucijama Unije i drugim tijelima poslao razne upitnike te da je na svojim internetskim stranicama uputio javni poziv na dostavljanje dokaza;

⁽¹⁾ SL L 113, 19.5.1995., str. 2.⁽²⁾ SL L 10, 15.1.2016., str. 13.

Utorak 13. rujna 2016.

- E. budući da bi rezultati istrage koja je u tijeku mogli donijeti dodanu vrijednost homologacijskom okviru Unije;
 - F. budući da je Parlament u svojoj Odluci od 17. prosinca 2015. od Istražnog odbora zatražio da u roku od šest mjeseci od početka svog rada podnese privremeno izvješće;
 - G. budući da zbog svoje prirode Istražni odbor ne smije iznositi konačne zaključke svojih istraga prije nego što prosudi da je ispunio svoj mandat; budući da je stoga prerano da u ovom privremenom izvješću Odbor iznese zapažanja o raznim aspektima svog mandata;
 - H. budući da je na temelju podnesenih usmenih iskaza i pisanih dokaza koje je do danas Odbor ispitao potvrđeno da je potrebna daljnja istraga svih točaka uvrštenih u njegov mandat;
 - 1. potiče Istražni odbor da nastavi sa svojim radom te da u potpunosti ispunji mandat koji mu je Parlament povjerio u svojoj Odluci od 17. prosinca 2015. i podržava sve mjere i inicijative koje vode do ispunjenja mandata;
 - 2. traži od Konferencije predsjednika i Predsjedništva da podrže sve mjere potrebne kako bi Istražni odbor ispunio svoj mandat, a posebno one koje se odnose na odobrenje saslušanja i izvanrednih sjednica, naknade troškova stručnjaka i svjedoka, službena putovanja i sva druga opravdana tehnička sredstva;
 - 3. traži od Komisije da zajamči brzu potporu i punu transparentnost pri pomoći u radu Istražnog odbora, uz puno poštovanje načela lojalne suradnje, te da pruži svu moguću tehničku i političku potporu, a posebno bržim dostavljanjem tražene dokumentacije; očekuje punu suradnju relevantnih aktualnih povjerenika i glavnih uprava te osoba koje su te dužnosti obnašale tijekom prošlih saziva; traži od država članica da, uz puno poštovanje načela lojalne suradnje, Istražnom odboru pruže potrebnu tehničku i političku potporu, a posebno tako da Komisiji omoguće brže dostavljanje traženih dokumenata te da ubrzaju svoje interne postupke za davanje suglasnosti ako je za dostavljanje dokumenata potrebna suglasnost država članica;
 - 4. traži od vlada, parlamenata i nadležnih tijela država članica da pomognu Istražnom odboru u njegovim zadaćama uz puno poštovanje načela lojalne suradnje utvrđenog u pravu Unije;
 - 5. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0333

Ususret novom modelu energetskeg tržišta**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o temi „Ususret novom modelu energetskeg tržišta” (2015/2322(INI))**

(2018/C 204/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 114. i 194.,
- uzimajući u obzir Sporazum iz Pariza iz prosinca 2015. koji je sklopljen na 21. Konferenciji stranaka (COP21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. prosinca 2011. naslovljenu „Energetski plan za 2050.” (COM(2011)0885),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. studenoga 2013. naslovljenu „Uspostava unutarnjeg tržišta električne energije i optimalno iskorištavanje javnih intervencija” (C(2013)7243) i radni dokument službi Komisije naslovljen „Adekvatnost proizvodnje na unutarnjem tržištu električne energije – smjernice o državnim intervencijama” (SWD (2013)0438),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. travnja 2014. naslovljenu „Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014. – 2020.”⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. prosinca 2014. naslovljenu „Program rada Komisije za 2015. – Novi početak” (COM(2014)0910),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. srpnja 2015. naslovljenu „Ostvarivanje novih pogodnosti za potrošače energije” (COM(2015)0339),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. veljače 2015. naslovljenu „Paket mjera za energetske uniju – Okvirna strategija za otpornu energetske uniju s naprednom klimatskom politikom” (COM(2015)0080),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. veljače 2015. o naslovljenu „Ostvarenje cilja od 10 % elektroenergetske interkonekcije – Priprema europske elektroenergetske mreže za 2020.” (COM(2015)0082),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. srpnja 2015. naslovljenu „Pokretanje postupka javnog savjetovanja o novom modelu energetskeg tržišta” (COM(2015)0340),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 23. i 24. listopada 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 19. ožujka 2015. o energetskej uniji,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 26. studenog 2015. o sustavu upravljanja u energetskej uniji,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetske regulatora⁽²⁾,

⁽¹⁾ SL C 200, 28.6.2014., str. 1.⁽²⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 1.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 256/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o obavješćivanju Komisije o investicijskim projektima u području energetske infrastrukture u Europskoj uniji, zamjeni Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 617/2010 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 736/96 ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2005/89/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe električnom energijom i ulaganja u infrastrukturu ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir treći energetska paket,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 19. lipnja 2008. naslovljenu „Prema europskoj povelji o pravima potrošača energenata” ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 14. ožujka 2013. o energetska planu za 2050. – budućnost s energijom ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 4. veljače 2014. o lokalnim i regionalnim posljedicama razvoja pametnih mreža ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 14. listopada 2015. o putu prema novom međunarodnom sporazumu o klimi u Parizu ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 15.

⁽²⁾ SL L 115, 25.4.2013., str. 39.

⁽³⁾ SL L 149, 11.6.2005., str. 22.

⁽⁴⁾ SL L 84, 20.3.2014., str. 61.

⁽⁵⁾ SL L 33, 4.2.2006., str. 22.

⁽⁶⁾ SL L 304, 22.11.2011., str. 64.

⁽⁷⁾ SL C 286 E, 27.11.2009., str. 24.

⁽⁸⁾ SL C 36, 29.1.2016., str. 62.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0065.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0359.

⁽¹¹⁾ SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir Direktivu 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 10. rujna 2013. o boljem funkcioniranju unutarnjeg energetskog tržišta ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. prosinca 2015. o inicijativi „Ususret europskoj energetskej uniji” ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. prosinca 2015. o ostvarenju cilja od 10 % elektroenergetske interkonekcije – priprema europske elektroenergetske mreže za 2020. ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A8-0214/2016),
- A. budući da planovi Komisije u vezi s tržištem električne energije moraju dovesti do stvarne transformacije tržišta, doprinijeti energetskej učinkovitosti, sigurnosti opskrbe energijom, razvoju obnovljivih oblika energije i spojnih vodova i da moraju osigurati dovršetak procesa uspostave europskog unutarnjeg energetskog tržišta;
- B. budući da će integracijom energetskih tržišta, zajedno s integracijom svih aktera na tržištu, uključujući i proizvođače-potrošače, doprinijeti ostvarenju u Ugovoru zadanog cilja sigurne, jeftine, učinkovite i ekološki održive opskrbe energijom;
- C. budući da će energetskej sustav u budućnosti morati biti fleksibilniji kako bi se ostvarili klimatske i energetske ciljevi, za što su potrebna ulaganja u sva četiri rješenja za fleksibilnost, a to su fleksibilna proizvodnja, razvoj mreže, fleksibilnost potražnje i skladištenje;
- D. budući da se više od polovice električne energije u EU-u proizvodi bez nastanka stakleničkih plinova;
- E. budući da integracija tržišta električne energije mora biti u skladu s člankom 194. UFEU-a prema kojem europska energetskej politika osigurava funkcioniranje energetskog tržišta, sigurnost opskrbe energijom, promiče energetskej učinkovitost i uštedu energije, razvoj obnovljivih oblika energije te međupovezanost energetskih mreža; budući da su određivanje strukture izvora energije država članica i uvjeti korištenja njihovih energetskih resursa i dalje u nadležnosti država članica;
- F. budući da pozitivna iskustva prikupljena u okviru multilateralne suradnje služe kao primjer za veću regionalnu odgovornost tržišta (npr. regionalne inicijative za koordinaciju sigurnosti, kao što su Coreso i sigurnosna suradnja operatora prijenosnih sustava, petostrani energetskej forum, skupina na visokoj razini za međusobnu povezanost u jugozapadnoj Europi, plan međusobnog povezivanja baltičkog energetskog tržišta, zajednička nordijska multinacionalna tržišta rezerva i uravnoteženja te spajanje tržišta u srednjoj i istočnoj Europi); budući da njihov model obuhvaća pravila kojima se treba zajamčiti da se kapaciteti raspodjeljuju pravovremeno kako bi se pružili signali za ulaganja u ekološki prihvatljivija postrojenja;
- G. budući da određen broj država članica predviđa nedostatne proizvodne kapacitete, što će, ako se ne uvedu nužni zaštitni mehanizmi, u bliskoj budućnosti predstavljati opasnost od isključenja struje
- H. budući da nacionalna tržišta kapaciteta otežavaju integraciju tržišta električne energije i da su u suprotnosti s ciljevima zajedničke energetske politike te da bi se trebala koristiti samo u krajnjoj nuždi, nakon što se iscrpe sve ostale mogućnosti, uključujući povećanje međusobne povezanosti sa susjednim zemljama, mjere odgovora na potražnju i druge oblike regionalne integracije tržišta;

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 55.

⁽²⁾ SL C 93, 9.3.2016., str. 8.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0444.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0445.

Utorak 13. rujna 2016.

- I. budući da se Europa zalaže za uspješnu energetska tranziciju te ponajprije za olakšavanje integracije obnovljivih izvora energije, što podrazumijeva nove potrebe za fleksibilnošću i provedbu tržišnih sustava namijenjenih za sigurnost opskrbe;
 - J. budući da će cilj energetske sigurnosti zadan u Ugovorima biti od ključne važnosti za konsolidaciju energetske unije i budući da se stoga moraju sačuvati i/ili provesti instrumenti kojima se to na adekvatan način može postići;
 - K. budući da je, kako bi se javna ulaganja s pomoću mjera za stvaranje tržišta sigurne, održive i konkurentne energije učinila što učinkovitijima, nužno kombinirati sredstva Europskog fonda za strateška ulaganja s drugim specifičnim izvorima financiranja za energetiku, kao što je Instrument za povezivanje Europe;
 - L. budući da je povećana suradnja na regionalnoj razini nezaobilazna i da bi trebala služiti kao katalizator za intenzivniju tržišnu integraciju na europskoj razini;
 - M. budući da porezi na energiju, visoki troškovi oporezivanja, regulacija cijena kod koje se ne prave razlike, visoka razina tržišne koncentracije, administrativna opterećenja, subvencije, nedostatak prekogranične suradnje i spojnih vodova u nekim regijama te nedovoljno iskorišteno upravljanje potražnjom sprečavaju funkcioniranje unutarnjeg tržišta električne energije i tako zaustavljaju potpunu integraciju energije iz obnovljivih izvora na tržištu;
 - N. budući da bi svi sudionici na tržištu trebali doprinosti uravnoteženju sustava kako bi se postigla maksimalna sigurnost opskrbe električnom energijom po razumnoj cijeni za društvo i gospodarstvo;
 - O. budući da bi srednjoročno povećanje razine međusobne povezanosti između određenih država članica – do 15 % prema analizi troškova i koristi –, koje bi doprinijelo rješavanju postojećih uskih grla na ciljan način, moglo dovesti do poboljšane sigurnosti opskrbe i dokidanja energetske otoka; naglašava da je uz taj kvantitativni cilj nužno ostvariti i otvoren pristup i dostupnost spojnih vodova kako bi se nadvladale preostale prepreke funkcioniranju europskog tržišta električne energije;
 - P. budući da rastući udio raznih obnovljivih izvora energije u strukturi izvora električne energije zahtijeva stabilnu potporu fleksibilnih i održivih izvora energije te fleksibilne tehnologije poput skladištenja i odgovora na potražnju;
 - Q. budući da je skladištenje energije ključan alat za ostvarenje veće fleksibilnosti i učinkovitosti na energetske tržištima, ali da još ne postoji regulatorni mehanizam koji bi omogućio iskorištavanje prednosti učinkovitog sustava skladištenja;
 - R. budući da je Međunarodna agencija za energiju nedavno izradila važne preporuke u okviru svoje studije naslovljene „Re-Powering Markets” ⁽¹⁾;
 - S. budući da europsko energetske tržište koje bi bilo zasnovano na dobrom modelu i pravilno se provodilo ima potencijal za znatno povećanje europske energetske sigurnosti i neovisnosti, osobito u odnosu na velike dobavljače o kojima Unija ovisi;
 - T. budući da se preostali energetske otoci u EU-u moraju hitno dokinuti ako se želi stvoriti istinsko energetske tržište;
1. pozdravlja navedenu komunikaciju Komisije od 15. srpnja 2015. o novom modelu energetske tržišta i podupire stajalište da bi novo tržište električne energije zajedno s provedbom postojećeg zakonodavstva trebalo pojačati regionalnu suradnju u svim dimenzijama opskrbe i potražnje za energijom i biti usmjereno na bolja, decentraliziranija i fleksibilnija tržišta kako bi se osigurao dobro reguliran tržišno orijentiran sustav koji do 2030. može doprinijeti ostvarenju svih energetske i klimatske ciljeva EU-a;

⁽¹⁾ <http://www.iea.org/publications/freepublications/publication/REPOWERINGMARKETS.pdf>

Utorak 13. rujna 2016.

2. smatra da je novi model energetskeg tržišta bio potreban zbog sljedećih inovativnih elemenata:
 - sve veće zastupljenosti energije iz obnovljivih izvora s tržišno poticanim naknadama;
 - jače integracije nacionalnih tržišta kroz razvoj međusobne povezanosti;
 - razvoja pametnih mreža i novih tehnologija decentralizirane proizvodnje energije koji će potrošačima omogućiti aktivniju ulogu i potrošača i proizvođača te potaknuti bolje upravljanje potražnjom;
3. pozdravlja činjenicu da je nova strategija energetske unije osmišljena kako bi EU preuzeo vodeću ulogu kad je riječ o energiji iz obnovljivih izvora i napominje da će za ostvarenje tog cilja biti potreban temeljita preobrazba europskog sustava električne energije;
4. pozdravlja činjenicu da nova strategija energetske unije nosi nove pogodnosti za potrošače energije, nudi im mnogo veći niz mogućnosti za sudjelovanje na energetskim tržištima i jamči bolju zaštitu potrošača;
5. traži da se postojeći regulatorni okvir za europska tržišta prilagodi kako bi se omogućio veći udio obnovljivih izvora energije i kako bi se riješile postojeće prekogranične regulatorne praznine; ističe da se novi model tržišta električne energije kao dio sve decentraliziranijeg energetskeg sustava mora temeljiti na tržišnim načelima, čime bi se potaknula ulaganja, omogućio pristup malih i srednjih poduzeća energetskom tržištu te otvorila opskrba održivom i učinkovitom električnom energijom s pomoću stabilnog, integriranog i pametnog energetskeg sustava; smatra da bi se tim okvirom trebala promicati i nagrađivati fleksibilna rješenja za skladištenje energije, tehnologije odgovora na potražnju, fleksibilna proizvodnje energije, povećana međusobna povezanost i daljnja integracija tržišta, što će doprinijeti promicanju sve većeg udjela energije iz obnovljivih izvora i njihovoj integraciji na tržište; ističe da će za sigurnost opskrbe i dekarbonizaciju biti potrebna kombinacija likvidnih kratkoročnih tržišta (jedan dan ranije i unutar jednog dana) i dugoročnih cjenovnih signala;
6. smatra da je potpuna provedba trećeg energetskeg paketa u svim državama članicama jedan od najvažnijih koraka prema ostvarenju europskeg energetskeg tržišta; stoga odlučno poziva Komisiju da osigura provedbu sadašnjeg regulatornog okvira;
7. traži da se novi model tržišta električne energije utemelji na holističkom pristupu usmjerenom ka budućnosti pri čemu će biti priznata sve važnija uloga tzv. proizvođača-potrošača u decentraliziranoj proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora; poziva Komisiju da u tom kontekstu preuzme vodstvo u uključivom procesu čiji bi cilj trebalo biti postizanje dogovora oko praktičnog zajedničkog tumačenja definicije pojma proizvođača-potrošača na razini EU-a; poziva Komisiju da u revidiranu Direktivu o energiji iz obnovljivih izvora uvrsti novo poglavlje o proizvođačima-potrošačima kako bi se riješile glavne prepreke i kako bi se potaknula ulaganja u vlastitu proizvodnju i potrošnju energije iz obnovljivih izvora;
8. smatra da je najbolji način da se prijeđe na integrirano tržište električne energije na razini EU-a taj da se strateški odredi nužna razina integracije koja se treba postići, da se povrati povjerenje sudionika na tržištu i, osobito, da se zajamči pravilna provedba postojećeg zakonodavstva;
9. poziva države članice da se aktivnije uključe u izradu modela fleksibilnog i decentraliziranog europskeg unutarnjeg tržišta električne energije kako bi se poboljšala koordinacija između nacionalnih strategija za tranziciju i kako bi se izbjeglo potkopavanje ciljeva iz članka 114. i 194. UFEU-a do čega može doći zbog trajnih tržišta kapaciteta i tržišnih mehanizama;
10. smatra da je moguće osnaženo europsko unutarnje tržište električne energije, na osnovi jačih cjenovnih signala na veleprodajnom tržištu s pomoću cijena koje odražavaju aktualan manjak ili višak ponude, uključujući i poraste cijena, koji zajedno s drugim mjerama imaju ulogu ulagačkih signala za nove usluge kapaciteta i fleksibilnosti; podsjeća da prelazak na cijene određene manjkom na tržištu podrazumijeva bolju mobilizaciju odgovora na potražnju i skladištenja te uspješnu kontrolu i nadzor tržišta kako bi se izbjegao rizik od zlorabe moći na tržištu, u prvom redu radi zaštite potrošača; smatra

Utorak 13. rujna 2016.

da je angažiranost potrošača jedan od najvažnijih ciljeva na putu ostvarenja energetske učinkovitosti i da bi se trebalo redovito ispitivati rezultiraju li cijene koje odražavaju stvarni manjak opskrbe zaista primjerenim ulaganjem u kapacitete za proizvodnju električne energije;

11. ističe da se europsko unutarnje tržište električne energije nalazi i pod utjecajem uvoza iz trećih zemalja s bitno različitim pravnim i regulatornim sustavima, uključujući i kad je riječ o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti te zahtjeva u pogledu okoliša i klimatskih promjena; poziva Komisiju da to na odgovarajući način uzme u obzir pri izradi novog modela energetske tržišta kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sve proizvođače energije u EU-u i izvan njega i kako bi se potrošačima u Europi pružila sigurna, održiva i pristupačna energija;

12. smatra da je za ulaganja u području energetike potreban stabilan i predvidljiv dugoročan okvir i da će se EU morati suočiti s izazovom ulijevanja povjerenja u ishod novih pravila;

13. traži primjerena prijelazna razdoblja s detaljnom analizom troškova i koristi za sve prijedloge o kojima se raspravlja;

14. ističe važnost zajedničke analize prikladnosti sustava na regionalnoj razini, uz pomoć ACER-a i Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E) te poziva operatore prijenosnih sustava susjednih tržišta da u tom cilju razviju zajedničku metodologiju koju će odobriti Komisija; ističe velik potencijal koji ima pojačana regionalna suradnja;

15. ističe važnost koordiniranog dugoročnog planiranja za učinkovit razvoj prijenosne infrastrukture i tržišta električne energije u Europi; s tim u vezi ističe potrebu za boljom regionalnom suradnjom i podsjeća na uspjeh postojećih pristupa regionalnim tržištima kao što je Nord Pool;

16. ističe pravo država članica da same određuju uvjete koji se odnose na iskorištavanje njihovih energetskih resursa u njihovoj nacionalnoj strukturi izvora energije, u skladu s odredbama Ugovora prema kojima europska energetska politika osigurava funkcioniranje energetske tržišta, sigurnost opskrbe energijom, promiče energetske učinkovitost i uštedu energije, razvoj obnovljivih oblika energije te međupovezanost energetskih mreža; ističe da bi regionalna suradnja donijela uštede i prednosti za europski energetske sustav te da bi se trebala temeljiti na standardnoj transparentnoj metodologiji za ocjenjivanje dugoročnih potreba regionalnih sustava i za postizanje dogovora o mjerama koje treba poduzeti u slučaju krize u elektroenergetskom sektoru, osobito ako takva kriza ima prekogranične posljedice; stoga poziva Komisiju da iznese prijedlog revizije okvira u tom cilju; također poziva Komisiju da to uzme u obzir u svojem zakonodavnom prijedlogu;

17. podsjeća da bi države članice koje se odluče za nuklearnu energiju trebale postupati u skladu sa sigurnosnim standardima EU-a, propisima u okviru unutarnjeg energetske tržišta i pravilima o državnim potporama;

18. napominje da su ušteda na energetske učinkovitosti, odgovor na strani potražnje, kapaciteti za skladištenje energije i izgradnja mreže, osobito preko pametnih mreža, učinkovito korištenje međusobne povezanosti te daljnje širenje i razvoj nacionalnih mreža neizostavni za dovršetak procesa uspostave unutarnjeg tržišta električne energije sa sve većim udjelom energije iz obnovljivih izvora te podsjeća na načelo „učinkovitost na prvom mjestu” u skladu s kojim se najprije treba razmotriti ulaganje na strani potražnje, a tek onda ulaganje u mrežu i opskrbu; žali zbog toga što još postoje veliki nedostaci u međusobnoj umreženosti unutar država članica i između njih, zbog čega dolazi do nestašice u mreži i znatnog narušavanja operativne sigurnosti i prekogranične trgovine energijom; žali zbog prakse ograničavanja transmisivskih kapaciteta radi uravnoteživanja nacionalne proizvodnje i ako sredstva za rješavanje unutarnjih problema s nestašicama; traži da se ciljevi međusobne povezanosti električne energije razvrstaju po regijama, ocrtavajući stvarna kretanja na tržištu,

Utorak 13. rujna 2016.

da se podvrgnu relevantnoj analizi troškova i koristi te da se temelje na desetogodišnjem planu Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E), sve dok budu ispunjeni minimalni ciljevi EU-a; smatra da je radi toga veoma važno boriti se protiv nekoordiniranih tokova, osobito u srednjoj i istočnoj Europi; ističe da je dostupnost izgrađenih prekograničnih kapaciteta jednako važna, s obzirom na rastuće razine ograničavanja kapaciteta od strane država članica;

19. napominje da bi se trebali razviti novi pristupi u cilju rješavanja problema uskih grla i ostvarenje pametne distribucijske mreže koja će omogućiti neometanu integraciju i pružanje usluga od strane decentraliziranih proizvođača, proizvođača-potrošača i potrošača;

20. ponovo izražava svoju potporu ciljevima regionalne interoperabilnosti EU-a; svjestan je, međutim, da nedovoljno korištenje postojeće infrastrukture ugrožava održivost takvih ciljeva; naglašava da je optimalno korištenje postojeće infrastrukture ključno za europsko energetske tržište i stoga poziva Komisiju da se u predstojećem prijedlogu zakonodavstva pozabavi tim pitanjem;

21. traži da se zakonodavni okvir za unutarnje tržište električne energije provodi i primjenjuje na najbolji način te poziva Komisiju i ACER (Agenciju za suradnju energetskih regulatora) da se dodatno pozabave problemom radnji na veleprodajnim tržištima koje nisu u skladu s Uredbom (EZ) br. 714/2009; poziva ACER (Agenciju za suradnju energetskih regulatora) da pojača regulatorni nadzor nad ograničenjima postojećih kapaciteta spojnih vodova;

22. napominje da su ciljana i ambiciozna modernizacija mreže te uklanjanje strukturnih uskih grla u mreži važni preduvjeti za ostvarenje unutarnjeg energetskog tržišta i jačanje konkurentnosti; smatra da bi se trebalo raspraviti o konfiguraciji cjenovnih zona zajedno sa svim relevantnim dionicima i vodeći računa o ovlastima ACER-a i reviziji zone trgovanja Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E); ističe da bi rascjeppljivanje zona trgovanja u krajnjoj nuždi moglo biti razuman pristup u okviru tržišnog gospodarstva u cilju odražavanja stvarnog nedostatka električne energije u određenim regijama; smatra da bi se u duboko integriranim mrežama električne energije raspodjela cjenovnih područja trebala obaviti u suradnji sa svim susjednim zemljama kojih se to tiče kako bi se spriječilo neučinkovito korištenje mrežama i smanjenje prekograničnih kapaciteta, što nije u skladu s unutarnjim tržištem;

23. svjestan je da je nekoliko država članica zbog niske cijene energije na veleprodajnim tržištima i njezina utjecaja na ulaganja te zbog potrebe za razvojem mehanizama za prilagodbu proizvodnih kapaciteta potrebnoj fleksibilnosti na strani potražnje u nedostatku europskog pristupa i zbog specifičnih komponenti njihovih potrošačkih tržišta moralo razviti mehanizme kapaciteta;

24. skeptičan je u vezi s istinski nacionalnim mehanizmima kapaciteta neutemeljenima na tržištu i tržištima koji nisu sukladni s načelima unutarnjeg energetskog tržišta i koji dovode do poremećaja na tržištu, neizravnih subvencija za razvijene tehnologije i visokih troškova za krajnje potrošače; stoga ističe se svaki mehanizam kapaciteta u EU-u mora biti osmišljen iz perspektive prekogranične suradnje nakon dovršetka temeljitih ispitivanja njegove neophodnosti te da mora biti u skladu s pravilima EU-a u području tržišnog natjecanja i državnih potpora; smatra da bi bolja integracija nacionalne proizvodnje energije u energetske sustav EU-a i jačanje međusobne povezanosti mogli smanjiti potrebu za mehanizmima kapaciteta kao i njihove troškove;

25. zahtijeva da se prekogranični mehanizmi kapaciteta odobre tek kad se ispune, između ostalih, sljedeći kriteriji:

a. potreba za njima potvrđena je detaljnom analizom primjerenosti stanja proizvodnje i opskrbe na regionalnoj razini, uključujući međusobnu povezanost, skladištenje, odgovor na potražnju i prekogranične proizvodne resurse uz primjenu homogene, standardizirane i transparentne metodologije na razini EU-a kojom se predviđa jasan rizik za neprekinutu opskrbu;

b. nema moguće alternativne mjere koja bi bila jeftinija i manje remetila tržište, kao što je potpuna tržišna integracija na regionalnoj razini bez ograničenja prekograničnih razmjena u kombinaciji s ciljanim mrežnim/strateškim rezervama;

Utorak 13. rujna 2016.

- c. njihov je model tržišno zasnovan i takav da ne diskriminiraju u pogledu korištenja tehnologija za skladištenje električne energije, zajedničkog odgovora na potražnju, stabilnih izvora obnovljive energije i sudjelovanja poduzeća u drugim državama članicama, kako ne bi bilo prekograničnog unakrsnog subvencioniranja ili diskriminacije industrije ili drugih potrošača te kako bi se osiguralo da se njima nadoknadi kapacitet koji je nužan za sigurnost opskrbe;
- d. njihov model obuhvaća pravila kojima se treba zajamčiti da se kapaciteti raspodjeljuju pravovremeno kako bi se pružili primjereni signali za ulaganja u ekološki prihvatljivija postrojenja;
- e. uključena su pravila o održivosti i kvaliteti zraka kako bi se eliminirale tehnologije koje najviše onečišćuju (u vezi s tim mogla bi se razmotriti mogućnost uvođenja standarda vrijednosti emisija);
26. naglašava da su uz novi model energetskeg tržišta za poticanje mogućnosti koje nudi skladištenje energije ključne predviđene revizije Direktive o energiji iz obnovljivih izvora i Direktive o energetskeg učinkovitosti;
27. smatra da će razvoj novih i postojećih rješenja za skladištenje električne energije biti neizostavan element energetske tranzicije te da bi pravila novog modela tržišta trebala doprinijeti uspostavi okvira koji će biti potpora različitim tehnologijama uključenima u taj proces;
28. smatra da skladištenje energije ima brojne prednosti, od kojih su neke omogućavanje odgovora na potražnju, doprinos u uravnoteženju mreže i pronalasku načina za skladištenje viška obnovljive energije koji je nastao u proizvodnji; traži da se provede revizija postojećeg regulatornog okvira kako bi se poticala primjena sustava za skladištenje energije druga fleksibilna rješenja koja omogućuju uključivanje većeg dijela povremeno aktivnih obnovljivih izvora energije, bilo da su centralizirani bilo da se distribuiraju, s nižim graničnim troškovima u energetskeg sustav; ističe da se u postojećem regulatornom okviru treba uvesti odvojena kategorija imovine za električne sustave ili sustave skladištenja energije s obzirom na dvojni narav – proizvodnju i potražnju – sustava skladištenja energije;
29. stoga traži da se u okviru novog modela tržišta riješe tehničke prepreke i diskriminirajući postupci u mrežnim kodovima za skladištenje energije te da se naknade i porezi primjenjuju na pošten način, da se izbjegnu dvostruki troškovi za punjenje i pražnjenje energije, što bi rezultiralo tržištem koje bi bilo pogodno za fleksibilne izvore koji brzo reagiraju; tvrdi da će razlozi za tržišta kapaciteta brzo nestati ako mogućnosti skladištenja budu dostupnije i pristupačnije;
30. ističe potrebu za promicanjem korištenja sustava skladištenja energije i stvaranja jednakih uvjeta za sve pri čemu će skladištenje energije moći biti konkurentno drugim mogućnostima ostvarenja fleksibilnosti, na temelju tehnološki neutralnog modela energetskeg tržišta;
31. stoga poziva da se u okviru tehnološki neutralnog modela energetskeg tržišta ponude različita rješenja za skladištenje energije iz obnovljivih izvora, kao što su litij-ion baterija, toplinske crpke i ćelije vodika, što je prilika za dopunu kapaciteta proizvodnje iz obnovljivih izvora; osim toga zahtijeva uspostavu jasno definiranih mehanizama kako bi se iskoristili višak proizvodnje energije i ograničenja;
32. poziva Komisiju da pojasni položaj skladištenja u različitim koracima elektroenergetskeg lanca te da operatorima prijenosa i distribucije omogući ulaganje, upotrebu i iskorištavanje usluga skladištenja energije u svrhu uravnoteženja mreže i druge pomoćnih usluga;
33. napominje da bi skladištenje energije u budućnosti moglo osigurati sve veći niz energetskeg i pomoćnih usluga; stoga poziva na utvrđivanje definicije skladištenja električne energije koja bi obuhvatila njegovu dvojni narav (uzimanje i pružanje električne energije) i na uklanjanje regulatornih prepreka za skladištenje energije;

Utorak 13. rujna 2016.

34. traži da se provede revizija postojećeg regulatornog okvira kako bi se poticala primjena sustava za skladištenje energije i druga fleksibilna rješenja s ciljem da se u energetske sustav, na centraliziranoj razini ili na decentraliziranoj razini, uključi veći dio povremeno aktivnih obnovljivih izvora energije s niskim graničnim troškovima;
35. traži da se u regulatorni okvir uvede definicija uređaja za skladištenje energije u sustavu električne energije;
36. traži da se u postojeći regulatorni okvir uz proizvodnju, rad mreže i potrošnju uvede posebna kategorija za sustave skladištenja električne energije;
37. naglašava da plinska interkonekcija i koordinacija hitnim mjerama na nacionalnoj razini predstavljaju načine na koje države članice mogu surađivati u slučaju ozbiljnih poremećaja u opskrbi plinom;
38. ističe da bi prekogranično tržišno natjecanje uz prisutnost nekoliko dobavljača na decentraliziranom tržištu moglo donijeti prednosti za potrošače, što bi dovelo do pojave inovativnih novih poduzeća za pružanje energetske usluge;
39. traži daljnji razvoj isključivo energetskeg tržišta s pravednom podjelom troškova i koristi među svim korisnicima i proizvođačima energije na temelju dosljedne primjene postojećeg zakonodavstva, ciljne modernizacije prijenosne i distribucijske infrastrukture, veće regionalne suradnje, bolje međusobne povezanosti, energetske učinkovitosti, sustava odgovora na potražnju i skladištenja, što može odaslati primjerene dugoročne signale kako bi elektroenergetski sustav ostao siguran i kako bi se razvijali obnovljivi izvori energije, vodeći računa pritom o posebnostima elektroenergetskih tržišta regija koje su izolirane od nacionalnih elektroenergetskih sustava, promičući time energetske diversifikaciju i jače tržišno natjecanje radi povećanja sigurnosti opskrbe;
40. naglašava da je energetska učinkovitost temeljno načelo strategije energetske unije jer je riječ o djelotvornom načinu smanjenja emisija, ostvarenja ušteda za potrošače i smanjenja ovisnosti EU-a o uvozu fosilnih goriva;
41. prepoznaje da su energetska fleksibilnost i kapacitet trenutačno od ključne važnosti i da bi se trebali na odgovarajući način ocijeniti kao dio modela tržišta sa sigurnom budućnošću, s obzirom na to da je riječ o komplementarnim elementima;
42. ističe da europsko tržište električne energije mora počivati na tržišnim mehanizmima; s tim u vezi ističe da dinamično formiranje cijena služi kao signal i kao usmjerenje te da je nedvojbeno važan faktor u učinkovitosti, a time i u omogućavanju dobrog funkcioniranja tržišta električne energije;
43. ističe da cijene električne energije koje se mijenjaju ovisno o vremenskom razdoblju mogu potaknuti fleksibilnost potražnje, što može doprinijeti uravnoteženju potražnje i opskrbe i ublažavanju razlika u obrascima proizvodnje energije iz obnovljivih izvora; s tim u vezi ističe da je važno da cijene električne energije odražavaju stvarne troškove električne energije;
44. napominje da očekivanje naglog porasta cijena u budućnosti može biti poticaj proizvođačima i ulagačima za ulaganje u fleksibilna rješenja kao što su skladištenje energije, energetska učinkovitost, upravljanje potražnjom, kapacitete proizvodnje obnovljive energije, visokoučinkovite i moderne plinske elektrane i reverzibilne hidroelektrane; poziva na suzdržanost u pogledu intervencija na veleprodajnom tržištu, čak i u slučaju velikog porasta cijena; traži da se pri planiranju postupnog ukidanja reguliranih potrošačkih cijena nižih od troškova proizvodnje uzmu u obzir potrebe ranjivih potrošača kojima prijete energetske siromaštvo;
45. ističe da je potpuna integracija energije iz obnovljivih izvora na tržište električne energije od ključne važnosti; poziva na poduzimanje napora kako bi se potaknula i maksimizirala njihova zastupljenost u uslugama uravnoteživanja i smatra da bi skraćivanje vremena zatvaranja tržišta, usklađivanje intervala trgovanja s razdobljem rješavanja neravnoteža i omogućivanje proizvođačima iz različitih država članica da zajedno predaju ponude znatno doprinijelo ostvarenju tog cilja;

Utorak 13. rujna 2016.

46. poziva na dovršetak procesa integracije unutarnjeg tržišta te usluga uravnoteživanja i rezerve poticanjem likvidnosti i prekograničnog trgovanja u svim tržišnim vremenskim okvirima; poziva da se ubrzaju naponi usmjereni na ostvarenje ambicioznih ciljeva ciljnog modela u pogledu trgovanja u jednom danu i uravnoteživanja tržišta počevši s usklađivanjem vremena zatvaranja tržišta i uravnoteživanjem energetskih proizvoda;

47. poziva Komisiju da iznese prijedloge kojima će se omogućiti instrumenti za ublažavanje prihodovnog rizika iznad 20 do 30 godina kako bi ulaganja u novu niskougličnu proizvodnju bila motivirana tržištem, kao što su zajednička ulaganja s ugovornom raspodjelom rizika između velikih potrošača i proizvođača električne energije ili tržište ugovora s dugim rokovima na osnovi prosječne cijene;

48. traži da se ugovori o opskrbi električnom energijom i pomoćnim uslugama dodjeljuju na osnovi principa slobodnog tržišta; tvrdi da bi takvi otvoreni postupci javnog natjecanja, bilo da se organiziraju na nacionalnoj bilo na prekograničnoj razini, trebali biti tehnološki neutralni i da bi trebali omogućiti sudjelovanje operatora za usluge skladištenja energije;

49. podupire rast udjela energije iz obnovljivih izvora u EU-u; naglašava važnost stabilnih i troškovno učinkovitih programa potpore za dugoročna ulaganja u području obnovljive energije koji odgovaraju potrebama i zadržavaju fleksibilnost u kratkoročnom razdoblju te su prilagođeni nacionalnim potrebama i okolnostima, omogućujući postupno ukidanje subvencija za razvijene tehnologije u području obnovljive energije; pozdravlja činjenicu da velik broj tehnologija u području obnovljive energije ubrzano postaje troškovno konkurentan konvencionalnim oblicima proizvodnje; napominje da bi se trebalo voditi računa o tomu da programi potpore budu dobro osmišljeni i da se bilo kakav utjecaj na energetski intenzivne industrije izložene riziku od premještanja proizvodnje svede na najmanju moguću mjeru;

50. ističe važnost digitalnih tehnologija za slanje cjenovnih signala koje omogućuju da odgovor na potražnju funkcionira kao izvor fleksibilnosti; stoga traži ambicioznu strategiju u vezi s digitalizacijom energetskog sektora, od uvođenje pametnih mreža i pametnih brojala do razvoja mobilnih aplikacija, internetskih platformi i centara podataka;

51. napominje da države članice u skladu s okvirom do 2020., neovisno o kretanjima na tržištu, moraju ispuniti konkretne kvantitativne ciljeve u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije i stoga ističe da je važno promicati energiju iz obnovljivih izvora politikama s naglaskom na tržišnom natjecanju i troškovnu učinkovitost, navodeći pritom da postoje brojne različite tehnologije u području obnovljivih izvora energije koje se nalaze u različitim fazama razvoja i imaju različite karakteristike te stoga ne mogu biti obuhvaćene jedinstvenim pristupom; podsjeća na važnu ulogu koju u vezi s tim ima sustav EU-a za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (ETS) te smatra da je poticanje ulaganja sukladnije s tržištem nego fiksne cijene pristupa mreži i opći povlašteni tretman;

52. ustrajan je u stajalištu da se usporedo s povećanim tehničkim razvojem obnovljivih izvora energije i njihovom rasprostranjenom upotrebom pravila o subvencijama moraju uskladiti s uvjetima na tržištu, kao što su premije za pristup mreži, kako bi se ograničili troškovi za krajnje potrošače;

53. upozorava na miješanje ciljeva opskrbe s ciljevima klimatske politike; poziva na dosljedno jačanje sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova i preuređenje tržišta u cilju veće fleksibilnosti kako bi se cijenama CO₂ i goriva ubuduće moglo dodatno podupirati širenje obnovljivih izvora energije;

54. podsjeća da počevši od 2016. smjernice za državne potpore iz 2014. zahtijevaju od velikih proizvođača energije iz obnovljivih izvora da preuzmu zadaće uravnoteživanja koje su definirane kao obveza proizvođača da nadoknađuju kratkoročna odstupanja od svojih prethodnih obveza u pogledu opskrbe u slučajevima gdje postoji likvidno dnevno tržište; naglašava da bi se u slučaju odstupanja od plana koji je operator najavio trebala naplatiti primjerena cijena nadoknade energije; podsjeća na postojeće odredbe Direktive o energiji iz obnovljivih izvora na temelju kojih je za obnovljive izvore energije predviđen prioritet pristupa i otpremanja; predlaže da se te odredbe preispitaju i revidiraju nakon što se provede novi model elektroenergetskog tržišta koji bolje jamči jednake uvjete za sve i više uzima u obzir karakteristike proizvodnje energije iz obnovljivih izvora;

Utorak 13. rujna 2016.

55. imajući na umu načelo supsidijarnosti, traži usklađeno djelovanje država članica na regionalnoj razini u pogledu daljnjeg širenja obnovljivih izvora energije kako bi se povećala ekonomska učinkovitost energetskog tržišta s ciljem postizanja zajedničkih europskih ciljeva i jačanja stabilnosti mreže; smatra da države članice ne bi smjele donositi jednostrane odluke koje imaju znatan utjecaj na susjedne države bez širih rasprava i suradnje na regionalnoj razini ili razini EU-a; podsjeća na činjenicu da obnovljivi izvori energije uglavnom imaju jače izraženu lokalnu komponentu; poziva Komisiju da poradi na usklađenijem europskom okviru za promicanje energije iz obnovljivih izvora;
56. preporučuje državama članicama da razmotre mogućnost regulatornog okvira kojim bi se krajnje korisnike potaknulo na proizvodnju vlastite energije i lokalno skladištenje energije;
57. uvjeren je da će osim obnovljivih izvora energije svoje mjesto u proizvodnji električne energije zadržati i svi oni proizvođači sigurne i održive energije koji se zalažu za cilj postupne dekarbonizacije u skladu sa sporazumom postignutim na globalnoj razini u okviru konferencije stranaka COP21;
58. ističe da je veoma važno da se na razini EU-a postigne koordinacija kad je riječ o definiranju koncesijskih režima za iskorištavanje hidroelektrične energije i otvaranje tog sektora za tržišno natjecanje, kao bi se izbjegli poremećaji na tržištu i promicalo učinkovito iskorištavanje resursa;
59. napominje da će se reorganizacijom elektroenergetskog tržišta odgovoriti na očekivanja potrošača jer će se zahvaljujući primjeni novih tehnologija ostvariti stvarne prednosti, osobito u pogledu energije iz obnovljivih izvora s niskim emisijama ugljičnog dioksida, što će rezultirati međusobnom ovisnošću država članica u vezi s energetskom sigurnošću;
60. ističe da je u nedostatku potpuno međupovezanog sustava elektroenergetske mreže s odgovarajućim mogućnostima skladištenja konvencionalna proizvodnja i dalje ključna za sigurnost opskrbe;
61. ističe da se, s obzirom na to da je energetska sustav sve decentraliziraniji, da je 90 % obnovljivih izvora energije povezano na distribucijsku mrežu i da su operatori distribucijskog sustava uključeni na lokalnoj razini, više pozornosti mora pridati lokalnoj i regionalnoj odgovornosti operatora distribucijskog sustava za energetska unija; podsjeća da je važno da sve države članice provedu odredbe trećeg energetskog paketa u pogledu razdvajanja prijenosnih i distribucijskih sustava, osobito u svjetlu sve važnije uloge operatora distribucijskog sustava u pristupu podacima i upravljanju njima; ističe da treba obratiti veću pozornost na sučelje između operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava; smatra da bi provedba odgovarajućih poslovnih modela, namjenska infrastruktura i harmonizirana potpora mogle potaknuti uspješan odgovor na strani potražnje u svakoj državi članici i izvan nacionalnih granica;
62. odlučno poziva države članice da uspostave pravosudne i administrativne mehanizme potrebne kako bi se lokalne zajednice potaklo na uključivanje u proizvodnju električne energije na način da postanu dionici u malim projektima proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora;
63. ističe da se u većini slučajeva energija iz obnovljivih izvora uvodi u sustav na razini distribucije, blizu razine potrošnje, i stoga poziva operatore distribucijskog sustava da pojačaju svoju ulogu posrednika i da se bliže uključe u izradu europskog regulatornog okvira i u relevantna nadležna tijela u pogledu sastavljanja smjernica o stvarima koje su za njih važne, kao što je upravljanje potražnjom, fleksibilnosti i skladištenje te poziva na užu suradnju operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava na europskoj razini;
64. traži mjere za poticanje na nužna ulaganja u tehnologije pametne mreže i distribucijske sustave u cilju bolje integracije sve veće količine energije iz obnovljivih izvora i bolje pripremljenosti za digitalizaciju; smatra da je u vezi s tim operatorima distribucijskog sustava potrebno dati veću ulogu u prikupljanju i davanju podataka te da se u svim okolnostima mora zajamčiti zaštita podataka imajući na umu iskustva stečena u državama u kojima su u potpunosti uvedena pametna brojlja;
65. naglašava važnost regionalnog pristupa u izgradnji potrebne infrastrukture za opskrbu električnom energijom koja je nužna za sigurnost opskrbe održivom električnom energijom, u cilju uklanjanja uskih grla u (elektroenergetskoj) mreži i dovršetka procesa uspostave unutarnjeg energetskog tržišta;

Utorak 13. rujna 2016.

66. smatra da su operatori distribucijskih sustava neutralni posrednici na tržištu koji primaju podatke iz različitih izvora te ih zatim, bez diskriminacije i uz suglasnost potrošača, mogu staviti na raspolaganje ovlaštenim trećim stranama kako bi se osiguralo da potrošači i dalje imaju kontrolu nad svojim podacima; smatra da operatori distribucijskih sustava potiču razvoj tržišta i imaju sve važniju ulogu kao aktivni upravitelji sustava, tehnološki posrednici, upravitelji podataka i inovatori; smatra da su potrebna jasna pravila kako bi se osiguralo da operatori distribucijskih sustava budu neutralni posrednici na tržištu; ističe da operatori distribucijskih sustava, kao i drugi sudionici na tržištu, mogu podupirati lokalna nadležna tijela na način da im pružaju podatke u cilju ostvarenja energetske tranzicije na njihovu teritoriju;
67. ističe da je potrebno ubrzati postupke izdavanja dozvola za projekte energetske infrastrukture na svim razinama odlučivanja;
68. smatra da je suvisla jača suradnja unutar i između regija pod koordinacijom ACER-a i uz suradnju Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E), posebno u pogledu procjene prekograničnog utjecaja, a da se države članice pritom ne odreknu odgovornosti za sigurnost opskrbe; ističe da su prekogranična suradnja i spojni vodovi ključni za sigurnost opskrbe;
69. pozdravlja rad ACER-a i traži da se toj agenciji stavi na raspolaganje dovoljno financijskih i ljudskih resursa kako bi mogla ispuniti svoje trenutačne i buduće zadatke i obveze i kako bi mogla strateški planirati u pouzdanom srednjoročnom okviru;
70. ističe važnost učinkovitog, nepristranog i stalnog tržišnog nadzora europskih energetskih tržišta kao ključnog alata kojim će se osigurati istinsko unutarnje energetske tržište na kojem vladaju slobodno tržišno natjecanje, primjereni cjenovni signali i sigurnost opskrbe; ističe važnost ACER-a u tom kontekstu te sa zadovoljstvom iščekuje stajalište Komisije o novim i pojačanim ovlastima ACER-a u vezi s prekograničnim pitanjima;
71. poziva ACER da podupre i koordinira napore u cilju povećane regionalne suradnje u vezi sa sigurnošću i primjerenošću sustava; smatra da bi se prijenos nadležnosti za pitanja sigurnosti opskrbe na nadnacionalna tijela trebao dogoditi samo ako se njime omogući jasna dobit za cjelokupni elektroenergetski sustav i ako bude popraćen dovoljnom razinom odgovornosti;
72. poziva da se ACER-u daju ovlasti odlučivanja u vezi s koordinacijom povećane regionalne suradnje u pogledu prekograničnih i međuregionalnih pitanja, osobito u kontekstu regionalnih inicijativa za koordinaciju sigurnosti, u cilju optimizacije upravljanja energetskim resursima, kao i da ta koordinacija omogući zadovoljavanje nacionalnih posebnosti, da bude zasnovana na troškovima i da se primjenjuju tržišni kriteriji te traži da se razviju odgovarajući alati za praćenje uspješnosti energetskog tržišta u cilju stvaranja energetske unije bez potrebe za stvaranjem velikog novog nadležnog tijela;
73. napominje da su prijedlozi Komisije u vezi s novim modelom energetskog tržišta ograničeni na sektor električne energije; poziva Komisiju da razmotri mogućnost revizije modela tržišta prirodnog plina kako bi se riješili izazovi u plinskom sektoru (npr. promjena potražnje za plinom u EU-u, bezvrijedna imovina, sustavi određivanja cijena, daljnja integracija tržišta te uloge ACER-a i Europske mreže operatora prijenosnih sustava za plin (ENTSO-G));
74. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te državama članicama.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0334

Strategija EU-a za grijanje i hlađenje**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o strategiji EU-a za grijanje i hlađenje (2016/2058(INI))**

(2018/C 204/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194.,
- uzimajući u obzir Sporazum iz Pariza sklopljen u prosincu 2015. na 21. Konferenciji stranaka (COP21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. prosinca 2011. naslovljenu „Energetski plan za 2050.” (COM(2011)0885),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Strategija EU-a za grijanje i hlađenje” (COM(2016)0051),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. veljače 2015. naslovljenu „Okvirna strategija za otpornu energetske uniju s naprednom klimatskom politikom” (COM(2015)0080),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 23. i 24. listopada 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030.,
- uzimajući u obzir treći energetski paket,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ,
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Plan za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija CO₂ u 2050.” (COM(2011)0112),
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 5. veljače 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije (2014. – 2020.) – Obzor 2020. i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 9. srpnja 2015. o učinkovitoj upotrebi resursa: Prijelaz na cirkularnu ekonomiju ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0094.⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 104.⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0266.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. prosinca 2015. naslovljenu „Ususret europskoj energetskej uniji”⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0232/2016),
- A. budući da se gotovo 50 % krajnje potražnje za energijom u EU-u koristi za grijanje i hlađenje, od čega 80 % u zgradama; budući da se Pariški sporazum o klimatskim promjenama iz 2015. (COP21) treba odražavati u sektoru grijanja i hlađenja; budući da se sektor grijanja i hlađenja, da bi bio u skladu s energetskeim i klimatskeim ciljevima EU-a, najkasnije do 2050. treba temeljiti na 100 posto obnovljivim izvorima energije, što se može postići samo smanjenjem potrošnje energije i potpunim iskorištavanjem načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” odnosno „energetska učinkovitost kao gorivo prvog izbora”;
- B. budući da se svakim 1-postotnim povećanjem uštede energije uvoz plina smanjuje za 2,6 posto⁽²⁾;
- C. budući da su potrebni dodatni naponi kako bi se smanjila potražnja za toplinskeim energijom u zgradama i kako bi se ostatak potražnje preusmjerio s iskorištavanja uvezenih fosilnih goriva u pojedinačnim kotlovima prema održivim rješenjima za grijanje i hlađenje u skladu s ciljevima EU-a za 2050.;
- D. budući da zgrade predstavljaju velik udio u ukupnoj konačnoj potrošnji energije i budući da veća energetska učinkovitost u zgradama i programi odgovora na potražnju mogu imati ključnu ulogu u uravnoteživanju potražnje za energijom i pokrivanju potreba izvan razdoblja najveće potražnje, što rezultira smanjenjem prekapacitiranosti i snižavanjem operativnih troškova te troškova proizvodnje i transporta;
- E. budući da se udio obnovljivih izvora energije polako povećava (i da je 2012. predstavljao 18 % opskrbe primarnom energijom), ali da još postoji golem potencijal na svim razinama te da bi trebalo dodatno povećavati udio energije iz obnovljivih izvora i oporabljene toplinske energije u sustavima grijanja i hlađenja u državama članicama;
- F. budući da je tržište u sektoru grijanja i hlađenja u EU-u fragmentirano zbog svoje lokalne naravi i različitih tehnologija i ekonomskih aktera uključenih u proces; budući da su lokalna i regionalna dimenzija ključne za uvođenje odgovarajućih politika u sektoru grijanja i hlađenja, za planiranje i provedbu infrastrukture za grijanje i hlađenje i za konzultiranje s potrošačima kako bi se uklonile prepreke, a sustavi grijanja i hlađenja učinili učinkovitijima i održivijima;
- G. budući da biomasa predstavlja 89 % ukupne potrošnje obnovljive toplinske energije i 15 % ukupne potrošnje toplinske energije u EU-u te da ima golem potencijal za ostvarenje daljnjih znatnih ekonomičnih rješenja za rastuću potražnju za toplinskeim energijom;
- H. budući da je sektor grijanja i hlađenja odličan primjer koji pokazuje kako je potreban holistički i integrirani pristup energetskeim rješenjima zasnovan na sustavima koji će obuhvaćati horizontalne pristupe za model energetskeog sustava i šire gospodarstvo;
- I. budući da je udio primarne energije iz fosilnih goriva u sustavima grijanja i hlađenja koji iznosi 75 % i dalje veoma visok te da predstavlja veliku prepreku za dekarbonizaciju, što dovodi do ubrzanih klimatskeih promjena i velike štete za okoliš; budući da bi sektor grijanja i hlađenja trebao u potpunosti doprinositi ostvarenju klimatskeih i energetskeih ciljeva EU-a te da bi se subvencije za uporabu fosilnih goriva u tom sektoru trebale postupno ukinuti, u skladu sa zaključcima Europskeog vijeća od 22. svibnja 2013., u skladu s lokalnim uvjetima;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0444.

⁽²⁾ Europska komisija (2014.), „Komunikacija: Energetska učinkovitost i njezin doprinos energetskej sigurnosti i Okviru za klimatsku i energetskeu politiku do 2030.” (COM(2014)0520).

Utorak 13. rujna 2016.

- J. budući da se procjenjuje da je količina topline koja nastaje u industrijskim i drugim komercijalnim procesima te zatim nestaje u atmosferi ili vodi (umjesto da se iskorištava na produktivan način) dovoljna za pokrivanje ukupnih potreba EU-a za grijanjem u stambenim i tercijarnim zgradama;
- K. budući da je sektor zgradarstva odgovoran za oko 13 % svih emisija CO₂ u EU-u;
- L. budući da uporaba postupnih i učinkovitih sustava grijanja ili hlađenja u zgradama mora ići ruku pod ruku s temeljitim procesom toplinske izolacije na homogen način, čime se smanjuju potražnja za energijom i troškovi za potrošače te doprinosi ublažavanju energetske siromaštva otvaranju radnih mjesta za kvalificirane radnike u lokalnoj zajednici;
- M. budući da se mjerama za razvoj sveobuhvatne i integrirane strategije za grijanje i hlađenje u okviru energetske unije, ako se one pravilno provedu, poduzećima i potrošačima u EU-u nude znatne mogućnosti u pogledu smanjenja sveukupnih troškova energije u industriji, jačanja konkurentnosti i smanjenja troškova za potrošače;
- N. budući da se regulatornim okvirima EU-a mogu definirati široki ciljevi, ali ključan je istinski napredak u transformaciji grijanja i hlađenja koji su dijelovi šireg energetske sustava;
- O. budući da cilj optimiziranja uloge energije iz obnovljivih izvora, osobito električne energije, u cjelokupnu energetska mrežu boljom integracijom s aplikacijama za grijanje i hlađenje i transport, doprinosi dekarbonizaciji energetske sustava, smanjenju ovisnosti o uvozu energenata, snižavanju računa za potrošnju energije u kućanstvima i jačanju konkurentnosti industrije EU-a;
- P. budući da je najučinkovitiji način ostvarenja zajedničkih ciljeva osnaživanje i podrška lokalnim i regionalnim tijelima, u sprezi sa svim relevantnim dionicima, te primjena potpuno integriranog sustavnog pristupa urbanom planiranju, razvoju infrastrukture, građenju i obnovi fonda stambenih jedinica te novim industrijskim razvojem, a sve u svrhu maksimizacije potencijalnih prijelaza, učinkovitosti i drugih uzajamnih dobiti;
- Q. budući da energetska učinkovitost zgrade ovisi i o uporabi odgovarajućih energetske sustava; budući da bi se u sektoru grijanja i hlađenja trebala poštovati načela prema kojima energetska učinkovitost treba biti na prvom mjestu i koristiti se kao gorivo prvog izbora;
- R. budući da bi ambiciozni ciljevi u pogledu obuhvatne obnove postojećih zgrada doprinijeli otvaranju milijuna radnih mjesta u Europi, posebno u malim i srednjim poduzećima, i povećanju energetske učinkovitosti te da bi imali ključnu ulogu u smanjenju potrošnje energije za grijanje i hlađenje;
- S. budući da se pri planiranju energetske učinkovitih javnih i stambenih zgrada s niskim emisijama stakleničkih plinova mora voditi računa o arhitekturi, urbanističkom planiranju, gustoća potražnje za toplinskim tokovima i raznolikosti europskih klimatskih zona i vrsta zgrada;
- T. budući da je golem neiskorišten potencijal otpadne topline za korištenje sustava područnog grijanja, s obzirom na to da višak toplinske energije dostupan u Europi premašuje ukupnu potražnju za toplinskom energijom u svim europskim zgradama, kao i činjenicu da se 50 % ukupne potražnje za toplinskom energijom u EU-u može se pokriti s pomoću centraliziranih sustava grijanja;
- U. budući da znatan dio europskog stanovništva živi u područjima u kojima često dolazi do prekoračenja standardi kvalitete zraka, što se ponajprije odnosi na gradove;

Utorak 13. rujna 2016.

- V. budući da se očekuje da će sustavi grijanja i hlađenja i dalje ostati najveći izvori potražnje za energijom u Europi, budući da se prirodni plin i ukapljeni naftni plin naširoko koriste za zadovoljavanje te potražnje i da bi se njegova uporaba mogla poboljšati s pomoću visokoučinkovitih sustava skladištenja energije; budući da je stalna ovisnosti o fosilnim gorivima u suprotnosti s klimatskim i energetske obvezama i ciljevima EU-a;
- W. budući da među različitim klimatskim zonama u Europi trenutačno postoje velike razlike u godišnjoj potrošnji energije za grijanje, s prosječnom potrošnjom od 60 do 90 kWh/m² u zemljama južne Europe i od 175 do 235 kWh/m² u središnjoj i sjevernoj Europi;
- X. budući da uvođenje djelotvornih sustava grijanja i hlađenja ima znatan potencijal za poticanje razvoja europskog industrijskog i uslužnog sektora, posebno u sektoru obnovljivih izvora energije i za stvaranje veće dodane vrijednosti u udaljenim i ruralnim regijama;
- Y. budući da je energija postala društvena vrijednost i da se pristup njoj mora zajamčiti; budući da svi građani ne mogu dobiti pristup energiji i da je u Europi više od 25 milijuna ljudi koji imaju ozbiljnih poteškoća u tome;
- Z. budući da bi se politike energetske učinkovitosti trebale usmjeriti na najisplativije načine poboljšanja učinkovitosti zgrada smanjenjem potražnje za toplinskom energijom i/ili povezivanjem zgrada na visokoučinkovite alternative;
- AA. budući da niska razina svijesti potrošača u vezi s nedostatkom učinkovitosti sustava grijanja jedan od čimbenika s najvećim učinkom na račune za potrošnju energije;
- AB. budući da su kuće koje imaju dobru toplinsku izolaciju korisne i za okoliš i za korisnika, koji ima manje račune za potrošnju energije;
- AC. budući da 72 % potražnje za grijanjem i hlađenjem u kuća s jednom obitelji otpada na ruralna i prijelazna područja;
- AD. budući da prirodna rješenja, kao što su dobro uređeno ulično zelenilo, zeleni krovovi i zidovi koji zgradama pružaju izolaciju i hlad, smanjuju potražnju za energijom jer se na taj način ograničava potreba za grijanjem i hlađenjem;
- AE. budući da se 85 % energije potrošene u zgradama koristi za grijanje prostora i proizvodnju tople vode, a da se 45 % grijanja i hlađenja u EU-u koristi u stambenom sektoru;
- AF. budući da industrija, u suradnji s lokalnim vlastima, ima važnu ulogu u boljem korištenju otpadne topline i hlađenja;
- AG. budući da Europljani u prosjeku izdvajaju 6 % svojih troškova za potrošnju na grijanje i hlađenje te da ih 11 % zimi ne može priuštiti adekvatno grijanje u svojim kućama;
- AH. budući da se sektor hlađenja još treba temeljitije analizirati i da se treba uzeti u obzir u okviru Komisijine strategije i u politikama država članica;
- AI. budući da je važno promicati studije o uštedi energije u povijesnim zgradama radi optimizacije energetske učinkovitosti kada je to moguće, istovremeno osiguravajući očuvanje i zaštitu kulturnog naslijeđa;

1. pozdravlja komunikaciju Komisije naslovljenu „Strategija EU-a za grijanje i hlađenje” kao važan korak kojim se zauzima holistički pristup preobrazbi sustava grijanja i hlađenja u Europskoj uniji te određuju prioriteta područja djelovanja; u potpunosti podržava namjeru Komisije da prepozna i iskoristi sinergiju između sektora električne energije i sektora grijanja, s ciljem postizanja učinkovitog sektora koji povećava energetske sigurnost i olakšava isplativo postizanje

Utorak 13. rujna 2016.

klimatskih i energetske ciljeve EU-a; poziva Komisiju da razmotri sektor grijanja i hlađenja kao dio modela europskog tržišta energije;

2. ističe da se pri reviziji Direktive o energetske učinkovitosti (2012/27/EU), Direktive o energiji iz obnovljivih izvora (2009/28/EZ) i Direktive o energetske učinkovitosti zgrada (2010/31/EU) moraju poduzeti posebne mjere za grijanje i hlađenje;

3. smatra da strategija za grijanje i hlađenje mora u jednakoj mjeri omogućavati obje potrebe, uzimajući u obzir činjenicu da Europa ima različite klimatske zone i da se energetske potrebe u skladu s tim razlikuju;

4. naglašava da bi u okviru strategije za grijanje i hlađenje trebalo dati prednost održivim i rentabilnim rješenjima koja će državama članicama omogućiti da ostvare ciljeve zadane u okviru klimatske i energetske politike EU-a; napominje da se sektori grijanja i hlađenja veoma razlikuju među državama članicama zbog različitih struktura izvora energije, klimatskih uvjeta, stupnjeva učinkovitosti zgrada i intenziteta industrije te stoga naglašava da bi trebalo osigurati fleksibilnosti u odabiru odgovarajućih strateških rješenja;

5. traži da se na nacionalnim razinama razrade posebne održive strategije grijanja i hlađenja i da se pritom posebna pozornost prida kombiniranoj proizvodnji toplinske i električne energije, kogeneraciji, centraliziranom grijanju i hlađenju, po mogućnosti na temelju obnovljivih izvora energije, kao što je navedeno u članku 14. Direktive o energetske učinkovitosti;

6. napominje da su visoka energetska učinkovitost, visokoučinkovita toplinska izolacija i uporaba obnovljivih izvora energije i povrat topline temeljni prioriteti za strategiju EU-a u pogledu grijanja i hlađenja; stoga smatra da bi se načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” trebalo poštovati, jer energetska učinkovitost omogućuje najveću i najbržu stopu financijskog povrata dostupne i ključan je dio strategije za ostvarenje uspješnog prijelaza na sigurna, otporan i pametan sektor grijanja i hlađenja;

7. napominje da decentraliziraniji i fleksibilniji energetske sustavi, s izvorima energije i topline bliže mjestu potrošnje, mogu olakšati decentraliziranu proizvodnje energije i time omogućiti potrošačima i zajednicama da se više uključe na tržište energije i kontroliraju vlastitu potrošnju energije, ali i da postanu aktivni sudionici na strani u odgovoru na potražnju; smatra da je energetska učinkovitost ukupnog energetske sustava veća što je lanac u kojem se primarna energija pretvara u druge oblike za proizvodnju iskoristive topline kraći; isto tako, prepoznaje da se takvim pristupom umanjuju gubici u prijenosu i distribuciji, poboljšava otpornost energetske infrastrukture i istovremeno osiguravaju lokalne poslovne mogućnosti za mala i srednja poduzeća;

8. naglašava komplementarnosti između zakonodavstva o ekološkom dizajnu i onog o energetske označavanju, s jedne strane, te Direktive o energetske učinkovitosti i Direktive o učinkovitosti zgrada, s druge strane, u smanjenju potrošnje na grijanje i hlađenje; smatra da bi kućanski aparati (perilice za rublje, perilice za suđe itd.) trebali biti što učinkovitiji i da bi se trebali konstruirati tako da mogu koristiti toplu vodu ondje gdje su postavljeni; stoga vjeruje da bi se zahtjevi u pogledu ekološkog dizajna i politika o energetske označavanju trebali redovito preispitivati i poboljšavati kako bi se ostvarile dodatne uštede energije i poboljšala konkurentnost s pomoću inovativnijih proizvoda i smanjenih troškova za energiju;

9. podsjeća da grijanje i hlađenje čine najveći udio u energetske potražnji EU-a; naglašava da je pri prijelazu na sigurnu opskrbu energijom s niskim emisijama ugljika za sektor grijanja i hlađenja važno poštovati načelo tehnološke neutralnosti među trenutno dostupnim obnovljivim izvorima te poticajima koji se temelje na tržištu i državnim poticajima;

10. naglašava potrebu za povoljnim okvirom za stanare i osobe koje žive u zgradama s više stanova kako bi se i njima omogućilo da iskoriste mogućnosti proizvodnje vlastite energije i potrošnje energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora, kao i potrebu za mjerama energetske učinkovitosti, čime bi se riješili izazovi fragmentiranih poticaja i ponekad usporavajućih stanarskih pravila;

Utorak 13. rujna 2016.

11. naglašava temeljnu ulogu tehnologija proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, uključujući korištenje održive biomase, aerotermalnu, geotermalnu i solarnu energiju i fotonaponske ćelije u kombinaciji s električnim baterijama, za zagrijavanje vode i grijanje i hlađenje u zgradama, u vezi s skladištima toplinske energije koja se mogu koristiti za dnevno ili sezonsko uravnoteženje; poziva države članice da pruže poticaji za promicanje i korištenje takvih tehnologija; poziva države članice da u potpunosti provedu postojeću Direktivu o energetske učinkovitosti i Direktivu o učinkovitosti zgrada, uključujući i zahtjeve u vezi sa „zgradama približno nulte energije” i dugoročne strategije obnove, uzimajući u obzir potrebu za mobiliziranjem dostatnih sredstava za ulaganje za modernizaciju postojećih zgrada; traži od Komisije da predstavi viziju zgrada približno nulte energije za cijeli EU-u do 2050.;

12. smatra da se pitanja povezana s energetske sigurnosti u EU-u uglavnom odnose na sigurnost opskrbe toplinskom energijom; stoga smatra da je od iznimne važnosti diversifikaciju izvora toplinske energije i poziva Komisiju da istraži načine za daljnju potporu i ubrzanje povećane primjene tehnologija za proizvodnju toplinske energije iz obnovljivih izvora;

13. smatra da bi primjena evidentiranja resursa za grijanje, odgovarajućih arhitektonskih rješenja, najboljih primjera iz prakse upravljanja objektima i načela urbanizma, uključujući mrežna rješenja na urbanoj razini poput centraliziranoga grijanja i hlađenja, u planiranju cijelih stambenih i komercijalnih zona trebala bi biti temelj za energetske učinkovitu i niskougličnu gradnju u različitim klimatskim zonama u Europi; ističe da propisno izolirana zgrada ima veliki kapacitet skladištenja topline, što rezultira znatnim uštedama na grijanju i hlađenju;

14. naglašava da je potražnja za energijom u zgradarstvu odgovorna za oko 40 % potrošnje energije u EU-u i za trećinu potrošnje prirodnog plina te da bi se mogla smanjiti za do tri četvrtine kad bi se ubrzala obnova zgrada; naglašava da se 85 % te potrošnje energije koristi za grijanje i toplu vodu u kućanstvima te da su, kao takvi, modernizacija starih i neučinkovitih sustava grijanja, povećana upotreba električne energije iz obnovljivih izvora, bolje korištenje „otpadne topline” preko visokoučinkovitih sustava centraliziranog grijanja i temeljita obnova zgrada s poboljšanom toplinskom izolacijom i dalje ključni elementi za postizanje sigurnijeg i održivog pristupa opskrbi toplinskom energijom; preporučuje da se nastavi s povećanjem standarda energetske učinkovitosti za zgrade, uzimajući u obzir tehničke inovacije i potičući ih, posebno u pogledu osiguravanja homogenosti izolacije; nadalje, preporučuje nastavak potpore za izgradnju zgrada približno nulte energije;

15. potiče države članice da razviju dugoročne strategije grijanja i hlađenja utemeljene na integriranom pristupu, usklađenom evidentiranju i procjeni izrađenoj u skladu s člankom 14. Direktive o energetske učinkovitosti; naglašava da bi se strategijom trebala odrediti prioritetna područja djelovanja i omogućiti optimizaciju gradskog energetske planiranja; poziva Komisiju da u tom postupku pomogne državama članicama izradom općih smjernica za nacionalne strategije grijanja i hlađenja;

16. skreće pozornost na ekonomski učinak obnove i izolacije zgrada, čiji je rezultat često 50-postotno smanjenje troškova za grijanje i hlađenje te poziva Komisiju da pruži odgovarajuće sufinanciranje za inicijative s ciljem obnove javnih stanovanja i višestambenih zgrada s niskom razinom energetske učinkovitosti;

17. pozdravlja namjeru Komisije da izradi paket mjera za lakšu obnovu zgrada s više stanova; smatra da bi se usklađen i sveobuhvatan paket mjera trebao razviti i za energetske planiranje gradova, kako bi se omogućilo evidentiranje lokalnog potencijala za grijanje i hlađenje, optimizacija i integracija obnove zgrada te razvoj infrastrukture za grijanje i hlađenje;

18. ponavlja važnost razvoja programa EU-a koji će pružati poticaje za energetske učinkovitu modernizaciju javnih zgrada, stanova i socijalnih stanova te za izgradnju ekološki prihvatljivih novih zgrada i koji prelaze minimalne zakonske zahtjeve;

Utorak 13. rujna 2016.

19. ističe lokalni karakter i potencijal sustava grijanja i hlađenja; poziva lokalne i regionalne vlasti da omoguće daljnju termičku modernizaciju kroz obnovu postojećih javnih, komercijalnih i stambenih zgrada s niskom energetsom učinkovitošću; naglašava važnost inicijativa kao što je Sporazum gradonačelnika, koji omogućuju razmjenu znanja i najboljih primjera iz prakse;
20. naglašava potrebu za evidentiranjem potencijala lokalnih sustava grijanja i hlađenja diljem Europe kako bi gradovi mogli bolje prepoznati resurse dostupne na lokalnoj razini, što bi im omogućilo da doprinesu povećanju energetske neovisnosti EU-a, poticanju rasta i konkurentnosti stvaranjem lokalnih radna mjesta koja se ne mogu prenijeti drugdje te da potrošačima osiguraju pružaju čiste energiju po pristupačnim cijenama;
21. poziva lokalne vlasti da procijene potencijal postojećih sustava grijanja i hlađenja te buduće potrebe za grijanjem i hlađenjem na svojem području vodeći pritom računa o potencijalu lokalno dostupnih obnovljivih izvora energije, toplinske energije proizvedene kogeneracijom i količini toplinske energije iz centraliziranih sustava grijanja;
22. vjeruje da bi se za kućanstva izvan područja s centraliziranim sustavima grijanja i hlađenja trebao uvesti privlačan sustav financiranja kako bi se promicale nove tehnologije za grijanje kućanstava korištenjem obnovljivih izvora energije;
23. poziva lokalne vlasti da se pozabave konkretnim problemima zgrada u ruralnim krajevima, koje su starije, energetski neučinkovitije i lošije za zdravlje te omogućuju manju toplinsku ugodnost;
24. smatra da je energetska učinkovitost veća što je lanac u kojem se primarna energija pretvara u druge oblike za proizvodnju iskoristive topline kraći i, s obzirom na širok niz klimatskih i drugih uvjeta u Uniji, poziva Komisiju da promiče tehnološki neutralne instrumente koji će svakoj zajednici omogućiti izradu isplativih rješenja za smanjenje emisija ugljika u sektoru grijanja i hlađenja;
25. ističe da se regulatornim okvirima EU-a mogu definirati široki ciljevi, ali ključan je istinski napredak u revolucioniranju grijanja i hlađenja koji su dijelovi šireg energetskog sustava;
26. ističe da politički alati i kapaciteti EU-a nisu još dovoljno razvijeni da na potrebnoj razini i potrebnim tempom pogone transformaciju sektora grijanja i hlađenja, maksimiziraju iskorištenost potencijala ili budu sredstvo implementiranja rješenja za smanjenje potražnje i dekarbonizaciju;
27. naglašava važnost centraliziranih energetskih mreža koje predstavljaju alternativu sustavima za grijanje pojedinačnih kućanstava koji više onečišćuju, s obzirom na to da je riječ o osobito učinkovitom i ekonomičnom načinu postizanja održivog grijanja i hlađenja, integriranje obnovljivih izvora energije, oporabljene topline i hladnoće, kao i skladištenja viška električne energije u razdobljima niske potrošnje, pružajući time fleksibilnost u mreži; naglašava da je potrebno integrirati veći udio obnovljivih izvora energije, uzimajući u obzir da se više od 20 % energije iz centraliziranih sustava grijanja i hlađenja već proizvodi iz obnovljivih izvora energije, u skladu s člankom 14. Direktive o energetske učinkovitosti, što zahtijeva sveobuhvatnu procjenu potencijala učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja; poziva na modernizaciju i proširenje postojećih sustava centraliziranog grijanja u cilju prelaska na visokoučinkovite i obnovljive alternative; potiče države članice da uspostave fiskalne i financijske mehanizme za poticanje razvoja i korištenje centraliziranih sustava grijanja i hlađenja te da porade na rješavanju regulatornih prepreka;
28. poziva Komisiju da pomno procijeni sveobuhvatne procjene potencijala za kogeneraciju i centralizirano grijanje koje su provele države članice u skladu s člankom 14. Direktive o energetske učinkovitosti, kako bi ti planovi odražavali stvarni gospodarski potencijal tih rješenja i pružili zdrav temelj za politike u skladu s ciljevima EU-a;
29. naglašava da se u gustim gradskim aglomeracijama neučinkoviti i neodrživi sustavi pojedinačnog ili centraliziranog grijanja/hlađenja moraju postupno zamijeniti učinkovitim sustavima centraliziranog grijanja/hlađenja ili se moraju modernizirati najsuvremenijom tehnologijom grijanja/hlađenja, prijeći na visokoučinkovite lokalne sustave kogeneracije i obnovljive alternative;

Utorak 13. rujna 2016.

30. poziva Komisiju da u svojim inicijativama u vezi s Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora i modelu tržišta predloži mjere koje će doprinosti učinkovitijem i fleksibilnijem energetskeg sustava daljnjom integracijom sustava električne energije, grijanja i hlađenja;
31. poziva Komisiju da uspostavi zajednički europski okvir za promicanje i osiguranje pravne sigurnosti za energiju iz vlastite proizvodnje, posebno poticanjem i podupiranjem zadruga u susjedstvu koje iskorištavaju obnovljive izvora energije;
32. poziva na razvoj pokazatelja potražnje energije za grijanje i hlađenje za zgrade na nacionalnoj razini;
33. poziva na strateški pristup za smanjenje emisija CO₂ iz industrijskih sustava grijanja i hlađenja povećanjem učinkovitosti postupaka, zamjenom fosilnih goriva održivim izvorima i integracijom industrija u okolno okruženje toplinske energije;
34. naglašava veliki potencijal grupiranja tokova energije i resursa u cilju uštede primarne energije, posebno u industrijskim okruženja, u kojima se u okviru kaskadnog sustava višak topline ili hladnoće iz jednog postupka može koristiti u drugom postupku koji zahtijeva manje ekstremne temperature, i, ako je moguće, za grijanje i hlađenje zgrada preko sustava centraliziranog grijanja;
35. napominje da se zastarjele toplane s niskom energetskeg učinkovitošću trebaju hitno zamijeniti najboljim raspoloživim alternativama koje su potpuno usklađene s energetskeg i klimatskeg ciljevima EU-a, poput ekološki prihvatljivijih kogeneracijskeg postrojenja u kojima se koriste održiva goriva u skladu s kriterijima održivosti biomase;
36. napominje da je sektor grijanja i hlađenja izrazito lokalne naravi jer dostupnost i infrastruktura te potražnja za toplinskeg energijom u osnovi ovise o lokalnim okolnostima;
37. slaže se s Komisijom da ekonomskeg potencijal kogeneracije nije iskorišten, kao što se navodi i u Strategiji za grijanje i hlađenje, te poziva Komisiju i države članice da dodatno promiču visokoučinkovite sustave kogeneracije i centraliziranog grijanja, u skladu s komunikacijom Komisije o stanju energetske unije (COM(2015)0572);
38. smatra da nužan pristup na razini sustava za hlađenje, uključujući za izgrađeni okoliš i druge aktivnosti, poput hlađenja u prijevozu;
39. navodi da bi reverzibilni sustavi za grijanje i hlađenje kod kojih se koriste učinkovite dizalice topline zbog svoje fleksibilnosti mogli u određenim uvjetima postati veoma važni u umjerenim klimatskeg zonama Europe; naglašava da hibridni sustavi grijanja koji pružaju toplinu iz dva ili više izvora energije mogu olakšati sve važniju ulogu obnovljive toplinske energije, posebno u postojećim zgradama gdje se mogu uvesti s minimalnim potrebama za renoviranjem; poziva Komisiju i države članice da u pogledu dizalica topline omoguće odgovarajuće metode usklađenog izračuna i da promiču razmjenu najboljih primjera iz prakse za mehanizama potpore kako bi poduprle učinkovite, održive i niskougljične rješenja za razne termalne potrebe;
40. potiče Komisiju da pomno prati usklađenost sa zakonodavstvom EU-a u području fluoriranih stakleničkeg plinova s ciljem smanjenja emisija takvih plinova u atmosferu; traži od Komisije da učini sve što je potrebno kako bi korištenje alternativnih rashladnih sredstava bilo sigurno, isplativo i u skladu s drugim ciljevima EU-a u pogledu okoliša, klimatskeg promjena i energetskeg učinkovitosti;
41. smatra da bi države članice trebale istražiti mogućnost iskorištavanja toplinske energije iz geotermalnih izvora, iz energije dobivene izravno iz industrijskeg procesa i drugih izvora topline s niskom temperaturom, npr. topline pohranjene u podzemnim vrelima za grijanje (hlađenje) i koja bi s pomoću velikih dizalica topline mogla zagrijavati cijele gradove kroz postojeće i nove mreže centraliziranog grijanja, a ne samo pojedine zgrade, ako je dostupna ili se razvije odgovarajuća infrastruktura za centralizirano grijanje;

Utorak 13. rujna 2016.

42. naglašava ulogu tehnologija koje imaju potencijal smanjenja potražnje za energijom i emisija stakleničkih plinova, kao što su geotermalna energija niske entalpije, centralizirano hlađenje i grijanje pomoću obnovljivih izvora energije, male trigeneracijske ili kogeneracijske elektrane na prirodni plin i/ili biometan te kombinacije tih tehnologija;
43. navodi da bi postrojenja za skladištenje toplinske energije u kojima se koristi električni otpor izvan razdoblja najveće potražnje (tj. skladištenjem toplinske energije) i time poboljšava kvaliteta opskrbe električnom energijom olakšavanjem integracije različitih obnovljivih izvora, mogla imati veoma važnu ulogu u grijanju i doprinijeti uravnoteženju mreže i smanjenju proizvodnje energije, uvoza i cijena;
44. smatra da bi otpadna toplina i hladnoća nastale u industrijskim procesima i u procesu kogeneracije, u proizvodnji električne energije u konvencionalnim elektranama, iz dobro izoliranih stambenih zgrada korištenjem metoda povrata te iz mikrogeneracije trebale imati mnogo važniju ulogu u grijanju i hlađenju nego u prošlosti; naglašava da iskorištavanje industrijske otpadne topline i hladnoće treba priznati i poticati istraživanjem, jer predstavlja veliku priliku za ulaganja i inovacije; naglašava da industrije i obližnje stambene ili komercijalne zgrade trebalo poticati na suradnju i razmjenu njihove energetske proizvodnje i potreba;
45. naglašava da javno financiranje ili javno vlasništvo nad infrastrukturom za centralizirano grijanje ne smije pridonijeti skupocjenom vezivanju visokouglične infrastrukture; poziva nacionalne, regionalne i lokalne vlasti da pažljivo ispitaju javnu financijsku potporu za infrastrukturu centraliziranog grijanja u svjetlu cilja EU-a da se emisija stakleničkih plinova do 2050. smanji za 80 – 95 % u usporedbi s razinama iz 1990. i uredne tranzicije energetskega sektora gospodarstva;
46. smatra da se integriranjem proizvodnje, potrošnje i ponovne upotrebe otpadne hladnoće stvaraju pogodnosti za okoliš i gospodarske pogodnosti te da se smanjuje potražnja za primarnom energijom za hlađenje;
47. naglašava da će proizvodnja energije iz otpada i dalje imati važnu ulogu u sektoru grijanja jer alternativu često predstavljaju odlagališta otpada i upotreba fosilnih goriva, te podsjeća da je potrebno povećati stopu recikliranja;
48. poziva države članice da iskoriste pravna i ekonomska sredstva za ubrzanje postupnog ukidanja zastarjelih peći na kruto gorivo s razinom energetske učinkovitosti manjom od 80 % te da ih, ako je to moguće, zamijene učinkovitim i održivim sustavima grijanja na lokalnoj razini (poput sustava centraliziranog grijanja) ili mikro razini (poput geotermalnih i solarnih sustava);
49. ističe da uvođenje pametnih sustava grijanja može pomoći potrošačima da bolje razumiju svoju potrošnju energije i da može doprinijeti obnovi neučinkovitih sustava grijanja, promičući time uštedu energije;
50. podsjeća Komisiju i države članice da je 75 % postojećih zgrada u Europi energetske neučinkovite te da procjene pokazuju da će se 90 % tih zgrada i dalje koristiti do 2050.; stoga naglašava hitnu potrebu za temeljitom obnovom upravo tih zgrada;
51. poziva Komisiju da u okviru programa za proizvodnju energije iz otpada izradi plan u cilju promicanja i iskorištavanja potencijalnog doprinosa održive uporabe organskog otpada za grijanje i hlađenje povezane s centraliziranim sustavima grijanja i hlađenja;
52. naglašava da bioplina predstavlja važan održiv izvor za sustave grijanja i hlađenja, te da je, zbog toga nužno odrediti jasan cilj u području recikliranja organskog materijala kako bi se potaknula ulaganja u prikupljanje i obradu biološkog otpada;
53. poziva države članice da u gradskim područjima postupno ukinu uporabu zastarjelih peći koje se koriste za grijanje aglomeracija i stvaraju emisije na niskim visinama – ispuštajući u atmosferu prirodne plinove nastale pirolizom uslijed nepotpunog izgaranja, NO_x, čađu, čestice i odgovorne su za disperzije čestica pepela konvekcijom – i da kroz poticaje promiču korištenje održivih alternativa, uključujući obnovljivih izvora energije;

Utorak 13. rujna 2016.

54. poziva države članice da poduzmu mjere u cilju postupnog ukidanja energetske neučinkovitih peći i kotlova u kojima se loživo ulje i ugljen trenutačno koriste kao gorivo za više od polovice zgrada u ruralnim područjima; smatra da bi se energija trebala proizvoditi iz niskougljičnih i obnovljivih izvora;

55. ističe da se centraliziranim sustavima grijanja koji se temelje na obnovljivim izvorima sprečava šira upotreba pojedinačnih sustava za grijanje koji više zagađuju i pogoršavaju zagađenost zraka u stambenim područjima te ih je teže držati pod nadzorom nego raširene centralizirane sustave grijanja; ističe međutim da se infrastruktura i klimatski uvjeti razlikuju u Uniji te je potrebno te sustave modernizirati kako bi se poboljšala njihova učinkovitost; stoga poziva da se analiziraju potreba za davanjem potpora za infrastrukturu centraliziranih sustava grijanja te prakse oporezivanja u području obnovljivih izvora energije i centraliziranog grijanja;

56. smatra da bi države članice hitno trebale poduzeti mjere za postupno uklanjanje niskotemperaturnih peći koje se koriste za spaljivanje krutih goriva i organskog otpada i koje tijekom procesa sagorijevanja u atmosferu ispuštaju niz štetnih tvari; smatra da bi države članice trebale, ako je moguće, poticati postupno ukidanje starih i neučinkovitih peći na drvo u gusto izgrađenim gradskim područjima i da bi trebale olakšati njihovu zamjenu modernim, učinkovitim, ekološki i zdravstveno prihvatljivim alternativama, u vezi s inicijativama podizanja svijesti o potencijalnim zdravstvenim rizicima i najboljim praksama u pogledu spaljivanja drva;

57. poziva Komisiju i države članice da uklone regulatorne praznine koje proizlaze iz Direktive o ekološkom dizajnu i Direktive o srednje velikim postrojenjima za izgaranje i rezultiraju istjecanjem emisija u instalacijama ispod 1 MW koje se nalaze izvan područja primjene tih direktiva;

58. smatra da rastuća potreba za energijom za hlađenje zahtijeva dodatno razmatranje tog problema, uključujući integrirani pristup cijelom lancu hlađenja – od potražnje za industrijskim hlađenjem od visokih temperatura do hlađenje za kućanstva i zahtjeva za hlađenje u prehrambenoj industriji;

59. napominje da raspoloživost kvalitetnih podataka preduvjet da bi potrošači i nadležna tijela mogli razumno odlučivati o energetske učinkovitosti i rješenjima za grijanje; naglašava važnost širenja mogućnosti koje nude digitalizacija na sektor grijanja i hlađenja; poziva Komisiju da razradi definiciju obnovljivog hlađenja i metodologiju za njegov izračun;

60. vjeruje da izmjenjivači topline koji su vodno učinkoviti mogu imati veoma važnu ulogu u hlađenju u industrijskim procesima kod prenošenja topline u prirodne vode koje se nalaze u blizini mjesta na kojem se proizvodi skladište i čija temperatura ne prelazi 6 °C tijekom cijele godine (besplatno hlađenje);

61. smatra da bi nepokretni gorivni članci velike snage u veoma bliskoj budućnosti mogli biti ekološki prihvatljiva alternativa ugljenu kao krutom gorivu;

62. smatra da pretvorba električne energije u plinovito gorivo u budućnosti ima velik potencijal kao način skladištenja i prijenosa obnovljive energije te upotrebe za proizvodnju toplinske energije u centraliziranim lokalnim sustavima; primjećuje da je pretvorba električne energije u plinovito gorivo učinkovit način iskorištavanja obnovljive energije za proizvodnju topline, posebno u gradskim aglomeracijama, zahvaljujući mogućnosti korištenja postojeće infrastrukture; stoga poziva Komisiju i države članice da promiču istraživanje i pilot-projekte povezane s pretvorbom električne energije u plinovito gorivo;

63. smatra da strategija Europske unije za inovativne sustave grijanja i hlađenja zahtijeva intenzivno istraživanje, što će biti temelj za stvaranje industrije koja će proizvoditi ekološki prihvatljivu opremu u tu svrhu;

Utorak 13. rujna 2016.

64. naglašava korist koju istraživanje i tehnološke inovacije donose za europsku industriju, jer jačaju njezinu konkurentsku prednost i komercijalnu isplativost te doprinose ostvarenju energetske i klimatske ciljeve EU-a; u tom kontekstu naglašava potrebu za pojačanim istraživanjem, razvojem i inovacijama u području energetske učinkovitosti i obnovljivih tehnologija grijanja i hlađenja, s ciljem smanjenja troškova, povećanja učinkovitosti te primjene i integracije u energetske sustave; poziva Komisiju na suradnju s dionicima na ovom području kako bi se održavali ažurirani planovi u vezi s obnovljivim tehnologijama grijanja i hlađenja radi koordinacije, praćenja i utvrđivanja manjkavosti u razvoju tehnologije grijanja i hlađenja;

65. smatra da bi se EU, s obzirom na hitnu potrebu za postizanjem brzih i uspješnih rezultata u procesu termičke modernizacije njegova toplinskog sektora, trebao usmjeriti na istraživanje kako bi se povećala primjena najboljih trenutačno raspoloživih tehnologija;

66. smatra da bi istraživanja u sklopu okvirnog programa Obzor 2020. trebala obuhvaćati razvoj rješenja za održive sustave grijanja i hlađenja, tehnologija za valorizaciju otpadne topline i hladnoće, novih materijala s maksimalnom toplinskom vodljivošću (izmjenjivači topline), minimalnom vodljivošću, tj. maksimalnim toplinskim otporom (toplinska izolacija), i maksimalnim stopama akumulacije topline (skladišta topline);

67. smatra da bi se u sklopu okvirnog programa Obzor 2020. trebao postići napredak kad je riječ o istraživanju i razvoju u vezi s održivim i učinkovitim sustavima i materijalima za grijanje i hlađenje, kao što su rješenja za proizvodnju na malo iz obnovljivih izvora energije i rješenja za skladištenje, centralizirani sustavi grijanja i hlađenja, kogeneracija i izolacijski materijali, kao i u vezi s inovativnim materijalima kao što su strukturna prozorska stakla koja propuštaju veliku količinu kratkovalnog zračenja (sunčeve svjetlosti) izvana i ispuštaju tek minimalnu količinu dugovalnog toplinskog zračenja koje bi u protivnom prešlo u okolinu;

68. naglašava važnost opsežnog znanstvenog istraživanja na području razvoja inovativnih tehnoloških rješenja osmišljenih kako bi se dobili uređaji i čitavi sustavi grijanja i hlađenja koji su energetske učinkoviti i zasnovani na obnovljivim izvorima;

69. poziva da se provede revizija postojećeg zakonodavstva koja bi bila usmjerena na očuvanje tehnološke neutralnosti i isplativosti kako bi se zajamčilo da se njime ne promiče ili osporava jedna tehnologija na štetu druge – obnovljiva energija proizvedena na licu mjesta, kao što je energija iz solarnih panela na stambenim objektima, ili proizvedena pored zgrade trebala bi se uzeti u obzir pri izračunu energetske učinkovitosti zgrade, bez obzira na izvor;

70. ističe važnost kombiniranja najnaprednijih tehnologija i pametnog upravljanja energijom, na primjer kroz automatizaciju kuća i pametne sustave kontrole grijanja, posebno u umreženom svijetu u kojem se uređaj može lako prilagoditi vremenskim uvjetima i naznakama o cijeni električne energije te pridonijeti stabilizaciji mreže prebacivanjem potražnje; poziva Komisiju da na bolji način uključi pametne tehnologije u relevantne inicijative u vezi s energetskom unijom kako bi se osigurala stvarna međupovezanost pametnih uređaja, povezanih domova i pametnih zgrada s pametnim mrežama; smatra da bi se takva rješenja trebala promicati pri obnovi postojećih zgrada jer bi se potrošačima pomoglo da bolje razumiju svoje obrasce potrošnje i da u skladu s tim prilagode funkcioniranje svojih sustava grijanja;

71. naglašava da sektor zgradarstva ima velik potencijal za smanjenje potražnje za energijom i emisijom CO₂; naglašava da su potrebni daljnji naponi kako bi se povećala stopa obnove zgrada; primjećuje da su, kako bi se to ostvarilo, potrebni privlačni financijski poticaji, dostupnost visoko kompetentnih stručnjaka na različitim razinama te razmjena i promicanje najboljih primjera iz prakse;

72. poziva Komisiju da utvrdi i otkloni preostale prepreke za mjere za postizanje energetske učinkovitosti, u prvom redu obnovu pojedinačnih kućanstava, te da razvije istinsko tržište energetske učinkovitosti kako bi se potaklo prenošenje najboljih primjera iz prakse i zajamčila dostupnost proizvoda i rješenje diljem EU-a u cilju izgradnje istinskog jedinstvenog tržišta proizvoda i usluga za energetsku učinkovitost; naglašava potencija za otvaranje novih radnih mjesta i potencijal gospodarskog rasta koji ima ne samo početno uvođenje takvih proizvoda i usluga, nego i tekuće održavanje i svakodnevno upravljanje integriranim energetskim sustavom koji obuhvaća grijanje i hlađenje;

Utorak 13. rujna 2016.

73. smatra da su industriji potrebni jasni signali od tvorca politika kako bi mogla ostvariti nužna ulaganja u ostvarenje energetske ciljeve EU-a; ističe potrebu za ambicioznim obvezujućim ciljevima i za regulatornim okvirom koji će promicati inovacije, bez stvaranja nepotrebnih administrativnih opterećenja, kako bi se na najbolji način promicala isplativa i ekološki održiva rješenja za grijanje i hlađenje;

74. smatra da bi se ulaganja u energetske učinkovitost zgrada trebala odvijati usporedno s ulaganjima u sustave grijanja i hlađenja na osnovi obnovljive energije; smatra da sinergija koja nastaje između energetske učinkovitosti zgrada i sustava grijanja i hlađenja na osnovi obnovljive energije predstavlja veliku priliku u razvoju niskougljičnog gospodarstva; pozdravlja napore u cilju povećanja broja zgrada približno nulte energije poduzete na nacionalnoj razini;

75. preporučuje da se za spomenike arhitekture osmisle posebni sustavi energetske obnove s dvojnim naglaskom na ulaganja u strukturu zgrade u kombinaciji s optimizacijom sustava kontrole i automatizacije zgrada i učinkovitim sustavom opskrbe toplinom i hlađenjem, vodeći računa da se ne ugrožava jedinstveni arhitektonski stil zgrada;

76. primjećuje da bi za arhitektonski projekt inteligentnih zgrada trebalo zauzeti cjelovit pristup kod osiguravanja toplinske ugodnosti (hlađenja) kroz oblik i veličinu zgrada, prilagodbu prostora i parametara kao što su količina dnevne svjetlosti i intenzitet ventilacija i oporavka, uz istovremeno niske tekuće troškove;

77. naglašava važnost standardiziranih revizija u vezi s toplinskom energijom i isplativosti rješavanja problema industrijskom izolacijom radi uštede energije i smanjenja emisija; ističe da bi se troškovi za industrijsku energiju mogli dodatno smanjiti ulaganjem u postojeće i provjerene održive tehnologije;

78. ističe da su europski strukturni i investicijski fondovi važan alat za modernizaciju energetske sustava; smatra da dosadašnja ograničenja u vezi s financiranjem iz Europskog fonda za regionalni razvoj koje se odnosilo na prioritet prelaska na niskougljične sustave nisu bila učinkovita; smatra da bi se u programskom razdoblju nakon 2020. trebao povećati postotak u proračunu namijenjen za taj prioritet;

79. naglašava važnost osiguravanja pristupa financiranju, i kratkoročno i dugoročno, za ulaganja u projekte svih veličina u vezi s modernizacijom sektora grijanja i hlađenja, uključujući i centralizirane sustave grijanja i hlađenja, unapređenje relevantne mrežne infrastrukture, modernizaciju sustava grijanja, uključujući prelazak na obnovljive izvora, i ubrzanje stope obnove zgrada; u tom pogledu poziva Komisiju da izradi čvrst inovativan i dugotrajan financijski mehanizam; naglašava ulogu koju bi Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) i drugi primjenjivi europski fondovi, poput fondova Europske investicijske banke (EIB) ili onih dostupnih preko sustava trgovanja emisijama EU-a (ETS), mogli imati u pogledu financijske i tehničke pomoći, s obzirom na to da bi osigurali privlačnost projekata za ulagače pružajući stabilne regulatorne uvjete, prije svega smanjenjem birokracije i brzim postupkom prijave i davanja odobrenja; poziva Komisiju da ojača postojeće odredbe o sustavima grijanja i hlađenja u programskom razdoblju nakon 2020. za svim primjenjive europske fondove i da ukloni prepreke koje koče lokalne vlasti pri raspodjeli korisnih sredstava za obnovu javnih zgrada; podržava inicijativu „pametno financiranje za pametne zgrade”, kojom se promiče veće prihvaćanje energetske učinkovitosti u kombinaciji s obnovljivim izvorima energije u sektoru zgradarstva; vjeruje da bi modernizacija i toplinska izolacija zgrada trebala imati prioritet u odnosu na ostale mjere u pogledu pristupa financiranju u svjetlu njihovog velikog potencijala za otvaranje radnih mjesta;

80. ponavlja potrebu za korištenjem sredstava iz strukturnih fondova za širi raspon obnove zgrada i sustava gradnje, posebno u obliku povlaštenih zajmova privatnim vlasnicima zgrada, čime bi se snažnije doprinijelo potrebnoj obnovi postojećih zgrada, posebno u slabije razvijenim dijelovima EU-a;

Utorak 13. rujna 2016.

81. naglašava da bi Komisija za poticanje poboljšanja u sektoru grijanja i hlađenja trebala u potpunosti iskoristiti „ex ante uvjete” u smislu članka 19. Uredbe (EU) br. 1303/2013 i osigurati da se postojeće zakonodavstvo EU-a s relevantnim mjerama koje se odnose na grijanje i hlađenje na odgovarajući način prenese i provodi u nacionalnim zakonodavstvima;

82. smatra da bi se kod smjernica za državne potpore u području učinkovitih tehnologija – koje su neophodne za dekarbonizaciju sektora grijanja i hlađenja, posebno u vidu zajedničkih rješenja – trebala uzeti u obzir potreba za odgovarajućom javnom potporom;

83. smatra da bi se inicijativama kao što je Europski instrument za lokalnu energetska podršku (ELENA), Pametni gradovi i zajednice te novointegrirani Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju mogla dati potpora lokalnim i regionalnim subjektima u obnovi energetske sustava u zgradama;

84. poziva Komisiju da učini sve što je potrebno kako bi se proračun EU-a koristio u skladu s ciljevima dekarbonizacije i energetske učinkovitosti;

85. poziva države članice da poduzmu ciljane mjere kako bi snažno potaknule povećanje energetske učinkovitosti i šire korištenje potpore za obnovljive izvore energije u kućanstvima s niskim primanjima i ugroženim kućanstvima; poziva Komisiju da poveća dio sredstava EU-a koja se dodjeljuju za energetska učinkovitost i programe potpore za obnovljive izvore energije za ugrožena energetska siromašna kućanstva i da državama članicama da smjernice u vezi s posebnim mjerama u pogledu energetske siromaštva;

86. smatra da bi građani trebali imati informacije o potrošnji energije svojih kućanstava kao i o mogućim uštedama energije i prednostima obnove svojih sustava grijanja na osnovi obnovljivih izvora energije, uključujući mogućnost proizvodnje i potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje;

87. smatra da države članice moraju učiniti sve što je potrebno – između ostalog i informativnim kampanjama, jedinstvenim kontaktnim točkama, sustavima zajedničke kupovine (pomaganjem potrošačima da se udruže kako bi kupovali po sniženim cijenama) i grupiranjem pojedinačnih projekata (grupiranjem nekoliko malih projekata u jedan veći klaster kako bi mogli pronaći ulagače po boljim uvjetima) – kako bi potrošači bili u potpunosti svjesni tehnoloških i ekonomskih pogodnosti održivijih sustava grijanja i hlađenja i kako bi imali pristup takvim sustavima, i povećanju energetske učinkovitosti kako bi im se omogućilo da donesu najbolje moguće odluke u skladu s njihovim pojedinačnim okolnostima te da koriste dostupne ekonomske, zdravstvene i prednosti u smislu kvalitete života; napominje da će na kućanstva u udaljenim i izoliranim područjima možda trebati posebno obratiti pozornost i za njih razviti jedinstvena rješenja; naglašava potencijal proizvođača-potrošača za uspostavu energetske sustava obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje; naglašava važnost trajnog obrazovanja, osposobljavanja, certificiranja i nadzora montažera i arhitekata, s obzirom na to da su oni prva kontaktna točka za potrošače u kućanstvima;

88. smatra da su od ključne važnosti stalno osposobljavanje stručnjaka koji procjenjuju toplinske uvjete u zgradama i učinkovitost sustava grijanja (hlađenja) zgrada; smatra da postaju nužni pružatelji usluga koji su optimalno raspoređeni i dostupni krajnjim korisnicima;

89. naglašava da se potrošačima mora omogućiti da između različitih visokoučinkovitih tehnologija grijanja zasnovanih na obnovljivim izvorima energije slobodno odaberu onu koja najbolje odgovara njihovim osobnim potrebama grijanja;

90. naglašava da se stoga potrošačima informiranjem i poticajima treba omogućiti da pospješe modernizaciju njihovih starih i neučinkovitih sustava grijanja kako bi mogli ostvariti veću energetska učinkovitost, što je već moguće uz korištenje postojećih tehnologija, uključujući sustave obnovljivog grijanja; ističe da su potrošači često nedovoljno svjesni niske učinkovitosti svojih postojećih sustava grijanja; poziva Komisiju da u okviru predstojeće revizije Direktive o energetske učinkovitosti zgrada iznese prijedloge za podizanje svijesti o postojećim sustavima grijanja i hlađenja te za njihovu modernizaciju; kao i da razmotri mogućnost uvođenja označavanja energetske učinkovitosti sustava ugrađenih sustava grijanja;

Utorak 13. rujna 2016.

91. ističe aktivnu ulogu koju potrošači mogu imati na putu prema održivom europskom sustavu grijanja i hlađenja; smatra da će se, ostvari li se novom uredbom o „označivanju energetske učinkovitosti”, u kojoj su vrijednosti novih oznaka okrenute budućnosti i ističu razlike energetske učinkovitosti različitih proizvoda, željeni ishod, tom uredbom potrošačima olakšati odabir načina uštede energije i smanjenje računa za potrošnju energije;
 92. odlučno potiče Komisiju i države članice da razrade konkretne strategije za rješavanje sve većeg problema energetske siromaštva kako bi svi potrošači, posebno oni najranjiviji, mogli poboljšati uvjete stanovanja, grijanja i hlađenja, pojedinačno ili zajednički, bilo da su sami vlasnici bilo da su stanari;
 93. naglašava da je potrebno ostvariti visoku razinu energetske neovisnosti kroz prioritetno iskorištavanje lokalnih resursa;
 94. poziva da se otpadna toplina iz postojećih industrijskih procesa iskorištava za grijanje kućanstava;
 95. smatra da je za borbu protiv energetske siromaštva ključno smanjiti ukupne troškove u pojedinačnim kućanstvima, što će se postići znatnim povećanjem energetske učinkovitosti u tri glavne faze korištenja energije: pri pretvorbi primarne energije u iskoristivu energiju, tijekom daljnjeg transporta te energije te osobito pri njezinu iskorištavanju od strane krajnjeg korisnika; poziva države članice da poduzmu mjere za ostvarenje energetske učinkovitosti i da prijeđu na obnovljivo grijanje i hlađenje kao stvarni prioritet;
 96. smatra da je važno osigurati da se određeni dio financiranja energetske učinkovitosti odvoji za poboljšanja za energetske siromašna kućanstava ili za one koji žive u najugroženijim područjima, pomažući primjerice da ulože u energetske učinkovitije opremu za grijanje i hlađenje;
 97. smatra da bi države članice u okviru Direktive o energetske učinkovitosti trebale uspostaviti državne planove za obnovu zgrada kako bi zgrade bile energetske učinkovite, davanjem poticaja za obnovu zgrada u vlasništvu privatnih osoba, te da bi takvi planovi trebali obuhvaćati i posebne mjere za najranjivije skupine građana kako bi im se pomoglo u borbi protiv energetske siromaštva;
 98. poziva Komisiju da pri provedbi Direktive o energetske učinkovitosti razradi programe obuke za stručnjake u području revizije i planiranja energetske učinkovitosti te da privatnim osobama, a posebno najosjetljivijim skupinama građana, pomogne u provedbi takvih aktivnosti;
 99. ističe da je, dok se u velikom dijelu europskih zgrada danas rasipa energija zbog nekvalitetne izolacije i starih i neučinkovitih sustava grijanja, gotovo 11 % stanovništva EU-a pogođeno energetske siromaštvom;
 100. poziva Komisiju, države članice i lokalne vlasti da, s obzirom na opasnost od mogućih budućih kriza u opskrbi plinom, u potpunosti integriraju proizvodnju bioplina prerađivanjem gnojiva u provedbu kružnog gospodarstva;
 101. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju prosljedi Komisiji.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0335

Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o provedbi tematskog cilja „jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća” – članak 9. stavak 3. Uredbe o zajedničkim odredbama (2015/2282(INI))**

(2018/C 204/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 9. stavak 3. Uredbe o zajedničkim odredbama (EU) br. 1303/2013 o tematskom cilju poboljšanja konkurentnosti malih i srednjih poduzeća,
- uzimajući u obzir članak 37. Uredbe o zajedničkim odredbama (EU) br. 1303/2013 o financijskim instrumentima koji se podupiru u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova,
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 15. travnja 2014. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o sudjelovanju Unije u Programu za istraživanje i razvoj koji je zajednički poduzelo nekoliko država članica s ciljem podupiranja malih i srednjih poduzeća koja provode istraživanja ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. veljače 2013. o poboljšanju pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2015. o mogućnostima zelenog rasta za mala i srednja poduzeća ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir program COSME za mala i srednja poduzeća,
- uzimajući u obzir anketu Eurobarometra o malim i srednjim poduzećima, učinkovitoj upotrebi resursa i zelenim tržištima (Flash Eurobarometer 381) i anketu Eurobarometra o ulozi javnih potpora u komercijalizaciji inovacija (Flash Eurobarometer 394),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. prosinca 2008. o mjerama za poboljšanje okruženja za mala i srednja poduzeća u Europi – Akt o malom poduzetništvu ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 25. lipnja 2008. naslovljenu „Počnimo od malih – ‘Akt o malom poduzetništvu’ za Europu” (COM(2008)0394),
- uzimajući u obzir Europsku povelju o malom poduzetništvu koju je Europsko vijeće usvojilo na sastanku u Feiri 19. i 20. lipnja 2000.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. veljače 2011. o praktičnim aspektima revizije instrumenata EU-a za podupiranje financiranja malih i srednjih poduzeća u idućem programskom razdoblju ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0364.

⁽²⁾ SL C 24, 22.1.2016., str. 2.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0198.

⁽⁴⁾ SL C 21 E, 28.1.2010., str. 1.

⁽⁵⁾ SL C 188 E, 28.6.2012., str. 7.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2012. pod naslovom „Mala i srednja poduzeća: konkurentnost i poslovne mogućnosti” ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o pametnoj specijalizaciji: umrežavanje centara izvrsnosti za učinkovitu kohezijsku politiku ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2015. o ulaganju u radna mjesta i rast: promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2014. naslovljenu „Istraživanje i inovacije kao izvori obnovljenog rasta” (COM(2014)0339),
- uzimajući u obzir šesto izvješće Komisije o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji od 23. srpnja 2014. naslovljeno „Ulaganje u radna mjesta i rast”,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 26. studenog 2014. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu” (COM(2014)0903),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 14. listopada 2011. naslovljenu „Industrijska politika: jačanje konkurentnosti” (COM(2011)0642),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 9. studenog 2011. naslovljenu „Mala poduzeća, veliki svijet – novo partnerstvo za pomoć malim i srednjim poduzećima u iskorištavanju globalnih mogućnosti” (COM(2011)0702),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 23. studenog 2011. naslovljeno „Smanjenje regulatornog opterećenja za mala i srednja poduzeća – prilagođavanje propisa EU-a potrebama mikropoduzeća” (COM(2011)0803),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 23. veljače 2011. naslovljenu „Revizija Akta o malom poduzetništvu za Europu” (COM(2011)0078),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 6. listopada 2010. naslovljenu „Doprinos regionalne politike pametnom rastu u okviru strategije Europa 2020.” (COM(2010)0553),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020. – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 14. prosinca 2015. naslovljenu „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova” (COM(2015)0639),
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 30. svibnja 2013. naslovljeno „Zatvaranje inovacijskog jaza” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 7. listopada 2014. naslovljeno „Mjere potpore za stvaranje ekosustava za novoosnovana poduzeća koja se bave visokom tehnologijom” ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj (A8-0162/2016),

⁽¹⁾ SL C 68 E, 7.3.2014., str. 40.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0002.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0308.

⁽⁴⁾ SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

⁽⁵⁾ SL C 218, 30.7.2013., str. 12.

⁽⁶⁾ SL C 415, 20.11.2014., str. 5.

Utorak 13. rujna 2016.

- A. budući da je kohezijska politika sa svojim proračunom većim od 350 milijardi EUR do 2020. godine glavno sredstvo za ulaganje u rast i radna mjesta u EU-u; budući da opipljivi rezultati ulaganja u okviru kohezijske politike mogu doprinijeti sadašnjem i budućem rastu regija unutar država članica;
- B. budući da je zbog gospodarske i financijske krize u mnogim državama članicama porasla razina siromaštva i socijalne isključenosti kao i dugoročna nezaposlenost, nezaposlenost mladih i društvene nejednakosti, pa stoga mala i srednja poduzeća mogu imati relevantnu i važnu ulogu u oporavku Europe;
- C. budući da se u 23 milijuna malih i srednjih poduzeća u EU-u, koja čine oko 99 % svih poduzeća, nudi više od 100 milijuna radnih mjesta ili dvije trećine radnih mjesta u privatnom sektoru te da ona i dalje bilježe dvostruku stopu rasta zaposlenosti u odnosu na veća poduzeća, čime ta poduzeća bitno doprinose gospodarskom rastu, socijalnoj koheziji, inovacijama i otvaranju visokokvalitetnih radnih mjesta; budući da se samo 13 % europskih malih i srednjih poduzeća bavi komercijalnim aktivnostima i ulaganjima na svjetskim tržištima;
- D. budući da su europska mala i srednja poduzeća vrlo raznovrsna te uključuju golem broj mikropoduzeća na lokalnoj razini, koja su često aktivna u tradicionalnim sektorima, i sve više novoosnovanih poduzeća i brzorastućih inovativnih poduzeća, kao i socijalno-ekonomskih poduzeća usmjerenih na specifične ciljeve i skupine; budući da se kod tih poslovnih modela javljaju različiti problemi te stoga i različite potrebe; budući da je pojednostavljenje nacionalnog i europskog zakonodavstva od ključne važnosti kako bi se malim i srednjim poduzećima olakšao pristup kreditiranju;
- E. budući da se mala i srednja poduzeća vrlo lako prilagođavaju promjenama i sposobna su držati korak s tehnološkim napretkom;
- F. budući da je mikrokreditiranje, koje je uglavnom namijenjeno mikropoduzetnicima i osobama u nepovoljnom položaju koje žele postati samozaposlene, ključno za prevladavanje prepreka u pristupu tradicionalnim bankovnim uslugama te budući da program JASMINE (Zajednička akcija za podršku institucijama za mikrofinanciranje u Europi) i os za mikrofinancije i socijalno poduzetništvo u sklopu Programa EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije mogu biti vrijedna podrška za poboljšanje pristupa financiranju, među ostalim i za socijalna poduzeća;
- G. budući da je u okviru kohezijske politike za programsko razdoblje 2007. – 2013. na raspolaganje stavljeno 70 milijardi EUR za pružanje potpore malim i srednjim poduzećima i otvoreno više od 263 000 radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima te da je ta politika uz veću primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija, vještine pristupa, inovacije i modernizaciju načina rada doprinijela modernizaciji malih i srednjih poduzeća;
- H. budući da će se u sklopu kohezijske politike za programsko razdoblje 2014. – 2020. dodatno podupirati mala i srednja poduzeća udvostručenjem potpore pružene u razdoblju 2007. – 2013. na 140 milijardi EUR;
- I. budući da je tematski cilj naslovljen „jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća” (treći tematski cilj) s 13,9 % jedan od tematskih ciljeva za koji je namijenjen najveći postotak ukupnog iznosa financijskih sredstava te je od ključne važnosti za ostvarenje ciljeva kohezijske politike i strategije Europa 2020.;
- J. budući da na mala i srednja poduzeća koja bi ispunjavala uvjete za financiranje iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (fondova ESI), s obzirom na to da djeluju u konkurentnom okruženju i da se moraju nositi s brojnim ograničenjima, kao što su ograničenja u novčanom toku, uvelike utječu složena i nestabilna pravila te administrativno opterećenje, a osobito činjenica da su administrativni troškovi potpuno nerazmjerni financijskim sredstvima koja su im dodijeljena, rokovima za obradu zahtjeva za financiranje i potrebi za uplatom predujmova;
- K. budući da je uvođenjem tematske koncentracije u program kohezijske politike za razdoblje 2014. – 2020. omogućeno učinkovito sredstvo za izradu operativnih programa s većim naglaskom na investicijskim prioritetima kako bi na raspolaganju bilo dovoljno resursa za postizanje stvarnih učinaka;

Utorak 13. rujna 2016.

- L. budući da su sporazumi o partnerstvu i operativni programi predviđeni člancima 14., 16. i 29. Uredbe o zajedničkim odredbama strateški alati za usmjeravanje ulaganja u državama članicama i regijama;
- M. budući da će mala i srednja poduzeća jamčiti da će industrijska proizvodnja do 2020. ostvarivati udio od najmanje 20 % u BDP-u država članica;
- N. budući da samo mali broj europskih malih i srednjih poduzeća trenutno može utvrditi i iskoristiti mogućnosti koje im se nude u sklopu međunarodne trgovine, sporazuma o trgovini i globalnih lanaca vrijednosti te da je u protekle tri godine samo 13 % tih poduzeća bilo aktivno na međunarodnoj razini izvan EU-a;
- O. budući da bi se proces internacionalizacije malih i srednjih poduzeća trebao oslanjati na društveno odgovorno poslovanje, poštovanje ljudskih prava i prava radnika te na najvišu moguću razinu zaštite okoliša, kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje i povećanje broja kvalitetnih radnih mjesta;
- napominje da su, zahvaljujući tematskoj koncentraciji, operativni programi bili bolje usmjereni na ograničeni broj strateških ciljeva, osobito u pogledu poboljšanja rasta te potencijala malih i srednjih poduzeća, uključujući mikropoduzeća, za otvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta; smatra da su mala i srednja poduzeća pokretači europskog gospodarstva te da su od ključne važnosti za uspjeh kohezijske politike, ali da se zbog svoje veličine često suočavaju s višestrukim izazovima; stoga preporučuje dodatno jačanje potpore iz fondova ESI usmjerene na mala i srednja poduzeća;
 - poziva Komisiju i države članice da u obzir uzmu dodanu vrijednost projekata za mala i srednja poduzeća za razvoj i inovacije u tradicionalnim sektorima, uz istovremeno poštovanje načela održivosti, jer se time ne potiče samo otvaranje radnih mjesta, nego i čuvaju lokalne i regionalne poslovne specifičnosti; ističe da je u obzir potrebno uzeti i kontekst tih sektora i ne narušavati osjetljivu ravnotežu između tradicionalnih tehnika proizvodnje utemeljenih na znanju i inovacija; ističe da mala i srednja poduzeća imaju važnu ulogu u uslužnom sektoru koji prolazi kroz znatne promjene zbog digitalizacije te smatra da je stoga potrebno smanjiti nedostatak vještina povezanih s IKT-om stavljanjem jačeg naglaska na relevantno osposobljavanje i obrazovanje;
 - ističe da postoji opća potreba za mehanizmima koji će pomoći u pojednostavljenju poslovnog okruženja i ubrzanju postupka osnivanja novih poduzeća uz pomoć programa REFIT kako bi se podržala konkurentnost malih i srednjih poduzeća te apsorpcija sredstava iz fondova ESI; naglašava i potrebu za ispunjavanjem *ex ante* uvjeta;
 - traži od Komisije da u provedbi trećeg tematskog cilja u obzir uzme načela paketa za kružno gospodarstvo radi poticanja održivijeg gospodarskog rasta i otvaranja novih visokokvalitetnih radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima, uz poseban naglasak na promicanju zelenih radnih mjesta; u tom smislu smatra da je važno nastaviti promicati zelenu konkurentnost malih i srednjih poduzeća poboljšanjem njihova pristupa financiranju, boljim informiranjem, pojednostavljenjem zakonodavstva, smanjenjem birokracije, poticanjem e-kohezije i jačanjem kulture zelenog poslovanja; povrh toga, ističe da bi zeleniji lanac vrijednosti koji uključuje ponovnu proizvodnju, popravak, održavanje, recikliranje i ekološki dizajn mogao mnogim malim i srednjim poduzećima ponuditi znatne poslovne mogućnosti, pod uvjetom da se promijeni gospodarsko ponašanje te da se smanje ili uklone zakonodavne, institucionalne i tehničke prepreke;
 - naglašava da su problemi s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća također djelomično prouzročeni smanjenjem potražnje povezanim s politikama štednje država članica;
 - potiče države članice i regionalne vlasti da razmotre iskorištavanje mogućnosti koje nude financijski instrumenti; naglašava da je potrebno zajamčiti transparentnost, odgovornost i nadzor tih financijskih instrumenata i programa Inicijativa za mala i srednja poduzeća namijenjenog za pružanje financijske potpore malim i srednjim poduzećima; ističe da bi se financijski instrumenti uvijek trebali upotrijebiti u skladu s ciljevima kohezijske politike te da bi trebalo pružiti dogovarajuću tehničku i administrativnu podršku;

Utorak 13. rujna 2016.

7. poziva na pojednostavljeni pristup kreditima s manje propisa, posebno uzimajući u obzir posebnosti mikropoduzeća i novoosnovanih poduzeća te regija u kojima posluju; žali zbog toga što ulagači i banke često nerado financiraju poduzeća u fazi pokretanja poslovanja i onoj ranog širenja te zbog toga što je mnogim malim i srednjim poduzećima, a posebno novoosnovanim poduzećima, teško ostvariti pristup vanjskom financiranju; stoga traži od Komisije, država članica i regionalnih vlasti da posebnu pozornost posvete poboljšanju pristupa financiranju za mikropoduzeća i novoosnovana poduzeća koja se žele razviti; ističe da je potrebno izjednačiti kamatne stope za financiranje malih i srednjih poduzeća s kamatnim stopama za veća poduzeća;

8. smatra da se europska mala poduzeća uglavnom oslanjaju na izvore financiranja kao što su banke te često nisu u potpunosti svjesna postojanja dodatnih izvora financiranja ili njihovih financijskih opcija; napominje da je Komisija, uzimajući u obzir rascjepkanost tržišta, predložila niz inicijativa poput unije tržišta kapitala, usmjerenih na diversifikaciju izvora financiranja, olakšavanje slobodnog kretanja kapitala i poboljšanje pristupa financiranju, a posebnu u pogledu malih i srednjih poduzeća;

9. napominje da nedostaju dokazi o ishodima i rezultatima financijskih instrumenata i da su ti instrumenti slabo povezani s višim ciljevima i prioritetima EU-a; poziva Komisiju da dodatno poboljša dodjeljivanje bespovratnih sredstava, umjesto da prvenstveno promiče upotrebu financijskih instrumenata;

10. napominje da u programskom razdoblju 2007. – 2013. kad je riječ o malim i srednjim poduzećima došlo do nedovoljne apsorpcije tih sredstava zbog niza prepreka poput učinaka gospodarske krize, složenog upravljanja strukturnim fondovima i administrativnog opterećenja te ograničenog pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća i složenosti provedbe programa potpore; upozorava da je potrebno razmotriti razloge za nisku stopu apsorpcije sredstava kako bi se spriječilo pojavljivanje istih problema u programskom razdoblju 2014. – 2020. te da zbog prekomjerne birokracije neka mala i srednja poduzeća nisu podnijela zahtjev za dodjelu raspoloživih sredstava; žali zbog toga što su neke postojeće studije o efikasnosti i stvarnom utjecaju fondova ESI na mala i srednja poduzeća preopćenite i nepotpune te traži od Komisije da u suradnji s državama članicama hitro pripremi procjenu tog pitanja i dostavi je Parlamentu; naglašava da slabi administrativni kapaciteti mogu spriječiti uspješnu i pravodobnu provedbu trećeg tematskog cilja;

11. prima na znanje da Komisija posvećuje sve više pozornosti dobrom upravljanju i visokokvalitetnim javnim uslugama; podsjeća na važnost transparentne, dosljedne i inovativne javne nabave u malim i srednjim poduzećima; stoga poziva na to da se u što većoj mjeri uklone prepreke s kojima se mala i srednja poduzeća suočavaju kad se natječu za ugovore uklanjanjem nepotrebnih administrativnih opterećenja, sprečavanjem donošenja dodatnih zahtjeva na nacionalnoj razini i provođenjem odredbi postojećeg zakonodavnog okvira u cilju rješavanja sporova u području javne nabave što je moguće brže; pozdravlja Direktivu 2014/24/EU i standardni obrazac za europsku jedinstvenu dokumentaciju o nabavi kojim bi se trebalo znatno smanjiti administrativno opterećenje za poduzeća, a posebno za mala i srednja poduzeća; naglašava da je potrebno i dalje strogo primjenjivati mjere za sprečavanje pogrešaka i prijevare bez povećavanja administrativnog opterećenja te pojednostavljivati administrativne postupke kako bi se spriječile pogreške; poziva javne naručitelje koji zajedno žele skupne ugovore da se pobrinu za to da iz postupka ne isključe mala i srednja poduzeća isključivo zbog veličine konačne skupine, s obzirom na to da bi veći ugovori mogli obuhvaćati složenije kriterije;

12. ponavlja svoj poziv na povećavanje transparentnosti i uključenosti svih relevantnih regionalnih i lokalnih vlasti, dionika civilnog društva, poduzetnika i ostalih zainteresiranih strana, posebno u procesu utvrđivanja zahtjeva u pozivima na izradu prijedloga projekta kako bi se bolje usredotočilo na potrebe krajnjih korisnika; stoga naglašava potrebu za stvarnom provedbom i poštovanjem načela partnerstva i u fazi sastavljanja te pripreme i provedbe sporazuma o partnerstvu i operativnih programa, kako je navedeno u Uredbi o zajedničkim odredbama i Kodeksu ponašanja za partnerstvo; sa zabrinutošću prima na znanje da mnoge organizacije malih i srednjih poduzeća u državama članicama i dalje nisu stvarno uključene te da ih se često samo obavještava, umjesto da se s njima na odgovarajući način savjetuje; potiče organizacije koje predstavljaju održive gospodarske sektore usmjerene na budućnost i ekološke inovacije da se uključe u partnerstvo te poziva Komisiju i države članice da ojačaju njihovu ulogu, među ostalim iskorištavanjem tehničke pomoći i izgradnjom kapaciteta;

Utorak 13. rujna 2016.

13. poziva Komisiju i države članice da zajamče bolju koordinaciju i veću dosljednost svih investicijskih politika EU-a usmjerenih na mala i srednja poduzeća; napominje da će se poboljšanjem sinergije između fondova ESI te ostalih politika i financijskih instrumenata usmjerenih na mala i srednja poduzeća maksimalno povećati utjecaj ulaganja; pozdravlja plan za olakšavanje pristupa fondovima ESI uvođenjem „pečata izvrsnosti” za projekte koji su ocijenjeni „izvrsnima”, a koji se ne financiraju u okviru programa Obzor 2020.; potiče države članice da u suradnji s relevantnim socijalnim i gospodarskim akterima uvedu sustav „sve na jednom mjestu” na regionalnoj razini, čime će se promicati već postojeći sustavi, ili da uvedu konsolidiranu platformu za različite financijske instrumente EU-a usmjerene na mala i srednja poduzeća te administrativnu potporu za pripremu i provedbu projekata;

14. ističe ulogu koju bi integrirana teritorijalna ulaganja, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, makroregionalne strategije i europska teritorijalna suradnja općenito mogli imati u uspješnoj provedbi ciljeva u sklopu trećeg tematskog cilja, s obzirom na to da neki projekti mogu obuhvaćati prekogranična područja, odnosno više regija i zemalja, te da se u okviru njih mogu razviti inovativne prakse utemeljene na konkretnim područjima;

15. napominje da se prema prvoj procjeni koju je izdala Komisija iznos sredstava dodijeljenih za potporu malim i srednjim poduzećima znatno povećao u usporedbi s prethodnim programskim razdobljima; naglašava da bi fondovi ESI, a posebno operativni programi usmjereni na pružanje potpore istraživanju i razvoju, malim i srednjim poduzećima mogli pomoći da povećaju svoju sposobnost prijavljivanja patenata Europskom uredu za patente, pružanjem održivih modela financiranja koji su prilagođeni korisnicima;

16. izražava žaljenje zbog kašnjenja u provedbi kohezijske politike u tekućem programskom razdoblju; ističe da je hitno potrebno osigurati pristup financiranju za mala i srednja poduzeća te da je sama provedba još u vrlo ranoj fazi iako su svi operativni programi odobreni; napominje da zbog kašnjenja dolazi do razlika u provedbi kohezijske politike te potiče Komisiju da izradi mjere za brže uklanjanje tih kašnjenja;

17. potiče Komisiju da prati i potiče ubrzanje provedbe kohezijske politike, a osobito uspostavu projekata s potencijalom za postizanje održivog rasta i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, stavljajući naglasak i na projekte pokrenute u ruralnim područjima kako bi se stvorile nove usluge te spriječilo iseljavanje iz ruralnih područja; poziva Komisiju da pri utvrđivanju kriterija prihvatljivosti razmotri dodanu gospodarsku i socijalnu vrijednost projekata te njihov utjecaj na okoliš;

18. naglašava ulogu Parlamenta u nadzoru provedbe kohezijske politike usmjerene na rezultate; poziva Komisiju da u najranijoj fazi utvrdi i smanji prepreke koje onemogućuju učinkovito korištenje sredstvima za mala i srednja poduzeća te novoosnovana poduzeća, utvrdi potencijalne sinergije među fondovima ESI te između fondova ESI i drugih fondova relevantnih za mala i srednja poduzeća te da sastavi konkretne preporuke za djelovanje i usmjeravanje u cilju daljnjeg pojednostavljenja, praćenja i ocjenjivanja upotrebe tih financijskih instrumenata; napominje da u tom sektoru postoje sve veće poteškoće, posebno u najudaljenijim regijama i u onim područjima u kojima zbog loše kvalitete ključne infrastrukture dolazi do niske razine privatnih ulaganja;

19. ističe da je potrebno uspostaviti strukturirani dijalog između Europske investicijske banke i Europskog investicijskog fonda radi boljeg i lakšeg pristupa malih i srednjih poduzeća različitim izvorima financiranja;

20. naglašava da glavne prepreke koje malim i srednjim poduzećima onemogućuju širok pristup fondovima ESI obuhvaćaju administrativno opterećenje, velik broj programa potpore, složenost propisa i postupaka, kašnjenja u uvođenju izvršnih akata i rizik od prekomjerne regulacije; stoga od Skupine na visokoj razini za pojednostavljenje kohezijske politike traži da, imajući na umu i strategiju o boljoj regulativi, iznese konkretne prijedloge za smanjenje administrativnog opterećenja i pojednostavljenje postupaka u upravljanju malih i srednjih poduzeća fondovima ESI uz poseban naglasak na zahtjevima u vezi s revizijom, fleksibilnošću pri upravljanju, procjenom rizika i privremenom procjenom, sustavom kontrole i sukladnosti s pravilima tržišnog natjecanja i drugim politikama EU-a; zahtijeva da se u sklopu tih mjera pojednostavljenja poštuju pravila Akta o malom poduzetništvu, odnosno pravila „samo jednom” i „počnimo od malih”, te da se pojednostavljenje osmišljava i provodi na različitim razinama u suradnji s predstavnicima različitih kategorija malih i srednjih poduzeća; poziva Skupinu na visokoj razini da rezultate svojih aktivnosti kontinuirano dostavlja Odboru Parlamenta za regionalni razvoj te poziva Komisiju da se savjetuje s predstavnicima država članica o pitanjima kojima se bavi spomenuta skupina;

Utorak 13. rujna 2016.

21. poziva Komisiju da utvrdi uvjete za državnu potporu na nacionalnoj i regionalnoj razini kojima se neće diskriminirati mala i srednja poduzeća i koji bi trebali biti u skladu s potporom za poduzeća u okviru kohezijske politike te da potpunosti iskoristi sustave potpore koji se temelje na Uredbi o općem skupnom izuzeću kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za upravna tijela i korisnike te poboljšalo povlačenje sredstava iz fondova ESI te istodobno pojasnila veza između propisa o fondovima ESI za mala i srednja poduzeća i propisa o državnoj potpori;

22. poziva Komisiju da potiče države članice na razmjenu podataka, znanja i najboljih praksi u tom području, jamčeći odgovarajuće izvještavanje te motivirajući ih da podupiru projekte s visokim potencijalom za otvaranje novih radnih mjesta;

23. poziva Komisiju i države članice da hitno pronađu trajno rješenje za zaostatke u plaćanju povezane s regionalnom politikom te da pravilno primijene Direktivu o kašnjenju u plaćanju (2011/7/EU) kako bi se zajamčilo da se zbog kašnjenja u plaćanju mala i srednja poduzeća kao projektni partneri ne obeshrabruju u tome da sudjeluju u programima i projektima potpore u tekućem programskom razdoblju; naglašava i da bi veća sukladnost s tom Direktivom kojom se iziskuje, među ostalim, da tijela javne vlasti plaćanja za robu koju nabavljaju i usluge kojima se koriste podmire u roku od 30 dana, doprinijela stvaranju uvjeta za stabilizaciju i rast malih i srednjih poduzeća;

24. ističe da su strategije pametne specijalizacije, iako formalno u okviru trećeg tematskog cilja nisu navedene kao *ex ante* uvjeti, ključno sredstvo za jamčenje inovativnosti i prilagodljivosti tematskih ciljeva te istodobno naglašava da te strategije ne bi trebale biti usmjerene samo na inovacije u području znanosti i tehnologije već i na inovacije koje se ne temelje na znanstvenim istraživanjima; traži od Komisije da izvijesti Parlament o rezultatima strategija pametne specijalizacije namijenjenih malim i srednjim poduzećima na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini; ističe usklađenost strategija pametne specijalizacije svake pojedine regije s odgovarajućim lokalnim gospodarstvom te izazov provedbe pametne specijalizacije u neurbanim područjima u kojima možda nema dovoljno potporne infrastrukture; pozdravlja *ex ante* uvjetovanost povezanu s Aktom o malom poduzetništvu u okviru trećeg tematskog cilja te poziva države članice da poduzmu potrebne mjere i ubrzaju postizanje ciljeva utvrđenih u tom aktu; podržava nagradu za Europsku poduzetničku regiju (EPR), namijenjenu utvrđivanju i nagrađivanju regija EU-a koje imaju izvanredne poduzetničke strategije usmjerene na budućnost u kojima se primjenjuje deset načela Akta o malom poduzetništvu;

25. traži od upravljačkih tijela da u obzir uzmu svojstva i konkretne ovlasti pojedinih teritorija, s naglaskom na onima koji su nerazvijeni, pogođeni depopulacijom i visokom stopom nezaposlenosti, radi promicanja tradicionalnih i inovativnih gospodarskih sektora; poziva Komisiju da izradi konkretne programe koji će obuhvatiti sve relevantne elemente održivog, pametnog i uključivog rasta za mala i srednja poduzeća; podsjeća na postojanje razlike među spolovima, što je utvrđeno i u Aktu o malom poduzetništvu, te izražava zabrinutost zbog kontinuiranog slabog sudjelovanja žena u pokretanju i vođenju poduzeća; poziva Komisiju i države članice da potiču provedbu konkretnih strategija za potporu mladim poduzetnicama u kontekstu zelenog rasta, što je način za usklađivanje gospodarskog rasta i rasta zaposlenosti, socijalne inkluzije i profesionalnosti s ekološkom održivosti;

26. traži od Komisije da u okviru postojećih proračuna uspostavi participativnu platformu za distribuciju rezultata projekata za mala i srednja poduzeća koji uključuju primjere dobre prakse ostvarene u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj tijekom programskih razdoblja 2000. – 2006. i 2007. – 2013.;

27. napominje da se u vodiču o inovacijama u području usluga koji je sastavila Komisija naglašava da se strategijama za poticanje javne regionalne potpore, izrađenima u suradnji socijalnih i gospodarskih aktera na regionalnoj razini, malim i srednjim poduzećima može omogućiti povoljno okruženje i pomoći im u održavanju konkurentnog položaja u svjetskim lancima vrijednosti;

28. ističe izazove i mogućnosti s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća u prilagodbi i poštovanju novih odluka donesenih na konferenciji COP21;

Utorak 13. rujna 2016.

29. smatra da se odgovarajućom potporom i poticajima za djelovanje malih i srednjih poduzeća mogu stvoriti inovativne mogućnosti za integraciju izbjeglica i migranata;
30. naglašava da bi se, s obzirom na to da su mala i srednja poduzeća glavni izvor zapošljavanja u EU-u, osnivanje poduzeća trebalo olakšati poticanjem poduzetničkih vještina i uvođenjem poduzetništva u nastavne planove i programe, što je utvrđeno u Aktu o malom poduzetništvu, te da su posebno u programima mikrofinanciranja odgovarajuće osposobljavanje i poslovna potpora od ključne važnosti i da je potrebno posebno osposobljavanje kako bi se mladi pripremili za zeleno gospodarstvo;
31. poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama i upravljačkim tijelima potiče stvaranje ekosustava koji će činiti sveučilišta, istraživački centri, socijalni i gospodarski akteri te javne institucije za poticanje poduzetničkih vještina uz istodobno poticanje upravljačkih tijela da uključe raspoloživa sredstva namijenjena za tehničku pomoć, uključujući inovativnu upotrebu informacijskih i komunikacijskih tehnologija od strane malih i srednjih poduzeća; s tim u vezi napominje da tehnička pomoć u okviru 11. tematskog cilja mora koristiti svim partnerima iz članka 5. Uredbe o zajedničkim odredbama; stoga poziva na to da se teritorijalnim organizacijama malih i srednjih poduzeća omogući pristup odredbama 11. tematskog cilja i mjerama za izgradnju kapaciteta;
32. ističe da se samo oko 25 % malih i srednjih poduzeća sa sjedištem u EU-a bavi izvozom u EU-u te da je internacionalizacija malih i srednjih poduzeća postupak koji je potrebno podupirati i na lokalnoj razini; stoga poziva Komisiju na bolje iskorištavanje fondova ESI kako bi se malim i srednjim poduzećima pomoglo da iskoriste prilike koje im se nude u okviru međunarodne trgovine i da prionu na rješavanje izazova koje ona predstavlja te da ih podrži u podmirivanju troškova prilagodbe i suočavanju s negativnim utjecajima pojačane međunarodne konkurencije;
33. poziva Komisiju da prilikom pripreme kohezijske politike za razdoblje nakon 2020. poveća sredstva za jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća;
34. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0336

Strategija EU-a za alpsku regiju**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o strategiji EU-a za alpsku regiju (2015/2324(INI))**

(2018/C 204/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 192., članak 265. stavak 5. i članak 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (EFEU),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 28. srpnja 2015. o strategiji Europske unije za alpsku regiju (COM(2015)0366) te prateći akcijski plan i analitički dokument (SWD(2015)0147),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006⁽¹⁾ (Uredba o zajedničkim odredbama),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja”⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 19. i 20. prosinca 2013. o strategiji EU-a za alpsku regiju,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 8. listopada 2015. o Komunikaciji Komisije o strategiji Europske unije za alpsku regiju⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 3. prosinca 2014. „Makroregionalna strategija Europske unije za Alpe”⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. srpnja 2012. o razvoju makroregionalnih strategija EU-a: sadašnja praksa i buduća očekivanja, posebno u Sredozemlju⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. svibnja 2013. o makroregionalnoj strategiji za Alpe⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 259.⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 303.⁽⁴⁾ SL C 32, 28.1.2016., str. 12.⁽⁵⁾ SL C 19, 21.1.2015., str. 32.⁽⁶⁾ SL C 349 E, 29.11.2013., str. 1.⁽⁷⁾ SL C 55, 12.2.2016., str. 117.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o upravljanju makroregionalnim strategijama od 20. svibnja 2014. (COM(2014)0284),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. siječnja 2011. naslovljenu „Doprinos regionalne politike održivom rastu u okviru strategije Europa 2020.” (COM(2011)0017),
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš,
- uzimajući u obzir Direktivu 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2005/370/EZ od 17. veljače 2005. o zaključivanju, u ime Europske zajednice, Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija),
- uzimajući u obzir početnu konferenciju o strategiji Europske unije za alpsku regiju, održanu 25. i 26. siječnja 2016. na Brdu u Sloveniji,
- uzimajući u obzir konferenciju dionika o strategiji Europske unije za alpsku regiju, održanu 17. rujna 2014. u Innsbrucku,
- uzimajući u obzir konferenciju dionika o strategiji Europske unije za alpsku regiju, održanu 1. i 2. prosinca 2014. u Milanu,
- uzimajući u obzir odluku Vijeća (96/191/EZ) od 26. veljače 1996. o sklapanju Konvencije o zaštiti Alpa (Alpska konvencija),
- uzimajući u obzir sažeto izvješće Komisije o javnom savjetovanju o strategiji Europske unije za alpsku regiju,
- uzimajući u obzir mišljenja dionika izražena u „Političkoj rezoluciji o europskoj strategiji za alpsku regiju” donesenoj u Grenobleu 18. listopada 2013.,
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Nova uloga makroregija u europskoj teritorijalnoj suradnji” koju je u siječnju 2015. objavila Glavna uprava za unutarnju politiku (Odjel B: Strukturna i kohezijska politika),
- uzimajući u obzir bijelu knjigu Komisije od 1. travnja 2009. naslovljenu „Prilagođavanje klimatskim promjenama: ususret Europskom okviru za djelovanje” (COM(2009)0147),
- uzimajući u obzir Pregled rezultata Unije inovacija za 2015. koji je objavila Komisija,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije upućenu Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Zelena infrastruktura (ZI) – Jačanje prirodnog kapitala Europe” (COM(2013)0249),
- uzimajući u obzir vodič Komisije iz 2014. naslovljen „Omogućavanje sinergije između europskih strukturnih i investicijskih fondova, programa Obzor 2020. i ostalih programa Unije povezanih s istraživanjem, inovacijama i konkurentnošću”,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci od 26. studenoga 2014. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu” (COM(2014)0903),
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj i mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za promet i turizam i Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0226/2016),
- A. budući da u cilju promicanja općeg skladnog razvoja treba ojačati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju diljem EU-a;
- B. budući da su makroregionalne strategije trenutačno temeljni instrument za davanje doprinosa ostvarivanju ciljeva ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije; budući da se te strategije podupiru u okviru načela „trostrukog ne”, a to znači ne novom zakonodavstvu, ne novim sredstvima i ne novim institucijama;
- C. budući da bi se makroregionalnom strategijom za Alpe moglo pridonijeti zaustavljanju gospodarskog pada s pomoću ulaganja u podržavanje istraživanja, inovacija i poduzetništva, uzimajući u obzir jedinstvene karakteristike i prednosti te regije;
- D. budući da bi cilj makroregionalnih strategija trebao biti bolje ostvarivanje zajedničkih ciljeva različitih regija zahvaljujući dobrovoljnom i usklađenom pristupu bez stvaranja dodatnih propisa;
- E. budući da klimatske promjene u alpskoj regiji napreduju brže od svjetskog prosjeka, zbog čega ima sve više elementarnih nepogoda kao što su lavine i poplave;
- F. budući da se makroregionalnom strategijom žele identificirati resursi i iskoristiti zajednički razvojni potencijal regije;
- G. budući da su makroregionalne strategije model višerazinskog upravljanja u okviru kojega je uključivanje dionika s lokalne, regionalne i nacionalne razine nužno za uspjeh tih strategija; budući da treba poticati međusobnu suradnju različitih makroregija kako bi se poboljšala usklađenost njihovih politika u skladu s europskim ciljevima;
- H. budući da se makroregionalnim strategijama može pridonijeti razvoju prekograničnih strategija i međunarodnih projekata za stvaranje mreža za suradnju od kojih će cijela regija imati koristi;
- I. budući da regionalni identiteti i kulturna baština, a osobito narodna kultura i običaji alpske regije, zaslužuju posebnu zaštitu;
- J. budući da je, zahvaljujući čvrstom pristupu „odozdo prema gore” usvojenom u alpskoj regiji, razvijena strategija Europske unije za alpsku regiju (EUSALP), čiji je cilj učinkovito rješavanje zajedničkih problema cijele alpske regije;
- K. budući da alpska regija ima važnu ulogu u gospodarskom razvoju država članica te pruža brojne usluge ekosustava susjednim gradskim i prigradskim područjima;
- L. budući da će makrostrategija za alpsku regiju utjecati na 80 milijuna ljudi koji žive u 48 regija u sedam država, od kojih su pet države članice EU-a (Austrija, Francuska, Italija, Njemačka i Slovenija), a dvije su izvan EU-a (Lihtenštajn i Švicarska);
- M. budući da se strategijom EU-a za alpsku regiju moraju uskladiti ekološka održivost i gospodarski razvoj u prirodnom području koje je ujedno i važno turističko odredište;
- N. budući da je smanjenje broja stanovnika glavni problem nekih alpskih područja i da većina stanovnika alpske regije ne može preživjeti isključivo od alpskog turizma te da stoga moraju dalje razvijati poljoprivredu, šumarstvo i druge ekološki prihvatljive djelatnosti i usluge;

Utorak 13. rujna 2016.

- O. budući da među regijama uključenima u strategiju postoje znatne razlike, zbog čega je potrebno koordinirati politike i sektore među različitim regijama (horizontalno) i unutar pojedinih regija (vertikalno);
- P. budući da alpska regija ima jedinstvene geografske i prirodne karakteristike, da čini povezanu i tranzitnu makroregiju s velikim potencijalom za razvoj; budući da treba konkretno reagirati na izazove koji nastaju zbog ekoloških, demografskih, prometnih, turističkih i energetskih problema te budući da bi se koordiniranim teritorijalnim planiranjem mogli ostvariti bolji rezultati i dodana vrijednost u pogledu teritorijalne kohezije u alpskim i perialpskim područjima;
- Q. budući da je alpska regija europski „vodotoranj” i da se iz Alpa područjima u njihovu podnožju osigurava voda te se ljeti tako zadovoljava čak do 90 % njihovih potreba; budući da je voda nužna za dobivanje električne energije iz hidroelektrana, navodnjavanje obradivih površina, održivo upravljanje šumama, očuvanje biološke raznolikosti i krajobraza te opskrbu pitkom vodom; budući da je nužno očuvati kvalitetu vode i nizak vodostaj alpskih rijeka te postići pravu ravnotežu između interesa lokalnog stanovništva i potreba povezanih s okolišom;
- R. budući da kroz alpsku regiju prolaze granice te da je uklanjanje tih prepreka osnovni preduvjet za suradnju u tom području, za slobodno kretanje ljudi, usluga, robe i kapitala, a time i za gospodarsku, socijalnu i ekološku interakciju; budući da strategija za alpsku regiju nudi mogućnost za jačanje prekogranične suradnje te za povezivanje i umrežavanje ljudi i gospodarskih aktivnosti, čime se uklanjaju granice i prepreke koje zbog njih nastaju;
- S. budući da Komisija u svojoj Komunikaciji o strategiji Europske unije za alpsku regiju ističe da je potrebno smanjiti učinak prometa kroz Alpe kako bi se očuvala alpska ekološka baština te da je važno provesti strategiju kako bi se za život lokalnog stanovništva stvorilo zdravije i bolje očuvano okruženje;
- T. budući da je, posebno u pograničnim područjima, slobodno kretanje ljudi temeljno pravo i preduvjet za ostvarivanje ciljeva gospodarske, socijalne, teritorijalne i ekološke kohezije, snažnu i trajnu konkurentnost te jednake mogućnosti za zapošljavanje;
- U. budući da su u srcu teritorija EUSALP-a planinska i perialpska područja, uključujući gradska područja, i da su ona međusobno povezana bliskom suradnjom i funkcionalnim odnosima, što utječe na gospodarski i socijalni razvoj te na razvoj u području okoliša;
- V. budući da ta regija s očuvanim ekosustavima i svojim uslugama može pružiti osnovu za mnoge gospodarske aktivnosti, s naglaskom na poljoprivredu, šumarstvu, turizmu i energetici, uzimajući u obzir kulturnu i prirodnu baštinu regije;
- W. budući da strategija Europske unije za alpsku regiju, kao prva makroregionalna strategija za neko planinsko područje, može poslužiti kao primjer i inspiracija za druga planinska područja u EU-u;
- X. budući da su prijašnje makroregionalne strategije EU-a potvrdile uspješnost takvog mehanizma suradnje i pružile korisno iskustvo za izradu novih makroregionalnih strategija;

Opća razmatranja i upravljanje

1. pozdravlja Komunikaciju Komisije o strategiji Europske unije za alpsku regiju i prateći akcijski plan; smatra da je ona iskorak u razvoju te regije u skladu s ciljem strategije Europa 2020. u pogledu pametnog, održivog i uključivog razvoja; napominje da strategija i akcijski plan mogu imati važnu ulogu u naporima koji se ulažu protiv smanjenja broja stanovnika u toj regiji, posebno protiv odlaska mladih ljudi;

Utorak 13. rujna 2016.

2. ističe vrijedno iskustvo stečeno pri provedbi Alpske konvencije kojom se gospodarski, društveni i ekološki interesi dovode u ravnotežu; poziva zemlje sudionice da poštuju postignute sporazume i zadrže visoku razinu predanosti održivom razvoju i zaštiti Alpa;
3. pozdravlja činjenicu da europski strukturni i investicijski fondovi (ESIF) pružaju potencijalno važne resurse te niz instrumenata i opcija za tu strategiju; traži bolju sinergiju kako bi se promicala koordinacija i komplementarnost između ESIF-a i ostalih fondova i instrumenata relevantnih za stupove strategije, a posebno programa Obzor 2020., Instrumenta za povezivanje Europe, programa LIFE, programa COSME za mala i srednja poduzeća, programa INTERREG za alpski prostor te Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSI), za koje bi Komisija trebala ispitati moguću dodanu vrijednost konkretnih odluka usredotočenih na posebne probleme alpske regije;
4. poziva Komisiju te nacionalna, regionalna i lokalna tijela nadležna za pripremu te provedbu programa ESIF-a i upravljanje njima da istaknu važnost makroregionalnih projekata i mjera; očekuje bolju suradnju koordiniranjem politika, programa i strategija EU-a koji imaju ulogu u Alpama i poziva Komisiju da pažljivo prati praktičnu provedbu tih programa kako bi se izbjeglo preklapanje te ostvarile najveća moguća komplementarnost i dodana vrijednost; osim toga, poziva Komisiju da europskim građanima i institucijama država članica zajamči jednostavan pristup relevantnim dokumentima kako bi se osigurala potpuna transparentnost postupka koji se provodi;
5. ponovno ističe važnost načela „trostrukog ne” jer su makroregije okviri za stvaranje dodane dodane vrijednosti inicijativa za suradnju i sinergija među različitim instrumentima financiranja EU-a;
6. poziva nadležna tijela država članica i regije sudionice da, kad god je moguće, usklade svoje nacionalne i regionalne politike i mehanizme financiranja s mjerama i ciljevima strategije EUSALP te da prilagode operativne programe koje su donijeli kako bi se budući projekti u okviru strategije EUSALP brzo provodili, a upravljačka tijela uzimala u obzir prioritete EUSALP-a pri provedbi operativnih programa (primjerice namjenskim odlukama, dodatnim bodovima ili izdvajanjem proračunskih sredstava); poziva na jačanje makroregionalnog pristupa uoči reforme kohezijske politike u razdoblju nakon 2020. te ističe važnost integriranih makroregionalnih projekata i mjera;
7. poziva EIB da u suradnji s Komisijom razmotri mogućnost uspostave investicijske platforme za alpsku regiju kojom bi se omogućilo financiranje iz javnih i privatnih izvora; poziva na izradu portfelja projekata za tu regiju kojim bi se privukli investitori; u tom kontekstu poziva Komisiju, EIB i države sudionice da u cijelosti iskoriste mogućnosti u okviru EFSU-a za financiranje projekata u regiji radi postizanja održivog razvoja i gospodarskog rasta te poticanja zaposlenosti na makroregionalnoj razini;
8. ističe potrebu za odgovarajućim informativnim kampanjama u pogledu strategije EU-a za alpsku regiju i potiče države članice da osiguraju dovoljno dobru vidljivost strategije te da o njezinim ciljevima i rezultatima adekvatno izvješćuju na svim razinama, među ostalim, na prekograničnoj i međunarodnoj razini; poziva na promicanje koordinacije i razmjene najboljih praksi pri provedbi makroregionalnih strategija EU-a, posebno u području upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom, kako bi se stvorile održive turističke mogućnosti;
9. poziva da se, u suradnji i dogovoru s Komisijom, državama članicama i regijama, na makroregionalnoj razini uspostavi struktura za podršku upravljačkim tijelima EUSALP-a pri provedbi; osim toga, pozdravlja zastupljenost Parlamenta u upravljačkim tijelima i smatra da on treba sudjelovati u praćenju provedbe strategije;

Utorak 13. rujna 2016.

10. poziva Komisiju da preuzme aktivnu ulogu u provedbenoj fazi EUSALP-a; smatra da ona zajedno s državama članicama i regijama, na temelju podijeljenog upravljanja te u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, treba sudjelovati u svim fazama planiranja i provedbe projekata u okviru te strategije da bi se zajamčilo učinkovito sudjelovanje lokalnih i regionalnih dionika iz javnih tijela, ekonomskih i socijalnih partnera te organizacija koje predstavljaju civilno društvo iz te makroregije, kao i dobra koordinacija s drugim strategijama i mehanizmima financiranja koje podupire EU;
11. traži da provedbu EUSALP-a ocjenjuje Komisija primjenom objektivnih kriterija i mjerljivih pokazatelja;
12. podržava strateško planiranje i u gradskim i u ruralnim područjima alpske regije radi promicanja umrežavanja i zajedničkih ciljeva u sklopu povezanog, koordiniranog i integriranog političkog okvira (primjerice s obzirom na energiju iz obnovljivih izvora, socijalnu zaštitu, logistiku te poslovne i socijalne inovacije); potiče na objedinjavanje najbolje prakse, primjerice iz područja održivog turizma među regijama, kao i iz ostalih postojećih makroregionalnih strategija;
13. ustraje u tome da u postupcima donošenja odluka lokalna i regionalna tijela u partnerstvu s lokalnim i regionalnim civilnim društvom trebaju imati vodeću ulogu u upravljačkim, operativnim, tehničkim i provedbenim tijelima strategije te da pritom trebaju potpuno poštovati načela supsidijarnosti i višerazinskog upravljanja;
14. smatra da ulaganja treba usmjeriti tako da se cjelokupnom stanovništvu regije, a posebno ruralnih područja, osigura jednak i učinkovit pristup zdravstvenoj skrbi te službama prve i hitne pomoći kako bi se spriječilo smanjenje broja stanovnika;
15. poziva Komisiju da svake dvije godine Parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi EUSALP-a, na temelju objektivnih kriterija i mjerljivih pokazatelja, kako bi se ocijenilo njegovo funkcioniranje i dodana vrijednost u smislu rasta i radnih mjesta, smanjenja nejednakosti i održivog razvoja;
16. poziva države sudionice da se nastave zalagati za diversifikaciju izvora za opskrbu energijom, uzimajući u obzir okoliš; ističe potrebu za održivošću, konkurentnošću i modernizacijom postojeće infrastrukture hidroelektrana razvijene u vrlo ranoj fazi, uzimajući u obzir mogući učinak te infrastrukture na okoliš i geologiju te promičući infrastrukturu malih razmjera (mini, mikro i piko); ističe da je integrirano upravljanje vodnim resursima i njihova zaštita jedan od ključnih čimbenika održivog razvoja Alpa te da stoga lokalno stanovništvo mora imati mogućnost opredijeliti se za hidroenergiju i koristiti njezinu dodanu vrijednost; poziva države sudionice da daju doprinos uspostavi funkcionalnih mreža u toj makroregiji kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe i uspostavile strukture za razmjenu najboljih praksi prekogranične suradnje;
17. ističe potrebu da se dodatno ojača socijalna dimenzija kako bi se zajamčila daljnja primjena modela rasta kojim se mogu osigurati održivi rast, socijalna uključenost i socijalna zaštita za sve, posebno u pograničnim područjima; u tom kontekstu ističe važnost određivanja prioriteta i poduzimanja mjera protiv svih oblika diskriminacije;
18. podsjeća na to da treba zajamčiti načelo univerzalnog pristupa javnim uslugama na cijelom teritoriju EU-a, posebno u području obrazovanja, zdravstvene skrbi, socijalne zaštite i mobilnosti, obraćajući posebnu pozornost na potrebe osoba s invaliditetom; ističe države sudionice trebaju poticati alternativna i inovativna rješenja za alpsku regiju kad je riječ o pružanju javnih usluga, uključujući rješenja prilagođena lokalnim i regionalnim potrebama; u tom kontekstu poziva države sudionice da razrade poticaje za razvoj javno-privatnih partnerstava; podsjeća, međutim, na načela financijske dostupnosti i pristupačnosti kvalitetnih javnih usluga za sve;

Utorak 13. rujna 2016.

19. zabrinut je zbog degradacije ekosustava i rizika od prirodnih katastrofa u nekim dijelovima alpske regije; ističe potrebu za primjenom potpunog upravljanja rizicima od prirodnih katastrofa te strategija prilagodbe klimatskim promjenama; ističe potrebu da se izrade i primijene zajednički krizni planovi kao reakcija na prekogranično onečišćenje; poziva na uspostavu zajedničkih timova za brzu reakciju u turističkim područjima pogođenima prirodnim katastrofama kao što su klizišta, odroni i poplave; u tom kontekstu ističe da je treba bolje promicati mehanizam EU-a za civilnu zaštitu;

Radna mjesta, gospodarski rast i inovacije

20. prima na znanje da alpska regija ima ekološku baštinu koja obuhvaća goleme rezervate prirodnih krajobraza i koju treba očuvati te da se u njoj nalazi niz različitih ekosustava, od planinskih i nizinskih područja do mediteranske obale, što omogućuje postojanje gospodarskog područja i biosfere utemeljene na suživotu prirode i čovjeka; stoga ističe potrebu za aktivnom sinergijskom suradnjom u području poljoprivrede i ostalih gospodarskih djelatnosti u zaštićenim područjima (područja mreže Natura 2000, nacionalni parkovi itd.) kako bi se osmislili integrirani turistički proizvodi te također ističe važnost očuvanja i zaštite jedinstvenih staništa u planinskim regijama;

21. ističe mogućnosti koje su strategijom stvorene za razvoj tržišta rada za koje je karakteristično putovanje na posao preko granice u različitoj, ali vrlo velikoj mjeri; smatra da bi među prioritete ulaganja u okviru alpske strategije trebalo uvrstiti poboljšanje kvalifikacija radnika i otvaranje novih radnih mjesta u zelenom gospodarstvu; ističe, međutim, da su mala i srednja poduzeća, koja su često obiteljska poduzeća, primjerice mala poljoprivredna gospodarstva i mala prerađivačka poduzeća, u poljoprivredi, turizmu, trgovini, obrtu i proizvodnji okosnica integriranih i održivih gospodarskih aktivnosti u alpskoj regiji te su stoga osnovica životnog i kulturnog prostora te prirodnog okoliša Alpa i važno područje zapošljavanja; ističe potrebu za daljnjom diversifikacijom gospodarskih djelatnosti i prilika za zapošljavanje u alpskoj regiji;

22. naglašava potrebu da ulaganje u digitalnu infrastrukturu bude prioritet te ističe važnost pružanja brzog i učinkovitog pristupa brzom internetu, a time i digitalnim i internetskim uslugama kao što su e-trgovina te korištenje kanala digitalnog tržišta i rada na daljinu, kao i ostalih mogućnosti za osobe koje žive u područjima udaljenima od velikih gradskih središta, uz istodobno promicanje alternativa fizičkom putovanju kad je to moguće;

23. smatra da bi inovacije i primjena novih tehnologija u ključnim područjima gospodarstva, potaknuti strategijama pametne specijalizacije i financirani iz postojećih izvora EU-a (npr. EFRR, ESF, COSME, Obzor 2020. ili Erasmus+), mogli pomoći u stvaranju kvalitetnih radnih mjesta u strateškim sektorima kao što su bioznanost, biogospodarstvo, energetika, ekološki proizvodi, novi materijali ili e-usluge; podsjeća na to da je važno osigurati čvrstu potporu za mala i srednja poduzeća, čime bi se pomoglo u preokretanju sadašnjeg trenda smanjenja broja stanovnika u nekim područjima i zonama alpske regije;

24. poziva nadležne vlasti alpskih država članica i regija da se sastanu s Komisijom kako bi se ocijenila mogućnost provedbe zajedničkog programa (na temelju članka 185. UFEU-a) za poticanje integracije istraživačkog i inovacijskog djelovanja u alpskoj regiji tijekom sljedećeg programskog razdoblja, u okviru europskih lanaca vrijednosti povezanih sa strategijama pametne specijalizacije i uvrštenih u njih;

25. potiče stvaranje klastera i suradnju među javnim i privatnim poduzećima, sveučilištima, istraživačkim institutima i ostalim relevantnim dionicima kako bi se promicale inovacije i omogućilo ostvarivanje koristi od sinergije između alpskih i perialpskih područja; smatra da bi se predviđene mjere trebale oslanjati na nacionalne i regionalne strategije istraživanja i inovacija za pametnu regionalnu specijalizaciju kako bi se zajamčilo učinkovitije i djelotvornije ulaganje;

Utorak 13. rujna 2016.

26. prepoznaje u kojoj je mjeri za uspjeh strategije EUSALP važno razvijati projekte za udruge, institucije i mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća koja djeluju u kulturnom i kreativnom sektoru zbog utjecaja koji imaju u području ulaganja, rasta, inovacija i zapošljavanja, ali i zbog njihove ključne uloge u očuvanju i promicanju kulturne i jezične raznolikosti;

27. ističe da bi makroregionalnom strategijom za Alpe trebalo pružiti mogućnosti za očuvanje, održavanje i po potrebi prilagođavanje oblika tradicionalnih gospodarskih djelatnosti, kao što su poljoprivreda, šumarstvo i gospodarske djelatnosti utemeljene na obrtu, te za poticanje inovacija i osmišljavanje novih inicijativa u tom području, primjerice preko mehanizma EU-a InnovFin; ističe potrebu da se malim i srednjim poduzećima omogući lakši pristup potpori i financiranju, s obzirom na njihovu ulogu u stvaranju radnih mjesta;

28. ističe da je suradnja među regijama, prije svega prekogranična suradnja, nužna za daljnji razvoj turizma u široj regiji; potiče oblikovanje turističkih strategija na temelju postojeće prirodne i kulturne baštine, održivosti i inovacija; ističe socijalnu, kulturnu i gospodarsku dimenziju raznih alpskih tradicija i običaja, čiju raznolikost treba poticati i čuvati;

29. napominje da se upravljanje populacijom ptica grabljivica i ostalih mesojeda te njihovo ponovno uvođenje u alpsku regiju odvija na nacionalnoj i lokalnoj razini, no te vrste ne poznaju administrativne granice i stoga je njihova migracija po svojoj prirodi prekogranična pojava; međutim, kako bi se izbjegli problemi povezani s njihovim ponovnim uvođenjem, poziva države članice da poboljšaju koordinaciju među raznim tijelima pri razmjeni informacija te da se obogate najbolje prakse kako bi se poboljšalo upravljanje domaćim i pašnim životinjama i kako bi ih se zaštitilo u okviru strategije za Alpe, i to u pogledu dijelova koji se odnose na velike mesojede, divlje kopitare i društvenu platformu Alpske konvencije;

30. podržava diversifikaciju turističke ponude razvojem novih turističkih mogućnosti prilagođenih regionalnim potrebama i korištenjem regionalnih resursa, kao što su primjerice turistički tematski parkovi i rute, eno-gastronomski turizam, kulturni, zdravstveni, obrazovni i sportski turizam, kako bi se produžila turistička sezona, a istodobno smanjio pritisak na infrastrukturu i postigla zaposlenost u turističkom ciklusu tijekom cijele godine te također podržava agroturizam čiji je cilj privlačenje posjetitelja u hotele koji nisu u središtu pozornosti radi bavljenja aktivnostima povezanim s ruralnim životom i divljim životinjama te poboljšanje konkurentnosti i održivosti turističkih odredišta; podržava promicanje novih turističkih aktivnosti bolje prilagođenih klimatskim promjenama i zaštiti okoliša; također ističe da je potrebno podržati i unaprijediti koordinaciju gorskih službi spašavanja;

31. podupire mjere kojima se potiče rastećenje prometne infrastrukture preraspodjelom školskih praznika i s njima povezanih godišnjih odmora, inteligentnim određivanjem cestarina i poticajima pružatelja turističkih usluga tijekom razdoblja najvećeg prometa i prometnih gužvi;

32. podsjeća na ekonomsku važnost promicanja osmišljavanja održivih turističkih aktivnosti u cijeloj alpskoj regiji, među ostalim na jezerima i u lječilištima; također potiče države članice da koriste bicikljanje u kombinaciji s putovanjem željeznicom ili uslugama intermodalnog prijevoza; na temelju najbolje prakse ističe turističke platforme uspostavljene u okviru projekata koje financira EU;

33. prima na znanje da se od pojedinca često traži da obavlja različite aktivnosti tijekom godine, a one su ponekad i prekogranične; poziva Komisiju, države članice te regionalna i lokalna tijela da potiču suradnju tijela koja pružaju početnu izobrazbu i onih koja omogućuju strukovno osposobljavanje na radnom mjestu; ističe prednosti koje bi se mogle ostvariti programom Erasmus+ namijenjenom za prekogranično naukovanje;

Utorak 13. rujna 2016.

Mobilnost i povezanost

34. ističe važnost bolje prometne i energetske povezanosti država sudionica, uključujući lokalne, regionalne i prekogranične prometne i intermodalne veze sa zaledem (među ostalim velike konurbacije), kako bi se potaknuo razvoj regije, poboljšala kvaliteta života njezinih stanovnika i privuklo novo stanovništvo te istodobno procijenilo mogu li se obnoviti i/ili proširiti postojeće mreže s općim ciljem da se bolje primijene mreže TEN-T; ističe važnost izgradnje „pametne” infrastrukture; smatra da bi novoizgrađena infrastruktura trebala postati pravi „tehnološki koridor” u koji treba ugraditi sve zasebne infrastrukture, odnosno električnu i telefonsku mrežu, širokopojasni i ultrabrz širokopojasni internet, plinovode, mreže optičkih kabela, vodovodne cijevi itd.;

35. poziva na cjelovit pristup budućem planiranju i provedbi alpske prometne politike i politike okoliša; u tom kontekstu ističe da je nužno dati prioritet promjeni načina prijevoza kako bi se s cestovnog prešlo na željeznički promet, posebno u području prijevoza tereta, te poziva Komisiju da podrži tu promjenu; u tom kontekstu također poziva da se prihvati ostvareni u cestovnom prometu koriste za poticanje provedbe i razvoja učinkovitog i ekološki prihvatljivog željezničkog prijevoza putnika i tereta, kao i za smanjenje buke i onečišćenja okoliša, te skreće pozornost na moguće projekte u područjima kao što su upravljanje prometom, tehnološke inovacije, interoperabilnost itd.; osim toga poziva na proširenje postojeće infrastrukture u alpskoj regiji, uključujući kvalitetne intermodalne i interoperabilne sustave; ističe da je svim stanovnicima regije važno zajamčiti povezanost i dostupnost;

36. ističe važnost povezivanja prometnih ruta s ostalim dijelovima Europe te važnost međupovezanosti s koridorima mreže TEN-T, uz istodobno optimalno korištenje postojeće infrastrukture; ističe da je planinski teren i dalje prepreka u približavanju građana EU-a jednih drugima i da se EU obvezao da će u većoj mjeri financirati prekograničnu prometnu infrastrukturu; stoga poziva države sudionice da svoje napore također usredotoče na provedbu i planiranje održivih i uključivih dodatnih projekata, uz istodobno povezivanje i razvoj sadašnje mreže TEN-T;

37. skreće pozornost na nedostatak učinkovitih, čistih veza u planinskim područjima te između planinskih i peri-planinskih područja; poziva Komisiju i države članice da omoguće čiste i bolje veze s niskim emisijama ugljika, prije svega u željezničkim mrežama, na regionalnoj i lokalnoj razini radi jačanja kohezije i poboljšanja kvalitete života u tim područjima; potiče i promiče naseljavanje u alpskoj regiji;

38. poziva države koje sudjeluju u makroregionalnoj strategiji da u obzir uzmu posebne uvjete prekograničnih radnika i sastave sporazume za prekogranične radnike u alpskoj makroregiji;

39. podržava razvoj inovativnih oblika lokalnog prijevoza na zahtjev, kao što su inteligentne prometne informacije, upravljanje prometom te prometna telematika i multimodalnost, među ostalim uzimajući u obzir mogućnost međuregionalnog dijeljenja aktivnosti u tom području;

40. ističe nedostatak učinkovitih digitalnih veza u planinskim područjima; poziva Komisiju i države članice da omoguće bolje veze na regionalnoj i lokalnoj razini radi poboljšanja kvalitete života, promicanja osmišljavanja novih aktivnosti, stvaranja mogućnosti za rad u tim područjima te poticanja ponovnog naseljavanja;

41. ističe važnost javnog ulaganja u planinska područja kako bi se riješio problem neuspjeha tržišta da osigura digitalnu povezanost u tim područjima; ističe važnost potpune i opće obuhvaćenosti širokopojasnim internetom i planinskih regija kako bi se zajamčila dugoročna održivost udaljenih naselja i gospodarskih područja; poziva Komisiju da predloži konkretna rješenja tog problema;

Utorak 13. rujna 2016.

Okoliš, biološka raznolikost, klimatske promjene i energija

42. ističe da je važno zaštititi i poboljšati bioraznolikost alpske regije; poziva na ulaganje zajedničkih napora u uvođenje inovativnih mjera za očuvanje okoliša i njegovo održavanje, kao i na detaljno preispitivanje uloge velikih grabežljivaca i moguće uvođenje mjera prilagodbe te na potpuno poštovanje pravne stečevine Unije o zaštiti okoliša, bioraznolikosti, tla i vode; ističe da je važno zajamčiti da se sve moguće mjere poduzimaju kako bi se izbjeglo udvostručavanje postojećih zakonodavnih inicijativa;

43. ističe da alpska makroregija nudi velike mogućnosti u području inovativnih rješenja, što bi je moglo učiniti jedinstvenim pokusnim laboratorijem za kružno gospodarstvo; tijekom proračunskog postupka za 2017. podnijet će pilot-projekt za istraživanje mogućnosti koje to područje nudi za razvoj konkretnih strategija povezanih s kružnim gospodarstvom, primjerice u području proizvodnje, potrošnje i upravljanja otpadom;

44. ističe da je važno promicati vlastitu proizvodnju energije, jačati energetske učinkovitost i podržavati razvoj najučinkovitijih obnovljivih izvora energije u regiji, od energije vode preko energije sunca i vjetra do geotermalne energije, te da je također važno promicati razvoj onih oblika energije iz obnovljivih izvora svojstvenih Alpama; skreće pozornost na učinak upotrebe raznih vrsta postrojenja za spaljivanje u sektoru grijanja na kvalitetu zraka; podržava održivu upotrebu šumskog drva bez smanjenja postojećih šumskih područja, što je važno za održavanje ravnoteže planinskih ekosustava i zaštitu od lavina, klizišta i poplava;

45. ističe hitnu potrebu za razvojem novih strategija borbe protiv onečišćenja zraka, zbog kojega raste zabrinutost za javno zdravlje, te protiv klimatskih promjena, posebno u industrijskim i naseljenijim područjima te makroregije, uz istodobno utvrđivanje postojećih izvora onečišćenja i strogo praćenje emisija povezanih s njim; u skladu s tim poziva države članice da uvedu održivu prometnu politiku u skladu s ciljevima utvrđenima na konferenciji COP21 u Parizu te da podrže očuvanje i održavanje usluga ekosustava u cijeloj alpskoj makroregiji;

46. ističe važnost infrastrukture za prijenos energije i podupire pametne sustave njezine distribucije, skladištenja i transmisije, kao i ulaganje u energetske infrastrukture za proizvodnju i prijenos električne energije i plina u skladu s mrežom TEN-E te ulaganje u provedbu konkretnih projekata koji se nalaze na popisu projekata od interesa za energetske zajednice; ističe važnost iskorištavanja lokalnih, a posebno obnovljivih izvora energije, kako bi se smanjila ovisnost o uvozu; poziva na promicanje decentralizirane vlastite proizvodnje energije te na jačanje energetske učinkovitosti u svim sektorima;

47. potiče države sudionice na zajedničko ulaganje napora u provedbu prostornog planiranja i integriranog upravljanja teritorijima, uključujući veći broj raznih dionika (nacionalne, regionalne i lokalne vlasti, istraživačku zajednicu, nevladine organizacije itd.) iz regije;

48. poziva na daljnje jačanje suradnje i rada u okviru Svjetske službe za praćenje ledenjaka s obzirom na nedavne odluke donesene na konferenciji COP21 održanoj u Parizu i strategiju koju treba provoditi nakon nje;

49. zabrinut je zbog toga što su klimatske promjene i porast temperature ozbiljna prijetnja opstanku vrsta koje žive na velikim nadmorskim visinama te što je otapanje ledenjaka još jedan razlog za brigu jer znatno utječe na zalihe podzemnih voda; poziva na izradu sveobuhvatnog transnacionalnog plana za borbu protiv otapanja ledenjaka te na reagiranje na klimatske promjene diljem Alpa;

50. poziva države sudionice da se nastave zalagati za diversifikaciju izvora za opskrbu energijom te da u okviru kombinirane proizvodnje energije razviju opskrbu iz postojećih obnovljivih izvora kao što su sunce i vjetar; ističe da su hidroelektrane održive i konkurentne; poziva države sudionice da daju doprinos uspostavljanju učinkovite infrastrukturne mreže za opskrbu električnom energijom u toj makroregiji;

Utorak 13. rujna 2016.

51. ističe da se diversifikacijom izvora za opskrbu energijom neće samo povećati energetska sigurnost makroregije nego će se stvoriti i veća konkurencija, od čega će regija imati znatne koristi u pogledu gospodarskog razvoja;

o

o o

52. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te nacionalnim i regionalnim parlamentima država sudionica EUSALP-a (Austrija, Francuska, Italija, Lihtenštajn, Njemačka, Slovenija i Švicarska).

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0337

Uzajamni fond EU-a za Afriku: implikacije za razvojnu i humanitarnu pomoć

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o Uzajamnom fondu EU-a za Afriku: implikacije za razvojnu i humanitarnu pomoć (2015/2341(INI))

(2018/C 204/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 41. stavak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir članak 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir Krizni uzajamni fond EU-a za stabilnost i rješavanje temeljnih uzroka nezakonite migracije i raseljavanja osoba u Africi (Uzajamni fond EU-a za Afriku), osnovan na sastanku na vrhu o migracijama održanom u Valletti 11. i 12. studenog 2015.,
 - uzimajući u obzir zajednički akcijski plan usvojen na sastanku na vrhu u Valletti,
 - uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu između članica afričke, karipske i pacifičke skupine država, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane, potpisan u Cotonouu 23. lipnja 2000. ⁽¹⁾, njegove uzastopne revizije i Prilog I.C (višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020.), u skladu s 11. Europskim razvojnim fondom,
 - uzimajući u obzir višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020., na kojemu se temelji proračun EU-a, i proračunski naslov 4. koji je sadržan u njemu („Globalna Europa”),
 - uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030., usvojen na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju održanom u New Yorku 2015.,
 - uzimajući u obzir zajednički radni dokument službi naslovljen „Jednakost spolova i osnaživanje žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. – 2020. do preobrazbe života djevojčica i žena” (SWD(2015)0182) i zaključke Vijeća od 26. listopada 2015. kojima se podržava pripadajući Akcijski plan za ravnopravnost spolova 2016. – 2020.,
 - uzimajući u obzir Pekinšku platformu za djelovanje iz 1995. i program djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD) iz 1994. te ishode njihovih revizijskih konferencija,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za razvoj i mišljenje Odbora za proračune (A8-0221/2016),
- A. budući da je glavni cilj Uzajamnog fonda EU-a za Afriku, koji je predsjednik Europske komisije potpisao zajedno s 25 država članica EU-a te Norveškom i Švicarskom, a europski i afrički partneri predstavili na sastanku na vrhu o migracijama u Valletti održanom 12. studenoga 2015., doprinijeti stabilnosti u tim regijama i boljem upravljanju migracijama; budući da je, konkretnije, cilj Uzajamnog fonda riješiti temeljne uzroke destabilizacije, prisilnog raseljavanja i nezakonitih migracija promicanjem otpornosti, gospodarskih i jednakih prilika, sigurnosti i razvoja;

⁽¹⁾ SL L 317, 15.12.2000., str. 3.

Utorak 13. rujna 2016.

- B. budući da Europski konsenzus o razvoju ostaje temeljni okvir razvojne politike EU-a te da se Europskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći ponovno potvrđuju temeljna načela humanitarne pomoći; budući da je mir u novom Programu održivog razvoja do 2030. i u uvedenom cilju održivog razvoja br. 16 o miru i pravdi priznat kao presudan za razvoj; budući da EU i njegovi partneri u humanitarnom području moraju moći zajamčiti pomoć i zaštitu, koje se trebaju temeljiti na potrebama i na poštovanju načela neutralnosti, nepristranosti, humanosti i neovisnosti humanitarnog djelovanja, sadržanih u međunarodnom pravu, a posebice međunarodnom humanitarnom pravu;
- C. budući da se u Africi i dalje bilježe vrlo visoke stope rasta stanovništva te vrlo sporo opadanje stopa plodnosti, što će u budućnosti dovesti do naglog porasta mladog, radno sposobnog stanovništva te donijeti velike potencijalne socijalne i gospodarske koristi; budući da je za poticanje stabilnosti, održivog gospodarskog rasta, socijalne kohezije i razvoja u regiji ključno omogućiti mladima obrazovanje i stjecanje vještina koje su im potrebne kako bi ostvarili svoj potencijal te stvoriti prilike za zapošljavanje;
- D. budući da bi Uzajamni fond trebao biti razvojni instrument u kojem se prikupljaju sredstva od raznih donatora kako bi EU mogao brzo, fleksibilno, transparentno i združeno odgovoriti na različite aspekte krizne situacije;
- E. budući da 1,5 milijardi ljudi u cijelome svijetu živi u nestabilnim regijama zahvaćenim sukobima te da raste broj nestabilnih država i područja bez uprave, zbog čega su mnogi izloženi siromaštvu, bezakonju, cvatućoj korupciji i nasilju; budući da je zamisao koja je prethodila osnivanju Uzajamnog fonda bila ta da se pomogne 23 zemljama u trima afričkim regijama (Rogu Afrike, Sahelu i području jezera Čad te sjevernoj Africi) u kojima su smještene neke od najnestabilnijih afričkih zemalja, koje su zahvaćene migracijama kao zemlje podrijetla, tranzita ili odredišta, katkad i u svim trima tim ulogama, i imat će najviše koristi od takvog oblika financijske pomoći EU-a; budući da bi osim afričkih zemalja koje ispunjavaju uvjete i njihove susjedne zemlje mogle, ovisno o slučaju, imati koristi od projekata u okviru Uzajamnog fonda koji imaju regionalnu dimenziju, u cilju rješavanja pitanja regionalnih migracijskih tokova i srodnih prekograničnih teškoća;
- F. budući da je cilj Uzajamnog fonda riješiti temeljne uzroke nezakonitih migracija i raseljavanja u zemljama podrijetla, tranzita i odredišta uz pomoć sljedećih pet prioritetnih sektora: 1) razvojna korist od migracija; 2) zakonita migracija i mobilnost; 3) zaštita i azil; 4) sprečavanje i borba protiv nezakonitih migracija; i 5) povratak, ponovni prihvata i reintegracija;
- G. budući da doprinos EU-a iznosi 1,8 milijardi EUR, s time da Komisija može računati i na jednak iznos dodatnih sredstava koji će pružiti države članice EU-a i drugi donatori; budući da Uzajamni fond služi tomu da dopuni postojeću pomoć EU-a obuhvaćenim regijama u iznosu većem od 10 milijardi EUR do 2020. i cilj joj je doprinijeti uključivom i održivom gospodarskom rastu;
- H. budući da su 2014. osnovana dva uzajamna fonda, i to Uzajamni fond Bekou s naglaskom na stabilizaciji i obnovi Srednjoafričke Republike, a koji bilježi pozitivne rezultate, i Fond Madad kao odgovor na krizu u Siriji;
- I. budući da se u izvješću Populacijskog fonda Ujedinjenih naroda (UNFPA) naslovljenom „Međunarodna konferencija o stanovništvu i razvoju (ICPD) nakon globalnog izvješća za 2014.” koje je objavljeno 12. veljače 2014. naglašava da zaštita žena i adolescenata koji su žrtve nasilja mora biti prioritet međunarodnog plana za razvoj;
- J. budući da su uzajamni fondovi dio *ad hoc* odgovora, što upućuje na nedovoljne resurse i ograničenu fleksibilnost koji su svojstveni financijskom okviru EU-a, pri čemu su resursi i fleksibilnost prijeko potrebni kako bi se pružio brz i cjelovit odgovor na humanitarne krize, među kojima su i one koje traju dugo;

Utorak 13. rujna 2016.

- K. budući da će EU nastaviti s djelovanjem u području učinkovite primjene Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti UN-a i naknadnih rezolucija o ženama, miru i sigurnosti;

Dodjela financijskih sredstava i proračunski aspekti

1. podsjeća da se dodjela financijskih sredstava sastoji od triju faza: obećanja, preuzimanja obveze i ispunjenja obveze/ isplate; međutim, podsjeća da je potrebno izvući pouku iz prijašnjih uzajamnih fondova; izražava žaljenje zbog činjenice da su doprinosi država članica i dalje premali i da čine tek malen dio doprinosa Unije te su stoga daleko od dostizanja službene obveze, ukupno iznoseći tek 81,71 milijun EUR u travnju 2016. (ili 4,5 % od predviđenih 1,8 milijardi EUR); ustraje u tome da se obećanja i preuzete obveze moraju ispuniti; podsjeća Vijeće i Komisiju da je pomoć učinkovita ako uključuje pravovremeno i predvidivo financiranje te traži da se ubrza isplata sredstava iz tih fondova;

2. pozdravlja namjeru da se sredstva brže i fleksibilnije isplaćuju u hitnim situacijama i da se udruže različiti izvori financiranja kako bi se pronašao odgovor na brojne dimenzije migracijske i izbjegličke krize; kritičan je prema činjenici da je Komisija odobrena sredstva preusmjerila s ciljeva i načela osnovnih akata kako bi ih kanalizirala kroz Uzajamni fond jer se time krše financijska pravila i ugrožava uspjeh dugoročnih politika Unije; stoga poziva na to da se nova odobrena sredstva koriste kad god je to moguće i da se zajamči puna transparentnost u pogledu podrijetla i namjene sredstava;

3. primjećuje da se u području vanjskog djelovanja uzajamni fondovi uglavnom osnivaju kako bi se omogućila brza reakcija na konkretne krizne situacije i stanja nakon kriznih situacija tako da se financijskom polugom poveća doprinos država članica EU-a i ostalih donatora, pri čemu se povećava globalna vidljivost europskih nastojanja; ističe, međutim, da države članice ne bi smjele zanemariti preuzete obveze kad je riječ o postizanju cilja izdvajanja 0,7 % bruto nacionalnog dohotka za službenu razvojnu pomoć; poziva države članice da u skladu s tim poštuju svoje obveze kad je riječ o cilju od 0,7 % BND-a za službenu razvojnu pomoć i svojem doprinosu Uzajamnom fondu za Afriku;

4. naglašava nestabilnost dobrovoljnih doprinosa te potiče države članice da ispunjavaju svoje obveze i da na brz i učinkovit način ulože sredstva jednaka doprinosu Unije kako bi Uzajamni fond mogao u potpunosti ostvariti svoj potencijal, a ne da samo ulažu minimalan iznos potreban za stjecanje glasačkih prava u strateškom odboru;

5. žali zbog činjenice da kao rezultat toga uzajamni fondovi zaobilaze proračunsko tijelo i narušavaju jedinstvo proračuna; napominje da je činjenica da je taj *ad hoc* instrument osnovan potvrda da višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje od 2014. do 2020. nije dostatan; ističe da doprinosi država članica čine 85 % proračuna Unije; smatra da je važnost osnivanja Uzajamnog fonda *de facto* ekvivalentna reviziji gornjih granica aktualnog VFO-a povećanjem doprinosa država članica; stoga ističe da osnivanje instrumenata financiranja izvan proračuna EU-a mora ostati iznimka; izražava žaljenje zbog činjenice da Parlament nema predstavnika u strateškom odboru usprkos činjenici da znatan dio sredstava dolazi iz proračuna Unije; zalaže se za to da proračunsko tijelo bude pozvano da sudjeluje u radu strateškog odbora;

6. napominje da financijski doprinos EU-a Uzajamnom fondu za Afriku trenutačno ponajprije dolazi iz 11. Europskog razvojnog fonda; naglašava da je Uzajamni fond ponajviše osnovan zato što proračunu EU-a i VFO-u nedostaje sredstava i fleksibilnosti koji su potrebni za brzo i cjelovito rješavanje različitih dimenzija takvih kriza; poziva EU da u okviru revizije VFO-a za 2014. – 2020. ove godine i revizije vanjskih financijskih instrumenata u 2016. pristane pronaći holističko rješenje za financiranje u hitnim situacijama kako bi se povećale učinkovitost i mogućnost brzoga korištenja humanitarne i razvojne pomoći dostupne u proračunu EU-a;

7. posebno poziva na odgovarajuću reviziju gornjih granica radi uvrštenja kriznih mehanizama u VFO, a time i ponovne uspostave jedinstva proračuna; smatra da bi revizija VFO-a donijela veću proračunsku, demokratsku i pravnu sigurnost; štoviše, ističe potrebu za revizijom financijskih pravila u cilju lakšeg upravljanja proračunskim sredstvima EU-a i postizanja,

Utorak 13. rujna 2016.

u okviru cjelovitog pristupa, veće sinergije između proračuna Unije, Europskog razvojnog fonda i bilateralne suradnje kako bi se povećao utjecaj razvojnog financiranja i utro put prema uvrštenju Europskog razvojnog fonda u proračun, održavajući pritom razinu sredstava predviđenu od 2021.; potiče Komisiju da poduzme hitne korake za poboljšanje uključenosti proračunskog tijela i bolje uskladi uzajamne fondove i druge mehanizme s proračunskim pravilima, ponajprije tako da ih se uvrsti u proračun Unije;

8. napominje da je Parlament, kao jedna grana proračunskog tijela, pokazao odgovornost mobilizacijom sredstava za hitne situacije; izražava žaljenje zbog činjenice da se zbog širenja instrumenata za hitne situacije napušta metoda Zajednice; potvrđuje da namjerava braniti temeljna načela proračuna Unije, osobito jedinstvo proračuna i suodlučivanje; smatra da je uistinu nužno ponovno razmotriti sposobnost Unije na odgovor na krize velikih razmjera, posebno kad je riječ o implikacijama za proračun; uvjetuje svoj pristanak na buduće prijedloge kriznih instrumenata uvrštenjem tih implikacija u reviziju VFO-a na sredini razdoblja, koja se treba provesti prije kraja 2016.;

9. napominje da su iz drugih financijskih instrumenata u sklopu proračuna EU-a izdvojena dodatna sredstva, primjerice iz Instrumenta za razvojnu suradnju (125 milijuna EUR), Instrumenta za humanitarnu pomoć (50 milijuna EUR) i Europskog instrumenta za susjedstvo (200 milijuna EUR);

10. napominje da od ukupnog doprinosa EU-a u iznosu od 1,8 milijardi EUR dodatna sredstva čine samo 1 milijardu EUR iz pričuve Europskog razvojnog fonda; zabrinut je zbog toga što bi se financiranje Uzajamnog fonda moglo provoditi nauštrb ostalih razvojnih ciljeva; podsjeća da bi instrument Uzajamnog fonda trebao dopunjavati postojeće instrumente te poziva Komisiju da zajamči transparentnost i odgovornost u pogledu upotrebe i iznosa trenutačnih proračunskih linija u okviru kojih se izdvajaju sredstva za Uzajamni fond;

11. odlučno ističe da se sredstva iz Europskog razvojnog fonda i službene razvojne pomoći moraju izdvajati za gospodarski, ljudski i društveni razvoj zemlje domaćina, s posebnim naglaskom na razvojnim izazovima koji su ustanovljeni u odluci o Uzajamnom fondu; naglašava da razvoj bez sigurnosti nije moguć; osuđuje svaku upotrebu sredstava iz Europskog razvojnog fonda i službene razvojne pomoći za upravljanje migracijama i kontrolu svih ostalih aktivnosti bez razvojnih ciljeva;

Financiranje najmanje razvijenih zemalja

12. ističe da bi korištenje Europskog razvojnog fonda za financiranje Uzajamnog fonda za Afriku moglo utjecati na pomoć koju primaju afričke zemlje koje nisu obuhvaćene Uzajamnim fondom, a osobito najmanje razvijene zemlje;

13. izražava duboko žaljenje zbog činjenice da se, usprkos kontinuiranoj važnosti službene razvojne pomoći za najmanje razvijene zemlje, ionako niska razina razvojne pomoći najmanje razvijenim zemljama 2014. smanjila drugu godinu zaredom te zbog toga što je udio pomoći izdvojene za te zemlje najniži u posljednjih deset godina; poziva Komisiju i države članice, u skladu s tim, da se pobrinu za to da se pomoć ne uskrati najsiromašnijim zemljama kako bi se pokrili troškovi trenutačnih kriza;

Uloga civilnog društva, nevladinih organizacija, lokalnih vlasti i međunarodnih organizacija

14. smatra da bi Uzajamni fond EU-a za Afriku trebao doprinijeti razvoju u zemljama tranzita i podrijetla migranata, jačanju i poboljšanju lokalne javne službe (socijalne službe, zdravstvo, obrazovanje, opskrba hranom, kultura) te političkog sudjelovanja i upravljanja, posebno uz pomoć projekata na razini zajednice; smatra da bi se Uzajamnim fondom trebalo doprinijeti razvoju zapošljavanja u lokalnim sektorima uz istodobno poštovanje ljudskih prava i okoliša; smatra da se u tom okviru mora savjetovati s lokalnim javnim vlastima kao punopravnim partnerima pod uvjetom da je u potpunosti zajamčena učinkovitost i dobro upravljanje u skladu s načelima učinkovitosti pomoći te da bi one trebale biti glavni sudionici odgovorni za javne usluge koje se pružaju na lokalnoj razini; smatra da bi civilno društvo, nevladine organizacije, međunarodne organizacije i zajednice iz dijaspore trebale imati ključnu ulogu u rješavanju temeljnih uzroka migracija i poboljšanju lokalnih javnih službi;

Utorak 13. rujna 2016.

15. podsjeća da se regionalne i lokalne vlasti, organizacije civilnoga društva i nevladine organizacije prirodno nameću kao partneri za djelotvornu razvojnu politiku i da je stalan dijalog s nacionalnim vlastima i lokalnim zajednicama ključan za utvrđivanje zajedničkih strategija i prioriteta te za omogućivanje pristupa provedbi fonda koji se temelji na dokazima, naročito u državama u kojima ne postoje dovoljna jamstva dobrog upravljanja i transparentnosti; poziva na poštovanje načela supsidijarnosti i odgovornosti i u tom području djelovanja; ističe da bi tijela lokalne vlasti, lokalno civilno društvo, nevladine organizacije i međunarodne organizacije trebali biti snažno uključeni u faze planiranja, provedbe i evaluacije Uzajamnog fonda; poziva Komisiju da razjasni i formalizira postupke savjetovanja s tim dionicima kako bi se zajamčilo njihovo učinkovito sudjelovanje u raspravama koje se održavaju u operativnim odborima, uz jasne i transparentne kriterije prihvatljivosti;

16. naglašava da je važno vladama zemalja primateljica omogućiti uravnoteženije financiranje, a osobito za pouzdane aktere civilnog društva, koji su u pravilu svjesniji društvenih nedostataka za čije je ispravljanje potrebna pomoć;

17. podsjeća na važnost pristupa stvaranju otpornosti koji je usredotočen na ljude i zajednicu i čvrsto vjeruje da bi se Uzajamni fond trebao usredotočiti ne samo na gospodarski razvoj nego i na lokalne projekte čiji je cilj poboljšati kvalitetu, jednakost i ravnopravnu dostupnost osnovnih usluga te osposobljavanja za razvoj lokalnih kompetencija, te za odgovaranje na potrebe ugroženih zajednica, što uključuje manjine;

Transparentnost i jasnoća radi boljeg ostvarenja ciljeva

18. priznaje složenost i višedimenzionalnu prirodu aktualne izbjegličke krize; međutim, upozorava na ozbiljnu opasnost zlouporabe razvojne pomoći EU-a, osobito u zemljama zahvaćenim sukobima u kojima su sigurnosna, migracijska i razvojna pitanja usko povezana; naglašava da projekti obuhvaćeni Uzajamnim fondom, nastali uporabom sredstava ponajprije posvećenih razvoju, moraju imati razvojne ciljeve; ističe da projekti namijenjeni poboljšanju sigurnosnih kapaciteta u određenim zemljama moraju biti razrađeni tako da naglasak njihovih krajnjih ishoda bude na smanjenju siromaštva, kao i na stabilnosti zemalja primateljica;

19. podsjeća Komisiju i tijela izravno odgovorna za upravljanje Uzajamnim fondom da se sredstva koja dolaze iz Europskog razvojnog fonda i drugih izvora razvojne pomoći moraju upotrebljavati isključivo za aktivnosti izravno posvećene razvojnoj pomoći; traži od Komisije da pruži izričito jamstvo kad je riječ o takvoj uporabi i da zajamči redovno i cjelovito izvješćivanje o uporabi tih sredstava;

20. naglašava da se proračun EU-a ne može koristiti za izravno financiranje vojnih ili obrambenih operacija (članak 41. stavak 2. UEU-a), ali da se izričito ne isključuju operacije potpore miru s razvojnim ciljevima; nadalje podsjeća da se u člancima 209. i 212. UFEU-a izričito ne isključuje financiranje izgradnje kapaciteta u sektoru sigurnosti;

21. poziva Komisiju, strateški odbor i operativni odbor da se ponajprije usredotoče na izgradnju kapaciteta, stabilnost i mir, dobrobit i osnaživanje lokalnog stanovništva, promicanje, zaštitu i ostvarenje ljudskih prava, stvaranje prilika za rad i osposobljavanje, osobito za žene i mlade;

22. izričito naglašava da konačni cilj razvojne politike EU-a, utvrđen u članku 208. UFEU-a, mora biti smanjenje i iskorjenjivanje siromaštva; u tom pogledu izražava žaljenje što se Uzajamni fond neće usredotočiti isključivo na razvojne ciljeve, iako doprinos EU-a tom mehanizmu financiranja ponajprije dolazi iz službene razvojne pomoći; ističe da u Uzajamnog fonda treba postojati jasna, transparentna i vidljiva razlika između financijske omotnice za razvojne aktivnosti s jedne strane i s druge za aktivnosti povezane s upravljanjem migracijama, graničnom kontrolom i sve druge aktivnosti; ističe da bi reduciranje službene razvojne pomoći tako da se manje sredstava izdvaja za borbu protiv krajnjeg siromaštva ugrozilo znatan napredak postignut u području međunarodnog razvoja kao i nedavno usvojene ciljeve održivog razvoja;

Utorak 13. rujna 2016.

Usklađenost politika EU-a i obveze u pogledu ljudskih prava

23. poziva EU da bude usklađeniji kad djeluje u području međunarodne suradnje za razvoj, i to zbog dvaju razloga: s jedne strane EU i države članice trebali bi postupati u skladu sa svojim obvezama, a s druge pokazati generalnu usklađenost svojih vanjskih politika i instrumenata usmjerenih na afričku regiju, osobito uzimajući u obzir Sporazum između EU-a i AKP-a iz Cotonoua i duh zajedničkog upravljanja koji je u njemu izražen; imajući u vidu potonji razlog, smatra da bi Uzajamni fond trebao odražavati načela usklađenosti politika u cilju održivog razvoja i komplementarnosti među svim sudionicima u razvoju te izbjegavati proturječnosti između razvojnih ciljeva i sigurnosnih, humanitarnih i migracijskih politika; izražava nadu da će se paketom za bolju regulativu doprinijeti unaprjeđenju usklađenosti politika u cilju održivog razvoja tako što će se voditi računa o razvoju i ljudskim pravima u svim procjenama učinka koje su dio paketa;

24. podsjeća da pravila i kriteriji na kojima se temelji razvojna pomoć za projekte financirane iz Uzajamnog fonda moraju biti utvrđeni na temelju zajedničkih vrijednosti i zajedničkih interesa, osobito u pogledu poštovanja i promicanja ljudskih prava; ističe, u tom smislu, da politika EU-a u pogledu suradnje na području sigurnosti, upravljanja migracijama te trgovine ljudima i krijumčarenja treba sadržavati konkretne odredbe namijenjene jamčenju poštovanja ljudskih prava i vladavine prava, osobito prava žena, prava osoba koje su dio zajednice LGBTI, seksualno i reproduktivno zdravlje i prava, prava djece, prava manjina i drugih izrazito ugroženih skupina; podsjeća da EU mora promicati borbu protiv diskriminacije na temelju vjeroispovijesti ili osobnih uvjerenja, spola, rase ili etničke pripadnosti, invaliditeta ili spolnog opredjeljenja;

25. podsjeća da uzajamni fondovi moraju doprinijeti postizanju dugoročnih ciljeva izgradnje mira i jačanja upravljanja u zemljama korisnicama; ističe potrebu za pomnom i sustavnom procjenom utjecaja aktivnosti koje se financiraju iz Uzajamnog fonda EU-a za Afriku na isporuku humanitarne pomoći; naglašava da Uzajamni fond ne bi trebao dovesti u pitanje dugoročnu razvojnu suradnju EU-a; ističe da odgovornost i komplementarnost dugoročnih i kratkoročnih projekata mora biti zajamčena, zaštićena i usklađena s postojećim strategijama EU-a za regije i zemlje u slučaju Sahela, Gvinejskog zaljeva, Roga Afrike i sjeverne Afrike; ističe da je sveobuhvatna analiza po državama i sektorima potrebna za dobru raspodjelu sredstava, kao i u pogledu ostvarivanja bliske suradnje sa širokim spektrom aktera iz civilnog društva; pozdravlja uvođenje istraživačke komponente u Uzajamni fond kao potencijalnu priliku za stvaranje razvojnih mogućnosti i sinergija između EU-a i dotičnih zemalja;

Ciljevi i popratne mjere

26. poziva Komisiju da sustavno prati kako se rabe sredstva iz Uzajamnog fonda i kako se raspodjeljuju te da poveća nadzorne ovlasti Parlamenta u pogledu Uzajamnog fonda; posebno poziva Vijeće i Komisiju da redovito pružaju informacije o konkretnim postupcima EU-a i afričkih država u pogledu korištenja tih sredstava i o postignutim rezultatima;

27. zabrinut je zbog nedovoljne koordinacije među svim akterima koji sudjeluju u upravljanju Uzajamnim fondom (a posebno između Glavne uprave Komisije za međunarodnu suradnju i razvoj (DG DEVCO) i njezina odjela za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (ECHO)) i zbog nepostojanja jasnih smjernica o tome kako pristupiti dostupnim sredstvima; kritizira činjenicu da kriteriji za financiranje i za sredstva dostupna civilnom društvu u okviru Uzajamnog fonda nisu jasni ni transparentni; podsjeća da je potrebno uspostaviti bolju komunikaciju između Komisije, država članica i Parlamenta u vezi s programiranjem i provedbenim aktivnostima u pogledu Uzajamnog fonda općenito radi daljnjeg planiranja potencijalnih daljnjih uzajamnih fondova; podsjeća da Komisija treba obratiti posebnu pozornost na usklađenost i koordinaciju svojeg djelovanja s programima regionalnog razvoja tako da se izbjegnju preklapanja i da se zajamči da glavni naglasak bude na razvoju, a ne na nadzoru granica i njihovoj sigurnosti na štetu migranata; poziva Komisiju da zbog istog razloga, ali i radi ostvarivanja maksimalnog utjecaja i učinkovitosti ukupne pomoći, nastavi održavati čvrst dijalog s UN-om u kontekstu Uzajamnog fonda; poziva Komisiju da pojača napore radi provođenja sistematičnijih procjena utjecaja svojih politika i svojeg financiranja, uključujući Uzajamni fond, posebice u pogledu njihova utjecaja na održivi razvoj, ljudska prava i jednakost spolova te da rezultate tih procjena ukloppi u svoje politike i programiranje;

Utorak 13. rujna 2016.

28. ističe dosadašnju nedovoljnu uključenost Parlamenta u uspostavljanje Uzajamnog fonda te ustraje u potrebi da Komisija detaljnim i redovnim izvješćivanjem zajamči nadzor Parlament nad načinom primjene sredstava Uzajamnog fonda;

29. vjeruje da se, uzimajući u obzir izvanrednu fleksibilnost i brzinu karakterističnu za uzajamni fond, periodična izvješća Parlamentu trebaju podnositi barem svakih šest mjeseci; izričito naglašava potrebu za transparentnim praćenjem, evaluacijom i snošenjem odgovornosti za uspješnost;

30. vjeruje da su transparentnost, komunikacija i vidljivost u pogledu projekata osmišljenih u okviru Uzajamnog fonda od iznimne važnosti za širenje rezultata te uključivanje i osvješćivanje europskih privatnih aktera, lokalnih i regionalnih tijela vlasti, nevladinih organizacija i civilnog društva radi stvaranja uvjeta za šire uključenje i lakše sudjelovanje država članica;

31. ističe potrebu za temeljitim praćenjem provedbe odredbi o preraspodjeli, zamjeni u zemljama podrijetla te financijskim obvezama država članica, posebice uzimajući u obzir ljudska prava;

32. podsjeća da bi se migracijske politike EU-a trebale primarno usmjeriti na rješavanje temeljnih uzroka migracija; naglašava da bi migracijske politike EU-a trebale pomoći pri stvaranju mira i stabilnosti te poticanju gospodarskog razvoja, u skladu sa ciljevima 3., 4. i 5. točkom 7. cilja br. 10 i 16. ciljem održivog razvoja Agende 2030 uskom suradnjom s trećim zemljama na boljoj koordinaciji u pogledu poticaja za vraćanje i reintegraciju migranata, uključujući visokokvalificirane migrante, u zemlje podrijetla u obliku dobrovoljnog vraćanja i ponovnog prihvata, na način kojim se promiče njihov napredak;

33. ističe da su nestabilnost i fizička nesigurnost istaknuti uzroci prisilnog raseljavanja te stoga podupire pristup provedbi fonda u kojem se vodi računa o sukobima i čiji su prioriteti sprječavanje sukoba, izgradnja države, dobro upravljanje i promicanje vladavine prava; smatra da je Uzajamni fond izvrsna prilika za EU da osnaži suradnju i politički dijalog sa svojim afričkim partnerima, osobito u pogledu učinkovite provedbe sporazuma o vraćanju i ponovnom prihvatu, te za nadogradnju zajedničkih strategija o upravljanju migracijskim tokovima; ističe da je potrebna podjela odgovornosti između EU-a i njegovih afričkih partnera, u skladu sa zaključcima sa sastanka na vrhu održanog u studenom 2015. u Valletti; ne smatra da razvojna pomoć ne bi trebala služiti kao sredstvo za suzbijanje tokova migranata i tražitelja azila te da projekti koji se financiraju iz Uzajamnog fonda ne bi trebali biti izgovor za sprječavanje polazaka ili otežavanje prelaženja granica između zemalja, pri čemu se ignoriraju faktori zbog kojih ljudi napuštaju svoje domove; ozbiljno je zabrinut zbog utjecaja koji Uzajamni fond može imati na ljudska prava u slučajevima kada se migracijski tokovi suzbijaju zahvaljujući suradnji sa zemljama koje sustavno i/ili teško krše temeljna prava; traži od Komisije da se pobrine za to da Fond služi svojoj svrsi na način da se njime pomaže potrebitima, a ne da se njime financiraju vlade odgovorne za kršenja ljudskih prava; poziva na to da se poštovanje ljudskih prava migranata poboljša u projektima koje financira EU;

34. naglašava da je uzroke i posljedice međunarodnih migracija važno razmotriti i iz rodne perspektive, što uključuje i povezane postupke donošenja odluka te mehanizme koji dovode do migracija; podsjeća da su žene, djevojke i djevojčice među izbjeglicama i migrantima posebno ugrožene kada se nađu u situacijama u kojima se ne može zajamčiti njihova sigurnost i u kojima postoji prijetnja spolnog nasilja ili iskorištavanja; ističe da se Uzajamnim fondom mora doprinijeti zaštiti, potpori i/ili pomoći za ugrožene migrante, izbjeglice i žrtve trgovine ljudima te da posebnu pozornost treba posvetiti ženama i djeci;

35. napominje da je Uzajamni fond za Afriku osnovan nakon sastanka na vrhu afričkih i europskih čelnika država i vlada o migracijskim pitanjima održanog u Valletti; poziva Komisiju da Parlamentu dostavi pregled konkretnih djelovanja do kojih je došlo nakon sastanka na vrhu, osobito u području razvoja, borbe protiv krijumčara i potpisivanja sporazuma o vraćanju, ponovnom prihvatu i reintegraciji; poziva Vijeće da Komisiji stavi na raspolaganje potrebne mandate za sklapanje takvih sporazuma s državama na koje se odnosi taj Uzajamni fond;

Utorak 13. rujna 2016.

36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, parlamentima država članica, supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a i predsjedniku Panafričkog parlamenta.

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0338

Stvaranje povoljnih uvjeta na tržištu rada za ostvarivanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o stvaranju povoljnih uvjeta na tržištu rada za ostvarivanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života (2016/2017(INI))

(2018/C 204/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 6. točku (a), članak 8., članak 10., članak 153. stavak 1., članak 153. stavak 2. i članak 157. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 7., 9., 23., 24. i 33. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Europsku socijalnu povelju od 3. svibnja 1996., a posebno njezin dio I., dio II. i članke 2., 4., 16. i 27. o pravima radnika imaju obiteljske odgovornosti na jednakost šansi i tretmana,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje ⁽¹⁾ (Direktiva o roditeljskom dopustu),
- uzimajući obzir prijedlog Komisije za direktivu Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive o roditeljskom dopustu (COM(2008)0637),
- uzimajući u obzir svoje stajalište usvojeno u prvom čitanju 20. listopada 2010. radi donošenja Direktive 2011/.../EU Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća 92/85/EEZ o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje i o uvođenju mjera za pomoć radnicima pri postizanju ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života ⁽²⁾, kojom se među ostalim traži dvotjedni očinski dopust,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2010/18/EU od 8. ožujka 2010. o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2013/62/EU od 17. prosinca 2013. o izmjeni Direktive 2010/18/EU o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC zbog izmjene statusa Mayottea u odnosu na Europsku uniju ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 348, 28.11.1992., str. 1.

⁽²⁾ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 163.

⁽³⁾ SL L 68, 18.3.2010., str. 13.

⁽⁴⁾ SL L 353, 28.12.2013., str. 7.

⁽⁵⁾ SL L 180, 15.7.2010., str. 1.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenog 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2016. o Europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: zapošljavanje i socijalna stajališta u Godišnjem pregledu rasta za 2016. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2015. o roditeljskom dopustu ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2013. o primjeni načela o jednakim plaćama radnika i radnica za jednak rad ili rad jednake vrijednosti ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2013. o iskorjenjivanju rodni stereotipa u EU-u ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2015. o napretku u području jednakosti žena i muškaraca u Europskoj uniji 2013. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2015. o Strategiji EU-a za jednakost žena i muškaraca nakon 2015. ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2015. o primjeni Direktive 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. veljače 2016. o novoj strategiji za prava žena i jednakost spolova u Europi nakon 2015. ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. svibnja 2016. o primjeni Direktive Vijeća 2010/18/EU od 8. ožujka 2010. o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 15. lipnja 2011. o predškolskom obrazovanju i skrbi: pružanje najboljeg mogućeg početka našoj djeci za svijet budućnosti ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 19. lipnja 2015. o mogućnostima za ostvarivanje jednakih prihoda za žene i muškarce: uklanjanje rodnog jaza u mirovinama,
- uzimajući u obzir Europski pakt za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2020. koji je Vijeće Europske unije usvojilo u zaključcima 7. ožujka 2011. ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća održanog u Barceloni 15. i 16. ožujka 2002.,

⁽¹⁾ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

⁽²⁾ SL L 299, 18.11.2003., str. 9.

⁽³⁾ SL L 14, 20.1.1998., str. 9.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0059.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0207.

⁽⁶⁾ SL C 93, 9.3.2016., str. 110.

⁽⁷⁾ SL C 36, 29.1.2016., str. 18.

⁽⁸⁾ SL C 316, 30.8.2016., str. 2.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0218.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0351.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0042.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0226.

⁽¹³⁾ SL C 175, 15.6.2011., str. 8.

⁽¹⁴⁾ 3073. Sastanak Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača u Bruxellesu, 7. ožujka 2011.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir izjavu trija predsjedatelja EU-a (Nizozemska, Slovačka i Malta) od 7. prosinca 2015. o rodnoj ravnopravnosti,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije: pod nazivom „Plan za novi početak u cilju suočavanja s izazovima u postizanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života u zaposlenim obiteljima” (prosinac 2015.) te javno savjetovanje i savjetovanje s dionicima,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Program rada Komisije za 2016.: Vrijeme je za drugačiji način rada” (COM(2015)0610),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Pokretanje javne rasprave o europskom stupu socijalnih prava” (COM(2016)0127),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju – uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020.” (COM(2013)0083) i njezine preporuke 2013/112/EU od 20. veljače 2013. naslovljene „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Udvostručenje napora u cilju veće ravnoteže između poslovnog, privatnog i obiteljskog života”, (COM(2008)0635),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. veljače 2011. o predškolskom obrazovanju i skrbi: Pružanje najboljeg mogućeg početka našoj djeci za svijet budućnosti (COM(2011)0066),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 29. svibnja 2013. o napretku u ostvarivanju ciljeva iz Barcelone naslovljeno „Razvoj objekata za skrb o maloj djeci u Europi s ciljem održivog i uključivog rasta” (COM(2013)0322),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Strateška suradnja za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2016. – 2019.”, a posebno njezino poglavlje 3.1 o povećanju sudjelovanja žena na tržištu rada i jednakoj ekonomskoj neovisnosti žena i muškaraca,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije iz 2015. o jednakosti žena i muškaraca u Europskoj uniji (SWD(2016)0054), a posebno poglavlje o jednakoj ekonomskoj neovisnosti,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Zapošljavanje i socijalna kretanja u Europi 2015.” od 21. siječnja 2016., a posebno poglavlje III.2 o socijalnoj zaštiti,
- uzimajući u obzir studije Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljene „Radno vrijeme i ravnoteža poslovnog i privatnog života iz perspektive životnog vijeka” (2013.), „Skrb o djeci i uzdržavanima: učinci na karijere mladih radnika” (2013.) i „Rad i skrb: mjere za usklađivanje u razdoblju demografskih promjena” (2015.) te šesto Europsko istraživanje o radnim uvjetima (2016.),
- uzimajući u obzir studiju Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljenu „Razvoj radnog vremena u 21. stoljeću” iz 2015. godine,
- uzimajući u obzir studiju Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta pod nazivom „Poticanje očeva na roditeljski i očinski dopust”,
- uzimajući u obzir izvješće Europske mreže tijela za ravnopravnost (Equinet) od 8. srpnja 2014. naslovljeno „Promicanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života za sve u okviru tijela za ravnopravnost”,

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir indeks Europskog instituta za ravnopravnost spolova o rodnoj ravnopravnosti za 2015. godinu i njegovo izvješće iz 2015. „Usklađivanje posla, obitelji i privatnog života u Europskoj uniji: revizija politike”,
 - uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja iz svibnja 2015. pod nazivom „Rodna ravnopravnost u pitanjima zapošljavanja i rada – Direktiva 2006/54/EZ, evaluacija provedbe na razini Europe”,
 - uzimajući u obzir studiju Glavne uprave Europskog Parlamenta za unutarnju politiku Unije pod nazivom „Rodiljni, očinski i roditeljski dopust: Podaci o trajanju i stopama naknade u Europskoj uniji”,
 - uzimajući u obzir studiju Glavne uprave Europskog parlamenta za unutarnju politiku Unije naslovljenu „Troškovi i naknade za roditeljni i očinski dopust”,
 - uzimajući u obzir studiju Glavne uprave Europskog parlamenta za unutarnju politiku Unije naslovljenu „Diskriminacija generirana na rodnom aspektu i invaliditetu”,
 - uzimajući u obzir studiju Glavne uprave Europskog parlamenta za unutarnju politiku Unije iz ožujka 2016. naslovljenu „Razlike između muškaraca i žena na poslu te u pogledu skrbi i slobodnog vremena”,
 - uzimajući u obzir strategiju za njegovatelje mreže Eurocarers „Omogućivanje njegovateljima da njeguju” 2014.,
 - uzimajući u obzir Europski pakt za mentalno zdravlje i dobrobit iz 2008. i „mentalno zdravlje na radnom mjestu” kao njegov prioritet,
 - uzimajući u obzir Konvenciju 156 Međunarodne organizacije rada o obiteljskim obvezama (1981.) i Preporuku 165 Međunarodne organizacije rada o radnicima s obiteljskim obvezama (1981.),
 - uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada o radu na nepuno radno vrijeme iz 1994., Konvenciju Međunarodne organizacije rada o radu kod kuće iz 1996., Konvenciju Međunarodne organizacije rada o zaštiti majčinstva iz 2000. i Konvenciju Međunarodne organizacije rada o radnicima u domaćinstvu iz 2011.,
 - uzimajući u obzir izvješće Međunarodne organizacije rada naslovljeno „Majčinstvo i očinstvo u radu: pravo i prakse diljem svijeta” (2014.),
 - uzimajući u obzir dogovorene zaključke Komisije UN-a za status žena od 24. ožujka 2016. sa 60. sjednice, posebno točke od (e) do (g),
 - uzimajući u obzir zajednički radni dokument Međunarodne organizacije rada i UNICEF-a od 8. srpnja 2013. naslovljen „Pomaganje radnicima s obiteljskim obvezama: povezivanje razvoja djeteta i plana za dostojanstven rad”,
 - uzimajući u obzir OECD-ov indeks poboljšanja životnih uvjeta iz 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir zajednička razmatranja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i Odbora za prava žena i jednakost spolova u skladu s člankom 55. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0253/2016),
- A. budući da se prema najnovijim podacima Eurostata stopa nataliteta u EU-u smanjila posljednjih desetljeća te da je EU suočen s dosad neviđenim demografskim izazovima ⁽¹⁾ na koje države članice moraju odgovoriti; budući da su politike koje podržavaju obiteljski život ključne za poticanje pozitivnih demografskih trendova jer nesigurnost rada i teški radni uvjeti mogu imati negativan učinak na planiranje obitelji;

⁽¹⁾ Eurostatovo demografsko izvješće iz 2015.

Utorak 13. rujna 2016.

- B. budući da je 2014. godine 5,1 milijun djece rođeno u 28 država članica EU-a, u skladu sa stopom nataliteta od 10,1; budući da je, za usporedbu, ta stopa bila 10,6 u 2000., 12,8 u 1985. i 16,4 u 1970.; budući da se EU susreće s ozbiljnim demografskim izazovom jer se stopa nataliteta stalno smanjuje u svim državama članicama, postupno pretvarajući Uniju u gerontokratsko društvo, stvarajući izravnu prijetnju društvenom i gospodarskom rastu i razvoju;
- C. budući da su tradicionalni koncept uloge žena i muškaraca te nuklearne obitelji i dalje stavljeni pred izazov zbog povećanja broja obitelji s jednim roditeljem, obitelji koje se temelje na istospolnim zajednicama, majki adolescentica itd. u EU-u; budući da nepriznavanje te raznolikosti rezultira daljnjom diskriminacijom i negativno utječe na ljude koji žive u EU-u i njihove obitelji;
- D. budući da je jednakost između muškaraca i žena temeljno načelo za Europsku uniju, a članci 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima brane svaki oblik diskriminacije na temelju spola te zahtijevaju da se zajamči jednakost između muškaraca i žena u svim područjima, uključujući postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života;
- E. budući da je plan koji je predstavila Komisija polazište; budući da ta prilika mora poslužiti početku postupka reorganizacije situacije za žene i muškarce u Europi u pogledu ravnoteže između poslovnog i privatnog života te mora znatno pridonijeti postizanju viših razina rodne jednakosti;
- F. budući da dobro osmišljene i provedene politike usklađivanja poslovnog i privatnog života treba smatrati kao temeljno poboljšanje radnog okruženja kojim se omogućuju dobri radni uvjeti i društvena i poslovna dobrobit; budući da dobra ravnoteža između poslovnog i privatnog života istovremeno potiče gospodarski rast, konkurentnost, ukupno sudjelovanje na tržištu rada, rodnu jednakost, smanjenje rizika od siromaštva i međugeneracijsku solidarnost te se njome odgovara na izazove sve starijeg društva i pozitivno utječe na stope nataliteta u EU-u; budući da politike koje je potrebno provesti za postizanje ovih ciljeva moraju biti moderne, usredotočiti se na poboljšanje pristupa žena tržištu rada i jednaku podjelu kućanskih poslova i skrbi između žena i muškaraca te se moraju temeljiti na uspostavljanju dosljednog političkog okvira koji se oslanja na kolektivno pregovaranje i kolektivne ugovore radi postizanja bolje ravnoteže između skrbi, poslovnog i privatnog života;
- G. budući da usklađivanje poslovnog i privatnog života uvelike ovisi o radnom vremenu na radnom mjestu; budući da postoje sumnje u to ima li koristi od duljeg radnog vremena za gospodarstvo u pogledu povećane produktivnosti; budući da značajan postotak radnika u EU-u ima netipično radno vrijeme, uključujući rad vikendom i državnim praznicima, smjene i noćni rad te da je gotovo polovica radnika tijekom 2015. radila u svoje slobodno vrijeme; budući da je iz aktualnih pokazatelja vidljivo da se radno vrijeme redovito mijenja za 31 % zaposlenika, često bez prethodne najave⁽¹⁾; budući da to može stvoriti zabrinutost za zdravlje i sigurnost s povećanim rizikom od nesreća na poslu i dugoročno slabijim zdravljem te radnicima može otežati usklađivanje posla s obvezama prema djeci i drugim uzdržavanim osobama; budući da su neki sektori, kao što su maloprodajne usluge, gdje su većina zaposlenika žene, ugroženiji;
- H. budući da bi Komisija i države članice trebale pokrenuti konkretne mjere za fleksibilne i učinkovite modele radne učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru, čime bi se radnicima omogućilo da postignu ravnotežu između poslovnog i privatnog života;

⁽¹⁾ Eurofound (2015.): Prvi rezultati: šesto Europsko istraživanje o radnim uvjetima.

Utorak 13. rujna 2016.

- I. budući da je 2015. u 28 država članica EU-a stopa zapošljavanja muškaraca iznosila 75,9 % u usporedbi sa stopom zapošljavanja žena od 64,3 % ⁽¹⁾, unatoč činjenici da su žene obrazovanije; budući da je broj žena kao radne snage još i niži kada se uzme u obzir stopa zapošljavanja na puno radno vrijeme, s obzirom na to da je udio zaposlenja na pola radnog vremena među ženama vrlo visok u nekim državama članicama; budući da su 2013. muškarci tjedno bili plaćeni za 47 sati rada, a žene za 34 sata; budući da su, ako zbrojimo sate plaćenog i neplaćenog rada kod kuće, mlade žene u prosjeku radile 64 sata, a mladi muškarci 53 sata ⁽²⁾; budući da se gubici BDP-a po stanovniku koji se mogu pripisati razlikama u pogledu spola na tržištu rada procjenjuju do 10 % u Europi;
- J. ; budući da u trenutačnom kontekstu politika zapošljavanja, društveno-gospodarskih politika i politika ravnopravnosti EU-a strategija Europa 2020. i ciljevi koji su prethodno postavljeni ne mogu biti ostvareni; budući da bez proaktivnih politika koje su osmišljene i provedene kako bi pomogle ženama da pristupe tržištu rada, osobito politika koje promiču bolju ravnotežu između poslovnog i privatnog života, nijedan cilj postavljen na razini EU-a ne može biti ostvaren;
- K. budući da su europska tržišta rada podijeljena po spolu ⁽³⁾; budući da Komisija u svojoj komunikaciji od 8. ožujka 2016. o europskom stupu socijalnih prava (COM(2016)0127, Prilog I.) napominje da su žene „i dalje nedovoljno zastupljene na radnim mjestima, većina su među radnicima koji rade u nepunom radnom vremenu, a satnica im je slabije plaćena, čak i kad rade isti posao kao i muškarci, iako su ih prestigle kad je riječ o formalnom obrazovanju“;
- L. budući da se makroekonomskim politikama koje provodi EU i mjerama štednje nametnutima kao odgovor na gospodarsku krizu produbljuje siromaštvo i povećavaju nejednakosti;
- M. budući da usklađivanje obiteljskog i poslovnog života predstavlja osobit izazov za samohrane roditelje, među kojima prevladavaju samohrane majke; uzimajući u obzir da čak 34 % samohranih majki iz 28 država EU-a prijete siromaštvo te da djeci koja potječu iz takvih obitelji u znatno većoj mjeri prijete tzv. međugeneracijski prijenos siromaštva;
- N. budući da negativne posljedice tzv. „feminizacije siromaštva“ najviše pogađaju djecu za koju skrbe samohrane majke koje nailaze na znatne poteškoće u usklađivanju dužnosti jedinoga hranitelja obitelji i roditeljskih obveza;
- O. budući da jednakost između muškarca i žena na tržištu rada ne pogoduje samo ženama, već i gospodarstvu i društvu u cjelini jer predstavlja važnu gospodarsku prednost za promicanje pravednog i uključivog gospodarskog rasta i smanjenje profesionalnih nejednakosti, kao i učinkovitost i fluidnost tržišta rada; budući da žene koje počinju raditi ili ponovno počinju raditi omogućuju veće obiteljske prihode, povećanje potrošnje, doprinosa za socijalno osiguranje i prikupljenih poreza; budući da su žene i dalje suočene s diskriminacijom prilikom pristupa zapošljavanju i zadržavanja posla, kao i s uskraćivanjem radnih prava, posebice zbog trudnoće i majčinstva;
- P. budući da razlika u plaćama između spolova trenutačno iznosi 16,3 % i budući da se žene više nego muškarci zapošljavaju na temelju netipičnih i nesigurnih oblika ugovora o radu;
- Q. budući da nejednakost na tržištu rada ima doživotne posljedice i učinak na prava žena, kao što su mirovine, čemu svjedoči razlika u mirovinama od 39 %, koja predstavlja više od dvostruke razlike u plaćama među spolovima od 16 %;

⁽¹⁾ <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

⁽²⁾ Eurofound (2013.). Skrb o djeci i uzdržavanima: učinak na karijere mladih radnika.

⁽³⁾ Eurofound (2015.). Prvi rezultati: šesto Europsko istraživanje o radnim uvjetima.

Utorak 13. rujna 2016.

- R. budući da među različitim radnim kategorijama samozaposlene osobe i poslovne žene imaju posebne poteškoće u postizanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života; budući da se žene koje se žele baviti poduzetništvom često suočavaju s teškoćama u dobivanju kredita jer financijski posrednici oklijevaju odobriti im pozajmicu zato što smatraju da su žene izloženi riziku i da je manje vjerojatno da će pod njihovim vodstvom poduzeće rasti;
- S. budući da stereotipi koje društvo prenosi ženi daju podređenu ulogu u društvu; budući da ti stereotipi nastaju još u djetinjstvu te se očituju u izboru osposobljavanja i obrazovanja pa sve do tržišta rada; budući da žene prečesto obavljaju „ženske” poslove koji su često loše plaćeni; budući da te podjele na tržištu rada stvaraju stereotipe koji nameću da uglavnom žene moraju izrazito mnogo skrbiti o djeci, zbog čega žene provode dva do deset puta više vremena na neplaćenu skrb od muškaraca⁽¹⁾; budući da rodni stereotipi i rodna diskriminacija imaju negativne posljedice za osobnu, društvenu i ekonomsku neovisnost žena i njihove izgleda te uzrokuju veću koncentraciju žena u radu na nepuno radno vrijeme, prekide karijera i veći rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, posebice za samohrane majke, što utječe na neovisnost žena;
- T. budući da su dopusti povezani s obitelji i dalje često osnova za diskriminaciju i stigmatizaciju žena i muškaraca usprkos postojećem političkom okviru i zakonodavstvu na razini EU-a i nacionalnoj razini, što osobito utječe na žene kao glavne skrbnike koji se koriste dopustima povezanim s obitelji;
- U. budući da razlika u stopi iskorištenog roditeljskog dopusta između žena i muškaraca ukazuje na postojanje rodne diskriminacije; budući da je udio u kojem očevi iskoriste pravo na roditeljski dopust u državama članicama i dalje nizak, sa samo 10 % očeva koji iskoriste najmanje jedan dan dopusta, dok 97 % žena iskoristi dopust predviđen za oba roditelja; budući da dostupni podatci potvrđuju da neplaćeni ili slabo plaćeni obiteljski dopust ima kao posljedicu nisku stopu sudjelovanja; budući da se roditeljskim dopustom koji je u potpunosti ili djelomično neprenosiv i prikladno plaćen potiče ravnomjernije korištenje tog dopusta oba roditelja, što doprinosi smanjivanju diskriminacije žena na tržištu rada; budući da samo nekoliko država članica potiče očeve da u potpunosti iskoriste očinski ili roditeljski dopust, zbog čega je muškarcima uskraćena prilika da u jednakoj mjeri sudjeluju u skrbi za svoju djecu i provođenju vremena s njima;
- V. budući da je od temeljne važnosti uvesti mjere koje će omogućiti da očevi iskoriste dopust, tim više što očevi koji uzimaju obiteljski dopust grade bolju vezu sa svojom djecom i vjerojatnije je da će imati aktivnu ulogu u budućim zadacima povezanim s njihovim obrazovanjem;
- W. budući da su studije Eurofounda pokazale aspekte koji utječu na postotak u kojem očevi uzimaju obiteljski dopust, a to su: razina naknade, prilagodljivost sustava dopusta, dostupnost informacija, dostupnost i fleksibilnost usluga skrbi za djecu i strah da će zbog uzimanja dopusta biti isključeni s tržišta rada;
- X. budući da su dostupnost i pristup pristupačnom, primjerenom i kvalitetnom obrazovanju i čuvanju male djece i skrbi za druge nesamostalne osobe te kvalitetne socijalne službe ključni čimbenici koji utječu na sudjelovanje žena na tržištu rada; budući da postoji nedostatak dostatne infrastrukture koja nudi kvalitetne i pristupačne usluge dječje skrbi za sve

⁽¹⁾ Podatci Eurostata za 2010., Izvješće Komisije iz 2015. o jednakosti između žena i muškaraca u Europskoj uniji (SWD(2016)0054).

Utorak 13. rujna 2016.

- razine prihoda; budući da je za 27 % Europljana loša kvaliteta skrbi o djeci otežala pristup tim uslugama ⁽¹⁾; budući da postizanje kvalitetnih usluga znači ulaganje u osposobljavanje radne snage za dječju skrb ⁽²⁾; budući da je samo 11 država članica ispunilo prvi cilj iz Barcelone (dječja skrb dostupna za barem 90 % djece u dobi između tri godine i obvezne školske dobi), a samo 10 država članica ispunilo je drugi cilj (barem 33 % djece mlađe od tri godine) ⁽³⁾;
- Y. budući da predškolsko obrazovanje i skrb te iskustva djece u dobi od 0 do 3 godine imaju presudan utjecaj na njihov kognitivni razvoj, s obzirom na to da im se ključne sposobnosti razvijaju u prvih pet godina;
- Z. budući da bi politike u pogledu ravnoteže između posla i privatnog života trebale omogućiti roditeljima da ispune svoju odgovornost naspram svoje djece, jamčeći potrebna financijska sredstva, vrijeme i podršku za majke i očeve;
- AA. budući da je Europa kontinent s najvećim brojem starijih građana i procesom starenja koji će se nastaviti u sljedećim desetljećima; budući da mnogim državama članicama nedostaje dostatnih objekata za dugoročnu skrb kako bi odgovorile na povećane potrebe skrbi ili zaustavile smanjivanje pokazatelja godina zdravog života; budući da su za većinu poslova službene kućne njege za starije članove obitelji plaće niske te su potrebne niske razine kvalifikacija ⁽⁴⁾;
- AB. budući da u EU-u 80 % potreba u pogledu skrbi pružaju neformalni njegovatelji; budući da je oko 3,3 milijuna Europljana u dobi između 15 i 34 godine moralo odustati od rada na puno radno vrijeme jer nedostaje ustanova za skrb o uzdržavanoj djeci ili starijim članovima obitelji;
- AC. budući da su IKT i tehnologije u nastajanju promijenile rad i radno okruženje, organizacijske kulture i strukture diljem sektora; budući da oblikovanje politika mora biti u koraku s tehnološkim razvojem kako bi zajamčilo da socijalni standardi i rodna jednakost napreduju, a ne nazaduju u tim novim okolnostima;
- AD. budući da kombinacija skrbi i plaćenog rada ima važan učinak na održivost rada i stopa zaposlenosti, osobito za žene koje bi se u nekoj fazi života mogle susresti s odgovornosti u pogledu skrbi za unuke i/ili starije roditelje ⁽⁵⁾;
- AE. budući da neki pravni sustavi u EU-u održavaju neindividualizaciju poreznog sustava i sustava socijalne zaštite, a ženama su odobrena samo izvedena prava preko njihovih odnosa s muškarcima, uključujući pristup uslugama zdravstva i mirovinama; budući da države članice koje nameću ovisnost žene/majke nameću izravnu diskriminaciju žena te uskraćuju potpuna građanska prava ženama preko selekcijskog načina na koji se dodjeljuju javne usluge;
- AF. budući da su potrebni ciljano tržište rada i politike kako bi se uzele u obzir višedimenzionalne prepreke s kojima se susreću ranjive žene u pogledu ravnoteže poslovnog i privatnog života te poslovne sigurnosti, kao što su žene s invaliditetom, mlade žene, migrantice i izbjeglice, žene koje pripadaju etničkim manjinama i žene pripadnice skupine LGBTI;

⁽¹⁾ Eurofound, Europsko istraživanje o kvaliteti života iz 2012.

⁽²⁾ Eurofound (2015.) Skrb u ranom djetinjstvu: radni uvjeti, osposobljavanje i kvaliteta usluga – sustavni pregled.

⁽³⁾ Izvješće od 29. svibnja 2013. o napretku u ostvarivanju ciljeva iz Barcelone naslovljeno „Razvoj objekata za skrb o maloj djeci u Europi s ciljem održivog i uključivog rasta” (COM(2013)0322).

⁽⁴⁾ Eurofound (2013.) Skrb o djeci i uzdržavanima: učinak na karijere mladih radnika.

⁽⁵⁾ Izvješće Eurofounda o održivosti rada tijekom života: konceptni dokument (2015.).

Utorak 13. rujna 2016.

AG. budući da omogućavanje slobodnog vremena radnicima za osobni razvoj i osposobljavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja bez njihova diskriminiranja koristi njihovoj dobrobiti, ali je pozitivno i za njihov doprinos gospodarstvu zbog većeg broja vještina i veće produktivnosti ⁽¹⁾;

AH. budući da sama provedba politika uravnoteženosti poslovnog i privatnog života neće donijeti nikakve koristi radnicima ako nije popraćena politikama za poboljšanje životnih uvjeta zajedno s politikama za poticanje i promicanje kulturnih, rekreacijskih, sportskih i drugih užitaka;

Opća načela

1. ističe da je usklađivanje poslovnog, privatnog i obiteljskog života koncept proširenog tumačenja koji okuplja sve opće zakonodavne i nezakonodavne politike kojima se želi ohrabriti odgovarajuća i razmjerna ravnoteža između različitih aspekata poslovnog i privatnog života; smatra da su za postizanje istinske ravnoteže između poslovnog i privatnog života potrebne stabilne, međusektorske, strukturalne i sveobuhvatne politike koje uključuju poticaje i djelotvorne mjere za usklađivanje rada, skrbi za obitelj, provođenja vremena s obitelji i prijateljima, slobodnog vremena te vremena za osobni razvoj; ističe da je prije svega potreban kulturni pomak u društvu i promjena u njegovim stavovima o spolovima tako da posao i skrb postanu ravnopravni raspoređeni između muškaraca i žena;

2. ističe da usklađivanje poslovnog, privatnog i obiteljskog života treba biti zajamčeno kao temeljno pravo za sve ljude, u duhu Povelje Europske unije o temeljnim pravima, uz mjere koje su dostupne svima, a ne samo mladim majkama, očevima ili njegovateljima; poziva na uvođenje okvira kojim bi se to pravo osiguralo kao temeljni cilj socijalnih sustava i poziva EU i države članice da i u javnom i u privatnom sektoru promiču modele poslovnog blagostanja kojima se zahtijeva poštovanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života; smatra da to pravo valja uključiti u sve djelatnosti EU-a koje izravno ili neizravno utječu na ovu problematiku;

3. ističe da je EU suočen s dosad neviđenim demografskim promjenama, tj. sve duljim očekivanim životnim vijekom, nižim stopama nataliteta, promjenama u obiteljskim strukturama s novim oblicima izgradnje odnosa i (izvanbračnim) zajednicama te migracijama, koje predstavljaju nove izazove za EU; zabrinut je da je gospodarska i financijska kriza imala negativan učinak na javne financije potrebne za politike u pogledu ravnoteže između poslovnog i privatnog života i za politike kojima se jamči pristup kvalitetnim i pristupačnim uslugama od općeg interesa; stoga poziva Komisiju i države članice da uvedu pozitivne politike i poticaje kojima se podržava demografska obnova, čuvaju sustavi socijalne sigurnosti i promiču dobrobit i razvoj građana i društva u cjelini;

4. ističe da je sve manja stopa nataliteta u EU-u pogoršana krizom s obzirom na to da su nezaposlenost, nesigurne mogućnosti zapošljavanja, nesigurnost u pogledu budućnosti, kao i diskriminacija na tržištu rada dovele do toga da mladi, posebice mlade žene profesionalke, odgađaju rođenje djeteta kako bi ostale aktivne na sve konkurentnijem tržištu rada; u tom pogledu poziva države članice i socijalne partnere da promiču radna okruženja koja podržavaju obiteljski život, planove za usklađivanje, programe povratka na posao, komunikacijske kanale između zaposlenika i poslodavaca te inicijative za poslovanje i samozaposlene radnike, posebice kako bi se zajamčilo da nitko nije ekonomski prikraćen jer je odlučio imati djecu te da opravdane poslovne težnje nisu protivne obiteljskim planovima; nadalje, ističe da se roditeljski, očinski i roditeljski dopust mogu učinkovito primijeniti s koristima za društvo i ekonomiju samo ako se drugi instrumenti politike usporedno primjenjuju, uključujući pružanje kvalitetne i financijski pristupačne skrbi o djeci;

5. pozdravlja Komisijin pristup politikama za usklađivanje poslovnog i privatnog života jer je to ključ za rješavanje socioekonomskih problema; poziva europske socijalne partnere da postignu dogovor oko sveobuhvatnog paketa zakonodavnih i nezakonodavnih mjera povezanih s usklađivanjem poslovnog, privatnog i obiteljskog života; poziva Komisiju da podnese prijedlog za takav paket kao dio programa rada Komisije za 2017. u kontekstu najavljenog europskog stupa socijalnih prava u slučaju da socijalni partneri ne uspiju postići dogovor, poštujući pritom načelo supsidijarnosti; naglašava da bi sveobuhvatni zakonodavni prijedlog trebao kao pravnu osnovu uključiti jednakost između muškaraca i žena; poziva Komisiju da surađuje sa socijalnim dionicima na postizanju istinskog stupa socijalnih prava radi postizanja pravnih socijalnih ulaganja kojima se prvenstveno ističe ulaganje u ljudski kapital;

⁽¹⁾ Izvještaj o rezultatima istraživanja Europskog centra za razvoj strukovnog osposobljavanja: dopust za doškolovanje. Strategije i metode u Europi, 2010.

Utorak 13. rujna 2016.

6. pozdravlja javnu raspravu o europskom stupu socijalnih prava koju je pokrenula Komisija kako bi se prikupili stavovi i mišljenja o nizu ključnih načela za podršku funkcionalnim i pravednim tržištima rada i sustavima socijalne skrbi u okviru europodručja;
7. poziva Komisiju i države članice da zajamče politike i mjere kojima se uzima u obzir sve veća raznolikost obiteljskih odnosa, uključujući civilna partnerstva i roditeljske dogovore i dogovore s bakama i djedovima, kao i društva u cjelini, osobito kako bi se zajamčilo da dijete nije diskriminirano zbog bračnog stanja roditelja ili zbog strukture obitelji; poziva države članice da međusobno priznaju pravne dokumente s ciljem da se zajamči sloboda kretanja bez diskriminacije;
8. poziva Komisiju i države članice da razviju i provode politike te da osiguraju mjere kojima se podupiru oni koji su u najnepovoljnijem položaju ili koji su trenutačno isključeni iz postojećeg zakonodavstva i politika, kao što su samohrani roditelji, nevjenčani parovi, istospolni parovi, migranti, samozaposlene osobe ili takozvani „bračni drugovi koji pomažu” te obitelji s jednim ili više članova s invaliditetom;
9. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da se zakonodavstvom i politikama u pogledu ravnoteže između poslovnog i privatnog života uzme u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom i zaključna zapažanja iz 2015. Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom;
10. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da su dobrobit i najbolji interes djeteta jedna od glavnih smjernica u razvoju, nadzoru i provedbi politika u pogledu ravnoteže između poslovnog i privatnog života; poziva Komisiju i države članice da u cijelosti provedu preporuku o ulaganju u djecu ⁽¹⁾ i pozorno prate napredak; poziva Komisiju i države članice da razviju i uvedu inicijative, kao što je Jamstvo za djecu, kojima bi djeca postala okosnica postojećih politika za smanjenje siromaštva tako da svako dijete može imati pristup besplatnoj zdravstvenoj skrbi, besplatnom obrazovanju, skrbi za djecu, pristojnom smještaju i odgovarajućoj prehrani u sklopu europskog integriranog plana za borbu protiv siromaštva djece;
11. smatra da je siromaštvo djece povezano sa siromaštvom roditelja i stoga poziva države članice da provedu preporuku o siromaštvu i dobrobiti djece te da se posluže okvirom za praćenje utemeljenom na pokazateljima već obuhvaćenima u toj preporuci;
12. ističe važnost toga da se u politike za usklađivanje poslovnog i privatnog života te u odgovarajuće strategije poduzeća uključi i pristup temeljen na životnom vijeku kako bi se zajamčilo da svatko ima potporu u različitim razdobljima u životu i da može aktivno sudjelovati na tržištu rada s radničkim pravima i u društvu u cjelini;
13. naglašava da su bolje usklađivanje poslovnog i privatnog života te ojačana jednakost spolova ključni za potporu sudjelovanja žena na tržištu rada, posebice žena koje su njegovateljice i samohrane majke, i postizanju cilja u pogledu osnaživanja žena; ističe da je za ekonomsko osnaživanje žena ključno da se tržište rada i sustav socijalne pomoći izmijene i prilagode kako bi se uzeli u obzir životni ciklusi žene;
14. poziva Komisiju i države članice da osmisle transformativne politike te da ulažu u kampanje za podizanje razine osviještenosti u svrhu prevladavanja rodni stereotipa te da promiču jednaku podjelu kućanskih poslova i skrbi, s naglaskom na pravu i potrebi da muškarci preuzimaju obveze a da pritom nisu stigmatizirani ili prikraćeni; smatra da valja ciljati na poduzeća i podržavati ih u naporima da potiču postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života i borbu protiv diskriminacije;

⁽¹⁾ Preporuka Komisije 2013/112/EU.

Utorak 13. rujna 2016.

15. poziva države članice da povećaju zaštitu protiv diskriminacije i nezakonitog otpuštanja povezanog s ravnotežom između poslovnog i privatnog života, koje osobito pogađa radnice, te da zajamče pristup pravdi i pravnim sredstvima, uključujući kroz povećano pružanje informacija o pravima radnika i pravnoj pomoći, ako je to potrebno; u tom smislu poziva Komisiju i države članice da predlože politike za poboljšanje provedbe antidiskriminacijskih mjera na radnom mjestu, uključujući podizanje razine osviještenosti o zakonskim pravima na jednako postupanje s pomoću provedbe informativnih kampanja, prebacivanje tereta dokazivanja⁽¹⁾ i ovlaštenje nacionalnih tijela za jednakost da na vlastitu inicijativu provedu službenu istragu o pitanjima jednakosti i pomognu potencijalnim žrtvama diskriminacije;

16. ističe da je zbog nedostatka usporedivih, sveobuhvatnih, pouzdanih i redovito ažuriranih podataka o jednakosti teže dokazati diskriminaciju, posebice neizravnu diskriminaciju; poziva države članice da sustavno prikupljaju podatke o jednakosti te da ih učine dostupnima, uz uključenost nacionalnih tijela za jednakost i nacionalnih sudova, među ostalim radi provođenja analize i nadzora tih podataka za preporuke za pojedine države; poziva Komisiju da poduzme inicijativu za daljnje promicanje takvog prikupljanja podataka s pomoću preporuka državama članicama i davanjem ovlasti Eurostatu da razvije savjetovanja čiji je cilj uključiti podatke prikazane na temelju svih oblika diskriminacije u pokazatelje europskih društvenih istraživanja; poziva Komisiju da nastavi surađivati s Europskim institutom za rodnu jednakost (EIGE) radi sustavnog poboljšanja količine i kvalitete podataka prikazanih prema spolu;

17. poziva Komisiju da redovito preispita napredak koji je ostvaren u pogledu kritičnih problema koji su utvrđeni u Pekinškoj platformi za djelovanje i za koje je EIGE već razvio pokazatelje te da uzima u obzir rezultate tih preispitivanja u svojoj procjeni o jednakosti spolova u EU-u;

18. napominje ulogu koju imaju nacionalna tijela za jednakost u provedbi Direktive 2000/78/EZ o jednakosti pri zapošljavanju podizanjem razine osviještenosti i prikupljanjem podataka, povezivanjem sa socijalnim partnerima i drugim dionicima, rješavanjem problema neprijavlivanja slučajeva diskriminacije te olakšavanjem pristupa postupcima podnošenja pritužbi; poziva države članice da ojačaju ulogu, sposobnosti i neovisnost tijela za jednakost, uključujući Equinet, među ostalim s pomoću dodjele odgovarajućih financijskih sredstava; osobito poziva na jačanje organizacija predviđenih u Direktivi o jednakom postupanju 2006/54/EZ, kojom se jamči pristup pravdi i pravnim sredstvima;

19. smatra da je zaposlenicima nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti, tijelima odgovornim za provođenje zakona i inspektorima rada potrebno pružiti odgovarajuće osposobljavanje u pogledu zakonodavstva o suzbijanju diskriminacije u zapošljavanju i sudske prakse; smatra da je takvo osposobljavanje od ključne važnosti i za suce, tužitelje, odvjetnike i policiju;

20. poziva države članice da zajedno s Komisijom zajamče da su prava na socijalne povlastice koja se oblikuju javnim politikama jednako dostupna obama roditeljima kako bi se zajamčilo da svi mogu uživati svoja prava te kako bi im se omogućilo da ostvare bolju usklađenost poslovnog i privatnog života;

Jednaka zarada i jednaka odgovornost povezana sa skrbi između žena i muškaraca

21. ističe potrebu da se riješi pitanje rodni nejednakosti u plaćenom i neplaćenom radu i da se promiče jednaka podjela odgovornosti, troškova i skrbi za djecu te skrbi za uzdržavane osobe među ženama, muškarcima i društvom u cjelini, među ostalim na način da se zajamči univerzalni pristup uslugama od općeg interesa; u tom smislu ističe potrebu za konkretnim prijedlozima za postizanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života;

22. žali zbog činjenice da i dalje postoji razlika u plaćama među spolovima, koja predstavlja povredu temeljnog načela o jednakim plaćama radnika i radnica za jednak rad utvrđenog u članku 157. UFEU-a i posebice pogađa mlade žene koje radaju i podižu djecu; poziva EU i države članice da, u suradnju sa socijalnim partnerima i organizacijama za ravnopravnost spolova, utvrde i provode politike usmjerene na uklanjanje razlike u plaćama među spolovima; poziva države članice da redovito provode ankete o plaćama kao dopunu tim naporima;

⁽¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 8. listopada 2015. o primjeni Direktive 2006/54/EZ (P8_TA(2015)0351).

Utorak 13. rujna 2016.

23. poziva Komisiju da, u skladu sa zaključcima Vijeća od 16. lipnja 2016. o jednakosti spolova, ojača status svoje strateške suradnje za rodnu ravnopravnost te da uvede rodnu perspektivu u strategiju Europa 2020. kako bi zajamčila da rad u području rodne ravnopravnosti ne izgubi status prioriteta; stoga potiče Komisiju da donese strategiju za rodnu ravnopravnost za razdoblje nakon 2015., u skladu s preporukama Europskog pakta za jednakost spolova 2011. – 2020.;

24. poziva države članice da uspostave proaktivne politike i primjerena ulaganja osmišljena za podržavanje žena i muškaraca koji nakon roditeljskog dopusta i dopusta povezanih sa skrbi ulaze na tržište rada, vraćaju se na njega, ostaju ili napreduju u njemu; s pomoću stabilnih i kvalitetnih radnih mjesta, u skladu s člankom 27. Europske socijalne povelje; naglašava da osobama valja osigurati povoljne uvjete za povratak na isto radno mjesto ili jednako ili slično radno mjesto, zaštitu od otkaza ili nejednakog postupanja zbog trudnoće, nakon što podnesu zahtjev za uzimanje obiteljskog dopusta ili nakon što ga uzmu, te razdoblje zaštite nakon što se vrate na posao kako bi se mogle prilagoditi svojem radnom mjestu;

25. poziva Komisiju i države članice da u politike o rodnoj ravnopravnosti uključe socijalne partnere i civilno društvo; ističe važnost prikladnog financiranja takvih politika, kolektivnih ugovora i kolektivnog pregovaranja u borbi protiv diskriminacija i promicanju jednakosti spolova na radnom mjestu te važnost istraživanja i razmjene dobrih praksi;

26. smatra da su sudjelovanje žena na tržištu rada i njihova gospodarska neovisnost ključni za ostvarenje cilja Europa 2020. o zaposlenosti 75 % populacije i porastu BDP-a; stoga poziva Komisiju i države članice da ojačaju politike i povećaju ulaganje namijenjeno podržavanju zapošljavanju žena na kvalitetnim radnim mjestima, osobito u sektorima i na položajima gdje su žene slabije zastupljene, kao što su znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika, sektor zelenog gospodarstva ili visoko rukovodeće funkcije u svim sektorima;

Dopusti povezani s obitelji i sa skrbi

27. primjećuje da je Komisija povukla reviziju Direktive o roditeljskom dopustu i poziva Komisiju da donese ambiciozni prijedlog s visokim standardima, surađujući pritom sa socijalnim partnerima te uz savjetovanje s civilnim društvom, u svrhu osiguranja bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života; poziva Komisiju i države članice da zajamče plaćanje i obuhvaćenost žena socijalnom zaštitom tijekom roditeljskog dopusta u svrhu pružanja podrške obiteljima i borbe protiv nejednakosti, jačanja društvene i gospodarske neovisnosti žena i izbjegavanja njihova financijskog prikraćivanja zbog činjenice da su odlučile imati djecu; ističe da roditeljski dopust treba biti popraćen djelotvornim mjerama za zaštitu prava trudnica, majki koje su tek rodile i dojilja te samohranih majki, kojima će se prenijeti preporuke Međunarodne organizacije rada i Svjetske zdravstvene organizacije;

28. poziva na bolju koordinaciju različitih vrsta dopusta na razini EU-a i država članica u suradnji sa socijalnim partnerima; ističe da bolji pristup različitim vrstama dopusta donosi različite opcije dopusta tijekom života i povećava sudjelovanje u radu, cjelokupnu učinkovitost i zadovoljstvo zaposlenika u vezi s izvršavanjem radnih zadataka; ističe da, ako ne postoje odredbe o dopustu ili se smatra da su postojeće nedostatne, socijalni partneri mogu utjecati na uvođenje novih ili ažuriranje postojećih odredbi o roditeljskom, očinskom i roditeljskom dopustu;

29. poziva države članice da osiguraju odgovarajuću naknadu i socijalnu zaštitu tijekom bilo kakvog oblika dopusta povezanog s obitelji ili sa skrbi, osobito kako bi se osiguralo da radnici s niskim prihodima imaju koristi od mjera u pogledu dopusta jednako kao i drugi;

Utorak 13. rujna 2016.

30. poziva Komisiju da objavi provedbeno izvješće o Direktivi o roditeljskom dopustu te poziva Komisiju i socijalne partnere da razmotre mogućnost omogućavanja odgovarajućeg produženja minimalnog trajanja roditeljskog dopusta s primjerenom razinom zamjenske naknade i socijalne zaštite i produlje ga s četiri na najmanje šest mjeseci te da povećaju dob djeteta nakon koje se više ne može uzeti roditeljski dopust; ističe da roditeljima valja omogućiti fleksibilnost u odlučivanju hoće li uzimati dijelove roditeljskog dopusta ili cijeli dopust odjednom; traži od država članica i socijalnih partnera da ponovo razmotre sustav financijske naknade za roditeljski dopust kako bi se dosegla poticajna razina naknade kao zamjene za dohodak, koja bi također bila poticaj muškarcima da uzmu roditeljski dopust duži od minimalnog razdoblja zajamčenog direktivom; ponavlja da bi roditelji trebali jednako dijeliti roditeljski dopust te da veliki dio dopusta treba ostati neprenosiv ⁽¹⁾; ističe da se u pogledu prava na prihod i trajanja roditeljskog dopusta prema obama roditeljima mora postupati na isti način;

31. primjećuje povećanu osjetljivost zaposlenih roditelja djece s invaliditetom; stoga poziva Komisiju da poboljša i ojača odredbe Direktive 2010/18/EU u pogledu uvjeta prihvatljivosti i detaljnih pravila za odobravanje roditeljskog dopusta osobama koje imaju djecu s invaliditetom, ozbiljnom bolešću ili bolešću zbog koje su onesposobljena na dulji rok; poziva države članice da u tom pogledu produže rok za uzimanje roditeljskog dopusta za te roditelje i nakon zakonske dobi djeteta propisane direktivom te da im odobre dodatni roditeljski, očinski (ako postoji) i roditeljski dopust;

32. smatra da je za postizanje rodno uravnotežene usklađenosti poslovnog i privatnog života i ciljne stope zapošljavanja za žene i muškarce utvrđene strategijom Europa 2020. nužno promicati individualizaciju prava na sustave dopusta i ulogu očeva u podizanju djece na način da uzimaju dopust;

33. kako bi se roditeljima s djecom ili osobama s uzdržavanim članovima obitelji omogućilo da bolje usklade poslovni i privatni život, poziva Komisiju da podnese dobro utemeljene i usklađene inicijative o:

(1.) prijedlogu za direktivu o očinskom dopustu s najmanje dva tjedna obveznog dopusta s punom plaćom,

(2.) prijedlogu za direktivu o dopustu za njegovatelje kojim će se dopuniti pružanje usluga profesionalne njege, radnicima omogućiti skrb za uzdržavane osobe i njegovatelju omogućiti odgovarajuća naknada i socijalna zaštita; traži fleksibilnost koju potiču zaposlenici i dovoljan broj inicijativa za muškarce da uzimaju dopust za njegovatelje,

(3.) minimalnim standardima koji se primjenjuju u svim državama članicama kojima će se uzeti u obzir specifične potrebe posvojitelja i djece te kojima će im se zajamčiti jednaka prava koja imaju biološki roditelji,

uzevši u obzir da su neke države članice već poduzele proaktivne mjere u pogledu očinskog dopusta i dopusta za njegovatelje;

34. poziva države članice da u okviru zakonodavstva o radu i socijalnoj sigurnosti uvedu „bodove za skrb” i za žene i za muškarce kao podjednaka razdoblja za prikupljanje mirovinskih prava kako bi se zaštitilo osobe koje privremeno napuštaju zaposlenje radi pružanja neformalne, neplaćene skrbi uzdržavanoj osobi ili članovima obitelji te kako bi se prepoznala vrijednost rada tih njegovatelja za društvo u cjelini; potiče države članice da razmjene najbolje prakse u tom području;

Skrb za uzdržavane osobe

35. poziva države članice da do 2020. djelotvorno provedu ciljeve iz Barcelone i da podrže kvalitativni okvir iz 2014. o predškolskom obrazovanju i skrbi;

36. podsjeća da ulaganje u socijalne službe, uključujući infrastrukturu, stvara značajne učinke na zapošljavanje i značajan dodatni prihod za javni sektor u vidu poreza na zapošljavanje i doprinosa za socijalno osiguranje; od država članica traži da ulažu u visokokvalitetno predškolsko obrazovanje i skrb i usluge skrbi za starije osobe i uzdržavane osobe;

⁽¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 12. svibnja 2016. o primjeni Direktive Vijeća 2010/18/EU (P8_TA(2016)0226).

Utorak 13. rujna 2016.

od država članica traži da zajamče dostupnost, cjenovnu pristupačnost i univerzalni pristup takvim uslugama, na primjer, povećanjem javne potrošnje za usluge skrbi, uključujući programe za samostalan život, i boljom uporabom sredstava EU-a; poziva da se revizija VFO-a iskoristi za ulaganje u socijalnu infrastrukturu, osobito posredstvom ESF-a, EFRR-a i EFSU-a; poziva države članice da razmotre omogućavanje besplatnog pristupa uslugama skrbi za obitelji pogođene siromaštvom i socijalnom isključenošću; napominje da nedostatna ulaganja u javne ustanove za pružanje skrbi i usluge imaju neproporcionalan utjecaj na samohrane roditelje, od kojih veliku većinu čine žene;

37. ističe potrebu priznavanja rada koji obavljaju osobe koje svoje vrijeme i vještine posvećuju skrbi za starije i uzdržavane osobe;

38. ističe da skrb za djecu s invaliditetom predstavlja poseban izazov za zaposlene roditelje koji bi društvo trebalo priznati i koji bi javne politike i kolektivni ugovori trebali podržati; poziva države članice da se u pružanju skrbi o djeci predškolske dobi naglasak stavi ne samo na dostupnost nego i na kvalitetu te skrbi, posebice za djecu iz ugroženih sredina i djecu s invaliditetom;

39. poziva države članice da podrže fiskalne politike koje su snažan pokretač za poboljšanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života i da potiču zapošljavanje žena;

40. poziva Komisiju i države članice da uvedu ciljeve za skrb o starijim osobama, osobama s invaliditetom i drugim uzdržavanim osobama, slične ciljevima iz Barcelone, čiji bi nadzorni instrumenti trebali mjeriti kvalitetu, dostupnost i pristupačnost; poziva Eurostat, Eurofound i EIGE (zbog njegova indeksa o rodnoj ravnopravnosti) da prikupljaju bitne podatke i provode studije kojima se podržava taj rad;

41. poziva države članice da ojačaju mrežu specijaliziranih usluga skrbi o starijim osobama, točnije stvaranje mreže usluga koje se pružaju u domovima korisnika; u tom pogledu naglašava potrebu za tim da se politike o skrbi za starije osobe kreiraju prema individualnim potrebama i, ako je moguće, da se naglasak stavi na njihove želje u pogledu mjesta skrbi;

42. poziva Komisiju da nastoji uspostaviti europske kvalitativne standarde za sve usluge skrbi, uključujući one o raspoloživosti, dostupnosti i cjenovnoj pristupačnosti skrbi, čime bi se državama članicama pružila podrška u podizanju standarda skrbi; podsjeća na postojeće okvire kojima bi se trebalo nadahnuti, kao što su Europski okvir za kvalitetu za usluge dugoročne skrbi; poziva Komisiju i države članice da razviju politike kojima bi se omogućila i provela deinstitucionalizacija dugoročne skrbi, gdje je to moguće i uz podršku skrbi u zajednici;

43. ističe da je važan element u postizanju kvalitetnih usluga ulaganje u radnu snagu⁽¹⁾; stoga poziva države članice i socijalne partnere da promiču dostojanstvene uvjete rada i kvalitetna radna mjesta za njegovatelje, uključujući kroz dostojanstvene plaće, priznavanje statusa njegovatelja i razvoj kvalitetnog strukovnog osposobljavanja za njegovatelje;

Kvalitetno zaposlenje

44. ističe visok broj siromašnih radnika diljem Europe te činjenicu da neki ljudi moraju raditi više i duže, ponekad i kombinirati više poslova, kako bi zaradili plaću dostatnu za život; poziva države članice i socijalne partnere da razviju okvir za politike plaća s djelotvornim mjerama za borbu protiv diskriminacije kojima bi se zajamčile primjerene plaće za sve radnike, primjerice uvođenjem minimalnih plaća na nacionalnoj razini koje jamče dostojanstven život, u skladu s nacionalnim praksama; poziva države članice da podrže kolektivne ugovore kao važan čimbenik u razvoju politika plaća;

⁽¹⁾ Eurofound (2015.) Skrb u ranom djetinjstvu: radni uvjeti, osposobljavanje i kvaliteta usluga – sustavni pregled.

Utorak 13. rujna 2016.

45. ističe da se usklađenost poslovnog i privatnog života mora temeljiti na pravima i sigurnosti radnika na tržištu rada te na pravu na uzimanje slobodnih dana koje nije ograničeno povećanim zahtjevima za mobilnost i fleksibilnost; naglašava činjenicu da povećana fleksibilnost može dovesti do pojačane diskriminacije na tržištu rada koju žene trenutačno doživljavaju – u obliku nižih plaća, nestandardnih oblika zapošljavanja i nerazmjerne odgovornosti za neplaćene kućanske poslove – ako se prethodno ne usvoji jasan pristup o rodnoj jednakosti;

46. poziva Eurofound da dodatno razvije svoje djelovanje u području praćenja kvalitete zapošljavanja putem svojeg Europskog istraživanja o radnim uvjetima, koje se temelji na njegovu načelu kvalitete radnih mjesta, koje obuhvaća sljedeće: zaradu, izgled, kvalitetu radnog vremena, upotrebu vještina i prosudbe, društveno okruženje, fizički rizik, intenzitet rada; nadalje, poziva Eurofound da razvije svoje istraživanje o politikama, sporazumima socijalnih partnera i praksama tvrtki koji podržavaju kvalitetu radnih mjesta⁽¹⁾; poziva Eurofound da nastavi nadzirati sustave kojima je uređeno radno vrijeme i analizirati javne politike i sporazume između socijalnih partnera u tom području, uključujući ocjenu načina na koji se o tome dogovara i na koji je radno vrijeme u skladu s ravnotežom između privatnog i poslovnog života; poziva Eurofound da započne istraživanje o tome kako kućanstva u kojima su dva člana zaposlena upravljaju svojim radnim vremenom te kako im se najbolje može pružiti podrška;

47. ističe da se, s jedne strane, usklađenost poslovnog i privatnog života mora temeljiti na pravima i sigurnosti radnika na tržištu rada, te na pravu na uzimanje slobodnih dana koje nije ograničeno povećanim zahtjevima za mobilnost i fleksibilnost; ističe, s druge strane, razlike između osobne i obiteljske situacije svakog radnika, zbog čega smatra da zaposlenici trebaju imati mogućnost koristiti fleksibilno radno vrijeme kako bi ga prilagodili svojim okolnostima tijekom života; smatra da takva fleksibilnost usmjerena na zaposlenike može dovesti do više stope zapošljavanja žena; naglašava da zaposlenici i poslodavci imaju zajedničku odgovornost da osmisle i dogovore se o najboljim aranžmanima; poziva Komisiju da utvrdi situaciju u državama članicama u vezi s „pravom na traženje fleksibilnog radnog odnosa“;

48. podržava „pametan rad“ kao pristup koji omogućuje organiziranje rada na temelju kombinacije fleksibilnosti, samostalnosti i suradnje, što nužno ne pretpostavlja prisutnost na radnom mjestu ili bilo kojem prethodno utvrđenom mjestu, ali koji omogućuje radnicima da samo upravljaju svojim radnim vremenom, osiguravajući pritom dosljednost s maksimalnim trajanjem dnevnog i tjednog radnog vremena sukladno sa zakonom i kolektivnim ugovorima; stoga ističe potencijal pametnog rada u pogledu postizanja ravnoteže između poslovnog i privatnog života, osobito za roditelje koji se vraćaju ili ulaze na tržište rada nakon roditeljskog dopusta; međutim, odbija prijelaz s kulture prisutnosti na kulturu stalne dostupnosti; poziva Komisiju, države članice i socijalne partnere da se prilikom osmišljavanja politika o pametnom radu pobrinu da se njima ne nameće dodatni teret za radnike, već da se njima potiče postizanje zdrave ravnoteže između poslovnog i privatnog života i povećava dobrobit radnika; naglašava potrebu za stavljanjem naglaska na postizanje rezultata rada kako se ovi novi oblici rada ne bi zloupotrijebili; poziva države članice da promiču potencijal tehnologija kao što su digitalni podatci, brzi internet, audio i video tehnologije za pametne programe rada (na daljinu);

49. ističe da alternativni poslovni modeli, kao što su zadruge i uzajamna društva, imaju golemi potencijal za promicanje jednakosti spolova i postizanje usklađenosti poslovnog i privatnog života, posebice u rastućem digitalnom okruženju za „pametni rad“, uzevši u obzir više razine sudjelovanja radnika u odlučivanju; poziva Komisiju i države članice da istraže utjecaj zadruga i alternativnih poslovnih modela na ravnopravnost spolova i usklađenost poslovnog i privatnog života, posebice u tehnološkim sektorima, te da utvrde politike kojima se promiču i dijele modeli najbolje prakse;

50. zabrinut je zbog povećanja nesvojevoljnog rada na nepuno radno vrijeme, posebice kod žena s obvezama pružanja skrbi, čime se povećava rizik da postanu siromašne unatoč zaposlenju; ističe da se, kad radnici odaberu rad na nepuno radno vrijeme, treba osigurati kvaliteta njihova zaposlenja i nediskriminacija prema njima u usporedbi s radnicima na puno radno vrijeme, u skladu s Direktivom o radu s nepunim radnim vremenom⁽²⁾, te poziva Komisiju da prati provedbu navedene direktive; traži od država članica da zajamče da se radnici na nepuno radno vrijeme, radnici na povremenom radu

⁽¹⁾ Izvješće Eurofounda o trendovima u kvaliteti posla u Europi (2012.) i izvješće Eurofounda „Konvergencija i divergencija kvalitete posla u Europi 1995. – 2010.“ (2015.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 97/81/EZ.

Utorak 13. rujna 2016.

i radnici s prekidima u radnom odnosu ili s poslovima u kojima se radi imaju pristup programima za pristojne mirovine bez bilo kakvog oblika diskriminacije;

51. zabrinut je zbog ugovora na nula radnih sati u nekim državama članicama ili izrabljivačke ugovore, nedobrovoljnih ugovora na određeno, neredovitog, nepredvidljivog i prekomjernog radnog vremena i stažiranja loše kvalitete, zbog čega ravnoteža između poslovnog i privatnog života ne može biti dugoročno ostvariva; stoga poziva države članice i socijalne partnere da hitno riješe situaciju nesigurnog zaposlenja s kojom se osobito suočavaju brojni mladi ljudi i žene;

52. ističe da su prekomjerno i nepravilno radno vrijeme i nedovoljna razdoblja odmora, nesigurnost posla i nerazmjerni zahtijevani rezultati važni čimbenici u pogledu povećanih razina stresa, lošeg tjelesnog i mentalnog zdravstvenog stanja i broja nesreća i bolesti na radnom mjestu; ističe da fleksibilno i predvidljivo radno vrijeme pozitivno utječu na postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života⁽¹⁾; poziva države članice i socijalne partnere da osiguraju radno vrijeme i tjedno razdoblje odmora primjenom svih relevantnih propisa; podsjeća na obvezu Komisije u pogledu praćenja primjene Direktive o radnom vremenu i da razmotri pokretanje postupaka zbog kršenja protiv država članica koje ne postignu sukladnost s navedenom direktivom;

53. nadalje, poziva Komisiju i države članice, socijalne partnere i dionike da se usredotoče na inovativnu organizaciju na radnom mjestu i postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života žena i muškaraca te između poslovne produktivnosti i profitabilnosti; napominje da je pozitivna veza između povećane zaposlenosti žena, ravnoteže između privatnog i poslovnog života te poslovne konkurentnosti, u smislu smanjenja izostajanja s radnog mjesta, proizvodnog jaza, prometa, privlačenja talenata, vjernosti, preraspodjele resursa za izradu plana skrbi, povećanja životnih standarda i oslobađanja vremena, uvelike dokazana najboljim praksama u Europi u brojnim velikim poduzećima ili mrežama malih i srednjih poduzeća;

54. ističe da se žene i LGBTI osobe susreću sa specifičnim rodno uvjetovanim preprekama i izvorima stresa na poslu, uključujući uznemiravanje, isključenost, diskriminaciju ili rodne stereotipe, koji negativno utječu na njihovu dobrobit na poslu, ugrožavaju njihovo mentalno zdravlje i njihovu sposobnost da napreduju u svojoj karijeri; poziva Komisiju i države članice da poduzmu daljnje mjere za rješavanje problema ovih nepovoljnih uvjeta osiguravanjem pravilne provedbe relevantnih zakona protiv diskriminacije, kao i programa cjeloživotnog učenja u pogledu rodno osjetljivih tema, te da surađuju sa sindikatima i organizacijama civilnog društva;

55. Potiče države članice da razviju i ojačaju nacionalnu inspekciju rada uvjetima i sredstvima, uključujući financijske i ljudske, kako bi se osigurala učinkovita nazočnost na terenu za doprinos suzbijanju nesigurnosti rada, nereguliranog rada te diskriminacije u pogledu rada i plaće, uključujući i perspektivu jednakosti između muškaraca i žena;

56. poziva države članice da u potpunosti provedu Direktivu o jednakom radnom postupanju 2006/54/EZ te poziva Komisiju da provede reviziju direktive i među poduzećima promiče provedbu planova za jednakost spolova, uključujući postupke desegregacije i razvijanja sustava isplate te mjere za podupiranje karijera žena; naglašava važnost uloge tijela za ravnopravnost u pružanju pomoći žrtvama diskriminacije i rješavanju problema rodni stereotipa; poziva države članice da provedu zakonodavne mjere kojima se jamči načelo jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama na radnom mjestu;

⁽¹⁾ Europsko istraživanje o radnim uvjetima (EWCS).

Utorak 13. rujna 2016.

57. ponovno poziva Vijeće da brzo donese prijedlog Direktive Vijeća o primjeni načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na vjeroispovijed ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu opredijeljenost;

58. poziva Komisiju i države članice da zajamče socijalnu sigurnost, socijalnu zaštitu i naknadu u slučaju bolovanja kako bi se postigla istinska ravnoteža između poslovnog i privatnog života;

Kvaliteta života

59. ističe da je „kvaliteta života” širi pojam od „životnih uvjeta” i odnosi se na sveukupnu dobrobit pojedinaca u društvu te utvrđuje niz dimenzija ljudskog postojanja koje su ključne za upotpunjeni ljudski život ⁽¹⁾;

60. ističe da nejednakost u pogledu slobodnog vremena i nejednaka podjela odgovornosti između muškaraca i žena mogu utjecati na žene u pogledu njihova osobnog razvoja, učenja novih vještina i jezika te sudjelovanja u društvenom, političkom i kulturnom životu i životu zajednice, a posebice na ekonomsko stanje žena;

61. ističe da se bilo kakav oblik diskriminacije protiv žena, uključujući rodnu segregaciju, razlike u plaćama i mirovinama, rodne stereotipe te visoke razine stresa u pogledu usklađivanja poslovnog i privatnog života, odražava u visokim stopama fizičke neaktivnosti žena te ima golem učinak na njihovo fizičko i mentalno zdravlje ⁽²⁾; ponovno naglašava važnost borbe protiv stereotipa promicanjem i zaštitom rodne jednakosti već od osnovne škole i za vrijeme cijelog školovanja; poziva države članice i socijalne partnere da provedu i podupiru javne kampanje za senzibilizaciju i informiranje i programe koji promiču rodnu jednakost i ruše stereotipe;

62. naglašava važnost cjeloživotnog učenja za vlastiti razvoj radnika, uključujući prilagodbu uvjetima rada koji se neprestano mijenjaju; potiče Komisiju i države članice da promiču cjeloživotno učenje; poziva Komisiju, države članice i socijalne partnere da osmisle i uspostave politike za dopuste u svrhu obrazovanja i stručnog osposobljavanja, kao i za strukovno osposobljavanje na radnom mjestu i cjeloživotno učenje, uključujući i u drugim državama članicama; poziva ih da omoguće pristup obrazovanju unutar i izvan radnog mjesta, uključujući prilike za plaćeni studij, svim radnicima, s naglaskom na zaposlenice u sektorima u kojima su žene strukturno nedovoljno zastupljene;

63. poziva Komisiju i države članice na borbu protiv socijalnih i ekonomskih nejednakosti; poziva države članice da promiču mjere usmjeren na uspostavu odgovarajućih sustava dohotka u skladu s nacionalnim praksama i tradicijama, kako bi se ljudima omogućilo da imaju dostojanstven život, kako bi se podržalo puno sudjelovanje u društvu i zajamčila neovisnost duž životnog vijeka;

o

o o

64. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹⁾ Eurofound, Treći europski pregled kvalitete života.

⁽²⁾ Studija Glavne uprave Europskog parlamenta za unutarnju politiku Unije iz ožujka 2016. naslovljena „Razlike između muškaraca i žena na poslu te u pogledu skrbi i slobodnog vremena”.

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0343

Sporazum o provedbi Konvencije o radu u ribolovu

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o prijedlogu direktive Vijeća o provedbi Sporazuma sklopljenog između Općeg udruženja poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskog saveza transportnih radnika (ETF) i Udruženja nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od 21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije Međunarodne organizacije rada o radu u ribolovu iz 2007. (2016/2794(RSP))

(2018/C 204/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije za direktivu Vijeća o provedbi Sporazuma sklopljenog između Općeg udruženja poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskog saveza transportnih radnika (ETF) i Udruženja nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od 21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije Međunarodne organizacije rada o radu u ribolovu iz 2007. (COM(2016)0235),
- uzimajući u obzir Sporazum sklopljen između Općeg udruženja poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskog saveza transportnih radnika (ETF) i Udruženja nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od 21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije Međunarodne organizacije rada o radu u ribolovu iz 2007.,
- uzimajući u obzir članak 155. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 101. stavak 3. Poslovnika,
- A. budući da članak 155. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije socijalnim partnerima omogućava da, ako žele, na razini Unije stupe u međusobni dijalog, koji može dovesti do ugovornih odnosa, uključujući sporazume;
- B. budući da članak 155. stavak 2. Ugovora navodi da do provođenja sporazuma sklopljenih na razini Unije može doći na zajednički zahtjev strana potpisnica odlukom Vijeća, a na prijedlog Komisije; budući da su strane potpisnice sporazuma podnijele takav zahtjev;
- C. budući da je radnicima u sektoru ribarstva potrebna posebna zaštita s obzirom na, među ostalim, posebne značajke rada na ribarskim plovilima, visoku stopu nesreća sa smrtnim ishodom ili bez njega te rizik i pojavu profesionalnih bolesti, u usporedbi s drugim sektorima, u opasnom radnom okruženju, nejasno razgraničenje među radnim vremenom, odmorom i slobodnim vremenom te utjecaj umora na zdravlje i sigurnost, a koji se djelomično pojavljuje i zbog nedovoljno odmora, veliku učestalost neformalnih i atipičnih radnih odnosa te sustava isplate plaća, uključujući sustave utemeljene na udjelima članova posade;
- D. budući da Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 188 o radu u ribolovu, zajedno s preporukom br. 199., obuhvaća glavna pitanja koja se odnose na jamčenje dostojnih uvjeta rada i života na brodu, uključujući odgovornosti vlasnika i skipera ribarskih plovila u pogledu zdravlja i sigurnosti radnika (članak 8.), definiciju minimalne dobi za zapošljavanje i zaštitu mladih radnika (članak 9.), obvezne liječničke preglede i certifikate (članci 10. – 12.), razdoblja odmora (članci 13. i 14.), popise posade (članak 15.), ugovore o radu u kojima su utvrđene zadaće i uvjeti rada (članci 16. – 20.), pravo na repatrijaciju (članak 21.), zapošljavanje ribara i popunjavanje radnih mjesta (članak 22.), redovitu isplatu plaća ribara te pokrivanje troškova preseljenja obitelji (članci 23. i 24.), norme o smještaju i hrani (članci 25. – 28.), definiciju sigurnosnih i zdravstvenih normi na radu i pružanje medicinske skrbi na brodu (članci 29. – 33.), socijalnu zaštitu (članci 34. – 37.), zaštitu u slučaju bolesti, ozljede ili smrti vezane uz rad (članci 38. i 39.), poštovanje i provedbu propisa (članci 40. – 44.);

Srijeda 14. rujna 2016.

- E. budući da je dosad samo osam zemalja ratificiralo Konvenciju Međunarodne organizacije rada br. 188 o radu u ribolovu; budući da su, unatoč odluci Vijeća kojom se državama članicama EU-a daje odobrenje za ratifikaciju Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 188 o radu u ribolovu, to učinile samo njih dvije, Francuska i Estonija; budući da bi EU i njegove države članice trebali imati vodeću ulogu u promicanju dostojnih plaća i uvjeta rada u ribarstvu;
- F. budući da se taj Sporazum primjenjuje na sve ribare zaposlene na ribarskim plovilima koja su registrirana u jednoj od država članica EU-a ili plove pod njezinom zastavom i čija je aktivnost komercijalni ribolov; budući da će uvrštavanjem Sporazuma socijalnih partnera o Konvenciji Međunarodne organizacije rada o radu u ribolovu u zakonodavstvo EU-a Europska unija ojačati svoju poziciju u pogledu poticanja njezine provedbe u partnerskim zemljama diljem svijeta, čime će se doprinijeti ostvarenju poštenih i jednakih uvjeta za sektor ribarstva u svijetu, uključujući borbu protiv najgorih oblika iskorištavanja ribara poput prisilnog rada, trgovine ljudima i dječjeg rada;
1. prima na znanje prijedlog Komisije za direktivu Vijeća o provedbi Sporazuma sklopljenog između Općeg udruženja poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskog saveza transportnih radnika (ETF) i Udruženja nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od 21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije Međunarodne organizacije rada o radu u ribolovu iz 2007; međutim, izražava žaljenje zbog toga što je Sporazum koji su socijalni partneri finalizirali početkom 2013. Vijeću predstavljen sa zakašnjenjem; naglašava važnost socijalnog dijaloga, uključujući na europskoj razini;
2. pozdravlja činjenicu da su u Sporazumu koji su sklopili socijalni partneri te u prijedlogu Komisije predviđeni tek minimalni zahtjevi, čime se državama članicama i/ili socijalnim partnerima omogućuje da donesu mjere koje su pogodnije za radnike u dotičnom području; napominje da se taj Sporazum primjenjuje i na samozaposlene ribare koji rade zajedno s drugim radnicima na istom plovilu; ističe da se odredbe koje se odnose na plaću, socijalnu zaštitu i socijalnu sigurnost i dalje trebaju razvijati kako bi se zajamčio primjeren i dostojan dohodak za radnike i njihove obitelji, među ostalim i u slučaju ozljede, nesreće ili smrti; naglašava važnost uspostave mehanizama za provedbu Sporazuma, uključujući uvođenje odgovarajućih mjera za inspekciju i provedbenih mjera;
3. nastavno na zahtjev socijalnih partnera predlaže hitno usvajanje Direktive Vijeća;
4. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te dotičnim socijalnim partnerima.
-

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0344

Nedavni događaji u Poljskoj i njihov učinak na temeljna prava utvrđena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nedavnim događajima u Poljskoj i njihovu utjecaju na temeljna prava utvrđena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (2016/2774(RSP))**

(2018/C 204/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovore, a posebno članke 2., 3., 4. i 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
 - uzimajući u obzir Ustav Republike Poljske,
 - uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. ožujka 2014. naslovljenu „Novi okvir EU-a za jačanje vladavine prava” (COM(2014)0158),
 - uzimajući u obzir svoju raspravu od 19. siječnja 2016. o stanju u Poljskoj,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. travnja 2016. o stanju u Poljskoj ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Komisije o vladavini prava u Poljskoj usvojeno 1. lipnja 2016.,
 - uzimajući u obzir preporuku Komisije od 27. srpnja 2016. o vladavini prava u Poljskoj,
 - uzimajući u obzir mišljenje stručnjakâ Vijeća Europe od 6. lipnja 2016. o tri nacrtâ zakona o poljskim javnim medijima,
 - uzimajući u obzir mišljenje Venecijanske komisije od 11. ožujka 2016. o izmjenama Zakona o Ustavnom sudu Poljske od 25. lipnja 2015.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Venecijanske komisije od 13. lipnja 2016. o Zakonu od 15. siječnja 2016. o izmjenama Zakona o policiji i nekih drugih zakona,
 - uzimajući u obzir izvješće povjerenika za ljudska prava Vijeća Europe od 15. lipnja 2016. nakon njegova posjeta Poljskoj od 9. do 12. veljače 2016.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Europska unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina, budući da su te vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca (članak 2. UEU-a, koji je poljski narod odobrio na referendumu održanom 2003. godine);
- B. budući da se u članku 6. stavku 3. UEU-a potvrđuje da temeljna prava, kako su zajamčena Europskom konvencijom o ljudskim pravima i kako proizlaze iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama, čine opća načela prava Unije;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0123.

Srijeda 14. rujna 2016.

- C. budući da Europska unija funkcionira na osnovi pretpostavke uzajamnog povjerenja da države članice poštuju demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, kao što je zapisano u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i Povelji o temeljnim pravima;
- D. budući da je u članku 9. Ustava Poljske zapisano da Republika Poljska poštuje obvezujuće međunarodno pravo;
- E. budući da je vladavina prava jedna od zajedničkih vrijednosti na kojima je Europska unija osnovana i da je Komisija, zajedno s Parlamentom i Vijećem, prema Ugovorima odgovorna za jamčenje poštovanja vladavine prava kao temeljne vrijednosti naše Unije i da se mora pobrinuti za to da se prava, vrijednosti i načela Europske unije poštuju;
- F. budući da je neovisnost pravosuđa upisana u članak 47. Povelje o temeljnim pravima i članak 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i da je ona nužan uvjet za demokratsko načelo diobe vlasti, što odražava i članak 10. poljskog Ustava;
- G. budući da su dioba vlasti i neovisnost pravosuđa srž demokratskog sustava i da ne smiju biti ugrožene;
- H. budući da su nedavni događaji u Poljskoj, posebno spor o sastavu i funkcioniranju Ustavnog suda, te neobjavlivanje presuda Ustavnog suda izazvali zabrinutost u pogledu poštovanja vladavine prava;
- I. budući da je Venecijanska komisija u svom mišljenju o izmjenama Zakona o Ustavnom sudu pozvala poljska državna tijela da presude Ustavnog suda objave, u potpunosti poštuju i izvrše, te naglasila da će spomenute izmjene ozbiljno ugroziti rad Suda i učiniti ga nedjelotvornim u njegovoj funkciji čuvara Ustava;
- J. budući da je paraliza Ustavnog suda navela Komisiju na pokretanje dijaloga s poljskom vladom u sklopu okvira za vladavinu prava kako bi se zajamčilo poštovanje vladavine prava; budući da je Komisija, nakon intenzivnog dijaloga s poljskim vlastima i u svjetlu činjenice da poljska vlada nije ostvarila napredak u rješavanju ustavne krize, smatrala nužnim formalizirati svoju ocjenu aktualne situacije u obliku mišljenja;
- K. budući da, unatoč dodatnim razgovorima s poljskim vlastima, pitanja koja čine prijetnju vladavini prava u Poljskoj nisu razriješena na zadovoljavajući način i da Komisija smatra da u Poljskoj postoji sistemska prijetnja vladavini prava; budući da je stoga dala konkretne preporuke poljskim vlastima o hitnom rješavanju pitanja koje ona smatra problematičnima;
- L. budući da je svrha okvira za vladavinu prava razriješiti sistemske prijetnje vladavini prava u bilo kojoj od država članica Europske unije, posebno u situacijama u kojima se one ne mogu uspješno riješiti postupcima za utvrđivanje povrede i kad se „mehanizmima za zaštitu vladavine prava” koji postoje na nacionalnoj razini te prijetnje više ne mogu djelotvorno ukloniti;
- M. budući da je Europska unija privržena poštovanju slobode i pluralizma medija i prava na informiranje i slobodu izražavanja, što je utvrđeno u članku 11. Povelje o temeljnim pravima i članku 10. Europske konvencije o ljudskim pravima, a to se odražava i u članku 14. poljskog Ustava;
- N. budući da već usvojene i novopredložene izmjene poljskog Zakona o medijima, posebno kad je riječ o upravljanju javnim medijima te njihovoj uredničkoj slobodi i institucionalnoj autonomiji, izazivaju zabrinutost glede poštovanja slobode izražavanja odnosno slobode i pluralizma medija;
- O. budući da su stručnjaci Vijeća Europe, nakon dijaloga na razini stručnjaka održanog s poljskim vlastima o paketu nacрта tri zakona o javnim medijima, zaključili da su potrebna poboljšanja, posebno u području upravljanja, sadržaja i javne zadaće tih medija te zaštite novinara;

Srijeda 14. rujna 2016.

- P. budući da su pravo na slobodu i sigurnost, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te zaštita osobnih podataka utvrđeni člancima 6., 7. i 8. Povelje o temeljnim pravima i člancima 5. i 8. Europske konvencije o ljudskim pravima, ali i člancima 31. i 47. poljskog Ustava;
- Q. budući da je Venecijanska komisija u svom mišljenju o izmjenama Zakona o policiji i nekih drugih zakona zaključila da postupovna jamstva i bitni uvjeti koji su Zakonom o policiji određeni za provedbu tajnog nadzora nisu dostatni za sprječavanje njegove pretjerane upotrebe i neopravdanog uplitanja u privatni život i zaštitu podataka pojedinaca; s tim u vezi podsjeća da su i Sud EU-a i Europski sud za ljudska prava naglasili da je potrebno uvesti učinkovite mehanizme nadzora, po mogućnosti uz sudsku kontrolu, kako bi se zajamčio nadzor takvih aktivnosti;
- R. budući da je novi Protuteroristički zakon razlog za sličnu zabrinutost, posebno u vezi s usklađenošću s člancima 5., 8., 10. i 11. Europske konvencije o ljudskim pravima i poljskim Ustavom;
- S. budući da Europska komisija smatra da, dokle god Ustavni sud ne može u potpunosti provoditi ustavni nadzor, ne postoji stvarna kontrola usklađenosti s Ustavom zakonodavnih akata kao što su posebno osjetljivi novi zakonodavni akti koje je nedavno usvojio Sejm, a to znači i s ustavnim odredbama o temeljnim pravima;
- T. budući da je Venecijanska komisija sastavljena od neovisnih stručnjaka za ustavno pravo koje imenuju sve članice Vijeća Europe, uključujući i Poljsku, i da njezino mišljenje predstavlja tumačenje obveza članica Vijeća Europe o vladavini prava i demokraciji s najvećim autoritetom; budući da je aktualna poljska vlada izravno zatražila mišljenje Venecijanske komisije;
- U. budući da su pravo na pošteno suđenje, pretpostavka nevinosti i pravo na obranu utvrđeni člancima 47. i 48. Povelje o temeljnim pravima i člankom 6. Europske konvencije o ljudskim pravima, ali i člancima 41., 42. i 45. poljskog Ustava;
- V. budući da je povjerenik za ljudska prava Vijeća Europe u svom izvješću nakon posjeta Poljskoj zaključio da se nedavno usvojenim izmjenama Zakona o kaznenom postupku i Zakona o tužiteljstvu ugrožavaju pravo na pošteno suđenje u kaznenom postupku, pretpostavka nevinosti i pravo na obranu, posebno u slučajevima kad nije utvrđena dovoljna zaštita za izbjegavanje zloupotrebe ovlasti, kao i načelo diobe vlasti;
- W. budući da je prema Povelji o temeljnim pravima, Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava spolno i reproduktivno zdravlje žena povezano s nizom ljudskih prava, između ostalog i s pravom na život i dostojanstvo, zaštitom od nečovječnog i ponižavajućeg postupanja, pravom na dostupnost zdravstvene zaštite, pravom na privatnost, pravom na obrazovanje i zabranom od diskriminacije, a sve to odražavaju i odredbe poljskog Ustava;
- X. budući da je učinkovita, nepristrana, profesionalna i politički neutralna javna uprava osnovno obilježje demokratske vlasti, te budući da je novim Zakonom o javnoj upravi, čini se, to načelo ugroženo, kao i članak 153. poljskog Ustava;
- Y. budući da je poljski Ustavni sud proglasio da je niz odredbi zakona usvojenog 22. srpnja 2016. i dalje neustavan;
- Z. budući da je poljski ministar okoliša odobrio plan za povećanje dobivanja drva u šumi Białowieża; budući da je, kad je Nacionalno vijeće za očuvanje prirode iznijelo prigovor na plan, vlada zamijenila 32 od njegovih 39 članova; budući da je Komisija 16. lipnja 2016. pokrenula postupak radi utvrđivanja povrede prava u šumi Białowieża;

Srijeda 14. rujna 2016.

1. ističe da je od ključne važnosti zajamčiti puno poštovanje zajedničkih europskih vrijednosti iz članka 2. UEU-a i poljskog Ustava, kao i temeljnih prava utvrđenih Poveljom o temeljnim pravima;
2. ponavlja svoj stav iznesen u Rezoluciji od 13. travnja 2016. o stanju u Poljskoj, posebno u vezi s paralizom rada Ustavnog suda, čime se ugrožavaju demokracija, temeljna prava i vladavina prava u Poljskoj;
3. izražava žaljenje i zabrinutost zbog toga što dosad nije pronađeno kompromisno rješenje i što preporuke Venecijanske komisije od 11. ožujka 2016. nisu provedene; isto tako izražava žaljenje zbog odbijanja poljske vlade da objavi sve presude Ustavnog suda, uključujući i one od 9. ožujka 2016. i 11. kolovoza 2016.;
4. pozdravlja odlučnost Komisije da nastavi konstruktivan i produktivan dijalog s poljskom vladom radi iznalaženja brzih i konkretnih rješenja za prethodno navedene sistemske prijetnje vladavini prava; ističe da se taj dijalog mora voditi nepristrano, da se mora zasnivati na dokazima i odvijati se u duhu suradnje, ali da istodobno treba poštovati nadležnosti Europske unije i njezinih država članica, u skladu s Ugovorima i načelom supsidijarnosti;
5. prima na znanje usvajanje mišljenja Komisije i njezinu kasniju preporuku u sklopu okvira za vladavinu prava nakon ocjenjivanja stanja u Poljskoj; očekuje da će Komisija Parlamentu omogućiti pristup tom mišljenju, u skladu s Prilogom II. Okvirnom sporazumu o odnosima Europskog parlamenta i Europske komisije;
6. poziva poljsku vladu da surađuje s Komisijom na temelju načela lojalne suradnje, kako je navedeno u Ugovoru, te je poziva da tri mjeseca koja joj je dala Komisija iskoristi za to da sve stranke zastupljene u poljskom Sejmu potakne na pronalaženje kompromisa kojim bi se riješila trenutačna ustavna kriza uz puno poštovanje mišljenja Venecijanske komisije i preporuke Europske komisije;
7. poziva Komisiju da kao čuvarica ugovora nadgleda – što je sljedeći korak – način na koji poljske vlasti provode preporuke te da pritom Poljskoj pruža svu moguću pomoć u pronalaženju odgovarajućih rješenja za jačanje vladavine prava;
8. zabrinut je, s obzirom na to da Ustavni sud ne funkcionira, zbog nedavnog brzog razvoja situacije na području zakonodavstva u drugim poljima bez odgovarajuće rasprave te poziva Komisiju da ocijeni sukladnost usvojenog zakonodavstva s primarnim i sekundarnim zakonodavstvom EU-a te s vrijednostima na kojima se Unija temelji, uzimajući u obzir preporuke Venecijanske komisije od 11. lipnja 2016. i povjerenika za ljudska prava Vijeća Europe od 15. lipnja 2016. i preporuke Komisije o vladavini prava od 27. srpnja 2016., a posebno:
 - Zakon o javnim medijima imajući u vidu potrebe za okvirom kojim se uređuje pružanje javnih medijskih usluga kako bi se zajamčilo da javni mediji daju neovisan, nepristran i točan sadržaj koji odražava raznolikost poljskog društva, te imajući u vidu relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava i pravnu stečevinu EU-a u audio-vizualnom medijskom području;
 - Zakon o izmjeni Zakona o policiji i nekih drugih zakona imajući u vidu njegovo neproporcionalno zadiranje u pravo na privatnost i nekompatibilnost općeg masovnog nadzora i obrade velikog broja osobnih podataka građana sa sudskom praksom Europske unije i Europskog suda za ljudska prava;

Srijeda 14. rujna 2016.

- Zakon o izmjeni Zakona o kaznenom postupku i Zakona o tužiteljstvu imajući u vidu potrebu poštovanja pravne stečevine EU-a u području postupovnih prava i temeljnog prava na pošteno suđenje;
 - Zakon o izmjeni Zakona o javnoj upravi imajući u vidu ozbiljnu opasnost politizacije poljske javne uprave, čime bi se ugrozila nepristranost javne uprave;
 - Zakon o protuterorizmu imajući u vidu ozbiljnu prijetnju pravu na privatnost i pravu na slobodu izražavanja zbog povećanja ovlasti Agencije za unutarnju sigurnost bez odgovarajuće pravosudne zaštite;
 - ostala pitanja koja su razlog za zabrinutost jer mogu predstavljati kršenje zakonodavstva EU-a, sudske prakse Europskog suda za ljudska prava i temeljnih ljudskih prava, uključujući i prava žena;
9. poziva Komisiju da Parlament redovito i detaljno transparentno informira o ostvarenom napretku i poduzetim mjerama;
10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe te predsjedniku Republike Poljske.
-

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0345

Odnosi EU-a i Tunisa u aktualnom regionalnom kontekstu

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o odnosima EU-a i Tunisa u aktualnom regionalnom kontekstu (2015/2273(INI))

(2018/C 204/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 8. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir završno izvješće misije EU-a za promatranje izbora o zakonodavnim i predsjedničkim izborima održanima u Tunisu 2014.,
- uzimajući u obzir izvješće Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava iz ožujka 2014. pod nazivom „Zatvorenici u Tunisu, međunarodni standardi u odnosu na stvarnost” i izjave dužnosnika iz tuniškog Ministarstva pravosuđa,
- uzimajući u obzir Okvir za jedinstvenu potporu Europske unije za Tunis za razdoblje 2014. – 2015. koji je izmjenom Odluke Komisije C(2014)5160 produljen do kraja 2016.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o pregledu europske politike susjedstva ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 18. studenoga 2015. pod nazivom „Preispitivanje Europske politike susjedstva” (JOIN(2015) 0050),
- uzimajući u obzir da je Tunis 1. prosinca 2015. potpisao Sporazum o pridruživanju programu Obzor 2020. u području istraživanja i inovacija,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2016. o početku pregovora o sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Tunisa ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 10. ožujka 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju hitnih autonomnih trgovinskih mjera za Republiku Tunis ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir stupanje na snagu 19. travnja 2016. Uredbe (EU) 2016/580 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. travnja 2016. o uvođenju hitnih autonomnih trgovinskih mjera za Republiku Tunis ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir preporuke Vijeća za pridruživanje između EU-a i Tunisa od 17. ožujka 2015. za provedbu Akcijskog plana EU-a i Tunisa za razdoblje 2013. – 2017. i zajedničku izjavu Vijeća za pridruživanje između EU-a i Tunisa od 18. travnja 2016.,
- uzimajući u obzir strateški razvojni plan Tunisa za razdoblje 2016. – 2020.,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A8-0249/2016),

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0272.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0061.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0086.

⁽⁴⁾ SL L 102, 18.4.2016., str. 1.

Srijeda 14. rujna 2016.

- A. budući da je Tunis jedna od prioriternih zemalja u okviru europske politike susjedstva;
- B. budući da je u arapskom svijetu Tunis uspješan primjer mirne demokratske tranzicije čija je konsolidacija presudna za stabilnost čitave regije te prema tome i sigurnost Europe;
- C. budući da je Tuniški kvartet za nacionalni dijalog 2015. osvojio Nobelovu nagradu za mir za „presudan doprinos izgradnji pluralističke demokracije u Tunisu“;
- D. budući da se Tunis trenutačno nalazi u teškoj društveno-ekonomskoj situaciji te je suočen sa sigurnosnim rizicima koji uglavnom proizlaze iz situacije u Libiji; budući da je turizam, koji je ključni sektor tuniškog gospodarstva, teško pogođen tim okolnostima i terorističkim napadima na tu zemlju;
- E. budući da tuniško gospodarstvo uvelike ovisi o inozemnim ulaganjima, turizmu i izvozu proizvoda u EU te da gospodarstvo može rasti samo uz daljnji razvoj demokracije;
- F. budući da je nedostatak radnih mjesta i prilika bio jedan od glavnih razloga masovnih narodnih prosvjeda održanih 2011. te s obzirom na to da se ljudi s tim problemima još uvijek svakodnevno suočavaju jer je stopa nezaposlenosti među mladima i dalje visoka;
- G. budući da je nužno razviti istinsko partnerstvo u kojem bi se vodilo računa o interesima stanovništva s obje strane Sredozemlja, s posebnim naglaskom na smanjenju društvenih i regionalnih nejednakosti u Tunisu;
- H. budući da bi EU, u kontekstu pada Ben Alijeva režima i konsolidacije demokratskog procesa, mogao poboljšati svoj politički dijalog s Tunisom uzimajući više u obzir interese i prioritete tog važnog partnera kako bi se ostvario cilj stabilnosti;
- I. budući da EU i njegove države članice moraju i dalje predano surađivati s tuniškim narodom i njihovom vladom kako bi se promovirali zajednički interesi, uključujući u području trgovine, ulaganja, turizma, kulture i sigurnosti;
- J. budući da je u kontekstu organizacije pododbora uspostavljen trostrani dijalog između vlasti, civilnog društva i predstavnika EU-a u Tunisu;
- K. budući da su sloboda tiska i sloboda objavljivanja ključne za otvoreno, slobodno i demokratsko društvo;
- L. budući da je Tunis imao važnu ulogu u posredovanju sklapanju sporazuma između sukobljenih strana u Libiji;
- M. budući da su nestabilnost u Libiji i njezin učinak prelijevanja ozbiljna prijetnja stabilnosti Tunisa i cijele regije; budući da je Tunis prihvatio znatan broj raseljenih Libijaca koji su pobjegli pred nestabilnosti i nasiljem u Libiji, što stavlja dodatni pritisak na unutarnju situaciju u Tunisu i njegovu infrastrukturu;
- N. budući da je u proteklih nekoliko godina Tunis pretrpio više terorističkih napada; budući da je Tunis važan partner EU-a u borbi protiv terorizma;
- O. budući da IS/Daiš regrutira zabrinjavajuće mnogo mladih Tunižana te da beznađe i gospodarska stagnacija doprinose tomu da ekstremističke organizacije sve više privlače mlade;
1. potvrđuje svoju predanost narodu Tunisa i njegovu procesu političke tranzicije koji je započeo 2011.; ističe izazove i prijetnje s kojima se ta zemlja susreće u konsolidaciji demokratskog procesa i provedbi reformi nužnih za društveni i gospodarski prosperitet te jamčenje sigurnosti; snažno potiče EU i države članice da mobiliziraju i bolje koordiniraju velika tehnička i financijska sredstva kako bi Tunisu pružili konkretnu pomoć; ističe da će bez mjera za povećanje apsorpcijskog kapaciteta Tunisa biti ugrožena njegova stabilnost, demokracija, dobro upravljanje, borba protiv korupcije, gospodarski razvoj i radna mjesta u regiji te svaki izgled za uspješno provođenje reformi; stoga poziva na uspostavu istinskog i dubokog sveobuhvatnog partnerstva između EU-a i Tunisa;

Srijeda 14. rujna 2016.

2. poziva sudionike partnerstva iz Deauvillea da ispune preuzete obveze; smatra da je stanje u Tunisu razlog za pokretanje pravog Marshallova plana s odgovarajućim sredstvima namijenjenim podupiranju demokratske konsolidacije i poticanju ulaganja i razvoja u svim sektorima gospodarskog i društvenog života, a posebno otvaranju radnih mjesta te očuvanju kvalitetnih i pristupačnih javnih usluga; poziva nadalje na konsolidaciju potpore civilnom društvu; izražava zabrinutost zbog aktualnih društveno-ekonomskih i proračunskih poteškoća povezanih s nestabilnošću tranzicijskog razdoblja i imperativnosti toga da Tunis provede adekvatne reforme za poticanje zapošljavanja i razvijanje održivog i uključivog rasta; smatra da je kao rezultat toga važno da se proračunske vlasti slože oko toga da odlučno povećaju sredstva Europskog instrumenta za susjedstvo označena za Tunis;
3. napominje da povijesna demokratska tranzicija Tunisa, unatoč krajnje lošoj socijalnoj i gospodarskoj situaciji, iziskuje mnogo ambicioznije partnerstvo između EU-a i Tunisa koje nadilazi konvencionalne mjere;
4. pohvaljuje dobru suradnju između Tunisa i njegovih susjeda, o kojoj svjedoči potpisivanje povlaštenog trgovinskog sporazuma i uspostava lokalnih prekograničnih odbora s Alžirom radi poticanja lokalnog razvoja, te tijesna povezanost tuniškog i libijskog gospodarstva kao i solidarnost koju je tuniški narod iskazao prema raseljenim Libijcima; pozdravlja u tom smislu napredak ostvaren u procesu pomirbe u Libiji;
5. naglašava važnost poštovanja ljudskih prava u provedbi revidirane europske politike susjedstva; poziva na razvijanje mehanizama kojima se nadzire poštovanje temeljnih sloboda, jednakosti spolova i drugih pitanja povezanih s ljudskim pravima, uz puno sudjelovanje civilnog društva;
6. ističe da ponovno pokretanje političkog procesa integracije u okviru Unije Arapskog Magreba može biti iznimno korisna prilika za to da se zajamči sigurnost i ojača suradnja u cijelom regiji;

I – Političke reforme i institucije

7. izražava potporu procesu demokratizacije i ističe potrebu za socijalnim i ekonomskim reformama u Tunisu; naglašava da je potrebno pružiti podršku Skupštini narodnih predstavnika (Skupština) s obzirom na izazov jačanja stabilnosti u nestabilnom regionalnom kontekstu, jačajući istodobno demokraciju; izražava zabrinutost zbog nedostatnih sredstava kojima raspolaže tuniška Skupština, što otežava njezinu zakonodavnu ulogu i usporava donošenje hitno potrebnog novog zakonodavstva; podržava nastojanja Skupštine da poboljša svoje kapacitete, pa i zapošljavanjem osoblja; podržava preispitivanje potreba Skupštine; zahtijeva od službi Parlamenta da unaprijede aktivnosti kojima se podupire izgradnja kapaciteta Skupštine; preporučuje da Parlament u svojim prostorima organizira politički sastanak na najvišoj političkoj razini, poput „Tuniškog tjedna”, kako bi se potaknula parlamentarna suradnja;
8. pozdravlja osnivanje Zajedničkog parlamentarnog odbora EU-a i Tunisa koji će imati središnju ulogu u omogućavanju europskim i tuniškim parlamentarima da se redovito sastaju i započnu strukturirani politički dijalog o demokraciji, ljudskim pravima, vladavini prava i svim ostalim temama od zajedničkog interesa; naglašava da, u kontekstu otvaranja trgovinskih pregovora o slobodnoj trgovini, Zajednički parlamentarni odbor EU-a i Tunisa može odigrati važnu ulogu u djelotvornom praćenju tekućih pregovora; poziva na pokretanje posebnih inicijativa za potporu Skupštini s drugim parlamentarnim odborima kao što su Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (potpora u pogledu pitanja pravosuđa i unutarnjih poslova, migracijskog prava i mjera povezanih s policijskom i pravosudnom suradnjom u kaznenim stvarima, uključujući terorizam);
9. pozdravlja trostrani dijalog u Tunisu; poziva na nastavak tog dijaloga i njegovo širenje na sve aspekte bilateralnih odnosa između EU-a i Tunisa, posebno radi jamčenja sudjelovanja civilnog društva u provedbi revizije europske politike susjedstva i pregovora o prioritetima EU-a i Tunisa;

Srijeda 14. rujna 2016.

10. napominje da je reforma javne uprave jedna od najzahtjevnijih reformi koje Tunis mora provesti; pozdravlja to što tuniška vlada razmatra nove metode za ubrzanje ključnih prioriteta politika; vjeruje da povezivanje europskih i tuniških uprava pozitivno doprinosi reformi javne uprave; podupire korištenje informatičkim tehnologijama u uspostavi i razvoju e-države i e-uprave;

11. pozdravlja činjenicu da se Tunis pridržava međunarodnih standarda u pogledu slobode udruživanja, zahvaljujući čemu je Tunis dobio vodeću ulogu u jačanju neovisnog civilnog društva u arapskom svijetu; poziva na jačanje tehničke potpore i potpore za izgradnju kapaciteta organizacija civilnog društva, političkih stranaka i sindikata, s obzirom na to da moraju odigrati ključnu ulogu u Tunisu i da su se dokazali kao elementi od ključne važnosti za demokratsku tranziciju i razvoj općenito, odgovornost vlade i nadgledanje poštovanja ljudskih prava, uključujući zaštitu svih žena i djece, rodnu jednakost i zaštitu svih žrtava progona i diskriminacije; pozdravlja konkretne programe koje u tom području financira EU poput projekta kojim se podupire civilno društvo i sporazuma između Europskog gospodarskog i socijalnog odbora i Tuniškog kvarteta kako bi se osnažile veze između civilnih društava Tunisa i Europe; potiče na dijalog i suradnju među civilnim društvom i javnim tijelima pri utvrđivanju lokalnih razvojnih prioriteta, uključujući lokalna ulaganja; poziva na promicanje građanskog odgoja i demokratske angažiranosti;

12. ističe važnost razvijanja kulture građanstva i poziva na stvaranje pozitivnog okruženja sa strukturama koje su potrebne za uključivanje organizacija civilnog društva u postupke odlučivanja;

13. smatra da je potrebno da Komisija i ESVD pruže nužnu potporu lokalnim izborima (zakazanima za listopad 2016.) i pošalju misiju EU-a i EP-a za praćenje izbora, u slučaju da to tuniška vlada zatraži, kao što je to učinjeno tijekom zakonodavnih i predsjedničkih izbora 2014.; u tom smislu poziva na pružanje veće potpore općinama u okviru Euromediterranske skupštine lokalnih i regionalnih vlasti (ARLEM), i to poticanjem razvoja *twinning* projekta u koordinaciji s državama članicama;

14. poziva na pružanje potpore rodno uravnoteženim politikama, u što se ubraja i reforma zakona o osobnom statusu, kako bi se ukinuli zakoni kojima se diskriminiraju žene, poput onih povezanih s pravima nasljedstva i pravima u braku, te na veće sudjelovanje žena u javnom životu i privatnom sektoru, kao što se navodi u članku 46. tuniškog Ustava; nadalje, potiče razvoj programa mentorstva za čelnice u usponu kojima će se moći podržati njihov pristup položajima na kojima se donose odluke; preporučuje povlačenje opće izjave Tunisa o Konvenciji o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena;

15. poziva na uključivanje mladih u politički život, posebno kada je riječ o promicanju sudjelovanja mladih na lokalnim izborima; u tom pogledu pozdravlja projekte za podizanje razine osviještenosti koje je financirao EU; pozdravlja zakonodavne odredbe o zastupljenosti mladih na lokalnim i regionalnim izborima; smatra da su lokalni izbori 2016. prilika da se mladi potaknu na to da se ponovno aktivno uključe u proces političke transformacije;

16. pozdravlja zakon o tranzicijskom pravosuđu; podsjeća da tuniški narod polaže velike nade u proces tranzicije; žali zbog dubokih podjela unutar Odbora za istinu i dostojanstvo; napominje da nacionalno pomirenje i rast ne bi smjeli biti proturječni prioriteti;

17. poziva Komisiju i ESVD da i dalje podupiru Tunis u reformi pravosuđa i vladavini prava u skladu s vrijednostima tuniškog Ustava, pa i pružanjem tehničke i financijske podrške osnivanju vrhovnog sudske vijeća i ustavnog suda koje je u toku; pozdravlja program EU-a o reformi pravosuđa (PARJ1) usvojen 2011., kao i program PARJ2 koji je usvojen 2014., a kojemu je dodijeljeno samo 15 milijuna eura;

Srijeda 14. rujna 2016.

18. poziva vladu da ubrzano donese mjere kojima se zabranjuje praksa mučenja; potiče Tunis da ukine smrtnu kaznu; zabrinut je zbog opetovanih slučajeva mučenja koje tuniške vlasti provode nad maloljetnicima osumnjičenima za pridruživanje terorističkim organizacijama;

19. poziva Tunis da hitno provede reformu svojeg zakona iz 1978. o izvanrednom stanju koji se trenutačno provodi mimo temeljnih odredbi Ustava;

20. izražava zabrinutost zbog prenapučenosti, manjka hrane i sanitarnih uvjeta u tuniškim zatvorima i posljedica koje to ima na osnovna prava zatvorenika; pozdravlja tuniško-europski projekt za reformu tuniških kaznenih ustanova, čiji je cilj osnažiti sustav alternativnih sankcija umjesto određivanja zatvorskih kazni za lakše oblike kaznenih djela;

21. poziva na reformu kaznenog zakona, a posebno na stavljanje izvan snage članka 230. kojim se homoseksualnost kažnjava zatvorskom kaznom od tri godine i koji je protivan ustavnim načelima nediskriminacije i zaštite privatnosti; pozdravlja novi zakon kojim se izmjenjuje i dopunjuje zakon 1992-52 o opojnim sredstvima, a kojim se prednost pred odvracanjem daje prevenciji te uvode alternativne sankcije kojima se rehabilitacija i reintegracija ovisnika promiče kao korak k usklađivanju tuniškog zakonodavstva s međunarodnim standardima;

22. poziva na robusniji proces decentralizacije i osnaživanje regija jačanjem lokalne autonomije; podržava razvijanje partnerstava s državama članicama EU-a kojima se potiču decentralizirani pristupi (npr. osposobljavanje i izgradnja kapaciteta u tom području), kao i projekte decentralizirane suradnje koje bi vodile vlasti država članica, a koji doprinose razvoju regionalnog i lokalnog upravljanja u Tunisu, kao i partnerstvima i razmjenama najboljih praksi s gradovima EU-a i lokalnim zajednicama; poziva EU na pružanje veće potpore civilnim društvima u regiji, nadovezujući se na uspješne inicijative koje se trenutačno provode;

23. zabrinut je što je postignut slab napredak u pogledu izmjene zakona o kaznenom postupku i kaznenog zakona kojom bi se zajamčilo poštovanje slobode izražavanja; zabrinut je zbog činjenice da je nekoliko građana, uključujući novinare i blogere, zbog izražavanja mišljenja kazneno gonjeno i zatvoreno pod optužbom klevete, uvrede državnih službenika u rap pjesmama ili povrede javnog morala; pozdravlja činjenicu da se Tunis pridružio koaliciji za slobodu na internetu te ga poziva da u njoj što aktivnije sudjeluje;

24. ponovno ističe da su sloboda tiska i medija, sloboda izražavanja na internetu, pa i kada je riječ o blogerima, i izvan njega te sloboda okupljanja ključni elementi i temeljni stupovi na kojima počivaju demokracija te otvoreno i pluralističko društvo; potiče primjenu standarda najboljih praksi u sektoru medija kako bi istraživačko novinarstvo i diferenciran pristup izvještavanju u njemu mogli istinski zaživjeti; prepoznaje pozitivne učinke necenzuriranog pristupa internetu te digitalnih i društvenih medija; pozdravlja dinamično i otvoreno okruženje u kojemu djeluju internetski mediji u Tunisu te poziva tuniške vlasti da nastave ulagati u temeljnu tehnološku infrastrukturu i promicati digitalnu povezanost i pismenost, osobito u najsiriomašnjim područjima zemlje; pozdravlja usvajanje novog zakona o informiranju u ožujku 2016. kojim se nastoji učinkovito zaštititi pravo na slobodu informiranja u Tunisu, pa i prava zviždača; u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da će Visoko tijelo za audiovizualnu komunikaciju (HAICA) i njegov sljednik, Povjerenstvo za audio-vizualnu komunikaciju, imati koristi od pomoći EU-a u okviru aktualnog programa za podršku reformama medija vrijednog 10 milijuna EUR;

25. poziva Parlamentarnu skupštinu Vijeća Europe da Tunisu dodijeli status partnera za demokraciju, što bi predstavljao veliki korak prema konsolidaciji parlamentarne demokracije i vladavine prava u Tunisu;

II. – Gospodarski i društveni razvoj

26. pozdravlja prijedlog Komisije o pružanju makrofinancijske pomoći od 500 milijuna EUR te poziva Vijeće i Parlament da ga usvoje;

Srijeda 14. rujna 2016.

27. prima na znanje početak pregovora o ambicioznom sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Tunisa; podsjeća da prilikom vođenja tih pregovora EU treba istovremeno pružati prilagođenu tehničku i financijsku pomoć; naglašava da taj sporazum, kojim se nastoji poboljšati pristup tržištu i ulagačka klima, nije tek trgovinski sporazum i mora doprinijeti širenju europskih standarda u području okoliša, zaštite potrošača i radničkih prava u Tunisu, potičući pritom njegovu stabilnost i konsolidaciju njegova demokratskog sustava te jačajući njegovo gospodarstvo; poziva Komisiju da u pregovorima usvoji progresivan pristup i da se pobrine za to da taj sporazum bude na obostranu korist, uzimajući pritom u obzir znatne gospodarske razlike između dviju stranaka; podsjeća na svoje preporuke Komisiji i tuniškoj vladi da uvede jasan i detaljan postupak za uključivanje tuniškog i europskog civilnog društva u sve faze pregovora o sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Tunisa; poziva na to da savjetodavni postupak bude otvoren i transparentan i da se pritom više računa vodi o raznolikosti tuniškog civilnog društva oslanjajući se na najbolje prakse koje su se primjenjivale u sličnim pregovorima;

28. pozdravlja donošenje hitnih autonomnih trgovinskih mjera za Tunis kao konkretnog koraka za podupiranje tuniškog gospodarstva i poticaj provođenju reformi; poziva na povećanje potpore EU-a Tunisu u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo te na koordinaciju međunarodne pomoći za Tunis kako bi ta zemlja mogla u potpunosti iskoristiti pomoć EU-a i potaknuti otvaranje radnih mjesta, posebno za mlade s diplomom; potiče razvijanje partnerstava s drugim zainteresiranim globalnim i regionalnim donatorskim zemljama i organizacijama, a posebno donošenje mjera kojima bi se smanjile regionalne nejednakosti te promicalo osposobljavanje i ulaganje u poljoprivredu, vodeći pritom računa o posebnostima lokalne poljoprivrede, IT, društveno gospodarstvo, sektor manufakture te malih i srednjih poduzeća, čime bi se potaknulo otvaranje radnih mjesta; napominje da su teroristički napadi iz 2015. dramatično utjecali na turistički sektor te u svjetlu mjera koje su tuniške vlasti od tada provele poziva države članice koje to još nisu učinile da što prije preispitaju sigurnosno stanje kako bi se tuniški turistički sektor mogao oporaviti;

29. poziva EU da pri preispitivanju Europskog instrumenta za susjedstvo na sredini razdoblja u proces utvrđivanja financijskih prioriteta uključi civilno društvo, lokalne vlasti i ostale važne aktere;

30. ističe potrebu za tematiziranjem nezaposlenosti, osobito mladih s diplomom, i pokretanjem temeljitih reformi kojima bi se potaknuli rast, kvalitetno zapošljavanje (npr. ublažavanjem valutnih ograničenja, potpomaganjem pristupa mikrokreditiranju, reformom zakona o radu, osmišljavanjem osposobljavanja koje je prilagođeno potrebama tržišta rada i pojednostavnjenjem upravnih postupaka) te za diversifikacijom gospodarstva Tunisa; poziva sve strane da nastave djelovati u duhu dobre suradnje kako bi se usredotočile na reforme u cilju uključivog ekonomskog razvoja za sva područja te zemlje, uključujući slabije razvijene regije u unutrašnjosti kojima je potreban dugoročan razvojni plan; poziva tuniške vlasti da pozdrave inicijative u kojima građani iskazuju predanost poboljšanju političkog dijaloga ili tehnološkim inovacijama; ističe da je za te građanske inicijative potrebna međunarodna potpora;

31. pozdravlja Inicijativu za tuniški strateški razvojni plan za razdoblje 2016. – 2020. i poziva na njegovu brzu provedbu donošenjem regulatornih okvira za jednostavnije korištenje europskom pomoći i pomoći svih međunarodnih financijskih institucija; pozdravlja donošenje novog zakona o ulaganjima kojim bi se trebala stvoriti regulatorna stabilnost i olakšati ulaganja, te pokretanje poreznih reformi; poziva na modernizaciju javne uprave, koja bi trebala biti učinkovita i transparentna, čime bi se znatno potpomognula provedba projekata i bolja upotreba sredstava;

32. podupire napore tuniške vlade da modernizira i liberalizira gospodarstvo kako bi moglo zadovoljiti domaću, regionalnu i globalnu potražnju i vjeruje da će snažna i raznolika tuniška ekonomija stvoriti radna mjesta, prilike i blagostanje te zemlji omogućiti da ostvari svoje opće političke i društvene ciljeve;

33. podsjeća na stratešku važnost tuniškog poljoprivrednog sektora i u tom pogledu pozdravlja mjere predviđene u tuniškom proračunu za 2016., među ostalim i otpisivanje dugova poljoprivrednicima i pokretanje nacionalnog savjetovanja o poljoprivrednom sektoru; smatra da je ključno da u tom postupku savjetovanja na nacionalnoj razini sudjeluju predstavnici civilnog društva i najveći mogući broj aktera, uključujući male poljoprivrednike s juga zemlja kao

Srijeda 14. rujna 2016.

i mlade poljoprivrednike; smatra da poljoprivredni sektor iziskuje temeljite reforme i niz hitnih praktičnih mjera, kao što su razvijanje kapaciteta za desalinizaciju kako bi se riješilo pitanje manjka vode i drugi novonastali problemi zbog klimatskih promjena; poziva tuniške vlasti da zabrane upotrebu svih pesticida koji su u EU-u već zabranjeni;

34. poziva EU da pojača svoj angažman u borbi protiv dezertifikacije u Tunisu; napominje da se Tunizani suočavaju s ozbiljnom nestašicom vode; poziva Tunis da potakne održivu poljoprivredu i prehrambene navike; preporučuje provedbu zemljišne reforme kako bi se poljoprivrednici potaknuli na očuvanje šuma i rijeka; podsjeća da održivi razvoj obalnog turizma Tunisa iziskuje snažno smanjenje koncentracije hotela kako bi se racionalizirala ulaganja i upravljalo obalom;

35. pozdravlja pokretanje projekta „Mobilnost mladih, sigurnost opskrbe hranom i smanjenje ruralnog siromaštva” koji je pokrenula Agencija za promicanje poljoprivrednih ulaganja (AIPA – Agence de promotion des investissements agricoles) kako bi se nudišenjem alternativa u ruralnim područjima radilo na suzbijanju nezaposlenosti mladih; poziva države članice da podupru aktivnosti EU-a tako što će u suradnji s tuniškim vlastima, organizacijama civilnog društva i privatnim sektorom sudjelovati u sektorskim ili tematskim projektima koji bi mogli imati izravan i povoljan učinak na tuniško društvo;

36. pozdravlja programe koje je izradilo Tajništvo Unije za Mediteran, kao što je Med4jobs, kojim se tematizira pitanje zapošljivosti mladih na Sredozemlju; poziva države članice Unije za Mediteran da zaduže glavnog tajnika da u svome radu naglasak stavi na gospodarski i društveni razvoj Tunisa radi potpore konsolidaciji procesa tranzicije;

37. poziva, uzimajući u obzir rast sive ekonomije, na snažniju borbu protiv korupcije kako bi postupak donošenja odluka postao učinkovitiji i transparentniji te kako bi se stvorilo bolje okruženje za ulaganja i poslovanje; pozdravlja osnivanje tuniške Agencije za borbu protiv korupcije, no žali zbog njezina ograničenog proračuna; snažno potiče tuniške vlasti da osnaže njezine kapacitete i djelotvornost te da joj pruže svu potrebnu financijsku i logističku potporu kako bi se zajamčilo dobro funkcioniranje javne uprave i propisnost javne nabave; poziva tuniške vlasti da se pobrinu za to da borba protiv korupcije dobije na vidljivosti;

38. poziva da se ubrza uspostava Nacionalnog vijeća za socijalni dijalog koja je dogovorena 2013.;

39. izražava zabrinutost zbog toga što Tunis ne ostvaruje povrat imovine, uglavnom zbog dugotrajnog i kompliciranog postupka zapljene i repatrijacije imovine; poziva na to da se Tunisu pruži konkretna tehnička podrška za pokretanje istraga te prikupljanje informacija i dokaza potrebnih za povrat imovine;

40. poziva države članice da iskažu potporu i političku volju za ubrzanje povrata zamrznute tuniške imovine; pozdravlja odluku Vijeća od 28. siječnja 2016. da produlji blokiranje imovine za 48 osoba na još jednu godinu;

41. u svrhu lokalnog i regionalnog razvoja zagovara promicanje bržih i sigurnijih prijenosa novčanih doznaka te ulagačkog potencijala Tunizana i sjevernoafrikanaca koji već žive u EU-u;

42. izražava zabrinutost oko održivosti tuniškog duga te poziva na to da se pronađe način na koji bi ga se moglo učiniti održivijim, posebno u kontekstu gospodarske situacije u toj zemlji; poziva na konverziju tuniškog duga u investicijske projekte, posebno u svrhu izgradnje strateške infrastrukture i smanjenja regionalnih nejednakosti, te pozdravlja inicijative u vezi s time; potiče Komisiju i države članice da povećaju broj takvih projekata; poziva države članice da razmotre načine na koje bi Tunis mogao dobiti povlašteno reprogramiranje duga i na koje bi se struktura njegova duga diversificirala;

43. pozdravlja projekte EU-a u području otvaranja radnih mjesta i strukovnog obrazovanja kao što je IRADA; preporučuje korištenje sredstava u okviru europske politike susjedstva za dodatnu pomoć malim i srednjim poduzećima; ističe da su MSP-ovi ključni za rast Tunisa te bi stoga trebali dobiti potporu EU-a; potiče razvoj programa za osnivanje poduzeća posebno usmjerenih na žene i mlade kako bi ih se osposobilo za poslovno upravljanje te im se omogućio pristup

Srijeda 14. rujna 2016.

financijskoj potpori radi jačanja sektora MSP-ova; preporučuje Tunisu da čim prije poduzme odgovarajuće mjere kako bi mogao u cijelosti iskoristiti Programa EU-a za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME); smatra da, kako bi se potaknulo kreditiranje malih i srednjih poduzeća iz privatnih izvora, treba reformirati nedovoljno kapitaliziran bankovni sektor, uključujući jačanje sposobnosti sektora kreditnih jamstava; pozdravlja nedavne programe *twinning* za Tunišku središnju banku radi podupiranja modernizacije bankovnog sektora;

44. predlaže da se stručnost EU-a u području regionalnih fondova i smanjenja regionalnih nejednakosti iskoristi za poticanje regionalnog razvoja u Tunisu i smanjenje nejednakosti; traži potporu međunarodnih partnera i financijskih institucija radi poboljšanja i širenja nacionalne infrastrukture (npr. autocesta, željeznica, luka, zračnih luka i telekomunikacijskih mreža) i bolje integracije ruralnih i kontinentalnih sredina;

45. potiče spajanje instrumenta za europsko susjedstvo s paneuropskim inicijativama kao što je energetska unija; istovremeno potiče veću sjevernoafričku regionalnu suradnju u konkretnim problemima poput pošumljavanja i gospodarenja vodama, kao i veću društveno-gospodarsku integraciju te rast trgovine u sjevernoj Africi; podsjeća da Unija za Mediteran pruža potporu konkretnim projektima u regiji te da bi je u tom smislu trebalo uključiti u projekte koje Europska unija vodi u Tunisu;

46. poziva na to da se suradnja EU-a više usredotoči na zeleno gospodarstvo i održiv razvoj te da se poveća korištenje obnovljivih izvora energija, kao i na bolje gospodarenje vodama i otpadom, posebno s obzirom na visoki potencijal Tunisa u sektoru obnovljivih izvora energije; pozdravlja projekte kao što su čišćenje jezera Bizerte, koji je podržala Unija za Mediteran, krovovi s biljkama u Ghar el Melhu i korištenje organskim otpadom u Beji;

47. pozdravlja integraciju euro-mediteranskih tržišta električnom energijom kao važnog elementa energetske suradnje s južnim susjedima; smatra da bi Elmed projekt omogućio dvosmjernu trgovinu električnom energijom između sjevera i juga Mediterana, od čega bi koristili imali svi partneri kada je riječ o sigurnosti, stabilnosti i pristupačnosti opskrbe energijom;

III. – Sigurnost i obrana

48. duboko je zabrinut zbog neizravnog utjecaja na sigurnosnu situaciju u Tunisu koja proistječe iz, između ostalog, nestabilnosti u Libiji; prima na znanje izgradnju zida na dijelu granice s Libijom; izražava zabrinutost zbog velikog broja tuniških stranih boraca u redovima Daiša i drugih terorističkih skupina; naglašava da je borba protiv krijumčarenja oružja važna sastavnica borbe protiv terorizma; naglašava nužnost reforme tuniške obavještajne službe uz poštovanje vladavine prava i konvencija o ljudskim pravima;

49. zabrinut je zbog terorističkog napada u pograničnom gradu Ben Guerdane odmah nakon bombardiranja u Sabrathi, što pokazuje da je tuniško-libijska granica i dalje vrlo propusna; izražava zabrinutost zbog situacije u Libiji i poziva sve strane u Libiji na konstruktivan dijalog s vladom nacionalnog jedinstva; naglašava da je EU spreman ponuditi sigurnosnu podršku na zahtjev vlade nacionalnog jedinstva te da se ponovno treba uspostaviti sigurnosna koordinacija između Tunisa i Libije; predlaže da se u partnerstvu s tuniškim vlastima ispita mogućnost uspostave misija EU-a za pomoć na granicama u Tunisu;

50. uviđa da su siromaštvo i socijalna isključenost među glavnim uzrocima radikalizacije; stoga poziva na bolju socijalnu uključenost mladih kako bi im se omogućilo stabilno zaposlenje i spriječilo da ih terorističke organizacije novače kao borce; preporučuje da se stručno znanje prikupljeno u okviru inicijative međunarodnih organizacija poput centra Hedayah iskoristi kako bi se razvile lokalne i regionalne strategije za suzbijanje nasilnog ekstremizma; poziva na podizanje razine osviještenosti o tim postojećim mrežama ili sličnim inicijativama u Tunisu;

Srijeda 14. rujna 2016.

51. poziva tunišku vladu da donese strategiju za postupanje sa stranim borcima koji se vraćaju u zemlju, na primjer povezivanjem kazni i preventivnih mjera s programima deradikalizacije i rehabilitacije kako bi im se omogućila reintegracija u društvo, čime bi se smanjili budući rizici; poziva na sveobuhvatniju strategiju za sprječavanje radikalizacije u zatvorima i pritvornim centrima; poziva na usmjeravanje pozornosti na bolje obrazovanje i suzbijanje radikalizacije među mladima;

52. uviđa da je terorizam zajednički izazov koji iziskuje zajednički odgovor i da je suradnja između EU-a i Tunisa u području sigurnosti i borbe protiv terorizma nedavno pojačana, i to pokretanjem ambicioznog programa za potporu reformi sigurnosnog sektora;

53. podržava mirovni proces te političku pomirbu pod vodstvom UN-a u Libiji i njihovu ključnu ulogu u stabiliziranju šire regije i jačanju sigurnosti i reformi u Tunisu;

54. pozdravlja proces koordinacije pomoći u području sigurnosti koji je pokrenuo Tunis i u kojemu EU ima aktivnu ulogu; ističe da bi EU trebao podupirati Tunis u izgradnji državnih struktura za bavljenje sa sigurnosnim pitanjima; pozdravlja rezultate skupine G7+3 postignute u sigurnosnoj suradnji; poziva na brzu primjenu programa koji se trenutačno provode i na jačanje sigurnosne pomoći Tunisu, s naglaskom na sigurnosti granica, zaštiti turističke infrastrukture i borbi protiv zajedničke terorističke prijetnje; međutim, potiče tuniške vlasti da odgovor na takve prijetnje bude razmjeran radi zaštite demokratskih sloboda i temeljnih prava; poziva na pružanje pune potpore nadležnim tuniškim tijelima, uvođenje mjesta savjetnika za nacionalnu sigurnost te razmjenu najboljih praksi u području sigurnosti između država članica i Tunisa, s naglaskom na osposobljavanju sigurnosnog osoblja i poštovanju ljudskih prava; poziva na sustavne procjene iz perspektive ljudskih prava potpore EU-a Tunisu u području sigurnosti;

55. izražava duboku zabrinutost zbog Zakona 22/2015 o borbi protiv terorizma, koji je u srpnju 2015. donijela tuniška Skupština predstavnika, a koji smrtnu kaznu propisuje kao moguću sankciju za niz „terorističkih” kaznenih djela; izražava zabrinutost zbog više odredbi zakona o suzbijanju terorizma; naglašava da bi taj zakon mogao ozbiljno ugroziti građanske slobode i poštovanje ljudskih prava u Tunisu; poziva tuniške vlasti da se nastave pridržavati moratorija na izvršenje smrtne kazne; podsjeća da je prema tuniškom pravu smrtna kazna već predviđena za zločine poput ubojstva i silovanja, iako od 1991. nije zabilježeno nijedno pogubljenje; naglašava da, iako je Tunis jedna od najizloženijih zemalja terorističkim prijetnjama, države moraju u potpunosti poštovati ljudska prava u borbi protiv terorizma; naglašava da je europska politika susjedstva usko vezana za poštovanje ljudskih prava i međunarodno pravo i podsjeća na snažno protivljenje EU-a smrtnoj kazni;

56. pozdravlja činjenicu da je u Zakon 22/2015 o suzbijanju terorizma uvedena odredba o pravnoj zaštiti novinarskih izvora te o kriminalizaciji neovlaštenog nadzora koji provodi vlada;

57. pozdravlja činjenicu da je u studenom 2015. pokrenut program EU-a za pomoć reformi sigurnosnog sektora u Tunisu, s posebnim naglaskom na restrukturiranje službi sigurnosti i nadzora nad granicama te obavještajnih službi, te to što su 18. travnja 2016. na sjednici Vijeća za pridruživanje između EU-a i Tunisa obje strane izrazile spremnost da taj program provedu učinkovito i brzo;

58. poziva na promicanje logike ciljeva, a ne puku potporu instrumentima politike, u okviru jasne strateške vizije usredotočene na prevenciju, pružanje potpore Skupštini predstavnika u izradi zakonodavstva te osnivanju ureda tužitelja za suzbijanje terorizma;

59. pozdravlja snažniji politički dijalog između EU-a i Tunisa u borbi protiv terorizma; naglašava važnost zaštite ljudskih prava u kontekstu protuterorističkih mjera;

Srijeda 14. rujna 2016.

60. poziva na povećanu suradnju s agencijama EU-a poput Europolu i pritom primjećuje da Tunis nije na popisu trećih država s kojima Europol namjerava sklopiti sporazume; poziva Vijeće da razmotri uvrštenje Tunisa na popis trećih država; zahtijeva da se izradi procjena učinka te suradnje i da se prije odobrenja sporazuma predstavi na zajedničkoj sjednici Odbora za vanjske poslove (AFET) i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE); pozdravlja činjenicu da je Eurojust uspostavio kontaktnu točku s Tunisom i Eurojustov poziv vlastima te zemlje da pojačaju suradnju i uspostave drugu kontaktnu točku posebno nadležnu za terorizam; poziva tunišku vladu da što je prije moguće pruži odgovarajući odgovor na te prijedloge;

IV. – Mobilnost, istraživanje, obrazovanje i kultura

61. pozdravlja Partnerstvo za mobilnost između EU-a i Tunisa potpisano u ožujku 2014. te poziva na njegovu brzu provedbu; poziva na novu viznu politiku za Tunis i na sklapanje sporazuma o ponovnom prihvatu; napominje da su partnerstva za mobilnost, iako u nadležnosti država članica, uvrštena u prijedlog EU-a u sklopu europske politike susjedstva; preporučuje da države članice iskažu solidarnost s Tunisom, i to potpomaganjem izdavanja viza za poduzetnike, učitelje, studente, istraživače, umjetnike itd.;

62. potiče EU da sklapa partnerstva u području mobilnosti s partnerskim zemljama južnog susjedstva kako bi se omogućilo pojednostavnjenje viznog režima, zajedno sa sporazumima o ponovnom prihvatu; poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama razvije mogućnosti za sustave cirkularne migracije kojima bi se otvorile sigurne i zakonite rute za migrante; osuđuje trgovanje ljudima, čije su najčešće žrtve žene, i naglašava važnost jačanja suradnje s partnerskim zemljama radi borbe protiv toga; napominje da je izdavanje dugoročnih viza s više ulazaka, umjesto kratkoročnih viza, najbolji način da se smanji nezakonita migracija, uključujući krijumčarenje i trgovinu ljudima; preporučuje Tunisu da u skladu s međunarodnim pravom izmijeni zakon iz 2004. o kriminalizaciji pojedinaca koji su bez odobrenja napustili područje Tunisa;

63. poziva tuniške vlasti da blisko surađuju s državama članicama radi suzbijanja organiziranih oblika nezakonite imigracije;

64. podsjeća da su misije, poput misije EUNAVFOR MED, pozitivan i djelotvoran način borbe protiv trgovanja ljudima; poziva EU da i dalje intenzivira takve operacije i da u njih uključi partnerske zemlje poput Tunisa;

65. pozdravlja partnerstvo između EU-a i Tunisa u području istraživanja i inovacije te sudjelovanje Tunisa u okvirnom programu Obzor 2020.; naglašava da bi dosljedna znanstvena istraživačko-tehnološka razvojna politika bila poticaj ulaganju u istraživanje i razvoj, prijenos istraživanja i inovacija u privatni sektor i stvaranje novih poduzeća; ističe da bi Tunis trebao postati punopravni sudionik programa Erasmus + kako bi se razvila daljnja razmjena sveučilišnih studenata; izražava zabrinutost zbog sve većih poteškoća s kojima se suočavaju tuniški studenti koji dolaze na studij u Europu; poziva na provođenje „politike pozitivne diskriminacije“, posebno kada je riječ o mladim studentima iz slabije razvijenih regija, i to tako da im se pruže poticaji koji će im omogućiti da sudjeluju u takvim programima; poziva Tunis da prilagodi i prioritizira partnerstva za razvoj vještina u području stranih jezika, inženjerstva, obnovljivih izvora energije, znanosti i računarstva, što su područja koja imaju najvišu stopu zaposlenosti;

66. poziva Komisiju da potiče razvoj partnerstva među školama, sveučilištima i istraživačkim centrima i da jača zajedničke projekte cjeloživotnog učenja, posebno u područjima učenja jezika, novih tehnologija, promicanja obrazovanja žena i poduzetništva;

67. poziva na pojačano partnerstvo u kreativnom, kulturnom, sportskom i audiovizualnom sektoru te u području narodnog obrazovanja i života u zajednici jačanjem mreža i inicijativa za veći međukulturni dijalog, vrednovanje zajedničke povijesne i arheološke baštine iz rimskog doba, mobilnost aktera i veću cirkulaciju kulturnih i audiovizualnih sadržaja i njihovo promicanje, među ostalim u sklopu festivala i izložbi; potiče Tunis da sudjeluje u programu Kreativna Europa;

Srijeda 14. rujna 2016.

68. preporučuje institucijama EU-a, a posebno delegaciji EU-a u Tunisu, da se u komunikaciji s javnosti te prilikom objave natječaja za podnošenje ponuda i poziva na iskaz interesa služe arapskim jezikom; naglašava važnost toga da tuniška vlada informira građane o svojim aktivnostima;

69. smatra da je uporaba arapskog jezika nužna kako bi se zajamčilo sudjelovanje civilnog društva u odnosima EU-a i Tunisa, posebno u kontekstu pregovora o sporazumu o slobodnoj trgovini;

o

o o

70. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vladi Republike Tunisa i predsjedniku tuniške Skupštine narodnih predstavnika.

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0346

Socijalni damping u EU**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o socijalnom dampingu u Europskoj uniji (2015/2255(INI))**
(2018/C 204/13)*Europski parlament,*

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 5. Ugovora o Europskoj uniji i članak 56., članak 153. stavak 5. i članak 154. UFEU-a,
- uzimajući u obzir temeljnu slobodu kretanja radnika (članak 45. UFEU-a) i slobodno kretanje usluga (članak 56. UFEU-a),
- uzimajući u obzir članke 151. i 153. i članak 9. UFEU-a kojim se jamči odgovarajuća socijalna zaštita,
- uzimajući u obzir Direktivu 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir trajnu provedbu Direktive 2014/67/EU,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze („Rim I“) ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ SL L 18, 21.1.1997., str. 1.⁽²⁾ SL L 159, 28.5.2014., str. 11.⁽³⁾ SL L 166, 30.4.2004., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 284, 30.10.2009., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 177, 4.7.2008., str. 6.⁽⁶⁾ SL L 300, 14.11.2009., str. 72.⁽⁷⁾ SL L 300, 14.11.2009., str. 51.

Srijeda 14. rujna 2016.

- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 ⁽¹⁾ te Direktivu 2002/15/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o organizaciji radnog vremena osoba koje obavljaju mobilne djelatnosti cestovnog prijevoza ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ) br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu unutar država članica (pomorska kabotaža) ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir prijedlog direktive Vijeća o potrebnim uvjetima u vezi s posadom plovila kojima se osigurava redoviti putnički i trajektni promet među državama članicama (COM(1998)0251),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 1999/63/EZ od 21. lipnja 1999. o Sporazumu o organizaciji radnog vremena pomoraca koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Savez sindikata transportnih radnika u Europskoj uniji (FST) ⁽⁵⁾, kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o učinkovitim inspekcijama rada kao strategiji za poboljšanje radnih uvjeta u Europi ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Odluku (EU) 2016/344 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o uspostavi Europske platforme za poboljšanje suradnje u području sprečavanja i odvracanja od neprijavljenog rada ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir temeljne standarde rada koje je uspostavila Međunarodna organizacija rada (ILO – International Labour Organisation) te njezine konvencije i preporuke o administraciji rada i inspekcijama rada koje su međunarodno mjerilo za jamčenje primjene pravnih odredbi o uvjetima rada i zaštitom radnika,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda naslovljeno „Upućeni radnici u Europskoj uniji” (2010.) ⁽⁹⁾ i nacionalna izvješća,
- uzimajući u obzir Eurofoundov Europski rječnik industrijskih odnosa ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. svibnja 2015. naslovljenu „Bolja regulativa za bolje rezultate – Agenda EU-a” (COM(2015)0215),
- uzimajući u obzir studiju Parlamenta iz 2015. naslovljenu „Socijalna i radna prava u EU-u i zakon o unutarnjem tržištu EU-a”,
- uzimajući u obzir studiju Komisije iz 2015. „Studija o sustavima utvrđivanja plaća i minimalnim plaćama koje su primjenjive na upućene radnike u skladu s Direktivom 96/71/EZ u odabranom broju država članica i sektora”,

⁽¹⁾ SL L 102, 11.4.2006., str. 1.

⁽²⁾ SL L 80, 23.3.2002., str. 35.

⁽³⁾ SL L 293, 31.10.2008., str. 3.

⁽⁴⁾ SL L 364, 12.12.1992., str. 7.

⁽⁵⁾ SL L 167, 2.7.1999., str. 33.

⁽⁶⁾ SL L 124, 20.5.2009., str. 30.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0012.

⁽⁸⁾ SL L 65, 11.3.2016., str. 12.

⁽⁹⁾ <http://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2010/working-conditions-industrial-relations/posted-workers-in-the-european-union>

⁽¹⁰⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/industrial-relations-dictionary>

Srijeda 14. rujna 2016.

- uzimajući u obzir studiju iz 2015., koju je provelo Sveučilište u Gentu i financirala Komisija, naslovljenu „Atipični načini zapošljavanja u zrakoplovstvu”,
- uzimajući u obzir govor predsjednika Europske komisije o stanju u Uniji održan 9. rujna 2015. u Europskom parlamentu,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te mišljenja Odbora za promet i turizam i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0255/2016),
 - A. budući da neprijavljeni rad i lažno samozapošljavanje mogu prouzročiti narušavanja tržišnoga natjecanja koja dovode do dugoročne štete za sustave socijalne sigurnosti, porasta broja nesigurnih radnih mjesta i narušavanja razine zaštite radnika te općenite kvalitete poslova i stoga ih treba suzbijati; budući da rastući trend izdvajanja poslova i podugovaranja može stvoriti uvjete za zlouporabu ili zaobilazanje postojećih radnih i socijalnih zakona; budući da je rješavanje takvih zlouporaba ključno radi održavanja slobode kretanja na unutarnjem tržištu i solidarnosti unutar Unije;
 - B. budući da su slobodno kretanje radnika, kako je utvrđeno člankom 45. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, sloboda poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga temeljna načela unutarnjeg tržišta;
 - C. budući da se Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, čije su potpisnice sve države članice, utvrđuje da se mora osigurati jednakost muškaraca i žena u svim područjima; budući da je, uzimajući u obzir socijalni damping, ključni izazov za EU povećanje razine zaposlenosti među ženama, poboljšanje položaja žena na tržištu rada i ukidanje razlika među spolovima;
 - D. budući da je jedno od glavnih načela politika EU-a socijalna kohezija, što znači stalno i trajno usklađivanje plaća i zajamčena socijalna zaštita za sve radnike, i lokalni i mobilne; budući da u Uniji i dalje postoje znatne razlike u uvjetima rada i plaćama te budući da je uzlazna socijalna konvergencija ključna za blagostanje i povećanu unutarnju potražnju u cijeloj Uniji; budući da su razlike u plaći među glavnim razlozima odlaska radnika iz svojih matičnih zemalja;
 - E. budući da su u članku 9. UFEU-a promicanje visoke stope zaposlenosti, jamčenje odgovarajuće socijalne zaštite, borba protiv socijalne isključenosti te visoka razina obrazovanja, osposobljavanja i zaštite zdravlja ljudi utvrđeni kao temeljna načela Unije; budući da se nejednakost produbljuje kao posljedica krize i visokih stopa nezaposlenosti u većini država članica;
 - F. budući da razlika u plaćama između žena i muškaraca i dalje postoji te da je unatoč postojećem zakonodavstvu EU-a i preporukama iz neobvezujućih propisa napredak u tom području iznimno ograničen; budući da se zbog socijalnog dampinga i razlika u plaćama između žena i muškaraca situacija pogoršava, što dovodi do razlika u mirovinama zbog kojih su starije žene izložene većem riziku od siromaštva nego stariji muškarci;
 - G. budući da se trgovina ljudima, osobito trgovina ženama, i to ne samo iz trećih zemalja u države EU-a nego i među državama EU-a, često povezuje s lažnim ugovorima o radu;
 - H. uzimajući u obzir rastuće područje „socijalnog dampinga” kao rezultat radnih odnosa koji imaju izvanteritorijalna obilježja;

Srijeda 14. rujna 2016.

- I. budući da su zaštita i sigurnost putnika te odgovarajući radni uvjeti u prometnom sektoru uvelike međusobno povezani;
- J. budući da je uspostava jedinstvenog europskog prometnog prostora potvrđeno kao krajnji cilj Bijele knjige o prometu iz 2011.;
- K. budući da je Komisija najavila da tijekom 2016. namjerava predložiti nove inicijative povezane s cestovnim prometom, uključujući socijalne aspekte;
- L. budući da je sektor cestovnoga prometa ključan za društvo i gospodarstvo Europske unije i obuhvaća gotovo tri četvrtine (72 %) ukupnog domaćeg prijevoza tereta; budući da se tim prijevozom prevozi više putnika nego nadzemnim i podzemnim željeznicama zajedno te zapošljava više od 2,2 % ukupnog radnog stanovništva EU-a (5 milijuna ljudi);
- M. budući da su dobri radni uvjeti koji štite fizičko i mentalno zdravlje temeljno pravo radnika ⁽¹⁾ te imaju pozitivne vrijednosti sami po sebi;
- N. budući da je 15. srpnja 2014. i u svojem govoru o stanju u Uniji iz 2015. predsjednik Komisije Jean-Claude Juncker istaknuo potrebu za pravednijim tržištem rada koje je uistinu više paneuropsko, a to se može postići promicanjem i zaštitom „slobodnog kretanja građana kao jednog od temeljnih prava naše Unije, uz izbjegavanje zlouporabe i rizika od socijalnog dampinga“;
- O. budući da je Sud Europske unije u svojoj presudi u slučaju C-341/05 *Laval* od 18. prosinca 2007. ⁽²⁾ istaknuo pravo na kolektivno djelovanje protiv mogućeg socijalnog dampinga te je naglasio da takvo djelovanje mora biti razmjerno kako se ne bi ograničile temeljne slobode EU-a, kao što je sloboda pružanja usluga;
- P. budući da Europsku socijalnu povelju treba priznati kao izraz konsenzusa među državama članicama u području temeljnih socijalnih prava;
- Q. budući da porast štetnih praksi i povećanje provođenja socijalnog dampinga oslabljuju potporu načelu unutarnjeg tržišta i konkurentnost poduzeća, posebice MSP-ova, dovode u pitanje prava europskih radnika i povjerenje u europsku integraciju te čine ključnom istinsku socijalnu konvergenciju; budući da su u tom pogledu glavni sektori poljoprivreda, graditeljstvo, izgradnja, priprema hrane i hrana, prijevoz, zdravstvo, skrb i kućanske usluge;
- R. budući da su načelo jednakog postupanja prema radnicima unutar Europske unije i ključna socijalna konvergencija na jedinstvenom tržištu važni; budući da je člankom 45. UFEU-a utvrđeno da sloboda kretanja podrazumijeva ukidanje svake diskriminacije na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u vezi sa zapošljavanjem, primicima od rada i ostalim uvjetima rada i zapošljavanja;
- S. budući da je damping, socijalan, fiskalan ili ekološki, u suprotnosti s europskim vrijednostima jer ugrožava zaštitu prava građana EU-a ⁽³⁾;
- T. budući da većina država članica i dalje nije prenijela Direktivu 2014/67/EU, iako je rok za to bio 18. lipnja 2016.; budući da je važno procijeniti učinak provedbe te direktive nakon što se prenese u svim državama članicama kako bi se utvrdio njezin stvarni učinak u borbi protiv raznih vrsta prijevare utvrđene u kontekstu upućivanja radnika i zaštite upućenih radnika;

⁽¹⁾ Članak 31. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima: „Svaki radnik ima pravo na radne uvjete kojima se čuvaju njegovo zdravlje, sigurnost i dostojanstvo.“

⁽²⁾ EU:C:2007:809.

⁽³⁾ Vidi usvojene tekstove, P8_TA(2015)0252.

Srijeda 14. rujna 2016.

- U. budući da upućeni radnici čine otprilike 0,7 % ukupne radne snage EU-a ⁽¹⁾;
- V. budući da je broj upućenih radnika u Uniji iznosi 1,92 milijuna, uglavnom u sektorima izgradnje (43,7 % svih upućenih radnika), usluga, prijevoza, komunikacije i poljoprivrede;
- W. budući da je slobodno kretanje osoba ključno za europski projekt te je također preduvjet za postizanje gospodarskih i socijalnih ciljeva te ciljeva teritorijalne kohezije radi ostvarivanja čvrste i održive razine konkurentnosti u svim državama članicama;
- X. budući da je Sud Europske unije u svojoj presudi u slučaju C-396/13 istaknuo da je Direktiva 96/71/EZ namijenjena, s jedne strane, kako bi se zajamčilo pošteno natjecanje između domaćih poduzeća i poduzeća koja pružaju transnacionalne usluge te, s druge strane, kako bi se zajamčilo da se jezgra obveznih pravila kojima se utvrđuje minimalna zaštita u državi članici domaćinu primjenjuje na upućene radnike;
- Y. budući da bi upućivanje radnika trebalo olakšati razmjenu vještina i stručnog iskustva, a ne biti uzrok socijalnog dampinga;
- Z. budući da savezi europskih poslodavaca i sindikati mogu imati važnu ulogu u borbi protiv socijalnog dampinga;
- AA. budući da je preuzeta obveza o nepovećavanju financijskog opterećenja za poduzeća, posebice MSP-ove;
- AB. budući da utvrđivanje plaća u nadležnosti države članice;
- AC. budući da je Sud Europske unije u svojoj presudi u slučaju C-396/13 istaknuo da je država članica domaćin nadležna za određivanje razine minimalne plaće i metode izračuna te za procjenu primijenjenih kriterija;
- AD. budući da je predsjednik Komisije naveo da „isti posao na istom mjestu treba jednako platiti” ⁽²⁾; budući da je potrebno pravno objašnjenje te izjave i njezine primjene;

I. Jačanje kontrole i koordinacije država članica i koordinacije među njima

1. smatra da, s obzirom na to da ne postoji pravno priznata i univerzalno korištena definicija socijalnog dampinga, koncept obuhvaća širok raspon namjerno štetnih praksi i izbjegavanje postojećeg europskog i nacionalnog zakonodavstva (uključujući zakone i univerzalno primjenjive kolektivne ugovore), čime se omogućuje razvoj nepošteno konkurencije nezakonitim umanjivanjem troškova radne snage i rada te dolazi do kršenja prava radnika i iskorištavanja radnika; smatra da posljedice tih praksi i situacija mogu imati učinak u pogledu triju dimenzija:
 - gospodarski aspekt: korištenje određenih gospodarskih subjekata nezakonitim praksama kao što su neprijavljeni rad ili štetne prakse, kao što je lažno samozapošljavanje, može dovesti do velikih poremećaja na tržištu koji su pogubni za vjerodostojna poduzeća, osobito MSP-ove;
 - socijalni aspekt: socijalni damping može dovesti do situacije diskriminacije i nepoštenog postupanja među radnicima u EU-u te im uskratiti učinkovito ostvarivanje socijalnih i radnih prava, uključujući u pogledu plaće i socijalne zaštite;
 - financijski i proračunski aspekt: neplaćanje dospjelih doprinosa za socijalno osiguranje i poreza kao rezultat socijalnog dampinga predstavlja prijetnju financijskoj održivosti sustava socijalne sigurnosti i javnim financijama država članica;

⁽¹⁾ Vidi Pacolet, Jozef i De Wispelaere, Frederic: „Upućivanje radnika: Izvješće o prijenosnim dokumentima A1 izdanima 2012. i 2013.”, str. 15. U skladu s podacima Eurostata, 2013. godine cjelokupnu radnu snagu EU-a činilo je 243 milijuna ljudi (Pregled istraživanja o radnoj snazi iz 2013., Eurostat (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Labour_force_survey_overview_2013).

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines_en.pdf

Srijeda 14. rujna 2016.

2. vjeruje da je ključno osigurati ravnopravne uvjete i pošteno natjecanje u cijelom EU-u te iskorijeniti socijalni damping; naglašava da inspektorati rada i/ili socijalni partneri imaju ulogu u provedbi prava radnika, određivanju dostojanstvene plaće u skladu sa zakonom i praksom država članica te u pružanju savjetovanja i smjernica poslodavcima; ističe da je 28 država članica ratificiralo Konvenciji br. 81 Međunarodne organizacije rada o inspekciji rada te poziva države članice da zajamče provođenje svih njezinih odredbi; poziva Komisiju da podupre države članice u uspostavljanju učinkovitih i djelotvornih inspektorata rada te da izradi preporuku koja se temelji na Konvenciji br. 81 Međunarodne organizacije rada o inspekciji rada kako bi se osigurala sukladnost sa standardima rada i zaštitom radnika, uključujući odredbe povezane s radnim vremenom, sigurnošću i zdravljem; podsjeća na važnu ulogu koju socijalni partneri imaju u jamčenju sukladnosti s postojećim zakonodavstvom;

3. poziva države članice da povećaju djelotvornost i da osiguraju odgovarajući broj osoblja i resursa za svoja kontrolna tijela (uključujući socijalne inspektorate i/ili inspektorate, agencije rada i urede za vezu), uključujući za tumačenje i prevođenje, među ostalim, razmjenom najboljih praksi; poziva države članice da ostvare referentnu vrijednost od jednog inspektora rada na 10 000 radnika, kao što je preporučila Međunarodna organizacija rada, te da se pobrinu da budu odgovarajuće opremljeni za provođenje europskog zakonodavstva u području slobodnoga kretanja radnika i usluga;

4. poziva države članice da poboljšaju prekograničnu suradnju između usluga inspekcije te elektroničke razmjene informacija i podataka kako bi se poboljšala djelotvornost kontrola namijenjenih za borbu protiv socijalne prijevare i njezinu sprečavanju, lažnog samozapošljavanja i neprijavljenog rada, istodobno uvažavajući važnost zaštite podataka te u cilju obvezne suradnje i uzajamne pomoći među državama članicama; potiče države članice da na razini Unije sastave programe stručnog osposobljavanja za inspektore, da utvrde nove tehnike koje se upotrebljavaju za izbjegavanje pravila te da organiziraju prekograničnu suradnju; potvrđuje rad Komisije u financiranju uzajamnih programa učenja za inspektore rada u državama članicama; naglašava važnost toga da se nacionalnim inspektoratima rada i/ili socijalnim partnerima zajamči pristup svim učinkovitim radnim mjestima i povezanim mjestima stanovanja koje omogućuje poslodavac, kad je to dopušteno na temelju nacionalnog zakona i s dužnim poštovanjem privatnosti, ako je to preduvjet koji im omogućuje da obavljaju svoj posao i provjere slučajeve socijalnog dampinga; preporučuje da Komisija razmotri pretvaranje projekata Eurodetachementa u stalnu platformu za razmjenu, zajedničko osposobljavanje i suradnju inspektora rada (i javnih dužnosnika iz ureda za vezu za upućene radnike) koji su uključeni u kontrolu i praćenje platforme koja bi mogla biti uključena u Europsku platformu za rješavanje neprijavljenog rada ili raditi u koordinaciji s njom;

5. potiče države članice da uspostave, ako je to primjenjivo, *ad hoc* bilateralne radne skupine i, po potrebi, multilateralne radne skupine, uključujući nadležna nacionalna tijela i inspektore rada, radi provedbe, podložne odobrenju svih dotičnih država članica, prekogranične provjere na licu mjesta, u skladu s nacionalnim zakonom država članica u kojima se kontrola provodi, u slučajevima u kojima se sumnja na socijalni damping, rad u nezakonitim uvjetima ili prijevaru te radi utvrđivanja fiktivnih društava, prijevornih agencija za zapošljavanje i zlouporaba pravila koje dovode do iskorištavanja radnika; ističe da bi te radne skupine mogle raditi u koordinaciji s Europskom platformom za rješavanje neprijavljenog rada i Odborom viših inspektora rada kako bi se ograničio povezani financijski teret te kako bi mogli stvoriti mrežu nacionalnih usluga socijalne inspekcije radi promicanja razmjene informacija; smatra da je poštena dobra suradnja među nacionalnim tijelima i socijalnim partnerima kao ključni dio napora za dokidanje socijalnog dampinga i osiguravanje pravednog tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu;

6. poziva Komisiju i države članice da osiguraju učinkovitiju provedbu postojećeg zakonodavstva i da prošire suradnju među tijelima država članica koja su odgovorna za inspekcije rada, posebice u pogledu prekograničnih inspekcija rada; pozdravlja pokretanje Europske platforme za rješavanje neprijavljenog rada i ciljeva koje je postavila radi proširenja suradnje u sprečavanju i odvratanju od neprijavljenog rada; nada se da će ta platforma pomoći u otkrivanju i rješavanju slučajeva kršenja nacionalnog i EU-ova zakona o radu te odredbi EU-a o slobodnom kretanju radnika, slobodi poslovnog nastana i slobodi pružanja usluga;

Srijeda 14. rujna 2016.

7. naglašava potrebu da se djelovanje protiv kršenja socijalnih prava upotpuni borbom protiv poreznih prijevара i poreznih utaja kako bi se jamčilo pošteno natjecanje i ravnomjerni uvjeti za poduzeća;
8. napominje da su neprijavlivanje ili nepravilne prijave među najčešćim oblicima izbjegavanja pravila o upućivanju; preporučuje da, u slučaju upućivanja, u svim državama članicama postane obvezno dostavljanje prijava najkasnije kad započne pružanje usluga te da bi takve prijave trebalo unijeti u europski registar kojim bi se olakšalo uvid u njih, da se olakša koordinacija među državama članicama te da se ograniče trenutne pravne nesigurnost koje nastaju zbog razlika u postupcima i dokumentima jedne zemlje u usporedbi s drugom;
9. ističe da bi nadležna tijela država članica domaćina, u suradnji s tijelima države pošiljatelja, trebala moći provjeriti pouzdanost obrasca A1 u slučaju ozbiljnih sumnji u to je li radnik zaista upućen; poziva *ad hoc* administrativni radnu skupinu za obrazac A1 da pojača svoje napore poboljšanjem pouzdanosti obrazaca A1 te da istraži mogućnost olakšavanja uvida prikupljanjem obrazaca A1 u jedinstveni digitalni sustav; poziva Komisiju i države članice da poduzmu potrebne mjere kako bi osigurale da Elektronička razmjena podataka u sustavu socijalne sigurnosti (Electronic Exchange of Social Security Information, EESSI) bude potpuno funkcionalna, da se njome koriste sve države članice i da bude osmišljena u skladu s potrebama MSP-ova; naglašava da je poboljšani pristup informacijama za radnike, poslodavce i inspektore rada, na primjer s pomoću jedinstvenog nacionalnog mrežnog mjesta, jedan od ključnih alata u borbi protiv kršenja pravila;
10. poziva države članice da ratificiraju i provedu Konvenciju br. 189 Međunarodne organizacije rada o radnicima u kućanstvu; poziva države članice da uspostave pravne okvire s pomoću koji se omogućuje zakonito zapošljavanje radnika i njegovatelja u kućanstvu kako bi se poslodavcima pružila pravna sigurnost i poštenu uvjeti zapošljavanja te dostojanstveni uvjeti rada za radnike; poziva Komisiju i države članice da procjene uvjete zapošljavanja radnika u kućanstvu i da, po potrebi, podnesu preporuke za poboljšanje u skladu s trenutnim ugovorima (posebice članak 153. stavak 1. UFEU-a), uključujući odgovarajuće osposobljavanje i odredbu o pružanju informacija o pravima i obvezama te kategorije radnika;
11. napominje da su u određenim sektorima socijalnim dampingom najviše pogođene žene, osobito u sektoru rada u kućanstvu i skrbi (posebice kućnoj njezi); poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama ocijeni sve situacije u kojima su žene suočene sa socijalnim dampingom i dampingom plaća ili njihov rad nije prijavljen, kao i postojeće zakonodavstvo EU-a kojim se ta područja reguliraju;
12. poziva države članice da poboljšaju transnacionalnu i lokalnu suradnju između javnih ustanova, sindikata i NVO-a u cilju rješavanja često vrlo složenih problema s kojima se suočavaju radnici migranti te da uzmu u obzir uvjete rada i druge elemente povezane s kvalitetom života, uključujući opće zdravstveno stanje, socijalnu uključenost i smještaj;
13. ističe važnost odredbi Direktive 2014/67/EU o prekograničnoj provedbi financijskih administrativnih kazni i/ili globa koje će pomoći pri uklanjanju kršenja zakonodavstva; smatra da bi nadležna tijela trebala moći nametnuti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće sankcije, uključujući mogućnost obustavljanja pružanja usluga u slučaju ozbiljnih kršenja zakona o upućivanju radnika ili primjenjivih kolektivnih ugovora; smatra da bi iznos takvih globa trebao služiti kao sredstvo odvraćanja te da bi trebalo poboljšati odredbu o informacijama za MSP-ove o primjenjivom zakonodavstvu o upućivanju radnika;
14. poziva države članice da znatno poboljšaju razmjenu informacija povezanih sa socijalnom sigurnosti upućenih radnika u cilju poboljšanja provedbe postojećeg zakonodavstva; podsjeća na svoju žalbu Komisiji o tome da prouči prednosti uvođenja, a po potrebi i omogućivanja, europske kartice socijalnog osiguranja koju nije moguće krivotvoriti ili drugog elektroničkog dokumenta na razini EU-a na kojemu bi se mogli pohraniti svi podaci potrebni za provjeru vlasnikova statusa socijalnog osiguranja na temelju njegova radnog odnosa⁽¹⁾ te sve potrebne informacije povezane s upućivanjem radnika, u strogoj sukladnosti s pravilima o zaštiti podataka, posebice u slučaju obrade osjetljivih osobnih podataka;

⁽¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 14. siječnja 2014. o učinkovitoj inspekciji rada kao strategiji za poboljšanje radnih uvjeta u Europi (usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0012).

Srijeda 14. rujna 2016.

međutim, naglašava da to ni na koji način ne smije ograničiti ili ugroziti pravo nadležnih tijela i socijalnih partnera zemalja domaćina, u skladu s nacionalnim zakonom i praksom, da pregledaju i provedu kontrole i provjere sadržaja podataka takve kartice;

15. poziva na sastavljanje popisa poduzeća na razini EU-a, uključujući fiktivna društva, odgovorna za ozbiljna kršenja europskog radnog i socijalnog zakonodavstva, nakon što prime prethodno upozorenje, kojima se mogu koristiti samo odgovarajuća tijela za inspekciju; poziva da se tim poduzećima uskrati pristup javnim ugovorima, javnim subvencijama i sredstvima EU-a tijekom zakonskog roka;

16. poziva EU i njegove države članice da međusobno razmjenjuju informacije o provedbi, da daju nadležnim nadzornim tijelima bolji pristup podacima zabilježenima u nacionalnim elektroničkim registrima država članica i u Europskom registru poduzeća za cestovni promet (ERRU) te da u popis prekršaja koji vode do gubitka dobre reputacije operatora cestovnog prometa uključe nepoštovanje bilo kojeg dijela mjerodavnog zakonodavstva EU-a; ističe da bi odgovornost za kršenje propisa trebali snositi oni koji izdaju naloge zaposlenicima;

II. Rješavanje regulatornih nedostataka radi provođenja nacionalnog i europskog radnog i socijalnog zakona te rješavanje načela jednakog postupanja i nediskriminacije

17. poziva Komisiju da poduzme radnje za uklanjanje nedostataka utvrđenih u trenutačnim pravilima radi učinkovite borbe protiv socijalnog dampinga te socijalne i fiskalne prijevare;

18. poziva Komisiju da pažljivo prati provedbu Direktive 2014/67/EU i učinkovitost Platforme za rješavanje neprijavljenog rada u borbi protiv pojave fiktivnih poduzeća općenitijom primjenom načela da svako poduzeće treba imati jedno glavno sjedište te osiguravajući da, u slučajevima slobodnog pružanja usluga s pomoću upućenih radnika, svaki uključeni pružatelj usluga provodi „stvarnu djelatnost” u državi članici poslovnog nastana te da stoga bude stvarno poduzeće; podsjeća da je važno da poduzeća imaju „stvarnu djelatnost” u svojoj državi članici podrijetla kao opravdanje za upućivanje radnika; podsjeća na to da je njegov Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja odbio prijedlog direktive o poduzećima s ograničenom odgovornošću s jednim članom jer su neke od predloženih odredbi mogle olakšati stvaranje određene vrste subjekata čije su socijalne i ekonomske aktivnosti lažne i kojima se krše njihove obveze na temelju sporazuma i zakona te koje dovode do gubitka milijardi eura poreznih prihoda; poziva Komisiju da razmotri mogućnost predlaganja transparentnog i dostupnog poslovnog registra za sva poduzeća EU-a i obvezno korištenje EESSI-jem;

19. poziva Komisiju da pokrene novo izvješće o napretku država članica u provedbi nužnih poboljšanja u svojim nacionalnim poreznim upravama i sustavima u svrhu rješavanja poreznih prijevara, kao što je predloženo u komunikaciji Komisije naslovljenoj „Akcijski plan za jačanje borbe protiv poreznih prijevara i utaje poreza” (COM(2012)0722);

20. napominje da se u Direktivi 96/71/EZ upućuje samo na članke 64. i 74. UFEU-a koji se odnose na slobodu pružanja usluga i slobodu poslovnog nastana, dok je jedan od glavnih ciljeva direktive zaštita radnika; nadalje, skreće pozornost na važnost članaka 151. i 153. UFEU-a kojima su postavljeni ciljevi za EU i njegove države članice u vezi s promicanjem zapošljavanja, poboljšanjem životnih i radnih uvjeta, odgovarajućom socijalnom zaštitom, promicanjem socijalnog dijaloga i borbe protiv isključenosti;

21. uviđa rizike povezane s dugim lancima podugovaratelja; podsjeća na to da države članice mogu uspostaviti, uz savjetovanje s relevantnim socijalnim partnerima, mehanizme „solidarne i pojedinačne odgovornosti” na nacionalnoj razini koji se primjenjuju na lokalna i strana poduzeća kako bi se lokalnim i stranim radnicima omogućilo ostvarivanje njihovih prava; podsjeća da je ta mogućnost potvrđena Direktivom 2014/67/EU; poziva Komisiju da pažljivo prati primjenu obveze država članica na temelju te direktive o osiguravanju mjera kojima se jamči da u građevinskom sektoru upućeni radnici u lancima podugovaratelja mogu ugovaratelja čiji je njihov poslodavac izravni podugovaratelj smatrati odgovornim u pogledu poštovanja njihovih prava kao radnika;

Srijeda 14. rujna 2016.

22. napominje probleme u vezi s Direktivom 96/71/EZ i s njezinom provedbom; ističe važnost rješavanja tih problema kako bi se zajamčili poštenu uvjeti rada, poštovanje prava radnika i jednaki uvjeti za upućivanje radnika i lokalna poduzeća u zemlji domaćinu, što je posebice važno za MSP-ove; poziva na pravodobnu provedbu Direktive 2014/67/EU; daje na znanje da prijedlog Komisije za revidiranje Direktive 96/71/EZ uključivanjem ograničenja o razdobljima za upućivanje radnika, uvodeći odredbe o naknadama te definirajući uvjete zapošljavanja kako bi se osiguralo poštovanje načela jednakog postupanja i zabrana bilo kakve diskriminacije na temelju nacionalnosti, kao što je utvrđeno zakonom EU-a od osnivačkih ugovora; ustraje u tome da pravila o upućivanju radnika trebaju biti jasna, razmjerna i opravdana; naglašava potrebu za sukladnost s kolektivnim sporazumima i sustavima industrijskih odnosa zemlje domaćina;

Mobilni radnici: borba protiv socijalnog dampinga u prijevoznj industriji

23. poziva na veću kontrolu propisa o poštovanju radnog vremena i razdoblja odmora u sektoru cestovnog prometa; poziva na poboljšanje kontrolnih uređaja i pravovremeno uvođenje pametnih tahografa za profesionalnu uporabu u cilju jamčenja pravilne, učinkovite i nediskriminirajuće provedbe postojećeg zakonodavstva u državama članicama bez stvaranja nepotrebnog administrativnog opterećenja; poziva Komisiju da procijeni mogućnost uspostave „elektroničkog i integriranog spisa gospodarskog subjekta” za sve gospodarske subjekte koji posluju na temelju licencije Zajednice radi objedinjavanja svih relevantnih podataka o prijevozniku, vozilu i vozaču koji su prikupljeni tijekom provjera na cesti;

24. poziva na jačanje provjera u vezi sa sukladnosti s vremenom za rad, stanje pripravnosti, vožnju i odmor u svim relevantnim sektorima, kao što su izgradnja, priprema hrane, zdravstvo i prijevoz, te na izricanje kazni za ozbiljno nepridržavanje;

25. poziva Komisiju da razmotri mogućnost osnivanja Europske agencije za cestovni promet kako bi u pogledu cestovnog prometa zajamčila pravilnu provedbu zakonodavstva EU-a te promicala standardizaciju i suradnju među svim državama članicama;

26. poziva Komisiju da koordinira i ojača suradnju u pogledu zakonodavstva o cestovnom prometu između nacionalnih tijela, uključujući razmjenu podataka, i drugih nastojanja usmjerenih na podupiranje provedbe zakonodavstva i osiguranje jednakih uvjeta za sve gospodarske subjekte; napominje da je provedba zakonodavstva u tom području ponajprije odgovornost država članica; potiče države članice da blisko surađuju s europskom službom za cestovni nadzor Euro Contrôle Route i europskom mrežom prometne policije (TISPOL) radi poboljšanja primjene zakonodavstva EU-a u području cestovnog prometa jamčenjem jednake i odgovarajuće provedbe;

27. poziva Komisiju da na sve mobilno osoblje u sektoru cestovnog prometa kolektivno primijeni članak 8. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 593/2008 (Rim I), kako je protumačen presudom Suda Europske unije u predmetu *Koelzsch* (C-29/10, presuda Suda (Velikog vijeća) od 15. ožujka 2011.);

28. poziva Komisiju i države članice da razmjene mišljenja radi razjašnjavanja relevantnih odredbi kako bi se moglo razlikovati zaposlenike i samozaposlene radnike u cilju borbe protiv lažnog samozapošljavanja te poziva Komisiju da predloži posebne preporuke na temelju pokazatelja postojanja radnog odnosa u skladu s preporukom Međunarodne organizacije rada br. 198 u vezi s radnim odnosom, pazeći pritom da se ne diskriminira stvarno samozaposlene radnike s malim brojem klijenata; ističe potrebu za praćenjem radnog statusa radnika kao što su piloti zrakoplova i vozači vlakova te njihova radnog odnosa s poduzećima za koja rade; naglašava da problem lažnog samozapošljavanja ima znatne posljedice u pogledu socijalne zaštite radnika i sigurnosti te bi mogao utjecati na pošteno natjecanje;

29. odbacuje novu liberalizaciju kabotaže sve dok se ne osnaži provedba postojećeg pravnog okvira; potiče Komisiju da predloži poboljšana pravila u cilju jamčenja bolje provedbe i olakšavanja praćenja; poziva Komisiju da revidira Direktivu o kombiniranom prijevozu (92/106/EEZ ⁽¹⁾) kako bi se stalo na kraj nepoštenim praksama te poziva na donošenje dodatnih mjera za osiguravanje sukladnosti sa socijalnim zakonodavstvom u vezi s kombiniranim prijevozom;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 92/106/EEZ od 7. prosinca 1992. o utvrđivanju zajedničkih pravila za određene vrste kombiniranog prijevoza robe između država članica (SL L 368, 17.12.1992., str. 38.).

Srijeda 14. rujna 2016.

30. poziva one države članice koje imaju sustav naplate cestarina da kontrolnim službama stave na raspolaganje pristup prikupljenim podacima o cestarinama radi procjene kako bi, između ostaloga, mogle bolje provjeriti kabotaže;

31. preporučuje da, u slučaju akvizicije ili prijenosa vlasništva poduzeća, bude jasno navedeno koji uvjeti nisu zanemareni te se prenose u nove ugovore, u okviru značenja Direktive 2001/23/EZ ⁽¹⁾ o zaštiti prava zaposlenika u slučaju prijenosa poduzeća;

32. poziva na poboljšanje Uredbe (EZ) br. 1008/2008 kako bi se zajamčila obvezujuća primjena nacionalnog zakonodavstva o radu za zračne prijevoznike s operativnim bazama u EU-u i poboljšala definicija „glavnog poslovnog sjedišta” te također, u okviru usklađivanja sustava socijalne sigurnosti i zakona o radu, na usklađivanje definicije „domaće baze” za članove posade s Uredbom (EU) br. 83/2014 ⁽²⁾ i Uredbom (EU) br. 465/2012 ⁽³⁾;

33. poziva Komisiju i države članice da u pogledu Uredbe o Europskoj agenciji za sigurnost zračnog prometa (EASA) i drugom mjerodavnom zakonodavstvu podrže izravni radni odnos kao standardni model te da se ograniči uporaba netipičnih ugovora o radu;

34. poziva da se zaštite socijalna prava letačke i kabinske posade;

35. poziva države članice da revidiraju svoje zakone kako bi se pobrinule da svi ugovori u sektoru zrakoplovstva omogućuju kvalitetno zapošljavanje i dobre uvjete rada; smatra da nesigurnost radnih uvjeta predstavlja veći rizik za sigurnost; naglašava da se konkurentnost ne smije stvarati pod cijenu „rasprodaje” socijalnih zaštitnih mjera za radnike i kvalitete usluga;

36. naglašava da je potrebno ojačati socijalnu dimenziju Strategije zrakoplovstva za Europu koju je 7. prosinca 2015. objavila Komisija jer su kvalitetno zapošljavanje i dobri radni uvjeti izravno povezani s održavanjem sigurnosti i zaštite putnika i osoblja; nadalje, naglašava potrebu da Komisija i države članice prate i zajamče pravilno provođenje nacionalnog socijalnog zakonodavstva i kolektivnih ugovora za zračne prijevoznike s operativnim bazama na teritoriju EU-a; s tim u vezi podsjeća na vezu između socijalnih i ekoloških normi i kvalitete usluga, kao i sigurnosti; uviđa važnost uspostave minimalne razine osposobljenosti za osoblje koje se bavi održavanjem u sektoru civilnog zrakoplovstva; poziva Komisiju da predloži reviziju Uredbe (EZ) br. 868/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o zaštiti od prakse subvencioniranja i nekorektnog određivanja cijena koja uzrokuje štetu zračnim prijevoznicima Zajednice koji pružaju usluge zračnog prijevoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice ⁽⁴⁾ te da analizira uzroke neprovođenja; poziva Komisiju i države članice da revidiraju pravila o početnom osposobljavanju i licenciranju letačke posade u cilju uklanjanja nedostataka koji dovode do iskorištavanja pilota, kao što su ugovori po modelu „plati pa leti”;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na zaštitu prava zaposlenika kod prijenosa poduzeća, pogona ili dijelova poduzeća ili pogona (SL L 82, 22.3.2001., str. 16.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 83/2014 od 29. siječnja 2014. o izmjeni Uredbe (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 28, 31.1.2014., str. 17.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 465/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbe (EZ) br. 987/2009 o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 (SL L 149, 8.6.2012., str. 4.).

⁽⁴⁾ SL L 162, 30.4.2004., str. 1.

Srijeda 14. rujna 2016.

37. poziva Komisiju da ispita mogućnost dodatnog prijedloga o primjenjivim uvjetima rada u pomorskoj industriji, uključujući u pogledu s posadama plovila;

38. smatra da bi u pomorskom sektoru Komisija trebala osigurati potpunu primjenu socijalnog zakonodavstva, uključujući Konvenciju o radu pomoraca iz 2006.; poziva Komisiju i države članice da istraže mjere kojima se potiče zapošljavanje i zadržavanje kvalificiranih pomoraca sa sjedištem u Europi;

Predviđanje izazova povezanih s digitalizacijom gospodarstva

39. podsjeća na važnost povezivanja razvoja digitalnog gospodarstva i ekonomije dijeljenja sa zaštitom radnika u tom novom sektoru u kojemu može doći do fleksibilnijih radnih praksi u oblicima zapošljavanja s nižim standardima u pogledu socijalnog osiguranja, radnog vremena, lokacije rada, osposobljavanja, sudjelovanja radnika i zaštite rada; naglašava da sloboda udruživanja i pravo na kolektivne ugovore moraju biti primjenjivi u kontekstu tih novih oblika rada u skladu s Poveljom EU-a o temeljnim pravima i nacionalnom praksom; naglašava da države članice moraju prilagoditi svoje zakonodavstvo digitalnom gospodarstvu i ekonomiji dijeljenja te poziva Komisiju, države članice i socijalne partnere da brzo ocjene odredbe europskog zakonodavstva koje se odnose na taj sektor i da, po potrebi, sastave prijedloge za reguliranje digitalne i suradničke ekonomije te ekonomije dijeljenja kako bi se osiguralo pošteno natjecanje i zaštita prava radnika;

40. napominje da digitalizacija ima ključni učinak na europska tržišta rada; ističe da, s jedne strane, digitalizacija može stvoriti nove poslovne modele i nova radna mjesta (posebice za visokokvalificirane radnike, ali i za niskokvalificirane radnike), ali da, s druge strane, može dovesti i do nesigurnih oblika zapošljavanja; ističe da je u Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta potrebno uzeti u obzir socijalnu dimenziju kako bi se potpuno iskoristio povezani potencijal zapošljavanja i rasta, pritom osiguravajući visoku razinu zaštite rada; poziva Komisiju da oblikuje jedinstveno digitalno tržište na socijalno pravedan i održiv način; smatra da je postojeće programe socijalne zaštite potrebno prilagoditi potrebama radnika u digitalnom gospodarstvu i ekonomiji dijeljenja kako bi se osigurala odgovarajuća socijalna zaštita za te radnike;

41. podsjeća da se u nekim gospodarskim sektorima, kao što je poljoprivreda, radno vrijeme razlikuje u skladu sa sezonskim ograničenjima;

III. Prema uzlaznoj socijalnoj konvergenciji

42. naglašava prednost temeljnih prava; poziva Komisiju i države članice da podupru i ojačaju socijalni dijalog koji ima ključnu ulogu u postizanju uvjeta rada na visokoj razini; naglašava da zakon o radu i visoki socijalni standardi imaju ključnu ulogu u ponovnoj uspostavi ravnoteže u gospodarstvima, podupiranju prihoda i poticanju ulaganja u kapacitete; ističe da u tom kontekstu zakon EU-a i dokumenti politika moraju poštovati prava i slobode sindikata, biti sukladni s kolektivnim ugovorima i održavati jednako postupanje prema radnicima;

43. poziva Komisiju da poduzme konkretne mjere kako bi pomogla ženama koje su pogođene socijalnim dampingom, usredotočujući sve opće politike i mjere na postizanje jednakosti, uzimajući u obzir aktualnu segregaciju tržišta rada i nejednakost u ugovorima za zapošljavanje, što se očituje u trenutačnim znatnim razlikama u plaćama između žena i muškaraca;

44. ističe da se nejednakost u Europi produbljuje, čime se narušava postizanje ciljeva Europa 2020. u području siromaštva i zapošljavanja;

45. ističe važnost uspostavljanja ekonomskih, fiskalnih i socijalnih mehanizama na teritoriju Unije i/ili europodručju, čime će se životni standardi građana EU-a poboljšati smanjenjem ekonomskih i socijalnih neuravnoteženosti; nadalje, potiče Komisiju da uzme u obzir mišljenja o socijalnim pitanjima u cilju povećanja zaštite radnika s pomoću konvergencije;

Srijeda 14. rujna 2016.

46. podsjeća na obvezu Komisije da uspostavi stup socijalnih prava i ističe potrebu za uzlaznom socijalnom konvergencijom kako bi se postigli ciljevi iz članka 151. UFEU-a; ističe da uspostava kriterija za uspoređivanje različitih nacionalnih socijalnih sustava ne može predstavljati taj stup, nego samo poslužiti kao prethodni analitički okvir; naglašava da donošenje stupa socijalnih prava ne smije dovesti do smanjenja postojećih radnih i socijalnih standarda;
47. napominje različite razine doprinosa radnika i poslodavaca za socijalno osiguranje u državama članicama; poziva Komisiju da ocijeni ekonomski i socijalni učinak tih razlika u kontekstu jedinstvenog tržišta;
48. smatra da su plaće koje radnicima omogućuju dostojanstven život važne za socijalnu koheziju i održavanje produktivnoga gospodarstva; poziva na poštovanje i promicanje kolektivnih ugovora; također preporučuje uspostavljanje donjih granica plaća u obliku nacionalne minimalne plaće, gdje je to primjenjivo, s dužnim poštovanjem praksi svake države članice i nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima u cilju postupnog dostizanja barem 60 % te nacionalne prosječne plaće, ako je moguće, kako bi se izbjegle prekomjerne razlike u plaćama, radi podupiranja ukupne potražnje i gospodarskog oporavka te radi podupiranja uzlazne socijalne konvergencije;
49. napominje moguću vrijednost automatskih stabilizatora; naglašava potrebu da se ti stabilizatori poprate učinkovitim politikama zapošljavanja čiji je glavni cilj stvaranje kvalitetnih radnih mjesta;
50. poziva Komisiju da zajedno s državama članicama razmotri potrebu djelovanja na razini EU-a kako bi se riješili različiti aspekti podugovaranja, uključujući proširivanjem solidarne i pojedinačne odgovornosti u lancu podugovaranja;
51. ističe da svi podizvođači, uključujući agencije za privremeno zapošljavanje koje uglavnom šalju žene u druge države članice kako bi radile u kućanstvu i pružale kućnu njegu, moraju snositi odgovornost za neisplaćivanje plaća i neuplaćivanje doprinosa za socijalno osiguranje te osiguranje u slučaju nesreće, bolesti i ozljeda; ističe da podizvođači također moraju moći pružiti pomoć zaposlenicima ako klijenti s njima loše postupaju ili ih zlostavljaju te u slučaju repatrijacije;
52. poziva Komisiju da istraži mogućnost uspostavljanja instrumenta kojim poduzeća mogu biti podložna većoj obvezi skrbi, za koju mogu snositi odgovornost, u pogledu svojih podružnica i svoji podugovaratelja koji rade u trećim zemljama, kako bi se spriječila kršenja ljudskih prava, korupcija, teška tjelesna ozljeda ili ekološka šteta te kršenje konvencija Međunarodne organizacije rada;
53. smatra da Direktiva 96/71/EZ i pravila o usklađivanju sustava socijalne sigurnosti moraju biti primjenjiva na zapošljavanje radnika upućenih iz treće zemlje, na temelju uredbe 4. modaliteta WTO-a i u okviru trgovinskih sporazuma, radi zaštite od povoljnijeg postupanja poduzeća iz trećih zemalja u usporedbi s onima iz država članica;
54. poziva Komisiju da u najvećoj mogućoj mjeri uzme u obzir preporuke iz te uredbe;
55. naglašava potrebu za boljom usklađenosti raznih europskih politika;
- o
- o o
56. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0349

Filipini**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o Filipinima (2016/2880(RSP))**

(2018/C 204/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o stanju na Filipinima, posebno onu od 8. lipnja 2016. ⁽¹⁾ o Okvirnom sporazumu o partnerstvu i suradnji između Europske unije i Republike Filipina, onu od 14. lipnja 2012. ⁽²⁾ i onu od 21. siječnja 2010. ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice ESVD-a od 3. rujna 2016. o napadu u Davau,
 - uzimajući u obzir diplomatske odnose između Filipina i EU-a (tada Europska ekonomska zajednica (EEZ)) uspostavljene 12. svibnja 1964. imenovanjem veleposlanika Filipina u EEZ-u,
 - uzimajući u obzir status Filipina kao osnivača Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) nakon potpisivanja Deklaracije iz Bangkoka 8. kolovoza 1967.,
 - uzimajući u obzir Okvirni sporazum o partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Filipina, s druge strane,
 - uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika UN-a Ban Ki-moona od 8. lipnja 2016. o očitj potpori izvansudskim pogubljenjima,
 - uzimajući u obzir izjavu izvršnog direktora Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal od 3. kolovoza 2016. o stanju na Filipinima,
 - uzimajući u obzir izjavu o Filipinima od 4. rujna 2016. koju je iznio glasnogovornik glavnog tajnika UN-a,
 - uzimajući u obzir izjavu za medije Vijeća sigurnosti UN-a od 4. rujna 2016. o terorističkom napadu na Filipinima,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da Filipine i Europsku uniju vežu dugotrajni diplomatski, gospodarski, kulturni i politički odnosi;
- B. budući da su demokracija, vladavina prava, ljudska prava i dijalog s organizacijama civilnog društva oduvijek zauzimali važno mjesto u bilateralnim pregovorima između EU-a i Filipina;
- C. budući da nedavno izabranu vladu Filipina očekuju golemi izazovi u vidu borbe protiv nejednakosti i korupcije i vođenja mirovnog procesa u toj zemlji;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0263.⁽²⁾ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 99.⁽³⁾ SL C 305 E, 11.11.2010., str. 11.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- D. budući da je nezakonita trgovina drogom na Filipinima i dalje ozbiljan nacionalni i međunarodni problem; budući da je, prema godišnjem izvješću američkog State Departmenta Kongresu, filipinski Ured za suzbijanje droga, vodeće tijelo za borbu protiv narkotika u zemlji, 2015. izvijestilo da je 8 629 sela ili barangaja (oko 20 % naselja na Filipinima) prijavilo kaznena djela povezana s drogom i budući da se smatra da Filipini imaju najveću stopu konzumacije metamfetamina u istočnoj Aziji;
- E. budući da je jedna od glavnih poruka predsjedničke kampanje Rodriga Dutertea bilo obećanje da će stati na kraj kriminalu povezanom s drogom u cijeloj zemlji; budući da je tijekom svoje predsjedničke kampanje i prvih dana na dužnosti predsjednik Duterte u više navrata snažno poticao tijela kaznenog progona da ubijaju osumnjičene trgovce droge koji se nisu predali i ovisnike;
- F. budući da je predsjednik Duterte javno izjavio da kaznenu odgovornost neće snositi policijski službenici i građani koji su ubili trgovce drogom koji su se opirali uhićenju;
- G. budući da brojke koje je objavila filipinska državna policija pokazuju da je od 1. srpnja do 4. rujna 2016. policija ubila više od tisuću osumnjičenih trgovaca drogom i ovisnika i budući da se u drugim policijskim statistikama odgovornost za ubojstva više od tisuću navodnih trgovaca drogom i ovisnika tijekom protekla dva mjeseca pripisuje nepoznatim naoružanim počiniteljima; budući da je, kako prenosi Al Džezira, uhićeno više od 15 000 osoba osumnjičenih za uporabu droga, uglavnom na temelju glasina i navoda sugrađana, i budući da se njih gotovo 700 000 „dobrovoljno” predalo policiji i prijavilo za liječenje u okviru programa Tokhang kako bi izbjegli da budu na meti policije ili vigilanata;
- H. budući da je 8. lipnja 2016. glavni tajnik UN-a Ban Ki-moon niz izvansudskih pogubljenja osudio kao nezakonit i okarakterizirao ga kao povredu temeljnih prava i sloboda;
- I. budući da su 18. kolovoza 2016. posebna izvjestiteljica UN-a za izvansudska, prijeka ili arbitrarna pogubljenja Agnes Callamard i posebni izvjestitelj UN-a za pravo na zdravlje Dainius Pūras snažno potaknuli Vladu Filipina da stane na kraj trenutačnom valu izvansudskih pogubljenja i ubojstava u kontekstu intenzivirane kampanje za borbu protiv kriminala i droga kojoj su na meti trgovci drogom i ovisnici;
- J. budući da su filipinski Senat i Odbor za ljudska prava započeli svoje neovisne istrage o tim smrtima;
- K. budući da su Filipini jedna od prvih azijskih zemalja koja je ukinula smrtnu kaznu, i to 1987.; budući da je, nakon što je bila ponovno uvedena, smrtna kazna drugi put ukinuta tijekom mandata predsjednika Arroya 2006. godine; budući da je tijekom izborne kampanje predsjednik Duterte pozvao na to da se ona ponovno uvede, u prvom redu za nezakonitu trgovinu drogom, te s obzirom na to da se u Kongresu trenutačno razmatra nacrt zakona;
- L. budući da se drugim nacrtom zakona u Kongresu želi smanjiti dob kaznene odgovornosti s 15 na 9 godina;
- M. budući da je 2. rujna 2016. u bombaškom napadu na tržnici u gradu Davau, za koji su odgovornost preuzeli Abu Sajaf i njegovi saveznici, živote izgubilo najmanje 14 osoba, a dodatnih 70 je ranjeno; budući da filipinske oružane snage i dalje provode vojnu ofenzivu protiv militantata Abu Sajafa odanih IS-u u južnoj pokrajini Sulu;
- N. budući da je nakon napada filipinska vlada proglasila „nacionalno izvanredno stanje zbog nasilja koje je izmaklo svakoj kontroli u Mindanau”;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- O. budući da su filipinska Vlada i Nacionalna demokratska fronta Filipina 26. kolovoza 2016. pod pokroviteljstvom norveške Vlade potpisali primirje na neodređeno vrijeme, što je golem napredak u četrdesetsedmogodišnjem gerilskom ratovanju, u kojem je prema procjenama živote izgubilo 40 000 ljudi;
- P. budući da će 2017. Filipini predsjedati ASEAN-u i da je predsjednik Duterte najavio „da će tijekom filipinskog predsjedanja ASEAN biti istaknut kao model regionalizma i globalni igrač kojemu je interes stanovništva na prvom mjestu“;
1. oštro osuđuje napad na noćnu tržnicu u gradu Davau od 2. rujna 2016. i izražava sućut obiteljima žrtava; ističe da odgovorni za ta ubijanja moraju odgovarati, ali poziva delegaciju EU-a da pomno prati „vladavinu bezakonja“ u toj zemlji; snažno potiče sve zemlje, u skladu s njihovim obvezama na temelju međunarodnog prava i relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a, da u tom pogledu aktivno surađuju s Vladom Filipina i svim drugim mjerodavnim tijelima;
 2. oštro osuđuje trgovinu drogom i zloporabu droga na Filipinima; ističe da su protuzakonite droge prijetnja mladima na Filipinima i jedan od najozbiljnijih društvenih problema;
 3. shvaća da visoke razine ovisnosti o drogama i posljedice toga negativno utječu na milijune osoba na Filipinima; međutim, izražava golemu zabrinutost zbog iznimno velikog broja osoba ubijenih u policijskim operacijama i od strane skupina vigilanata u kontekstu intenzivirane kampanje protiv kriminala i droga kojoj su na meti trgovci drogom i ovisnici te snažno potiče Vladu Filipina da stane na kraj trenutačnom valu izvansudskih pogubljenja i ubojstava;
 4. pozdravlja namjeru Vlade da smanji visoke stope kriminala i korupcije u toj zemlji, no poziva je da donese konkretne, sveobuhvatne politike i programe koji će se između ostalog baviti prevencijom i rehabilitacijom, a ne isključivo nasilnom represijom;
 5. odlučno pozdravlja inicijativu predsjednika Dutertea da dade zamah mirovnom procesu s Nacionalnom demokratskom frontom Filipina i s nestrpljenjem iščekuje završetak tog sukoba u vrlo skoroj budućnosti, s obzirom na to da bi prema planu pregovora konačan dogovor o završetku tog oružanog sukoba mogao biti postignut u roku od godinu dana;
 6. ističe da odgovor na nezakonito trgovanje drogom mora u potpunosti poštovati nacionalne i međunarodne obveze;
 7. snažno potiče vlasti da se pobrinu za poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda u skladu s međunarodnim normama u pogledu ljudskih prava i međunarodnim instrumentima koje su Filipini ratificirali;
 8. potiče vlasti da smjesta pokrenu istragu o iznimno visokom broju osoba ubijenih u policijskim operacijama;
 9. napominje da je Ured UN-a za droge i kriminal (UNODC) spreman na još veću suradnju s Filipinima radi privođenja trgovaca drogom pravdi primjerenim pravnim jamstvima u skladu s međunarodnim standardima i normama;
 10. preporučuje da se smjesta uvede nacionalni mehanizam za prevenciju mučenja, kako je predviđeno Konvencijom protiv mučenja i njezinim Fakultativnim protokolom;
 11. snažno potiče Vladu Filipina da osudi aktivnosti skupina vigilanata i istraži njihovu odgovornost u ubojstvima; snažno potiče filipinske vlasti da smjesta provedu temeljitu, djelotvornu i nepristranu istragu kako bi identificirale sve odgovorne, izvele ih pred nadležni i nepristrani sud te da primjenjuju kaznene sankcije propisane zakonom;
 12. traži od Vlade Filipina da zajamči primjerenu zaštitu za borbe za ljudska prava, sindikaliste i novinare;

Četvrtak 15. rujna 2016.

13. pozdravlja angažman predsjednika Duterte u vezi s programima rehabilitacije te poziva EU da podrži Vladu u njezinim nastojanjima da ovisnicima pruži adekvatnu pomoć u odvikavanju od droga i da nastavi pružati podršku reformama filipinskog kaznenog pravosuđa;
 14. preporučuje da Filipini bez odgađanja ratificiraju Konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnih nestanaka i da u nacionalnom zakonodavstvu kriminaliziraju nasilne nestanke i izvansudska pogubljenja;
 15. snažno potiče filipinski Kongres da se suzdrži od ponovnog uvođenja smrtne kazne i spuštanja dobi kaznene odgovornosti;
 16. napominje da svi empirijski dokazi upućuju na to da se smrtnom kaznom ne bi smanjila delinkvencija među ovisnicima te da bi se njome poništila velika postignuća u filipinskom pravosudnom sustavu;
 17. snažno potiče EU da se koristi svim dostupnim instrumentima kako bi pomogao Vladi Filipina da se pridržava svojih međunarodnih obveza u području ljudskih prava, ponajprije u sklopu Okvirnog sporazuma;
 18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama država članica, Vladi i parlamentu Filipina, vladama država članica ASEAN-a, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava te glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0350

Somalija**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o Somaliji (2016/2881(RSP))**

(2018/C 204/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Somaliji,
- uzimajući u obzir izjave glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje o napadima u Somaliji od 27. veljače 2016., 2. lipnja 2016., 26. lipnja 2016., 26. srpnja 2016. i 21. kolovoza 2016.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Somaliji od 18. srpnja 2016. i 15. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu Federice Mogherini, potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o odluci o izbornom modelu za Somaliju 2016.,
- uzimajući u obzir Sporazum o novom dogovoru sklopljen 16. rujna 2013. u Bruxellesu,
- uzimajući u obzir strategiju EU-a za sigurnost i razvoj u Sahelu iz rujna 2011.,
- uzimajući u obzir izvješće UN-a o slobodi izražavanja u Somaliji objavljeno 4. rujna 2016.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2297 (2016) donesenu 7. srpnja 2016.,
- uzimajući u obzir izvješća glavnog tajnika UN-a Vijeću sigurnosti UN-a o Somaliji od 8. siječnja 2016. i 9. svibnja 2016.,
- uzimajući u obzir izvješće radne skupine Vijeća UN-a za ljudska prava o univerzalnom periodičnom pregledu od 13. travnja 2016.,
- uzimajući u obzir činjenicu da je posebni predstavnik glavnog tajnika UN-a u Somaliji Michael Keating osudio bombaški napad na hotel u Mogadishuu od 30. kolovoza 2016.,
- uzimajući u obzir najnoviji univerzalni periodični pregled Somalije pri Vijeću UN-a za ljudska prava iz siječnja 2016.,
- uzimajući u obzir poziv Misije Afričke unije u Somaliji (AMISOM) od 2. rujna 2016. za pomoć u borbi protiv improviziranih eksplozivnih naprava (IED-ova) u Somaliji,
- uzimajući u obzir izjavu AMISOM-a od 26. srpnja 2016. kojom se osuđuju teroristički napadi u Mogadishuu,
- uzimajući u obzir izjavu posebnog predstavnika za Somaliju predsjednice Komisije Afričke unije, veleposlanika Francisca Caetana Madeire, od 30. kolovoza 2016., u kojoj je pohvalio odgovor somalijskih sigurnosnih snaga na napad na hotel u Mogadishuu,
- uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua između AKP-a i EU-a,

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir komunikaciju Vijeća za mir i sigurnost Afričke unije s njegove 455. sjednice od 2. rujna 2014. o prevenciji i suzbijanju terorizma i nasilnog ekstremizma u Africi,
 - uzimajući u obzir mandat Afričkog povjerenstva za ljudska prava i prava naroda za promicanje i zaštitu ljudskih prava i prava naroda u okviru Afričke povelje o ljudskim pravima i pravima naroda,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Organizacije afričkog jedinstva o prevenciji i suzbijanju terorizma donesenu 1999.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da se Somalija nalazi u ključnom prijelaznom razdoblju nakon dva desetljeća građanskog rata, izostanka državne kontrole i terorizma; budući da od 2012., kad je postavljena nova vlada s međunarodnom podrškom, Somalija polagano napreduje prema stabilnosti, no da se nova vlast i dalje suočava s izazovom koji predstavljaju pobunjenici skupine al-Shabaab koja je povezana s Al-Qaidom;
- B. budući da se svjedoči pozitivnom preuzimanju obveza i razvoju politike somalijske vlade kao što je stvaranje neovisnog Nacionalnog povjerenstva za ljudska prava, no unatoč tome nesigurnost i unutarnji politički sukobi umanjuju konkretan napredak u pogledu reforme sektora zakonodavstva i sigurnosti;
- C. budući da se u nedostatku funkcionalne civilne sudske vlasti somalijska vlada služi vojnim sudovima za suđenje civilima, čime se ne jamče prava civilnih optuženika; budući da su dodijeljene široke istražiteljske ovlasti Nacionalnoj obavještajnoj i sigurnosnoj agenciji koja trenutačno nema mandat za provedbu zakona, što dovodi do ozbiljnog kršenja prava na pravičan postupak pritvorenika te agencije;
- D. budući da se somalijski narod bori s posljedicama barbarskih napada ratnih vođa i terorista te da pati zbog njih; budući da je 30. kolovoza 2016. barem 10 ljudi, među kojima je bilo vojnika i civila, stradalo u Mogadishuu ispred Predsjedničke palače; budući da je al-Shabaab 26. srpnja 2016. u Mogadishuu napao vojnu bazu Afričke unije te ubio barem 13 osoba, među kojima i pripadnika UN-a, te da su zadnjih mjeseci prijavljeni i minobacački napadi u kojima je poginulo više od 100 ljudi; budući da je al-Shabaab također i dalje aktivan u Keniji gdje redovito izvršava terorističke napade;
- E. budući da je mirotvorna zadaća Misije Afričke unije u Somaliji (AMISOM), koja broji 22 000 pripadnika, između ostalog smanjiti prijetnju koju predstavljaju al-Shabaab i druge oružane oporbene skupine, zajamčiti sigurnost kako bi se omogućio politički proces na svim razinama, kao i djelovanje u cilju stabilizacije, pomirenja i izgradnje mira u Somaliji te postupno prepustiti sigurnosnu odgovornost somalijskim snagama sigurnosti kada one budu za to spremne; budući da je mandat AMISOM-a produžen do 31. svibnja 2017., što Parlament pozdravlja,
- F. budući da je Uganda, koja sudjeluje s najvećim brojem vojnika, najavila da će do kraja 2017. povući 6 000 vojnika iz Somalije; budući da je Afrička unija najavila da planira potpuno povući svoje snage do kraja 2020. te da će s početkom 2018. odgovornost za sigurnost biti postupno prepuštena somalijskoj vojsci;
- G. budući da su vojne snage AMISOM-a više puta optužene za ozbiljno kršenje ljudskih prava, uključujući nasumično ubijanje i neke slučajeve seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja;
- H. budući da predstojeći izborni proces u Somaliji predstavlja prekretnicu za somalijski narod te će imati dugoročne posljedice za sigurnost, stabilnost i razvoj Somalije i šire regije;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- I. budući da bi se glasanje za zastupnike u Gornjem domu somalijskog Saveznog parlamenta trebalo održati 25. rujna 2016., a za zastupnike u Donjem domu somalijskog Saveznog parlamenta od 24. rujna do 10. listopada 2016.; budući da bi oba doma trebala izabrati predsjednika 30. listopada 2016.;
- J. budući da će izborni proces biti od ključne važnosti za demokratske opće izbore 2020. koje treba organizirati neovisna nacionalna izborna komisija;
- K. budući da je Omar Mohamed Abdulle, predsjednik Savezne skupine za neizravnu provedbu izbora (FIEIT), ponovno potvrdio da će se izborni proces 2016. održati na vrijeme te da će biti transparentan i vjerodostojan;
- L. budući da je i dalje ozbiljno ograničena sloboda izražavanja, koja ima središnju ulogu u izgradnji demokratskih država; budući da prema nedavnom izvješću UN-a o slobodi izražavanja u Somaliji vlada teška situacija s kojom se suočavaju novinari, branitelji ljudskih prava i politički vođe te da se događaju ubojstva, koja izvršavaju većinom pripadnici al-Shabaaba, zastrašivanja i zatvaranja važnih medija; budući da vlasti rijetko istražuju te slučajeve ili kazneno gone počinitelje;
- M. budući da su dodijeljene široke istražiteljske ovlasti Nacionalnoj obavještajnoj i sigurnosnoj agenciji koja trenutačno nema mandat za provedbu zakona, što dovodi do ozbiljnog kršenja prava na pravičan postupak pritvorenika te agencije;
- N. budući da je prema izvješću UN-a utvrđeno 120 slučajeva proizvoljnih uhićenja i pritvaranja medijskih djelatnika između siječnja 2014. i lipnja 2016.; budući da je od siječnja 2015. samo 10 od 48 uhićenih novinara i medijskih zaposlenika izvedeno pred sud;
- O. budući da je Somalija i dalje jedna od zemalja s najvećim i najduže raseljenim stanovništvom na svijetu s 1,1 milijun interno raseljenih osoba od kojih oko 400 000 živi u Mogadishuu te gotovo milijun izbjeglica u regiji Roga Afrike; budući da je Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) izvijestio da je zbog prisilnih deložacija i nesigurnosti zbog trenutačne vojne ofenzive samo u lipnju 2016. raseljeno 28 000 osoba;
- P. budući da se u Keniji nalazi 420 000 Somalijaca u izbjegličkim kampovima, od kojih se njih 350 000 nalazi u kampu u Dadaabu te da su se vlade Somalije i Kenije te UNHCR dogovorile da potpomognu dobrovoljni povratak 10 000 izbjeglica u Somaliju na područja koja nisu pod kontrolom al-Shabaaba; budući da je Kenijska vlada u svibnju 2016. objavila da će se izbjeglički kamp u Dabaabu zatvoriti do kraja godine;
- Q. budući da se djeca i dalje ubijaju, proizvoljno pritvaraju i novače u oružane snage, unatoč tome što je Somalija u siječnju 2015. ratificirala Konvenciju UN-a o pravima djeteta i u studenom 2015. podržala Deklaraciju o sigurnim školama, obvezujući se na poduzimanje konkretnih koraka u cilju zaštite učenika i obrazovnih ustanova;
- R. budući da je EU dodijelio 286 milijuna EUR iz Europskog razvojnog fonda 2014. – 2020. prije svega za provedbu „Sporazuma”, konkretno za izgradnju države i mira, sigurnost opskrbe hranom, otpornost i obrazovanje; budući da EU predano podupire AMISOM Instrumentom mirovne pomoći za Afriku;
1. izražava duboko suosjećanje sa žrtvama nedavnih terorističkih napada u Somaliji i s njihovim obiteljima te iskreno žali zbog gubitka života; istovremeno snažno osuđuje počinitelje tih napada pripisanih pobunjeničkoj skupini al-Shabaab;
 2. poziva na jačanje strukture državne sigurnosti i zaštitu stanovništva te poziva međunarodnu zajednicu da pruži dodatnu potporu AMISOM-u i vladi Somalije u njihovu radu na izgradnji mira i stabilnosti;

Četvrtak 15. rujna 2016.

3. podsjeća da se trajna stabilnost i mir mogu postići samo socijalnom uključenosti, održivim razvojem i dobrim upravljanjem utemeljenim na demokratskim načelima i vladavini prava, uz potpuno poštovanje dostojanstva i prava ljudi;
4. izražava potrebu za sveobuhvatnim dijalogom između socijalnih sektora zemlje, uključujući i klanove i plemena koji čine somalijsku naciju, kako bi se omogućilo međusobno razumijevanje i postigao konsenzus potreban za trajan i stabilan mir;
5. pozdravlja činjenicu da su vlada Somalije i regionalni čelnici podržali novu politiku nacionalne sigurnosti te poziva vladu na bržu provedbu te politike s obzirom na prijetnju koju i dalje predstavlja al-Shabaab;
6. poziva EU i njegove međunarodne partnere da ostanu predani suradnji sa Somalijom pri izgradnji legitimnih institucija i sektora sigurnosti koji bi bio u nadležnosti Somalije kako bi se suzbio terorizam i zaštitili svi ljudi; ističe da je to ključno za konstruktivan razvoj Somalije i sigurnost u cijeloj regiji;
7. poziva Afričku uniju (AU) da zajamči da sve zemlje iz kojih dolaze postrojbe dijele informacije o prijavljenim slučajevima i svojim istragama slučajeva civilnih žrtava s čelijom AMISOM-a za praćenje, analizu i odziv u vezi s civilnim žrtvama (CCTARC) te da se te informacije u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2297 dijele i s UN-om i uključe u operativne planove AMISOM-a;
8. poziva somalijsku vladu i EU da kao dio svojih aktivnosti povezanih s vladavinom prava u Somaliji zajamče da se djelovanje Nacionalne obavještajne i sigurnosne agencije Somalije (NISA) regulira učinkovitim mehanizmima nadzora te da rade na jačanju tehničkog stručnog znanja somalijskog Odjela za kriminalističke istrage za provedbu temeljitih, učinkovitih istraga kojima se poštuju ljudska prava;
9. pozdravlja istragu Afričke unije o navodima seksualnog nasilja od strane postrojbi AMISOM-a i poziva na potpunu provedbu preporuka iz izvješća te u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2272 (2016) poziva Afričku uniju i zemlje iz kojih dolaze postrojbe da zajamče primjerenu i temeljitu istragu tih navoda te da se krivci privedu pravdi;
10. poziva EU na bolji nadzor i izgradnju kapaciteta kako bi se zajamčilo da će AMISOM odgovarati za svoja nedjela, posebno s obzirom na činjenicu da je EU odgovoran za veći dio njegova financiranja;
11. ističe da je od 2012. do danas ostvaren ohrabrujući napredak u pogledu uključivijih izbora i odgovornije vlade; pozdravlja odluku Nacionalnog foruma vodstva o promicanju uspostave i registracije političkih stranaka u sljedeće dvije godine u iščekivanju izbora 2020. utemeljenih na načelu „jedna osoba – jedan glas“, kao i pokušaj ponovne izgradnje državnih institucija te usvajanje važnih novih zakona o političkim strankama i o osnivanju neovisnog Nacionalnog povjerenstva za ljudska prava; pozdravlja odluku da se poveća zastupljenost žena; ističe iznimnu važnost vjerodostojnog, uključivog, transparentnog i odgovornog izbornog procesa kojim će se zajamčiti potrebna legitimnost izabranih čelnika;
12. prepoznaje pozitivne doprinose Potpornog ureda UN-a u Somaliji (UNSOS) u vidu pružanja podrške za uspjehe koje su ostvarili AMISOM i Misija UN-a za pomoć Somaliji (UNSOM) preko postrojbi te financijskim i materijalnim sredstvima, kako bi se zajamčila zaštita civilnog stanovništva u Somaliji;
13. poziva somalijsku nacionalnu vojsku i AMISOM da poduzmu sve što je potrebno kako bi zaustavili svaki pokušaj militantne pobunjeničke skupine al-Shabaab da omete predstojeći izborni postupak; ističe da bi osiguravanje izbornog postupka trebalo biti prioritet;
14. osuđuje činjenicu da sigurnosne snage novače djecu i koriste ih kao vojnike i doušnike te iskorištavaju zatočenu ili odbjegliu djecu vojnike; poziva somalijsku vladu da okonča tu praksu;

Četvrtak 15. rujna 2016.

15. poziva na snažnije mjere za zaštitu djece pogođene oružanim sukobom i za sprečavanje njihova novačenja i iskorištavanja od strane oružanih snaga i skupina; potiče vlasti da s djecom za koju se sumnja da su povezana s al-Shababom postupaju prije svega kao sa žrtvama te da im pritom vodeća načela budu najbolji interesi djeteta i međunarodni standardi zaštite;
 16. podsjeća da bez razvoja nema sigurnosti, a bez sigurnosti nema razvoja; poziva na bolje usklađivanje sigurnosnih i razvojnih mjera kako bi se jačanjem programa promicao gospodarski i socijalni razvoj te suzbijala nerazvijenost, kao i uzroci i temelji terorizma; podsjeća na potrebu da se oslobođenim ljudima pruže osnovne usluge i potpora, prije svega da se zajamči održiva reintegracija izbjeglica koji se vrate u zemlju; ističe potrebu da se ubrza konsolidacija administrativne strukture somalijske države i institucija koje pružaju takve usluge;
 17. potiče države koje su primile izbjeglice iz Somalije da pri vraćanju izbjeglica u Somaliju i dalje budu realistične pri procjeni sigurnosne situacije u mnogim dijelovima te zemlje;
 18. duboko je zabrinut zbog napada na humanitarne djelatnike u Somaliji; ponavlja da je od ključne važnosti pružiti humanitarnu pomoć onima kojima je ona potrebna uz poštovanje načela neovisnosti i neutralnosti;
 19. podsjeća da sloboda izražavanja ima centralnu ulogu u izgradnji demokratske države, posebno u doba političke transformacije; poziva somalijsku vladu na reviziju kaznenog zakona, novog zakona o medijima i drugog zakonodavstva kako bi se zakonodavstvo uskladilo s međunarodnim obvezama Somalije u pogledu prava na slobodu izražavanja i medija;
 20. snažno osuđuje brojna ubojstva i uhićenja te prošireno zastrašivanje, zatvaranja kritičkih medija, konfiskaciju opreme i blokiranje internetskih stranica; poziva somalijske vlasti na hitno djelovanje kojim će zajamčiti da se svako kršenje prava na slobodu izražavanja u potpunosti istraži te da se krivci privedu pravdi;
 21. pohvaljuje činjenicu da su UNSOM i Ured visokog povjerenika UN-a za ljudska prava 4. rujna 2016. objavili izvješće o pravu na slobodu izražavanja u Somaliji, prvo javno izvješće UN-a o ljudskim pravima u Somaliji; poziva UN da nastavi s javnim izvješćivanjem;
 22. poziva vlasti na usvajanje i provedbu prikladnih pravnih okvira te na provedbu potrebnih reformi pravosuđa kako bi se odgovorilo na potrebu naroda za pravdom i zaštitom jer se nekažnjavanje ne smije tolerirati;
 23. izražava zabrinutost zbog sve većeg broja prisilnih deložacija raseljenih osoba iz javnih i privatnih građevina u većim somalijskim gradovima; podsjeća da se deložacije moraju vršiti u skladu s relevantnim nacionalnim i međunarodnim zakonskim okvirima; poziva saveznu vladu Somalije i sve uključene aktere da pronađu konkretna održiva rješenja za probleme raseljenih osoba; poziva vladu Somalije da uz podršku svojih partnera stvori uvjete za dobrovoljan i dostojanstven povratak izbjeglica kad sigurnosna situacija u zemlji to omogući;
 24. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Afričkoj uniji, predsjedniku, premijeru i parlamentu Somalije, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda, Vijeću Ujedinjenih naroda za ljudska prava i Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a.
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0351

Zimbabve

Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o Zimbabveu (2016/2882(RSP))

(2018/C 204/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Zimbabveu,
 - uzimajući u obzir lokalnu izjavu EU-a o nasilju od 12. srpnja 2016.,
 - uzimajući u obzir lokalnu izjavu EU-a o otmici Itaija Dzamare od 9. ožujka 2016.,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2016/220 od 15. veljače 2016. o izmjeni Odluke 2011/101/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Zimbabvea ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Globalni politički sporazum koji su 2008. potpisale tri glavne političke stranke: ZANU PF, MDC-T i MDC,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz lipnja 1981., koju je Zimbabve ratificirao,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz prosinca 1948.,
 - uzimajući u obzir Ustav Zimbabvea,
 - uzimajući u obzir Sporazum iz Cotonoua,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da narod Zimbabvea godinama trpi autoritarni režim na čelu s predsjednikom Mugabeom, koji je još uvijek na vlasti zahvaljujući korupciji, nasilju, namještanju izbora i brutalnom sigurnosnom aparatu; budući da narod Zimbabvea desetljećima nije iskusio istinsku slobodu te da velik broj onih mlađih od 30 godina ni ne zna za drugo osim za život u siromaštvu i pod nasilnom represijom;
- B. budući da u toj krizom pogođenoj zemlji ponovno jačaju nemiri, u kontekstu nestašica gotovine, raširene nezaposlenosti, državne korupcije i nastojanja vlasti da suzbiju slobodu izražavanja i političku oporbu; budući da se razne skupine bore za svoje mjesto na političkoj sceni u iščekivanju razdoblja nakon Mugabeove vladavine;
- C. budući da je od pada koalicijske vlade 2013. napredak koji je Tendai Biti ostvario u pogledu stabilizacije gospodarstva i povećanja državnih prihoda poništen povratkom na sustav političke podobnosti i kleptokracije te na stanje straha; budući da Zimbabve trenutno prolazi kroz najgoru gospodarsku krizu od hiperinflacije 2008.; budući da je vlada praktički bankrotirala;
- D. budući da su od svibnja 2016. tisuće prosvjednika – neformalnih trgovaca, nezaposlenih mladih ljudi, a sada i zaposlenih osoba – izašle na ulice u velikom broju urbanih središta diljem Zimbabvea kako bi prosvjedovale protiv gubitka posla, masovne nezaposlenosti i neuspjeha vlade da zadovolji osnovna ekonomska očekivanja stanovništva, a to znači tržište rada na kojem se nude poslovi, zaposlenici u javnom sektoru koji na vrijeme dobivaju plaću, pouzdana stabilna valuta i režim pristupačnih cijena; budući da samo vojska prima plaću redovito i u valuti koja ima neku vrijednost;

⁽¹⁾ SL L 40, 17.2.2016., str. 11.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- E. budući da je prosvjedni pokret koji predvodi svećenik Evan Mawarire i koji se koristi *hashtagom* #ThisFlag zadobio potporu crkava i srednje klase, koji su se dosad uglavnom klonili ulične politike;
- F. budući da je 6. srpnja 2016. oporbeni pokret #ThisFlag pozvao na nacionalni štrajk u znak prosvjeda protiv vladine inercije kada je riječ o korupciji, nekažnjavanju i siromaštvu; budući da kao rezultat toga većina trgovina i poduzeća u glavnom gradu taj dan nije radila i da su vlasti žestoko reagirale;
- G. budući da je Promise Mkwanzani, vođa #Tajamuke, socijalnog pokreta povezanog sa srpanjskim štrajkom, koji je uhićen i optužen za poticanje na javno nasilje, pušten uz jamčevinu; budući da je još jedna aktivistica pokreta #Tajamuka, Linda Masarira, uhićena tijekom prosvjeda u srpnju 2016. te se još uvijek nalazi u pritvoru;
- H. budući da se mnogo prosvjeda danas organizira preko društvenih medija i budući da su vlasti Zimbabvea blokirale pristup internetu i onemogućile slanje poruka preko aplikacije WhatsApp kako bi spriječile prosvjede;
- I. budući da su tijekom prosvjedâ uhićene stotine ljudi; budući da je 26. kolovoza 2016. došlo do krvavih sukoba u glavnom gradu Harareu kada se policija oglušila na sudsku odluku i nasilno se obrušila na tisuće prosvjednika koji su se okupili pod okriljem Nacionalnog plana izborne reforme kako bi izrazili protivljenje nedovršenim izbornim reformama uoči nestrpljivo iščekivanih općih izbora u Zimbabveu 2018.; budući da je velik broj uhićenih još uvijek u pritvoru, dok se za mnoge ne zna gdje se točno nalaze;
- J. budući da je predsjednik Mugabe na vlasti od proglašenja nezavisnosti 1980. i da se ponovno kandidira te budući da se nekoliko članova njegove vlade izjasnilo protiv poziva na izbornu reformu uoči izbora 2018.;
- K. budući da su veterani borbe za nezavisnost, nekoć Mugabeovi bliski saveznici u vodećoj stranci, bojkotirali njegov govor 8. kolovoza 2016., osudivši njegov pomak prema diktaturi i njegovu nesposobnost da riješi tešku gospodarsku krizu kojom je zemlja pogođena od 2000.; budući da je predsjednik taj bojkot doživio kao izdaju te je u znak odmazde uhitio tri člana Nacionalne udruge veterana borbe za nezavisnost;
- L. budući da se policija 2. rujna 2016. pozvala na zakonski akt 101A kako bi zabranila sve prosvjede u središnjem Harareu, nekoliko sati prije no što je 18 političkih stranaka trebalo održati veliki prosvjed u glavnom gradu;
- M. budući da je 7. rujna 2016. Visoki sud ukinuo tu zabranu na sedam dana i budući da je ta presuda izrečena svega nekoliko dana nakon što se predsjednik Mugabe upleo u neovisnost pravosudnih tijela tako što je zimbabveanske suce oštro kritizirao zbog donošenja „nepromišljenih” presuda koje su dovele do održavanja prosvjeda protiv njegove vladavine;
- N. budući da je zimbabveansko Povjerenstvo za ljudska prava izjavilo da se pomoć u hrani, prikupljena kako bi se pomoglo gladnim seljanima koji pate zbog suše koja je zahvatila cijelu zemlju, dijelila u skladu sa stranačkom pripadnosti, tako da su pripadnici stranke Zanu PF odbijali dati hranu poklonicima oporbene stranke; budući da je vlada Zimbabvea u veljači 2016. proglasila stanje katastrofe, procjenjujući da će otprilike 4,5 milijuna ljudi trebati pomoć u hrani do siječnja 2017. te da skoro polovici seoskog stanovništva prijeti glad;
- O. budući da je 9. ožujka 2016. obilježena prva godišnjica otmice borca za ljudska prava Itaija Dzamare; budući da je Visoki sud vladi naredio da pronađe Dzamaru te da svaka dva tjedna izvještava taj sud o napretku, sve dok se ne otkrije gdje se nalazi;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- P. budući da je Zimbabve potpisnik Sporazuma iz Cotonoua, čijim se člankom 96. utvrđuje da je poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda ključni element suradnje između država AKP-a i EU-a;
- Q. budući da je u veljači 2016. mali broj restriktivnih mjera EU-a izrečenih zimbabveanskom režimu produžen do 20. veljače 2017.; budući da će se zamrzavanje imovine i zabrana putovanja i dalje primjenjivati na predsjednika Mugabea, Grace Mugabe i poduzeće Zimbabwe Defence Industries; budući da će embargo na oružje i dalje biti na snazi; budući da je EU ranije ukinuo restrikcije za 78 osoba i osam tijela;
- R. budući da su u okviru 11. Europskoga razvojnoga fonda Nacionalnom okvirnom programu za Zimbabve za razdoblje između 2014. i 2020. dodijeljena 234 milijuna EUR koja se trebaju usmjeriti u tri glavna sektora: zdravstvo, gospodarski razvoj temeljen na poljoprivredi te upravljanje i jačanje institucija;
1. izražava veliku zabrinutost zbog činjenice da je prethodnih mjeseci poraslo nasilje nad prosvjednicima u Zimbabveu; upozorava na nedavno objavljenu jednomjesečnu zabranu održavanja prosvjeda; poziva vladu i sve strane u Zimbabveu da poštuju pravo na miran prosvjed čiji je cilj upozoriti na pitanja od istinske važnosti i traži od zimbabveanskih vlasti da provedu istragu u vezi s optužbama da su pripadnici zimbabveanske policije prekomjerno koristili silu i na druge načine kršili ljudska prava te da iste pozove na odgovornost;
 2. zabrinut je zbog porasta samovoljnih uhićenja boraca za ljudska prava i osoba koje su sudjelovale u mirnih i zakonitim prosvjedima te traži da se poštuju vladavina prava i Ustav;
 3. poziva zimbabveanske vlasti da smjesta i bezuvjetno puste na slobodu sve političke zatvorenike;
 4. osuđuje nedavne izjave predsjednika Mugabea u kojima je napao tijela pravosudne vlasti u Zimbabveu i traži od zimbabveanskih vlasti da se ne upliću u neovisnost pravosudnih tijela;
 5. podsjeća na to da se Zimbabve na temelju Globalnog političkog sporazuma obvezao zajamčiti da će njegovo zakonodavstvo te njegovi postupci i prakse biti u skladu s međunarodnim načelima ljudskih prava i zakonima o ljudskim pravima, uključujući slobodu okupljanja, udruživanja i izražavanja;
 6. skreće pozornost na osobito težak položaj velikog broja žena u Zimbabveu i nužnost poštovanja ljudskih prava;
 7. smatra da bi Vijeće i Komisija trebali pažljivo razmotriti prikladnost ponovnog uvođenja nekih restriktivnih mjera i pritom naglasiti da će se one ukinuti i da će se osigurati paket pomoći tek kada bude očito da je Zimbabve ostvario napredak prema demokraciji, vladavini prava i poštovanju ljudskih prava te posebno dati do znanja da će se osigurati pomoć u provođenju slobodnog i poštenog izbornog procesa i reforme policije;
 8. poziva da se u cilju razvoja slobodne, napredne i pluralističke demokracije vlast prenese mirno i na temelju slobodnog i poštenog izbornog procesa, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava;
 9. oštro osuđuje ometanje dodjele pomoći u hrani zbog političkih ciljeva; naglašava svoju zabrinutost u pogledu mogućih budućih mjera kojima bi se nanijela šteta poljoprivrednoj proizvodnji te poziva na donošenje mjera za povećanje sigurnosti opskrbe hranom;
 10. i dalje je zabrinut zbog otmice Itaija Dzamare; traži da se poštuju *habeas corpus* i da se osobe odgovorne za njegovu otmicu izvedu pred lice pravde;
 11. ustraje u tvrdnji da EU mora osigurati da se financiranje koje je dodijeljeno Zimbabveu u okviru Nacionalnog okvirnog programa učinkovito usmjeri u relevantne sektore te poziva zimbabveansku vladu da Komisiji omogući nesmetan pristup projektima koje financira EU i da bude otvorenija za primanje tehničke pomoći za provedbu zajednički dogovorenih projekata i programa;

Četvrtak 15. rujna 2016.

12. ističe da je važno da EU u skladu s člancima 8. i 96. Sporazuma iz Cotonoua započne politički dijalog sa zimbabveanskim vlastima i time potvrdi da se EU zalaže za pružanje pomoći lokalnom stanovništvu;
 13. traži od Južnoafričke razvojne zajednice i Commonwealtha da se ponovno angažiraju u tome da se Zimbabveu pomogne da se ponovno okrene demokraciji;
 14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladi i parlamentu Zimbabvea, vladama Južnoafričke razvojne zajednice, Afričkoj uniji, Panafričkom parlamentu, Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a i glavnom tajniku Commonwealtha.
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0356

Prijedlozi rezolucija – Ključni ciljevi za 17. sastanak konferencije ugovornih stranaka CITES-a u Johannesburgu

Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o strateškim ciljevima EU-a za 17. sastanak konferencije ugovornih stranaka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) koja će se održati u Johannesburgu (u Južnoj Africi) od 24. rujna do 5. listopada 2016. (2016/2664(RSP))

(2018/C 204/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir ozbiljnost smanjenja globalne biološke raznolikosti, što predstavlja šesti val masovnog izumiranja vrsta,
 - uzimajući u obzir ulogu šuma i tropskih šuma, koje predstavljaju najveći svjetski kopneni rezervat biološke raznolikosti i ključno su stanište divlje flore i faune te autohtonog stanovništva,
 - uzimajući u obzir nadolazeći 17. sastanak konferencije ugovornih stranaka (CoP 17) Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) koja će se održati u Johannesburgu (u Južnoj Africi) od 24. rujna do 5. listopada 2016.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a 69/314 o suzbijanju nezakonitog trgovanja divljom faunom i florom, usvojenu 30. srpnja 2015.,
 - uzimajući u obzir pitanja upućena Vijeću i Komisiji o ključnim ciljevima konferencije ugovornih stranaka CITES-a u Johannesburgu (u Južnoj Africi) od 24. rujna do 5. listopada 2016. (O-000088/2016 – B8-0711/2016 i O-000089/2016 – B8-0712/2016),
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je CITES najveći svjetski sporazum o očuvanju divljih vrsta, s 181 strankom konvencije, uključujući i EU i njegovih 28 država članica;
- B. budući da je cilj CITES-a osigurati da međunarodna trgovina divljim životinjama i biljkama ne prijeti opstanku tih vrsta u divljini;
- C. budući da, prema Crvenom popisu ugroženih vrsta Međunarodne unije za očuvanje prirode i prirodnih resursa (IUCN), više od 23 000 vrsta prijete izumiranje, što je oko 30 % od ukupno 79 837 vrsta koje je procijenio IUCN;
- D. budući da u vlažnim tropskim šumama živi između 50 % i 80 % kopnenih životinjskih i biljnih vrsta; budući da su ta područja u današnje vrijeme posebno ugrožena, među ostalim zbog komercijalizacije vrsta i posebno zbog eksploatacije tropskih šuma i podzemlja; budući da deforestacija i ilegalna prodaja drveta imaju katastrofalan učinak na očuvanje šumske flore i faune;
- E. budući da se intenzivnim ribolovom, komercijalnim lovom i nereguliranom eksploatacijom mikroorganizama i područja ispod morskog dna nanosi šteta biološkoj raznolikosti mora;
- F. budući da se populacija brojnih vrsta koje se lovi zbog trofeja ubrzano smanjuje; budući da su države članice EU-a prijavile da je u razdoblju od deset godina u njih u obliku lovačkih trofeja uvezeno oko 117 000 primjeraka divljih vrsta koje su uvrštene na CITES-ov popis;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- G. budući da je krijumčarenje divljih vrsta preraslo u transnacionalni organizirani kriminal, što ima vrlo negativne posljedice na biološku raznolikost i život lokalnog stanovništva kojemu se tako onemogućava da na zakonit način ostvaruju prihod, što uzrokuje nesigurnost i nestabilnost;
- H. budući da je nezakonita trgovina divljim životinjskim i biljnim vrstama četvrto najveće crno tržište, nakon tržišta droge, trgovine ljudima i oružjem; budući da internet ima ključnu ulogu u olakšavanju trgovine divljim životinjskim i biljnim vrstama; budući da se i terorističke skupine služe navedenim vrstama trgovine za samofinanciranje; budući da je razina sankcija i kazni za kaznena djela povezana s trgovinom divljim životinjskim i biljnim vrstama nedovoljna;
- I. budući da je korupcija ima središnju ulogu u trgovini divljim životinjskim i biljnim vrstama;
- J. budući da dokazi upućuju na to da se jedinke ulovljene u divljini legaliziraju lažnim dozvolama CITES-a i tvrdnjama o razmnožavanju u zatočeništvu;
- K. budući da je EU veliko tranzitno i odredišno tržište za nezakonitu trgovinu divljim vrstama, posebno za trgovinu pticama, kornjačama, reptilima i biljnim vrstama ⁽¹⁾ koje su navedene u prilogima CITES-a;
- L. budući da se u Europi i svijetu sve veći broj egzotičnih vrsta kojima se nezakonito trguje drži kao kućne ljubimce; budući da bijeg tih životinja može dovesti do njihova nekontroliranog širenja s posljedicama za okoliš te javno zdravlje i sigurnost;
- M. budući da EU i države članice pružaju znatnu financijsku i logističku potporu CITES-u te potporu suzbijanju nezakonitog trgovanja divljim životinjama u mnogim trećima zemljama;
- N. budući da su vrste obuhvaćene CITES-om u prilogima navedene prema statusu očuvanja i razinama međunarodne trgovine i da su Prilogom I. obuhvaćene vrste kojima prijeti izumiranje i za koje je zabranjena komercijalna trgovina, dok su Prilogom II. obuhvaćene vrste čija se trgovina mora držati pod kontrolom kako bi se izbjeglo iskorištavanje nespojivo s njihovim preživljavanjem;
- O. budući da su vrste obuhvaćene Prilogom I. CITES-a strogo zaštićene i da je komercijalna trgovina vrstama iz tog priloga zabranjena, budući da bi svako izdavanje dozvola za prodaju zaplijenjenih jedinki ili proizvoda (primjerice slonovača, proizvodi od tigrova ili rogovi nosoroga) potkopalo cilj Konvencije CITES;
- P. budući da su nastojanja za poboljšanje transparentnosti pri donošenju odluka ključna;
1. pozdravlja pristupanje EU-a CITES-u; pristupanje smatra ključnim korakom kojim će se EU-u osigurati da može nastaviti ostvarivati šire ciljeve svojih politika okoliša i regulirati međunarodnu trgovinu ugroženim vrstama divlje flore i faune te promicati politike održivog razvoja Programa UN-a do 2030.;
 2. posebno pozdravlja činjenicu da EU prvi put sudjeluje kao ugovorna stranka i podržava prijedloge EU-a i država članica, posebno prijedloge rezolucija o korupciji i lovačkim trofejima, te pozdravlja činjenicu da su predložili proširenje popisa vrsta pod zaštitom CITES-a na niz vrsta uvezenih u EU, prvenstveno kao kućni ljubimci te predložene izmjene Rezolucije CITES Conf. 13.7 (Rev. CoP 14) o kontroli trgovine osobnim i kućnim stvarima;
 3. ističe da je zbog pristupanja Europske unije CITES-u pravni status Europske unije u CITES-u transparentniji u odnosu na treće strane Konvencije; vjeruje da je logično i potrebno osigurati da je Europska unija potpuno u stanju ostvariti svoje ciljeve koji proizlaze iz politike okoliša; podsjeća da pristupanje omogućuje Komisiji da u ime Europske unije iznese usklađeno stajalište EU-a u pitanjima povezanim s CITES-om i preuzme važnu ulogu u pregovorima tijekom konferencija stranaka;

⁽¹⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570008/IPOL_STU\(201\)570008_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570008/IPOL_STU(201)570008_EN.pdf)

Četvrtak 15. rujna 2016.

4. ističe da je Europska unija pristupila CITES-u 2015. i da će na konferenciji stranaka CITES-a glasovati s 28 glasova o pitanjima koja potpadaju pod nadležnost EU-a; u tom smislu podržava izmjene poslovnika konferencije stranaka u kojima se odražava tekst Konvencije CITES o glasovanju organizacija za regionalnu gospodarsku integraciju i koje su u skladu s onim što već godinama vrijedi za druge međunarodne ugovore te iznosi prigovor u pogledu računanja broja glasova koji pripadaju Europskoj uniji na temelju broja država članica koje su pravilno akreditirane za sastanak u trenutku glasovanja;
5. pozdravlja nedavno usvojeni akcijski plan EU-a protiv krijumčarenja divljih vrsta kojim se želi spriječiti takvo krijumčarenje tako što će se riješiti njegovi glavni uzroci, poboljšati primjena i provedba postojećih pravila te se učinkovitije boriti protiv organiziranog kriminala povezanog s trgovinom divljim vrstama; pozdravlja uključivanje posebnog poglavlja o jačanju globalnog partnerstva zemalja proizvođača, potrošača i tranzitnih zemalja protiv krijumčarenja divljih vrsta u akcijski plan; poziva EU i njegove države članice da usvoje i provedu ojačani akcijski plan, kojim će pokazati snažnu predanost Europe suzbijanju krijumčarenja divljih vrsta;
6. podržava inicijativu Komisije i država članica da dogovore globalne smjernice o trofejnom lovu u okviru CITES-a kako bi se na međunarodnoj razini bolje kontrolirao održiv izvor lovačkih trofeja vrsta navedenih u Prilozima I. i II.;
7. poziva EU i države članice da se u pogledu zaštite vrsta pridržavaju načela predostrožnosti kod donošenja svih odluka vezanih uz radne dokumente i prijedloge o uvrštavanju na popis (kao što je određeno Rezolucijom Konferencije ugovornih stranaka CITES-a 9.24 (Rev. CoP 16)) – posebno u pogledu uvoza lovačkih trofeja vrsta obuhvaćenih CITES-om – također posebno uzimajući u obzir načelo „korisnik plaća”, načelo preventivnog djelovanja i ekološki pristup; nadalje poziva EU i njegove države članice da promiču uklanjanje izuzeća koja se odnose na dozvole za sve lovačke trofeje u pogledu vrsta obuhvaćenih CITES-om;
8. zahtijeva da se sve odluke u okviru CITES-a/17. konferencije ugovornih stranaka temelje na znanstvenim spoznajama, pomnim analizama i ravnopravnim konzultacijama s državama u kojima su dotične životinje rasprostranjene te da se donose u suradnji s lokalnim zajednicama; ističe da bi se svim regulativama o divljim vrstama trebao poticati angažman ruralne populacije u zaštiti prirode tako da se njihova dobrobit dovede u vezu sa stanjem biološke raznolikosti;
9. potiče ugovorne stranke CITES-a da ojačaju suradnju, koordinaciju i sinergije među konvencijama o biološkoj raznolikosti na svim relevantnim razinama;
10. poziva države članice da osiguraju suradnju, koordinaciju i pravovremenu razmjenu podataka između svih relevantnih službi koje sudjeluju u provedbi Konvencije CITES, a to se osobito odnosi na carinu, policiju, graničnu veterinarsku i fitosanitarnu inspekciju i ostale službe;
11. potiče EU i države članice da promiču i podržavaju inicijative za povećanje zaštite od utjecaja međunarodne trgovine na vrste za koje je Europska unija važno tranzitno ili određeno tržište;
12. zabrinut je zbog činjenice da je granica između zakonite i nezakonite trgovine vrlo tanka kada je riječ o komercijalizaciji vrsta i proizvoda od njih te da zbog kombiniranog učinka ljudske aktivnosti i globalnog zatopljenja velikoj većini divlje flore i faune danas prijeti izumiranje;
13. traži od EU-a da donese zakonodavne odredbe u cilju smanjenja nezakonite trgovine tako što će uvoz, izvoz, prodaju, nabavku ili kupnju divljih životinja i biljaka koje su uzete, posjedovane, prevezene ili prodane uz kršenje zakona zemlje porijekla ili tranzita proglasiti nezakonitima;

Četvrtak 15. rujna 2016.

14. posebno potiče sve države članice da zabrane izvoz neobrađene slonovače kao što to već čine Njemačka, Švedska, Ujedinjena Kraljevina i neke države SAD-a; da obrate veću pozornost na trgovačke certifikate na svojim državnim područjima; da osiguraju učinkovitiju borbu protiv prijevara, posebno na granicama; da pokrenu akcije uništavanja nezakonite slonovače; da postrože kazne za krijumčarenje zaštićenih vrsta (posebno slonova, nosoroga, tigrova, primata, vrsta tropskog drveta);

15. potiče EU i njegove države članice te širi krug ugovornih stranaka CITES-a da nastavno na članke III., IV. i V. Konvencije promiču i podržavaju inicijative kojima bi se unaprijedila dobrobit živih životinja obuhvaćenih CITES-om tijekom trgovine; takvim inicijativama obuhvaćeni su mehanizmi kojima se osigurava da se životinje pripremaju i transportiraju na način da se opasnost od ozljede, narušavanja zdravlja ili okrutnosti svede na najmanju moguću mjeru, da su odredišta prikladno opremljena za njihov smještaj i brigu o njima te da se zapljene živih jedinki provode tako da se vodi briga o njihovoj dobrobiti;

16. zabrinut je zbog potencijalnog učinka „zarade na izumiranju”, tj. kupovanja proizvoda u nadi da će dotične vrste uskoro izumrijeti, na zaštitu ugroženih divljih vrsta; poziva ugovorne stranke i tajništvo CITES-a da provedu dodatna istraživanja o tome pridonose li tomu financijski proizvodi i tehnologije u nastajanju, primjerice bitcoin;

17. potvrđuje da promatrači CITES-a imaju važnu ulogu u pružanju stručnog znanja o vrstama i trgovanju te u davanju podrške u izgradnji kapaciteta ugovornih stranaka;

Transparentnost pri donošenju odluka

18. smatra da je transparentnost pri donošenju odluka u međunarodnim institucijama koje se bave okolišem ključ za njihovo učinkovito djelovanje; pozdravlja sve dobrovoljne i proceduralne napore za povećanje transparentnosti u upravljanju CITES-om; snažno se protivi tajnom glasovanju kao uobičajenoj praksi u okviru CITES-a;

19. pozdravlja odluku donesenu na konferenciji CoP 16 da se od članova odbora za životinje i biljke zahtijeva da dostave izjave o eventualnom sukobu interesa; međutim uviđa da je taj zahtjev temeljen samo na vlastitoj procjeni članova; izražava žaljenje zbog toga što članovi tih odbora još uvijek nisu predali nijednu izjavu o mogućim financijskim sukobima interesa;

20. potiče tajništvo CITES-a da istraži mogućnost za sastavljanje neovisnog odbora za nadzor ili proširenje mandata stalnog odbora koji bi obuhvaćao i neovisno nadzorno tijelo, kako bi se stvorila nadzorna zaštita za odredbe o sukobu interesa;

21. transparentnost smatra prioritetom za sve postupke financiranja i uvjetom za dobro upravljanje te stoga podržava prijedlog rezolucije EU-a o Projektu za sponzoriranje izaslanika ⁽¹⁾;

Izveštavanje

22. smatra da je sljedivost ključna za zakonitu i održivu trgovinu, bilo da se radi o komercijalnoj ili nekomercijalnoj trgovini, te da je u središtu borbe EU-a protiv korupcije, krijumčarenja divljih vrsta i krivolova, što se smatra četvrtim najvećim ilegalnim tržištem na svijetu; u tom pogledu naglašava potrebu da sve ugovorne stranke uvedu sustav elektroničkih dozvola koji bi trebale organizirati sve stranke zajedno i transparentno; međutim, prepoznaje tehničke izazove s kojima se pritom suočavaju neke ugovorne stranke te potiče stavljanje na raspolaganje podrške za izgradnju kapaciteta kako bi se svim strankama omogućila provedba sustava elektroničkih dozvola;

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/cop17/Res%20sponsored%20delegate%20project.pdf>

Četvrtak 15. rujna 2016.

23. pozdravlja odluku sa 16. konferencije ugovornih stranaka o redovitom podnošenju izvješća ugovornih stranaka CITES-a o ilegalnoj trgovini; smatra da je format novog godišnjeg izvješća iz obavijesti CITES-a br. 2016/007 važan korak u smjeru boljeg razumijevanja trgovine divljim vrstama te potiče sve ugovorne stranke CITES-a da točno i redovito izvješćuju o nezakonitoj trgovini koristeći se propisanim formatom;

24. pozdravlja inicijative privatnog sektora, poput onih koje je poduzela Međunarodna udruga zračnih prijevoznika, o uvođenju elektroničkih podataka u prijevozu robe u lancu opskrbe za zračni teret; povećanje broja takvih inicijativa za sljedivost, posebno za prometni sektor, smatra važnim alatom za prikupljanje podataka;

25. naglašava važnost postupka izdavanja dozvola za učinkovito prikupljanje podataka, a time i ključnu ulogu koju imaju tijela nadležna za upravljanje; ponavlja da dozvole moraju izdavati neovisna tijela u skladu s člankom VI. CITES-a;

Krijumčarenje divljih životinja i biljaka i korupcija

26. skreće pozornost na slučajeve korupcije u kojima su akteri u tijelu nadležnom za izdavanje dozvola namjerno izdavali nelegitimne dozvole; poziva tajništvo CITES-a i stalni odbor da te slučajeve tretira kao prioritete i hitne;

27. naglašava da je korupcija prisutna u svim fazama lanca trgovine divljim vrstama i da ona utječe na zemlje podrijetla, tranzita i odredišta te narušava učinkovitost, pravilnu provedbu i konačan uspjeh Konvencije CITES; stoga smatra da su snažne i učinkovite mjere borbe protiv korupcije ključne u borbi protiv krijumčarenja divljih vrsta;

28. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog namjerne zlouporabe izvornih kodova koji se koriste za nezakonitu trgovinu jedinkama ulovljenim u divljini i to prijevremenim korištenjem oznaka namijenjenih jedinkama uzgojenim u zatočeništvu za označavanje jedinki na popisu CITES-a; poziva da se na sastanku COP 17 uvede pouzdan sustav za evidentiranje, nadzor i certificiranje trgovine jedinkama uzgojenim na farmama ili u zatočeništvu i u zemljama proizvođača i u EU-u, kako bi se ta zlouporaba spriječila;

29. potiče ugovorne stranke CITES-a da izrade daljnje smjernice i da podrže razvoj dodatnih tehnika i metoda za raspoznavanje vrsta koje potječu iz uzgoja u zatočeništvu i vrsta iz divljine;

30. osuđuje visoku razinu nezakonitih aktivnosti kojima se krši Konvencija i koje provode organizirane kriminalne skupine i mreže koje često koriste korupciju kako bi olakšale krijumčarenje divljih vrsta i ugrozile napore u provođenju važećih zakona;

31. snažno poziva ugovorne stranke koje još nisu potpisale ili ratificirale Konvenciju UN-a o transnacionalnom organiziranom kriminalu i Konvenciju UN-a protiv korupcije da to učine bez odgode;

32. pozdravlja međunarodnu obvezu iz Rezolucije 69/314 Opće skupštine UN-a (srpanj 2015.) između ostalog o borbi protiv korupcije (članak 10) ⁽¹⁾;

33. podržava inicijative EU-a i država članica u kojima se poziva na aktivniju borbu protiv korupcije na globalnoj razini u okviru CITES-a; snažno poziva ugovorne stranke CITES-a da podrže prijedlog rezolucije EU-a protiv aktivnosti kojima se olakšava korupcija i krši Konvencija;

⁽¹⁾ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/314

Četvrtak 15. rujna 2016.

Provedba

34. poziva na pravovremenu i potpunu primjenu sankcija CITES-a prema ugovornim strankama koje se ne pridržavaju ključnih aspekata CITES-a, a posebno poziva EU i države članice da koriste dostupne mehanizme kako bi potaknuli ugovorne stranke da se pridržavaju Konvencije CITES i ostalih međunarodnih ugovora čiji je cilj očuvanje divljih vrsta i biološke raznolikosti;
35. naglašava važnost zajedničke međunarodne suradnje među svim akterima u lancu provedbe zakona kako bi se osnažili kapaciteti za provedbu zakona na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; pozdravlja njihov doprinos i poziva na još snažniji angažman; ističe važnost osnivanja posebnog tužiteljstva i specijaliziranih policijskih jedinica za veću učinkovitost u borbi protiv nezakonite trgovine divljim životinjskim i biljnim vrstama; naglašava važnost zajedničkih međunarodnih operacija provođenja zakona u okviru Međunarodnog konzorcija za borbu protiv kriminala povezanog s divljom faunom i florom (ICCWC)⁽¹⁾, posebno čestita na uspješnoj akciji COBRA III⁽²⁾; pozdravlja podršku EU-a ICCWC-u;
36. prepoznaje sve rašireniju ilegalnu trgovinu divljih vrsta i proizvoda od divljih vrsta putem interneta i poziva ugovorne stranke CITES-a da se povežu s tijelima kaznenog progona i jedinicama za kiberkriminalitet te Međunarodnim konzorcijem za borbu protiv kriminala povezanog s divljom florom i faunom kako bi utvrdile najbolje prakse i osmislile domaće mjere za hvatanje u koštac s ilegalnom trgovinom putem interneta;
37. poziva ugovorne stranke da donesu i provedu jasne i učinkovite politike za odvratanje od konzumacije proizvoda dobivenih od ranjivih divljih vrsta, da senzibiliziraju potrošače u vezi s posljedicama koje njihova konzumacija ima na divlje vrste i da ih informiraju o opasnostima mreža nezakonite trgovine;
38. poziva ugovorne stranke da podrže razvoj sredstava za život lokalnih zajednica koje su nastanjene u blizini predmetnih divljih vrsta te da te zajednice uključe u borbu protiv krivolova i informiraju ih o posljedicama trgovine vrstama flore i faune kojima prijete izumiranje;
39. poziva na kontinuirani međunarodni angažman kako bi se omogućila dugoročna izgradnja kapaciteta, poboljšala razmjena informacija i obavještajnih podataka te kako bi se koordinirali napori vladinih tijela uloženi u provedbu;
40. od ugovornih stranaka traži da zajamče da će na učinkovit način kazneno goniti osobe odgovorne za kršenja u pogledu divljih vrsta te da će im izreći kaznu razmjernu težini njihovih djela;

Financiranje

41. ističe potrebu da se povećaju financijska sredstva za očuvanje divljih vrsta i programe izgradnje kapaciteta;
42. naglašava potrebu za dodjeljivanjem adekvatnih resursa tajništvu CITES-a, posebno uzimajući u obzir njegove povećane odgovornosti i dodatnu količinu posla; nadalje ističe potrebu da ugovorne stranke CITES-a pravovremeno daju obećane financijske doprinose;
43. poziva stranke da razmisle o povećanju osnovnog proračuna CITES-a koji bi pratio inflaciju i kojim bi se osiguralo ispravno funkcioniranje Konvencije CITES;
44. potiče proširenje financiranja programa izgradnje kapaciteta iz javno-privatnih partnerstava i na ostala područja u okviru Konvencije CITES kao i proširenje izravnog financiranja kako bi se podržala provedba Konvencije;

⁽¹⁾ Članovi ICCWC-a su INTERPOL, tajništvo CITES-a, Svjetska carinska organizacija, Ured UN-a za droge i organizirani kriminal i Svjetska banka.

⁽²⁾ Zajednička međunarodna policijska i carinska akcija iz svibnja 2015.

Četvrtak 15. rujna 2016.

45. pozdravlja dodjelu financijskih sredstava EU-a za Konvenciju CITES iz Europskog fonda za razvoj i poziva EU da nastavi pružati i osiguravati dugoročnu financijsku potporu te da i dugoročno nastavi podupirati konkretnu i ciljanu financijsku pomoć;

Izmjene priloga CITES-u

46. izražava snažnu potporu prijedlozima EU-a i država članica za uvrštenje na popis;

47. poziva sve ugovorne stranke CITES-a i sve stranke koje sudjeluju na sastancima COP 17 da poštuju kriterije za uvrštavanje vrsta u prilog uspostavljene Konvencijom te da zauzmu pristup predostrožnosti kako bi osigurale učinkovitu visoku razinu zaštite ugroženih vrsta; primjećuje da vjerodostojnost CITES-a ovisi o njegovoj sposobnosti da izmjenama popisa odgovara na negativne i pozitivne trendove i stoga pozdravlja mogućnost promjene statusa vrste u nižu kategoriju samo kada je to prikladno, u skladu s prokušanim znanstvenim kriterijima kao dokaz da razvrstavanje na popise u okviru CITES-a dobro funkcionira;

Trgovina afričkim slonovima i slonovačom

48. napominje da, zbog udvostručenja broja slučajeva nezakonitog ubijanja i utrostručenja količine slonovače zaplijenjene tijekom prošlog desetljeća, kriza s kojom se suočavaju afrički slonovi (*Loxodonta africana*), i koja je rezultat krivolova za trgovinu slonovačom, i dalje ima pogubne posljedice i uzrokuje pad broja jedinki diljem Afrike te ugrožava preživljavanje milijuna ljudi, s obzirom na to da nezakonita trgovina slonovačom šteti gospodarskog razvoju, potiče organizirani kriminal, promiče korupciju, potpiruje sukobe i predstavlja prijetnju regionalnoj i nacionalnoj sigurnosti tako što paravojnim skupinama pruža izvor prihoda; stoga poziva EU i njegove države članice da podrže prijedloge kojima bi se ojačala zaštita afričkih slonova i smanjila nezakonita trgovina slonovačom;

49. izražava zadovoljstvo zbog prijedloga koji su podnijeli Benin, Burkina Faso, Srednjoafrička Republika, Čad, Kenija, Liberija, Niger, Nigerija, Senegal, Sri Lanka i Uganda, a podržala Koalicija za afričke slonove, i čiji je cilj uvrstiti sve vrste afričkih slonova u Prilog I, čime bi se pojednostavila provedba zabrane međunarodne trgovine slonovačom i svijetu poslala jasna poruka o odlučnosti da se na svjetskoj razini djeluje protiv izumiranja afričkih slonova;

50. poziva EU i sve ugovorne stranke da zadrže trenutačni moratorij i da se stoga suprotstave prijedlozima Namibije i Zimbabvea o trgovini slonovačom, kojima se traži ukidanje trgovinskih ograničenja povezanih s bilješkama iz Priloga II. u kojima se navodi populacija slonova tih stranaka;

51. primjećuje da su propali pokušaji CITES-a da se smanji krivolov i nezakonita trgovina dozvoljavanjem zakonite prodaje slonovače te da se krijumčarenje slonovače značajno povećalo; poziva na ulaganje dodatnih napora predmetnih stranaka u okviru Nacionalnog akcijskog plana za slonovaču; podržava mjere upravljanja zalihama slonovače i njihovog uništavanja;

52. podsjeća na poziv iz svoje rezolucije od 15. siječnja 2014. o kriminalu ⁽¹⁾ povezanom s divljom florom i faunom, koji se odnosi na svih 28 država članica, da se uvedu moratoriji na sav komercijalan uvoz, izvor i domaću prodaju i kupovinu kljova te neobrađenih i obrađenih proizvoda od slonovače dok populacija divljih slonova više ne bude ugrožena krivolovom; napominje da su Njemačka, Francuska, Nizozemska, Ujedinjena Kraljevina, Austrija, Švedska, Češka, Slovačka i Danska već odlučile ne odobravati izvozne dozvole za „neobrađenu” slonovaču koja potječe iz razdoblja prije sklapanja Konvencije; stoga potiče EU i njegove države članice da zabrane izvoz i uvoz slonovače i zabrane svu komercijalnu prodaju i kupovinu slonovače unutar EU-a;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0031.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Bijeli nosorog

53. izražava žaljenje zbog prijedloga koji je iznio Svazi da se legalizira trgovina rogom njegova domaćeg bijelog nosoroga (*Certotherium simum simum*), čime bi se olakšalo uvođenje roga nosoroga iz krivolova u legalnu trgovinu i potkopali postojeći naponi oko smanjenja potražnje i zabrane domaće trgovine na potrošačkim tržištima te bi se mogao potaknuti krivolov populacije nosoroga u Africi i Aziji; potiče EU i sve ugovorne stranke da se usprotive tom prijedlogu te poziva Svazi da povuče svoj prijedlog;

Afrički lav

54. ističe da je međunarodna trgovina lavljim proizvodima značajno porasla unatoč činjenici da se populacija afričkog lava (*Panthera leo*) dramatično smanjila za 43 % u razdoblju od 21 godine i da je ta vrsta u 12 afričkih zemalja i istrijebljena; poziva EU i sve ugovorne stranke da podupru prijedlog koji su iznijeli Niger, Čad, Côte d'Ivoire, Gabon, Gvineja, Mali, Mauritanija, Nigerija, Ruanda i Togo o uvrštavanju svih populacija afričkog lava u Prilog I. CITES-u;

Ljuskavci

55. primjećuje da su ljuskavci sisavci kojima se na svjetskoj razini najviše trguje, i zbog njihovog mesa i zbog ljuski koje se koriste u tradicionalnoj medicini, zbog čega je svih osam vrsta ljuskavaca u opasnosti od izumiranja (*Manis crassicaudata*, *M. tetradactyla*, *M. tricuspis*, *M. gigantea*, *M. temminckii*, *M. javanica*, *M. pentadactyla*, *M. culionensis*); stoga pozdravlja različite prijedloge za prenošenje svih azijskih i afričkih vrsta ljuskavaca u Prilog I. CITES-u;

Tigrovi i ostale azijske velike mačke

56. poziva EU i sve ugovorne stranke da podrže usvajanje odluka koje je predložio stalni odbor CITES-a i kojima se utvrđuju strogi uvjeti za uzgoj tigrova i trgovinu jedinkama tigrova iz zatočeništva i proizvodima od njih te prijedlog koji je iznijela Indija kojim se ugovorne stranke potiču da dijele slike zaplijenjenih jedinki tigrova te proizvoda od njih, koje bi tijelima kaznenog progona pomogle u prepoznavanju pojedinačnih tigrova prema njihovim jedinstvenim uzorcima pruga; poziva EU da razmotri mogućnost izdvajanja financijskih sredstava za provedbu tih odluka i poziva na to da se farme tigrova zatvore i da se na sastanku COP 17 CITES-a stane na kraj trgovini dijelovima tigrova iz zatočeništva i proizvodima od njih;

Vrste koje se prodaju kao kućni ljubimci

57. primjećuje da na međunarodnoj razini i razini Unije tržište egzotičnih kućnih ljubimaca raste te da je podnesen velik broj prijedloga o uvrštavanju na popise reptila, vodozemaca, ptica, riba i sisavaca koji su ugroženi međunarodnom trgovinom u vezi s tržištem kućnih ljubimaca; poziva sve strane da podrže te prijedloge kako bi se osigurala bolja zaštita od iskorištavanja tih ugroženih vrsta za trgovinu kućnim ljubimcima;

58. poziva države članice EU-a da sastave pozitivan popis egzotičnih i divljih životinja koje se mogu držati kao kućni ljubimci;

Agar i palisandar

59. potvrđuje da je nezakonita sječa šuma jedan od najdestruktivnijih zločina protiv divljih vrsta jer ne ugrožava samo jednu vrstu, nego cijela staništa te da potražnja za palisandrom (*Dalbergia spp.*) na azijskim tržištima i dalje raste; poziva EU i sve ugovorne stranke da podrže prijedlog Argentine, Brazila, Gvatemale i Kenije za uvrštavanje roda *Dalbergia* u Prilog II. CITES-u, uz iznimku vrsta uključenih u Prilog I., jer će taj doprinos biti ključan za napore oko zaustavljanja nezakonite trgovine palisandrom;

Četvrtak 15. rujna 2016.

60. primjećuje da bi se trenutačnim izuzećima iz odredbi CITES-a mogao omogućiti izvoz smolastog praha agara (*Aquilaria spp.* i *Gyrinops spp.*) kao potrošenog praha i ambalažiranje ostalih proizvoda za maloprodaju prije izvoza, čime se izbjegavaju odredbe o uvozu; stoga poziva EU i sve stranke da podrže prijedlog Sjedinjenih Američkih Država o izmjeni bilješke kako bi se izbjegla zakonska rupa u pogledu trgovine ovim vrlo vrijednim aromatičnim drvom;

Ostale vrste

61. poziva EU i sve ugovorne stranke:

- da podrže prijedlog Perua o izmjeni bilješke iz Priloga II. o vikunji (*Vicugna vicugna*) jer će se time uskladiti propisi o označivanju u pogledu međunarodne trgovine tom vrstom;
- da podrže uključivanje indijske lađice (*Nautilda spp.*) u Prilog II., u skladu s prijedlogom Fidžija, Indije, Palaua i Sjedinjenih Američkih Država, s obzirom na to da međunarodna trgovina segmentiranim ljušturama indijskih lađica koje se koriste za nakit i dekoraciju predstavlja ogromnu prijetnju tim biološki ranjivim vrstama;
- da se suprotstave prijedlogu Kanade da se sivi sokol (*Falco peregrinus*) iz Priloga I. premjesti u Prilog II. jer bi to moglo dodatno potaknuti ilegalnu trgovinu tom vrstom koja je već poprimila značajne razmjere;

62. podsjeća da je visokoperajni matulić (*Pterapogon kauderni*) na popisu ugroženih vrsta Međunarodne unije za očuvanje prirode i da je veliki dio vrste izgubljen, uključujući nekoliko čitavih populacija, zbog neprestane visoke tržišne potražnje za akvarije, ponajviše u Europskoj uniji i Sjedinjenim Američkim Državama; stoga poziva Europsku uniju i njezine države članice da podrže uvrštavanje visokoperajnog matulića u Prilog I., a ne u Prilog II.;

63. primjećuje da je međunarodna trgovina sirovim i obrađenim koraljem sve raširenija i da se povećala tržišna potražnja za dragocjenim koraljima, zbog čega se ugrožava njihov opstanak; traži od Europske unije i svih ugovornih stranaka da podrže usvajanje izvješća o dragocjenim koraljima u međunarodnoj trgovini, koje su sastavile Sjedinjene Američke Države;

o

o o

64. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, ugovornim strankama CITES-a i tajništvu CITES-a.

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0357

Izješće o primjeni Direktive o poštanskim uslugama**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o primjeni Direktive o poštanskim uslugama (2016/2010(INI))**

(2018/C 204/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 49. i 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) o slobodi poslovnog nastana i slobodi pružanja usluga unutar Unije,
- uzimajući u obzir članke 101. i 102. UFEU-a o pravilima tržišnog natjecanja koja se primjenjuju na poduzeća,
- uzimajući u obzir članak 14. UFEU-a,
- uzimajući u obzir Protokol (br. 26.) UFEU-a o uslugama od općeg interesa,
- uzimajući u obzir Direktivu 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga ⁽¹⁾, kako je izmijenjena direktivama 2002/39/EZ i 2008/6/EZ (u nastavku „Direktiva o poštanskim uslugama”),
- uzimajući u obzir Odluku Komisije od 10. kolovoza 2010. o osnivanju Skupine europskih regulatora za poštanske usluge ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju sporova s potrošačima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o online rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Izješće Komisije od 17. studenoga 2015. o primjeni Direktive o poštanskim uslugama (COM(2015)0568) i o njemu priloženom radnom dokumentu službi (SWD(2015)0207),

⁽¹⁾ SL L 15, 21.1.1998., str. 14.⁽²⁾ SL C 217, 11.8.2010., str. 7.⁽³⁾ SL L 165, 18.6.2013., str. 63.⁽⁴⁾ SL L 165, 18.6.2013., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 304, 22.11.2011., str. 64.⁽⁶⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. svibnja 2015. naslovljenu „Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu” (COM(2015)0192),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. prosinca 2013. naslovljenu „Plan za ostvarenje jedinstvenog tržišta za dostavu paketa: Izgradnja povjerenja u dostavne usluge i poticanje internetske prodaje” (COM(2013)0886),
 - uzimajući u obzir zelenu knjigu Komisije od 29. studenoga 2012. naslovljenu „Integrirano tržište dostave paketa u svrhu rasta elektroničke trgovine u EU-u” (COM(2012)0698),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. siječnja 2012. naslovljenu „Skladan okvir za uspostavu povjerenja u jedinstveno digitalno tržište za elektroničku trgovinu i mrežne usluge” (COM(2011)0942),
 - uzimajući u obzir bijelu knjigu Komisije od 28. ožujka 2011. naslovljenu „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – put prema konkurentnom prometnom sustavu unutar kojeg se učinkovito gospodari resursima” (COM(2011)0144),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. veljače 2014. o integriranom tržištu dostave paketa u svrhu rasta elektroničke trgovine u EU-u ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o aktu „Prema jedinstvenom digitalnom tržištu” ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za promet i turizam te mišljenja Odbora za proračunski nadzor i mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (A8-0254/2016),
- A. budući da je tržište poštanskih usluga i dalje područje gospodarstva sa snažnim izgledima za rast i povećanje konkurentnosti, unatoč tome što je prema bazi podataka Europske komisije o poštanskoj statistici između 2012. i 2013. korištenje usluge dostave pismenih pošiljki u EU-u u prosjeku palo za 4,85 %, što je u skladu sa smanjenjem količine pismovnih pošiljki tijekom zadnjih 10 godina i što je u velikoj mjeri posljedica postupka zamjene poštanske komunikacije elektroničkom;
- B. budući da je provedba Direktive o poštanskim uslugama pomogla u otvaranju domaćih tržišta konkurenciji u području tržišta pismovnim pošiljkama, ali razvoj je bio spor i nije doveo do ostvarivanja unutarnjeg tržišta za poštanske usluge, pri čemu u većini država članica tim sektorom i dalje dominiraju pružatelji univerzalne usluge;
- C. budući da upotreba informacijskih i komunikacijskih tehnologija neprestano jača sektor poštanskih usluga pružanjem mogućnosti za inovacije i omogućavanjem širenja tržišta;
- D. budući da su novi konkurenti uglavnom usmjereni na velike poslovne korisnike i gusto naseljena područja;
- E. budući da je tržište dostave paketa visoko konkurentan, inovativan i brzorastući sektor koji je između 2008. i 2011. porastao za 33 % u pogledu obujma i da je e-trgovina pokretač za rast tržišta;
- F. budući da raširena upotreba daljinski upravljanih zrakoplovnih sustava (bespilotne letjelice) omogućuje nove, brze, ekološki prihvatljive i učinkovite načine dostave paketa, posebice u područjima niske gustoće naseljenosti te izoliranim i udaljenim područjima;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0067.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0009.

Četvrtak 15. rujna 2016.

G. budući da potrošači i mala poduzeća izvješćuju da ih problemi s dostavom paketa, a posebno visoke cijene, odvraćaju od veće stope prodaje u drugim državama članicama i kupnje iz drugih država članica;

I. Univerzalna usluga: veća neovisnost nacionalnih regulatornih tijela

1. napominje da iako minimalni standardi povezani s obvezom o pružanju univerzalne usluge (poštanske pošiljke do 2 kg, poštanski paketi do 10 odnosno 20 kg, preporučene i vrijednosne pošiljke te druge usluge od općeg gospodarskog interesa kao što su novine i časopisi), koji su u EU-u u prvom redu regulirani jamčenjem osnovnog minimalnog raspona usluga u svim dijelovima EU-a, pri čemu se države članice ne sprječava da primjenjuju više standarde, općenito ispunjavaju potražnju korisnika, određene detaljne zahtjeve koji nisu podložni regulaciji na razini EU-a postavljaju nacionalna regulatorna tijela kojima je povjerena ta zadaća;

2. primjećuje da je primarni zadatak nacionalnih regulatornih tijela ostvariti opći cilj Direktive o poštanskim uslugama kako bi se osiguralo održivo pružanje univerzalne usluge; poziva države članice da podrže ulogu i neovisnost nacionalnih regulatornih tijela i to s pomoću visokih kriterija o stručnim kvalifikacijama za osoblje, zajamčenog poštenog i nediskriminirajućeg pristupa osposobljavanju na radnom mjestu, zajamčenog određenog mandata i pravne zaštite od otpuštanja bez opravdanog razloga te, u slučaju otpuštanja, uz iscrpan popis razloga kojim se ono opravdava (npr. teško kršenje zakona) kako bi nacionalna regulatorna tijela mogla ispunjavati obveze koje su im dodijeljene u skladu s Direktivom o poštanskim uslugama na neutralan, transparentan i pravovremen način;

3. smatra da svako širenje uloge nacionalnih regulatornih tijela u okviru novih propisa na tržištu dostave paketa treba obuhvatiti problem biranja najpogodnijih korisnika u sektoru dostave i utvrditi minimalne standarde za sve operatere kako bi se osiguralo pravedno i ravnopravno tržišno natjecanje;

4. smatra da je obvezu o neovisnosti moguće ispuniti jedino ako su regulatorne zadaće nacionalnih regulatornih tijela strukturno i funkcionalno odvojene od aktivnosti povezanih s vlasništvom ili nadzorom nad poštanskim operaterom; u cilju sprečavanja sukoba interesa, smatra da viši dužnosnici nacionalnih regulatornih tijela ne bi trebali imati mogućnost raditi za javnog poštanskog operatera ili druge zainteresirane strane barem šest mjeseci nakon napuštanja službe u nacionalnom regulatornom tijelu; smatra da u tu svrhu države članice trebaju uvesti zakonodavne odredbe kojima se omogućuje nametanje sankcija za kršenje spomenute obveze;

5. od Komisije traži da olakša i ojača suradnju i koordinaciju između nacionalnih regulatornih tijela kako bi se postigla veća učinkovitost i interoperabilnost u prekograničnoj dostavi i da nadzire regulatorne aktivnosti nacionalnih regulatornih tijela, uključujući pružanje univerzalnih usluga, kako bi se osigurao jedinstven pristup primjeni europskog prava i usklađivanju tržišta poštanskih usluga u EU-u;

6. podsjeća da Direktiva o poštanskim uslugama omogućuje državama članicama da imaju određeni stupanj fleksibilnosti kako bi univerzalna usluga bila u skladu s lokalnim posebnostima te kako bi osigurala dugoročnu održivost pružanja univerzalne usluge, uz istodobno ispunjavanje potreba korisnika i prilagođavanje promjenama u tehničkom, gospodarskom i društvenom okruženju;

7. prima na znanje potvrdu Komisije da se Direktivom o poštanskim uslugama ne zahtijeva nikakva posebna vlasnička struktura za pružatelje univerzalne usluge; smatra da pružateljima univerzalne usluge ne bi trebalo onemogućavati ulaganje u učinkovite i kvalitetne poštanske usluge te uvođenje inovacija na tom području;

II. Održavanje univerzalne usluge i omogućavanje poštenog tržišnog natjecanja: pristup, kvaliteta usluge i potrebe korisnika

8. smatra da trend ide u smjeru sužavanja opsega obveze univerzalne usluge; potiče promicanje većeg izbora za potrošače u cilju definiranja dostave pismovnih pošiljki u okviru obveze pružanja univerzalne usluge; stoga naglašava važnost pružanja visokokvalitetne univerzalne usluge pod povoljnim uvjetima s najmanje pet dana dostave i pet dana prikupljanja tjedno za svakog građanina; napominje da neke države članice radi osiguravanja dugoročne održivosti

Četvrtak 15. rujna 2016.

univerzalne usluge i s obzirom na svoje nacionalne osobitosti i posebne zemljopisne okolnosti dopuštaju određenu fleksibilnost; podsjeća na to da se, iako se u okviru Direktive dopušta određen stupanj fleksibilnosti, u nacionalnim propisima ne bi trebalo ići dalje od toga;

9. podsjeća da se univerzalna usluga mora razvijati kao odgovor na tehničko, gospodarsko i društveno okruženje te potrebe korisnika, te da Direktiva o poštanskim uslugama omogućuje državama članicama da imaju određeni stupanj fleksibilnosti kako bi prilagodile univerzalnu uslugu lokalnim posebnostima da bi osigurale dugoročnu održivost pružanja univerzalne usluge;

10. smatra da se može i mora poboljšati zemljopisna pokrivenost i dostupnost univerzalnih usluga za dostavu paketa, posebno za građane s invaliditetom, osobe sa smanjenom pokretljivošću i one u udaljenim područjima; ističe važnost osiguranja neometanog pristupa poštanskim uslugama i usklađenosti Direktive o poštanskim uslugama s Europskim aktom o pristupačnosti;

11. napominje da je u mnogim državama članicama zbog smanjene količine pismovnih pošiljki sve teže osigurati pružanje univerzalne poštanske usluge; uočava da mnogi imenovani pružatelji univerzalne usluge financiraju pružanje te usluge iz prihoda ostvarenih komercijalnim aktivnostima nepovezanim s univerzalnom poštanskom uslugom, kao što su financijske usluge ili dostava paketa;

12. primjećuje da postoji velik broj slučajeva nepoštenog tržišnog natjecanja u poštanskom sektoru te poziva odgovorno tijelo da sankcionira svako nepropisno ponašanje;

13. poziva države članice i Komisiju da nadziru pružanje poštanskih usluga kao javne usluge kako bi zajamčile da naknada za pružanje javne usluge bude dodijeljena na razmjeran, transparentan i pravedan način;

14. naglašava važnost toga da cijene u okviru obveze pružanja univerzalne usluge moraju biti pristupačne i svim korisnicima omogućavati pristup pruženim uslugama; podsjeća da nacionalna regulatorna tijela moraju jasno definirati pristupačnost za pismovnu pošiljku, a države članice mogu zadržati ili uvesti besplatne poštanske usluge za slijepe i slabovidne osobe;

15. poziva države članice da zadrže teritorijalnu i socijalnu koheziju i pripadajuće zahtjeve kvalitete te napominje da države članice već mogu prilagoditi neke posebne značajke lokalnoj potražnji primjenjujući fleksibilnost koja je predviđena Direktivom 97/67/EZ; priznaje da su poštanske mreže i usluge vrlo važne građanima EU-a; poziva države članice da instrumente državne potpore koriste samo u iznimnim slučajevima, u skladu s politikom EU-a o tržišnom natjecanju, i to na transparentan, nediskriminacijski i primjeren način te da korisnicima osiguraju stalan pristup poštanskim uslugama jamčenjem, gdje je to primjereno, minimalnog broja usluga na istoj pristupnoj točki; poziva Komisiju da osigura da sredstva za naknade budu razmjerna, a postupci javne nabave transparentni i pravedni;

16. traži od država članica da osiguraju da otvaranje tržišta i dalje bude od koristi za sve korisnike, a posebno potrošače te mala i srednja poduzeća, na način da pomno prate kretanja na tržištu; potiče daljnja poboljšanja u brzini, odabiru i pouzdanosti usluga;

17. poziva Komisiju da poboljša trenutačnu definiciju univerzalne usluge kako bi se odredila minimalna zajamčena razina usluge za korisnike, da obvezu pružanja univerzalne usluge prilagodi razvoju na tržištima, uzme u obzir promjene na tržištu u različitim državama članicama i potiče gospodarski rast i socijalnu koheziju; ističe, međutim, da s obzirom na posebna ograničenja svakog tržišta, operaterima valja ostaviti određenu fleksibilnost pri organiziranju univerzalne usluge; poziva države članice da uvedu postupke izdavanja dozvola u skladu s postojećom Direktivom i dodatno usklade postupke izdavanja dozvola i ili/obavješćavanja kako bi umanjile neopravdane prepreke ulasku na unutarnje tržište, a da pritom ne stvore nikakvo bespotrebno administrativno opterećenje;

Četvrtak 15. rujna 2016.

18. ističe da uvođenje postupaka mirenja, koji su lako dostupni i pristupačni, ima obećavajući potencijal u pogledu postizanja jednostavnog i kratkoročnog rješenja i za operatere i potrošače u slučajevima spora; potiče Komisiju da uvede zakonodavstvo o pravima potrošača poštanskih usluga;
19. potiče Komisiju da pri izradi zakonodavnih prijedloga uzme u obzir digitalizaciju i mogućnosti koje donosi, specifične značajke država članica i sveukupne trendove na poštanskom tržištu i tržištu dostave paketa;
20. podsjeća da se izuzeće od plaćanja PDV-a za poštanske usluge mora primijeniti tako da se minimalizira narušavanje tržišnog natjecanja između nekadašnjih monopola i novih sudionika na tržištu, uz istodobno jamčenje dugoročne održivosti obveze pružanja univerzalne usluge, tako da svi operateri mogu nastaviti pružati poštanske usluge diljem Europe; napominje da jamčenje izuzeća od plaćanja PDV-a za usluge koje nisu univerzalna usluga samo postojećem pružatelju usluga, dok drugi pružatelji podliježu plaćanju PDV-a, predstavlja znatnu prepreku razvoju konkurencije na tržištu;
21. poziva Komisiju da zajamči zajedničke jednake uvjete među pružateljima, kako onima u području tradicionalnih poštanskih usluga tako i onima na brzorastućem tržištu dostave paketa, te među postojećim operaterima i novim akterima; predlaže da bi Komisija trebala imati pravo ocijeniti predstavljaju li natječajni postupci nepravedno opterećenje;
22. poziva države članice da vode računa o tome da bivši ovlašteni operateri ne smiju biti ni u prednosti zbog državne potpore ni u nepovoljnom položaju zbog svoje obveze pružanja javne usluge ili naslijeđenih troškova u odnosu na nove aktere;
23. smatra da su konkurencija i tržište pokretači inovacija i razvoja usluga dodane vrijednosti te od Komisije traži da, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti i ekonomske opravdanosti, podrži inovacije u sektoru kako bi se promicale usluge dodane vrijednosti kao što su sustav praćenja, lokacije za preuzimanje/predaju pošiljaka, mogućnost odabira vremena dostave, odgovarajući postupak vraćanja i pristup jednostavnim postupcima upotrebe pravnih lijekova; prepoznaje posao i ulaganja koje su već ostvarili poštanski operateri koji djeluju u tom području;
24. poziva Komisiju da pomno nadzire kako države članice podupiru troškove obveze pružanja univerzalne usluge i druge naslijeđene troškove pružatelja poštanskih usluga u skladu s glavnim skupom pravila za kontrolu državnih potpora u uslugama od općeg gospodarskog interesa (SGEI), (okvir iz 2012. o uslugama od općeg gospodarskog interesa);
25. smatra da bi se kvalitetu poštanske usluge trebalo ocjenjivati prema standardima utvrđenima Direktivom te da bi ona trebala odražavati potrebe potrošača u cilju povećanja interoperabilnosti i kvalitete usluge;
26. prima na znanje da su europski poštanski operateri ostvarili ulaganja u poboljšanje međupovezanosti svojih mreža i uveli inovativne usluge prilagođene korisnicima za potrošače te mala i srednja poduzeća s područja elektroničke maloprodaje koji koriste prekograničnu e-trgovinu; smatra da bi ta ulaganja trebala biti zaštićena uvjetima za ravnopravan pristup;
27. ponovno se izjašnjava u korist Foruma korisnika poštanskih usluga, koji je Komisija uspostavila 2011. i čija je svrha olakšati raspravu među korisnicima, operaterima, sindikatima i ostalim dionicima o pitanjima koja uključuju zadovoljstvo krajnjih korisnika, zahtjeve poslovnih korisnika te načine poboljšanja dostave u okviru e-trgovine; smatra da je taj Forum vrlo koristan i da bi se trebao redovito sastajati kako bi se utvrdila moguća rješenja za poboljšanje poštanskih usluga i usluga dostave paketa;

III. Prekogranična dimenzija i e-trgovina

28. od država članica traži da osiguraju interoperabilnost i poboljšanje poštanskih mreža te, ako postoji nekoliko pružatelja univerzalne usluge, da spriječe prepreke u prometu poštanskih pošiljaka i da omogućе malim i srednjim poduzećima pristup financijski privlačnim uslugama u prekograničnoj dostavi povećanjem transparentnosti tarifa koje primjenjuju poštanski operateri;

Četvrtak 15. rujna 2016.

29. smatra da je dostava paketa visoko konkurentan, inovativan i brzorastući sektor; napominje da su cjenovno pristupačne i pouzdane usluge dostave paketa važne za ostvarivanje jedinstvenog digitalnog tržišta; podsjeća da je otvaranje ovog sektora konkurenciji potaknulo razvoj usluga dodane vrijednosti kao što su sustav praćenja, lokacije za preuzimanje/predaju pošiljaka, mogućnost odabira vremena dostave i postupci vraćanja; prema tome, smatra da svako novo uređenje tog tržišta mora biti razmjerno i potkrijepljeno obrazloženim gospodarskim dokazima;

30. s tim u vezi napominje da bi trebalo razmotriti sve prednosti koje pružaju nove tehnologije, uključujući bespilotne letjelice, jer bi se s pomoću njih mogle pojednostaviti usluge dostave, osobito u područjima s niskom gustoćom naseljenosti, izoliranim i udaljenim područjima, uzimajući u obzir i sigurnosne aspekte te ekološku održivost;

31. smatra da dinamika visoko konkurentnog, inovativnog i brzorastućeg tržišta dostave paketa ne bi trebala biti narušena neopravdanim propisima i nepotrebnom administracijom;

32. poziva Komisiju da, ondje gdje je to potrebno, razvije nadzor nad tržištem dostave paketa koji se temelji na uspješnosti te da, ne dovodeći u pitanje nadležnost nacionalnih regulatornih tijela, potiče cjenovnu pristupačnost prekograničnih tarifa i utvrdi nepoštene monopolističke prakse i prakse narušavanja tržišnog natjecanja; potiče povećanje transparentnosti tarifa i dostupnosti usluga, posebice za kupce u maloprodaji te mala i srednja poduzeća;

33. pozdravlja prijedlog Komisije o transparentnom i nediskriminirajućem prekograničnom pristupu svim elementima mreže, pripadajućim objektima, relevantnim uslugama i informacijskim sustavima poštanskih mreža za treće strane; smatra da bi učinkovita upotreba infrastrukture mogla donijeti ekonomsku dobit za pružatelje univerzalne usluge i povećati konkurenciju u prekograničnoj dostavi;

34. poziva Komisiju i države članice da prikupe više podataka o tržištu dostave paketa kako bi se bolje ocijenio razvoj tog gospodarskog sektora i njegova strukturnog razvoja;

35. naglašava važnost poboljšanja kvalitete usluge i zaštite prava potrošača kako bi se ponovno uspostavila prikladna razina povjerenja potrošača; smatra da se većom transparentnošću u pogledu cijena, mogućnosti dostave, modaliteta i kvalitete/uspješnosti (brzina, geografska pokrivenost, kašnjenja i postupanje u slučaju oštećenih ili izgubljenih pošiljaka), kao i oznakom povjerenja može odgovoriti na problem nedostatka povjerenja;

36. poziva države članice i Komisiju da povećaju transparentnost u pogledu uvjeta javnog određivanja cijene i uspješnosti usluge (mogućnosti dostave, konačna dostava, pouzdanost), posebno kada je riječ o e-trgovini; traži provjere transparentnosti u slučajevima kada cijene nisu pod kontrolom konkurenata ili kada su nerazumno visoke; naglašava da je važno smanjiti razliku između domaćih i prekograničnih cijena i podržava mjere kojima se povećava razina osviještenosti potrošača i njihova sposobnost usporedbe struktura domaćih i prekograničnih cijena; poziva nacionalna regulatorna tijela da ocijene prihvatljivost cijena na nekim prekograničnim rutama, pridajući posebnu pozornost pretjeranim nejednakostima;

37. poziva Komisiju da promiče strategiju o e-trgovini i prekograničnoj dostavi paketa; predlaže da se u lancu dostave potiče interoperabilnost i razviju javno dostupne najbolje prakse za internetske trgovce na malo;

38. naglašava važnost postojanja jednostavnog, učinkovitog i prekograničnog mehanizma za upravljanje tužbama i rješavanje sporova; naglašava da pri prekograničnim transakcijama potrošači i poduzeća mogu imati koristi od Direktive o alternativnom rješavanju sporova i internetske platforme uspostavljene Uredbom (EU) br. 524/2013 o online rješavanju potrošačkih sporova; zabrinut je zato što su, unatoč isteku roka za prijenos u nacionalna zakonodavstva u srpnju 2015., samo 24 države članice prenijele Direktivu o alternativnom rješavanju sporova, zbog čega su milijuni europskih građana

Četvrtak 15. rujna 2016.

lišeni važnog mehanizma pravne zaštite; smatra da bi europski postupak za sporove male vrijednosti mogao biti korisno sredstvo za potrošače i poduzeća pri prekograničnim transakcijama; poziva da se po potrebi razmotre dodatni mehanizmi za odgovarajuću pravnu zaštitu potrošača u području poštanskih usluga;

39. potiče države članice da podrže smanjenje troškova povećanjem interoperabilnosti procesa otpremanja i preuzimanja paketa te da razviju europske standarde za integrirane sustave praćenja; cijeni napredak postignut u industriji u pružanju prekograničnih usluga potrošačima te malim i srednjim poduzećima zahvaljujući poboljšanju interoperabilnosti i sustava praćenja pošiljki; potiče uspostavu otvorenih alata i pokazatelja kvalitete usluga kako bi potrošači mogli usporediti ponude različitih pružatelja usluga; pozdravlja napredak kojim se potvrđuje pristup tržištu koji je podržao i zatražio Parlament; potiče stvaranje platformi za suradnju i razmjenu informacija među pružateljima usluga dostave kako bi potrošači na raspolaganju imali širi izbor mogućnosti dostave i rješenja za vraćanje;

40. poziva Komisiju i države članice da ispitaju funkcioniranje prekogranične dostave paketa u skladu s različitim pravilima iz međunarodnih trgovinskih sporazuma (npr. pravila Svjetske poštanske unije i Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva) ili prava EU-a (npr. Carinski zakonik Unije), a posebno s obvezom pružanja univerzalne usluge koja se može zlouporabiti, što pak može dovesti do tržišnih poremećaja; potiče Europsku uniju da se prijavi za članstvo u Svjetskoj poštanskoj uniji kako bi se stvorio potpuno integrirani europski poštanski sektor;

41. podupire načelo prikupljanja statističkih podataka o tržištu dostave paketa kako bi se dobio bolji pregled njegovih glavnih dionika, konkurentske strukture i tržišnih trendova;

IV. *Socijalna dimenzija: poticanje zapošljavanja*

42. poziva države članice da svim radnicima u sektoru poštanskih usluga osiguraju pristojne radne uvjete, uključujući potrebne razine zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, bez obzira na veličinu i vrstu poduzeća u kojem rade, mjesto rada ili ugovor na kojem se temelji njihov radni odnos; ističe važnost zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, posebice u svjetlu demografskih promjena i visoke razine mobilnosti radnika u poštanskom sektoru; pozdravlja suradnju između Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu i sektorskih socijalnih partnera u kampanji „Zdrava radna okolina pomaže prevladati stresom”;

43. napominje da se sektor poštanskih usluga proteklih godina izmijenio uslijed tehnološkog napretka i digitalizacije te da modernizacija i diversifikacija poštanskih usluga imaju snažan učinak na uvjete rada i zaposlenost;

44. primjećuje da je liberalizacija poštanskog sektora u nekim državama članicama dovela do znatnih razlika u radnim uvjetima i plaćama između pružatelja univerzalne usluge i konkurentskih tvrtki koje pružaju specifične poštanske usluge; smatra da veća konkurencija ne bi trebala rezultirati nezakonitim društvenim praksama ili dovesti do narušavanja radnih uvjeta;

45. napominje da, ako poduzeća koja pružaju poštanske usluge imaju priliku razviti i proširiti proizvodnju na inovativan način, posebice u perifernim područjima, to bi također trebalo utjecati na poticanje zapošljavanja;

46. napominje da je broj zaposlenih na nepuno radno vrijeme, zaposlenih preko agencija i samozaposlenih u tom sektoru porastao te da je opći trend sklapanje fleksibilnijih ugovora o radu, što u određenim okolnostima može rezultirati nesigurnim oblicima zapošljavanja bez odgovarajuće zaštite radnika; pozdravlja razvijanje novih modela radnog vremena koji radnicima omogućavaju da, primjerice, poboljšaju ravnotežu između obiteljskog i poslovnog života, da pohađaju programe osposobljavanja na radnom mjestu ili da mogu raditi na nepuno radno vrijeme; napominje da se iz novih fleksibilnih ugovora o radu moraju ukloniti potencijalni rizici kao što je preopterećenje radnika ili plaće koje ne odgovaraju

Četvrtak 15. rujna 2016.

obavljenom radu; stoga ističe, s jedne strane, potrebu za fleksibilnošću na tržištu rada, a s druge potrebu za ekonomskom i socijalnom sigurnošću radnika; ističe da se snižavanje kvalitete radnih uvjeta i standarda zapošljavanja u cilju snižavanja cijene rada ne bi trebalo smatrati fleksibilnošću; poziva Komisiju i države članice da nadziru aktivnosti kako bi se uhvatile u koštac s lažnim samozapošljavanjem u poštanskom sektoru; općenito potiče države članice da spriječe da se fleksibilnost ugovora o radu negativno odrazi na radnike;

47. pozdravlja važnu ulogu sindikata koji se u mnogim državama članicama u suradnji s pružateljima univerzalne usluge nastoje pobrinuti za to da promjene u sektoru poštanskih usluga budu socijalno održive; ističe važnost jakih i neovisnih socijalnih partnera u poštanskom sektoru, institucionaliziranog socijalnog dijaloga i sudjelovanja radnika u pitanjima koja se tiču poduzeća;

48. ističe da je važno nadzirati poštuju li se u poštanskom sektoru obveze u pogledu vremena vožnje i obveznog odmora te radnog vremena; vjeruje da bi se praćenje trebalo provoditi pomoću digitalnih kontrolnih uređaja ugrađenih u vozilo; podsjeća da se Uredba (EU) br. 165/2014 o tahografima u cestovnom prometu ne primjenjuje na vozila lakša od 3,5 tona; stoga poziva da se provode strože provjere radnog vremena i odmora; podsjeća da se svi zadaci u vezi s aktivnošću zaposlenika moraju smatrati dijelom radnog vremena; također ističe važnost nadzora poštovanja europskog i nacionalnog zakonodavstva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu, uključujući uvjete u vozilima, za sve osobe koje dostavljaju poštanske pošiljke, bez obzira na to jesu li samozaposlene, podizvođači, privremeni zaposlenici ili ugovorni radnici;

49. vjeruje da treba postići ravnotežu između slobodnog tržišnog natjecanja, zahtjeva potrošača, održivosti univerzalne usluge i njezina financiranja te zadržavanja radnih mjesta;

50. zabrinut je zbog pokušaja zaobilaženja postojeće regulative o minimalnoj plaći povećanjem broja poslova koji se ne mogu obaviti u okviru plaćenog radnog vremena;

51. pozdravlja ključan rad Odbora za socijalni dijalog u sektoru poštanskih usluga i ističe projekt koji su pokrenuli europski socijalni partneri pod nazivom „Suočavanje socijalnih partnera s demokratskim izazovima i pronalaženje održivih rješenja u poštanskom sektoru”;

52. poziva Komisiju i države članice da prikupe još podataka o broju zaposlenih i radnim uvjetima u sektoru poštanskih usluga kako bi bolje procijenile trenutnu situaciju nakon potpunog otvaranja tržišta i promptno odgovorile na promjene te se uhvatile u koštac s potencijalnim problemima; poziva Komisiju i države članice da pomno nadziru nove načine automatizirane dostave pošte i njihov utjecaj na radne uvjete i zapošljavanje te da, gdje je to prikladno, procijene potrebu za modernizacijom socijalnog i radnog zakonodavstva kako bi bile upućene u promjene u poštanskom sektoru; također potiče socijalne partnere da po potrebi ažuriraju kolektivne ugovore kako bi se osigurali visoki standardi rada i zapošljavanja;

o

o o

53. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0358

Pristup financiranju za mala i srednja poduzeća i povećanje raznolikosti financiranja malih i srednjih poduzeća u uniji tržišta kapitala**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o pristupu financiranju za mala i srednja poduzeća i povećanju raznolikosti financiranja malih i srednjih poduzeća u uniji tržišta kapitala (2016/2032(INI))**

(2018/C 204/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. veljače 2013. o poboljšanom pristupu financiranju za mala i srednja poduzeća ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenoga 2014. o reviziji smjernica Komisije za procjenu učinka i ulozi testa utjecaja zakonodavstva na mala i srednja poduzeća (test MSP) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. travnja 2016. o Europskoj investicijskoj banci (EIB) – godišnje izvješće za 2014. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2016. o godišnjem izvješću Europske središnje banke za 2014. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o stvaranju unije tržišta kapitala ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o pregledu stanja i izazovima u regulaciji financijskih usluga u EU-u: put prema učinkovitijem i djelotvornijem okviru EU-a za financijsku regulaciju i prema uniji tržišta kapitala te njihov utjecaj ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o obiteljskim poduzećima u Europi ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir raspravu od 13. travnja 2016. temeljenu na usmenim pitanjima podnesenima u ime klubova zastupnika PPE-a, S&D-a, ECR-a, ALDE-a i GUE/NGL-a grupa o preispitivanju pomoćnog faktora za mala i srednja poduzeća ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ SL C 24, 22.1.2016., str. 2.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0069.⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0200.⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0063.⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0268.⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0408.⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0004.⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0006.⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0290.⁽¹⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20160413+ITEM-024+DOC+XML+V0//HR>.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. prosinca 2011. naslovljenu „Akcijski plan za poboljšanje pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća” (COM(2011)0870),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2015. naslovljenu „Akcijski plan o izgradnji unije tržišta kapitala” (COM(2015)0468),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 28. listopada 2015. naslovljenu „Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća” (COM(2015)0550),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Smjernice o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja” ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir istraživanje Europske središnje banke iz prosinca 2015. o pristupu financiranju za poduzeća europodručja za razdoblje travanj – rujan 2015.,
- uzimajući u obzir drugi savjetodavni dokument Bazelskog odbora za nadzor banaka o revizijama standardiziranog pristupa za kreditni rizik iz prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 18. lipnja 2015. o evaluaciji Uredbe (EZ) br. 1606/2002 od 19. srpnja 2002. u pogledu primjene međunarodnih računovodstvenih standarda (COM(2015)0301),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Skupno financiranje u uniji tržišta kapitala” (SWD(2016)0154),
- uzimajući u obzir preporuku Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Mjesečni bilten Europske središnje banke za srpanj 2014. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 28. siječnja 2016. naslovljenu „Paket mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza: sljedeći koraci prema postizanju učinkovitog oporezivanja i veće porezne transparentnosti u EU-u” (COM(2016)0023),
- uzimajući u obzir Komisijin prijedlog uredbe od 30. studenoga 2015. o prospektu koji se objavljuje prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštavanja za trgovanje (COM(2015)0583),
- uzimajući u obzir izvješće Europskog nadzornog tijela za bankarstvo o malim i srednjim poduzećima i pomoćnom faktoru za mala i srednja poduzeća ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. srpnja 2015. naslovljenu „Zajedničkim radom do novih radnih mjesta i rasta: uloga nacionalnih razvojnih banaka (NRB) u podupiranju Plana ulaganja za Europu” (COM(2015)0361),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 26. studenoga 2015. o mehanizmu upozoravanja 2016. (COM(2015)0691),

⁽¹⁾ SL C 19, 22.1.2014., str. 4.

⁽²⁾ SL L 48, 23.2.2011., str. 1.

⁽³⁾ SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

⁽⁴⁾ https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/art2_mb201407_pp79-97en.pdf.

⁽⁵⁾ EBA/OP/2016/04, 23.03.2016.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku i mišljenja Odbora za proračune, Odbora za regionalni razvoj i Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0222/2016),
- A. budući da mikro, mala i srednja poduzeća te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije imaju važnu ulogu u europskom gospodarstvu u pogledu zapošljavanja i rasta te da su mala i srednja poduzeća (MSP) 2014. činila 67 % svih radnih mjesta, 71,4 % porasta zaposlenosti i 58 % dodane vrijednosti u nefinancijskom poslovnim sektoru u EU-u ⁽¹⁾;
- B. budući da trenutačno u zakonodavstvu Unije ne postoji jedinstvena jasna definicija malih i srednjih poduzeća, osim što se u Računovodstvenoj direktivi navode kategorije „mala poduzeća” i „srednja poduzeća”;
- C. budući da su europski MSP-ovi vrlo raznovrsni te uključuju golem broj mikropoduzeća koja su često aktivna u tradicionalnim sektorima i sve veći broj novih *start-up* poduzeća i brzorastućih inovativnih poduzeća; budući da se ti poslovni modeli suočavaju s različitim problemima i zbog toga imaju različite potrebe financiranja;
- D. budući da većina europskih MSP-ova posluje prije svega na nacionalnoj razini; budući da su relativno malobrojni MSP-ovi koji se bave prekograničnim djelatnostima unutar EU-a, dok su oni koji izvoze izvan Unije neznatna manjina;
- E. budući da banke osiguravaju 77 % nepodmirenog financiranja za MSP-ove u Europi ⁽²⁾;
- F. budući da bi opseg financiranja malih i srednjih poduzeća trebao biti što je moguće širi kako bi ona u svakoj fazi svojeg razvoja imala najbolji mogući pristup financiranju; budući da to uključuje odgovarajuće regulatorno okruženje za sve načine financiranja, poput bankovnog financiranja, financiranja na tržištu kapitala, zadužnica, lizinga, skupnog financiranja, poduzetničkog kapitala, uzajamnog financiranja itd.;
- G. budući da institucijski ulagači, kao što su osiguravajuća društva, prenošenjem i pretvaranjem rizika daju važan doprinos financiranju malih i srednjih poduzeća;
- H. budući da je u svojem izvješću iz ožujka 2016. o MSP-ovima i pomoćnom faktoru za MSP-ove Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo zaključilo da ne postoje dokazi o tome da je pomoćni faktor za MSP-ove poslužio kao dodatni poticaj za davanje zajmova MSP-ovima u odnosu na veće korporacije; međutim, budući da je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo priznalo da je možda prerano za donošenje definitivnih zaključaka, s obzirom na ograničenja njegove procjene, posebno ograničenja u pogledu dostupnih podataka, relativno nedavnog uvođenja pomoćnog faktora za MSP-ova, činjenice da su razvoji događaja koji se preklapaju možda otežali prepoznavanje učinaka pomoćnog faktora za MSP-ove te upotrebe velikih korporacija kao kontrolne skupine; budući da je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo otkrilo da, općenito, bolje kapitalizirane banke više pozajmljuju malim i srednjim poduzećima te da manja i novija trgovačka društva imaju veće probleme u pronalaženju kredita od većih i starijih trgovačkih društava; budući da je ono također napomenulo da je pomoćni faktor za MSP-ove zakonodavac uveo kao predostrožnu mjeru kako se ne bi ugrozilo davanje zajmova malim i srednjim poduzećima;
- I. budući da je financiranje mikro, malih i srednjih poduzeća, unatoč tome što je nedavno zabilježeno određeno poboljšanje, jače pogođeno krizom nego financiranje velikih poduzeća i budući da su se MSP-ovi u europodručju suočili, i još se u određenoj mjeri suočavaju, s pooštrenjem bankovnih zahtjeva u pogledu kolaterala ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Godišnje izvješće Komisije o europskim MSP-ovima 2014./2015.

⁽²⁾ ESB-ovo istraživanje o pristupu financiranju za poduzeća europodručja za razdoblje travanj – rujan 2015.

⁽³⁾ ESB-ovo istraživanje o pristupu financiranju za poduzeća europodručja za razdoblje travanj – rujan 2015.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- J. budući da je, otkad je proveden prvi krug istraživanja o pristupu financiranju za poduzeća, „pronalaženje klijenata” i dalje najveća briga MSP-ova u europodručju, dok je „pristup financiranju” niže na popisu briga; budući da je u najnovijem istraživanju koje je objavljeno u prosincu 2015. navedeno da se dostupnost vanjskog financiranja za mala i srednja poduzeća znatno razlikuje među državama europodručja; budući da je pristup financiranju i dalje bio veća briga za mala i srednja poduzeća nego za veća poduzeća;
- K. budući da nacionalne/regionalne razvojne banke imaju važnu ulogu u kataliziranju dugoročnog financiranja; budući da su one pojačale svoje aktivnosti u cilju uspostavljanja protuteže za nužni proces razduživanja u komercijalnom bankovnom sektoru; budući da one također imaju važnu ulogu u provedbi financijskih instrumenata EU-a izvan područja primjene Europskog fonda za strateška ulaganja;
- L. budući da poboljšavanje pristupa financiranju za MSP-ove ne bi smjelo dovesti do smanjenja financijskih standarda i propisa;
- M. budući da u Švicarskoj banka WIR predstavlja sustav komplementarne valute koji služi u prvom redu MSP-ovima u ugostiteljstvu, građevinarstvu, proizvodnji, maloprodaji i profesionalnim uslugama; budući da WIR nudi klinički mehanizam u kojem poduzeća mogu jedna od drugih kupovati bez upotrebe švicarskog franka; no budući da se WIR često koristi u kombinaciji sa švicarskim frankom u transakcijama u dvojnomo valutnom sustavu; budući da trgovina u okviru WIR-a iznosi 1 – 2 % švicarskog BDP-a; budući da se WIR pokazao protucikličkim u odnosu na BDP i da je taj trend još jasniji u pogledu broja nezaposlenih;
- N. budući da je prema izvješćima iz travnja 2015. Direktiva o borbi protiv kašnjenja u plaćanju iz 2011. navodno bila ispravno prenesena u samo 21 od 28 država članica, usprkos tome što je rok za prenošenje istekao više od dvije godine prije toga;
- O. budući da Komisija u izvješću o mehanizmu upozoravanja 2016. upozorava, s jedne strane, da se rast „sve više oslanja na izvore domaće potražnje, osobito na naglašeniji oporavak ulaganja”, a s druge strane da je, „iako se potrošnja nedavno povećala, domaća (...) potražnja i dalje slabija, djelomično u kontekstu znatnih pritisaka razduživanja u nekoliko država članica”;
- P. budući da je Direktivom Vijeća 2004/113/EZ zabranjena rodna diskriminacija kad je riječ o pristupu robi i uslugama, uključujući i financijske usluge; budući da je utvrđeno da je pristup financiranju jedna od glavnih prepreka na koju nailaze žene poduzetnice; budući da žene poduzetnice pokreću poslovanje s manje kapitala, manje pozajmljuju i da se radije obraćaju obitelji nego da se zadužuju ili financiraju vlasničkim kapitalom;

Različite potrebe za financiranjem raznolikog sektora malih i srednjih poduzeća

1. prima na znanje raznolikost MSP-ova, uključujući mikropoduzeća, i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u državama članicama, koja se odražava u njihovim poslovnim modelima, veličini, zemljopisnom položaju, društveno-ekonomskom okruženju, fazama razvoja, financijskoj strukturi, pravnom obliku i različitoj razini poduzetničkog osposobljavanja;
2. uviđa izazove s kojima su suočena mala i srednja poduzeća, zbog razlika u uvjetima i potrebama financiranja malih i srednjih poduzeća između država članica i regija, osobito u pogledu količine i troška dostupnih sredstava, što je uvjetovano čimbenicima koji su specifični za mala i srednja poduzeća te zemlje i regije u kojima imaju poslovni nastan, uključujući gospodarsku nestabilnost, spori rast i veću financijsku nestabilnost; također prima na znanje druge izazove s kojima su suočena mala i srednja poduzeća, poput pristupa klijentima; ističe da su tržišta kapitala fragmentirana i različito uređena diljem EU-a te da se zbog krize dijelom izgubila integracija koja je bila postignuta;
3. naglašava da potreba za raznovrsnim i poboljšanim javnim i privatnim mogućnostima financiranja za MSP-ove ne završava nakon faze pokretanja, već se nastavlja tijekom cijelog životnog vijeka MSP-ova te ističe da je za očuvanje financiranja poduzeća potreban dugoročan strateški pristup; naglašava da je pristup financiranju također važan za prijenos poduzeća; poziva Komisiju i države članice da podupru MSP-ove u tom procesu, uključujući tijekom prvih godina poslovanja; napominje potrebu za diversificiranim pristupom prilagođenim pojedinoj situaciji u pogledu propisa i inicijativa koje treba podržati; ističe da ne postoji model financiranja koji može odgovarati svima i poziva Komisiju da

Četvrtak 15. rujna 2016.

podrži razvoj širokog raspona prilagođenih programa, instrumenata i inicijativa kako bi se podržalo poduzeća u njihovoj početnoj fazi, u fazi rasta i u fazi prijenosa, uzimajući u obzir njihovu veličinu, promet i potrebe u pogledu financiranja; napominje da su poduzeća koja vode žene češće u sektoru usluga i drugim sektorima temeljenima na nematerijalnim resursima od poduzeća koja vode muškarci; napominje da je za nizak udio žena koje upravljaju MSP-ovima djelomično odgovoran i teži pristup financiranju; žali zbog činjenice da je u okviru europskog mikrofinancijskog instrumenta Progress, čiji je cilj promicanje jednakih mogućnosti za žene i muškarce, omjer muškaraca i žena koji su dobili mikrokredite 2013. iznosio 60:40; stoga poziva Komisiju da se pobrine da njezini programi kojima je cilj olakšavanje pristupa financiranju za MSP-ove ne budu nenakloni ženama poduzetnicama;

4. poziva Komisiju da procijeni diskriminaciju s kojom se suočavaju MSP-ovi kojima upravljaju druge ugrožene društvene skupine;

5. vjeruje da diversificiran, dobro reguliran i stabilan sektor financijskih usluga koji nudi širok raspon isplativih i prilagođenih mogućnosti financiranja najbolje služi stvarnim potrebama financiranja MSP-ova i realnom gospodarstvu, omogućujući dugoročan održiv razvoj; u tom pogledu naglašava važnost koju imaju tradicionalni modeli bankarstva, uključujući i male regionalne banke, štedne zadruge i javne institucije; s time u vezi napominje da je potrebno zajamčiti jednaku usmjerenost na poboljšanje pristupa financiranju za mikropoduzeća i trgovce pojedince;

6. potiče MSP-ove da cijeli EU smatraju svojim domaćim tržištem i da koriste potencijal jedinstvenog tržišta za svoje potrebe financiranja; pozdravlja inicijative Komisije kojima se podupiru MSP-ovi i *start-up* poduzeća na poboljšanom jedinstvenom tržištu te traži od Komisije da nastavi sastavljati prijedloge koji su prilagođeni potrebama MSP-ova; smatra da bi inicijativa Startup Europe trebala pomoći malim inovativnim poduzećima tako da ih podržava dok ne postanu operativna; u tom kontekstu naglašava važnost usklađivanja pravila i postupaka diljem Unije te provođenja Akta o malom poduzetništvu; poziva Komisiju na daljnje djelovanje u pogledu Akta o malom poduzetništvu kako bi se dodatno pomoglo poduzećima da savladaju i fizičke i regulatorne prepreke; u tom kontekstu prepoznaje da su inovacije ključni pokretač održivog rasta i zapošljavanja u EU-u i da bi se posebna pozornost trebala posvetiti inovativnim MSP-ovima; naglašava potencijalnu ulogu kohezijske politike EU-a i regionalnog fonda EU-a kao izvora financiranja za MSP-ove; poziva Komisiju i države članice da zajamče koordinaciju, dosljednost i sinergije među europskim instrumentima i programima za MSP-ove poput Europskih strukturnih i investicijskih fondova; poziva Komisiju i države članice da promiču holistički pristup širenju informacija o svim mogućnostima financiranja koje pruža EU; potiče države članice i Komisiju da ostvare značajan napredak prema daljnjem pojednostavljenju kako bi financiranje postalo atraktivnije za MSP-ove;

7. podsjeća da je usklađenije pravno i poslovno okruženje koje će podupirati pravovremena plaćanja u trgovinskim transakcijama ključno za pristup financiranju; u tom kontekstu naglašava financijske probleme s kojima se suočavaju MSP-ovi i stanje nesigurnosti s kojim se suočavaju dobavljači, a koje je prouzročeno kasnim isplatama od strane većih trgovačkih društava, javnih institucija i vlasti; poziva Komisiju da tijekom preispitivanja Direktive o kašnjenju u plaćanju procijeni mogućnost uvođenja posebnih mjera u cilju olakšavanja isplata za MSP-ove; poziva Komisiju da objavi svoje izvješće o provedbi Direktive o kašnjenju u plaćanju, koje je bilo predviđeno 16. ožujka 2016. i da po potrebi podnese nove prijedloge kako bi se minimizirao rizik za prekogranična plaćanja i rizik od remećenja novčanog toka općenito;

8. pozdravlja inicijativu Komisije da ponovno pokrene rad na uspostavi istinskog europskog tržišta maloprodajnih financijskih usluga objavom Zelene knjige o maloprodajnim financijskim uslugama (2015.); traži od Komisije da posebnu pozornost posveti specifičnostima MSP-ova te da zajamči da prekogranične djelatnosti u području maloprodajnih financijskih usluga rezultiraju boljim pristupom financiranju za mala i srednja poduzeća;

9. primjećuje da osobito *start-up* poduzeća i mikropoduzeća imaju teškoće s osiguravanjem odgovarajućeg financiranja te utvrđivanjem i zadovoljavanjem regulatornih financijskih zahtjeva, posebno u fazi razvoja; prima na znanje manjak usklađenosti nacionalnih zakonodavstava u području osnivanja MSP-ova; potiče države članice da nastave ulagati napore

Četvrtak 15. rujna 2016.

u cilju smanjenja administrativnih prepreka i stvaranja jedinstvenih kontaktnih točaka kao centara za sve regulatorne zahtjeve za poduzetnike; u tom kontekstu potiče države članice, EIB i nacionalne razvojne banke da pružaju informacije o mogućnostima financiranja i sustavima kreditnih jamstava;

10. pozdravlja inicijativu Komisije da utvrdi nepotrebne barijere i prepreke financijskom sektoru u cilju pružanja financiranja za realno gospodarstvo, a posebno MSP-ove, uključujući i mikropoduzeća; ističe činjenicu da je postizanje europskog tržišta kapitala koje dobro funkcionira jedno od najvažnijih inicijativa za financijski sektor; naglašava važnost pojednostavljivanja ili izmjene pravila koja su dovela do nenamjernih posljedica za MSP-ove ili koja su ometala njihov razvoj; ističe da to ne smije dovesti do nepotrebnog snižavanja financijskih regulatornih standarda te mora istovremeno omogućiti pojednostavljenje zakonodavstva; nadalje ističe da novi prijedlozi Komisije ne smiju dovesti do složenijih propisa koji mogu negativno utjecati na ulaganja; smatra da u europskom pristupu financijskoj regulaciji i uniji tržišta kapitala treba na odgovarajući način uzeti u obzir međunarodni razvoj događaja kako bi se izbjegla nepotrebna razilaženja i preklapanja u zakonodavstvu i kako bi Europa ostala privlačno mjesto za međunarodne ulagače; ističe da europsko gospodarstvo mora biti privlačno za visoku razinu izravnih inozemnih ulaganja, uključujući nova inozemna ulaganja (*greenfield*), potičući pritom ne samo tržišta kapitala, nego i industriju privatnog vlasničkog kapitala, ali i poduzetnički kapital i ulaganja u europsku industriju; nadalje smatra da Komisija i države članice trebaju usvojiti strateški plan za potporu financiranju MSP-ova u cilju njihove internacionalizacije;

11. ponavlja da revidirana pravila u području javne nabave i ugovora o koncesijama ne bi smjela ometati pristup MSP-ova i mikropoduzeća tržištu javne nabave;

12. poziva Komisiju i Vijeće da obrate veću pozornost na aspekte potražnje koji su važni MSP-ovima te da to na prikladniji način uzmu u obzir u preporuci o gospodarskoj politici europodručja, u preporukama po državama članicama i u *ex post* ocjeni sukladnosti država članica s tim preporukama;

Bankovni zajmovi MSP-ovima

13. prima na znanje da su bankovni zajmovi tradicionalno najvažniji vanjski izvor financiranja za MSP-ove u Uniji s obzirom na to da bankovno financiranje predstavlja više od tri četvrtine financiranja MSP-ova, u usporedbi s SAD-om gdje je manje od polovice, što čini MSP-ove posebno osjetljivima na ograničavanje bankovnih zajmova; napominje da je financijska kriza doprinijela fragmentaciji u uvjetima bankovnog financiranja i bankovnih zajmova; žali zbog postojećih razlika, usprkos tome što se one postupno smanjuju, između kreditnih uvjeta za MSP-ove koji se nalaze u različitim državama europodručja, što je također rezultat razlika u percepciji rizika i gospodarskim uvjetima; prima na znanje doprinos bankovne unije u hvatanju u koštac s tom fragmentacijom; poziva države članice da u potpunosti provedu Direktivu 2004/113/EZ i da surađuju s financijskim sektorom u pogledu svoje obveze da MSP-ovima osiguraju pun i jednak pristup bankovnim zajmovima; naglašava važnu i dobro razvijenu ulogu koju imaju banke s konkretnim regionalnim i lokalnim znanjem u financiranju MSP-ova zbog njihovih dugoročnih odnosa s tim poduzećima; ističe da su se dobro razvijene lokalne banke, ondje gdje one postoje, pokazale djelotvornima u davanju zajmova MSP-ovima i izbjegavanju gubitaka; stoga naglašava važnost razvoja lokalnih banaka;

14. ističe da je, usporedno s napretkom digitalizacije i s njom povezanom pojavom novih izvora financiranja, prisutnost tradicionalnih kreditnih institucija u lokalnoj zajednici, prije svega na otocima i arhipelazima te u ruralnim, udaljenim i perifernim regijama, i dalje od ključne važnosti za pristup MSP-ova financiranju;

15. potiče banke da cijeli EU smatraju svojim domaćim tržištem i da iskoriste potencijal jedinstvenog tržišta kako bi financirale MSP-ove, uključujući i one koje nemaju sjedište u državi članici u kojoj se nalazi predmetna banka;

16. potiče Komisiju da razmotri mogućnost uvođenja programa „financiranja zajmova” koji bi bankama omogućili pristup sredstvima ESB-a isključivo u svrhu pozajmljivanja MSP-ovima; poziva Komisiju da razmotri mogućnosti za pokretanje novih inicijativa za privlačenje ulaganja;

Četvrtak 15. rujna 2016.

17. ističe važnu ulogu nacionalnih i regionalnih razvojnih banaka i institucija u financiranju sektora MSP-ova; podsjeća na njihovu središnju ulogu u EFSU-ovom okviru za MSP-ove i na njihovu ulogu u uključivanju država članica u projekte EFSU-a; smatra da je EFSU važan izvor financiranja za MSP-ove; smatra da bi EIB/EIF trebali povećati napore kako bi MSP-ovima osigurali stručno znanje u pogledu pristupa financiranju i instrumente za olakšavanje kontakta s ulagačima poput, između ostalog, Europskog fonda poslovnih anđela; poziva Komisiju da procijeni ulogu nacionalnih/regionalnih razvojnih banaka osobito kao katalizatora za dugoročno financiranje MSP-ova te posebno da utvrdi i proširi najbolje prakse i potakne države članice u kojima takvi subjekti trenutačno ne postoje da osnuju nacionalne/regionalne razvojne banke na tim temeljima; poziva Komisiju i države članice da promiču uključiv rast i zajamče pojačanu koordinaciju i dosljednost među svim ulagačkim politikama EU-a usmjerenima na MSP-ove, uključujući EFSU, regionalne fondove EU-a i Europski investicijski fond (EIF);

18. ponavlja da je također važno poboljšati kapacitet i sposobnost banaka da daju zajmove MSP-ovima; ističe da se financiranjem isključivo preko tržišta kapitala neće uspjeti osigurati dostatno financiranje i odgovarajuća financijska rješenja, uključujući pristup MSP-ova kapitalu; napominje da bi diversifikacija izvora kreditiranja dovela do veće stabilnosti financijskog sektora;

19. naglašava da su zdrav, stabilan i otporan bankarski sektor i tržište kapitala Unije preduvjet za jačanje pristupa MSP-ova financiranju; ističe da su Uredba o kapitalnim zahtjevima (CRR) i Direktiva o kapitalnim zahtjevima (CRD IV), a osobito veća razina i kvaliteta kapitala, izravan odgovor na krizu i čine temelj obnovljene stabilnosti financijskog sektora; pozdravlja činjenicu da Komisija smatra davanje zajmova MSP-ovima kao jedno od prioritetnih područja u preispitivanju CRR-a; prima na znanje da Komisija razmatra mogućnosti kako bi sve države članice imale koristi od lokalnih kreditnih unija koje djeluju izvan područja primjene pravila EU-a u pogledu kapitalnih zahtjeva za banke; ističe da je potrebno oprezno zakonodavstvo za kreditne unije kojim će se zajamčiti i financijska stabilnost i prilike za kreditne unije da daju kredite po konkurentnim stopama;

20. prima na znanje višestruke regulatorne zahtjeve za banke i njihove moguće negativne učinke na davanje zajmova MSP-ovima, te podsjeća istovremeno da su ti zahtjevi uvedeni kao odgovor na financijsku krizu; ističe potrebu da se izbjegniju obveza dvostrukog izvješćivanja i višestruki kanali izvješćivanja, te općenito nepotrebno administrativno opterećenje kreditnih institucija, posebno manjih banaka; poziva Komisiju da procijeni učinke regulatornih zahtjeva za banke u pogledu pozajmljivanja MSP-ovima, uz potporu Europskog nadzornog tijela za bankarstvo i jedinstvenog nadzornog mehanizma;

21. napominje da pozajmljivanje MSP-ovima nije bio uzrok financijske krize; podsjeća na odluku suzakonodavaca da uvedu pomoćni faktor za MSP-ove u okviru CRR-a/CRD-a IV i da je on osmišljen kako bi kapitalni zahtjevi za pozajmljivanje MSP-ovima ostali u skladu s razinama Basela II, a ne s razinama Basela III; naglašava važnost pomoćnog faktora za MSP-ove u održavanju i povećanju bankovnih zajmova MSP-ovima; prima na znanje izvješće Europskog nadzornog tijela za bankarstvo iz ožujka 2016. o pomoćnom faktoru za MSP-ove; zabrinut je zbog mogućih negativnih učinaka njegova ukidanja; pozdravlja namjeru Komisije da zadrži pomoćni faktor, da ga dodatno evaluira i da razmotri je li potrebno povećati prag kako bi se dodatno povećao pristup MSP-ova bankovnim zajmovima; poziva Komisiju da razmotri mogućnost ponovne kalibracije pomoćnog faktora, uključujući veličinu i prag, te da razmotri moguće interakcije s drugim regulatornim zahtjevima i vanjske elemente kao što su geografski položaj i društveno-ekonomsko okruženje, u cilju povećanja njegova učinka; poziva Komisiju da razmotri mogućnost da taj faktor učini trajnim; poziva Bazelski odbor za nadzor banaka da podrži pomoćni faktor za MSP-ove i da razmotri mogućnost smanjenja kapitalnih zahtjeva za izloženosti u pogledu MSP-ova;

22. ističe da su oprezna procjena rizika i evaluacija kvalitativnih informacija jedna od jačih strana banaka, posebno u složenom davanju zajmova MSP-ovima; smatra bi unutar bankovne zajednice trebalo dodatno povećati znanje i osviještenost o posebnostima MSP-ova; naglašava povjerljivu prirodu kreditnih informacija koje banke dobiju kada procjenjuju kreditnu sposobnost MSP-ova;

Četvrtak 15. rujna 2016.

23. pozdravlja različite postojeće inicijative za poboljšanje dostupnosti standardiziranih i transparentnih kreditnih informacija MSP-ova koje imaju potencijal za jačanje povjerenja ulagača; međutim, naglašava potrebu za primjenom načela proporcionalnosti pri zahtijevanju tih kreditnih informacija;
24. ističe da je proporcionalnost jedno od vodećih načela kojim su europske institucije, europska nadzorna tijela i jedinstveni nadzorni mehanizam vezani prilikom osmišljavanja i provedbe propisa, standarda, smjernica i nadzornih praksi; poziva Komisiju da u dogovoru sa suzakonodavcima pruži dodatne smjernice europskim nadzornim tijelima i ESB-u/jedinstvenom nadzornom mehanizmu o načinu na koji bi trebalo primijeniti načelo proporcionalnosti i da apelira da ga se zadrži, bez smanjenja trenutačnih regulatornih standarda, omogućujući istovremeno pojednostavljenje zakonodavstva;
25. naglašava prednosti jamstava trećih strana u ugovorima o zajmu za poduzetnike; zahtijeva da se ta jamstva trećih strana u većoj mjeri uzimaju u obzir u procjenama kreditnih rejtinga te bonitetnih pravila i nadzornih praksi;
26. podsjeća da su kreditne institucije dužne na zahtjev dati MSP-ovima objašnjenje odluka o rejtingu; poziva Komisiju da ocijeni provedbu te odredbe, da ojača odredbe iz članka 431. stavka 4. CRR-a i da potakne davanje povratnih informacija MSP-ovima; prima na znanje tekuće rasprave Komisije s relevantnim dionicima u cilju poboljšanja kvalitete i dosljednosti tih povratnih informacija; napominje da bi te povratne informacije mogle biti početna točka za pronalaženje izvora informacija i savjeta o nebankovnom financiranju;
27. primjećuje da su kreditni rejtingi važan i ponekad odlučujući element odluka o ulaganju; skreće pozornost na činjenicu da u nekim državama članicama postoje unutarnji sustavi kreditnog ocjenjivanja kojima upravljaju nacionalne središnje banke u cilju procjene prihvatljivosti kolaterala i koji omogućuju MSP-ovima da dobiju ocjenu svoje kreditne sposobnosti; poziva Komisiju, ESB i nacionalne središnje banke da dodatno istraže mogu li se i kako ti sustavi koristiti kako bi se MSP-ovima olakšao pristup tržištima kapitala;
28. poziva Komisiju i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo da pružaju više smjernica o provedbi trenutačnih propisa o odgađanju plaćanja; traži od Komisije da provede procjenu učinka o trenutačnom režimu odgađanja plaćanja za zajmove koji ne donose povrat i podsjeća da ti zajmovi u bilancama banaka koče izdavanje novih zajmova, posebno MSP-ovima; naglašava da bi uvođenje *de minimis* ograničenja za manja kršenja pomoglo spriječiti nepotreban i neopravdan pad kreditne sposobnosti MSP-ova; prima na znanje tekuće savjetovanje Bazelskog odbora za nadzor banaka o definicijama neprihodujućih izloženosti i odgađanja plaćanja;
29. napominje da bi ograničavanje kupnje državnih obveznica od strane banaka ili povećanje pondera za te obveznice moglo povećati kreditne troškove i manjak konkurentnosti u EU-u, osim ako se to napravi pod određenim uvjetima;
30. prima na znanje mjere koje je ESB usvojio 10. ožujka 2016., a osobito novi niz od četiri ciljne dugoročnije operacije refinanciranja (TLTRO II) koje će potaknuti bankovne zajmove realnom gospodarstvu; ističe da monetarne politike ne bi bile same dovoljne za jačanje rasta i ulaganja te da moraju biti popraćene odgovarajućim fiskalnim politikama i strukturnim reformama;
31. naglašava važnost javnih institucija kao alternative privatnom bankarstvu u ulozi izvora financiranja za MSP-ove;
32. poziva Komisiju da razmotri proporcionalnost u vezi s ranom otplatom zajmova u cijelom EU-u, poput gornje granice za ograničenje troškova MSP-ova i veće transparentnosti u ugovorima za MSP-ove;

Nebankovni izvori financiranja za MSP-ove

33. poziva države članice da potiču kulturu preuzimanja rizika i tržišta kapitala; ponavlja da financijsko obrazovanje za MSP-ove nije ključno samo za povećanje bankovnih zajmova, već i za širenje uporabe i prihvaćanja rješenja tržišta kapitala, kao i za poticanje žena i mladih da pokrenu i prošire svoja poduzeća, omogućujući bolju procjenu troškova, koristi i povezanih rizika; ističe važnost jasnih zahtjeva u pogledu financijskih informacija; potiče države članice da u srednjoškolski i sveučilišni program uvrste osnovna načela financijskog obrazovanja i poslovne etike čime bi se potaklo

Četvrtak 15. rujna 2016.

mlade da se uključe u aktivnosti MSP-ova; poziva države članice i Komisiju da poboljšaju financijsku pismenost MSP-ova i njihov pristup vještinama i znanju u području financija te da osiguraju razmjenu najboljih praksi; međutim ističe da i sami MSP-ovi snose odgovornost u tom pogledu;

34. ističe koristi lizinga za MSP-ove oslobađanjem kapitala poduzeća za dodatna ulaganja u održivi rast;

35. napominje da unija tržišta kapitala predstavlja priliku i za uklanjanje regulatorne praznine u sadašnjem okviru i za usklađivanje prekograničnih propisa; ističe da se u slučajevima u kojima bankovni zajmovi ne ispunjavaju financijske i poslovne potrebe MSP-ova stvara vakuum u kapitalu; ističe da tekući razvoj unije tržišta kapitala i bankovne unije mora biti popraćen opetovanim naporima za postizanje konvergencije procesa i postupaka u EU-u i za evaluaciju postojećeg financijskog regulatornog okvira, posebno u pogledu njegova učinka na MSP-ove i opću makrofinancijsku i makroekonomsku stabilnost; ističe da bi se takva procjena trebala provesti uzimajući u obzir preporuke u pogledu praktičnosti uvedenih mjera; poziva Komisiju da pruži odgovarajući i prilagođeni regulatorni okvir za subjekte koji financiraju MSP-ove koji neće predstavljati preveliki teret za njih i kojim će se pridobiti povjerenje ulagača; smatra da bi u sveobuhvatnoj i dobro osmišljenoj uniji tržišta kapitala za sve sudionike na tržištu s istim relevantnim karakteristikama trebala vrijediti ista pravila, da bi svi oni trebali imati jednak pristup financijskim instrumentima ili uslugama i da bi se prema njima trebalo jednako postupati dok su aktivni na tržištu; pozdravlja Komisijin Akcijski plan za uniju tržišta kapitala čiji je cilj olakšati pristup MSP-ova raznovrsnijim mogućnostima financiranja; ističe da bi modeli financiranja zasnovani na bankama i modeli financiranja zasnovani na kapitalu trebali biti komplementarni;

36. podsjeća na znatan trošak koji MSP-ovi snose kako bi ušli na tržišta kapitala poput tržišta vlasničkim i dužničkim instrumentima; naglašava potrebu za proporcionalnim propisima, s manje složenim i manje opterećujućim zahtjevima u pogledu objavljivanja i uvrštavanja za MSP-ove kako bi se izbjeglo udvostručavanje i kako bi se smanjili troškovi njihova pristupa tržištima kapitala, bez istovremenog ugrožavanja zaštite ulagača ili sistemske financijske stabilnosti; prima na znanje uvođenje minimalnih obveza objavljivanja za MSP-ove u Komisijinu prijedlogu nove uredbe o prospektu o kojem se trenutačno raspravlja; napominje da se propisima ne smiju stvarati prevelike prepreke prilikom, primjerice, prelaska iz kategorije jedne veličine u drugu ili između uvrštenih i neuvrštenih poduzeća; stoga smatra da bi prednost trebalo dati pristupu u više faza, s postupnim povećanjem regulatornih zahtjeva; u tom kontekstu podsjeća na rastuća tržišta MSP-ova predviđena u okviru direktive MiFID II i inzistira na brzom provedbi tog instrumenta;

37. naglašava važnost koju transparentnost, standardizacija i javna dostupnost informacija o financiranju MSP-ova imaju za banke, ulagače, nadzorna tijela i druge dionike kako bi razumjeli profil rizičnosti i donijeli informirane odluke te kako bi se smanjili troškovi financiranja; smatra da bi uvođenje europske baze podataka s informacijama o poslovnim strategijama i potrebama MSP-ova u pogledu financiranja, u koju bi oni mogli dobrovoljno unositi podatke i ažurirati ih, moglo služiti toj svrsi; poziva Komisiju da razmotri mogućnost uvođenja jedinstvenog identifikacijskog broja za MSP-ove; skreće dodatnu pozornost na potencijal struktura u kojima se udružuju banke i nebankovni akteri kako bi se pružila potpora MSP-ovima; pozdravlja informacijsku strategiju Komisije u pogledu MSP-ova, posebno identifikaciju najrelevantnijih kapaciteta podrške i savjetovanja za MSP-ove koji traže alternativne izvore financiranja u svakoj državi članici i promiču najbolje prakse na razini EU-a te razmatranje mogućnosti za podržavanje paneuropskog informacijskog sustava u kojem se MSP-ovi povezuju sa subjektima koji pružaju alternativno financiranje;

38. podsjeća da su računovodstveni standardi od ključne važnosti ako se njima oblikuje način na koji se informacije pružaju nadzornim tijelima i ulagačima i to u mjeri u kojoj se administrativno opterećenje nametnuto poduzećima razlikuje ovisno o računovodstvenim standardima koji se primjenjuju; svjestan je tekućih rasprava o prikladnosti razrade specifičnih zajedničkih računovodstvenih standarda za MSP-ove te iščekuje daljnja razmišljanja o toj temi;

39. naglašava potencijal nove inovativne financijske tehnologije (FinTech) za bolje povezivanje MSP-ova s potencijalnim ulagačima; poziva Komisiju i države članice da potaknu razvoj inicijativa u području financijske tehnologije i da razmotre potencijalne rizike i potrebu za odgovarajućim usklađenim regulatornim okvirom EU-a bez ometanja inovacija;

Četvrtak 15. rujna 2016.

40. naglašava potrebu da se potiču inovacije kroz platforme zajmova; potiče banke da na uporabu takvih inovativnih tehnologija gledaju kao na priliku; naglašava da alternativni izvori financiranja pružaju rješenja posebno za *start-up* poduzeća, žene poduzetnice i inovativne MSP-ove; poziva Komisiju da istraži potencijal usklađenog okvira EU-a za alternativne izvore financiranja i potrebu za njime u cilju povećanja dostupnosti takve vrste financiranja za MSP-ove diljem EU-a; podsjeća da i MSP i zajmodavac moraju biti potpuno svjesni mogućih rizika/prilika povezanih s mehanizmom financiranja kako bi sustav bio učinkovit; napominje da se postojeći zakoni i propisi o skupnom financiranju znatno razlikuju među državama članicama i da se čini da nisu potaknuli prekogranične aktivnosti; pozdravlja Komisijinu procjenu postojećeg okvira za skupno financiranje; podržava preuzeti pristup stalnog nadziranja tržišta i nadziranja regulatornog razvoja te podržava veće usklađivanje regulatornih pristupa, dijeljenje najboljih praksi i pojednostavljenje prekograničnih ulaganja; istovremeno podsjeća da se skupno financiranje i uzajamno financiranje ne bi trebali prekomjerno regulirati jer bi to sprečavalo njihov razvoj; poziva Komisiju da potakne nove platforme za financiranje privatnim vlasničkim kapitalom, kao što su mezaninsko financiranje i poslovni anđeli; poziva Komisiju da potakne sigurno pozajmljivanje poduzećima od strane privatnih osoba preko uzajamnog financiranja ili maloprodajnih obveznica; naglašava da je potrebno osigurati da ti novi oblici financiranja budu potpuno u skladu s relevantnim poreznim i financijskim zakonodavstvom kako ne bi postali instrument za izbjegavanje poreza ili financijsku netransparentnost; naglašava potrebu za revizijom postojećeg zakonodavstva u tom pogledu;

41. prima na znanje Komisijine prijedloge za okvir za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju i za kalibraciju bonitetnih zahtjeva za banke; primjećuje da u vezi sa sekuritizacijom MSP-ova mogu postojati i rizici i koristi; primjećuje mogući utjecaj tih prijedloga na bankovne zajmove MSP-ovima i ulaganje u njih; ističe potrebu za transparentnošću u pogledu rizika temeljne imovine i potrebe za doprinošenjem stabilnosti financijskog sustava;

42. napominje da heterogenost nacionalnih zakonodavstava u pogledu nesolventnosti i s tim povezana pravna nesigurnost predstavljaju jednu od prepreka prekograničnom ulaganju u MSP-ove i *start-up* poduzeća; smatra da bi se jednostavnijim i usklađenijim pravilima u tom području poduprla *start-up* poduzeća, mikro, mala i srednja poduzeća te bi se poboljšalo poslovno okruženje u EU-u; stoga pozdravlja odluku Komisije o hvatanju u koštac s tim problemom zakonodavnim prijedlogom kao što je navedeno u njezinu Akcijskom planu za uniju tržišta kapitala te iščekuje taj budući prijedlog; smatra da bi Komisija trebala razmotriti različite mogućnosti za provođenje okvira nesolventnosti EU-a i dati preporuke državama članicama kako bi mogle usvojiti ili provesti zakonodavstvo za djelotvorne i transparentne režime nesolventnosti i pravovremeni proces restrukturiranja te za uklanjanje administrativnih i regulatornih opterećenja s kojima su suočeni MSP-ovi kao što je navedeno u preporukama po državama članicama;

43. naglašava potencijal poduzetničkog kapitala i financiranja rizičnim kapitalom, posebno za neuvrštena *start-up* poduzeća i inovativne MSP-ove; primjećuje da su ta tržišta nedovoljno razvijena u EU-u; pozdravlja inicijativu Komisije da revidira zakonodavstvo o fondovima EuVECA i EuSEF; osim toga naglašava da se Komisija treba hitno uhvatiti u koštac s fragmentacijom duž nacionalnih granica u cijelom sektoru europskih investicijskih fondova;

44. naglašava važnost utjecaja osmišljavanja struktura poreza na dobit i dohodak i mogućih poreznih olakšica na kapacitet unutarnjeg financiranja MSP-ova; skreće pozornost na činjenicu da se u mnogim državama članicama oporezivanje MSP-ova i nekih multinacionalnih poduzeća veoma razlikuje, što negativno utječe na konkurentnost MSP-ova i znatno smanjuje učinkovitost financiranja MSP-ova iz različitih izvora; ističe da zbog nepoštenih poreznih praksi koje primjenjuju neka multinacionalna poduzeća MSP-ovi plaćaju do 30 % veće poreze nego što bi plaćali u slučaju poštenih poreznih praksi, što utječe na njihov kapacitet unutarnjeg financiranja; u tom kontekstu pozdravlja Komisijin paket o borbi protiv izbjegavanja poreza u cilju postizanja jednostavnijeg, djelotvornijeg i poštenijeg oporezivanja u EU-u; ističe da bi se države članice trebali zalagati za poštenu, djelotvoran i transparentan porezni sustav koji privlači financiranje i ulaganja kako

Četvrtak 15. rujna 2016.

bi se stvorile bolje mogućnosti za MSP-ove da pokrenu svoje poslovanje i da rastu; ističe da je potrebno uvesti financijska izuzeća za MSP-ove, osobito u njihovoj početnoj fazi, kako bi im se omogućilo da imaju dovoljno sredstava za sljedeća razdoblja njihova životnog ciklusa; ističe potrebu za poreznom politikom kojom će se smanjiti ukupno porezno opterećenje te porezi na rad i za poduzeća; naglašava važnost rješavanja problema naklonjenosti zaduživanju u odnosu na vlastiti kapital u okviru oporezivanja;

45. ističe da je ponekad nužna izravna državna potpora kojom se ne remete pogodnosti tržišnog natjecanja kako bi se osigurala potrebna sredstva za *start-up* poduzeća te mikro, mala i srednja poduzeća, osobito ako društveno-ekonomski uvjeti ne omogućuju drugi izvor financiranja; ističe važnost transparentnosti u pogledu javnih programa i državne potpore kojima se podupiru ulaganja u MSP-ove, kao i pojavljivanje novih institucija za financiranje i ulaganja;

46. potiče države članice da razmotre iskustva sa švicarskim sustavom WIR utemeljenim 1934. koji počiva na kreditnom klirinškom udruživanju među MSP-ovima i da primijene ta iskustva, s obzirom na to da WIR uspješno djeluje kao makroekonomski stabilizator u razdobljima ograničavanja kreditiranja ili kriza likvidnosti;

47. poziva Komisiju da Europskom parlamentu podnese godišnje izvješće u kojem će navesti status provedbenih inicijativa i njihov utjecaj na poboljšanja u pristupu MSP-ova financiranju u Europi; poziva Komisiju da, prema potrebi, uključi vlastitu procjenu strateškog usmjerenja i preporučenih promjena;

48. poziva Komisiju da provede reviziju postojećih instrumenata, poput strukturnih fondova i drugih relevantnih programa, u pogledu prikladnosti njihove financijske potpore MSP-ovima uzimajući u obzir željene ciljeve i, prema potrebi, u pogledu njihova ublažavanja učinaka krize na MSP-ove;

49. prepoznaje sve veću važnost mikropoduzeća i MSP-ova u kulturnom i kreativnom sektoru za ulaganja, rast, inovacije i zapošljavanje, ali i njihovu ključnu ulogu u očuvanju i promicanju kulturne i jezične raznolikosti;

50. ističe da je u listopadu 2013. objavom rezultata „Istraživanja o pristupu financiranjima za kulturni i kreativni sektor” koje je provela Komisija postalo jasno da poduzeća u tom sektoru imaju goleme poteškoće za pristup kreditima, a procijenjeni financijski manjak iznosi između 8 milijardi EUR i 13,3 milijarde EUR;

51. ističe da je prema podacima Eurostata u kulturnom i kreativnom sektoru 2014. bilo zaposleno 2,9 % radne snage u EU-u, odnosno 6,3 milijuna zaposlenika, što je usporedivo s udjelom zaposlenih u bankovnom sektoru i sektoru osiguranja; nadalje ističe da kulturni i kreativni sektor čini gotovo 4,5 % europskog gospodarstva, s gotovo 1,4 milijuna malih i srednjih poduzeća koja stvaraju i distribuiraju kulturni i kreativni sadržaj diljem Europe te da zaposlenost u kulturnom i kreativnom sektoru stalno raste od 2008., a to je ujedno i jedan od sektora europskog gospodarstva koji najbrže raste, stvarajući oko 4,2 % ukupnog BDP-a EU-a;

52. uviđa da su kultura i inovacije ključni čimbenici koji mogu regijama pomoći da privuku ulaganja; naglašava činjenicu da je mala vjerojatnost da će se radna mjesta u kulturnom i kreativnom sektoru izmjestiti jer su povezana s konkretnim kulturnim i povijesnim kompetencijama koje također doprinose šticeanju širokog raspona tradicionalnih umjetnosti i obrta; ističe važnost davanja potpore malim i srednjim poduzećima koja se koriste jezicima manjina ili manje korištenim jezicima, čime se štiti i promiče kulturna i jezična raznolikost Europe te ističe važnost davanja potpore *start-up* projektima mladih ljudi povezanih sa zaštitom kulture i kulturnom baštinom;

53. ističe da će daljnje promicanje i ulaganje u kulturnu i kreativnu industriju doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta i suprotstavljanju visokoj stopi nezaposlenosti mladih, s obzirom na velik broj mladih čiji su studiji povezani s tim područjem; napominje da je, prema podacima iz jedne nedavne studije, među svim gospodarskim sektorima upravo kulturni i kreativni sektor onaj koji ima najviše zaposlenih u dobi između 15 i 29 godina (19,1 % ukupno zaposlenih

Četvrtak 15. rujna 2016.

u kulturnom i kreativnom sektoru u usporedbi s 18,6 % ukupno zaposlenih u ostalim gospodarskim sektorima)⁽¹⁾; potiče države članice da pojačaju razvoj kulturnih i kreativnih kompetencija i da uspostave mreže za razvoj poslovnih vještina među obrazovnim sustavima, sustavima za osposobljavanje, kreativnim poduzećima te kulturnim i umjetničkim institucijama kako bi se pospješio interdisciplinarni pristup; potiče EU i države članice da pronađu dodatna rješenja za poticanje razvoja talenta i vještina u kulturnom i kreativnom sektoru, na primjer pružanjem inovativnih i fleksibilnih bespovratnih sredstava za potporu kreativnosti i inovativnosti te razvoju talenta;

54. ističe da, prema istraživanju koje je Komisija provela 2013., prepreke pristupu financiranjima u kulturnom i kreativnom sektoru imaju veoma specifične karakteristike, s obzirom na to da je teže privući kapital i ulaganja zbog limitirane baze podataka, nedostatka lako dostupnih informacija o izvorima financiranja, nedostatka poslovnih vještina, ovisnosti o javnim sustavima ulaganja i nedostatka dostatnih informacija kao rezultat poteškoća u procjeni rizika i vrednovanju nematerijalne imovine, poput prava intelektualnog vlasništva;

55. stoga ističe da je za poboljšanje pristupa sredstvima u kulturnom i kreativnom sektoru potrebno osmisлити rješenja koja su specifična za taj sektor, to jest razvoj stručnosti u procjeni konkretnih rizika koji su rezultat manjka materijalnog kolateral, ovisnosti o nematerijalnoj imovini i nesigurnosti potražnje tržišta u doba digitalne promjene; napominje da je to stručno znanje potrebno u mikropoduzećima i MSP-ovima, ali i u financijskim institucijama; ističe da se prava intelektualnog vlasništva mogu smatrati kolateralom; ističe važnost usklađenog zakonodavnog okvira s odredbama o porezu i intelektualnom vlasništvu u EU-u, koji bi mogao doprinijeti privlačenju ulaganja i financiranja za kulturne i kreativne MSP-ove;

56. pozdravlja pokretanje jamstvenog instrumenta programa Kreativna Europa, usprkos činjenici da je dugo vremena odgađan, jer je to jedno od ključnih sredstava za odgovaranje na hitnu potrebu pristupa kreditnom financiranju za inovativne i održive projekte u kulturnom i kreativnom sektoru koje obuhvaća mikropoduzeća, MSP-ove, manje neprofitne organizacije i nevladine organizacije, te je jedno od ključnih sredstava kojima se jamči da su autori prikladno plaćeni; pozdravlja inicijativu integriranog sustava osposobljavanja jamstvenog instrumenta koji se nudi bankarima i financijskim posrednicima; čvrsto preporučuje da se potrebne mjere uspostave tijekom 2016., kao što je predviđeno originalnim prijedlogom Komisije; podsjeća da će prema ex-ante procjeni Komisije nedostatak financiranja premašiti 1 milijardu EUR godišnje i da taj nedostatak predstavlja iznos izgubljenih ulaganja zbog toga što poduzeća s dobrim poslovnim strategijama i profilima rizika ne dobiju zajam ili ga odluče uopće ne zatražiti jer nemaju dovoljni kolateral;

57. pozdravlja novo izvješće koje je objavila stručna skupina država članica o pristupu financiranjima za kulturni i kreativni sektor i koje je sastavljeno otvorenom metodom koordinacije te ističe da Komisija treba provesti preporuke iz tog izvješća kako bi se stvorili djelotvorniji i inovativniji instrumenti te kako bi se olakšao pristup financiranju;

o

o o

58. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹⁾ Cultural Times – The first global map of cultural and creative industries (Prvi globalni pregled kulturnih i kreativnih industrija), prosinac 2015.

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0359

Najbolji način iskorištavanja potencijala malih i srednjih poduzeća za otvaranje radnih mjesta
Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o najboljem načinu iskorištavanja potencijala malih i srednjih poduzeća za otvaranje radnih mjesta (2015/2320(INI))

(2018/C 204/20)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 173. i 49.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir Akt o malom poduzetništvu za Europu (COM(2008)0394),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije o primjerenosti propisa EU-a (COM(2013)0685),
- uzimajući u obzir Akcijski plan Komisije za poduzetništvo do 2020.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Akcijski plan za poboljšanje pristupa financiranju za mala i srednja poduzetništva” (COM(2011)0870),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Oporavak koji donosi veliki broj radnih mjesta” (COM(2012)0173),
- uzimajući u obzir Plan ulaganja za Europu,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. lipnja 2012. o oporavku koji donosi veliki broj radnih mjesta ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. veljače 2013. o poboljšanom pristupu financiranju malih i srednjih poduzeća ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. travnja 2014. naslovljenu „Kako Europska unija može doprinijeti stvaranju pogodnog okruženja za poduzeća, poslovne djelatnosti i novoosnovana poduzeća kako bi se stvorila nova radna mjesta?” ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu o zakašnjelim plaćanjima (Direktiva 2011/7/EU),
- uzimajući u obzir Program Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI),
- uzimajući u obzir program EU-a za istraživanje i inovacije Obzor 2020.,
- uzimajući u obzir program EU-a za konkurentnost poduzeća i malih i srednjih poduzeća (COSME),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2014. o postupku savjetovanja „Top 10” i smanjivanju opterećenja koje se propisima EU-a nameće malim i srednjim poduzetnicima ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 81.

⁽²⁾ SL C 24, 22.1.2016., str. 2.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0394.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0459.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir izvješće Komisije „Smanjenje regulatornog opterećenja za mala i srednja poduzeća – prilagođavanje propisa EU-a potrebama mikropoduzeća” COM(2011)0803),
- uzimajući u obzir Godišnje izvješće Komisije o malim i srednjim poduzećima za 2013./2014. – Djelomičan i slab oporavak,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz siječnja 2013. naslovljeno „Rođeni u globalnom okruženju: potencijal za otvaranje radnih mjesta u novim međunarodnim poduzećima”,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2013. naslovljeno „Javna politika i potpora restrukturiranju MSP-ova”,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2016. o godišnjem izvješću Europskog centra za praćenje restrukturiranja za 2015.: otvaranje radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2012. o javnim mjerama za potporu samozapošljavanju i otvaranju radnih mjesta u poduzećima koja zapošljavaju samo jednu osobu i mikropoduzećima,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2011. o malim i srednjim poduzećima u krizi, zapošljavanju, industrijskim odnosima i lokalnom partnerstvu,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2011. o zastupanju radnika na razini poduzeća u Europi,
- uzimajući u obzir izvješće Eurofounda iz 2014. o socijalnom dijalogu u mikropoduzećima i malim poduzećima,
- uzimajući u obzir anketu Europske komisije iz 2015. o pristupu financiranju poduzeća (SAFE),
- uzimajući u obzir „Godišnje izvješće Komisije o malim i srednjim poduzećima za 2014./2015. – Mala i srednja poduzeća opet počinju zapošljivati”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o stvaranju konkurentnog tržišta rada EU-a za 21. stoljeće: usklađivanje vještina i kvalifikacija s potražnjom i mogućnostima zapošljavanja kao način oporavka od krize ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2015. o Inicijativi za zeleno zapošljavanje: iskorištavanje potencijala zelenoga gospodarstva za stvaranje radnih mjesta ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2012. o „malim i srednjim poduzećima: konkurentnost i poslovne prilike” ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir preporuku Komisije 2003/361/EZ o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća,
- uzimajući u obzir anketu Eurobarometra iz 2015. o internacionalizaciji malih i srednjih poduzeća,
- uzimajući u obzir studiju OECD-a iz 2015. naslovljenu „Financiranje malih i srednjih poduzeća i poduzetnika 2015. – Pokazatelji OECD-a”,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0321.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0264.

⁽³⁾ SL C 68 E, 7.3.2014., str. 40.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te mišljenja Odbora za proračune i Odbora za regionalni razvoj (A8-0248/2016),
- A. budući da mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) (u 28 država članica EU-a 2014. godine bilo ih je aktivno 22,3 milijuna ⁽¹⁾) otvaraju više radnih mjesta nego ostala trgovačka društva iz privatnog sektora, osiguravajući tako otprilike dvije trećine ukupnog zapošljavanja u privatnom sektoru u EU-u te budući da poduzetnici i MSP-ovi daju važan doprinos društveno-gospodarskom rastu i razvoju EU-a; ističe da pružanje podrške MSP-ovima pridonosi borbi protiv nezaposlenosti u Europi, koja iznosi 8,9 %, dok je stopa nezaposlenosti mladih 19,4 %; ⁽²⁾ budući da broj nezaposlenih, koji je 2015. iznosio otprilike 23 milijuna, nikada nije bio tako visok;
- B. budući da su 2014. MSP-ovi uvelike pridonijeli rastu zaposlenosti, do 71 % u nefinancijskom sektoru gospodarstva;
- C. budući da na otvaranje radnih mjesta u MSP-ovima utječe niz unutarnjih i vanjskih čimbenika; među vanjskim čimbenicima ključni uvjeti jesu tržišno natjecanje kojim se može upravljati (uključujući multinacionalne korporacije i sivu ekonomiju), administrativna opterećenja kojima se može upravljati i ukupni troškovi proizvodnje, kao i pristup financijskim sredstvima i kvalificiranim radnicima;
- D. budući da je nedavno istraživanje Eurofounda pokazalo da su MSP-ovi koji otvaraju radna mjesta često mladi, inovativni i djeluju na međunarodnoj razini, smješteni u gradskim područjima i imaju kvalificirane upravitelje te sveobuhvatne strategije rasta i ulaganja;
- E. budući da MSP-ovi imaju važnu ulogu u jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, pridonoseći također pametnijem, održivom i uključivom rastu; budući da je sektor MSP-ova važan na regionalnoj razini, posebno u ruralnim regijama;
- F. budući da, unatoč činjenici da se 90 % svjetskog rasta ostvaruje izvan EU-a, samo 13 % MSP-ova posluje na međunarodnoj razini izvan EU-a;
- G. budući da postoje razlike u značajkama MSP-ova diljem EU-a, tj. u veličini i utjecaju na nacionalna gospodarstva; budući da za te razlike postoje povijesni razlozi;
- H. budući da se diljem EU-a javlja nedostatak kvalificirane radne snage i nejednakosti, kao i odljev kvalificiranih radnika uglavnom iz država članica koje su pristupile EU-u nakon proširenja 2004. i iz zemalja europodručja pogođenih krizom u druge države članice, zbog čega nastaju periferne regije s nedovoljnim brojem kvalificiranih radnika zbog fenomena odljeva mozgova;
- I. budući da, unatoč pravilima unutarnjeg tržišta, u cijelom EU-u i dalje postoje znatne razlike u pogledu regulatornih okvira za MSP-ove, posebno u pogledu sigurnosti budućeg razvoja propisa i pravne kvalitete propisivanja općenito;
- J. budući da predstavnici MSP-ova upućuju na velike troškove radne snage kao jednu od glavnih prepreka otvaranju radnih mjesta te očekuju smanjenje tih troškova, pri čemu su najveći troškovi rada utvrđeni u sustavima s previše propisa i birokracije;
- K. budući da, je malim i srednjim poduzećima, zbog činjenice da su manja, teže pridržavati se regulatornih normi nego velikim poduzećima;

⁽¹⁾ Godišnje izvješće o malim i srednjim poduzećima za 2014./2015. (http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm).

⁽²⁾ Podaci iz veljače 2016. (<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7225076/3-04042016-BP-EN.pdf/e04dadf1-8c8b-4d9b-af51-bfc2d5ab8c4a>).

Četvrtak 15. rujna 2016.

- L. budući da zastupljenost zaposlenika i socijalni dijalog nisu toliko učestali u MSP-ovima kao što je to slučaj u većim trgovačkim društvima, a prioritet sindikata u nekim zemljama jest pokušati povećati zastupljenost zaposlenika u MSP-ovima, primjerice pokušavajući potaknuti osnivanje vijeća radnika u MSP-ovima ⁽¹⁾;
- M. budući da je u okviru socijalne i solidarne ekonomije zaposleno više od 14 milijuna osoba, što čini oko 6,5 % radnika u EU-u; budući da u EU-u djeluje dva milijuna poduzeća iz područja socijalne i solidarne ekonomije, što čini 10 % poduzeća u Uniji; budući da su se socijalna poduzeća pokazala otpornima tijekom gospodarske krize;
- N. budući da su MSP-ovi otporniji na gospodarsku krizu kad je riječ o gubitku radnih mjesta; konkretno, zadruge u industrijskim i uslužnim djelatnostima pokazale su se otpornijima od razdoblja krize iz 2008. nego ostala poduzeća u istim sektorima;
- O. budući da su prijenosi poduzeća na zaposlenike primjenom zadružnog modela uspješni oblici prijenosa poduzeća, što je dokazano visokim stopama njihova opstanka ⁽²⁾;
- P. budući da je velik broj mjesta i dalje nepopunjen zbog slabe mobilnosti radne snage te neprikladnosti nekih sustava obrazovanja i osposobljavanja za današnje tržište rada;
- Q. budući da je zeleni sektor bio jedan od glavnih stvaratelja neto radnih mjesta u Europi tijekom recesije, a MSP-ovi s dugoročnim planom za rad u zelenoj ekonomiji otvaraju radna mjesta koja su otpornija na trenutačne vanjske učinke globalizirane ekonomije ⁽³⁾;
- R. budući da je u načelu teško naći podatke o ugovornim aranžmanima i organizaciji rada u MSP-ovima;
- S. budući da su, prema podacima Eurofounda, uvjeti rada u mnogim zemljama, uključujući radno vrijeme, često fleksibilniji u MSP-ovima nego u većim trgovačkim društvima te se neformalno dogovaraju; budući da se doima da je početni učinak krize povećao postojeće „unutarnje” fleksibilnosti jer se organizacije pokušavaju prilagoditi promjenjivim vanjskim okolnostima i zahtjevima;
- T. budući da ESB tvrdi da je državna dužnička kriza povećala troškove financiranja banaka u zemljama europodručja pogođenima krizom, koji su zatim preneseni na MSP-ove u obliku viših kamatnih stopa za zajmove ili manjih zajmova;
- U. budući da bi se proračunom EU-a trebalo pridonijeti poticanju otvaranja dugoročnih kvalitetnih radnih mjesta i radnih mjesta za kvalificiranu radnu snagu te potencijalu MSP-ova da otvaraju pristojna i održiva radna mjesta;
- V. budući da je pristup financiranju i dalje jedna od glavnih prepreka osnivanju i rastu MSP-ova, posebno kada je riječ o poduzećima socijalne ekonomije, s obzirom na, među ostalim, nedostatak dovoljno raznolikog izbora vlasničkih instrumenata i rizičnog kapitala u Uniji, koji je poduzeću potreban za rast;
- W. budući da iz povijesnih razloga neka društva imaju negativno mišljenje o poduzetnicima, koje se katkad ogleda i u tome što država diskriminira sektor MSP-ova, za razliku od, primjerice, povoljnog ozračja u tim zemljama za strana ulaganja, posebno za multinacionalne korporacije;
- X. budući da nejednaki uvjeti između multinacionalnih korporacija i MSP-ova također nastaju iz prakse premještanja dobiti na zemlje koje se smatraju poreznim oazama;

⁽¹⁾ Izvješće Eurofounda iz 2011. o zastupljenosti zaposlenika na razini poduzeća u Europi.

⁽²⁾ Publikacija CECOP-a iz 2013. naslovljena „Prijenos poduzeća na zaposlenike primjenom zadružnog modela u Europi” („Business Transfers to Employees under the Form of a Cooperative in Europe”).

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0264.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- Y. budući da studije Komisije ne daju detaljnu procjenu mogućeg utjecaja budućeg Partnerstva za transatlantsku trgovinu i ulaganja (TTIP) na MSP-ove u različitim državama članicama;

Potencijal za otvaranje radnih mjesta i kvalificirana radna snaga

1. podsjeća da gotovo 99 % europskih trgovačkih društava čine MSP-ovi te su, prema tome, okosnica gospodarstva EU-a;
2. smatra da države članice i Komisija, kako bi zajamčile bolje uvjete za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta u sektoru MSP-ova, moraju riješiti sljedeće probleme koji su u različitim omjerima zastupljeni u različitim državama članicama i regijama: manjak vještina, nedovoljna procjena vještina koje će biti potrebne u budućnosti, neusklađenost vještina, odljev mozгова, nepotrebna regulatorna opterećenja i regulatorna nesigurnost u svim područjima, nedovoljan dijalog između dionika na tržištu rada, ograničen pristup financijama i javnoj nabavi, slab inovacijski kapacitet i pristup novim tehnologijama, nedovoljna podrška MSP-ovima u okviru politike javnih ulaganja, siva ekonomija i prijevare, kao i privilegiran položaj multinacionalnih korporacija;
3. smatra da bi rješavanje navedenih strukturnih problema moglo, među ostalim, rezultirati poštenijim tržišnim natjecanjem te proširenjem primjene socijalnih doprinosa i porezne osnovice na veći broj gospodarskih subjekata, što bi državama članicama dalo priliku za financiranje politika koje pogoduju zapošljavanju, posebno za MSP-ove, te zajamčilo pošteno tržišno natjecanje među državama članicama i poštenije tržišne uvjete;
4. ističe potrebu za regulatornim okruženjem u kojem se potiče ulaganje koje istodobno potiče održivi rast i kvalitetna radna mjesta;
5. prepoznaje da, među ostalim, troškovi rada, kao dio poslovanja, imaju utjecaj na potencijal MSP-ova za otvaranje radnih mjesta te mogu utjecati na konkurentnost; u tu svrhu ističe da je porezno opterećenje potrebno preusmjeriti s rada na ostale izvore oporezivanja koji manje štete zapošljavanju i rastu te istodobno jamče odgovarajuću socijalnu zaštitu;
6. ističe da se mora postići visok standard zaštite radnika te da smanjenje troškova rada smanjivanjem zaštite radnika ne bi smjelo biti sredstvo za smanjenje broja nezaposlenih; nadalje upozorava da bi smanjenje plaća i prava radnika moglo potaknuti veće odljeve visokokvalificiranih radnika i ugroziti sigurnost radnih mjesta te izložiti MSP-ove nedovoljnom broju kvalificiranih radnika i istodobno stvoriti nesigurnost u Europi; smatra da povećanje fleksibilnosti tržišta rada ne bi smjelo dovesti do smanjenja zaštite radnika jer se njime ne povećava potencijal MSP-ova za otvaranje radnih mjesta;
7. smatra da nepotrebna akademizacija nekih zanimanja ne pridonosi rješavanju problema nedostatka kvalificirane radne snage u MSP-ovima; smatra da bi strukovno obrazovanje i osposobljavanje, a posebno dualni sustavi koji funkcioniraju u suradnji s MSP-ovima, trebali dobiti veću potporu javnosti; ističe da je dualno strukovno obrazovanje i osposobljavanje važan alat u smanjenju nezaposlenosti mladih te poziva da se pruži podrška MSP-ovima koji obučavaju mlade kako bi postali kvalificirani radnici te tako daju važan doprinos uključivanju mladih osoba na tržište rada i u društvo; ističe da sustav dualnog obrazovanja koji se primjenjuje u jednoj državi članici ne može tek tako preuzeti neka druga država članica;
8. traži od država članica da potiču razvoj snažne poduzetničke kulture uključivanjem povezanih vještina u obrazovanje i osposobljavanje;
9. smatra da države članice trebaju poticati programe naukovanja u MSP-ovima, uključujući preko poreznih i financijskih poticaja, kao i s pomoću kvalitetnih okvira kojima se obuhvaća odgovarajuća zaštita zdravlja i sigurnosti; podsjeća na to da MSP-ovi trebaju vrlo specifične vještine; ističe da se, u tom pogledu, također moraju poticati programi dualnog obrazovanja te kombinacija obrazovanja i mogućnosti pripravničkog stažiranja jer imaju ključnu gospodarsku i društvenu ulogu kao instrumenti za promicanje jednakih mogućnosti za sve građane;

Četvrtak 15. rujna 2016.

10. potiče države članice da razviju oblike suradnje koji uključuju sve razine upravljanja, poduzeća (uključujući poduzeća povezana sa socijalnom ekonomijom), sindikate, obrazovne ustanove i druge dionike u cilju prilagođavanja njihovih sustava obrazovanja i osposobljavanja kako bi se riješio problem neusklađenosti između vještina/kvalifikacija i potreba tržišta rada, posebno što se tiče MSP-ova; poziva na poticanje neformalnijeg osposobljavanja, uključujući obuke na radnom mjestu i razmjenu znanja među zaposlenicima;

11. ističe ključnu ulogu poduzeća, uključujući MSP-ove i mikropoduzeća, u suradnji s tvorcima politika i socijalnim partnerima u preoblikovanju obrazovnih sustava i programa strukovnog osposobljavanja u Europi, kako u pogledu metoda poučavanja, tako i u pogledu osmišljavanja nastavnih planova i programa, kako bi se veća pozornost obratila na razvoj radnih vještina za 21. stoljeće, posebno digitalnih vještina, kritičkog razmišljanja, rješavanja problema i timskog rada; u tom kontekstu ističe važnost praktičnog iskustva i iskustva u stvarnim životnim uvjetima;

12. naglašava da je važno riješiti problem nedostatka vještina s kojim su suočeni inovativni MSP-ovi; smatra da Komisija treba naglasiti važnost omogućivanja relevantnog osposobljavanja i obrazovanja, kojima se može pridonijeti rješavanju problema nedostatka digitalnih vještina nužnih za inovativne MSP-ove;

13. smatra da, u cilju postizanja ravnoteže između ponude i potražnje u zapošljavanju, države članice trebaju napraviti reformu svojih obrazovnih sustava kako bi se uzeo u obzir izmijenjeni društveni kontekst u pogledu važnosti poučavanja i učenja jednoga ili više jezika te tehnoloških inovacija;

14. poziva države članice da pruže odgovarajuće osposobljavanje i zajamče trajni profesionalni razvoj učitelja kako bi se poticale suvremene metode poučavanja i razvoj vještina i kompetencija za 21. stoljeće;

15. poziva na poduzimanje dodatnih mjera za integraciju naraštaja osoba starijih od 50 godina na tržište rada, u poslovanje, obrazovanje ili osposobljavanje radi sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti i rizika od društvene isključenosti te kategorije radnika i njihovih obitelji;

16. smatra da MSP-ovi imaju važnu ulogu u stvaranju zelenih poslova; potiče dodatno ulaganje u potencijal MSP-ova da ekološke izazove pretvore u poslovne prilike;

17. prepoznaje sve veći značaj samozapošljavanja i mikropoduzeća koji su ključni za poticanje inovacija i poduzetništva; međutim, zabrinut je zbog sve češće pojave lažnog samozapošljavanja u cijelom EU-u, koja se ne bi smjela smatrati pozitivnim doprinosom sve većem broju mikropoduzeća, nego naprotiv, uzrokuje nesigurnost zapošljavanja, vodi ka nepovoljnim uvjetima rada i smanjenoj socijalnoj zaštiti ili njezinu potpunom izostanku te ugrožava sliku koja postoji o poduzetništvu i dovodi mnoge osobe u nepovoljne situacije te tako stvara nove socijalne probleme koji se moraju riješiti;

18. ističe da je administrativno opterećenje donošenja propisa nerazmjerno više za samozaposlene osobe i mikropoduzeća nego za veća trgovačka društva; u tom pogledu smatra da sve mjere koje se odnose na „lažno samozaposlene radnike” moraju biti jasno usmjerene te ne smiju stavljati nepotrebno administrativno opterećenje na pojedince;

19. zabrinut je zbog nesigurnih uvjeta rada velikog broja samozaposlenih radnika i njihova sve većeg osiromašenja; poziva Komisiju i države članice da promiču mreže suradnje mikropoduzeća i malih poduzeća primjenom zadružnog modela (kao što su zadruge pojedinačnih proizvođača, zadruge honorarnih radnika, zadruge MSP-ova, zadruge za poticanje poslovne aktivnosti i zapošljavanja) jer takve mreže znatno jačaju održivost i mogućnost zapošljavanja jedinica od kojih se sastoje;

Četvrtak 15. rujna 2016.

20. upoznat je s Planom ulaganja za Europu, koji je osmišljen za otvaranje novih radnih mjesta i poticanje inovacija i konkurentnosti, te se nada da će Europski portal investicijskih projekata, kao transparentan popis projekata u EU-u u koje je moguće ulagati, pomoći ulagačima da se usmjere na postojeće prilike, u korist financiranja MSP-ova i razvoja novoosnovanih poduzeća kao važnog i održivog načina za smanjenje nezaposlenosti i promicanje dugoročnog kvalitetnog zapošljavanja; stoga poziva da se različite kategorije s odgovarajućim pragovima uključe u Europski portal investicijskih projekata kako bi se MSP-ovima i novim poduzećima omogućilo da u cijelosti iskoriste njegovo funkcioniranje;

21. podsjeća da se EU obvezao na jačanje svoje industrijske baze postavivši cilj prema kojemu će industrijska proizvodnja do 2020. činiti barem 20 % BDP-a, što bi se do 2030. trebalo povećati na 30 %; smatra da je to nužan preduvjet za učinkovito poboljšanje stanja u pogledu zapošljavanja u Europi;

22. ističe ulogu donošenja propisa okrenutih budućnosti i omogućavanja procesa u kontekstu brzog razvoja u sektoru MSP-ova, koji se temelji na znanju i inovacijama, uključujući poduzeća socijalne ekonomije i zadružno poduzetništvo, te naglašava njegovu ulogu u pametnoj specijalizaciji imajući u vidu Plan EU-a za gradove te vodeći računa o Amsterdamskom paktu i ulozi struktura za umrežavanje i krovnih struktura kao što je Europsko partnerstvo za inovacije;

23. napominje da bi MSP-ovi u državama članicama koje nemaju javne investicijske banke mogli biti u nepovoljnom položaju u odnosu na MSP-ove u zemljama u kojima postoje djelatne investicijske banke u javnom vlasništvu, s obzirom na to da privatnim bankovnim institucijama procjena javnog interesa nije prioritet;

24. poziva države članice da provode zakonodavstvo o jednakom pristupu javnoj nabavi za MSP-ove;

25. poziva države članice da potiču otvaranje i razvoj zadružnih poduzeća s obzirom na to da je dokazano da su otpornija tijekom krize i da se u njima rjeđe gube radna mjesta nego u običnim poduzećima te da otvaraju kvalitetna radna mjesta koja ne izmještaju proizvodnju; poziva Europsku investicijsku banku (EIB) i Komisiju da obavještavaju Parlament o konkretnim mjerama koje su dosad poduzete u cilju poboljšanja pristupa financiranju za zadruge i socijalna poduzeća;

26. smatra da politike EU-a i nacionalne politike ne bi smjele biti usredotočene samo na nove MSP-ove i otvaranje novih radnih mjesta u MSP-ovima te poziva Komisiju i države članice da nastave podupirati prijenose poduzeća kao alat za zadržavanje postojećih radnih mjesta u MSP-ovima kojima prijete opasnost od zatvaranja; poziva na poticanje prijenosa poduzeća na zaposlenike primjenom zadružnog modela kao uspješnog načina prijenosa poduzeća;

27. poziva Komisiju da na bolji način uključi države članice, lokalne i regionalne vlasti, ustanove za visokoškolsko obrazovanje i osposobljavanje, udruženja civilnog društva, poduzeća, sindikate i financijske institucije kako bi se promicali i u cijelosti iskoristili financijski izvori EU-a (npr. EFSU, ESF, EFRR, COSME, Obzor 2020. i Erasmus+) radi svladavanja teškoća u pristupu informacijama, savjetovanju i financiranju, što su neke od glavnih prepreka rastu MSP-ova i njihovu potencijalu za otvaranje radnih mjesta; također ističe važnost programa prekograničnog poticanja MSP-ova u okviru europske inicijative za istraživanje EUREKA kao sredstva za daljnju suradnju MSP-ova i istraživačkih instituta; poziva Komisiju i države članice da bolje usklade različite instrumente za financiranje MSP-ova;

28. u tom pogledu ističe da zasad obuka i informacije o takvim prilikama gotovo ne postoje, za razliku od stvarnih potreba i mnogih prilika koje bi ti fondovi mogli stvoriti;

Četvrtak 15. rujna 2016.

29. potiče Komisiju da surađuje s nacionalnim kontaktnim točkama kako bi razvila jasne i djelotvorne marketinške kampanje, izrađene isključivo za MSP-ove, o instrumentu „Brzi program za inovacije”, koji je dio programa Obzor 2020.;

30. poziva MSP-ove (uključujući mikropoduzeća) te lokalne i regionalne vlasti da u cijelosti iskoriste postojeće mogućnosti kombiniranja europskih strukturnih i investicijskih fondova (fondovi ESIF) i EFSU-a, imajući na umu da se ta dva instrumenta dopunjuju; preporučuje kombiniranje ESIF-a i EFSU-a u okviru tematskih i višedržavnih ulagačkih platformi te poziva Komisiju i Grupu EIB-a da pojačaju napore koje ulažu u uspostavljanje tih platformi u cilju promicanja proizvoda Grupe EIB-a i boljeg pristupa MSP-ova financiranju;

31. ističe potrebu za povećanjem ulaganja u istraživanje, inovacije, kvalificirano osposobljavanje i razvoj kako bi se potaknuo kvalitativan rast i oslobodio potencijal koji europski MSP-ovi imaju za otvaranje novih radnih mjesta; naglašava činjenicu da je za potporu MSP-ovima namijenjen iznos od 75 milijardi EUR iz sredstava za MSP-ove u okviru EFSU-a; pozdravlja uspješnu provedbu financiranja MSP-ova iz EFSU-a među dosad odobrenim projektima;

32. poziva Komisiju da, kad pregledava svoj višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020., pronade način da u cijelosti nadoknadi smanjenje proračuna EFSU-a u dodjelama sredstava programu Obzor 2020. s obzirom na njegovu važnost za gospodarski razvoj i otvaranje radnih mjesta, posebno za MSP-ove;

33. pozdravlja prelazak na upotrebu financijskih instrumenata za potporu MSP-ovima, ali smatra da bi financiranje bespovratnim sredstvima trebalo zadržati u slučajevima kada ono ima ključnu i nužnu ulogu u promicanju inovacija, razvoja i istraživanja, što je ključno za otvaranje radnih mjesta i gospodarski uspjeh Europe u budućnosti;

34. poziva države članice i Komisiju da u okviru cjelovitog pristupa potpori MSP-ovima do 2017. ostvare znatan napredak u daljnjem pojednostavljenju financiranja sredstvima EU-a, i to u pogledu podnošenja zahtjeva, upravljanja projektima i praćenja/kontrole projekata, posebice uvođenjem ujednačenog postupka elektroničke javne nabave na razini EU-a, potpunom e-kohezijom, jedinstvenom revizijom koja se temelji na načelu rizika, ublažavanjem uvjeta u pogledu podataka i izvješćivanja te rješavanjem problema prekomjernih propisa njihovom opsežnom optimizacijom; međutim, naglašava da je potrebno zajamčiti pravilnu ravnotežu između pojednostavnjenja, s jedne strane, te otkrivanja i sprečavanja nepravilnosti, uključujući prijevare, s druge strane; traži od Komisije da predstavi prijedloge za zakonodavne promjene propisa o kohezijskoj politici tijekom preispitivanja/revizije sredinom provedbenog razdoblja kako bi se MSP-ovima, a posebice novoosnovanim poduzećima koja žele rasti, olakšao pristup financijskim sredstvima; podsjeća da bi se na temelju izračuna Komisije europskom elektroničkom javnom nabavom, transparentnošću i smanjenjem administrativnih troškova godišnje moglo uštedjeti i do 50 milijardi EUR;

35. poziva Komisiju da, prije nego što započne s iscrpnom raspravom s Parlamentom o budućem financijskom okviru i kohezijskoj politici za razdoblje nakon 2020., provede kvantitativne studije potrebne za procjenu utjecaja politika i instrumenata potpore MSP-ovima, što bi omogućilo provođenje pripremnog rada s pomoću praćenja rezultata i ocjenjivanja njegove učinkovitosti u odnosu na druge oblike pomoći koja nije namijenjena za poduzeća manja od određene veličine;

36. ističe važnost mogućnosti pristupa mjerama potpore EU-a za financiranje i elektronički dostupnim javnim uslugama za MSP-ove smještene u manjim gradskim zonama i ruralnim područjima, čime se povećava njihov potencijal za zapošljavanje i pridonosi gospodarskom razvoju u područjima kojima prijete depopulacija;

37. poziva MSP-ove da premoste rodni jaz na tržištu rada, među ostalim, u pogledu zapošljavanja i plaća osiguravanjem ili podržavanjem ustanova za skrb o djeci, dopusta za njegovatelje i fleksibilnog radnog vremena za njegovatelje te da zajamče jednaku plaću za jednaki rad koji obavljaju muškarci i žene;

Četvrtak 15. rujna 2016.

38. poziva države članice da zajamče pružanje lokalne infrastrukture za ustanove za skrb o djeci kako bi se olakšao pristup roditelja zaposlenju;
39. poziva Komisiju i države članice da potaknu osposobljavanje i obrazovanje u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) te znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM – Science, Technology, Engineering and Mathematics) kako bi sadašnja i buduća radna snaga stekla relevantne e-vještine; potiče Komisiju i države članice da podupiru programe, kao što su otvoreni internetski tečajevi, preko kojih nezaposlene mlade osobe mogu steći e-vještine, a potiče da isto učine i za naraštaj osoba starijih od 50 godina i aktivnih starijih osoba;
40. ističe potrebu za ciljanim poticajima novoosnovanim poduzećima, MSP-ovima i mikropoduzećima kako bi se olakšalo njihovo osnivanje i rad, kao i potrebu da se olakša zapošljavanje kvalificirane radne snage i obuka zaposlenika;
41. zauzima stajalište da se mobilnost u europskim programima naukovanja i profesionalnog osposobljavanja mora dodatno ojačati;
42. potiče države članice, regionalne vlasti, obrazovne ustanove i socijalne partnere na stvaranje mogućnosti s pomoću kojih mlade osobe mogu steći poduzetničke vještine te da bolje prepoznaju i vrednuju neformalno obrazovanje i vještine; također naglašava važnost poslovnog mentorstva za mlade poduzetnike i MSP-ove u početnim fazama u cilju povećanja stope uspjeha i održivosti trgovačkih društava i radnih mjesta;
43. čvrsto vjeruje da se mora zadržati certifikat majstora stručnjaka;
44. pozdravlja program „Erasmus za mlade poduzetnike” koji pruža mladim poduzetnicima znanja i korisne vještine za pokretanje i/ili uspješno poslovanje; smatra da države članice i Komisija trebaju dodatno poticati takve programe kako bi postali popularniji među ciljanim skupinama i kako bi pomogli mladim osobama da razviju svoja poduzeća i postignu uspjeh;
45. poziva države članice da usvoje povoljne zakonodavne okvire kako bi promicale i pružale podršku zapošljavanju mladih osoba u MSP-ovima ili ih potaknule da otvore vlastita poduzeća, uključujući boljim pristupom informacijama i prilagođenom savjetovanju, olakšavanjem pristupa kreditiranju i financiranju te stvaranjem jedinstvenih mjesta za pružanje usluga; smatra da bi takvi okviri također trebali uključivati promicanje programa stažiranja za studente kako bi mogli dobiti svoje prvo praktično iskustvo u MSP-u, pritom jamčeći odgovarajuću socijalnu zaštitu;
46. napominje da je potrebno poduzeti mjere kako bi se bolje omogućilo priznavanje kvalifikacija i diploma diljem Europe, uključujući diplome i svjedodžbe stečene preko interneta, kao što su one koje pružaju masovni otvoreni internetski tečajevi (MOOC), te priznavanje neformalnog učenja kako bi se stručnjacima omogućilo da svojim znanjem i vještinama daju doprinos u cijeloj Europi;
47. pozdravlja zakonodavni prijedlog Komisije o nelikvidnosti poduzeća, uključujući rano restrukturiranje i druge prilike, u cilju otklanjanja straha od bankrota i jamčenja pružanja druge prilike poduzetnicima;
48. ističe da društveno odgovorno poslovanje ima dugu tradiciju u Europi i da društveno odgovorna poduzeća i danas pružaju dobar primjer; ističe da MSP-ovi mogu imati važnu ulogu u jamčenju ekološki, socijalno i ekonomski održivog rasta;

Povoljno i stabilno regulatorno okruženje

49. poziva države članice da izbjegnju pretjerano donošenje propisa kojim se guši konkurentnost poduzeća i njihov potencijal za otvaranje radnih mjesta; smatra da je uklanjanje nepotrebnoga regulatornog i administrativnog opterećenja, zajedno s razvojem dobre i održive regulacije, uključujući sustavnu uporabu „testa MSP-ova” i djelotvornu provedbu u državama članicama, pravi put prema nižim troškovima za MSP-ove i povećanju njihova potencijala za otvaranje radnih mjesta; ističe da to ne bi smjelo umanjiti zaštitu radnika;

Četvrtak 15. rujna 2016.

50. smatra da je povoljno i stabilno regulatorno okruženje koje uključuje jasnoću samih pravila ključan preduvjet za održivo otvaranje kvalitetnih radnih mjesta u MSP-ovima; smatra da ta regulatorna sigurnost, među ostalim, mora obuhvatiti ugovorno pravo te porezne i socijalne propise, zaštitu radnika i porezne propise, kao i pravnu sigurnost i proceduralnu učinkovitost; smatra da se stabilnost regulatornog okruženja najbolje postiže stalnom uključenosti socijalnih partnera u postupak donošenja odluka;

51. poziva Komisiju i države članice da uzmu u obzir da ako utjecaj administrativnih zahtjeva nerazmjerno pogađa MSP-ove, potrebno je sustavno razmotriti poduzimanje mjera za smanjenje opterećenja i prepreka uz istodobno jamčenje odgovarajuće zaštite sigurnosti i zdravlja zaposlenicima; u tom pogledu ističe da konkretne prepreke trebaju prilagođena rješenja kojima se uzima u obzir širok spektar različitih MSP-ova;

52. ističe važnost javne administracije u državama članicama koja vodi računa o MSP-ovima te je djelotvorna, fleksibilna i odgovara na njihove potrebe, u cilju promicanja poduzetničkih vrijednosti, lakšeg rasta MSP-ova te kako bi im se omogućilo da u cijelosti ostvare svoj potencijal za stvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta;

53. poziva Komisiju da omogući djelotvornu razmjenu najboljih praksi među državama članicama u pogledu njihovih različitih regulatornih okruženja za MSP-ove; u tom smislu pozdravlja mrežu izaslanika za MSP-ove čija je uloga poboljšati postupak savjetovanja s nacionalnim MSP-ovima i suradnju između država članica EU-a; također potiče suradnju između MSP-ova i lokalnih vlasti te obrazovnog sektora, koja može biti od koristi za otvaranje poduzetničkih klastera i inkubatora te time povećati njihov potencijal za otvaranje radnih mjesta; potiče MSP-ove da postanu članovi predstavničkih organizacija kako bi se njihov glas čuo na nacionalnoj i europskoj razini, kao što je uglavnom slučaj s multinacionalnim korporacijama; također potiče udruženja MSP-ova da daju veću podršku MSP-ovima i preuzmu snažniju ulogu kao pouzdan socijalni partner;

54. poziva države članice da u cilju uklanjanja neopravdanih opterećenja s kojima se suočavaju MSP-ovi i postizanja regulatorne i fiskalne sigurnosti kao preduvjeta za stabilnost i kvalitetu radnih mjesta revidiraju propise koji utječu na MSP-ove te u cijelosti primijene načelo „počnimo od malih“;

55. ističe da je važno ispuniti *ex ante* uvjete koji se odnose na Akt o malom poduzetništvu, što će pridonijeti poboljšanju okruženja i upravnih postupaka za razvoj poduzeća i poduzetništvo te većoj iskorištenosti mogućnosti koje MSP-ovi imaju za financiranje;

56. smatra da se moraju ukloniti temeljne nejednakosti između MSP-ova i multinacionalnih poduzeća; kako bi se MSP-ovima omogućilo korištenje dodatnih resursa te otvaranje kvalitetnih radnih mjesta uz pomoć javnih ulaganja;

57. poziva države članice da oporezivanjem potaknu rast i razvoj sektora poslovnih anđela, fondova početnog rizičnog kapitala i aktera na tržištu u ranim fazama;

58. skreće pozornost na regionalne razlike i neravnoteže u pristupu MSP-ova sredstvima iz nacionalnih razvojnih banaka, programima koje financira EU i drugim privatnim i javnim financijskim institucijama; poziva na uspostavu jednakih uvjeta tržišnog natjecanja za sve MSP-ove u pogledu pristupa financiranju iz instrumenata koje financira EU uz pomoć posrednika, uz poseban naglasak na manje razvijenim, siromašnijim i udaljenijim ili izoliranim regijama koje se suočavaju s ozbiljnim problemima depopulacije i/ili disperzije te na zemljama suočenima s financijskim i ekonomskim ograničenjima;

59. smatra da se stabilna financijska situacija koja potiče rast i održava zaposlenost može stvoriti samo s pomoću poboljšanog pristupa financiranju preko korekcijskog faktora MSP-ova;

Četvrtak 15. rujna 2016.

60. naglašava da je mikrokreditiranje, koje je uglavnom usmjereno na mikropoduzećnike i osobe u nepovoljnom položaju koje se žele samozaposliti, jedan od načina za prevladavanje prepreka za pristup tradicionalnim bankovnim uslugama; pozdravio bi inicijative za pametno pojednostavljenje čiji je cilj poboljšati djelotvornost procjene projekata kojima trebaju mikrokrediti; pozdravio bi također mjere odgovornosti usmjerene na financijske posrednike kojima se ne nameće preveliko opterećenje niti dolazi do nerazumnog povećanja troškova;

61. skreće pozornost na rizik od nelikvidnosti i stečaja MSP-ova koji se suočavaju s kašnjenjem u plaćanjima; poziva Komisiju i države članice da osnaže provedbu Direktive o zakašnjelim plaćanjima; nadalje, poziva države članice da razmotre odgovarajuće financijske mehanizme, kao što su bankovna jamstva;

62. poziva Komisiju da napravi europsku okvirnu uredbu kojom će se olakšati stvaranje paneuropskih tržišta za skupno financiranje i skupno ulaganje;

63. poziva Komisiju da olakša sekuritizaciju kredita mikropoduzećima i MSP-ovima kako bi se povećao iznos kredita koji im je dostupan;

64. poziva Komisiju i države članice da poboljšaju regulatorni okvir za socijalna poduzeća;

65. priznaje važnost toga da mikropoduzeća i mala poduzeća uzmu u obzir situacije, posebne potrebe i teškoće u pogledu usklađenosti u kontekstu provedbe mjera za zdravlje i sigurnost na radu na razini poduzeća; ističe da su podizanje razine osviještenosti, razmjena dobrih praksi, savjetovanje, praktične smjernice i internetske platforme iznimno važni kako bi se pomoglo MSP-ovima i mikropoduzećima da djelotvornije poštuju regulatorne zahtjeve u pogledu sigurnosti i zdravlja na radu; poziva Komisiju, Europsku agenciju za zdravlje i sigurnost na radu te države članice da nastave razvijati praktične alate i smjernice kojima se potiče, olakšava i poboljšava usklađenost MSP-ova i mikropoduzeća sa zahtjevima za zdravlje i sigurnost na radu;

66. pozdravlja internetsku interaktivnu procjenu rizika koju je uvela agencija EU-OSHA te ostale e-alate u državama članicama koji olakšavaju procjenu rizika i kojima je cilj promicanje usklađenosti i kulture prevencije, posebno u mikropoduzećima i malim poduzećima; potiče države članice da se koriste europskim fondom za aktivnosti općenito povezane sa zdravljem i sigurnošću na radu te za razvoj e-alata osobito radi potpore MSP-ovima;

67. poziva Komisiju da pri reviziji strateškog okvira i dalje vodi računa o posebnosti i stanju MSP-ova i mikropoduzeća kako bi se tim poduzećima pomoglo u ostvarivanju ciljeva postavljenih u vezi sa zdravljem i sigurnošću na radnom mjestu;

68. poziva Komisiju da, prema potrebi i u okviru preporuka europskog semestra za pojedinu zemlju, usvoji različit pristup poboljšanju okruženja za MSP-ove, uzimajući u obzir okolnosti pojedine zemlje i strukturne razlike specifične za regije EU-a, kako bi se potaknula veća gospodarska, društvena i teritorijalna kohezija; nadalje, poziva Komisiju da se usredotoči na MSP-ove, posebno na mikropoduzeća;

69. napominje da se zbog tematskog cilja br. 3 „jačanje konkurentnosti MSP-ova” države članice u operativnim programima usredotočuju na jačanje potencijala MSP-ova za rast i otvaranje radnih mjesta; ističe da ni buduće neočekivane krize ni velike inicijative na razini Unije ne bi smjele dovesti do smanjenja obveza ili plaćanja povezanih s tematskim ciljem br. 3 i relevantnim instrumentima iz naslova 1.b općeg proračuna EU-a; uviđa da MSP-ovi imaju slab vlasnički kapital te stoga ističe da je potrebno maksimalno skratiti odgode plaćanja računa u okviru kohezijske politike kako bi se smanjio rizik nelikvidnosti; potiče Komisiju i države članice da u skladu s time dodatno ubrzaju isplate MSP-ovima;

Četvrtak 15. rujna 2016.

70. ističe da Godišnje izvješće o malim i srednjim poduzećima za 2014./2015. i Godišnji pregled rasta za 2016. otkrivaju regionalna odstupanja u okruženju MSP-ova i druge nejednakosti koje bi države članice trebale učinkovito riješiti prije završetka programskog razdoblja te uložiti napore u veću internacionalizaciju MSP-ova uklanjanjem nezarinskih prepreka;

71. poziva države članice s ograničenom decentralizacijom upravljanja fondovima EU-a da administrativni kapacitet za tehničku pomoć te lokalne i regionalne sustave potpore za MSP-ove (i mikropoduzeća), uključujući bolji pristup sustavima financiranja i obavješćivanja, usmjere na lokalne vlasti jer će to omogućiti veću ravnotežu u pogledu ishoda i stopa apsorpcije na regionalnoj razini, posebice u slabije razvijenim regijama.

72. ističe potrebu da se ujedine osobe koje razvijaju poslovanje i poduzetnički inkubatori kako bi novoosnovana poduzeća učinili važnim alatom za stvaranje dugotrajnih radnih mjesta i zadržali potencijal u trgovačkim društvima, odvrćući ih od „prodaje važne ideje” samo radi ostvarivanja dobiti;

73. ističe potrebu da se olakša pristup jedinstvenom tržištu uklanjanjem preostalih neopravdanih administrativnih prepreka i borbom protiv nepravednog tržišnog natjecanja, narušavanja tržišta, lažnog samozapošljavanja i fiktivnih trgovačkih društava; poziva države članice da MSP-ovima zajamče jednake uvjete pristupa njihovim nacionalnim tržištima, posebno pružajući prekogranične usluge; u tom pogledu pozdravlja snažnu usredotočenost na MSP-ove u strategiji jedinstvenog tržišta iz 2015. te potiče Komisiju i države članice da slijede pozitivne inicijative s posebnim i konkretnim mjerama za MSP-ove;

74. poziva države članice da donesu povoljne zakonodavne okvire za osnivanje poduzeća kao jednog od načina za suzbijanje sive ekonomije, koja posebno stavlja MSP-ove u nepovoljan položaj, te da u cijelosti iskoriste nedavno osnovanu platformu za borbu protiv neprijavljenog rada; prepoznaje da su gospodarska recesija i mjere provedene u mnogim državama članicama pridonijele rastu sive ekonomije;

75. čvrsto vjeruje da će integracija izbjeglica na tržište rada biti nemoguća bez aktivne, čvrste potpore mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća u EU-u;

76. ističe da je iznimno važno sveobuhvatno jezično obučavanje izbjeglica; ističe da bi takvo obučavanje trebalo početi što prije te da je poznavanje jezika povezanog s poslom ključno kako bi se izbjeglice integrirale u trgovačka društva;

77. ističe da su potrebni dodatni napori i poticaji kako bi se osobe iz ugroženih skupina potaknulo na osnivanje MSP-ova, uključujući socijalna poduzeća i mikropoduzeća, i olakšalo taj postupak te kako bi se suzbila diskriminacija u tom pogledu; ističe da su cjeloživotni razvoj vještina i savjetovanje važan alat kojim se jamče jednake mogućnosti; smatra da odgovarajuća tijela država članica moraju pružiti MSP-ovima podršku i savjete o integraciji ugroženih skupina na tržište rada;

78. poziva da se od mikropoduzeća i MSP-ova ni na koji način ne zahtijeva otkrivanje nefinancijskih informacija o njihovu dobrovoljnom društvenom angažmanu; naglašava da takvo otkrivanje može prouzročiti nerazmjerno visoke birokratske troškove te bi ugrozilo, a ne potaknulo, društveni angažman poduzeća;

79. ističe činjenicu da je u svojoj rezoluciji od 6. veljače 2013. ⁽¹⁾ o društveno odgovornom poslovanju sasvim jasno utvrdio da u slobodnom društvu društveno odgovorno poslovanje nikad ne može učiniti obveznim dobrotvorno djelovanje; čvrsto vjeruje da bi ljudi, kad bi društveno odgovorno poslovanje bilo obvezno, bili manje spremni na podržavanje dobrotvornih akcija;

80. ističe da je industrija privremenog zapošljavanja posebno važna za MSP-ove i da ju je potrebno promatrati iz više različitih kutova;

⁽¹⁾ SL C 24, 22.1.2016., str. 33.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Jednaki uvjeti tržišnog natjecanja

81. primjećuje da bi u nekim slučajevima politika tržišnog natjecanja u EU-u mogla rezultirati prednošću od koje najviše koristi imaju veliki gospodarski subjekti prisutni na tržištu i koje karakteriziraju veće ekonomije razmjera nego što je to slučaj s MSP-ovima; u tom pogledu ističe da pravila EU-a za tržišno natjecanje moraju jamčiti jednake uvjete malim, srednjim i velikim poduzećima kako bi mogla nadoknaditi nedostatak ekonomija razmjera MSP-ova, omogućujući tako njihovu internacionalizaciju i jačajući njihov potencijal za otvaranje radnih mjesta, posebno u kontekstu novih međunarodnih trgovinskih sporazuma;
82. apelira na javna tijela država članica da se pri pružanju usluga službeno ograniče na svoj zakonski sektor kako njihov posebni porezni položaj ne bi pridonio problemima MSP-ova zbog narušenog tržišnog natjecanja;
83. ističe da MSP-ovi u cijeloj Europi imaju različite poslovne modele i pravne oblike te da se svima njima, uključujući subjekte socijalne ekonomije, trebaju zajamčiti jednaki uvjeti;
84. smatra da nejednak pristup MSP-ova tržištima, informacijama, savjetovanju, javnim uslugama, kvalificiranoj radnoj snazi i financiranju u cijelom EU-u šteti izgledima za otvaranje radnih mjesta te je posljedica brojnih strukturnih razlika u pogledu veličine i uspješnosti poduzeća; stoga smatra da se te razlike trebaju uzeti u obzir pri ocjeni politike tržišnog natjecanja EU-a i funkcioniranja unutarnjeg tržišta EU-a;
85. smatra da je viđenje MSP-ova kao poželjnih poslodavaca, temeljeno na dobrim uvjetima rada i zapošljavanja, važna konkurentska prednost u pogledu zapošljavanja stručnog osoblja;
86. zauzima stajalište da propisi služe općem interesu te su namijenjeni, među ostalim, za stvaranje konkurentnog i poštenog tržišta, zaštitu zaposlenika, zaštitu sigurnosti i zdravlja, poticanje inovacija i očuvanje prirodnog okruženja; ističe hitnu potrebu za jasnim i djelotvornim regulatornim okvirom kojim se MSP-ovima ne nameće nepotrebno administrativno opterećenje kada ga trebaju primijeniti;
87. napominje da bi u područjima u kojima je gospodarski razvoj usmjeren na privlačenje izravnih stranih ulaganja multinacionalne korporacije u nekim slučajevima mogle biti privilegirane u zakonodavnim pitanjima; smatra da bi povlašteno postupanje prema multinacionalnim korporacijama trebalo ispitati radi smanjenja njihova mogućeg negativnog učinka na MSP-ove kako bi im se zajamčili jednaki uvjeti i osnažio njihov potencijal za otvaranje radnih mjesta; također prepoznaje činjenicu da su mnogi MSP-ovi osnovani radi davanja podrške multinacionalnim korporacijama i njihovim zaposlenicima preko isporuke proizvoda i pružanja usluga iz lanca opskrbe; ističe potrebu da se pomno prati poštovanje prava radnika u tim slučajevima te pozdravlja mjeru OECD-a da poveća transparentnost u međunarodnom poreznom sustavu i poziva na brzu provedbu mjera protiv smanjivanja porezne osnovice i prijenosa dobiti;
88. poziva države članice da usvoje načelo oporezivanja dohotka na mjestu gdje je ostvaren i druge mjere protiv praksi prijenosa dobiti multinacionalnih korporacija radi jamčenja jednakih uvjeta MSP-ovima i povećanja njihova potencijala za otvaranje radnih mjesta;
89. napominje da poboljšani regulatorni okvir i djelotvorno provođenje zakona mogu pridonijeti rješavanju problema sive ekonomije i izbjegavanja poreza;
90. smatra da bi se trgovinskim sporazumima s trećim zemljama trebale uzimati u obzir posebne strukturne razlike regija EU-a u sektoru MSP-ove diljem Unije te procijeniti njihov utjecaj na izgleda za zapošljavanje u budućnosti te na prava radnika i plaće zaposlenika u MSP-ovima;
91. poziva Komisiju da provede procjenu učinka u pogledu utjecaja budućeg sporazuma o TTIP-u i dodjele statusa tržišnog gospodarstva Kini na broj i kvalitetu radnih mjesta u sektoru MSP-ova u svim državama članicama; ističe da bi takva procjena učinka trebala sadržavati detaljnu analizu vrsta MSP-ova i sektora na koje bi to moglo imati posljedice;
92. napominje mogućnosti jedinstvenoga digitalnog tržišta; međutim, ističe potrebu za evaluacijom potencijala, koristi i izazova za MSP-ove s obzirom na njihov rast i potencijal za otvaranje radnih mjesta u različitim državama članicama, kao i s obzirom na utjecaj na radnike i sustave socijalnog osiguranja; preporučuje Komisiji da stvori potrebne uvjete za MSP-ove kako bi se prilagodili i postupno prešli na jedinstveno digitalno tržište;

Četvrtak 15. rujna 2016.

93. smatra da bi poticanje digitalizacije u javnom sektoru (e-vlada) i povećanje širokopojasne dostupnosti u udaljenim područjima smanjilo troškove osnivanja i rada MSP-ova, čime bi im se omogućilo da dodatno povećaju svoj potencijal za otvaranje radnih mjesta;

94. traži od MSP-ova da potiču rad na daljinu i tzv. pametan rad, koji su djelotvorni alati za smanjenje materijalnih troškova trgovačkih društava i omogućivanje radnicima da bolje usklade svoj posao i privatni život;

95. pozdravlja postojanje informativnih portala koji su posebno usmjereni na mala i srednja poduzeća, kao što je portal Pristup financiranju na stranici Your Europe, i poziva Komisiju da dodatno poboljša njihovu funkcionalnost i dostupnost te da ih pretvori u interaktivnije instrumente; posebno ističe važnost stvaranja jedinstvenoga digitalnog pristupnika najavljenog u strategiji jedinstvenog tržišta kao internetske pristupne točke svim informacijama i uslugama povezanim s jedinstvenim tržištem;

o

o o

96. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0360

Primjena „Direktive o jednakosti pri zapošljavanju”**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o primjeni Direktive Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenog 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja („Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju”) (2015/2116(INI))**

(2018/C 204/21)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegove članke 2. i 5., kao i Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke 6., 8., 10., 19. i 153.,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezine članke 20., 21., 23. i 26.,
- uzimajući u obzir Europsku socijalnu povelju uvijenu u Vijeću Europe i socijalna i radnička prava utvrđena u njoj,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,
- uzimajući u obzir zaključna zapažanja Odbora Ujedinjenih naroda za prava osoba s invaliditetom u pogledu početnog izvješća Europske unije (listopad 2015.),
- uzimajući u obzir privremeno izvješće posebnog izvjestitelja UN-a za slobodu vjere i uvjerenja Hansa Bielefeldta podneseno u skladu s rezolucijom Opće skupštine br., 68/170 o slobodi vjere i uvjerenja,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu o rodnoj jednakosti (Direktivu 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada ⁽²⁾),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja („Direktiva”) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir smjernice Vijeća EU-a od 24. lipnja 2013. o promicanju i zaštiti slobode vjere ili uvjerenja,
- uzimajući u obzir prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredaba država članica u pogledu zahtjeva za pristupačnost proizvoda i usluga (COM(2015)0615),
- uzimajući u obzir Zajedničko izvješće Komisije o primjeni Direktive Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo (Direktiva o rasnoj jednakosti) i Direktive Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju) (COM(2014)0002),

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.⁽²⁾ SL L 204, 26.7.2006., str. 23.⁽³⁾ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Europska strategija za osobe s invaliditetom 2010. – 2020.: obnovljena obveza za Europu bez zapreka” (COM(2010)0636),
- uzimajući u obzir prijedlog direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju (COM(2008)0426),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Nediskriminacija i jednake mogućnosti za sve – okvirna strategija” (COM(2005)0224),
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva iz 2016. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o stvaranju konkurentnog tržišta rada EU-a za 21. stoljeće: usklađivanje vještina i kvalifikacija s potražnjom i mogućnostima zapošljavanja kao način oporavka od krize ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o socijalnom poduzetništvu i socijalnim inovacijama u borbi protiv nezaposlenosti ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji (2013. – 2014.) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 8. rujna 2015. „Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 8. srpnja 2015. o prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama politika zapošljavanja država članica ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2015. o Europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2015. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o utjecaju krize na pristup ranjivih skupina skrbi ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. listopada 2011. o mobilnosti i uključivanju osoba s invaliditetom te Europskoj strategiji za osobe s invaliditetom 2010. – 2020. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. studenoga 2010. o demografskim izazovima i međugeneracijskoj solidarnosti ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2010. o promicanju pristupa mladih tržištu rada, jačanju položaja vježbenika, stažista i pripravnika ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. svibnja 2009. o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2008. o napretku na području jednakih mogućnosti i nediskriminacije u EU-u (prijenos direktiva 2000/43/EZ i 2000/78/EZ) ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0321.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0320.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0286.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0293.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0261.

⁽⁶⁾ SL C 316, 30.8.2016., str. 83.

⁽⁷⁾ SL C 75, 26.2.2016., str. 130.

⁽⁸⁾ SL C 131 E, 8.5.2013., str. 9.

⁽⁹⁾ SL C 74 E, 13.3.2012., str. 19.

⁽¹⁰⁾ SL C 351 E, 2.12.2011., str. 29.

⁽¹¹⁾ SL C 212 E, 5.8.2010., str. 23.

⁽¹²⁾ SL C 279 E, 19.11.2009., str. 23.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja o provedbi Direktive 2000/78/EZ u pogledu načela nediskriminacije na osnovi vjere ili uvjerenja,
 - uzimajući u obzir detaljnu analizu Službe Europskog parlamenta za istraživanja naslovljenu „Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju – ocjena njezine provedbe”,
 - uzimajući u obzir studiju Europskog parlamenta naslovljenu „Razumna prilagodba i zaštićene radionice za osobe s invaliditetom: troškovi i povrati ulaganja”,
 - uzimajući u obzir studiju Europskog parlamenta naslovljenu „Različito postupanje s radnicima mlađima od 25 godina u cilju njihova pristupanja tržištu rada”,
 - uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda naslovljeno „Jamstvo za mlade EU-a: poduzeti su prvi koraci, no rizici u provedbi tek predstoje”,
 - uzimajući u obzir mišljenje Agencije Europske unije za temeljna prava o stanju jednakosti u Europskoj uniji 10 godina od početka provedbe direktiva o jednakosti,
 - uzimajući u obzir komparativnu pravnu analizu Agencije Europske unije za temeljna prava o zaštiti od diskriminacije na osnovi spolne orijentacije, rodnog identiteta i spolnih obilježja u EU-u,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenja Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0225/2016),
- A. budući da se, u skladu s UFEU-om, Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, te se bori protiv socijalne isključenosti i diskriminacije;
- B. budući da se UFEU-om određuje da je Unija pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti usmjerena na borbu protiv diskriminacije na temelju spola, rase, etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije;
- C. budući da je svih 28 država članica prenijelo Direktivu o jednakosti pri zapošljavanju te su, unatoč razlikama u pogledu njezina prijenosa i provedbe, stekle vrijedno iskustvo;
- D. budući da je direktivama o jednakom postupanju zabranjena izravna i neizravna diskriminacija, kao i uznemiravanje i poticanje na diskriminaciju;
- E. budući da je Komisija u svojem drugom izvješću o provedbi (COM(2014)0002) navela kako samo zakonodavstvo nije dovoljno da bi se postigla potpuna jednakost te da je, uz povećanu uporabu fondova EU-a i jačanje nacionalnih tijela za jednakost, potrebno povećati svijest o postojećoj zaštiti;
- F. budući da je nediskriminacija u zapošljavanju i obavljanju zanimanja uspješna samo ako se protiv diskriminacije bori na svim područjima života uključujući pritom i druge prepreke koje ograničavanjem slobode i jednakosti onemogućuju potpun razvoj osobe i sprečavaju radnike da istinski sudjeluju u političkom, društvenom i gospodarskom životu svojih država;
- G. budući da je Sud Europske unije u predmetu Römer ⁽¹⁾ naglasio da Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju u sebi ne sadržava načelo jednakog postupanja u području zapošljavanja i obavljanja zanimanja, ali da pruža opći okvir za borbu protiv različitih vrsta diskriminacije;

⁽¹⁾ Presuda od 10. svibnja 2011., Römer, C-147/08, ECR, EU:C:2011:286.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- H. budući da unatoč povećanju percepcije diskriminacije brojne žrtve diskriminacije i dalje nisu svjesne svojih prava ili se zbog različitih faktora kao što su manjak povjerenja u nadležna tijela država članica ili složeni i dugotrajni pravni postupci ne usude poduzeti zakonske mjere protiv diskriminirajućih praksi;
- I. budući da dokazi koje je prikupila Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) pokazuju da su rasizam, ksenofobija i povezani oblici netolerancije široko rasprostranjeni, unatoč mjerama koje poduzimaju vlade i civilno društvo diljem EU-a; budući da je društvena i politička klima sve tolerantnija prema programima ekstremista, rasista i ksenofoba koji iskorištavaju strahove od nezaposlenosti, izbjegličke krize, otuđenosti, koja je dijelom posljedica migracijskih tokova, i sigurnost nastale zbog terorizma i drugih geopolitičkih izazova, što sve ugrožava temeljne vrijednosti EU-a;
- J. budući da se u rezultatima istraživanja o pitanjima zajednice LGBT ⁽¹⁾ i izvješću naslovljenom „Biti *trans* u Europi” ⁽²⁾ Agencije za temeljna prava ističe trajna diskriminacija nad pripadnicima zajednice LGBT kad je riječ o pristupu tržištu rada i na tržištu rada;
- K. budući da Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju postavlja samo minimalne zahtjeve, no države članice mogu osigurati višu razinu zaštite i donijeti pozitivne mjere u tom području u okviru svojeg nacionalnog zakonodavstva; budući da samo zakonodavstvo nije dovoljno kako bi se zajamčila potpuna jednakost te da ga se mora popratiti odgovarajućim političkim djelovanjem;
- L. budući da su žene, a osobito trudnice i majke, uključujući i dojilje, najteže pogođene nezaposlenošću i da su žrtve negativne diskriminacije u pogledu zapošljavanja;
- M. budući da Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju obuhvaća samo slobodu na osnovi vjere i uvjerenja, invaliditeta, dobi i spolne orijentacije, ali da su države članice prema Direktivi o rasnoj jednakosti dužne boriti se protiv diskriminacije pri zapošljavanju na rasnoj i etničkoj osnovi; budući da se, kad je riječ o diskriminaciji pri zapošljavanju, religija ponekad shvaća kao rasa na osnovi činjenice da se osoba smatra ili da jest pripadnik određene vjerske zajednice;
- N. budući da je stopa zaposlenosti osoba s invaliditetom u državama članicama znatno niža od 50 %, u odnosu na stopu općeg stanovništva višu od 70 %, a stopa nezaposlenosti osoba s invaliditetom (18,3 %) gotovo je dvostruko veća od stope nezaposlenosti općeg stanovništva (9,9 %); budući da se iza prosjeka izračunatog za EU kriju goleme razlike između država članica;
- O. budući da je skrb o djeci, starijim osobama, drugim uzdržanim osobama, obitelji i domaćinstvu primarna odgovornost uglavnom žena te da je ta odgovornost još veća ako imaju djecu s invaliditetom; budući da ta odgovornost ima izravan učinak na pristup žena radnim mjestima i na njihov profesionalni razvoj te da može negativno utjecati na njihove uvjete zaposlenja, primjerice u brojnim slučajevima u kojima su žene protiv svoje volje zaposlene na nepuno radno vrijeme ili ih se prisiljava na nesigurne oblike zapošljavanja te da sve to dovodi do nerazmjera u primanjima i mirovinama;
- P. budući da su samohrani roditelji, prije svega samohrane majke, u znatno većem udjelu od ostalih zastupljeni među siromašnim radnicima te da bi se u svim donesenim mjerama samohranim roditeljima trebalo posvetiti posebnu pažnju;
- Q. budući da veliki raspon vještina i kompetencija koje žene stječu ispunjavajući svoje obiteljske obveze doprinosi njihovom osobnom i profesionalnom razvoju; budući da bi te kompetencije stoga trebale biti priznate u društvu i na radnom mjestu;
- R. budući da se Europska unija suočava s ozbiljnom ekonomskom, financijskom i socijalnim krizom koja posebno pogađa žene na tržištu rada i u njihovom privatnom životu s obzirom na to da se žene češće nalaze u nesigurnom radnom odnosu, da postoji veća mogućnost da ostanu bez posla i da nemaju socijalno osiguranje;

⁽¹⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/eu-lgbt-survey-european-union-lesbian-gay-bisexual-and-transgender-survey-main>

⁽²⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/being-trans-eu-comparative-analysis-eu-lgbt-survey-data>

Četvrtak 15. rujna 2016.

- S. budući da nedostatak optimalnih pravnih rješenja u okviru usklađivanja privatnog i poslovnog života rezultira diskriminacijom zaposlenih roditelja;
- T. budući da je Europski parlament već donio političke mjere, kao što je Direktiva o povećanju ravnoteže spolova među savjetodavnim članovima uprava trgovačkih društava uvrštenih na burzama te o drugim povezanim mjerama i budući da te mjere mogu doprinijeti unapređenju jednakosti žena i muškaraca na tržištu rada te poboljšati pristup žena rukovodećim položajima; budući da se zakonodavstvo mora smatrati ključnim instrumentom za postizanje jednakosti spolova, ali da se mora kombinirati s normativnim postupcima i kampanjama kako bi se jednakost spolova primijenila ne samo u zakonodavstvu, nego i u javnom mnijenju;
- U. budući da su žene i dalje žrtve višestruke, izravne i neizravne diskriminacije na tržištu rada, unatoč tome što se u državama članicama u teoriji provodi načelo jednakog postupanja; ističe da postoje različite vrste neizravne diskriminacije pri čemu svaka od njih mora odgovarati standardnoj definiciji prema kojoj do diskriminacije dolazi kada se u usporedivim situacijama primjenjuju različita pravila ili kada se isto pravilo primjenjuje u različitim situacijama; budući da žene nisu uvijek upoznate sa svojim pravima u okviru postojećeg europskog i nacionalnog zakonodavstva o jednakosti i diskriminaciji ili da sumnjaju u učinkovitost prijavljivanja slučajeva diskriminacije; stoga ističe važnost informativnih materijala i materijala za orijentaciju, kampanja za podizanje razine svijesti i informacijskih portala;
- V. budući da se protiv društvenih nejednakosti, ponajprije u pogledu jednakosti pri zapošljavanju, može boriti samo politikama kojima se jamči bolja raspodjela bogatstva temeljena na povećanju realnih plaća, promicanjem regulacije rada i radnog vremena i zaštite radnika, prije svega kolektivnim pregovaranjem i jamčenjem univerzalnog, besplatnog i kvalitetnog pristupa javnim uslugama zdravstvene skrbi i obrazovanja;
- W. budući da gotovo svaka peta mlada osoba u EU-u traži posao i budući da je ukupan financijski trošak nezaposlenosti mladih procijenjen na 153 milijarde EUR godišnje ⁽¹⁾, a dodatni socijalni troškovi vrlo su zabrinjavajući;
- X. budući da podaci iz Eurofoundovog 6. europskog istraživanja o radnim uvjetima ⁽²⁾ potvrđuju da je u zadnjih deset godina ostvaren neznatan napredak u smanjenju slučajeva diskriminacije nad radnicima prijavljenih od samih radnika;
- Y. budući da podaci iz Eurofoundovog 6. europskog istraživanja o radnim uvjetima upućuju na činjenicu da najmanje 7 % radnika prijavljuje diskriminaciju na osnovi barem jednog elementa te potvrđuju da radnici prijavljuju dokaze o diskriminaciji na osnovi različitih elemenata;
- Z. budući da je stopa zaposlenosti žena s invaliditetom u EU-u (44 %) znatno manja od stope zaposlenosti muškaraca s invaliditetom (52 %) i budući da je stopa zaposlenosti žena u dobi između 55 i 65 godina u nekim državama članicama 30 % ili niža, a da je rodna razlika kod zaposlenosti najizraženija (14,5 postotnih bodova) u odnosu na skupine srednje (između 30 i 54 godine – 12,4 postotna boda) i mlađe (između 20 i 29 godine – 8,3 postotna boda) dobi; budući da je dugotrajna nezaposlenost najizraženija među mladima i starijima, osobito ženama, i budući da je ocjenjena primjena i provedba Direktive 2006/54/EZ i da je Europski parlament u svojoj rezoluciji od 8. listopada 2015. ⁽³⁾ izrazio ozbiljnu zabrinutost u pogledu provedbe u njoj sadržanih odredbi o ostvarenju načela jednakih mogućnosti žena i muškaraca i jednakog postupanja prema njima u pitanjima rada i zapošljavanja;

⁽¹⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_03/SR15_03_HR.pdf

⁽²⁾ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1568en.pdf

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0351.

Četvrtak 15. rujna 2016.

AA. budući da su stariji radnici još uvijek često izloženi diskriminaciji na osnovi starosti, stereotipima i preprekama; budući da se sve dobne skupine suočavaju s diskriminacijom na osnovi starosti i budući da, s obzirom na njezine posljedice, društvo koje želi ostvariti društvene i ekonomske ciljeve treba iskustvo, doprinos i bogatstvo ideja svih generacija jer se temelji na načelu međugeneracijske solidarnosti;

1. pozdravlja činjenicu da su gotovo sve države članice u svoje ustave uključile opće načelo jednakog postupanja za posebne oblike diskriminacije; međutim, žali što je samo nekoliko država članica sustavno osiguralo usklađenost svih postojećih pravnih tekstova s načelom jednakog postupanja te što ih još manji broj sustavno provodi ⁽¹⁾, kao i zbog toga što je diskriminacija još dio svakodnevnice brojnih Europljana;

2. nada se da će sve države članice ukloniti prirodne, društvene i ekonomske prepreke koje onemogućuju ostvarenje načela jednakosti i ograničavaju slobodu europskih građana;

3. izražava žaljenje zbog toga što shvaćanje ljudskih prava kao univerzalnih, nedjeljivih i međusobno povezanih kao pravno načelo vrijedi više u teoriji nego u praksi, s obzirom na to da se u postojećim pravnim instrumentima EU-a različiti aspekti ljudskog bića tretiraju odvojeno;

4. izražava žaljenje zbog sve brojnijih slučajeva diskriminacije i zlostavljanja, uključujući i na radnom mjestu, a posebno na temelju spola, nacionalnosti, društvene pozadine, invaliditeta, diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta, etničkog podrijetla i vjere, posebno u pogledu muslimanki i pripadnika skupine LGBTI; istovremeno izražava žaljenje zbog činjenice da se svi oblici diskriminacije općenito nedovoljno prijavljuju, a naročito diskriminacije na temelju invaliditeta i diskriminaciju pripadnika skupine LGBTI; stoga poziva Komisiju da prilikom praćenja provedbe Direktive 2000/78/EZ o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja posebnu pozornost posveti svim vrstama diskriminacije i naglašava da je među pripadnicima skupine LGBTI potrebno povećati osviještenost o njihovim pravima, primjerice preko tijela za jednakost, sindikata i organizacija zaposlenika;

5. ističe da je važno da se što prije postigne dogovor i poziva Vijeće da pokrene stvari s mrtve točke kako bi se postiglo pragmatično rješenje i bez odgađanja ubrzalo usvajanje horizontalne direktive EU-a protiv diskriminacije čiji je prijedlog, za koji je Parlament glasao, Komisija predstavila 2008. godine; smatra da je to preduvjet za konsolidiran i usklađen pravni okvir EU-a koji će pružati zaštitu od diskriminacije na osnovi vjere i uvjerenja, invaliditeta, dobi i seksualne orijentacije izvan zapošljavanja; napominje da se ne bi trebalo prihvatiti nikako neopravdano ograničavanje područja primjene te direktive; smatra da je konsolidacija pravnog okvira EU-a u pitanjima borbe protiv zločina iz mržnje također ključan element s obzirom na to da su slična djela zastupljena i u radnom okruženju;

6. ističe da, prema Agenciji za temeljna prava, svi oblici diskriminacije, uključujući diskriminaciju na osnovi različitih elemenata i višedimenzionalnu diskriminaciju, u velikoj mjeri onemogućuju iskorištavanje ljudskog kapitala i predstavljaju prepreku razvoju karijere; ističe da su osobe s invaliditetom često žrtve tih oblika diskriminacije;

7. sa zabrinutošću napominje da u pojedinim državama članicama nedostaje sudska praksa kojom bi se mogao protumačiti pojam „neizravne diskriminacije” te da je definiranje tog pojma u određenim državama članicama predstavljalo određene poteškoće pri prenošenju Direktive u nacionalno zakonodavstvo; potiče Komisiju da savjetuje države članice u slučaju takvih problema povezanih s tumačenjem;

8. smatra da je borba protiv diskriminacije pri obavljanju zanimanja i zapošljavanju djelotvorna samo ako se ona iskorijeni i iz svih ostalih životnih područja kroz, primjerice, potporu zajednice, zakonodavstvo i koordinacijske instrumente poput strategija i okvira i to i na razini država članica i na razini EU-a, uključujući i mogućnost uvođenja mjera pozitivnog djelovanja;

⁽¹⁾ Služba Europskog parlamenta za istraživanja, „Direktiva o jednakosti pri zapošljavanju – ocjena njezine provedbe”.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Vjera i uvjerenje

9. napominje da je zabrana diskriminacije na osnovi vjere i uvjerenja prenesena u svim državama članicama iako se u Direktivi sami pojmovi ne utvrđuju⁽¹⁾;
10. napominje međusobnu povezanost diskriminacije na osnovi vjere i uvjerenja te rase i etničke pripadnosti te smatra da su neke skupine koje pripadaju vjerskim manjinama osobito pogođene diskriminacijom na osnovi vjere pri zapošljavanju, kao što potvrđuju istraživanja na nacionalnoj i na europskoj razini, osobito istraživanje koje je provela Agencija za temeljna prava;
11. smatra da je zaštita od diskriminacije na osnovi vjere i uvjerenja u Europskoj uniji trenutačno predviđena propisima o ljudskim pravima i propisima o zabrani diskriminacije te da postoji međudjelovanje tih propisa;
12. ističe da vjerske skupine koje su najpodložnije diskriminaciji pri zapošljavanju, prema istraživanjima, uključuju židove, sike i muslimane (i to prije svega žene); preporučuje donošenje europskih okvira za nacionalne strategije za suzbijanje antisemitizma i islamofobije;
13. priznaje znatnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska (ECHR) prava u području zabrane diskriminacije na osnovi vjere ili uvjerenja i pozdravlja ulogu koju je odigrao svojim odlukama pri tumačenju Direktive u cijelosti te sa zanimanjem iščekuje prve predstojeće odluke Suda Europske unije o tom pitanju; izražava žaljenje zbog malog broja slučajeva na sudovima koji je u suprotnosti s velikim brojem slučajeva diskriminacije koji proizlaze iz istraživanja, ali nisu privedeni pravdi;
14. vjeruje da bi se dosljedna primjena zakonodavstva protiv diskriminacije trebala smatrati važnim elementom strategija za sprečavanje radikalizacije, uzimajući u obzir činjenicu da bi u sve izraženije ksenofobnom i islamofobnom kontekstu diskriminacija vjerskih zajednica, uključujući izbjeglice i migrante, mogla doprinijeti vjerskoj radikalizaciji, utjecati na uspješno uključivanje takvih osoba na tržište rada i na njihov pristup pravosuđu u vezi s njihovim boravišnim statusom;
15. smatra da bi se sudovi trebali više usmjeriti na to da se osigura da se isticanje vjerskih uvjerenja čini s dobrom namjerom, a ne kako bi se procijenila vrijednost ili ispravnost vjere ili uvjerenja;
16. smatra da je slijedom odluka nacionalnih sudova i Europskog suda za ljudska prava potrebno dodatno usklađivanje u vezi s procjenom usklađenosti načela sekularnosti države s odredbama članka 4. stavka 2. Direktive o jednakosti pri zapošljavanju u pogledu sustava vrijednosti;
17. na temelju sudske prakse dostupne na razini EU-a i na nacionalnoj razini smatra da je u pravu EU-a i nacionalnom pravu potrebno utvrditi obvezu razumne prilagodbe za sve oblike diskriminacije, uključujući, stoga, diskriminaciju na osnovi vjere i uvjerenja, pod uvjetom da to ne predstavlja nerazmjern teret za poslodavce ili pružatelje usluga;
18. poziva države članice da priznaju temeljno pravo na slobodu savjesti;
19. smatra da bi se trebala razmotriti mogućnosti da, u skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava, direktiva pruži zaštitu od diskriminacije na osnovi poslodavčeve vjere ili uvjerenja;
20. smatra da je opća iznimka iz članka 2. stavka 5. široko formulirana i da je potreban napredak u njezinoj primjeni, što je osobito važno u kontekstu izbjegličke i migrantske krize te se nada da će sudovi vrlo pažljivo procijeniti njezine granice u skladu s načelom proporcionalnosti;

⁽¹⁾ Vidi prethodnu bilješku.

Četvrtak 15. rujna 2016.

21. ustraje na tvrdnji da je vjerska sloboda načelo koje bi poslodavci trebali poštovati; međutim, ističe da je poštovanje tog načela povezano sa supsidijarnosti;

Invaliditet

22. ističe da „diskriminacija na osnovi invaliditeta” podrazumijeva svako razlikovanje, isključivanje ili ograničavanje na osnovi invaliditeta čiji je cilj ili učinak narušavanje ili dokidanje priznavanja, uživanja ili izvršavanja, na jednakoj osnovi kao i svi ostali, svih ljudskih prava i temeljnih sloboda u političkoj, ekonomskoj, društvenoj, kulturnoj, civilnoj ili nekoj drugoj sferi; napominje da to uključuje sve oblike diskriminacije, uključujući uskraćivanje razumne prilagodbe ⁽¹⁾;

23. potiče države članice da tumače pravo EU-a na način kojim se osigurava temelj za pojam invaliditeta u skladu s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, kombinirajući one elemente koji osiguravaju jednakost osoba s invaliditetom i odnoseći se na uskraćivanje razumne prilagodbe kao oblik diskriminacije, kao što je propisano Konvencijom; žali što neke države članice i dalje imaju na snazi zakone kojima se zahtijeva prag od 50 % nesposobnosti i službena liječnička potvrda;

24. napominje da sama Direktiva 2000/78/EZ ne sadržava nikakvu definiciju pojma invaliditeta; ističe da je Europski sud pravde bio pozvan da neovisno definira pojam invaliditeta u svrhe predmeta Chacón Navas; podsjeća da su i drugi predmeti zahtijevali razjašnjenje definicije pojma invaliditeta i pripisivanje značenja pojmu razumne prilagodbe za osobe s invaliditetom koji poslodavci moraju osigurati u skladu s člankom 5. Direktive (HK Danmark C-335/11 i C 337/11);

25. žali zbog činjenice da je stopa zaposlenosti žena s invaliditetom manja od 50 %, što je brojka koja ističe dvostruku diskriminaciju s kojom se suočavaju, zbog čega im je otežano imati punu ulogu u društvu;

26. smatra da se neizlječiva bolest, tj. bolest ili tjelesno stanje za koje se razumno može očekivati da će završiti smrću u roku od 24 mjeseca nakon izdavanja potvrde liječnika ili u kraćem roku, može smatrati invaliditetom ako pogođenoj osobi onemogućuje sudjelovanje u profesionalnom životu;

27. ističe da poslodavci imaju obvezu pružiti razumnu prilagodbu za sve radnike s invaliditetom, što može uključivati i radnike koji boluju od neizlječive bolesti;

28. ističe da narav nekih neizlječivih bolesti može rezultirati fluktuacijama u fizičkim, mentalnim i psihološkim ograničenjima te da poslodavci stoga moraju redovito preispitivati razumnu prilagodbu kako bi osigurali punu potporu svojim zaposlenicima u njihovoj ulozi;

29. ističe važnost zaštite radnika s invaliditetom, uključujući i one koji boluju od neizlječive bolesti, od svih oblika diskriminacije na radu; osobito ističe potrebu da se te radnike zaštititi od nepravednog otpuštanja;

30. napominje da dokazi upućuju na to da su ulaganja u odgovarajuće razumne prilagodbe za osobe s invaliditetom isplativa te da zauzvrat osiguravaju ne samo socijalnu uključenost već i povećanu produktivnost i manje izostajanja ⁽²⁾; žali što mnoge države članice nisu uspješne u pružanju odgovarajuće razumne prilagodbe;

31. ističe važnost rada za osobe s invaliditetom i osobe koje boluju od teških, kroničnih ili neizlječivih bolesti te se zalaže za uključive pristupe kad je riječ o tržištu rada kojima će se zajamčiti sigurnost i prava obiju skupina;

32. poziva države članice i Komisiju da zajamče da su prava i usluge povezane sa zapošljavanjem, uključujući razumnu prilagodbu u okviru Direktive o jednakosti pri zapošljavanju, prenosivi i da su u skladu sa slobodom kretanja osoba s invaliditetom;

⁽¹⁾ Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, 13. prosinca 2006., članak 2.

⁽²⁾ Europski parlament, Resorni odjel A: Gospodarska i znanstvena politika, „Razumna prilagodba i zaštićene radionice za osobe s invaliditetom: troškovi i povrati ulaganja”.

Četvrtak 15. rujna 2016.

33. pozdravlja činjenicu da sve države članice nude npr. nepovratna sredstva, subvencije ili porezne olakšice poslodavcima koji osiguraju razumnu prilagodbu te tako potiču poslodavce da prilagode radno okruženje kako bi tržište rada prilagodile i učinile dostupnim za osobe s invaliditetom i kako bi osigurale da sve osobe uživaju i koriste sva ljudska prava i temeljne slobode pod jednakim uvjetima kao i svi ostali; preporučuje da države članice osiguraju, a Komisija podupre obuku za nacionalna, regionalna i lokalna nadležna tijela u vezi s razumnom prilagodbom kako bi oni mogli pružati smjernice kad je riječ o razumnoj prilagodbi i o sprečavanju isključenosti specifičnih ranjivih skupina; poziva na dijalog s relevantnim dionicima, kao što su sindikati i poslodavci, u cilju definiranja smjernica za uvođenje mjera u vezi s razumnom prilagodbom;

34. ističe potrebu da se prepozna važnost socijalnih klauzula u postupcima javne nabave kao potencijalnog alata za postizanje ciljeva socijalne politike; smatra da bi se društveno odgovorna javna nabava mogla koristiti kao instrument za integraciju osoba s invaliditetom i drugih ranjivih skupina na tržište rada;

35. traži od Komisije i država članica da usvoje kvalitetne okvire za stažiranja s ciljem jamčenja razumne prilagodbe i pristupačnosti osobama s invaliditetom;

36. ističe važnost univerzalnog standarda dizajna za javne prostore i radne sredine kod kojeg će se uzimati u obzir potrebe osoba s invaliditetom, u skladu s Općom napomenom o pristupačnosti⁽¹⁾ koju je 11. travnja 2014. usvojio odbor UN-a te skreće pozornost na obveze EU-a u pogledu pristupačnosti kako bi se ostvarila trajna poboljšanja radnih uvjeta za sve europske radnike;

37. poziva Komisiju i države članice da potiču pametne modele rada koji osobama s invaliditetom omogućuju rad od doma sa svim proizašlim prednostima u smislu kvalitete života i produktivnosti;

38. napominje da osobe s invaliditetom daju važan doprinos društvu u cjelini i poziva države članice da iskoriste strukturne fondove, a osobito Europski socijalni fond, za prilagodbu radnih mjesta i kako bi se osobama s invaliditetom pružila potrebna pomoć na radnom mjestu te kako bi se unaprijedilo obrazovanje i osposobljavanje s ciljem povećanja njihove stope zaposlenosti na otvorenom tržištu rada i suzbijanja nezaposlenosti, siromaštva i socijalne isključenosti osoba s invaliditetom; naglašava da se člankom 7. i člankom 96. stavkom 7. Uredbe o zajedničkim odredbama⁽²⁾ promiču jednake mogućnosti, nediskriminacija i uključivanje osoba s invaliditetom u provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova uočeni to, te operativnih programa osobito, te naglašava da bi *ex ante* evaluacijom trebala procijeniti prikladnost planiranih mjera za promicanje jednakih mogućnosti i sprečavanje svakog oblika diskriminacije; smatra da bi se europska i nacionalna sredstva mogla usmjeriti i npr. k malim i srednjim poduzećima koja potiču radnike da pohađaju tečajeve kako bi se mogli zadržati na radnom mjestu;

39. poziva države članice da preispitaju sustave osiguranja za zapošljavanje u cilju sprečavanja diskriminacije osoba s invaliditetom;

40. potiče države članice da razmotre prednosti uvođenja pozitivnih akcijskih mjera, npr. kombiniranjem kvote i pasivne politike tržišta rada, kao što su porezne olakšice i novčani poticaji, s aktivnim politikama tržišta rada, kao što je usmjeravanje i savjetovanje, osposobljavanje i obrazovanje te popunjavanje radnih mjesta, kako bi poduprle zapošljavanje osoba s invaliditetom;

41. potiče države članice da razviju i provedu sveobuhvatan okvir za mjere kojima se osobama s invaliditetom omogućuje pristup kvalitetnim radnim mjestima, uključujući npr. mogućnosti uporabe kazni za nepoštovanje zakonodavstva o suzbijanju diskriminacije u svrhu financiranja uključivanja na otvoreno tržište rada i drugih aktivnosti na tom području;

⁽¹⁾ Opća napomena br. 2. (2014.) o čl.9.: Pristupačnost <https://documentsddsny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/033/13/PDF/G1403313.pdf?OpenElement>

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013.

Četvrtak 15. rujna 2016.

42. potiče države članice da pružaju trajnu potporu poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom kako bi se stvorili povoljni uvjeti i osigurala odgovarajuća potpora u svim fazama zapošljavanja; angažiranja, zadržavanja i napredovanja u poslu;

43. poziva sve uključene sudionike da posebnu pažnju posvete integraciji osoba s intelektualnim i psihosocijalnim poteškoćama te da razviju sveobuhvatnu kampanju za podizanje razine osviještenosti o Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom i za borbu protiv predrasuda prema osobama s invaliditetom, a posebno prema osobama s intelektualnim i psihosocijalnim poteškoćama, osobama s poremećajima iz autističkog spektra i starijim osobama s invaliditetom na radnom mjestu; zahtijeva da se svi materijali povezani s, među ostalim, izgradnjom kapaciteta, osposobljavanjem, podizanjem razine osviještenosti i javnim izjavama učine dostupnima u pristupačnim formatima;

44. zabrinut je zbog kašnjenja u provedbi srednjoročne procjene Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010. – 2020.; potiče Komisiju da revidira strategiju na temelju zaključnih zapažanja o početnom izvješću Europske unije koje je Odbor Ujedinjenih naroda za prava osoba s invaliditetom usvojio 7. rujna 2015. te da u taj proces uključi organizacije koje predstavljaju osobe s invaliditetom;

45. žali što Komisija u okviru provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCPRD) i strategije o invaliditetu još nije u obzir uzela dobnu nejednakost; stoga poziva Komisiju na podizanje svijesti o pravima osoba s invaliditetom i diskriminaciji kojom su pogođene te na rješavanje tih problema;

Dob

46. ističe važan doprinos starijih radnika za društvo i konkurentnost poduzeća; ističe važnost uključivanja starijih radnika kako bi oni mogli prenijeti svoje znanje i iskustvo mlađim radnicima u kontekstu aktivnog starenja te žali zbog činjenice da je dob važan motiv za diskriminacija na radnom mjestu; žali zbog činjenice da su starije osobe još uvijek izložene stereotipima i preprekama na tržištu rada i poziva na međugeneracijsku pravdu na osnovi solidarnosti, međusobnog poštovanja, odgovornosti i spremnosti na međusobnu brigu;

47. poziva države članice da promiču pristup svih radnika zapošljavanju i njihovu integraciju na tržište rada neovisno o njihovoj dobi te da primjenjuju mjere kako bi se svi radnici zaštitili na radnom mjestu u smislu naknade za rad, obuke, napredovanja karijere, zdravlja i sigurnosti i sl.;

48. napominje da jednostrano pomlađivanje radne snage ne dovodi do većeg broja inovacija, nego predstavlja rasipanje iskustva, znanja i vještina;

49. poziva države članice da potiču poslodavce na zapošljavanje mladih, ali da istodobno osiguraju i poštuju načelo jednakog postupanja u smislu naknade za rad i socijalne zaštite, uključujući neophodnu obuku u vezi s poslom;

50. sa zabrinutošću napominje da Sud Europske unije utvrđuje međugeneracijsku solidarnost kao najvažniji zakoniti cilj kojim se opravdava različito postupanje na temelju dobi⁽¹⁾; s obzirom na to da su države članice s većim stopama zaposlenosti starijih radnika ujedno i države koje prednjače kad je riječ o uvođenju mladih osoba na tržište rada;

51. podsjeća da se za borbu protiv dobne diskriminacije i njezino sprečavanje mora uspješno provoditi zakonodavstvo EU-a u području politika starenja;

⁽¹⁾ Radni dokument službi Komisije „Prilozi Zajedničkom izvješću o primjeni Direktive o rasnoj jednakosti (2000/43/EZ) i Direktive o jednakosti pri zapošljavanju (2000/78/EZ)” (SWD(2014)0005).

Četvrtak 15. rujna 2016.

52. napominje da je zahvaljujući provedenim politikama sve više zaposlenih u dobi između 55 i 64 u svim državama članicama EU-a; međutim, žali što je porast stope zaposlenosti te skupine prespor te što je u 28 država EU-a ona i dalje niža od 50 %; stoga ističe da digitalizacija ima znatan utjecaj na tržište rada jer stvara nove mogućnosti zapošljavanja i fleksibilnije radne uvjete, poput rada od kuće, i koje bi mogle služiti kao učinkovit alat u borbi protiv isključivanja osoba starijih od 50 i nekvalificiranih osoba srednje dobi s tržišta rada; u tom kontekstu ističe je da stalno poboljšavanje digitalnih vještina na način da se zaposlenicima tijekom cijele karijere pruži prilika za obuku, daljnje osposobljavanje i prekvalifikaciju preduvjet za iskorištavanje prednosti koje nudi digitalizacija; također smatra da će prilike za otvaranje novih radnih mjesta na digitalnom tržištu u budućnosti zahtijevati dodatne napore država članica u smislu neusklađenosti vještina, osobito za osobe starije od 50 godina;

53. naglašava da se kad je riječ o mjerama za suzbijanje diskriminacije na osnovi dobi načelno mora izbjeći razlikovanje između djece ili starijih te da se svaki oblik neopravdane dobne diskriminacije mora rješavati na dogovarajući način;

54. napominje da osobito stariji radnici imaju nesigurnije uvjete i poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama prouči rastući problem nezaposlenosti osoba starijih od 50 godina te da razvije djelotvorne alate, kao npr. strukovno osposobljavanje i poticaji ili subvencije za poslodavce, kako bi se starije radnike ponovno uključilo na tržište rada i kako bi ih se zaštitilo od nepravednog otpuštanja;

55. ističe potrebu za unapređenjem digitalnih vještina radno sposobnog stanovništva i naglašava da će digitalizacija doprinijeti uključivanju u društvo i da će pomoći starijim osobama i radnicima s invaliditetom da duže ostanu na tržištu rada jer će im omogućiti da iskoriste prednosti umjetne inteligencije; smatra da je važno usmjeriti utjecaj digitalnog tržišta na zapošljavanje na socijalno pravedan i održiv način; ističe činjenicu da brojni poslodavci ne zapošljavaju starije osobe zbog stereotipa o nedostatku i zastarjelosti njihovih vještina; stoga poziva na uključivanje cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih za radnike svih dobnih skupina u razmatranja o predstojećoj europskoj strategiji za vještine koju je Komisija najavila;

56. podsjeća da su ljudski potencijali najvažniji resurs EU-a i država članica; smatra da su e-vještine ključne za radnike starije od 55 godina kako bi ih se sačuvalo od isključivanja s tržišta rada i kako bi im se pomoglo da pronađu novo radno mjesto; poziva Komisiju i države članice da u suradnji sa socijalnim partnerima razrade strategije za vještine koje će povezivati obrazovanje i rad te da time ulože u cjeloživotno učenje i da ga promiču te da osiguraju dostupne, pristupačne i obuhvatne programe obuke, ali i prekvalificiranje u cilju razvoja digitalnih i mekanih vještina, uključujući prilagodbu na virtualno okruženje (proširena stvarnost), što stanovništvu koje stari omogućuje da se bolje prilagodi na rastuću potražnju za e-vještinama u brojnim sektorima; stoga ističe da bi radnici stariji od 55 godina, osobito žene, trebale imati stalan pristup obukama iz područja informacijskih i komunikacijskih tehnologija; stoga potiče države članice i Komisiju da uvedu strategije za smanjenje digitalnog jaza i da promiču jednak pristup novim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama;

57. pozdravlja program rada europskih socijalnih partnera za razdoblje 2015. – 2017. koji stavlja jak naglasak na aktivno starenje; poziva socijalne partnere da se temeljito pozabave problemima povezanim s diskriminacijom na osnovi dobi, učenjem u odrasloj dobi, zdravljem i sigurnosti na radu te usklađivanjem obiteljskog i profesionalnog života u cilju izgradnje europskog okvira koji podupire zapošljivost i zdravlje svih radnika;

58. ističe da su potrebne pouzdane statistike o stanju starijih osoba i demografskim promjenama kako bi se razvile bolje usmjerene i učinkovitije strategije aktivnog starenja; poziva Komisiju da osigura sveobuhvatno i kvalitetno prikupljanje podataka o društvenom statusu starijih osoba, njihovu zdravlju, pravima i životnom standardu;

Četvrtak 15. rujna 2016.

59. ističe da je promicanje okruženja prilagođenog starijim osobama ključan instrument za pružanje podrške starijim radnicima i starijim osobama koje traže posao i za promicanje uključivih društava koja svima pružaju jednake mogućnosti; s tim u vezi pozdravlja projekt kojim zajednički upravljaju Komisija i Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i kojim se Globalni vodič WHO-a kroz gradove prilagođene starijima želi prilagoditi europskom kontekstu;

60. pozdravlja kampanju „Zdravo radno mjesto za svaku dob” u organizacije EU-a odnosno Europske agencije za zdravlje i sigurnost na radu; naglašava važnost djelotvornog zakonodavstva na području zdravlja i sigurnosti na radu te potiče za poduzeća da usvajaju preventivne metode; traži da se kompanija usmjeri na poduzeća svih veličina;

61. poziva države članice da ojačaju javne mirovinske sustave kako bi se zajamčio pristojan приход nakon umirovljenja;

62. pozdravlja inicijativu Komisije u vezi s usklađivanjem privatnog i profesionalnog života; ističe činjenicu da je usklađivanja privatnog i profesionalnog života izazov i za starije radnike s obzirom na to da se 18 % muškaraca i 22 % žena u dobi između 55 i 64 brinu za članove obitelji kojima je potrebna skrb, dok se gotovo polovica djedova i baka redovito brine o svojoj unučadi; preporučuje da predstojeća inicijativa u vezi s usklađivanjem privatnog i profesionalnog života u potpunosti uključi mjere za pružanje potpore radno sposobnim neformalnim skrbiteljima i djedama i bakama, kao i mladim roditeljima;

63. poziva države članice da promiču besplatne i kvalitetne javne usluge kojima se jamči obvezna i nužna pomoć i skrb za djecu, bolesnike i starije osobe;

Spolna orijentacija

64. naglašava da su nacionalni sudovi i Sud Europske unije saslušali tek ograničen broj predmeta povezanih s diskriminacijom na osnovi spolne orijentacije;

65. podsjeća da je zaštita od diskriminacije na osnovi spolne orijentacije i rodnog identiteta i dalje ograničena usprkos tome što se broj država članica koje su proširile primjenu zabrane diskriminacije na osnovi spolne orijentacije na sva područja obuhvaćena Direktivom o rasnoj jednakosti popeo s 10 u 2010. na 13 u 2014. godini ⁽¹⁾;

66. podsjeća da u mnogim državama članicama razina zaštite od diskriminacije dostupna transrodnim osobama, osobito u područjima zapošljavanja, obrazovanja i zdravstva, i dalje nije dovoljna; poziva na donošenje mjera za učinkovitu provedbu nacionalnog zakonodavstva u koje je prenesena Direktiva o rodnoj jednakosti; ističe da bi takve mjere mogle poboljšati pravne definicije kako bi se osiguralo da zaštita uključuje sve transrodne osobe, a ne samo transrodne osobe koje su promijenile spol ili su u postupku promjene ⁽²⁾;

67. zabrinut je zbog niske razine svijesti o pravima na području diskriminacije te svijesti o postojanju tijela i organizacija koji nude potporu žrtvama diskriminacije, iako je razina svijesti viša među pripadnicima zajednice LGBTI; smatra da bi nacionalne, regionalne i lokalne vlasti, zajedno sa svim udruženjima relevantnih dionika, trebale znatno povećati aktivnosti za podizanje svijesti žrtava i poslodavaca, kao i za ostale skupine; ističe da su nacionalna udruženja osoba iz zajednice LGBTI ključni partneri u tom smislu;

⁽¹⁾ Agencija Europske unije za temeljna prava (2015.), „Zaštita od diskriminacije na osnovi spolne orijentacije, rodnog identiteta i spolnih obilježja u Europskoj uniji: komparativna pravna analiza”.

⁽²⁾ Vidi prethodnu bilješku.

Četvrtak 15. rujna 2016.

68. poziva Komisiju i države članice da zajamče međusobno priznavanje partnerskih statusa, bračnih režima i roditeljskih prava; poziva Komisiju i države članice da vode računa o posebnom obliku diskriminacije s kojom se suočavaju interseksualne osobe u zapošljavanju te da revidiraju zakone i prakse u cilju sprečavanja diskriminacije interseksualnih osoba;

Horizontalni aspekti i preporuke

69. izražava zabrinutost zbog nedostatka pravne jasnoće i sigurnosti u pogledu višestruke diskriminacije, što je često posljedica postojanja različitih i fragmentiranih pravila i standarda u državama članicama; prima na znanje važan rad mreže Equinet u vezi s razvojem zajedničkih standarda te smatra da bi se on trebao podržati na odgovarajući način;

70. žali zbog toga što Direktivom 2000/78/EZ nisu obuhvaćene nikakve konkretne odredbe o višestrukoj diskriminaciji, iako se i u samoj Direktivi spominje da su joj žene često izložene te također napominje da diskriminacija na temelju dvaju ili više razloga može dovesti do problema koji proizlaze iz postojećih razlika u razini zajamčene zaštite ovisno o tipu diskriminacije; poziva države članice i Komisiju da se bore protiv svih oblika višestruke diskriminacije i da osiguraju primjenu načela zabrane diskriminacije i jednakog postupanja na tržištu rada i kod pristupa zapošljavanju; preporučuje da nacionalna, regionalna i lokalna nadležna tijela, tijela za provedbu zakona, uključujući inspektorate rada, nacionalna tijela za jednakost i organizacije civilnog društva povećaju nadzor nad međupovezanosti rodne i drugih oblika diskriminacije u postupcima;

71. ističe da je zbog nedostatka objektivnih, usporedivih i raščlanjenih podataka o slučajevima diskriminacije i jednakosti teže dokazati postojanje diskriminacije, u prvom redu neizravne; ističe da je člankom 10. Direktive 2000/78/EZ predviđeno prebacivanje tereta dokazivanja ako postoje činjenice iz kojih se može pretpostaviti postojanje izravne ili neizravne diskriminacije; poziva Komisiju i države članice da podatke o jednakosti unutar područja primjene Direktive prikupljaju na točan način, sustavno te uz uključenost socijalnih partnera, nacionalnih tijela za jednakost i nacionalnih sudova;

72. potiče Komisiju i države članice da, između ostalog i u okviru nacionalnih postupaka izvješćivanja i godišnjeg zajedničkog izvješća o socijalnoj zaštiti i socijalnoj uključenosti, izrade usklađene i homogene statističke podatke namijenjene popunjavanju svih praznina koje nedostaju u prikupljanju podataka o jednakosti spolova; poziva Komisiju da pokrene inicijative u cilju promicanja takvog prikupljanja podataka preporukom upućenom državama članicama i traženjem od Eurostata da pokrene savjetovanje s ciljem uvođenja raščlanjivanja podataka o svim oblicima diskriminacije u pokazatelje Europskog socijalnog istraživanja, kako bi se poduzele mjere, uključujući i one praktične, protiv svih oblika diskriminacije povezane sa zapošljavanjem i tržištem rada;

73. preporučuje da države članice pri prikupljanju statističkih podataka o pitanjima zapošljavanja u istraživanje o tržištu rada uključe opcionalna pitanja kako bi se otkrila moguća diskriminacija na osnovi spola, rase ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi i spolne orijentacije;

74. ističe da bi se u zakonodavnom procesu na svim razinama trebalo voditi računa od administrativnom opterećenju mikropoduzeća i malih i srednjih poduzeća te da bi se predložene mjere trebale podvrgnuti procjeni proporcionalnosti;

75. naglašava važnu ulogu koju imaju nacionalna tijela za jednakost u provedbi Direktive o jednakosti pri zapošljavanju podizanjem razine svijesti i prikupljanjem podataka, suradnjom sa socijalnim partnerima i drugim dionicima, rješavanjem problema neprijavlivanja slučajeva diskriminacije te preuzimanjem glavne uloge u pojednostavljivanju i olakšavanju postupaka podnošenja pritužbi za žrtve diskriminacije; poziva na jačanje uloge nacionalnih tijela za jednakost, na jamčenje njihove nepristranosti, razvoj njihovih aktivnosti te povećanje njihovih kapaciteta, uključujući s pomoću dodjele odgovarajućih financijskih sredstava;

Četvrtak 15. rujna 2016.

76. poziva države članice da se jače posvete provedbi načela jednakosti žena i muškaraca u politikama zapošljavanja; poziva na aktivnu primjenu načela jednakosti spolova pri izradi proračuna, među ostalim i na način da Komisija potiče razmjenu najboljih praksi, kao i na donošenje mjera kojima bi se poticalo zapošljavanje žena u poštenim uvjetima bez nesigurnih oblika zapošljavanja, uz zdravu ravnotežu između privatnog i poslovnog života i cjeloživotno učenje, te mjera za smanjenje nerazmjera u primanjima i mirovinama i općenito poboljšanje položaja žena na tržištu rada;

77. traži od država članica da izrade rodno neutralne klasifikacije radnih mjesta i sustave za evaluaciju kao neophodne mjere za poticanje jednakog postupanja;

78. ističe da bi cilj politika jednakog postupanja trebalo biti rješavanje pitanja stereotipa i u tradicionalno muškim i u tradicionalno ženskim zanimanjima i ulogama;

79. ističe da socijalni partneri imaju ključnu ulogu u informiranju radnika i poslodavaca i u podizanju svijesti o borbi protiv diskriminacije;

80. smatra da je potreban dodatni naglasak na uravnoteživanju konkurentnih prava kao što su sloboda vjere i uvjerenja i sloboda govora u slučajevima uznemiravanja na toj osnovi;

81. poziva države članice da uspostave i ojačaju nacionalna tijela za inspekciju rada te da osiguraju uvjete, financijska sredstva i osoblje kako bi mogla učinkovito djelovati na terenu i boriti se protiv nesigurnosti radnih mjesta, nereguliranog rada te diskriminacije na radnom mjestu i u pogledu plaće, prije svega vodeći računa o jednakosti muškaraca i žena;

82. poziva Komisiju i države članice da porade na usklađivanju profesionalnog i privatnog života poduzimanjem konkretnih mjera, kao što su npr. novi prijedlozi o roditeljskom dopustu, kako bi se zajamčilo pravo žena da se nakon trudnoće i roditeljskog dopusta te roditeljskog dopusta mogu vratiti na posao, kako bi se zajamčilo njihovo pravo na učinkovitu zdravstvenu zaštitu i sigurnost na radu i kako bi se sačuvala njihova roditeljska prava, te da poduzmu mjere u cilju sprečavanja nepravednog otpuštanja radnica tijekom trudnoće i sl., kao i prijedloga za direktivu o dopustu za njegovateljice te da ojačaju zakonodavstvo o dopustu za očeve;

83. naglašava da je u mnogim slučajevima diskriminacije pristup pravosuđu ograničen; ističe važnost pristupa informacijama za žrtve diskriminacije; smatra da države članice moraju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale da žrtve mogu dobiti i da im se pruže razumni, dostupni i raspoloživi pravni savjeti i pravna pomoć tijekom cijelog pravosudnog postupka, uključujući i povjerljivo osobno savjetovanje te emocionalnu, osobnu i moralnu podršku koju pružaju tijela za jednakost ili odgovarajući posrednici; nadalje, poziva države članice da se bore protiv uznemiravanja i nasilja na radu koje ugrožavaju dostojanstvo osobe i/ili stvara agresivno radno okruženje;

84. smatra da se mehanizmi za podnošenje žalbi moraju poboljšati na nacionalnoj razini jačanjem nacionalnih tijela za jednakost kako bi se poboljšao pristup pravosudnim i nepravosudnim mehanizmima te jačanjem povjerenja u vlasti, pružanjem pravne pomoći, nuđenjem pravnih savjeta i pomoći te pojednostavljenjem pravnih postupaka koji su često dugotrajni i složeni; potiče države članice da izrade platformu za primanje pritužbi te da pruže besplatnu potporu u pogledu pravnih postupaka u slučaju diskriminacije i uznemiravanja na radu;

85. poziva da se, u pogledu slučajeva diskriminacije i/ili mobinga i/ili uhođenja na radnom mjestu, donesu pravila za zaštitu zviždača i očuvanje njihove privatnosti;

86. podsjeća da pokretanje sudskih postupaka te osiguravanje odgovarajućeg zastupanja u nekim slučajevima i dalje predstavlja problem te poziva države članice da pronađu načine za pomoć žrtvama u tom pogledu, uključujući, između ostalog, putem poreznih olakšica i smanjenja poreza, pravne pomoći, potpore specijaliziranih nevladinih organizacija te osiguravanjem prava na odštetu i odgovarajućeg zastupanja; ističe važnost pravnog položaja nevladinih organizacija s legitimnim interesom u relevantnim sudskim i/ili administrativnim postupcima;

Četvrtak 15. rujna 2016.

87. pozdravlja činjenicu da su kazne predviđene zakonima država članica o suzbijanju diskriminacije uglavnom u skladu s Direktivom o jednakosti pri zapošljavanju; također upućuje na važnu ulogu specijaliziranih javnih tijela za borbu protiv diskriminacije u rješavanju problema povezanih s kaznama i žalbama; međutim, zabrinut je što, u pogledu razine i iznosa dodijeljene odštete, nacionalni sudovi uglavnom primjenjuju niže kazne predviđene zakonom⁽¹⁾; naglašava da Komisija treba temeljito nadzirati norme koje se primjenjuju pri upotrebi sankcija i resursa u državama članicama, kako bi se spriječilo, u skladu s mišljenjem Suda Europske unije, da se u okviru nacionalnog prava mogu izricati sankcije koje su isključivo simbolične ili da se u slučaju diskriminacije izreče samo službena opomena;

88. izražava zabrinutost zbog tako malenog broja pripadnika romske zajednice aktivnih na tržištu rada; ističe da je potrebno ojačati ulogu nevladinih organizacija koje se bave tom etničkom manjinom kako bi ih se potaknulo na uključivanje na tržište rada; osim toga, ističe da nevladine organizacije imaju važnu ulogu u informiranju Roma o njihovim pravima ili u pružanju pomoći kako bi prijavili slučajeve diskriminacije, što će na koncu doprinijeti prikupljanju podataka;

89. poziva države članice da iskoriste mogućnost uvođenja pozitivnog djelovanja predviđenu direktivom kod skupina koje su bile podvrgnute teškoj i strukturnoj diskriminaciji, kao što su Romi;

90. pozdravlja činjenicu da je velika većina država članica razmatrala neki oblik pozitivnog djelovanja u području primjene te direktive;

91. naglašava potrebu za širenjem informacija o relevantnim odlukama Suda Europske unije i za razmjenom odluka nacionalnih sudova koje se odnose na odredbe Direktive o jednakosti pri zapošljavanju u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava;

92. ističe važnost osiguranja potpore za neformalne karijere u kojima se kombiniraju poslovne obveze i obveze njege (npr. fleksibilno radno vrijeme, ustanove za privremeni smještaj) kako bi te osobe (uglavnom žene) mogle pružiti njegu i dati golem doprinos svojim obiteljima i društvu, a da pritom ne budu kažnjene za taj doprinos u tom trenutku ili kasnije u životu;

93. smatra da je zaposlenicima nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti, tijela odgovornih za provođenje zakona i inspektorata rada potrebno pružiti odgovarajuće osposobljavanje; smatra da je osposobljavanje svih relevantnih dionika, primjerice sudaca, tužitelja, sudskog osoblja, odvjetnika i istražitelja, policije i zatvorskog osoblja u pogledu zakonodavstva o suzbijanju diskriminacije u zapošljavanju i sudske prakse od ključne važnosti, kao što je i osposobljavanje u pogledu kulturnog razumijevanja i nesvjesnih predrasuda;

94. smatra da Komisija privatnim poduzećima, uključujući mala i srednja poduzeća i mikropoduzeća, mora pružiti primjere okvira za jednakost i raznolikost koji se zatim mogu kopirati i prilagoditi potrebama; poziva dionike iz poslovnog svijeta da učine više od samog davanja obećanja u pogledu poštovanja načela jednakosti i različitosti između ostalog i godišnjim izvješćivanjem o svojim inicijativama u vezi s tim, uz, prema potrebi, pomoć nadležnih tijela za jednakost;

95. poziva poslodavce da za svoje zaposlenike stvore radna okruženja koja će odvrćati od diskriminacije tako što će poštovati i provoditi postojeće direktive protiv diskriminacije na temelju načela jednakog postupanja bez obzira na spol, rasno ili etničko podrijetlo, vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju; poziva Komisiju da nadzire provedbu povezanih mjera;

96. podsjeća na važnu ulogu socijalnih partnera, nevladinih organizacija i civilnog društva u pružanju pomoći žrtvama te naglašava da je žrtvama koje trpe diskriminaciju često lakše obratiti se njima nego ostalim dionicima; stoga poziva na pružanje potpore organizacijama civilnog društva aktivnima u tom području;

⁽¹⁾ Služba Europskog parlamenta za istraživanja, nav. dj.

Četvrtak 15. rujna 2016.

97. zahtijeva obrazovanje na području ljudskih prava i građanstva kojim se potiče osviještenost o raznolikosti i njezino prihvaćanje te želi stvoriti uključivo okruženje potičući ponovno definiranje normi i iskorjenjivanje uvredljivih naziva;
98. poziva Komisiju i države članice da podupru obrazovanje o građanskim i ljudskim pravima u osnovnim i srednjim školama;
99. smatra da Komisija mora usvojiti europski okvir za nacionalne strategije za suzbijanje antisemitizma, islamofobije i drugih oblika rasizma;
100. odlučno poziva države članice da uspostave odgovarajuće programe koji će zatvorenicima koji su odslužili zatvorsku kaznu omogućiti povratak na tržište rada;
101. poziva Komisiju i države članice da olakšaju pristup financijskim sredstvima za relevantne dionike, uključujući organizacije civilnog društva i tijela za borbu za jednakost, za kampanje podizanje svijesti i obrazovane kampanje koje se odnose na diskriminaciju pri zapošljavanju; poziva privatni sektor da preuzme svoju ulogu u stvaranju radnog okruženja bez diskriminacije;
102. poziva države članice da nastoje pokrenuti razmjenu najboljih primjera iz prakse kako bi pomogle u suzbijanju diskriminacije na radu;
103. poziva organizacije socijalnih partnera da razviju unutarnju svijest o nejednakosti u zapošljavanju i da iznesu prijedloge za rješavanje problema na razini organizacije/poduzeća, sektorsko kolektivno pregovaranje, osposobljavanje i kampanje usmjerene na članove i radnike;
104. poziva države članice i Komisiju da uključe socijalne partnere (sindikate i poslodavce) i civilno društvo, uključujući i tijela za borbu za jednakost, u uspješnu primjenu načela jednakosti u zapošljavanje i obavljanje zanimanja u cilju poticanja jednakog postupanja; poziva države članice da poboljšaju socijalni dijalog i razmjenu iskustava i najboljih primjera iz prakse;

o

o o

105. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0361

Aktivnosti, učinak i dodana vrijednost Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji u razdoblju 2007. – 2014.**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o aktivnostima, učinku i dodanoj vrijednosti Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji u razdoblju 2007. – 2014. (2015/2284(INI))**

(2018/C 204/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 546/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1927/2006 o osnivanju Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1927/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o osnivanju Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o aktivnostima Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji u 2013. i 2014. (COM(2015)0355),
- uzimajući u obzir ex post evaluaciju Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji – završno izvješće iz kolovoza 2015.,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće br. 7/2013 Revizorskog suda pod nazivom „Je li Europski fond za prilagodbu globalizaciji ponovnim uključivanjem otpuštenih radnika donio dodanu vrijednost za EU?“,
- uzimajući u obzir izvješće ERM 2012 Eurofounda pod nazivom „Nakon restrukturiranja: tržišta rada, radni uvjeti te zadovoljstvo životom“,
- uzimajući u obzir studiju slučaja Eurofounda pod nazivom „Dodana vrijednost Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: usporedba iskustava iz Njemačke i Finske (2009.)“,
- uzimajući u obzir izvješće ERM 2009 Eurofounda pod nazivom „Restrukturiranje u recesiji“,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. rujna 2011. o budućnosti Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. rujna 2010. o financiranju i funkcioniranju Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 855.⁽²⁾ SL L 167, 29.6.2009., str. 26.⁽³⁾ SL L 406, 30.12.2006., str. 1.⁽⁴⁾ SL C 56 E, 26.2.2013., str. 119.⁽⁵⁾ SL C 308 E, 20.10.2011., str. 30.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- uzimajući u obzir rezolucije koje je usvojio nakon siječnja 2007. o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF), zajedno s primjedbama Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja u vezi s podnesenim zahtjevima,
 - uzimajući u obzir rasprave posebne radne skupine za Europski fond za prilagodbu globalizaciji u okviru Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenja Odbora za proračune, Odbora za međunarodnu trgovinu, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za regionalni razvoj i Odbora za prava žena jednakost spolova (A8-0227/2016),
- A. budući da je svrha uspostavljanja Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) pružanje potpore i izražavanje solidarnosti s radnicima koji su proglašeni viškom uslijed značajnih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine; budući da je cilj EGF-a doprinosti pametnom, održivom i uključivom rastu te poticanju održivog zapošljavanja tako što se radnike koji su proglašeni viškom podržava i priprema za novi posao; budući da je EGF uspostavljen s ciljem rješavanja hitnih situacija brzim intervencijama i isplatom kratkoročne pomoći za rješavanje akutnih i nepredviđenih poteškoća na tržištu rada kao što su masovna otpuštanja, što ga razlikuje od Europskog socijalnog fonda (ESF), kojime se također pruža potpora otpuštenim radnicima, ali koji je zamišljen kao odgovor na dugoročne strukturne neravnoteže, uglavnom u obliku programa cjeloživotnog učenja; smatra da bi u sljedećem programskom razdoblju EGF trebao djelovati izvan višegodišnjeg financijskog okvira (VFO);
- B. budući da je posljednjih godina restrukturiranje postalo sve učestalije te da se u nekim sektorima pojačalo i proširilo na druge; budući da su poduzeća odgovorna za često nepredviđene učinke ovih odluka na zajednice te na ekonomsku i socijalnu strukturu dotične države članice; budući da EGF služi kao pomoć u ublažavanju negativnih učinaka odluka o restrukturiranju; budući da je sve veći broj slučajeva u kojima je dodijeljena potpora EGF-a povezan sa strateškim odlukama o restrukturiranju velikih trgovačkih društava i multinacionalnih poduzeća koje se obično donose bez sudjelovanja radnika i njihovih predstavnika; budući da su premještanje, izmještanje, zatvaranje, spajanje, kupnja preuzimanje, reorganizacija proizvodnje i eksternalizacija poslova najčešći oblici restrukturiranja;
- C. međutim, budući da postoji mogućnost da se prilagodljivost i proaktivnost pri prelasku na novi posao ili zanimanje smanje jer tranzicijska razdoblja sa sobom nose opasnost od nezaposlenosti, niže plaće i socijalne nesigurnosti; budući da će ponovno uključivanje korisnika EGF-a na tržište rada biti uspješnije ako rezultira kvalitetnim zapošljavanjem;
- D. budući da zadruge restrukturiranje provode na socijalno odgovoran način i da u njihovom posebnom modelu korporativnog upravljanja utemeljenom na zajedničkom vlasništvu, demokratskom sudjelovanju i sudjelovanju zaposlenih te sposobnosti da se oslone na vlastite financijske resurse i mreže za međusobnu potporu leži razlog zašto su zadruge dugoročno fleksibilnije i inovativnije u provođenju restrukturiranja i stvaranja novih poslova;
- E. budući da se člankom 19. Uredbe (EU) br. 1309/2013 nalaže Komisiji da svake dvije godine Europskom parlamentu i Vijeću podnese kvantitativno i kvalitativno izvješće o aktivnostima EGF-a u protekle dvije godine;
- F. budući da ne postoji europski zakonski okvir o informiranju radnika i savjetovanju s njima te predviđanju restrukturiranja i upravljanju njime koji služi predviđanju promjena i sprečavanju gubitka radnih mjesta; budući da je Parlament u svojoj rezoluciji od 15. siječnja 2013.⁽¹⁾ zatražio da Komisija u skladu s člankom 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije što prije, i nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima, podnese prijedlog zakonskog akta o informiranju radnika i savjetovanju s njima te predviđanju restrukturiranja i upravljanju njime (slijedeći detaljne preporuke iznesene u prilogu navedenoj rezoluciji); budući da na nacionalnoj razini ne postoje značajne razlike

⁽¹⁾ SL C 440, 30.12.2015., str. 23.

Četvrtak 15. rujna 2016.

u pogledu obveza poslodavaca prema radnicima u postupku restrukturiranja; budući da su na tu temu provedena dva kruga savjetovanja s europskim socijalnim partnerima, a Komisija nije ništa poduzela; budući da je Komisija dala razočaravajuće odgovore na rezolucije parlamenta o informiranju, savjetovanju i restrukturiranju, ističući potrebu za konkretnim koracima u tom području; budući da je ključno imati dobro razvijen sustav industrijskih odnosa prema kojem se određuju prava radnika i njihovih predstavnika u području savjetovanja i informiranja; budući da bi jačanje Direktive o obavješćivanju i savjetovanju moglo pomoći u osiguravanju toga da se pregovori odvijaju pravovremeno i pod poštenim uvjetima;

- G. budući da je prag minimalnog viška radne snage s 1000 radnika proglašeni viškom snižen na njih 500, uz mogućnost da se primjena EGF-a uzme u obzir u iznimnim okolnostima ili na malim tržištima rada ako otpuštanja znatno utječu na zapošljavanje i na lokalno, regionalno ili nacionalno gospodarstvo;
- H. budući da od 1. siječnja 2014. osobe koje su bile samozaposlene također ispunjavaju uvjete za primanje pomoći; budući da bi Komisija trebala osigurati da se EGF-om ispunjavaju posebne potrebe samozaposlenih radnika jer je njihov broj u neprestanom porastu; budući da do 31. prosinca 2017. mladi koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju u regijama koje ispunjavaju uvjete za dobivanje pomoći u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih tu pomoć iz EGF-a mogu iskoristiti u broju jednakom broju ciljanih korisnika;
- I. budući da EGF u svojem sadašnjem obliku nastoji ne samo financijski pomoći radnicima koji su proglašeni viškom, već i pokazati solidarnost prema tim radnicima;
- J. budući da je proračun prvotnog EGF-a iznosio 500 milijuna EUR godišnje; budući da trenutni proračun iznosi 150 milijuna EUR godišnje, pri čemu se od osnutka Fonda u prosjeku troši 70 milijuna EUR godišnje;
- K. budući da je prvotna stopa sufinanciranja bila 50 %, da je potom u razdoblju 2009. – 2011. povećana na 65 %, potom opet vraćena na 50 % u razdoblju 2012. – 2013. te da sada iznosi 60 %;
- L. budući da je u razdoblju 2007. – 2014. zaprimljeno 134 zahtjeva iz 20 država članica za 122 121 ciljanog radnika i budući da je zatražen iznos od ukupno 561,1 milijuna EUR; primjećuje da je u razdoblju 2007. – 2013. stopa izvršenja proračuna iznosila samo 55 %; budući da je između 2007. i 2014. na sektor proizvodnje otpadao najveći broj prijava, posebice na sektor automobilske industrije s 29 000 od navedenog 122 121 radnika (23 % ukupnih radnika obuhvaćenih podnesenim zahtjevima); budući da je dosad gospodarska kriza najteže pogodila mala poduzeća s manje od 500 zaposlenih;
- M. budući da Europski revizorski sud preporučuje da Parlament, Komisija i Vijeće razmotre da se financiranje EU-a ograniči na mjere za koje je izgledno da će stvoriti dodanu vrijednost EU-a umjesto da se kompenzira nacionalne sustave potpore dohotku radnika kako je određeno člankom 7. stavkom 1. točkom (b); budući da mjere EGF-a dokazano imaju najviše dodane vrijednosti kada se koriste za sufinanciranje usluga koje se pružaju otpuštenim radnicima i nisu dostupne u redovnim sustavima pogodnosti zaposlenika u kojima su te usluge usmjerene na osposobljavanje, a ne na naknade, te u slučajevima kada su mjere prilagođene pojedinačnim potrebama radnika i nadopunjuju postojeće mjere potpore, posebice za najugroženije skupine otpuštenih radnika; s tim u vezi napominje potrebu za ulaganjem u potencijal bivših radnika te važnost potpune procjene potreba lokalnog tržišta rada te potreba za vještinama, što bi trebalo stvoriti osnovu za osposobljavanje i izgradnju kompetencija u cilju osiguravanja brze reintegracije radnika na tržište rada; podsjeća da države članice imaju obvezu učinkovitog izvršenja proračuna EGF-a;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- N. budući da se EGF-om ne rješava problem nezaposlenosti u EU-u; budući da je za razrješavanje krize nezaposlenosti stvaranje, zaštitu i održivih radnih mjesta potrebno učiniti temeljima politike EU-a; budući da stope nezaposlenosti u EU-u, posebice među mladima i dugoročno nezaposlenima, ukazuju na hitnu potrebu za inicijativama koje nude nove mogućnosti zapošljavanja;
- O. budući da je za potrebe ovog izvješća referentno razdoblje za ocjenu rada EGF-a razdoblje između 2007. i 2014.; budući da se ex post evaluacija Komisije odnosi na razdoblje između 2007. i 2013. te da se u izvješću Revizorskog suda revidira razdoblje između 2007 i 2012.;
- P. budući da bi se prilikom provedbe EGF-a trebala zajamčiti i promicati načela rodne jednakosti i nediskriminacije koja se ubrajaju u temeljne vrijednosti Unije i koja su ugrađena u strategiju Europa 2020.;
1. napominje ex post evaluaciju EGF-a i prvo dvogodišnje izvješće; prima na znanje da Komisija poštuje obvezu izvješćivanja; smatra da ni to ni druga izvješća nisu dovoljni da se postigne potpuna transparentnost i učinkovitost EGF-a; poziva države članice koje su zatražile sredstva iz EGF-a da sve podatke i evaluacije slučajeva u kojima je dodijeljena potpora iz EGF-a učine dostupnima javnosti te da u izvještaje o tim slučajevima uključe procjenu utjecaja na spolove; snažno potiče sve države članice da pravovremeno objave svoje prijave i konačna izvješća u skladu s regulativom koja je trenutno na snazi; vjeruje da bi Komisija, koja doduše zaista ispunjava svoje obveze izvješćivanja, mogla objaviti sve relevantne dokumente vezane uz slučajeve u kojima je dodijeljena potpora iz EGF-a, uključujući svoja izvješća s misijom na kojima je provodila nadzor zahtjeva za doprinos iz EGF-a;
 2. pozdravlja produljenje razdoblja financiranja s jedne na dvije godine; napominje da, prema istraživanju Eurofounda, 12 mjeseci nije dovoljno dugo razdoblje da se pomogne svim otpuštenim radnicima, pogotovo najugroženijim skupinama kao što su niskokvalificirani radnici, žene i pogotovo samohrani roditelji;
 3. napominje da evaluacije EGF-a ukazuju na to da na rezultate intervencija tog fonda utječu čimbenici kao što je razina obrazovanja i kvalifikacije ciljanih radnika, kao i sposobnost apsorpcije koje pokazuju relevantna tržišta rada i BDP u državama korisnicama; ističe da na te čimbenike najviše djeluju dugoročne mjere koje se mogu učinkovito podržati europskim strukturnim i investicijskim fondovima (fondovi ESI); ističe potrebu da se ti čimbenici i lokalno stanje na tržištu rada uzmu u obzir pri svakoj mobilizaciji EGF-a; napominje da je važna bolja sinergija između EGF-a i fondova ESI kako bi se brže ostvarili djelotvorniji rezultati; ističe da se fondovi ESI mogu primjenjivati kao popratne mjere u područjima koja se podupiru sredstvima iz EGF-a poticanjem ulaganja, općeg rasta i stvaranja radnih mjesta; ističe da bi intervencije EGF-a trebalo usmjeriti na ulaganja kojima se promiču rast, radna mjesta, obrazovanje, mobilnost vještina i geografska mobilnost radnika te bi ih se trebalo koordinirati s postojećim programima EU-a kako bi se osobama pomoglo da se zaposle i kako bi se poticalo poduzetništvo, posebno u regijama i sektorima već pogođenima negativnim učincima globalizacije ili preustroja gospodarstva; ističe da bi prednost trebalo dati integriranim pristupima utemeljenima na programiranju iz više fondova kako bi se učinkovito dodjelom sredstava te boljom koordinacijom i sinergijama, posebno između Europskog socijalnog fonda (ESF) i Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), na održiv način riješio problem otpuštanja i nezaposlenosti; čvrsto vjeruje da bi se integriranom strategijom programiranja iz više fondova smanjila opasnost od premještanja proizvodnje te da bi se stvorili povoljni uvjeti za vraćanje industrijske proizvodnje u EU;
 4. smatra da se funkcioniranje EGF-a popravilo zahvaljujući izmjenama uredbe; napominje da su se uvođenjem poboljšanja za države članice pojednostavnili postupci za pristup EGF-u i da bi se stoga države članice trebale koristiti sredstvima fonda u većim količinama; poziva Komisiju da predloži mjere za uklanjanje prepreka izazvanih administrativnim kapacitetima koje su se pokazale kao prepreka korištenju sredstava iz EGF-a; vjeruje da EGF ne bi trebao dobiti funkciju makroekonomske stabilizacije;
 5. napominje da su smanjena sredstva dodijeljena EGF-u u godišnjem proračunu bila dovoljna za pružanje potrebne pomoći i podrške koja je i presudna i potrebna ljudima koji su izgubili posao; međutim, naglašava da se od 2014. područje primjene EGF-a proširilo kako bi se njime obuhvatili mladi koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju te je uveden kriterij krize i naglašava da bi se u slučaju značajnog porasta zahtjeva ili dodavanja novih prava odobrena sredstva mogla pokazati nedovoljnima i moralo bi ih se povećati kako bi se osiguralo učinkovito funkcioniranje EGF-a;

Četvrtak 15. rujna 2016.

6. ističe važnost snažnog socijalnog dijaloga utemeljenog na uzajamnom povjerenju i zajedničkoj odgovornosti kao najboljeg instrumenta u potrazi za dogovorenim rješenjima i zajedničkim gledištima u predviđanju i sprečavanju postupaka restrukturiranja i upravljanju njima; ističe da bi se time pomoglo u sprečavanju zatvaranja radnih mjesta i time nastajanju novih slučajeva za EGF;

7. primjećuje znatan porast u broju zahtjeva tijekom razdoblja odstupanja između 2009. i 2011., kada je bilo omogućeno podnositi zahtjeve na temelju kriterija krize, te da je to područje još jednom prošireno kako bi trajno uključivalo kriterij krize i samozaposlenih osoba od 2014. do 2020.; pozdravlja produljenje tog razdoblja odstupanja na razdoblje nakon 2013.; primjećuje da je više od polovice broja projekata između 2007. i 2014. povezano s krizom; nadalje ističe da u nekim državama članicama još uvijek vladaju negativni učinci gospodarske krize;

8. napominje da je od 2007. do 2014. dvadeset država članica zatražilo 542,4 milijuna EUR za 131 intervencije u korist 121 380 radnika;

9. napominje da je Komisija poboljšala bazu podataka EGF-a u kojoj se u statističke svrhe pohranjuju kvantitativni podaci o slučajevima u kojima se daje potpora iz EGF-a, što državama članicama olakšava podnošenje zahtjeva, a Komisiji analizu i usporedbu podataka o slučajevima EGF-a; nadalje napominje da je Komisija EGF uključila u Zajednički sustav upravljanja zajedničkim sredstvima, što bi trebalo rezultirati podnošenjem točnijih i potpunijih zahtjeva i daljnjim smanjenjem vremena potrebnog za usvajanje zahtjeva koji je podnijela država članica; napominje da taj sustav dozvoljava pojednostavljivanje podnošenja zahtjeva za države članice i poziva Komisiju da ubrza postupak prijave kako bi se financiranje moglo dobiti brzo kako bi se maksimizirao njegov učinak;

10. poziva Komisiju da u potpunosti predvidi učinke odluka u trgovinskoj politici na tržište rada EU-a, također uzimajući u obzir dokaze utemeljene na informacijama o tim učincima koje su dobivene na temelju zahtjeva podnesenih za dobivanje sredstava iz EGF-a; poziva Komisiju da provodi temeljite ex ante i ex post procjene učinka, uključujući procjene socijalnog učinka, koje će uključivati i moguće posljedice za zaposlenost, konkurentnost i gospodarstvo, uključujući mala i srednja poduzeća, i da pritom osigura uspješnu ex ante koordinaciju između Glavne uprave za trgovinu i Glavne uprave za zapošljavanje; poziva Parlament da organizira redovita zajednička saslušanja Odbora za međunarodnu trgovinu i Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja kako bi se pridonijelo poboljšanju usklađenosti trgovinske politike i EGF-a te njihovu nadzoru; smatra da je nužno povećati korištenje EGF-a radi rješavanja pitanja preseljenja proizvodnje kao i radi pružanja odgovora na sektorske krize uzrokovane fluktuacijama u globalnoj potražnji; čvrsto se protivi svakoj inicijativi prema kojoj bi se EGF u svojem sadašnjem obliku smatrao intervencijskim alatom za gubitke radnih mjesta u Europskoj uniji izazvane trgovinskim strategijama o kojima se odlučuje na razini EU-a, uključujući i buduće ili postojeće trgovinske sporazume; ističe da je potrebno snažno uskladiti trgovinsku i industrijsku politiku te modernizirati instrumente EU-a za zaštitu trgovine;

11. poziva Komisiju da status tržišnog gospodarstva odobri samo trgovinskim partnerima koji zadovoljavaju pet kriterija koje je odredila; u tom smislu poziva Komisiju da uspostavi jasnu i djelotvornu strategiju u pogledu pitanja odobravanja statusa tržišnog gospodarstva trećim zemljama kako bi se očuvala konkurentnost poduzeća iz EU-a i kako bi nastavilo s borbom protiv svakog oblika nepoštenog tržišnog natjecanja;

12. ističe da je jedan od glavnih ciljeva EGF-a pomaganje radnicima koji izgube radno mjesto uslijed ozbiljnih pomaka u trgovini ili pružanju usluga u EU-u, kao što je određeno člankom 2.a Uredbe; mišljenja je da je jedna od važnih zadaća EGF-a da osigura podršku za radnike koji su otpušteni zbog negativnih posljedica trgovinskih sporova; posljedično, poziva Komisiju da razjasni da gubitak radnog mjesta koji se dogodi zbog trgovinskog spora uzrokovanog ozbiljnim pomakom u trgovini ili pružanju usluga u EU-u u potpunosti spada u područje primjene EGF-a;

13. naglašava da EGF ni u kojem slučaju ne može biti zamjena za ozbiljnu politiku sprečavanja i predviđanja restrukturiranja; ističe važnost istinske industrijske politike na razini EU-a koja bi donijela održiv i uključiv rast;

Četvrtak 15. rujna 2016.

14. traži od Komisije da provede studije učinka globalizacije po sektorima te iz njih izvuče prijedloge koji bi potaknuli poduzeća da predvide promjene u sektorima i pripreme svoje zaposlenike na otpuštanja;

15. primjećuje da su se neke države članice radije koristile sredstvima ESF-a nego EGF-a jer ESF ima više stope sufinanciranja i njegove se mjere brže provode, dok EGF ne nudi prefinanciranje i postupak odobravanja sredstava je dugotrajan; smatra, međutim, da će se većom stopom sufinanciranja i bržim postupkom podnošenja zahtjeva i njihovog odobravanja, koji su dio nove Uredbe, riješiti dio navedenih problema; žali što potpora iz EGF-a još nije doprla do otpuštenih radnika u svim državama članicama te poziva države članice da se koriste tom potporom čak i kada dođe do masovnog otpuštanja;

16. skreće pozornost na činjenicu da, prema izvješću Revizorskog suda, postupak odobravanja zahtjeva za sredstva iz EGF-a u prosjeku traje 41 tjedan; poziva da se ulože svi raspoloživi naponi u ubrzavanje postupaka; pozdravlja nastojanja Komisije da se smanje kašnjenja i pojednostavi postupak rješavanja zahtjeva; ističe da je u tom pogledu nužno ojačati kapacitete država članica te snažno preporučuje da bi sve države članice trebale što je prije moguće početi primjenjivati te mjere; napominje da mnoge države članice to već čine;

17. napominje da u određenim državama članicama, socijalnim partnerima i poduzećima vlada ozbiljan nedostatak obaviještenosti o EGF-u; poziva Komisiju da poboljša komunikaciju s državama članicama, nacionalnim i lokalnim mrežama sindikata i s javnošću; pozivaju države članice da podižu osviještenost radnika i njihovih predstavnika o EGF-u te da to čine pravovremeno kako bi osigurale da mjere EGF-a dopru do najvećeg broja mogućih korisnika i budu od koristi te za učinkovitije promicanje dobiti ne temelju rezultata EGF-a;

18. podsjeća na važnost zaštitnih mjera za sprečavanje premještanja poduzeća koja koriste sredstva iz fondova EU-a unutar određenog vremenskog roka, što bi moglo dovesti do uvođenja novih programa potpore zbog otpuštanja;

Korisnici EGF-a

19. pozdravlja zaključke donesene u izvješću Revizorskog suda da su gotovo svi radnici koji imaju pravo na sredstva iz EGF-a imali mogućnost koristiti se personaliziranim i dobro usklađenim mjerama prilagođenim njihovim individualnim potrebama i da je gotovo 50 % radnika koji su primili financijsku pomoć sada ponovno zaposleno; napominje da je nedostatak pravovremene i aktivne provedbe programa iz EGF-a u nekim državama članicama rezultirao netrošenjem odobrenih sredstava; smatra da je uključivanje ciljanih korisnika ili njihovih predstavnika, socijalnih partnera, lokalnih agencija za zapošljavanje i drugih relevantnih dionika u početnu ocjenu i zahtjev od ključne važnosti kako bi se korisnicima zajamčili pozitivni rezultati; poziva Komisiju da podrži države članice u razvijanju inovativnih mreža i programa te da u svojim revizijama procijeni do koje su mjere usklađenim paketom usluga prilagođenih potrebama predviđene buduće perspektive na tržištu rada i tražene vještine te koliko je on bio kompatibilan s prelaskom na održivo gospodarstvo koje se temelji na učinkovitom korištenju resursa; poziva države članice da u skladu s člankom 7. trenutnog zakonodavstva uloži dodatne napore u osmišljavanje koordiniranog usklađenog paketa usluga prilagođenog potrebama; napominje da su inovacije i učinkovitost resursa ključne za obnovu industrije i gospodarsku diversifikaciju;

20. napominje da je od 73 projekata analiziranih u ex post evaluacijskom izvješću Komisije prosječan udio korisnika u dobi od 55 ili više godina iznosio 15 %, a udio korisnika od 15 do 24 godina iznosio je 5 %; stoga pozdravlja činjenicu da se u novoj uredbi naglasak stavlja na starije i mlađe radnike te da se u određene zahtjeve uključuju mladi koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju; napominje da je prosječan udio ženskih korisnika bio 33 %, a muških 67 %; napominje da većina tih brojeva odražava rodni sastav zaposlenika koji, ovisno o sektoru, može varirati; stoga poziva Komisiju da osigura da se u svim zahtjevima za sredstva iz EGF-a prema ženama i muškarcima postupa jednako te poziva države članice da prikupe podatke iz rodne perspektive kako bi vidjele na koji način ta sredstva utječu na stope ponovnog zapošljavanja ženskih korisnika; nadalje, napominje da je u nekim zahtjevima broj ciljanih korisnika sredstava EGF-a premalen u odnosu na ukupan broj prihvatljivih korisnika, zbog čega postoji mogućnost da učinak uloženi sredstava bude ispod optimalne razine;

Četvrtak 15. rujna 2016.

21. smatra da uključivanje mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju u zahtjeve za potporu iz EGF-a često zahtijeva različite vrste intervencija i vjeruje da bi u fazi provedbe svakog programa trebali biti zastupljeni svi dionici, uključujući socijalne partnere, skupine lokalne zajednice i organizacije mladih te da bi se tim programima trebale promicati mjere potrebne za osiguravanje najvećeg mogućeg sudjelovanja mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju; u tom kontekstu poziva države članice da osnuju snažnu vodeću agenciju za koordinaciju i provedbu programa kojom bi se osigurala namjenska i neprekinuta podrška za pomoć mladima koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju da završe program i osigurala maksimalna isplata programskih sredstava; vjeruje da bi se neovisnom revizijom s posebnim usmjerenjem na problem sudjelovanja mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju utvrdile daleko bolje prakse; čvrsto vjeruje da bi se razdoblje odstupanja za uključivanje mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju trebalo nastaviti do završetka programskog razdoblja u prosincu 2020.;

22. poziva Komisiju da u evaluaciju EGF-a na sredini razdoblja uključi specifičnu kvalitativnu i kvantitativnu procjenu potpore mladim osobama koje nisu zaposlene, ne školuju se i ne osposobljavaju, posebno u cilju provedbe Jamstva za mlade i potrebnih sinergija među nacionalnim proračunima, ESF-a i Inicijative za zapošljavanje mladih;

23. primjećuje da je prema ex post evaluaciji prosječna stopa u kojima je pomoć doprla do korisnika u 73 razmotrena slučaja iznosila 78 %; u to je uključeno i 20 slučajeva u kojima je stopa primanja pomoći iznosila 100 % ili više; međutim, ustraje u činjenici da u svakom slučaju najviša stopa primanja pomoći iznosi 100 % i da stoga brojke koje su više od 100 % iskrivljuju podatke i ukazuju na znatno višu stopu primitka pomoći od stvarne; smatra da to vrijedi i za stopu izvršenja proračuna; poziva Komisiju da prilagodi svoje podatke kako bi oni odražavali točniju procjenu stopu slučajevima u kojima su korisnici primili pomoć te stopu provedbe proračuna;

24. pozdravlja činjenicu da su mnogi korisnici bili sposobni, što je najvažnije, pronaći novi posao zahvaljujući inividualiziranoj potpori EGF-a u potrazi posla te da su stekli nove vještine sudjelujući u programima osposobljavanja i koristeći se naknadama za mobilnost; također pozdravlja činjenicu da je EGF nekim zaposlenicima omogućio da postanu poduzetnici pružanjem pomoći za osnivanje novih ili kupnju drugih poduzeća; stoga ističe zamjetne pozitivne učinke poput većeg samopouzdanja, osjećaja osnaženosti i motivacije koje, prema izvještajima, ima EGF; napominje da je pomoć iz EGF-a povećala socijalnu koheziju omogućujući ponovno uključivanje na tržište rada i izbjegavanje negativnih zamki nezaposlenosti;

25. napominje da korisnici EGF-a, ako je suditi prema podacima iz ex post izvješća, imaju stupanj obrazovanja niži od prosječnog, zbog čega su im i vještine manje prenosive, što i u normalnim okolnostima smanjuje njihove prilike za zapošljavanje i čini ih ranjivijima na tržištu rada; zauzima stajalište da se EGF-om može proizvesti najbolja europska dodana vrijednost tako što će se podržavati programi osposobljavanja i prekvalifikacije za radnike, pogotovo za ugroženije skupine s nižim vještinama, kojima se daje prioritet vještinama potrebnima na tržištu rada i omogućuje poduzetništvo;

26. međutim, napominje da su istraživanjem provedenim u sklopu ex post evaluacije dobiveni neujednačeni rezultati: 35 % ispitanika izjavilo je da je kvaliteta novog radnog mjesta bila veća ili puno veća, njih 24 % izjavilo je da je kvaliteta bila jednaka, dok ih je 41 % izjavilo da je bila lošija ili puno lošija; no budući da ne postoje sustavni podaci na kojima bi se mogla temeljiti bilo kakva procjena, preporučuje Komisiji da skuplja detaljnije informacije o učinku intervencija EGF-a i njegovoj kvaliteti u cilju eventualnog poduzimanja korektivnih mjera u kasnijoj fazi;

Isplativost i dodana vrijednost EGF-a

27. poziva Komisiju i države članice da se fleksibilnije i učinkovitije koriste područjem izvršenje proračuna EGF-a usmjeravajući se na rezultate, učinak i dodanu vrijednost ne dovodeći u pitanje odgovarajuću i transparentnu upotrebu sredstava i pridržavanje pravila; smatra da bi proces podnošenja zahtjeva trebao biti brži kako bi fond učinkovitije pomagao otpuštenim radnicima; izražava zabrinutost zbog razlike između sredstava zatraženih od EGF-a i iznosa koje su države članice vratile, pri čemu prosječna stopa izvršenja proračuna iznosi samo 45 %; stoga poziva Komisiju da temeljito istraži razloge niske stope izvršenja proračuna i da predloži mjere za uklanjanje postojećih uskih grla i osiguranje optimalnog korištenja fonda; napominje da stopa ponovnog zapošljavanja nakon primanja potpore iz EGF-a znatno varira od 4 % do 86 % i stoga ističe važnost aktivnih i uključivih mjera na tržištu rada; napominje da sredstva EGF-a dosljedno postižu bolje

Četvrtak 15. rujna 2016.

rezultate u nekim državama članicama nego u drugima; smatra da bi Komisija trebala davati smjernice i omogućavati državama članicama da dijele najbolje prakse u podnošenju zahtjeva za sredstva iz EGF-a i njihovu korištenju kako bi se osigurala najveća stopa ponovnog zapošljavanja s obzirom na potrošena sredstva;

28. smatra da stopu sufinanciranja od 60 % ne bi trebalo povećati;

29. pozdravlja činjenicu da je ex post evaluacija Komisije pokazala da je samo 6 % sredstava EGF-a bilo iskorišteno za administrativne troškove i troškove upravljanja;

30. smatra da je najznačajniji aspekt isplativosti utvrđen u savjetovanju s dionicima broj ponovno zaposlenih radnika koji sada, umjesto da koriste naknade za nezaposlene ili druge socijalne povlastice, plaćaju poreze i doprinose za socijalno osiguranje;

31. napominje da u brojnim slučajevima veći troškovi za aktivnosti iz članka 7. stavka 4. Uredbe o EGF-u slabe ukupni učinak ulaganja iz EGF-a; poziva Komisiju da riješi problem takvih troškova uvođenjem ograničenja;

32. prima na znanje prijedlog u ex post evaluaciji prema kojemu je protučinjenična ocjena učinka važna za razumijevanje dodane vrijednosti EGF-a; žali što se takva evaluacija još uvijek ne provodi;

33. pozdravlja zaključke Revizorskog suda prema kojima je EGF osigurao dodanu vrijednost EU-a kada se koristio za sufinanciranje usluga za radnike koji su proglašeni viškom ili naknada koje obično ne postoje u okviru sustava povlastica za nezaposlene u državama članicama; ističe da u određenim državama članicama ne postoje odredbe o socijalnoj sigurnosti dovoljne da ispune potrebe radnika koji su izgubili posao;

34. žali zbog činjenice da se, prema Revizorskom sudu, jednom trećinom financiranja iz EGF-a kompenziraju nacionalni sustavi potpore dohotku radnika, čime se ne ostvaruje dodana vrijednost EU-a; ističe da se novom Uredbom o EGF-u ograničava trošak posebnih mjera, kao što su naknada za traženje posla te poticaji za zapošljavanje koji se isplaćuju poslodavcima, na 35 % ukupnog troška usklađenog paketa i da inicijative s potporom EGF-a nisu zamjena za mjere pasivne socijalne zaštite koju bi države članice trebale provoditi u svojim nacionalnim sustavima; ustraje u tome da se EGF ne smije koristiti kao zamjena za obveze koje poduzeća imaju prema svojim radnicima; nadalje, potiče Komisiju da u sljedećoj reviziji uredbe izričito navede da se EGF-om ne može koristiti kao zamjenom za obveze država članica prema otpuštenim radnicima;

35. izražava žaljenje zbog činjenice da stope izvršenja proračuna variraju između 3 % i 110 %, pri čemu je prosječna stopa izvršenja 55 %; smatra da ta situacija nekada odražava nedostatke ili u fazi planiranja ili u provedbenoj fazi i treba je ispraviti projektima koji su bolje osmišljeni i bolje se provode;

36. žali zbog smanjenja financiranja za EGF; poziva Komisiju i države članice da daju dodatnu podršku EGF-u kako bi osigurale ispunjavanje potreba; poziva Komisiju da osigura dovoljan broj djelatnika u odnosu na radno opterećenje kako bi se izbjegla nepotrebna kašnjenja;

37. zastupa mišljenje da bi se mjere EGF-a i ESF-a trebale koristiti komplementarno kako bi se postigla i točno određena kratkotrajna i općenitija dugoročna rješenja; izražava zadovoljstvo zaključkom da su u pravilu države članice učinkovito uskladile mjere EGF-a s mjerama ESF-a i nacionalnim mjerama na tržištu rada te da tijekom revizije Revizorskog suda nije otkriveno preklapanje ili dvostruko financiranje pojedinaca;

38. zadovoljan je zaključkom izvješća Komisije o aktivnostima EGF-a u 2013. i 2014. koji pokazuje da Komisiji u 2013. i 2014. nisu prijavljene nepravilnosti u odnosu na Uredbu o EGF-u i da u 2013. i 2014. nije bilo zatvorenih nepravilnosti povezanih s EGF-om;

Četvrtak 15. rujna 2016.

Učinak na mala i srednja poduzeća

39. smatra da na MSP-ove otpada 99 % svih poduzeća u EU-a te da oni zapošljavaju većinu radnika u EU-u; u tom kontekstu izdržava zabrinutost da je EGF imao vrlo ograničen učinak na MSP-ove, usprkos činjenici da MSP-ovi, ovisno o ispunjavanju određenih kriterija, jasno spadaju u njegovo područje primjene; prihvaća objašnjenje Komisije da pogođeni radnici opskrbljivača na donjima razinama nikada nisu bili namjerno isključeni, ali poziva Komisiju da dodatno reorijentira EGF prema MSP-ovima koji su ključni igrači u europskom gospodarstvu tako da primjerice stavi veći naglasak na odredbu iz članka 8. točke (d) o potrebi identificiranja dobavljača, daljnjih proizvođača ili podizvođača poduzeća koja provode otpuštanja ili da se vrati na prijašnje slučajeve u kojima su MSP-ovi, socijalna poduzeća i zadruge koristili EGF radi promicanja najboljih praksi; ističe da je potrebno voditi više računa o proporcionalnosti radnika iz MSP-ova i radnika iz velikih poduzeća;

40. vjeruje da bi češće trebalo odstupati od praga prihvatljivosti, pogotovo za MSP-ove; ističe važnost trenutačnih pravila za MSP-ove određenih člankom 4. stavkom 2. trenutačne regulative jer omogućuju sektorima gospodarstva pogođenima krizom ili globalizacijom da se restrukturiraju na regionalnoj razini ili na temelju pojedinačnih slučajeva; prepoznaje izazove s kojima se suočavaju zahtjevi podneseni u skladu s tim odredbama i poziva Komisiju da državama članicama olakša rješavanje tih izazova kako bi EGF mogao postati funkcionalno rješenje za otpuštene radnike; nadalje, poziva Komisiju i države članice da se u fazi planiranja i provedbe vode načelom „počnimo od malih”;

41. napominje da većina zahtjeva dolazi iz proizvodnog i građevinskog sektora, pogotovo iz automobilske i zrakoplovne industrije, i da se pomoć uglavnom pruža velikim poduzećima; poziva države članice i regionalna tijela s isključivim ovlastima da pružaju proaktivnu podršku otpuštenim radnicima u SMP-ovima, zadrugama i socijalnim poduzećima koristeći se fleksibilnošću koju pruža članak 4. stavak 2. postojeće uredbe, pogotovo u pogledu kolektivnih zahtjeva koje podnose MSP-ovi i druga društva koja promiču izraženiju podršku i širi pristup za MSP-ove; također ih poziva da obavještavaju MSP-ove o mogućnostima koje su im dostupne u okviru EGF-a; ističe da bi se slučajevima u kojima se pomaže MSP-ovima trebali smatrati dodanom vrijednošću EGF-a;

42. zadovoljan je ex post provedbenim izvješćem Komisije u kojem je zaključeno da sredstva koja se koriste za promicanje poduzetništva imaju pozitivan utjecaj na trend stope samozapošljavanja nakon provođenja mjera; međutim, napominje da je prosječna stopa samozapošljavanja u svim slučajevima niska i iznosi 5 % te da bi trebalo provesti mjere za ohrabriranje poduzetnika, na primjer onih u novoosnovanim poduzećima, te druge poticaje; u tom kontekstu ističe važnost cjeloživotnog učenja, mentorstva i suradničkih mreža; vjeruje da postoji prostor za poboljšanje korištenja EGF-a, neovisno ili u kombinaciji s drugim fondovima kao što su europski strukturni i investicijski fondovi, kako bi se poduprlo poduzetništvo i otvaranje novih poduzeća, ali naglašava da bi se potpora poduzetništvu trebala davati na temelju održivih poslovnih planova; poziva države članice da naglase uključivanje žena i djevojčica u programe poduzetništva;

43. pozdravlja napore nekoliko država članica da se počnu intenzivnije koristiti mjerama za potporu poduzetništvu i socijalnom gospodarstvu u obliku bespovratnih sredstava za novoosnovana poduzeća te mjerama usmjerenim na promicanje poduzetništva i socijalnih zadruga te usluga za nove poduzetnike;

Zahtjevi u pogledu podataka

44. smatra da bi u kontekstu velikog broja otežavajućih faktora kao što su moguće izostavljanje podataka, regionalne i nacionalne posebnosti, različite makroekonomske i mikroekonomske okolnosti, mala veličina uzorka i određene neophodne pretpostavke, metodološki pristup Komisije u velikoj mjeri trebao biti strog i transparentan i uključivati mjere kojima se ispravljaju nedostaci koji kompliciraju takav pristup;

45. ističe da se u izvješću Revizorskog suda zaključuje da neke države članice nisu utvrdile kvantitativne ciljeve na području ponovnog uključivanja na tržište rada te da postojeći podaci nisu dostatni za ocjenu učinkovitosti mjera ponovnog uključivanja radnika na tržište rada; prima na znanje izjavu Komisije da Uredba o EGF-u ne uključuje kvantitativne ciljeve za ponovno uključivanje na tržište rada te da se različite mjere EGF-a mogu ocijeniti na drugi način; stoga preporučuje državama članicama da odrede kvantitativne ciljeve za ponovno uključivanje i da sustavno razlikuju EGF

Četvrtak 15. rujna 2016.

od ESF-a i drugih nacionalnih mjera posebno osmišljenih za radnike zahvaćene masovnim otkazima zbog viška radne snage; dodatno poziva Komisiju da pruži informacije o vrsti i kvaliteti pronađenog radnog mjesta za osobe koje su ponovno uključene na tržište rada te da izvjesti o srednjoročnom razvoju stope ponovnog zapošljavanja postignute uz pomoć intervencija; države članice tako bi trebale razlikovati dvije osnovne vrste mjera u okviru EGF-a, tj. aktivne mjere na tržištu rada i potporu dohotku koja se isplaćuje radnicima, te pružiti detaljnije informacije o mjerama kojima pristup imaju pojedinačni sudionici kako bi se omogućila točnija analiza isplativosti raznih mjera; također poziva Komisiju da stavi na raspolaganje podatke o zahtjevima za potporu iz EGF-a koji nisu odobreni na razini Komisije i da obrazloži odbijanja;

46. podsjeća države članice da su obvezne u roku od 12 mjeseci od provedbe mjera dostaviti podatke o stopama ponovnog uključivanja radnika na tržište rada i učinkovitosti EGF-a;

47. naglašava važnost pojednostavnjenja postupaka revizije na nacionalnoj razini kako bi se osigurala usklađenost i učinkovitost te izbjeglo nepotrebno ponavljanje među tijelima koja djeluju na različitim razinama nadzora;

48. preporučuje da se ojačaju tokovi informacija i mehanizmi potpore između nacionalnih osoba za kontakt i regionalnih ili lokalnih partnera za isplatu;

49. preporučuje da se u cilju razmjene dobrih praksi i primjene iskustva provode redovite stručne revizije, međunacionalne razmjene ili povezivanje novih slučajeva EGF-a sa starima; stoga preporučuje da se stvori platforma najboljih praksi kojoj će biti lako pristupiti i kojom će se podržati bolja razmjena integriranih rješenja;

50. napominje da je Služba Europskog parlamenta za istraživanja zabrinuta zbog metodologije za izračunavanje prednosti EGF-a; ističe da su potrebni dodatni zahtjevi za pokazatelje uspješnosti.

51. poziva Komisiju i države članice da zadrže odredbe o naknadama za njegovatelje iz postojeće Uredbe o EGF-u; u tom kontekstu poziva države članice da razviju fleksibilne mjere rada i obuke i, gdje je to moguće, da te mjere provode u lokalnim zajednicama jer mnogo otpuštenih radnica možda nema geografsku fleksibilnost da ih iskoristi zbog obveza vezanih uz brigu o obitelji;

52. poziva nadležna regionalna i lokalna tijela, socijalne partnere i organizacije civilnog društva da koordiniraju napore među subjektima na tržištu rada kako bi se omogućio bolji pristup potpori iz EGF-a u slučaju budućih otpuštanja; nadalje, poziva na veće sudjelovanje socijalnih partnera u aktivnostima nadzora i evaluacije Fonda te ih posebno poziva da potiču predstavnike ženskih dionika na sudjelovanje kako bi se rodnim aspektima posvetila veća pozornost.

53. poziva Komisiju da Eurofoundu delegira evaluaciju EGF-a određenu člankom 20. Uredbe; vjeruje da bi stoga Komisija mogla Eurofoundu staviti na raspolaganje za to potrebna financijska sredstva koja odgovaraju iznosu sredstava koja se trenutačno troše na nabavu i ljudske resurse u okviru evaluacije EGF-a; nadalje, budući da je glavna prepreka boljim evaluacijama nedostatak prikladnih podataka, Komisija bi od država članica mogla tražiti da daju relevantne podatke Eurofoundu;

o

o o

54. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

Utorak 13. rujna 2016.

II.

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0323

Zahtjev za ukidanje imuniteta Istvánu Ujhelyiju**Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o zahtjevu za ukidanje imuniteta Istvánu Ujhelyiju (2015/2237(IMM))**

(2018/C 204/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zahtjev za ukidanje imuniteta Istvánu Ujhelyiju iz odluke središnjeg okružnog suda u Pešti (Mađarska) od 26. studenoga 2014. u vezi s kaznenim postupkom koji se vodi pred tim sudom, a proslijedio ga je 15. srpnja 2015. stalni predstavnik Mađarske i koji je objavljen na plenarnoj sjednici 7. rujna 2015.,
- uzimajući u obzir saslušanje Istvána Ujhelyija održano 28. siječnja 2016. u skladu s člankom 9. stavkom 5. Poslovnika,
- uzimajući u obzir članke 8. i 9. Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije te članak 6. stavak 2. Akta od 20. rujna 1976. o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima,
- uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 12. svibnja 1964., 10. srpnja 1986., 15. i 21. listopada 2008., 19. ožujka 2010., 6. rujna 2011. i 17. siječnja 2013. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir članak 4. stavak 2. mađarskog Temeljnog zakona,
- uzimajući u obzir članak 10. stavak 2. mađarskog Zakona LVII. iz 2004. o statusu mađarskih zastupnika u Europskom parlamentu,
- uzimajući u obzir članak 74. stavak 3. i članak 79. stavak 2. Zakona XXXVI. iz 2012. o mađarskoj Nacionalnoj skupštini,

⁽¹⁾ Presuda Suda od 12. svibnja 1964., Wagner/Fohrmann i Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; Presuda Suda od 10. srpnja 1986., Wybot/Faure i drugi, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; Presuda Općeg suda od 15. listopada 2008., Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; Presuda Suda od 21. listopada 2008., Marra/De Gregorio i Clemente, C-200/07 i C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Presuda Općeg suda od 19. ožujka 2010., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Presuda Suda od 6. rujna 2011., Patriciello, C 163/10, ECLI: EU:C:2011:543; Presuda Općeg suda od 17. siječnja 2013., Gollnisch/Parlament, T-346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Utorak 13. rujna 2016.

- uzimajući u obzir članak 5. stavak 2., članak 6. stavak 1. i članak 9. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A8-0229/2016),
 - A. budući da je središnji okružni sud u Pešti zatražio da se u vezi sa sudskim postupkom koji se vodi pred njime ukine parlamentarni imunitet zastupniku u Europskom parlamentu Istvánu Ujhelyiju;
 - B. budući da se taj zahtjev suda odnosi na kazneni postupak za kazneno djelo klevete u vezi s izjavama Istvána Ujhelyija od 25. travnja 2014. u pogledu jednog pojedinca u Mađarskoj;
 - C. budući da u skladu s člankom 8. Protokola br. 7 zastupnici u Europskom parlamentu ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku ispitivanja, zadržavanja ili sudskog postupka zbog izraženih mišljenja ili glasanja pri obnašanju svojih dužnosti;
 - D. budući da u skladu s člankom 9. Protokola br. 7 tijekom zasjedanja Europskog parlamenta njegovi zastupnici na državnom području svoje države uživaju imunitet priznat članovima parlamenta te države;
 - E. budući da u skladu s člankom 4. stavkom 2. mađarskog Temeljnog zakona zastupnici u parlamentu imaju pravo na imunitet i na primanja u svrhu promicanja njihove neovisnosti;
 - F. budući da u skladu s člankom 10. stavkom 1. Zakona LVII. iz 2004. o statusu mađarskih zastupnika u Europskom parlamentu ti zastupnici imaju pravo na jednaki imunitet kao i zastupnici u mađarskom parlamentu;
 - G. budući da u skladu s člankom 74. stavkom 3. mađarskog Zakona XXXVI. iz 2012. o Nacionalnoj skupštini zahtjev za ukidanje imuniteta predsjedniku parlamenta podnosi glavni tužitelj prije podnošenja optužnice, odnosno sud nakon njezina podnošenja;
 - H. budući da u skladu s člankom 79. stavkom 2. mađarskog Zakona XXXVI. iz 2012. o Nacionalnoj skupštini osoba koja je kandidat na izborima za zastupnike uživa isti imunitet, stoga bi izjave od 25. travnja 2014. trebale biti obuhvaćene apsolutnim imunitetom mađarskog parlamenta, osim što odluku o ukidanju imuniteta donosi nacionalno izbornog povjerenstvo, a svi zahtjevi za ukidanje imuniteta upućuju se predsjedniku nacionalnog izbornog povjerenstva;
 - I. budući da su sporne izjave iznesene 25. travnja 2014. kada István Ujhelyi nije bio zastupnik u Europskom parlamentu, već zastupnik u nacionalnom parlamentu;
 - J. budući da optužbe protiv Istvána Ujhelyija nisu povezane s izražavanjem mišljenja ili njegovim glasanjem pri izvršavanju dužnosti zastupnika u Europskom parlamentu i stoga apsolutni imunitet u skladu s člankom 8. Protokola br. 7 nije primjenjiv;
 - 1. odlučuje ukinuti imunitet Istvánu Ujhelyiju;
 - 2. nalaže svojem predsjedniku da odmah proslijedi ovu Odluku i izvješće nadležnog odbora nadležnim tijelima u Mađarskoj.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0324

Zahtjev za zaštitu povlastica i imuniteta Rosarija Crocette**Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o zahtjevu za zaštitu povlastica i imuniteta Rosarija Crocette (2016/2015(IMM))**

(2018/C 204/24)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zahtjev Rosarija Crocette od 7. siječnja 2016., objavljen na plenarnoj sjednici 21. siječnja 2016., za zaštitu njegovih povlastica i imuniteta u okviru kaznenog postupka koji se vodi pred trećim kaznenim sudskim vijećem suda u Palermu, Italija (RGNR br. 20445/2012),
 - nakon saslušanja Rosarija Crocette u skladu s člankom 9. stavkom 5. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir članke 8. i 9. Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije te članak 6. stavak 2. Akta od 20. rujna 1976. o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima,
 - uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 12. svibnja 1964., 10. srpnja 1986., 15. i 21. listopada 2008., 19. ožujka 2010., 6. rujna 2011. i 17. siječnja 2013. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 595. talijanskog Kaznenog zakona,
 - uzimajući u obzir članak 5. stavak 2. te članke 7. i 9. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A8-0230/2016),
- A. budući da je bivši zastupnik u Europskom parlamentu Rosario Crocetta podnio zahtjev za zaštitu svojeg parlamentarnog imuniteta u vezi s kaznenim postupkom koji se vodi pred trećim kaznenim sudskim vijećem suda u Palermu; budući da je, prema priopćenju Ureda javnog tužitelja, g. Crocetta navodno dao klevetničke izjave, što je kažnjivo na temelju članka 595. talijanskog Kaznenog zakona;
- B. budući da u skladu s člankom 8. Protokola br. 7 zastupnici u Europskom parlamentu ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku ispitivanja, zadržavanja ili sudskog postupka zbog izraženih mišljenja ili glasovanja pri obnašanju svojih dužnosti; budući da se taj imunitet, s obzirom na to da se njime želi zaštititi sloboda izražavanja i neovisnost zastupnika u Europskom parlamentu, mora smatrati apsolutnim imunitetom izuzetim iz bilo kakvih sudskih postupaka zbog izraženog mišljenja ili glasovanja pri obavljanju parlamentarnih dužnosti ⁽²⁾;
- C. budući da je Sud Europske unije potvrdio da, kako bi uživao imunitet, zastupnik u Europskom parlamentu mišljenje mora iznijeti pri obnašanju svojih dužnosti, čime se podrazumijeva povezanost izraženog mišljenja i parlamentarnih dužnosti; budući da ta povezanost mora biti izravna i očita ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Presuda Suda od 12. svibnja 1964., Wagner/Fohrmann i Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; presuda Suda od 10. srpnja 1986., Wybot/Faure i drugi, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; presuda Općeg suda od 15. listopada 2008., Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; presuda Suda od 21. listopada 2008., Marra/De Gregorio i Clemente, C 200/07 et C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; presuda Općeg suda od 19. ožujka 2010., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; presuda Suda od 6. rujna 2011., Patriciello, C 163/10, ECLI:EU:C:2011:543; presuda Općeg suda od 17. siječnja 2013., Gollnisch/Parlament, T-346/11 et T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

⁽²⁾ Navedeni spojeni predmeti C-200/07 i C-201/07, Marra, stavak 27.

⁽³⁾ Navedeni predmet C-163/10, Patriciello, stavci 33. i 35.

Utorak 13. rujna 2016.

- D. budući da je Rosario Crocetta bio zastupnik u Europskom parlamentu kad je dao sporne izjave;
 - E. budući da je iz parlamentarnog djelovanja g. Crocette vidljivo da je uvijek bio vrlo aktivan u borbi protiv organiziranog kriminala i njegova utjecaja na Uniju i njezine države članice; budući da je također bio usredotočen na utjecaj sustavne korupcije na politiku i gospodarstvo, posebno u pogledu javne nabave u području politike zaštite okoliša;
 - F. budući da činjenice iz tog predmeta, koje se očituju u dokumentima dostavljenima Odboru za pravna pitanja i u saslušanju pred tim Odborom, upućuju na to da su izjave g. Crocette u izravnoj i očitoj vezi s njegovim parlamentarnim aktivnostima;
 - G. budući da se stoga može smatrati da je Rosario Crocetta obnašao dužnosti zastupnika u Europskom parlamentu;
 - 1. odlučuje zaštititi povlastice i imunitete Rosarija Crocette;
 - 2. nalaže svojem predsjedniku da odmah proslijedi ovu Odluku i izvješće nadležnog odbora odgovarajućim tijelima Talijanske Republike i Rosariju Crocetti.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0325

Zahtjev za ukidanje imuniteta Sotiriosu Zarianopoulosu**Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o zahtjevu za ukidanje imuniteta Sotiriosu Zarianopoulosu (2016/2083(IMM))**

(2018/C 204/25)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zahtjev za ukidanje imuniteta Sotiriosu Zarianopoulosu koji je 28. ožujka 2016. prosljedio tužitelj pri grčkom Vrhovnom sudu u vezi s planiranim kaznenim postupkom u vezi s kaznenim djelima u Solunu (predmet ABM A2015/1606) i koji je objavljen na plenarnoj sjednici 27. travnja 2016.,
 - uzimajući u obzir da se Sotirios Zarianopoulos, u skladu s člankom 9. stavkom 5. Poslovnika, odrekao svojeg prava na saslušanje,
 - uzimajući u obzir članke 8. i 9. Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije te članak 6. stavak 2. Akta od 20. rujna 1976. o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima,
 - uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 12. svibnja 1964., 10. srpnja 1986., 15. i 21. listopada 2008., 19. ožujka 2010., 6. rujna 2011. i 17. siječnja 2013. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 62. Ustava Helenske Republike,
 - uzimajući u obzir članak 5. stavak 2., članak 6. stavak 1. i članak 9. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A8-0233/2016),
- A. budući da je tužitelj pri grčkom Vrhovnom sudu zatražio da se zastupniku u Europskom parlamentu Sotiriosu Zarianopoulosu ukine zastupnički imunitet radi provođenja postupka zbog navodnog kaznenog djela;
- B. budući da se u članku 9. Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije navodi da članovi Europskog parlamenta na državnom području svoje države uživaju imunitet priznat članovima parlamenta te države;
- C. budući da, u skladu s člankom 62. Ustava Helenske Republike, tijekom trajanja zastupničkog mandata nijedan zastupnik ne može biti pozvan na kaznenu odgovornost, uhićen, pritvoren niti se u odnosu na njega mogu primijeniti kakve druge ograničavajuće mjere, bez odobrenja Zastupničkog doma;
- D. budući da nadležna grčka tijela namjeravaju pokrenuti kazneni postupak protiv Sotiriosa Zarianopoulosa zbog neispunjenja pravnih obveza na sjednici;
- E. budući da se kazneni postupak o kojem je riječ odnosi na navodno nezakonito izdavanje dozvola Općinskog vijeća u Solunu za korištenje javnih površina u vidu postavljanja terasa u pješačkoj zoni te da je Sotirios Zarianopoulos obuhvaćen tim postupkom u svojstvu bivšeg člana tog Općinskog vijeća;
- F. budući da je očito da kazneni postupak o kojem je riječ nije ni na koji način povezan sa statusom Sotiriosa Zarianopoulosa kao zastupnika u Europskom parlamentu, već s njegovim ranijim mandatom člana Općinskog vijeća Soluna;

⁽¹⁾ Presuda Suda od 12. svibnja 1964., Wagner/Fohrmann i Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; Presuda Suda od 10. srpnja 1986., Wybot/Faure i drugi, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; Presuda Općeg suda od 15. listopada 2008., Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; Presuda Suda od 21. listopada 2008., Marra/De Gregorio i Clemente, C 200/07 et C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Presuda Općeg suda od 19. ožujka 2010., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Presuda Suda od 6. rujna 2011., Patriciello, C 163/10, ECLI:EU:C:2011:543; Presuda Općeg suda od 17. siječnja 2013., Gollnisch/Parlament, T-346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Utorak 13. rujna 2016.

- G. budući da se predmetni kazneni postupak ne odnosi na izraženo mišljenje niti glasovanje zastupnika u okviru obnašanja njegovih dužnosti zastupnika u Europskom parlamentu, u smislu članka 8. Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije;
- H. budući da ništa ne ukazuje na to da je predmetni kazneni postupak potaknut s namjerom nanošenja štete političkom djelovanju zastupnika (*fumus persecutionis*), posebice imajući u vidu da su tim postupkom obuhvaćeni svi tadašnji članovi Općinskog vijeća;
1. odlučuje ukinuti imunitet Sotiriosu Zarianopoulosu;
 2. nalaže svojem predsjedniku da odmah proslijedi ovu Odluku i izvješće nadležnog Odbora grčkim nadležnim tijelima.
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0362

Usvajanje amandmana na prijedlog Komisije (tumačenje članka 61. stavka 2. Poslovnika)**Odluka Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o usvajanju amandmana na prijedlog Komisije (tumačenje članka 61. stavka 2. Poslovnika) (2016/2218(REG))**

(2018/C 204/26)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir pismo predsjednice Odbora za ustavna pitanja od 13. rujna 2016.,

— uzimajući u obzir članak 226. Poslovnika,

1. odlučuje dodati sljedeće tumačenje članku 61. stavku 2. Poslovnika:

„Nijedna odredba Poslovnika ne sprečava Parlament da odluči održati, po potrebi, završnu raspravu, nakon izvješća nadležnog odbora kojem je predmet vraćen.”

2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku proslijedi Vijeću i Komisiji, u svrhu informiranja.

Utorak 13. rujna 2016.

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0326

Sporazum između EU-a i Kine u pogledu pristupanja Hrvatske ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Narodne Republike Kine u skladu s člankom XXIV. stavkom 6. i člankom XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. u pogledu izmjene povlastica na popisu Republike Hrvatske u okviru njezina pristupanja Europskoj uniji (15561/2015 – C8-0158/2016 – 2015/0298(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 204/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (15561/2015),
 - uzimajući u obzir Sporazum u obliku razmjene pisama između Europske Unije i Narodne Republike Kine u skladu s člankom XXIV. stavkom 6. i člankom XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. u pogledu izmjene povlastica na popisu Republike Hrvatske u okviru njezina pristupanja Europskoj uniji (15562/2015),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člancima 207. stavkom 4. podstavkom 1. i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a)(v) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0158/2016),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0231/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Narodne Republike Kine.

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0327

Sporazum između EU-a i Urugvaja u pogledu pristupanja Hrvatske ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Istočne Republike Urugvaja na temelju članka XXIV. stavka 6. i članka XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. u pogledu izmjene koncesija u rasporedu Republike Hrvatske u okviru njezina pristupanja Europskoj uniji (06870/2016 – C8-0235/2016 – 2016/0058(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 204/28)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (06870/2016),
 - uzimajući u obzir nacrt Sporazuma u obliku razmjene pisama između Europske unije i Istočne Republike Urugvaja na temelju članka XXIV. stavka 6. i članka XXVIII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994. u pogledu izmjene koncesija u rasporedu Republike Hrvatske u okviru njezina pristupanja Europskoj uniji (06871/2016),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 207. stavkom 4. prvim podstavkom i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0235/2016),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0241/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Istočne Republike Urugvaja.

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0328

Predloženo imenovanje člana Revizorskog suda – Lazaros Stavrou Lazarou

Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o predloženom imenovanju Lazarosa Stavroua Lazaroua za člana Revizorskog suda (C8-0190/2016 – 2016/0807(NLE))

(Savjetovanje)

(2018/C 204/29)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0190/2016),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0258/2016),
- A. budući da je Odbor za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sjednici Odbora za proračunski nadzor 5. rujna 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za članstvo u Revizorskom sudu;
1. daje pozitivno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Lazaros Stavrou Lazarou imenuje članom Revizorskog suda;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku prosljedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0329

Predloženo imenovanje člana Revizorskog suda – João Figueiredo**Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o predloženom imenovanju Joãa Alexandra Tavaresa Gonalvesa de Figueireda za člana Revizorskog suda (C8-0260/2016 – 2016/0809(NLE))****(Savjetovanje)**

(2018/C 204/30)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjeovalo s Parlamentom (C8-0260/2016),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0259/2016),
- A. budući da je Odbor za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sjednici Odbora za proračunski nadzor 5. rujna 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za članstvo u Revizorskom sudu;
1. daje pozitivno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Joãa Alexandra Tavaresa Gonalvesa de Figueireda imenuje članom Revizorskog suda;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku prosljedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0330

Predloženo imenovanje člana Revizorskog suda – Leo Brincat

Odluka Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o predloženom imenovanju Lea Brincata za člana Revizorskog suda (C8-0185/2016 – 2016/0806(NLE))

(Savjetovanje)

(2018/C 204/31)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0185/2016),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0257/2016),
- A. budući da je Odbor Parlamenta za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sastanku Odbora za proračunski nadzor 5. rujna 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za članstvo u Revizorskom sudu;
1. daje negativno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Leo Brincat imenuje članom Revizorskog suda i traži od Vijeća da povuče svoj prijedlog i da Parlamentu podnese novi;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku prosljedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.
-

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0331

Statistika u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama (delegirane i provedbene ovlasti) *II**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 471/2009 o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama u vezi s dodjelom delegiranih i provedbenih ovlasti Komisiji radi donošenja određenih mjera (08536/1/2016 – C8-0226/2016 – 2013/0279(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: drugo čitanje)

(2018/C 204/32)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir stajalište Vijeća u prvom čitanju (08536/1/2016 – C8-0226/2016),
 - uzimajući u obzir stajalište u prvom čitanju ⁽¹⁾ o prijedlogu Komisije upućenom Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2013)0579),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 76. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku za drugo čitanje Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0240/2016),
1. prihvaća stajalište Vijeća u prvom čitanju;
 2. utvrđuje da je akt prihvaćen u skladu sa stajalištem Vijeća;
 3. nalaže svojem predsjedniku da potpiše akt s predsjednikom Vijeća u skladu s člankom 297. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 4. nalaže svojem glavnom tajniku da potpiše akt nakon provjere jesu li svi postupci propisno zaključeni te da ga u dogovoru s glavnim tajnikom Vijeća da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi od 12.3.2014., P7_TA(2014)0226.

Utorak 13. rujna 2016.

P8_TA(2016)0332

Statistika o cijenama prirodnog plina i električne energije *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. rujna 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o postupku Zajednice za poboljšanje transparentnosti cijena plina i električne energije koje se zaračunavaju industrijskim krajnjim korisnicima (COM(2015)0496 – C8-0357/2015 – 2015/0239(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 204/33)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0496),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 338. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0357/2015),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 22. lipnja 2016. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A8-0184/2016),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2015)0239

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 13. rujna 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1952.)

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0339

Protokol uz Sporazum između EU-a i Švicarske o slobodnom kretanju osoba (pristupanje Hrvatske) ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Protokola uz Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Švicarske Konfederacije, s druge strane, o slobodnom kretanju osoba u vezi sa sudjelovanjem Republike Hrvatske kao ugovorne stranke nakon njezinog pristupanja Europskoj uniji (14381/2013 – C8-0120/2016 – 2013/0321(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 204/34)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (14381/2013),
 - uzimajući u obzir Protokol uz Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Švicarske Konfederacije, s druge strane, o slobodnom kretanju osoba u vezi sa sudjelovanjem Republike Hrvatske kao ugovorne stranke nakon njezinog pristupanja Europskoj uniji (14382/2013),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti podnesen u skladu s člankom 217., člankom 218. stavkom 6. točkom (a) te člankom 218. stavkom 8. drugim podstavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0120/2016),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0216/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje protokola;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Švicarske Konfederacije.

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0340

Trostrani socijalni samit za rast i zapošljavanje ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o Trostranom socijalnom samitu za rast i zapošljavanje i stavljanju izvan snage Odluke br. 2003/174/EZ (05820/2014 – C8-0164/2016 – 2013/0361(APP))

(Posebni zakonodavni postupak – suglasnost)

(2018/C 204/35)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (05820/2014),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 352. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0164/2016),
 - uzimajući u obzir svoju Privremenu rezoluciju od 15. travnja 2014. o prijedlogu odluke Vijeća o Trostranom socijalnom samitu za rast i zapošljavanje ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0252/2016),
1. daje suglasnost za nacrt odluke Vijeća;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi P7_TA(2014)0377.

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0341

Utvrđivanje tehničkih pravila za plovila unutarnje plovidbe *II**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja direktive Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju tehničkih pravila za plovila unutarnje plovidbe, izmjeni Direktive 2009/100/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2006/87/EZ (07532/2/2016 – C8-0227/2016 – 2013/0302(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: drugo čitanje)

(2018/C 204/36)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir stajalište Vijeća u prvom čitanju (07532/2/2016 – C8-0227/2016),
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 21. siječnja 2014. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 31. siječnja 2014. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir stajalište u prvom čitanju ⁽³⁾ o prijedlogu Komisije upućenom Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2013)0622),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 76. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku za drugo čitanje Odbora za promet i turizam (A8-0256/2016),
1. prihvaća stajalište Vijeća u prvom čitanju;
 2. utvrđuje da je akt prihvaćen u skladu sa stajalištem Vijeća;
 3. nalaže svojem predsjedniku da potpiše akt s predsjednikom Vijeća u skladu s člankom 297. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 4. nalaže svojem glavnom tajniku da potpiše akt nakon provjere jesu li svi postupci propisno zaključeni te da ga u dogovoru s glavnim tajnikom Vijeća da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 177, 11.6.2014., str. 58.

⁽²⁾ SL C 126, 26.4.2014., str. 48.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi od 15.4.2014, P7_TA(2014)0343.

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0342

Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i država SADC SGP-a ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane (10107/2016 – C8-0243/2016 – 2016/0005(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 204/37)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (10107/2016),
 - uzimajući u obzir nacrt Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane (05730/2016),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu člankom 207. stavcima 3. i 4., člankom 209. stavkom 2., i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0243/2016),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za međunarodnu trgovinu i mišljenje Odbora za razvoj (A8-0242/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica EU-a i država članica SADC SGP-a (Bocvana, Lesoto, Mozambik, Namibija, Južna Afrika i Svazi).

Srijeda 14. rujna 2016.

P8_TA(2016)0347

Prigovor na delegirani akt: Dokumenti s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi)

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2016. o Delegiranoj uredbi Komisije od 30. lipnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) utvrđivanjem regulatornih tehničkih standarda u vezi s prikazom, sadržajem, pregledom i revizijom dokumenata s ključnim informacijama te uvjetima za ispunjavanje zahtjeva za dostavu tih dokumenata (C(2016)03999 – 2016/2816(DEA))

(2018/C 204/38)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (C(2016)03999) ('Delegirana uredba'),
 - uzimajući u obzir članak 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi), a posebno njezin članak 8. stavak 5., članak 10. stavak 2. i članak 13. stavak 5.,
 - uzimajući u obzir članak 13. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ, Uredbe (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ, te Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ,
 - uzimajući u obzir nacrt regulatornog tehničkog standarda (RTS) koji je 6. travnja 2016. podnio Zajednički odbor europskih nadzornih tijela u skladu s člancima 10. i 56. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010,
 - uzimajući u obzir pismo koje je najavljeno Komisiji i koje joj je predsjednik Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku poslao 30. lipnja 2016. te pismo koje je predsjednik Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku poslao 12. srpnja 2016.,
 - uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku,
 - uzimajući u obzir članak 105. stavak 3. Poslovnika,
- A. budući da je ključno da informacije o investicijskim proizvodima namijenjene potrošačima budu usporedive u svrhu promicanja ravnopravnih uvjeta na tržištu bez obzira na to koji ih financijski posrednik proizvodi ili stavlja na tržište;
- B. budući da bi uklanjanje kreditnog rizika iz izračuna kategorizacije rizika proizvoda osiguranja ulagatelje moglo dovesti u zabludu;

Srijeda 14. rujna 2016.

- C. budući da je još potrebno pojasniti kako se tretiraju proizvodi s više opcija, osobito u pogledu izričitog izuzeća koje je odobreno fondovima UCITS u skladu s Uredbom (EU) br. 1286/2014;
- D. budući da u delegiranom aktu koji je Komisija donijela postoje nedostaci u pogledu metodologije izračuna scenarija uspješnosti za budućnost te da stoga nije ispunjen zahtjev iz Uredbe (EU) br. 1286/2014 o pružanju informacija koje su „točne, korektne, jasne i [...] ne dovode u zabludu” te da, posebice, za neke PRIIP-ove, čak i u slučaju nepovoljnog scenarija i proizvoda koji su u pravilu doveli do gubitaka tijekom preporučenog minimalnog razdoblja držanja, ulagateljima nije naznačeno da bi mogli izgubiti novac;
- E. budući da se zbog toga što Delegirana uredba ne sadržava detaljne smjernice o „upozorenju o razumijevanju” javlja ozbiljan rizik nedosljedne primjene tog elementa u dokumentima s ključnim informacijama na cijelom jedinstvenom tržištu;
- F. budući da Parlament i dalje smatra da je kao dodatni mandat regulatornog tehničkog standarda potrebno dodatno standardizirati kada će se koristiti „upozorenje o razumijevanju”;
- G. budući da postoji opasnost da će pravila utvrđena u Delegiranoj uredbi, ako ostanu nepromijenjena, biti protivna duhu i cilju zakonodavnog akta, a to je pružanje jasnih, usporedivih i razumljivih informacija o PRIIP-ovima koje male ulagatelje neće dovesti u zabludu;
- H. budući da je u pismu koje je 30. lipnja 2016. predsjednik Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku poslao Komisiji pregovarački tim Parlamenta zatražio od Komisije da razmotri postoji li potreba da se provedba Uredbe (EU) br. 1286/2014 odgodi;
1. ulaže prigovor na Delegiranu uredbu Komisije;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji te da je obavijesti da Delegirana uredba ne može stupiti na snagu;
 3. traži od Komisije da podnese novi delegirani akt u kojem će se pozabaviti gore navedenim primjedbama;
 4. poziva Komisiju da razmotri izradu prijedloga kojim bi se odgodio datum primjene Uredbe (EU) br. 1286/2014 bez promjene bilo koje druge odredbe razine 1 kako bi se zajamčila nesmetana provedba zahtjeva utvrđenih u Uredbi i Delegiranoj uredbi, te da izbjegne primjenu razine 1 prije no što regulatorni tehnički standard stupi na snagu;
 5. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću te vladama i parlamentima država članica.
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0348

Imenovanje novog Povjerenika**Odluka Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o odobrenju imenovanja Juliana Kinga članom Komisije (C8-0339/2016 – 2016/0812(NLE))**

(2018/C 204/39)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir drugi stavak članka 246. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir točku 6. Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir ostavku Jonathana Hilla na njegovu dužnost u Komisiji, s učinkom od 25. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir pismo Vijeća od 15. srpnja 2016., kojima se Vijeće s Parlamentom savjetovalo o odluci o imenovanju Juliana Kinga kao člana Komisije (C8-0339/2016) koja se donosi u suglasnosti s predsjednikom Komisije,
- uzimajući u obzir saslušanja Juliana Kinga 12. rujna 2016. pred Odborom za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, kao i izjave o ocjeni sastavljene na temelju tih saslušanja,
- uzimajući u obzir članak 118. i Prilog XVI. svojeg Poslovnika,
 1. Odobrava imenovanje Juliana Kinga članom Komisije;
 2. Nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku prosljedi Vijeću, Komisiji i vladama država članica.

⁽¹⁾ SL L 304, 20.11.2010., str. 47.

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0352

Putna isprava za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj putnoj ispravi za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (COM(2015)0668 – C8-0405/2015 – 2015/0306(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 204/40)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0668),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 79. stavak 2. točku (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0405/2015),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 30. lipnja 2016. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0201/2016),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2015)0306

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 15. rujna 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europske putne isprave za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom i stavljanju izvan snage Preporuke Vijeća od 30. studenoga 1994.

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1953.)

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0353

Prospekt koji se objavljuje prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštavanja za trgovanje *I**

Amandmani koje je usvojio Europski parlament 15. rujna 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prospektu koji se objavljuje prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštavanja za trgovanje (COM(2015)0583 – C8-0375/2015 – 2015/0268(COD)) ⁽¹⁾

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

[Amandman 1, osim ako je drukčije navedeno]

(2018/C 204/41)

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA (*)

na prijedlog Komisije

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o prospektu koji se objavljuje prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštavanja za trgovanje**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽²⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Predmet je vraćen nadležnom odboru na daljnje razmatranje sukladno članku 61. stavku 2. drugom podstavku (A8-0238/2016).

(*) Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označava se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom **■**.

⁽¹⁾ SL C 177, 18.5.2016., str. 9.

⁽²⁾ SL C 195, 2.6.2016., str. 1.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)] i odluka Vijeća od....

Četvrtak 15. rujna 2016.

budući da:

- (1) Ova Uredba predstavlja ključan korak prema dovršetku unije tržišta kapitala, kako je utvrđena u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalom odboru i Odboru regija pod nazivom „Akcijski plan o izgradnji unije tržišta kapitala” od 30. rujna 2015. Cilj je unije tržišta kapitala društvima pomoći u dobivanju pristupa raznovrsnijim izvorima kapitala iz cijele Europske unije (dalje u tekstu „Unija”), osigurati učinkovitiji rad tržišta te ulagateljima i štedišama ponuditi dodatne mogućnosti učinkovitije upotrebe novca kako bi se povećao rast i otvorila nova radna mjesta.
- (2) Direktivom 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ utvrđena su usklađena načela i propisi o prospektu koji je potrebno sastaviti, odobriti i objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu. Uzimajući u obzir novosti na zakonodavnom i tržišnom planu od njezina stupanja na snagu, tu bi Direktivu trebalo zamijeniti.
- (3) Objavljivanje informacija u slučaju ponuda vrijednosnih papira javnosti ili uvrštavanja vrijednosnih papira za trgovanje na uređenom tržištu nužno je za zaštitu ulagatelja uklonjenjem asimetričnosti informacija između njih i izdavatelja. Usklađivanjem tog objavljivanja omogućuje se uspostavljanje mehanizma prekogranične putovnice kojim se olakšava učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta u pogledu širokog spektra vrijednosnih papira.
- (4) Različiti zahtjevi doveli bi do rascjepkanosti unutarnjeg tržišta jer bi se na izdavatelje, ponuditelje i osobe koje traže uvrštenje primjenjivali različiti propisi u različitim državama članicama te bi se prospektima odobrenima u jednoj državi članici moglo onemogućiti korištenje u drugoj državi članici. U slučaju izostanka usklađenog okvira kojim bi se osigurala jedinstvenost objavljivanja i funkcioniranja putovnice u Uniji vjerojatno bi se zbog razlika u zakonodavstvu država članica stvorile prepreke nesmetanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta vrijednosnih papira. Stoga, kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i poboljšanje uvjeta njegova funkcioniranja, posebno u pogledu tržišta kapitala, te kako bi se zajamčila visoka razina zaštite potrošača i ulagatelja, primjereno je stoga utvrditi regulatorni okvir za prospekte na razini Unije.
- (5) Primjereno je i nužno da propisi o objavljivanju prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu imaju zakonodavni oblik uredbe kako bi se osiguralo da se te odredbe kojima se izravno nalažu obveze osobama koje su uključene u ponude vrijednosnih papira javnosti i uvrštenja vrijednosnih papira za trgovanje na uređenom tržištu primjenjuju na jedinstven način u cijeloj Uniji. Budući da pravni okvir odredaba o prospektima nužno uključuje mjere kojima se utvrđuju točni zahtjevi u pogledu svih različitih aspekata svojstvenih prospektima, čak bi i male razlike u pristupu jednom od tih aspekata mogle dovesti do znatnih prepreka prekograničnim ponudama vrijednosnih papira, višestrukim uvrštenjima na uređena tržišta i propisima EU-a o zaštiti potrošača. Stoga bi se upotrebom uredbe, koja je izravno primjenjiva te je nije potrebno prenijeti u nacionalno zakonodavstvo, trebala smanjiti mogućnost postojanja različitih mjera na nacionalnoj razini, osigurati dosljedan pristup i veća pravna sigurnost te spriječiti pojava znatnih prepreka prekograničnim ponudama i višestrukim uvrštenjima. Upotrebom uredbe povećat će se i povjerenje u transparentnost tržišta u Uniji, smanjiti regulatorna složenost te troškovi za društva povezani s pretraživanjem i usklađivanjem.
- (6) Na temelju procjene Direktive 2010/73/EU **Europskog parlamenta i Vijeća** ⁽²⁾ utvrđeno je da određenim promjenama koje su uvedene tom Direktivom nisu ispunjeni njihovi izvorni ciljevi i da su daljnje izmjene propisa iz područja prospekta u Uniji potrebne u cilju pojednostavnjenja i poboljšanja njezine primjene, povećanja njezine učinkovitosti i unaprjeđenja međunarodne konkurentnosti Unije, čime bi se pridonijelo smanjenju administrativnih opterećenja.

⁽¹⁾ *Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 345, 31.12.2003., str. 64.).*

⁽²⁾ *Direktiva 2010/73/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o izmjeni Direktive 2003/71/EZ o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštenja u trgovanje i o izmjeni Direktive 2004/109/EZ o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s podacima o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu (SL L 327, 11.12.2010., str. 1.).*

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (7) Cilj je ove Uredbe osigurati zaštitu ulagatelja i učinkovitost tržišta, uz istovremeno unaprjeđenje jedinstvenog tržišta kapitala. Pružanjem informacija koje su, u skladu s prirodom izdavatelja i vrijednosnih papira, nužne da bi se ulagateljima omogućilo donošenje utemeljene investicijske odluke osigurava se, zajedno s pravilima poslovanja, zaštita ulagatelja. Nadalje, takva informiranost omogućuje učinkovita sredstva povećanja povjerenja u vrijednosne papire i stoga pridonosi pravilnom funkcioniranju i razvoju tržišta vrijednosnih papira. Objava prospekta odgovarajući je način da se ove informacije učine dostupnima.
- (8) Zahtjevima za objavljivanje iz ove Uredbe ne sprječava se državu članicu, nadležno tijelo ili burzu da pravilnikom nametne druge posebne zahtjeve u kontekstu uvrštenja vrijednosnih papira za trgovanje na uređenom tržištu (posebno u pogledu korporativnog upravljanja). Takvim zahtjevima ne smije se izravno ili neizravno ograničiti sastavljanje, sadržaj i distribucija prospekta koji je odobrilo nadležno tijelo.
- (9) Nevlasnički vrijednosni papiri koje su izdale države članice ili jedno od regionalnih ili lokalnih tijela države članice, javna međunarodna tijela čija je članica jedna ili više država članica, Europska središnja banka ili središnje banke država članica ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Uredbom i stoga se ova Uredba ne bi trebala odnositi na njih.
- (10) Područjem primjene zahtjeva u pogledu prospekta trebalo bi obuhvatiti vlasničke i nevladničke vrijednosne papire ponuđene javnosti ili uvrštene za trgovanje na uređenim tržištima kako bi se osigurala zaštita ulagatelja. Neki od vrijednosnih papira obuhvaćenih ovom Uredbom daju imatelju pravo stjecanja prenosivih vrijednosnih papira ili primitak iznosa u novcu putem namire u novcu određene upućivanjem na druge instrumente, posebno prenosive vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose, robu ili druge indekse ili mjere. Ovom su Uredbom posebno obuhvaćeni varanti, pokriveni varanti, potvrde, potvrde o depozitu i konvertibilne obveznice, kao što su vrijednosni papiri konvertibilni prema izboru ulagatelja.
- (11) Kako bi se osigurali odobrenje i upotreba putovnice prospekta te nadzor usklađenosti s ovom Uredbom, posebno u pogledu oglašavanja, za svaki je prospekt potrebno utvrditi nadležno tijelo. Stoga bi ovom Uredbom trebalo jasno odrediti državu članicu domaćina koja je najmjerodavnija za odobravanje prospekta.
- (12) Za ponude vrijednosnih papira javnosti s **ukupnom** vrijednošću u Uniji nižom od **1 000 000** EUR trošak izrade prospekta u skladu s ovom Uredbom vjerojatno će biti nerazmjerni predviđenim prihodima od ponude. Stoga je primjereno da se zahtjev u pogledu sastavljanja prospekta u skladu s ovom Uredbom ne primjenjuje na takve manje ponude. Države članice **ne bi trebale proširiti zahtjev u pogledu sastavljanja prospekta u skladu s ovom Uredbom na ponude vrijednosnih papira čija je ukupna vrijednost ispod tog praga. Osim toga**, države članice trebale bi se suzdržati od uvođenja **drugih** zahtjeva za objavljivanje na nacionalnoj razini koji bi mogli predstavljati nerazmjerno ili nepotrebno opterećenje u odnosu na te ponude te bi se stoga time povećala rascjepkanost unutarnjeg tržišta. **U slučaju da države članice uvedu takve nacionalne zahtjeve za objavljivanje, trebale bi obavijestiti Komisiju i ESMA-u o mjerodavnim pravilima.**
- (12a) **Komisija bi trebala analizirati te nacionalne zahtjeve za objavljivanje i rezultate uvrstiti u svoj rad na području skupnog financiranja, uzimajući u obzir da je potrebno izbjeći rascjepkanost unutarnjeg tržišta. Važno je da regulatorno okruženje na razini Unije društvima pruža dovoljno mogućnosti za prikupljanje kapitala. Stoga, u duhu unije tržišta kapitala i radi poticanja ulaganja, Komisija bi trebala predložiti regulatornu inicijativu za reguliranje i usklađivanje praksi skupnog financiranja u cijeloj Uniji.**
- (13) **Nadalje, uzimajući u obzir različite veličine financijskih tržišta u Uniji, države članice trebale bi imati mogućnost da se ponude vrijednosnih papira javnosti koje ne premašuju 5 000 000 EUR izuzmu iz obveze u pogledu prospekta predviđene ovom Uredbom. Točnije, države članice trebale bi slobodno moći u svojem nacionalnom pravu utvrditi prag između 1 000 000 EUR i 5 000 000 EUR, izražen kao ukupna vrijednost ponude u Uniji tijekom razdoblja od 12 mjeseci, od kojeg bi trebalo primjenjivati izuzeće**, uzimajući u obzir razinu zaštite domaćih

Četvrtak 15. rujna 2016.

ulagatelja koju smatraju primjerenom. **Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju i ESMA-u o utvrđenim pragovima. Na ponude vrijednosnih papira javnosti koje se temelje na tom izuzeću ne bi se trebao primjenjivati sustav putovnice u skladu s ovom Uredbom. Osim toga, u tim bi se ponudama na jasan način trebalo naznačiti da javna ponuda nema prekograničnu narav i da se njome ne bi smjeli aktivno tražiti ulagatelji izvan određene države članice.**

- (13a) ***U slučaju da država članica izuzme ponude vrijednosnih papira javnosti čija ukupna vrijednost ne premašuje 5 000 000 EUR, nijednom odredbom ove Uredbe dotična država članica ne sprječava se da na nacionalnoj razini donese pravila kojima se multilateralnim trgovinskim platformama omogućuje da odrede sadržaj dokumenta o uvrštenju koji izdavatelj mora predložiti nakon što se njegovi vrijednosni papiri uvrste za trgovanje. U tom bi slučaju operater multilateralne trgovinske platforme trebao utvrditi način preispitivanja dokumenta o uvrštenju, koji ne bi nužno podrazumijevao službeno odobrenje nadležnog tijela ili multilateralne trgovinske platforme.***
- (14) Ako je ponuda vrijednosnih papira upućena isključivo ograničenom krugu ulagatelja koji nisu kvalificirani ulagatelji **ili drugi ulagatelji koji ispunjavaju uvjete iz točaka (a) i (b) članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) br. 345/2013**, sastavljanje prospekta predstavlja nerazmjerno opterećenje s obzirom na mali broj osoba na koje je ponuda usmjerena te stoga ne bi trebalo zahtijevati prospekt. To bi, na primjer, trebalo primijeniti na ponudu upućenu rođacima ili poznanicima rukovoditelja društva.
- (15) Poticanje direktora i zaposlenika na držanje vrijednosnih papira svojeg društva može imati pozitivan učinak na upravljanje društvom te se time može pomoći u stvaranju dugoročne vrijednosti poticanjem predanosti i osjećaja vlasništva među zaposlenicima, usklađivanjem interesa dioničara i zaposlenika te pružanjem potonjima prilika za ulaganje. Sudjelovanje zaposlenika u vlasništvu njihova društva posebno je važno za mala i srednja poduzeća (MSP) u kojima pojedini zaposlenici vjerojatno imaju znatnu ulogu u uspjehu društva. Stoga ne bi trebalo zahtijevati sastavljanje prospekta za ponude izrađene u okviru plana radničkog dioničarstva u Uniji, pod uvjetom da je dostupan dokument u kojem su sadržane informacije o broju i prirodi vrijednosnih papira te razlozi za ponudu i pojedinosti o njoj kako bi se osigurala zaštita ulagatelja. Kako bi se osigurao jednak pristup planu radničkog dioničarstva za sve direktore i zaposlenike, neovisno o tome ima li njihov poslodavac poslovni nastan u Uniji ili izvan nje, više ne bi trebala biti potrebna odluka o istovrijednosti za tržišta trećih zemalja dok god je dostupan prethodno navedeni dokument. Stoga će svi sudionici plana radničkog dioničarstva ostvariti korist od jednakog tretmana i informacija.
- (16) Izdanja dionica ili vrijednosnih papira kojima se daje pristup dionicama, a koja dovode do razvodnjavanja, često se odnose na transakcije sa znatnim učinkom na strukturu kapitala, perspektive i financijsku situaciju izdavatelja za koje su potrebne informacije sadržane u prospektu. Za razliku od toga, ako izdavatelj ima dionice koje su već uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu, ne bi trebalo zahtijevati prospekt za svako daljnje uvrštenje istih dionica na isto uređeno tržište, uključujući slučaj u kojem te dionice proizlaze iz konverzije ili zamjene drugih vrijednosnih papira ili iz ostvarivanja prava dodijeljenih na temelju drugih vrijednosnih papira, pod uvjetom da novouvrštene dionice predstavljaju ograničen udjel u odnosu na dionice istog roda koje su već izdane na istom uređenom tržištu, osim ako se to uvrštenje provodi zajedno s ponudom javnosti koja je obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe. Isto bi se načelo trebalo općenitije primjenjivati na vrijednosne papire koji su zamjenjivi vrijednosnim papirima koji su već uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu.
- (17) Pri primjeni definicije „ponude vrijednosnih papira javnosti” sposobnost ulagatelja da donese samostalnu odluku o kupnji ili upisu vrijednosnih papira trebala bi biti presudni kriterij. Stoga, ako ponuda vrijednosnih papira ne uključuje samostalan izbor primatelja, uključujući dodjelu vrijednosnih papira ako se ne može odbiti ta dodjela, ta transakcija ne bi trebala biti obuhvaćena definicijom „ponude vrijednosnih papira javnosti” propisanom ovom Uredbom.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (18) Izdavatelji, ponuditelji ili osobe koje traže uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu vrijednosnih papira, a koji ne podliježu obvezi objavljivanja prospekta **trebali bi imati pravo prema potrebi dobrovoljno sastaviti cjeloviti prospekt ili prospekt EU-a za rast, u skladu s ovom Uredbom. Stoga** bi trebali imati koristi od jedinstvene putovnice ako odluče dobrovoljno poštovati ovu Uredbu.
- (19) Prospektom omogućeno objavljivanje ne bi trebalo tražiti za ponude ograničene na kvalificirane ulagatelje. Suprotno tome, svaka preprodaja javnosti ili javno trgovanje putem uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu zahtijeva objavu prospekta.
- (20) Važeći prospekt koji sastavi izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje prospekta, koji je dostupan javnosti u trenutku konačnog plasmana vrijednosnih papira preko financijskih posrednika ili kod bilo koje naknadne ponovne prodaje vrijednosnih papira, pruža ulagateljima dovoljno informacija za donošenje utemeljenih investicijskih odluka. Stoga bi se financijski posrednici koji plasiraju ili naknadno ponovno prodaju vrijednosne papire trebali moći osloniti na izvorni prospekt koji je objavio izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje prospekta dok god on vrijedi ili je valjano dopunjen te pod uvjetom da je izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje takvog prospekta suglasna s njegovom upotrebom. Izdavatelju ili osobi odgovornoj za sastavljanje prospekta potrebno je omogućiti da dodaje uvjete u pogledu svoje suglasnosti. Suglasnost u pogledu upotrebe prospekta, uključujući sve uvjete koji su joj dodani, potrebno je dati u obliku pisanog sporazuma, čime se omogućuje da relevantne strane ocijene je li ponovna prodaja ili konačna prodaja vrijednosnih papira u skladu sa sporazumom. U slučaju da je dana suglasnost za upotrebu prospekta, izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje izvornog prospekta trebala bi biti odgovorna i za informacije navedene u njemu, a u slučaju osnovnog prospekta, za pružanje i dostavljanje konačnih uvjeta te nije potrebno zahtijevati nikakav drugi prospekt. Međutim, u slučaju da izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje takvog izvornog prospekta nije suglasna s njegovom upotrebom od financijskog posrednika trebalo bi zahtijevati da objavi novi prospekt. U tom slučaju, financijski posrednik trebao bi biti odgovoran za informacije navedene u prospektu, uključujući sve informacije uključene upućivanjem, a u slučaju osnovnog prospekta, za konačne uvjete.
- (21) Usklađivanjem informacija sadržanih u prospektu trebalo bi omogućiti jednaku zaštitu ulagatelja na razini Unije. Kako bi se ulagateljima omogućilo donošenje utemeljene investicijske odluke, **prospekt sastavljen u skladu s ovom Uredbom trebao bi sadržavati relevantne i potrebne informacije koje su povezane s ulaganjem u vrijednosne papire i koje bi ulagatelj opravdano mogao zatražiti kako bi izvršio utemeljenu procjenu imovine i obveza, financijskog položaja, dobiti i gubitaka te perspektiva izdavatelja i mogućih jamaca**, kao i prava povezana s vrijednosnim papirima. **Te informacije** potrebno je **sastaviti i predstaviti** u sažetom i razumljivom obliku u kojem ih je moguće jednostavno analizirati i **trebalo bi ih se prilagoditi vrsti prospekta sastavljenog** u skladu s ovom Uredbom, uključujući one kojima se poštuju **pojednostavnjeni uvjeti** za objavljivanje za sekundarna izdanja i **za propise iz područja prospekta EU-a za rast**. Prospekt ne bi trebao sadržavati informacije koje nisu značajne ili specifične za izdavatelja i predmetne vrijednosne papire jer bi se time mogle sakriti informacije koje su relevantne za **ulagatelje**, a time i smanjiti zaštita ulagatelja. **Stoga bi informacije uključene u prospekt trebale prilagoditi kako bi odražavale prirodu i okolnosti izdavatelja, vrstu vrijednosnih papira, tip ulagatelja na kojeg je ponuda usmjerena ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu te moguće poznavanje tih ulagatelja kao i informacije koje su im dostupne jer su objavljene javno ili u okviru drugih pravnih ili regulatornih zahtjeva.**
- (22) Sažetak prospekta trebao bi biti koristan izvor informacija za ulagatelje, a posebno za male ulagatelje. Trebao bi biti samodostatan dio prospekta usmjeren na ključne informacije koje su ulagateljima potrebne kako bi mogli odlučiti koje će ponude i uvrštenja vrijednosnih papira za trgovanje dalje **proučavati pregledavanjem prospekta u cjelini radi donošenja utemeljene odluke o ulaganju. Navedeno podrazumijeva da se informacije iznesene u sažetku ne ponavljaju u tijelu teksta prospekta ako to nije nužno**. Takve ključne informacije trebale bi prenijeti bitna obilježja i rizike povezane s izdavateljem, bilo kojim jamcem ili vrijednosnim papirima ponuđenima ili uvrštenima za

Četvrtak 15. rujna 2016.

trgovanje na uređenom tržištu, **uključujući jedinstvene identifikatore kao što je identifikator pravnih osoba dionika uključenih u ponudu (LEI) i međunarodni identifikacijski broj vrijednosnih papira (ISIN)**. Trebale bi sadržavati i opće uvjete ponude. Točnije, čimbenike rizika u sadržaju trebalo bi predstaviti tako da se navede ograničeni izbor specifičnih rizika koje izdavatelj smatra **najbitnijima za ulagatelja prilikom donošenja odluke o ulaganju**. **Opis čimbenika rizika u sažetku trebao bi se odnositi na konkretnu ponudu i trebao bi biti pripremljen isključivo na korist ulagateljima**, a ne služiti iznošenju općih izjava o riziku ulaganja ili ograničavanju odgovornosti izdavatelja, ponuditelja ili bilo koje osobe koja djeluje u njihovo ime.

- (22a) **Sažetak treba sadržavati jasno upozorenje uz isticanje rizika, posebno za male ulagatelje, u slučaju kada vrijednosne papire izdaju banke koje podliježu bail-inu u skladu s Direktivom 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća (BRRD) ⁽¹⁾.**
- (23) Sažetak prospekta trebao bi biti kratak, jednostavan, jasan i ulagateljima jednostavan za razumijevanje. Potrebno ga je sastaviti jednostavnim, netehničkim jezikom, predstavljajući informacije koje su jednostavno dostupne. Ne bi trebao biti samo skup izvadaka iz prospekta. Primjereno je odrediti najveću dopuštenu duljinu sažetka kako bi se osiguralo da se ulagatelje ne odbije od njegova čitanje i kako bi se izdavatelje potaknulo da odaberu informacije koje su bitne za ulagatelje. **Međutim, nadležno tijelo trebalo bi u iznimnim slučajevima moći dopustiti izdavatelju da sastavi duži sažetak od najviše deset ispisanih stranica A4 papira ako je to nužno zbog složenosti djelatnosti izdavatelja, prirode izdanja ili prirode izdanih vrijednosnih papira te ako postoji mogućnost da se ulagatelj bez dodatnih informacija u sažetku dovede u zabludu.**
- (24) Kako bi se osigurala jedinstvena struktura sažetka prospekta, potrebno je osigurati opće odjeljke i podnaslove, s naznakom sadržaja koji bi izdavatelj trebao ispuniti kratkim, narativnim opisima, uključujući brojčane podatke, prema potrebi. Pod uvjetom da su informacije predstavljene na pošten i uravnotežen način, izdavateljima bi trebalo dati diskrecijsko pravo u pogledu odabira informacija koje smatraju značajnima i smislenima.
- (25) Sažetak prospekta trebalo bi u najvećoj mogućoj mjeri izraditi prema dokumentu s ključnim informacijama koji se zahtijeva u skladu s Uredbom (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Ako su vrijednosni papiri obuhvaćeni ovom Uredbom i Uredbom (EU) br. 1286/2014, trebalo bi dopustiti potpunu ponovnu upotrebu sadržaja dokumenta s ključnim informacijama u sažetku kako bi se troškovi usklađivanja i administrativno opterećenje za izdavatelje sveli na minimum. Međutim, ne bi se trebalo odustati od zahtjeva za izradu sažetka ako se zahtijeva dokument s ključnim informacijama jer potonji ne sadržava ključne informacije o izdavatelju i ponudi javnosti ili uvrštenju predmetnih vrijednosnih papira za trgovanje.
- (26) Građanskopravna odgovornost ne bi se smjela povezivati s bilo kojom osobom isključivo na temelju sažetka, uključujući bilo koji njegov prijevod, osim ako dovodi u zabludu, ako je netočan ili nedosljedan u odnosu na odgovarajuće dijelove prospekta. Sažetak bi trebao sadržavati jasno upozorenje u tom smislu.

⁽¹⁾ **Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190).**

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) (SL L 352, 9.12.2014., str. 1).

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (27) Izdavateljima koji opetovano prikupljaju sredstva na tržištima kapitala trebalo bi ponuditi specifične oblike registracijskih dokumenata i prospekata te specifične postupke za njihovo dostavljanje i odobrenje kako bi im se dalo više fleksibilnosti i omogućilo iskorištavanje tržišnih prilika. U svakom slučaju, ti oblici i postupci trebaju biti neobavezni i ostavljeni na izbor izdavateljima.
- (28) Za sve nevlasničke vrijednosne papire, uključujući slučaj u kojem se izdaju stalno ili opetovano ili kao dio ponudbenog programa, izdavateljima bi trebalo dopustiti sastavljanje prospekta u obliku osnovnog prospekta. Osnovni prospekt i njegovi konačni uvjeti trebali bi sadržavati iste informacije kao i prospekt.
- (29) Primjereno je pojasniti da bi konačni uvjeti osnovnog prospekta trebali sadržavati samo informacije koje se odnose na obavijest o vrijednosnim papirima specifične za pojedino izdanje i koje se mogu odrediti samo u vrijeme pojedinog izdanja. Takve informacije mogu, na primjer, uključivati međunarodni jedinstveni identifikacijski broj vrijednosnog papira, cijenu izdanja, datum dospjeća, kupon, datum izvršenja, cijenu izvršenja, otkupnu cijenu i druge uvjete koji nisu poznati u trenutku sastavljanja osnovnog prospekta. Ako konačni uvjeti nisu uključeni u osnovni prospekt, nadležno tijelo ne bi ih trebalo odobriti, nego bi ih samo trebalo dostaviti tom tijelu. Ostale nove informacije koje mogu utjecati na procjenu izdavatelja i vrijednosnih papira trebale bi biti uključene u dopuni osnovnog prospekta. Ni konačni uvjeti ni dopuna ne bi se trebali upotrebljavati za uključivanje vrste vrijednosnih papira koji već nisu opisani u osnovnom prospektu.
- (30) U okviru osnovnog prospekta izdavatelj bi trebao sastaviti sažetak samo u pogledu svakog pojedinačnog ponuđenog izdanja kako bi se smanjila administrativna opterećenja te povećala čitljivost za ulagatelje. Sažetak tog izdanja trebalo bi priložiti konačnim uvjetima te bi ga nadležno tijelo trebalo odobriti samo ako su konačni uvjeti uključeni u osnovni prospekt ili u njegovu dopunu.
- (31) U cilju povećanja fleksibilnosti i isplativosti osnovnog prospekta izdavatelju bi trebalo dopustiti sastavljanje osnovnog prospekta kao zasebnih dokumenata te upotrebu univerzalnog registracijskog dokumenta kao sastavnog dijela tog osnovnog prospekta ako je riječ o čestom izdavatelju.
- (32) Česte izdavatelje trebalo bi poticati na sastavljanje vlastitog prospekta kao zasebnih dokumenata jer se time može smanjiti njihov trošak usklađivanja s ovom Uredbom te im omogućiti brzu reakciju na tržišne prilike. Izdavatelji čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenim tržištima ili na multilateralnim trgovinskim platformama trebali bi stoga imati mogućnost, ali ne i obvezu, sastaviti i objaviti univerzalni registracijski dokument svake poslovne godine koji sadržava pravne, poslovne, financijske i računovodstvene informacije te informacije o dionicama te u kojem je naveden opis izdavatelja za tu poslovnu godinu. Time bi izdavatelju trebalo omogućiti ažuriranje informacija i sastavljanje prospekta kad tržišni uvjeti postanu povoljni za ponudu ili uvrštenje dodavanjem obavijesti o vrijednosnim papirima i sažetka. Univerzalni registracijski dokument trebao bi biti višenamjenski utoliko da bi njegov sadržaj trebao biti isti bez obzira na to upotrebljava li ga izdavatelj naknadno za ponudu ili uvrštenje za trgovanje vlasničkim vrijednosnim papirima, dužničkim vrijednosnim papirima ili izvedenicama. Dokument bi trebao predstavljati izvor upućivanja na izdavatelja, pružajući ulagateljima i analitičarima minimalne informacije koje su potrebne za donošenje utemeljene odluke o poslovanju društva, financijskom položaju, zaradi i perspektivama, upravljanju i vlasništvu.
- (33) Izdavatelja koji je dostavio i zaprimio odobrenje univerzalnog registracijskog dokumenta za dvije uzastopne godine može se smatrati dobro poznatim nadležnom tijelu. Stoga bi trebalo omogućiti dostavljanje svih naknadnih univerzalnih registracijskih dokumenata **i njihovih mogućih izmjena** bez prethodnog odobrenja te njihovo ex post preispitivanje koje će provesti nadležno tijelo ako to smatra potrebnim, **osim ako se te izmjene odnose na propuste, ili značajne pogreške ili netočne informacije, što bi javnost moglo dovesti u zabludu u pogledu činjenica i okolnosti koje su bitne za utemeljenu procjenu izdavatelja temeljenu.** Svako nadležno tijelo trebalo bi odlučiti

Četvrtak 15. rujna 2016.

o učestalosti tog preispitivanja uzimajući u obzir na primjer svoju procjenu rizika izdavatelja, kvalitetu njegovih prošlih objavljivanja ili vrijeme koje je proteklo od posljednjeg preispitivanja dostavljenog univerzalnog registracijskog dokumenta.

- (34) Sve dok univerzalni registracijski dokument nije sastavni dio odobrenog prospekta, trebalo bi omogućiti njegove izmjene koje će svojevoljno provesti izdavatelj, na primjer u slučaju značajne promjene u njegovoj organizaciji ili financijskoj situaciji, ili će se provesti na zahtjev nadležnog tijela u okviru preispitivanja nakon dostavljanja ako nisu ispunjeni standardi u pogledu potpunosti, sveobuhvatnosti i dosljednosti. Te je izmjene potrebno objaviti u skladu s istim uvjetima koji se primjenjuju na univerzalni registracijski dokument. Točnije, kad nadležno tijelo utvrdi propust ili značajnu pogrešku ili netočnu informaciju izdavatelj bi trebao izmijeniti svoj univerzalni registracijski dokument i bez nepotrebne odgode učiniti ga dostupnim javnosti. S obzirom na to da nije riječ o ponudi javnosti ili uvrštenju za trgovanje vrijednosnih papira, postupak izmjene univerzalnog registracijskog dokumenta potrebno je razlikovati od postupka za dopunu prospekta koji bi trebalo primjenjivati samo nakon odobrenja prospekta.
- (35) Ako izdavatelj sastavlja prospekt koji se sastoji od zasebnih dokumenata, sve sastavne dijelove prospekta potrebno je odobriti, uključujući, ako je primjenjivo, univerzalni registracijski dokument i njegove izmjene ako su prethodno dostavljeni nadležnom tijelu, ali nisu odobreni. ***U slučaju čestog izdavatelja, moguće izmjene univerzalnog registracijskog dokumenta ne bi trebale podlijegati odobrenju prije objave, već bi se trebalo omogućiti da ih nadležno tijelo preispita na ex post osnovi.***
- (36) Kako bi se ubrzao postupak izrade prospekta i olakšao pristup tržištima kapitala na isplativ način, čestim izdavateljima koji izrađuju univerzalni registracijski dokument trebalo bi omogućiti brži postupak odobrenja s obzirom na to da je glavni sastavni dio prospekta već odobren ili je već dostupan nadležnom tijelu za preispitivanje. Vrijeme potrebno za odobrenje prospekta trebalo bi stoga skratiti ako registracijski dokument ima oblik univerzalnog registracijskog dokumenta.
- (37) Pod uvjetom da izdavatelj poštuje postupke za dostavljanje, širenje i pohranu propisanih informacija te da poštuje rokove utvrđene u člancima 4. i 5. Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, trebalo bi dopustiti objavljivanje godišnjih i polugodišnjih financijskih izvještaja, kako se zahtijevaju Direktivom 2004/109/EZ, kao dijelova univerzalnog registracijskog dokumenta, osim ako se matične države članice izdavatelja razlikuju za potrebe primjene ove Uredbe i Direktive 2004/109/EZ te osim ako zbog jezika univerzalnog registracijskog dokumenta nisu ispunjeni uvjeti iz članka 20. Direktive 2004/109/EZ. Time bi se trebalo smanjiti administrativno opterećenje povezano s višestrukim dostavljanjima, a da se pritom ne utječe na javno dostupne informacije ili nadzor tih izvještaja u skladu s Direktivom 2004/109/EZ.
- (38) Za valjanost prospekta trebalo bi odrediti jasan rok kako bi se izbjeglo donošenje odluka o ulaganjima koje se temelje na zastarjelim informacijama. Radi poboljšanja pravne sigurnosti, valjanost prospekta trebala bi započeti s njegovim odobrenjem u trenutku koji nadležno tijelo može lako provjeriti. Javnu ponudu vrijednosnih papira u okviru osnovnog prospekta trebalo bi produljiti i nakon isteka valjanosti osnovnog prospekta samo ako je sljedeći osnovni prospekt odobren prije nego što ta valjanost istekne i ako je njime obuhvaćen nastavak ponude.
- (39) Informacije o porezima na prihod od vrijednosnih papira u prospektu prema svojoj prirodi mogu biti samo generičke, uz malu dodanu informativnu vrijednost za pojedinačnog ulagatelja. S obzirom na to da tim informacija mora biti obuhvaćena ne samo zemlja u kojoj izdavatelj ima sjedište, nego i zemlje u kojima se daje ponuda ili se traži uvrštenje za trgovanje, ako se za prospekt upotrebljava putovnica, njegova je izrada skupa te se time mogu otežati prekogranične ponude. Stoga bi prospekt trebao sadržavati samo upozorenje da porezno zakonodavstvo države članice u kojoj izdavatelj ima poslovni nastan i države članice u kojoj ulagatelj ima poslovni nastan može utjecati na prihod dobiven od vrijednosnih papira. Međutim, prospekt bi i dalje trebao sadržavati odgovarajuće

⁽¹⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

informacije o oporezivanju ako predloženo ulaganje uključuje specifični porezni sustav, na primjer u slučaju ulaganja u vrijednosne papire kojima se ulagateljima odobrava povoljan porezni tretman.

- (40) Nakon što se rod vrijednosnih papira uvrsti za trgovanje na uređenom tržištu, izdavatelj ulagateljima stalno dostavlja informacije u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te Direktivom 2004/109/EZ. Potreba za cjelovitim prospektom u slučaju naknadnih ponuda javnosti ili uvrštenja za trgovanje tog izdavatelja stoga nije toliko izražena. Odvojeni **pojednostavnjeni** prospekt stoga bi trebao biti dostupan za upotrebu u slučaju sekundarnih izdanja te je njegov sadržaj potrebno smanjiti u odnosu na uobičajeni režim, uzimajući u obzir informacije koje su već objavljene. Međutim, ulagateljima je potrebno pružiti konsolidirane i dobro strukturirane informacije o elementima kao što su uvjeti ponude i njezin kontekst **■**. **Stoga bi pojednostavnjeni prospekt za sekundarno izdanje trebao sadržavati relevantne sažete informacije koje bi ulagatelj opravdano mogao zatražiti kako bi razumio prospekte izdavatelja i mogućih jamaca, prava povezana s vrijednosnim papirima kao i razloge za izdavanje i njihov utjecaj na izdavatelja, konkretnije izvještaj o obrtnom kapitalu, izjavu o kapitalizaciji i zaduženosti, učinak na cjelokupnu strukturu kapitala i kratak sažetak relevantnih informacija objavljenih u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014 od datuma posljednjeg izdanja.**
- (41) **Pojednostavnjene** obveze objavljivanja za sekundarna izdanja trebalo bi proširiti na vrijednosne papire uvrštene za trgovanje na rastućim tržištima MSP-ova s obzirom na to da su njihovi operateri u skladu s Direktivom 2014/65/EU obvezni uspostaviti i primjenjivati propise kojima se osigurava odgovarajuće stalno objavljivanje koje provode izdavatelji čijim se vrijednosnim papirima trguje na tim mjestima. **Obveze bi se trebale moći primijeniti i na multilateralne trgovinske platforme koje ne predstavljaju rastuće tržište MSP-ova, u slučaju da se na te multilateralne trgovinske platforme primjenjuju zahtjevi za objavljivanje ekvivalentni onima za rastuća tržišta MSP-ova u skladu s Direktivom 2014/65/EU.**
- (42) **Pojednostavnjene** obveze objavljivanja za sekundarna izdanja trebale bi biti dostupne za primjenu tek nakon isteka minimalnog razdoblja od inicijalnog uvrštenja roda vrijednosnih papira izdavatelja za trgovanje. Odgodom od 18 mjeseci trebalo bi se osigurati da je izdavatelj barem jednom ispunio obvezu objavljivanja godišnjeg financijskog izvještaja u skladu s Direktivom 2004/109/EZ ili u skladu s pravilima tržišnog operatera rastućeg tržišta MSP-ova **ili multilateralne trgovinske platforme s ekvivalentnim zahtjevima za objavljivanje.**
- (43) Jedan je od temeljnih ciljeva unije tržišta kapitala olakšati pristup financiranju na tržištima kapitala za MSP-ove u Uniji. S obzirom na to da ta društva obično trebaju prikupiti relativno manje iznose za razliku od drugih izdavatelja, trošak sastavljanja **cjelovitog** prospekta može biti nerazmjerno visok te ih može obeshrabrati u ponudi svojih vrijednosnih papira javnosti. Istovremeno, zbog svoje veličine i kratkoročnijih evidencija MSP-ovi mogu predstavljati **specifičan** rizik ulaganja **u usporedbi s većim izdavateljima** te bi trebali objaviti dostatne informacije kako bi ulagatelji mogli donijeti odluku o ulaganju. **Osim toga, ovom bi se Uredbom trebalo zajamčiti da se rastućim tržištima MSP-ova posvećuje posebna pozornost kako bi se MSP-ove potaknulo da se za financiranje služe tržištima kapitala. Rastuća tržišta MSP-ova obećavajući su instrument pomoću kojega se manjim rastućim društvima omogućuje prikupljanje kapitala. Međutim, uspjeh takvih mjesta trgovanja ovisi o tome koliko su privlačna društvima određene veličine. Na isti bi način izdavatelji koji nude vrijednosne papire čija ukupna vrijednost u Uniji ne premašuje 20 000 000 EUR ostvarili lakši pristup financiranju tržišta kapitala u cilju rasta i ostvarenja svojeg punog potencijala te bi trebali biti u mogućnosti prikupljati sredstva uz troškove koji nisu nerazmjerno visoki. Stoga bi se ovom Uredbom trebali uvesti konkretni razmjerni propisi iz područja prospekta**

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

EU-a za rast koji bi bili na raspolaganju svim MSP-ovima, izdavateljima koji javnosti nude vrijednosne papire koje treba uvrstiti za trgovanje na rastućem tržištu MSP-ova kao i izdavateljima koji javnosti nude vrijednosne papire čija ukupna vrijednost u Uniji ne premašuje 20 000 000 EUR. Stoga bi trebalo uspostaviti odgovarajuću ravnotežu između isplativog pristupa financijskim tržištima i zaštite ulagatelja pri prilagodbi sadržaja prospekta EU-a za rast koji se primjenjuje na MSP-ove te bi stoga trebalo izraditi posebne obveze objavljivanja za MSP-ove kako bi se ostvario taj cilj. **Nakon odobravanja, na prospekte EU-a za rast trebao bi se u skladu s ovom Uredbom primjenjivati sustav putovnice te bi stoga trebali vrijediti za sve ponude vrijednosnih papira javnosti u cijeloj Uniji.**

- (44) **Sažete** informacije koje su MSP-ovi obvezni objaviti **u okviru prospekata EU-a za rast** trebalo bi prilagoditi tako da su usmjerene na informacije koje su značajne i relevantne **za ulaganje u izdane vrijednosne papire** te **bi se njome trebala** osigurati proporcionalnost između veličine društva i njegovih potreba za financijskim sredstvima s jedne strane, te troška sastavljanja prospekta s druge strane. Kako bi se osiguralo da **ta društva** mogu sastaviti prospekte bez stvaranja troškova koji su nerazmjerni njihovoj veličini te stoga i veličini njihova financiranja, **propisi iz područja prospekta EU-a za rast** **trebali bi biti fleksibilniji** od **propisa koji se primjenjuju** na društva na uređenim tržištima u mjeri u kojoj se osigurava objavljivanje ključnih informacija koje su potrebne ulagateljima.
- (45) **Razmjerne** obveze objavljivanja **za prospekte EU-a za rast** ne bi trebale biti na raspolaganju za **vrijednosne papire koji će se uvrstiti za trgovanje na uređenom tržištu** jer bi ulagatelji na uređenim tržištima trebali biti sigurni da izdavatelji u čije vrijednosne papire ulažu podliježu jednom skupu propisa o objavljivanju. Stoga ne bi smio postojati dvostruki standard za **uvršćavanje vrijednosnih papira** za trgovanje na uređenim tržištima ovisno o veličini izdavatelja.
- (46) **Prospekt EU-a za rast trebao bi biti standardizirani dokument koji bi izdavatelji mogli lako ispuniti i kojim bi trebale biti obuhvaćene ključne informacije o izdavatelju, vrijednosnim papirima i ponudi. Komisija bi trebala izraditi delegirane akte u kojima bi pojasnila sažeti sadržaj i oblik standardiziranog prospekta EU-a za rast. Komisija bi prilikom utvrđivanja pojedinosti razmjernih obveza objavljivanja za prospekte EU-a za rast u obzir trebala uzeti potrebu da se zajamči da je prospekt EU-a za rast uistinu znatno jednostavniji od cjelovitog prospekta u pogledu administrativnog opterećenja i troškova izdanja, zatim potrebu da se MSP-ovima olakša pristup tržištima kapitala i istodobno osigura povjerenje ulagatelja u ulaganja u takva društva, potrebu za smanjenjem troškova i opterećenja za MSP-ove, potrebu za prikupljanjem posebnih vrsta informacija koje su osobito važne za MSP-ove, veličinu izdavatelja i trajanje njegova poslovanja, različite vrste i značajke ponuda te različite vrste informacija o različitim vrstama vrijednosnih papira koje su potrebne ulagateljima.**
- (48) Primarna je svrha uključivanja čimbenika rizika u prospekt osigurati da ulagatelji izvrše utemeljenu procjenu tih rizika te donesu odluke o ulaganjima imajući sve činjenice na raspolaganju. Čimbenike rizika stoga bi trebalo ograničiti na rizike koji su značajni i specifični za izdavatelja i njegove vrijednosne papire te koji su potkrijepljeni sadržajem prospekta. Prospekt ne bi trebao sadržavati čimbenike rizika koji su generički i služe samo kao oslobođenja od odgovornosti jer bi se njima mogli sakriti specifičniji čimbenici rizika kojih bi ulagatelji trebali biti svjesni te tako onemogućiti predstavljanje informacija u prospektu u sažetom i razumljivom obliku u kojem ih je moguće jednostavno analizirati. **Osim toga, ESMA bi trebala izraditi smjernice o procjeni specifičnosti i značenja čimbenika rizika kako bi pomogla nadležnim tijelima u njihovu preispitivanju tih čimbenika na način koji potiče izdavatelje na iznošenje propisnih i relevantnih čimbenika rizika.**
- (49) Nadležno tijelo trebalo bi na temelju izuzeća u određenim okolnostima dopustiti izostavljanje osjetljivih informacija iz prospekta u cilju izbjegavanja štetnih situacija za izdavatelja.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (50) Države članice objavljuju brojne informacije o svojoj financijskoj situaciji koje su na raspolaganju javnosti. Stoga, ako država članica jamče za ponudu vrijednosnih papira, te se informacije ne bi trebale navesti u prospektu.
- (51) Dopuštanjem izdavateljima da upućuju na dokumente koji sadržavaju informacije koje je u prospektu **ili osnovnom prospektu** potrebno objaviti, pod uvjetom da su dokumenti na koje se upućuje prethodno bili objavljeni u elektroničkom obliku, trebao bi se olakšati postupak sastavljanja prospekta i omogućiti niže troškove izdavateljima bez ugrožavanja zaštite ulagatelja. Međutim, to pojednostavnjivanje i smanjivanje troškova sastavljanja prospekta ne bi se trebalo postići na štetu drugih interesa koje je prospektom potrebno štiti, uključujući dostupnost informacija. Jezik koji se upotrebljava za informacije na koje se upućuje trebao bi biti u skladu s propisima o jeziku koji se primjenjuje na prospekte. Informacije uključene upućivanjem mogu upućivati na povijesne podatke, međutim ako te informacije više nisu relevantne zbog značajnih promjena, to bi trebalo jasno navesti u prospektu te bi trebalo osigurati i ažurirane informacije. **Osim toga, česti izdavatelji trebali bi imati mogućnost da u prospektu navedu moguće promjene univerzalnog registracijskog dokumenta korištenjem dinamičnog referiranja. Tim dinamičnim upućivanjem osiguralo bi se da se čitatelja uvijek upućuje na najnoviju inačicu univerzalnog registracijskog dokumenta, bez potrebe za dopunama. Uporaba dinamičnog referiranja umjesto dopune ne smije utjecati na pravo ulagatelja na povlačenje.**
- (52) Sve propisane informacije **█** trebale bi ispunjavati kriterij upućivanja u prospektu. Izdavatelji čijim se vrijednosnim papirima trguje na multilateralnoj trgovinskoj platformi te izdavatelji koji su izuzeti od objavljivanja godišnjih i polugodišnjih financijskih izvješća u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkom (b) Direktive 2004/109/EZ isto bi tako trebali moći upućivati u prospektu na sve ili na dijelove svojih godišnjih financijskih informacija i financijskih informacija za razdoblja tijekom godine, revizorskih izvješća, financijskih izvješća, izvješća rukovodstva ili izvješća o korporativnom upravljanju ako su objavljeni u elektroničkom obliku.
- (53) Svi izdavatelji nemaju pristup odgovarajućim informacijama i smjernicama o postupku provjere i odobravanja te o koracima koje je potrebno poduzeti radi odobrenja prospekta jer u različitim državama članicama nadležna tijela imaju drukčije pristupe. Ovom Uredbom trebale bi se ukloniti te razlike usklađivanjem propisa koji se primjenjuju na postupak provjere i odobravanja **te pojednostavnjenjem postupka odobravanja nacionalnih nadležnih tijela** kako bi se osiguralo da sva nadležna tijela primjenjuju usklađeni pristup kad provjeravaju potpunost, dosljednost i sveobuhvatnost informacija sadržanih u prospektu. Smjernice o zahtijevanju odobrenja za prospekt trebale bi biti javno dostupne na web-mjestima nadležnih tijela. ESMA bi trebala imati ključnu ulogu u poticanju konvergencije nadzora u tom području primjenjujući svoje ovlasti u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Točnije, ESMA bi trebala provoditi stručna preispitivanja kojima bi se obuhvatile aktivnosti nadležnih tijela u skladu s ovom Uredbom u okviru odgovarajućeg vremenskog okvira prije revizije ove Uredbe te u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010. **ESMA bi trebala uspostaviti središnji sustav tijeka rada koji bi omogućio praćenje postupka odobrenja prospekta od njegova pokretanja do dobivanja odobrenja, što bi nadležnim tijelima, ESMA-i i izdavateljima omogućilo da na internetu obrađuju zahtjeve za odobrenje i njima upravljaju. U okviru tog sustava pružale bi se ključne informacije, a funkcionirao bi kao instrument pomoću kojega bi ESMA i nadležna tijela poticali ujednačavanje postupaka odobrenja prospekta diljem Unije i osigurali da se u budućnosti prospekti u cijeloj Uniji odobravaju na isti način.**
- (53a) **ESMA bi zajedno s nacionalnim nadležnim tijelima u kontekstu unije tržišta kapitala trebala izvršiti procjenu oblika, financiranja i rada središnjeg sustava tijeka rada.**

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (54) Kako bi se olakšao pristup tržištima država članica, važno je da naknade koje nadležna tijela naplaćuju za odobravanje i dostavljanje prospekata i njihovih povezanih dokumenta budu **razumne i javne. Naknade koje moraju plaćati izdavatelji s poslovnim nastanom u trećoj zemlji trebale bi odražavati opterećenje koje predstavlja ta vrsta izdavanja.**
- (55) S obzirom na to da se na internetu osigurava jednostavan pristup informacijama te kako bi se osigurala veća dostupnost ulagateljima, odobreni prospekt trebalo bi uvijek objaviti u elektroničkom obliku. Prospekt bi trebalo objaviti u posebnom dijelu web-mjesta izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje za trgovanje ili, ako je primjenjivo, na web-mjestu financijskih posrednika koji provode poslove plasmana ili prodaje vrijednosnih papira uključujući i platne agente, na web-mjestu uređenog tržišta na kojem se traži uvrštenje za trgovanje ili na web-mjestu operatera multilateralne trgovinske platforme te bi ga nadležno tijelo trebalo poslati ESMA-i zajedno s relevantnim podacima na temelju kojih ga se može klasificirati. ESMA bi trebala osigurati mehanizam centralizirane pohrane prospekata kojim bi se javnosti omogućio besplatan pristup uz odgovarajuće tražilice. **Kako bi se zajamčilo da ulagatelji imaju pristup pouzdanim podacima koji se mogu pravodobno i učinkovito upotrebljavati i analizirati, ključne informacije u prospektima, kao što su broj ISIN, kojim se utvrđuju vrijednosni papiri, i broj LEI, kojim se utvrđuju izdavatelji, trebaju biti strojno čitljive, uključujući i kada se koriste metapodaci.** Prospekti bi trebali biti javno dostupni najmanje 10 godina nakon njihove objave kako bi se osiguralo da je razdoblje njihove javne dostupnosti u skladu s razdobljem javne dostupnosti godišnjih i polugodišnjih financijskih izvještaja u skladu s Direktivom 2004/109/EZ. Međutim, prospekt bi uvijek trebao biti ulagateljima dostupan **na trajnom mediju**, besplatno na zahtjev.
- (56) Potrebno je i uskladiti oglašavanja kako se ne bi narušilo povjerenje javnosti i dovelo u pitanje pravilno funkcioniranje financijskih tržišta. Pravednost i točnost oglašavanja te njihova usklađenost sa sadržajem prospekta od najveće su važnosti za zaštitu ulagatelja, uključujući male ulagatelje. **Ne dovodeći u pitanje sustav putovnica temeljen na ovoj Uredbi**, nadzor tih oglašavanja sastavni je dio uloge nadležnih tijela. **Nadležno tijelo države članice u kojoj se oglasi distribuiraju trebalo bi imati ovlast za kontrolu usklađenosti aktivnosti oglašavanja koje se odnosi na ponudu vrijednosnih papira javnosti ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu, s načelima iz ove Uredbe. Matična država članica trebala bi po potrebi pomoći nadležnom tijelu države članice u kojoj se oglasi distribuiraju na način da provjerava usklađenost oglašavanja s informacijama iz prospekta. Ne dovodeći u pitanje ovlasti utvrđene u članku 30. stavku 1., provjera oglašavanja koju nadležna tijela provode ne bi trebala biti preduvjet za ponudu javnosti ili uvrštenje za trgovanje u nijednoj državi članici domaćinu.**
- (57) Ulagatelji bi trebali pravilno ocijeniti svaki važan novi čimbenik, značajnu pogrešku ili netočnost koja bi mogla utjecati na procjenu ulaganja, a koja je nastala nakon objave prospekta, ali prije zaključenja ponude ili početka trgovanja na uređenom tržištu te se zbog toga zahtijeva odobrenje i distribucija dopune prospekta bez nepotrebne odgode.
- (58) Kako bi se poboljšala pravna sigurnost, trebalo bi pojasniti odgovarajuće rokove u kojima izdavatelj mora objaviti dopunu prospekta i u kojima ulagatelji imaju pravo povući svoj prihvrat ponude nakon objave dopune. S jedne strane, obveza dopune prospekta trebala bi se primjenjivati do konačnog zaključenja razdoblja ponude ili početka trgovanja takvim vrijednosnim papirima na uređenom tržištu, ovisno o tome što nastupi kasnije. S druge strane, pravo na povlačenje prihvata trebalo bi se primjenjivati samo u slučaju kad se prospekt odnosi na ponudu vrijednosnih papira javnosti i kad se pojavi novi čimbenik, pogreška ili netočnost prije konačnog zaključenja ponude i isporuke vrijednosnih papira. Stoga bi pravo na povlačenje trebalo biti povezano s vremenom nastanka novog čimbenika, pogreške ili netočnosti koji su uzrokovali dopunu te bi se trebalo pretpostaviti da se događaj koji je bio povod tome dogodio dok je ponuda bila otvorena i prije isporuke vrijednosnih papira. Radi poboljšanja pravne sigurnosti u dopuni prospekta trebalo bi navesti datum prestanka prava na povlačenje. Financijski posrednici trebali bi olakšati postupke kad ulagatelji ostvaraju svoje pravo na povlačenje prihvata.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (59) Obveza izdavatelja da prevede cjeloviti prospekt na sve relevantne službene jezike obeshrabruje prekogranične ponude ili višestruko trgovanje. Kako bi se olakšale prekogranične ponude, ako je prospekt sastavljen na jeziku koji je uobičajen u području međunarodnih financija, samo bi se sažetak trebao prevesti na službeni jezik ili službene jezike države članice domaćina ili matične države članice ili **na jedan od službenih jezika koji se upotrebljavaju u dijelu države članice u kojem se investicijski proizvod distribuira**.
- (60) **ESMA i** nadležno tijelo države članice domaćina **trebali** bi biti **ovlašteni** za primanje potvrde od nadležnog tijela matične države članice u kojoj se navodi da je prospekt, **ili pojedinačni univerzalni registracijski dokument u slučaju da je odobren samo taj dokument**, sastavljen u skladu s ovom Uredbom. Nadležno tijelo matične države članice trebalo bi obavijestiti i izdavatelja ili osobu odgovornu za sastavljanje prospekta **ili, po potrebi, univerzalnog registracijskog dokumenta**, o potvrdi o odobrenju prospekta koja je upućena tijelu države članice domaćina kako bi se izdavatelja ili osobu odgovornu za sastavljanje prospekta **ili, po potrebi, univerzalnog registracijskog dokumenta**, sa sigurnošću obavijestilo je li i kad obavijest stvarno dostavljena.
- (61) Da bi se osiguralo potpuno ostvarenje svrha ove Uredbe, nužno je i u njezino područje primjene uključiti vrijednosne papire koje su izdali izdavatelji za koje je mjerodavno zakonodavstvo trećih zemalja. Kako bi se osigurala razmjena informacija i suradnja s tijelima trećih zemalja u vezi s učinkovitošću provedbom ove Uredbe, nadležna tijela trebala bi sklopiti sporazume o suradnji s odgovarajućim tijelima u trećim zemljama. Svi prijenosi osobnih podataka izvršeni na temelju tih sporazuma trebali bi biti u skladu s Direktivom 95/46/EZ i Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća.
- (62) Raznolikost nadležnih tijela u državama članicama, s različitim odgovornostima, može stvoriti nepotrebne troškove i preklapanje odgovornosti bez pružanja bilo kakve dodatne koristi. U svakoj državi članici trebalo bi odrediti jedno nadležno tijelo za odobravanje prospekata i preuzimanje odgovornosti za nadzor usklađenosti s ovom Uredbom. To bi se nadležno tijelo trebalo osnovati kao upravno tijelo i u takvom obliku da se jamči njegova neovisnost od gospodarskih sudionika i izbjegnu sukobi interesa. Određivanjem nadležnog tijela za odobrenje prospekata ne bi se trebala isključiti suradnja između tog nadležnog tijela i drugih subjekata, kao što su regulatorna tijela za bankarstvo i osiguranje ili tijela za uvrštenje, u cilju jamčenja učinkovite provjere i odobrenja prospekata u interesu izdavatelja, ulagatelja, sudionika na tržištu i tržišta. Delegiranje zadataka nadležnog tijela drugom subjektu trebalo bi se dopustiti samo ako je povezano s objavom odobrenih prospekata.
- (63) Skupom učinkovitih alata i ovlasti te resursa nadležnih tijela svake države članice jamči se učinkovitost nadzora. Ovom bi se Uredbom stoga posebno trebalo predvidjeti minimalni skup nadzornih i istražnih ovlasti koje bi trebalo povjeriti nadležnim tijelima država članica u skladu s nacionalnim pravom. Te bi ovlasti trebalo izvršavati, ako se to zahtijeva nacionalnim pravom, primjenom na nadležna pravosudna tijela. Pri izvršavanju svojih ovlasti prema ovoj Uredbi nadležna tijela i ESMA trebali bi djelovati objektivno i nepristrano te biti neovisni u donošenju svojih odluka.
- (64) Za potrebe otkrivanja kršenja ove Uredbe potrebno je nadležnim tijelima osigurati pristup mjestima koja ne uključuju privatne stambene prostore fizičkih osoba radi zapljenjivanja dokumenata. Pristup tim prostorijama potreban je kad postoji opravdana sumnja da postoje dokumenti i ostali podatci povezani s predmetom nadzora ili istrage koji mogu biti relevantni za dokazivanje kršenja ove Uredbe. Pristup je osim toga potreban u sljedećim slučajevima: ako osoba kojoj je prethodno već poslan zahtjev za informaciju ne postupi u skladu s njim; ili ako se opravdano smatra da se ni u slučaju dostavljanja zahtjeva ne bi postupilo u skladu s njim odnosno da bi se dokumenti ili informacije na koje se zahtjev odnosi bili uklonjeni, promijenjeni ili uništeni.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (65) U skladu s Komunikacijom Komisije od 8. prosinca 2010. naslovljenom „Jačanje sustava sankcioniranja u sektoru financijskih usluga” i kako bi se osiguralo da su zahtjevi iz ove Uredbe ispunjeni, važno je da države članice poduzmu potrebne korake kako bi se osiguralo da kršenja ove Uredbe podliježu odgovarajućim administrativnim sankcijama i mjerama. Te sankcije i administrativne mjere trebale bi biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće te bi se njima trebao osigurati jedinstveni pristup u državama članicama i odvraćajući učinak. Ovom se Uredbom ne bi trebala ograničiti mogućnost država članica da predvide više razine administrativnih sankcija.
- (66) Kako bi se osiguralo da odluke koje donose nadležna tijela imaju odvraćajući učinak na najširu javnost, u pravilu bi ih trebalo objavljivati, osim ako nadležno tijelo u skladu s ovom Uredbom smatra da ih je potrebno objaviti anonimno, odgoditi objavu ili ne objaviti sankcije.
- (67) Iako države članice mogu utvrditi pravila o administrativnim i kaznenim sankcijama za ista kršenja, od država članica ne bi trebalo zahtijevati da utvrde pravila o administrativnim sankcijama za kršenja ove Uredbe koja podliježu nacionalnom kaznenom pravu do [unijeti datum primjene ove Uredbe]. U skladu s nacionalnim pravom države članice nemaju obvezu uvesti i administrativne i kaznene sankcije za isto kršenje, ali trebale bi moći to učiniti ako im je to dopušteno nacionalnim pravom. Međutim, zadržavanje kaznenih sankcija umjesto administrativnih sankcija za kršenja ove Uredbe ne bi trebalo umanjiti ili na bilo koji drugi način utjecati na mogućnost nadležnih tijela za pravodobnu suradnju, pristup i razmjenu informacija s nadležnim tijelima drugih država članica za potrebe ove Uredbe, uključujući i nakon upućivanja određenih kršenja pravosudnim tijelima nadležnima za kazneni progon.
- (68) Zviždači mogu upozoriti nadležna tijela na nove informacije, čime im pomažu u otkrivanju slučajeva kršenja ove Uredbe i izricanju sankcija u tom pogledu. Ovom bi se Uredbom stoga trebalo osigurati postojanje prikladnih mjera kojima se zviždačima omogućuje prijavljivanje stvarnih ili mogućih kršenja ove Uredbe nadležnim tijelima te ih se štiti od osвете.
- (69) Kako bi se odredili zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu [] sadržaja minimalnih informacija u dokumentima iz članka 1. stavka 3. točaka (f) i (g) te članka 1. stavka 3. točaka (d) i (e), prilagodbe definicija iz članka 2., [] oblika prospekta, osnovnog prospekta i konačnih uvjeta, posebnih informacija koje se moraju uključiti u prospekt, minimalnih informacija sadržanih u univerzalnom registracijskom dokumentu, sažetih informacija sadržanih u pojednostavnjenom **prospektu** u slučaju sekundarnih izdanja i MSP-ova, **specifičnog sažetog sadržaja i oblika prospekta EU-a za rast predviđenog ovo Uredbom**, oglašavanja vrijednosnih papira obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe te općih kriterija istovjetnosti za prospekte koje sastavljaju izdavatelji iz trećih zemalja. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja uključujući i ona na razini stručnjaka, **te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. To znači da bi, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi** delegiranih akata, **Europski parlament i Vijeće trebali primiti sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica, a njihovi stručnjaci sustavno bi trebali imati pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.**
- (70) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti provedbe ove Uredbe u pogledu istovjetnosti propisa o prospektu u trećoj zemlji, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje odluke o toj istovjetnosti. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (71) Tehničkim standardima u pogledu financijskih usluga trebalo bi osigurati primjerenu zaštitu ulagatelja i potrošača u Uniji. Bilo bi učinkovito i primjereno ESMA-i, kao tijelu s visoko specijaliziranim stručnim znanjem, povjeriti izradu nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji ne uključuju donošenje odluke u okviru politike, kao i njihovu dostavu Komisiji.
- (72) Komisija bi trebala donijeti nacrt regulatornih tehničkih standarda koje izradi ESMA u pogledu sadržaja i oblika predstavljanja povijesnih ključnih financijskih informacija koje je potrebno uključiti u sažetak, **provjere, odobrenja, dostavljanja i preispitivanja univerzalnog registracijskog dokumenta te uvjeta za njegovu izmjenu ili ažuriranje i uvjeta u kojima se status čestog izdavatelja može izgubiti**, informacija koje je potrebno uključiti upućivanjem i drugih vrsta dokumenata koji se zahtijevaju pravom Unije, **postupaka za provjeru i odobrenje prospekta**, objave prospekta, podataka potrebnih za klasificiranje prospekata u mehanizmu pohrane koji vodi ESMA, **odredbi koje se odnose na oglašavanje**, situacija u kojima je zbog važnog novog čimbenika, značajne pogreške ili netočnosti koja se odnosi na informacije uključene u prospekt potrebna dopuna prospekta koji će se objaviti, informacija koje nadležna tijela i ESMA razmjenjuju u kontekstu obveze suradnje te **minimalnog sadržaja sporazuma** o suradnji s nadzornim tijelima u trećim zemljama. Komisija bi trebala donijeti taj nacrt regulatornih tehničkih standarda s pomoću delegiranih akata na temelju članka 290. UFEU-a i u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.
- (73) Komisija bi trebala biti ovlaštena i donijeti provedbene tehničke standarde s pomoću provedbenih akata u skladu s člankom 291. UFEU-a i u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010. ESMA-i bi trebalo povjeriti izradu provedbenih tehničkih standarda, koji se podnose Komisiji, u pogledu standardnih obrazaca, predložaka i postupaka za obavješćivanje o potvrdi o odobrenju, prospekta, dopune prospekta i prijevoda prospekta i/ili sažetka, standardnih obrazaca, predložaka i postupaka za suradnju i razmjenu informacija među nadležnim tijelima te postupaka i obrazaca za razmjenu informacija između nadležnih tijela i ESMA-e.
- (74) U izvršavanju svojih delegiranih i provedbenih ovlasti u skladu s ovom Uredbom Komisija bi trebala poštovati sljedeća načela:
- potrebu za osiguravanjem povjerenja malih ulagatelja i MSP-ova u financijska tržišta promicanjem visokih standarda transparentnosti na financijskim tržištima,
 - potrebu za određivanjem zahtjeva za objavljivanje prospekta, uzimajući u obzir veličinu izdavatelja i informacije koje izdavatelj već mora objaviti u skladu s Direktivom 2004/109/EZ i Uredbom (EU) br. 596/2014,
 - potrebu za olakšanjem pristupa tržištima kapitala za MSP-ove, osiguravajući pritom povjerenje ulagatelja u ulaganja u takva društva,
 - potrebu za pružanjem ulagateljima širokog spektra konkurentnih mogućnosti ulaganja i razine objavljivanja i zaštite informacija prilagođene njihovim okolnostima,
 - potrebu za osiguravanjem da neovisna regulatorna tijela dosljedno provode pravila, posebno u pogledu borbe protiv gospodarskog kriminala,
 - potrebu za visokom razinom transparentnosti i savjetovanja sa svim sudionicima na tržištu i s Europskim parlamentom i Vijećem,
 - potrebu za poticanjem inovacija na financijskim tržištima, kako bi postala dinamična i učinkovita,
 - potrebu za osiguravanjem sustavne stabilnosti financijskog sustava tijesnim i učinkovitim praćenjem financijskih inovacija,
 - važnost smanjivanja troškova i povećanje pristupa kapitalu,
 - na dugoročnoj osnovi potrebu za uravnoteženjem troškova i koristi svih provedbenih mjera za sve sudionike na tržištu,

Četvrtak 15. rujna 2016.

- potrebu za poticanjem međunarodne konkurentnosti financijskih tržišta Unije ne dovodeći u pitanje potrebno širenje međunarodne suradnje,
 - potrebu za postizanjem ravnopravnijih uvjeta za sve sudionike na tržištu uspostavljanjem zakonodavstva Unije svaki put kad je to primjenjivo,
 - potrebu za osiguravanjem koherentnosti s drugim zakonodavnim propisima Unije u ovom području, s obzirom na to da neujednačene informacije i nedostatak transparentnosti mogu ugroziti poslovanje tržišta i prije svega naštetiti potrošačima i malim ulagateljima.
- (75) Svaku obradu osobnih podataka u okviru ove Uredbe, kao što je razmjena ili prijenos osobnih podataka među nadležnim tijelima, trebalo bi provesti u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a svaku razmjenu ili prijenos informacija u ESMA-i trebalo bi provesti u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (76) Najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe Komisija bi trebala revidirati primjenu ove Uredbe i posebno procijeniti jesu li obveze objavljivanja za sekundarna izdanja i MSP-ove, univerzalni registracijski dokument i sažetak prospekta i dalje primjereni za ispunjenje ciljeva ove Uredbe.
- (77) Primjenu zahtjeva iz ove Uredbe trebalo bi stoga odgoditi kako bi se omogućilo donošenje delegiranih i provedbenih akata i kako bi se sudionicima na tržištu omogućilo da se prilagode i planiraju primjenu novih mjera.
- (78) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest poboljšanje zaštite ulagatelja i učinkovitosti tržišta, uz istovremeno uspostavljanje unije tržišta kapitala, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojih učinaka mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (79) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela koja su posebno priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Stoga bi ovu Uredbu trebalo tumačiti i primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.
- (80) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka ■ .

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha i područje primjene

1. Svrha je ove Uredbe utvrditi zahtjeve za sastavljanje, odobrenje i distribuciju prospekta koji se objavljuje prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu **uspostavljenom** u državi članici.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

2. Ova se Uredba, **osim članka 4.**, ne primjenjuje na sljedeće vrste vrijednosnih papira:
- (a) udjele u subjektima za zajednička ulaganja ■ ;
 - (b) nevlasničke vrijednosne papire koje izdaje država članica ili jedno od regionalnih ili lokalnih tijela države članice, javna međunarodna tijela čija je članica jedna ili više država članica, Europska središnja banka ili središnje banke država članica;
 - (c) udjele u kapitalu središnjih banaka država članica;
 - (d) vrijednosne papire za koje država članica ili regionalno ili lokalno tijelo države članice potpuno, bezuvjetno i neopozivo jamče;
 - (e) vrijednosne papire koje izdaju udruge s pravnom osobnošću ili neprofitna tijela priznata od države članice, radi pribavljanja sredstava nužnih za postizanje njihovih neprofitnih ciljeva;
-
- (g) nezamjenjive udjele u kapitalu čija je glavna svrha dati imatelju pravo na posjedovanje stana ili drugog oblika nekretnine ili njezina dijela i kad se udjeli ne mogu prodati bez odricanja od ovog prava;
-
- (i) nevlasnički vrijednosni papiri koje stalno ili opetovano izdaju kreditne institucije kad je ukupna agregirana vrijednost u Uniji za ponuđene vrijednosne papire manja od 75 000 000 EUR po kreditnoj instituciji tijekom razdoblja od 12 mjeseci, pod uvjetom da ti vrijednosni papiri:
 - i. nisu podređeni, konvertibilni ili zamjenjivi;
 - ii. ne daju pravo upisa ili stjecanja drugih vrsta vrijednosnih papira i nisu povezani s izvedenim financijskim instrumentom.
3. Ova se Uredba, **osim članka 4.**, ne primjenjuje sljedeće vrste ponuda vrijednosnih papira javnosti:
- (a) ■ **one koje su upućene** isključivo kvalificiranim ulagateljima;
 - (b) ■ **one koje su upućene** manjem broju od **350** fizičkih ili pravnih osoba po državi članici, **a ukupno ne više od 4 000 fizičkih ili pravnih osoba u Uniji**, koje nisu kvalificirani ulagatelji **ili drugi ulagatelji koji ispunjavaju uvjete iz točaka (a) i (b) članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) br. 345/2013;**
 - (c) ■ **one koje su upućene** ulagateljima koji stječu vrijednosne papire ukupne vrijednosti od najmanje 100 000 EUR po ulagatelju, za svaku zasebnu ponudu;
 - (d) ■ **one čija je ukupna vrijednost** u Uniji **manja od 1 000 000** EUR, a koja se izračunava tijekom razdoblja od 12 mjeseci;
 - (e) dionice izdane u zamjenu za dionice istog roda koje su već izdane, ako izdavanje takvih novih dionica ne uključuje povećanje temeljnog kapitala;
 - (f) ponuđene vrijednosne papire kao zamjenska naknada u ponudi za preuzimanje, pod uvjetom da je dostupan dokument koji sadržava informacije o transakciji i njezinu učinku na izdavatelja;
 - (g) ponuđene vrijednosne papire, dodijeljene ili koji će se dodijeliti u vezi sa spajanjem ili podjelom, pod uvjetom da je dostupan dokument koji sadržava informacije o transakciji i njezinu učinku na izdavatelja;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (h) dividende isplaćene postojećim dioničarima u obliku dionica istog roda kao i dionice na koje se odnose takve isplate dividende, pod uvjetom da je dostupan dokument koji sadržava informacije o broju i karakteristikama dionica te razlozima i detaljima ponude;
- (i) ponuđene vrijednosne papire, koje je sadašnjim ili bivšim direktorima ili zaposlenicima dodijelio ili će dodijeliti njihov poslodavac ili povezano društvo, bilo da imaju sjedište u Uniji ili ne, pod uvjetom da je dostupan dokument koji sadržava informacije o broju i karakteristikama vrijednosnih papira te razlozima i detaljima ponude ili dodjele.

Države članice ne proširuju zahtjev u pogledu sastavljanja prospekta u skladu s ovom Uredbom na ponude vrijednosnih papira iz točke (d) prvog podstavka. Osim toga, države članice za te vrste ponuda vrijednosnih papira na nacionalnoj razini ne bi smjele uvoditi druge zahtjeve za objavljivanje koji bi mogli predstavljati nerazmjerno ili nepotrebno opterećenje. Države članice obavještavaju Komisiju i ESMA-u o zahtjevima za objavljivanje koji se primjenjuju na nacionalnoj razini, ako oni postoje, kao i o sadržaju relevantnih odredbi.

4. Ova se Uredba ne primjenjuje na uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu za sljedeće:

- (a) vrijednosne papire zamjenjive vrijednosnim papirima koji su već uvršteni za trgovanje na istom uređenom tržištu, pod uvjetom da u razdoblju od 12 mjeseci predstavljaju manje od 20 % broja vrijednosnih papira koji su već uvršteni za trgovanje na istom uređenom tržištu;
- (b) dionice koje nastaju konverzijom ili zamjenom drugih vrijednosnih papira ili izvršavanjem prava koja su dana drugim vrijednosnim papirima, ako su nastale dionice istog roda kao dionice koje su već uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu, pod uvjetom da nastale dionice u razdoblju od 12 mjeseci predstavljaju manje od 20 % broja dionica istog roda koje su već uvrštene za trgovanje na istom uređenom tržištu. Ako je prospekt sastavljen u skladu s ovom Uredbom ili Direktivom 2003/71/EZ nakon javne ponude ili uvrštenja za trgovanje vrijednosnih papira kojima se daje pristup dionicama ili ako su vrijednosni papiri kojima se daje pristup dionicama izdani prije stupanja na snagu ove Uredbe, ova se Uredba ne primjenjuje na uvrštenje nastalih dionica za trgovanje na uređenom tržištu, bez obzira na njihov udjel u odnosu na broj dionica istog roda koje su već uvrštene za trgovanje na istom uređenom tržištu.
- (c) dionice izdane u zamjenu za dionice istog roda koje su već uvrštene za trgovanje na istom uređenom tržištu, ako izdavanje takvih dionica ne uključuje povećanje temeljnog kapitala;
- (d) ponuđene vrijednosne papire kao zamjenska naknada u ponudi za preuzimanje, pod uvjetom da je dostupan dokument koji sadržava informacije o transakciji i njezinu učinku na izdavatelja;
- (e) ponuđene vrijednosne papire, dodijeljene ili koji će se dodijeliti u vezi sa spajanjem ili podjelom, pod uvjetom da je dostupan dokument koji sadržava informacije o transakciji i njezinu učinku na izdavatelja;
- (f) ponuđene dionice, dodijeljene ili koje će se besplatno dodijeliti postojećim dioničarima, i dividende isplaćene u obliku dionica istog roda kao i dionice na koje se odnose takve isplate dividende, pod uvjetom da su navedene dionice istog roda kao i dionice koje su već uvrštene za trgovanje na istom uređenom tržištu i da je dostupan dokument koji sadržava informacije o broju i karakteristikama dionica te razlozima i detaljima ponude ili dodjele;
- (g) ponuđene vrijednosne papire, koje je sadašnjim ili bivšim direktorima ili zaposlenicima dodijelio ili će dodijeliti njihov poslodavac ili povezano društvo, bilo da imaju sjedište u Uniji ili ne, pod uvjetom da su navedeni vrijednosni papiri istog roda kao i vrijednosni papiri koji su već uvršteni za trgovanje na istom uređenom tržištu i da je dostupan dokument koji sadržava informacije o broju i karakteristikama vrijednosnih papira te razlozima i detaljima ponude ili dodjele;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (h) vrijednosni papiri već uvršteni za trgovanje na drugom uređenom tržištu, pod sljedećim uvjetima:
- (i) da su ti vrijednosni papiri ili vrijednosni papiri istog roda već uvršteni za trgovanje na tom drugom uređenom tržištu više od 18 mjeseci;
 - (ii) da je, za vrijednosne papire koji su prvi put uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu nakon 1. srpnja 2005., uvrštenje za trgovanje na tom drugom uređenom tržištu podlijegalo odobrenju i objavi prospekta u skladu s Direktivom 2003/71/EZ;
 - (iii) da su, osim kad se primjenjuje točka ii., za vrijednosne papire koji su prvi put uvršteni u kotaciju nakon 30. lipnja 1983., pojednosti koje treba objaviti radi uvrštenja odobrene u skladu sa zahtjevima Direktive Vijeća 80/390/EEZ ⁽¹⁾ ili Direktive 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
 - (iv) da su ispunjene tekuće obveze vezane uz trgovanje na tom drugom uređenom tržištu; i
 - (v) da osoba koja traži uvrštenje vrijednosnog papira za trgovanje na uređenom tržištu na temelju ovog izuzeća stavi na raspolaganje javnosti u državi članici uređenog tržišta na kojem se traži uvrštenje za trgovanje, na način utvrđen u članku 20. stavku 2., dokument čiji je sadržaj u skladu s člankom 7., sastavljen na jeziku koji je prihvatilo nadležno tijelo države članice uređenog tržišta na kojem se traži uvrštenje. U dokumentu se navodi gdje se može dobiti najnoviji prospekt i gdje su dostupne financijske informacije koje je izdavalatelj objavio u skladu s njegovim stalnim obvezama objavljivanja.

6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 42. kojima se određuju minimalne informacije u dokumentima iz stavka 3. točaka (f) i (g) te stavka 4. točaka (d) i (e) ovog članka.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
- (a) „vrijednosni papiri” znači prenosivi vrijednosni papiri kako je definirano člankom 4. stavkom 1. podstavkom 44. Direktive 2014/65/EU s izuzetkom instrumenata tržišta novca kako su definirani člankom 4. stavkom 1. podstavkom 17. Direktive 2014/65/EU, s dospjećem manjim od 12 mjeseci;
 - (b) „vlasnički vrijednosni papiri” znači dionice i drugi prenosivi vrijednosni papiri koji su ekvivalentni udjelima u društvima, kao i bilo koja druga vrsta prenosivih vrijednosnih papira koji daju pravo stjecanja bilo kojeg prethodno navedenog vrijednosnog papira kao posljedicu njihove konverzije ili izvršavanja njima danih prava, pod uvjetom da su vrijednosni papiri posljednje vrste izdani od izdavalatelja temeljnih dionica ili subjekta koji pripada grupi navedenog izdavalatelja;
 - (c) „nevlasnički vrijednosni papiri” znači svi vrijednosni papiri koji nisu vlasnički vrijednosni papiri;
 - (d) „ponuda vrijednosnih papira javnosti” znači priopćavanje osobama u bilo kojem obliku i bilo kojim sredstvima, kojim se predstavlja dovoljno informacija o uvjetima ponude i ponuđenim vrijednosnim papirima, kako bi se omogućilo ulagatelju da odluči kupiti ili upisati te vrijednosne papire. Ova definicija primjenjuje se i na plasman vrijednosnih papira preko financijskih posrednika;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 80/390/EEZ od 17. ožujka 1980. o koordinaciji zahtjeva za sastavljanje, provjeru i distribuciju pojednosti koje treba objaviti radi uvrštenja vrijednosnih papira u službenu kotaciju burze (SL L 100, 17.4.1980., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. svibnja 2001. o uvrštenju vrijednosnih papira u službenu kotaciju burze te o informacijama koje treba objaviti o tim vrijednosnim papirima (SL L 184, 6.7.2001., str. 1.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (e) „kvalificirani ulagatelji” znači osobe ili subjekti koji su navedeni u točkama 1. do 4. odjeljka I. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU te osobe ili subjekti s kojima se na zahtjev postupa kao s profesionalnim klijentima u skladu s odjeljkom II. Prilogom II. Direktivi 2014/65/EU ili su priznati kao kvalificirani nalogodavatelji u skladu s člankom 30. Direktive 2014/65/EU, osim ako su zatražili da se s njima postupa kao s malim ulagateljima. Investicijska društva i kreditne institucije na zahtjev dostavljaju svoju kategorizaciju izdavatelju, ne dovodeći u pitanje relevantno zakonodavstvo o zaštiti podataka;
- (f) „mala i srednja poduzeća” („MSP-ovi”) znači
- društva koja prema svojem posljednjem godišnjem ili konsolidiranom izvještaju ispunjuju barem dva od sljedeća tri kriterija: prosječni broj zaposlenika tijekom poslovne godine manji je od 250, ukupna bilanca ne premašuje 43 000 000 EUR i godišnji neto prihod ne premašuje 50 000 000 EUR; ili
 - mala i srednja poduzeća kako su definirana u članku 4. stavku 1. podstavku 13. Direktive 2014/65/EU.
- (g) „kreditna institucija” znači društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (h) „izdavatelj” znači pravna osoba koja izdaje ili namjerava izdati vrijednosne papire;
- (i) „ponuditelj” znači pravna osoba ili pojedinac koji nudi vrijednosne papire javnosti;
- (j) „uređeno tržište” znači **uređeno** tržište kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 21. Direktive 2014/65/EU;
- (k) „oglašavanje” znači oglasi:
- koje se odnose na posebnu ponudu **vrijednosnih papira** javnosti ili uvrštavanje za trgovanje na uređenom tržištu;
 - **koje je objavio izdavatelj, ponuditelj, osoba koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu ili jamac, ili su pak objavljeni u njihovo ime;** i
 - čiji je cilj posebno promicanje mogućeg upisa ili stjecanja vrijednosnih papira;
- (l) „propisane informacije” znači sve informacije **koje izdavatelj ili bilo koja osoba koja je podnijela zahtjev za uvrštenje vrijednosnih papira za trgovanje na uređenom tržištu bez suglasnosti izdavatelja treba objaviti prema Direktivi 2004/109/EZ ili prema zakonima, propisima ili upravnim odredbama države članice donesene na temelju članka 2. stavka 1. točke (k) te Direktive i na temelju članka 17. i 19. Uredbe (EU) br. 596/2014;**
- (m) „matična država članica” znači:
- i. za sve izdavatelje vrijednosnih papira s poslovnim nastanom u Uniji koji nisu spomenuti pod točkom ii., država članicu u kojoj izdavatelj ima sjedište;
 - ii. za sva izdanja nevlasničkih vrijednosnih papira čija pojedinačna nominalna vrijednost iznosi najmanje 1 000 EUR, kao i za sva izdanja nevlasničkih vrijednosnih papira koji daju pravo stjecanja bilo kojeg prenosivog vrijednosnog papira ili primitka iznosa u novcu kao posljedicu njihove konverzije ili izvršavanja njima danih prava, pod uvjetom da izdavatelj nevlasničkih vrijednosnih papira nije izdavatelj temeljnih vrijednosnih papira ili subjekt koji pripada grupi tog izdavatelja, država članica u kojoj izdavatelj ima svoje sjedište ili gdje su vrijednosni papiri bili ili jesu uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili gdje su vrijednosni papiri ponudeni javnosti prema izboru izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje. Isto se primjenjuje na nevlasničke vrijednosne papire u valuti koja nije euro, pod uvjetom da je takva minimalna nominalna vrijednost približno jednaka 1 000 EUR;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

- iii. za sve izdavatelje vrijednosnih papira s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koji nisu spomenuti u točki ii., država članica u kojoj se vrijednosni papiri namjeravaju ponuditi javnosti prvi put ili u kojoj će biti podnesen prvi zahtjev za uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu prema izboru izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje, pod uvjetom naknadnog odabira izdavatelja s poslovnim nastanom u trećoj zemlji u nekoj od sljedećih okolnosti:
- ako matična država članica nije određena odabirom tih izdavatelja,
 - u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom i. podtočkom iii. Direktive 2004/109/EZ;
- (n) „država članica domaćin” znači država članica u kojoj je upućena ponuda **vrijednosnih papira** javnosti ili traženo uvrštenje za trgovanje **na uređenom tržištu**, kad se ona razlikuje od matične države članice;
- (na) **„nadležno tijelo” znači tijelo koje imenuje svaka država članica u skladu s člankom 29., osim ako je drukčije navedeno u ovoj Uredbi;**
- (o) „subjekt za zajednička ulaganja” znači **subjekti za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ovlaštene u skladu s člankom 5. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i alternativni investicijski fondovi (AIF) u smislu članka 4. stavka 1. točke (a) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;**
- (p) „udjeli u subjektu za zajednička ulaganja” znači vrijednosni papiri koje izdaje subjekt za zajednička ulaganja na osnovi kojeg imatelj udjela stječe prava nad imovinom u takvom subjektu;
- (q) „odobrenje” znači pozitivna odluka nadležnog tijela matične države članice na kraju provjere potpunosti, dosljednosti i sveobuhvatnosti informacija danih u prospektu;
- (r) „osnovni prospekt” znači prospekt koji je u skladu s člankom 8. ove Uredbe i, prema izboru izdavatelja, konačni uvjeti ponude;
- (s) „radni dani”, za potrebe ove Uredbe, znači radni dani **relevantnog** nadležnog tijela, osim subote, nedjelje i praznika, kako su definirani u nacionalnom pravu koje se primjenjuje na **to** nacionalno nadležno tijelo;
- (t) „multilateralna trgovinska platforma” znači multilateralni sustav prema definiciji iz članka 4. stavka 1. podstavka 22. Direktive 2014/65/EU;
- (u) „rastuće tržište MSP-ova” znači rastuće tržište MSP-ova kako je definirano u članku 4. stavku 1. podstavku 12. Direktive 2014/65/EU;
- (v) „izdavatelj iz treće zemlje” znači izdavatelj s poslovnim nastanom u trećoj zemlji.
- (va) **„trajni medij” znači svako sredstvo koje:**
- i. potrošaču omogućuje pohranjivanje informacija koje su mu osobno upućene tako da mu budu dostupne za buduću uporabu u razdoblju koje odgovara namjeni tih informacija; i**

⁽¹⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

ii. omogućuje neizmijenjenu reprodukciju pohranjenih informacija.

2. Kako bi se uzela u obzir tehnička dostignuća na financijskim tržištima, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 42. kako bi odredila tehničke elemente definicija utvrđenih u stavku 1. ovog članka, **osim definicije „malih i srednjih poduzeća (MSP-ova)”** u stavku 1. točki (f), uzimajući u obzir situaciju na različitim nacionalnim tržištima, zakonodavstvo Unije i gospodarska kretanja.

Članak 3.

Obveza objave prospekta i izuzeće

1. Vrijednosni papiri smiju se ponuditi javnosti u Uniji **tek nakon** prethodne objave prospekta **u skladu s ovom Uredbom**.

2. **Ne dovodeći u pitanje članak 15.**, država članica može **odlučiti** ponude vrijednosnih papira javnosti izuzeti iz **obveze objavljivanja** prospekta iz članka 1. pod uvjetom da ukupna vrijednost ponude **u Uniji ne premašuje 5 000 000 EUR, izračunato** tijekom razdoblja od 12 mjeseci.

Za javne ponude na temelju izuzeća iz prvog podstavka vrijedi sljedeće:

(a) **na njih se ne primjenjuje sustav putovnica u skladu s ovom Uredbom i stoga se ne primjenjuju članci 23. i 24. Uredbe;**

(b) **u njima je jasno naznačeno da javna ponuda nema prekograničnu narav; i**

(c) **njima se ne smiju aktivno tražiti ulagatelji izvan države članice iz prvog podstavka.**

Države članice obavješćuju Komisiju i ESMA-u o **svakoj odluci koju donesu u skladu s prvim podstavkom i pragom koji je utvrđen za ukupni iznos naveden u tom podstavku.**

3. Vrijednosni papiri uvrštavaju se za trgovanje na uređenom tržištu **ustanovljenom** u Uniji **tek nakon** prethodne objave prospekta.

3.a Kako bi se uzela u obzir kretanja tečajeva, uključujući inflaciju i tečajeve za valute koje nisu euro, Komisija može pomoću delegiranih akata u skladu s člankom 42. donijeti mjere koje se odnose na prag iz stavka 2. ovog članka.

Članak 4.

Dobrovoljni prospekt

Ako ponuda vrijednosnih papira javnosti ili uvrštenje vrijednosnih papira za trgovanje na uređenom tržištu nisu obuhvaćeni područjem primjene iz ove Uredbe, kako je **navedeno** u članku 1., izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu može dobrovoljno sastaviti prospekt **ili, po potrebi, prospekt EU-a za rast** u skladu s ovom Uredbom.

Takav prospekt koji je sastavljen dobrovoljno i koji je odobrilo nadležno tijelo matične države članice, kako je određeno u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (m), uključuje sva prava i obveze predviđene za prospekt koji je obavezan u skladu s ovom Uredbom te se na njega primjenjuju sve odredbe ove Uredbe pod nadzorom nadležnog tijela.

Članak 5.

Naknadna ponovna prodaja vrijednosnih papira

Svaka naknadna ponovna prodaja vrijednosnih papira koji su prethodno bili predmet jedne ili više vrsta ponuda **koje su isključene iz područja primjene ove Uredbe u skladu s člankom 1. stavkom 3.** točkama od (a) do (d) smatra se zasebnom ponudom, a definicija navedena u članku 2. stavku 1. točki (d) primjenjuje se u svrhu određivanja je li ponovna prodaja ponuda vrijednosnih papira javnosti. Plasman vrijednosnih papira preko financijskih posrednika podliježe objavi prospekta ako nijedan uvjet iz članka 1. stavka 3. točaka od (a) do (d) nije ispunjen za konačni plasman.

Četvrtak 15. rujna 2016.

U slučaju takve naknadne ponovne prodaje vrijednosnih papira ili konačnog plasmana vrijednosnih papira preko financijskih posrednika ne zahtijeva se dodatni prospekt, sve dok je važeći prospekt dostupan u skladu s člankom 12. te je izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje takvog prospekta dala suglasnost za njegovu upotrebu putem pisanog sporazuma.

POGLAVLJE II. SASTAVLJANJE PROSPEKTA

Članak 6.

Prospekt

1. Ne dovodeći u pitanje članak 14. stavak 2. i članak 17. stavak 2., prospekt bi trebao sadržavati **relevantne i potrebne** informacije koje bi **ulagatelj opravdano mogao zatražiti u pogledu ulaganja u vrijednosne papire** kako bi izvršio utemeljenu procjenu:

- (a) imovine i obveza, financijskog položaja, dobiti i gubitaka, kao i perspektiva izdavatelja i bilo kojeg jamca; i
- (b) prava danih takvim vrijednosnim papirima.

Te informacije moraju biti **sastavljene i** predstavljene u razumljivom i sažetom obliku u kojemu ih je jednostavno analizirati **i mogu se razlikovati ovisno o:**

- (a) **karakteristikama izdavatelja;**
- (b) **vrsti vrijednosnih papira;**
- (c) **okolnostima izdavatelja;**
- (d) **po potrebi, tipu ulagatelja na kojeg se odnosi ponuda za javnost ili uvrštenje za trgovanje, mogućem poznavanju takvog tipa ulagatelja i tržištu na kojem vrijednosni papiri trebaju biti uvršteni u trgovanje;**
- (e) **bilo kojoj informaciji koja se stavlja na raspolaganje ulagateljima nakon dodatnih zahtjeva nametnutih izdavatelju vrijednosnih papira u okviru zakona Unije ili nacionalnih zakona ili pravila koja propisuje nadležno tijelo ili mjesto trgovanja za koje su, ili na koje su, vrijednosni papiri izdavatelja svrstani ili uvršteni za trgovanje, a kojem se može pristupiti putem službeno imenovanog mehanizma iz članka 21. Direktive 2004/109/EZ.**
- (f) **primjenjivosti bilo koje pojednostavnjene ili razmjerne obveze objavljivanja iz članka 14. i članka 15.;**

2. Izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu može sastaviti prospekt kao jedinstveni dokument ili kao zasebne dokumente.

Ne dovodeći u pitanje članak 8. stavak 7. **i drugi podstavak članka 7. stavka 1.**, prospekt sastavljen od zasebnih dokumenata razdvaja zahtijevane informacije na registracijski dokument, obavijest o vrijednosnim papirima i sažetak. Registracijski dokument sadržava informacije koje se odnose na izdavatelja. Obavijest o vrijednosnim papirima sadržava informacije koje se odnose na vrijednosne papire ponuđene javnosti ili one koji će biti uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu.

Članak 7.

Sažetak prospekta

1. Prospekt uključuje sažetak u kojem su navedene ključne informacije potrebne ulagateljima kako bi razumjeli karakteristike i rizike izdavatelja, jamca i vrijednosnih papira koji se nude ili uvrstavaju za trgovanje na uređenom tržištu; sažetak se treba čitati zajedno s ostalim dijelovima prospekta, a služi kao pomoć ulagateljima pri razmatranju ulaganja u te vrijednosne papire.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Odstupajući od prvog podstavka, ako se prospekt odnosi na uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu nevlasničkih vrijednosnih papira koji se nude isključivo kvalificiranim ulagateljima, sažetak se ne zahtijeva.

2. Sadržaj sažetka mora biti točan, korektan, jasan i neobmanjujući. Treba ga **čitati kao uvod u prospekt i mora** biti u skladu s ostalim dijelovima prospekta.
3. Sažetak se sastavlja kao kratki sažeti dokument od najviše šest ispisanih stranica A4 papira.

Međutim, nadležno tijelo samo u iznimnim slučajevima izdavatelju može dopustiti da sastavi duži sažetak od najviše deset ispisanih stranica A4 papira, ako je to nužno zbog složenosti djelatnosti izdavatelja, prirode izdanja ili prirode izdanih vrijednosnih papira te ako postoji rizik da se ulagatelj bez dodatnih informacija u sažetku dovede u zabludu.

Sažetak mora biti:

- (a) predstavljen i strukturiran tako da je jednostavan za čitanje, napisan slovima veličine koja omogućuje čitanje;
 - (b) napisan na jeziku i u stilu kojima se olakšava razumijevanje informacija, a posebno na jeziku koji je jasan, netehnički, sažet i razumljiv **dotičnom tipu ulagatelja**.
4. Sažetak sadržava sljedeća četiri odjeljka:
- (a) uvod s **općim i specifičnim** upozorenjima **u kojem se navodi i u kojoj mjeri ulagatelji u najgorem slučaju mogu izgubiti ono što su uložili**;
 - (b) ključne informacije o izdavatelju, ponuditelju ili osobi koja traži uvrštenje za trgovanje **na uređenom tržištu**;
 - (c) ključne informacije o vrijednosnim papirima;
 - (d) ključne informacije o samoj ponudi i/ili uvrštenju za trgovanje.
5. Uvod sažetka sadržava:
- (a) ime i **međunarodni identifikacijski broj (ISIN)** vrijednosnih papira
 - (b) identitet i podatke za kontakt izdavatelja, **uključujući njegov identifikator pravne osobe (LEI)**;
 - (c) **identitet i podatke za kontakt** ponuditelja, **uključujući njegov broj LEI ako ponuditelj ima pravnu osobnost**, ili osobe koja traži uvrštenje;
 - (d) identitet i podatke za kontakt matičnog nadležnog tijela i datum dokumenta.

Za potrebe točke (d) prvog podstavka, ako se prospekt sastoji od zasebnih dokumenata koje su odobrila različita nadležna tijela, u uvodu sažetka navodi se identitet i podaci za kontakt svih tih nadležnih tijela.

Mora sadržavati upozorenja da:

- (a) je sažetak potrebno čitati kao uvod u prospekt;
- (b) bi ulagatelj svaku odluku o ulaganju u vrijednosne papire trebao temeljiti na razmatranju prospekta kao cjeline;
- (c) kad se pred sudom podigne tužba koja se odnosi na informaciju sadržanu u prospektu, tužitelj ulagatelj može biti obvezan, prema nacionalnom zakonodavstvu države članice, snositi troškove prijevoda prospekta prije nego započne sudski postupci;

Četvrtak 15. rujna 2016.

(d) se građanskopravna odgovornost povezuje samo s osobama koje su sastavile sažetak, uključujući njegov prijevod, ali samo ako sažetak dovodi u zabludu, ako je netočan ili nedosljedan kad ga se čita zajedno s drugim dijelovima prospekta ili ne pruža, kad ga se čita zajedno s drugim dijelovima prospekta, ključne informacije kako bi se ulagateljima pomoglo pri razmatranju ulaganja u takve vrijednosne papire.

6. Odjeljak iz stavka 4. točke (b) sadržava sljedeće informacije:

(a) u pododjeljku pod naslovom „Tko je izdavatelj vrijednosnih papira?” kratak opis izdavatelja vrijednosnih papira, uključujući najmanje sljedeće:

— njegov domicil i pravni oblik, **njegov broj LEI**, zakonodavstvo u okviru kojeg posluje i zemlju u kojoj je osnovan;

— njegove glavne djelatnosti;

— njegove najveće dioničare, uključujući je li u izravnom ili neizravnom vlasništvu ili pod kontrolom neke osobe i koje;

— identitet ključnih **izvršnih** direktora i **upravnog odbora**;

— identitet njegovih ovlaštenih revizora.

(b) u pododjeljku pod naslovom „Koje su ključne financijske informacije u pogledu izdavatelja?” odabir povijesnih ključnih financijskih informacija, uključujući, ako je primjenjivo, pro forma informacije, koje se predstavljaju za svaku poslovnu godinu razdoblja obuhvaćenog povijesnim financijskim informacijama, te svako naknadno financijsko razdoblje tijekom godine popraćeno usporedivim podacima za isto razdoblje prethodne poslovne godine. Zahtjev za usporednim informacijama o bilanci ispunjen je predstavljanjem informacija iz bilance na kraju godine.

(c) u odjeljku pod naslovom „Koji su ključni rizici specifični za izdavatelja?” kratak opis najviše **deset najznačajnijih** čimbenika rizika specifičnih za izdavatelja **iz prospekta, posebno uključujući operativne rizike i rizike ulaganja**.

7. Odjeljak iz stavka 4. točke (c) sadržava sljedeće informacije:

(a) u pododjeljku pod naslovom „Koja su glavna obilježja vrijednosnih papira?” kratak opis vrijednosnih papira koji se nude i/ili uvrštavaju za trgovanje, uključujući najmanje sljedeće:

— njihovu vrstu i rod, **njihov broj ISIN**, njihovu valutu, pojedinačnu nominalnu vrijednost, nominalnu vrijednost, broj izdanih vrijednosnih papira, trajanje vrijednosnih papira;

— prava povezana s vrijednosnim papirima;

— **relativnu nadređenost vrijednosnih papira u strukturi kapitala izdavatelja u slučaju nesolventnosti uključujući, po potrebi, podatke o razini podređenosti vrijednosnih papira i postupanje s njima u slučaju sanacije na temelju Direktivi o oporavku i sanaciji banaka**;

— sva ograničenja slobodne prenosivosti vrijednosnih papira;

— ako je primjenjivo, politiku dividende ili isplate.

(b) u pododjeljku pod naslovom „Gdje će se trgovati vrijednosnim papirima?” naznaku jesu li ili hoće li ponuđeni vrijednosni papiri biti predmet zahtjeva za uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu ili za trgovanje na multilateralnoj trgovinskoj platformi te naziv svih tržišta na kojima se vrijednosnim papirima trguje ili će se trgovati.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (c) u pododjeljku pod naslovom „Postoji li jamstvo za vrijednosne papire?“ kratak opis prirode i područja primjene jamstva, ako postoji, te kratak opis jamca, **uključujući njegov broj LEI**.
- (d) u pododjeljku pod naslovom „Koji su ključni rizici specifični za vrijednosne papire?“ kratak opis najviše **deset najznačajnijih** čimbenika rizika specifičnih za vrijednosne papire **sadržane u prospektu**.

Ako je u skladu s Uredbom (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ potrebno izraditi dokument s ključnim informacijama, izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje može sadržaj utvrđen u ovom stavku zamijeniti informacijama utvrđenima u članku 8. stavku 3. točkama (b) do (i) Uredbe (EU) br. 1286/2014. U tom slučaju i ako je jedinstvenim sažetkom obuhvaćeno nekoliko vrijednosnih papira koji se razlikuju samo u nekim vrlo ograničenim pojedinostima, kao što je cijena izdanja ili datum dospijeca, u skladu s člankom 8. stavkom 8. posljednjim podstavkom, ograničena duljina utvrđena u stavku 3. produljuje se za tri dodatne stranice A4 papira za svaki dodatni vrijednosni papir.

8. Odjeljak iz stavka 4. točke (d) sadržava sljedeće informacije:

- (a) u pododjeljku pod naslovom „Pod kojim uvjetima i prema kojem rasporedu mogu ulagati u ovaj vrijednosni papir?“, ako je primjenjivo, opće uvjete, uvjete i očekivani raspored ponude, pojedinosti o uvrštenju za trgovanje, plan distribucije, iznos i postotak trenutnog razvodnjavanja koje proizlazi iz ponude te procjenu ukupnih troškova izdanja i/ili ponude, uključujući procijenjene troškove koje izdavatelj ili ponuditelj naplaćuje ulagatelju.
- (b) u pododjeljku pod naslovom „Zašto je izdavatelj sastavio ovaj prospekt?“ kratak narativni opis razloga za ponudu ili uvrštenje za trgovanje te upotrebu i procijenjeni neto iznos sredstava.

9. U svakom od odjeljaka opisanih u stavcima 6., 7. i 8. izdavatelj može dodati podnaslove ako to smatra potrebnim.

10. Sažetak ne smije sadržavati međusobna upućivanja na druge dijelove prospekta ili uključivati informacije upućivanjem.

11. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila sadržaj i oblik predstavljanja povijesnih ključnih financijskih informacija iz stavka 6. točke (b), uzimajući u obzir različite vrste vrijednosnih papira i izdavatelja **te osiguravajući da dobivene informacije budu kratke, sažete i razumljive**.

ESMA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 8.

Osnovni prospekt

1. Za nevlasničke vrijednosne papire prospekt se može, prema izboru izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu, sastojati od osnovnog prospekta koji sadržava sve relevantne informacije koje se odnose na izdavatelja i vrijednosne papire ponuđene javnosti ili one koji će biti uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (SL L 352, 9.12.2014., str. 1.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

2. Osnovni prospekt sadržava sljedeće informacije:
 - (a) popis informacija koje će se uključiti u konačne uvjete ponude;
 - (b) predložak pod naslovom „obrazac konačnih uvjeta” koji je potrebno ispuniti za svako pojedino izdanje;
 - (c) adresu web-mjesta na kojem će se objaviti konačni uvjeti.
3. Konačni uvjeti predstavljaju se u obliku zasebnog dokumenta ili se uključuju u osnovni prospekt ili njegovu dopunu. Konačni uvjeti izrađuju se u razumljivom obliku u kojem ih je moguće jednostavno analizirati.

Konačni uvjeti sadržavaju samo informacije koje se odnose na obavijest o vrijednosnim papirima i ne upotrebljavaju se kao dopuna osnovnom prospektu. U tim se slučajevima primjenjuje članak 17. stavak 1. točka (a).

4. Ako konačni uvjeti nisu uključeni u osnovni prospekt ili dopunu, izdavatelj ih stavlja na raspolaganje javnosti u skladu s člankom 20. te ih dostavlja nadležnom tijelu matične države članice u najkraćem mogućem roku prije početka ponude javnosti ili uvrštenja za trgovanje.

U konačne uvjete umeće se jasna i istaknuta izjava u kojoj se navodi sljedeće:

- (a) konačni uvjeti izrađeni su za potrebe ove Uredbe i moraju se tumačiti zajedno s osnovnim prospektom i njegovim dopunama kako bi se dobile sve relevantne informacije;
 - (b) gdje su osnovni prospekt i njegove dopune objavljeni u skladu s člankom 20.;
 - (c) sažetak pojedinog izdanja priložen je konačnim uvjetima.
5. Osnovni sažetak može se sastaviti kao jedinstveni dokument ili kao zasebni dokumenti.

Ako je izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu prethodno dostavila registracijski dokument za određenu vrstu nevlasničkog vrijednosnog papira ili univerzalni registracijski dokument, kako je definiran u članku 9., te je kasnije odlučila sastaviti osnovni prospekt, osnovni prospekt sadržava sljedeće:

- (a) informacije sadržane u registracijskom dokumentu ili univerzalnom registracijskom dokumentu;
- (b) informacije koje bi inače bile sadržane u relevantnoj obavijesti o vrijednosnim papirima ne uključujući konačne uvjete, ako konačni uvjeti nisu uključeni u osnovni prospekt.

6. Posebne informacije o svim različitim vrijednosnim papirima uključenima u osnovni projekt jasno se odvajaju.

7. Sažetak se sastavlja samo ako su konačni uvjeti **uvršteni u osnovni prospekt u skladu sa stavkom 3.** ili dostavljeni te je takav sažetak specifičan za pojedino izdanje.

8. Na sažetak pojedinog izdanja primjenjuju se jednaki zahtjevi kao na konačne uvjete, kako je utvrđeno u ovom članku, te im se on prilaže.

Sažetak pojedinog izdanja u skladu je s člankom 7. i sadrži ključne informacije iz osnovnog prospekta i konačnih uvjeta. Njime je obuhvaćeno sljedeće:

- (a) informacije iz osnovnog prospekta koje su relevantne samo za pojedino izdanje, uključujući **neophodne** informacije o izdavatelju;
- (b) opcije sadržane u osnovnom prospektu koje su relevantne samo za pojedino izdanje, kako je određeno u konačnim uvjetima;

Četvrtak 15. rujna 2016.

(c) relevantne informacije dane u konačnim uvjetima koje prethodno nisu bile navedene u osnovnom prospektu.

Ako se konačni uvjeti odnose na nekoliko vrijednosnih papira koji se razlikuju samo u nekim vrlo ograničenim pojedinostima, kao što je cijena izdanja ili datum dospijea, jedinstveni sažetak pojedinog izdanja može se priložiti svim tim vrijednosnim papirima, pod uvjetom da su informacije koje se odnose na različite vrijednosne papire jasno odvojene.

9. Informacije sadržane u osnovnom prospektu dopunjuju se, prema potrebi, u skladu s člankom 22. ažuriranim informacijama o izdavatelju i o vrijednosnim papirima koji će biti ponuđeni javnosti ili uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu.

10. Javna ponuda može se nastaviti nakon isteka osnovnog prospekta u okviru kojeg je započela, pod uvjetom da je sljedeći osnovni prospekt odobren najkasnije posljednjeg dana valjanosti prethodnog osnovnog prospekta. Na prvoj stranici konačnih uvjeta te ponude nalazi se istaknuto upozorenje u kojem se navodi posljednji dan valjanosti prethodnog osnovnog prospekta i mjesto na kojem će se objaviti sljedeći osnovni prospekt. U sljedećem osnovnom prospektu mora se uključiti oblik konačnih uvjeta iz izvornog osnovnog prospekta ili upućivati na njega i na konačne uvjete koji su relevantni za nastavak ponude.

Pravo na povlačenje dodijeljeno na temelju članka 22. stavka 2. primjenjuje se i na ulagatelje koji su se obvezali kupiti ili upisati vrijednosne papire tijekom razdoblja valjanosti prethodnog osnovnog prospekta, osim ako su im vrijednosni papiri već isporučeni.

Članak 9.

Univerzalni registracijski dokument

1. Svaki izdavatelj koji ima sjedište u državi članici i čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili multilateralnoj trgovinskoj platformi može svake poslovne godine sastaviti registracijski dokument u obliku univerzalnog registracijskog dokumenta u kojem su opisani organizacija poslovanje, financijski položaj, zarada i perspektiva, upravljanje i struktura dioničara društva.

2. **Svaki** izdavatelj koji odluči svake poslovne godine sastaviti univerzalni registracijski dokument dostavlja ga na odobrenje nadležnom tijelu svoje matične države članice u skladu s postupkom utvrđenim u članku 19. stavcima 2., 4. i 5.

Nakon što je nadležno tijelo svake poslovne godine tijekom **dvije** uzastopne godine izdavatelju odobrilo univerzalni registracijski dokument, sljedeći univerzalni registracijski dokumenti **ili izmjene tih univerzalnih registracijskih dokumenata** mogu se dostaviti nadležnom tijelu bez prethodnog odobrenja, **osim ako se te izmjene ne odnose na propuste, ili značajne pogreške ili netočne informacije, što bi javnost moglo dovesti u zabludu u pogledu činjenica i okolnosti koje su ključne za utemeljenu procjenu izdavatelja.**

Ako nakon toga izdavatelj ne dostavi univerzalni registracijski dokument za jednu poslovnu godinu, gubi se povlastica u smislu dostavljanja bez odobrenja te se svi naknadni univerzalni registracijski dokumenti podnose nadležnom tijelu na odobrenje dok se ponovno ne ispuni uvjet iz drugog podstavka.

3. Izdavateljima kojima je prije datuma primjene ove Uredbe nadležno tijelo najmanje tri uzastopne godine odobrilo registracijski dokument, sastavljen u skladu s Prilogom I. ili XI. Uredbi (EZ) br. 809/2004 ⁽¹⁾, i koji su nakon toga, u skladu s člankom 12. stavkom 3. Direktive 2003/71/EZ, dostavili ili dobili odobrenje za takav registracijski dokument svake godine dopušta se dostavljanje univerzalnog registracijskog dokumenta bez prethodnog odobrenja u skladu sa stavkom 2. drugog podstavka od datuma primjene ove Uredbe.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 809/2004 od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu informacija koje sadrže prospekti te o njihovom obliku, upućivanju na informacije i objavljivanju takvih prospekata i distribuciji oglasa (SL L 149, 30.4.2004., str. 1.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

4. Jednom kad se odobri ili dostavi bez odobrenja, univerzalni registracijski dokument te njegove izmjene iz stavaka 7. i 9. stavlja se na raspolaganje javnosti bez nepotrebne odgode i u skladu s postupcima iz članka 20.
5. Univerzalni registracijski dokument mora biti u skladu sa zahtjevima u pogledu jezika utvrđenima u članku 25.
6. U univerzalnom registracijskom dokumentu može se upućivati na informacije u skladu s uvjetima iz članka 18.
7. Nakon dostavljanja ili odobrenja univerzalnog registracijskog dokumenta izdavatelj može u svakom trenutku ažurirati informacije koje su u njemu sadržane tako što nadležnom tijelu dostavlja izmjene svojeg univerzalnog registracijskog dokumenta.
8. Nadležno tijelo može u svakom trenutku preispitati sadržaj svakog univerzalnog registracijskog dokumenta koji je dostavljen bez prethodnog odobrenja te sadržaj njegovih izmjena.

Preispitivanje koje obavlja nadzorno tijelo sastoji se od provjere potpunosti, dosljednosti i sveobuhvatnosti informacija navedenih u univerzalnom registracijskom dokumentu i njegovim izmjenama.

9. Ako nadležno tijelo tijekom preispitivanja utvrdi da se univerzalnim registracijskim dokumentom ne ispunjuju standardi u pogledu potpunosti, sveobuhvatnosti i dosljednosti i/ili da su potrebne izmjene ili dodatne informacije, ono o tome obavješćuje izdavatelja.

Zahtjev za izmjenu ili dodatne informacije koje nadležno tijelo upućuje izdavatelju izdavatelj treba uzeti u obzir samo u sljedećem univerzalnom registracijskom dokumentu koji se dostavlja za sljedeću poslovnu godinu, osim ako izdavatelj želi upotrijebiti univerzalni registracijski dokument kao sastavni dio prospekta koji se podnosi na odobrenje. U tom slučaju izdavatelj dostavlja izmjenu univerzalnog registracijskog dokumenta najkasnije po podnošenju zahtjeva iz članka 19. stavka 5.

Odstupajući od drugog podstavka, ako nadležno tijelo obavijesti izdavatelja da se njegov zahtjev za izmjenu odnosi na propust ili značajnu pogrešku ili netočnu informaciju, što bi javnost moglo dovesti u zabludu u pogledu činjenica i okolnosti koje su bitne za utemeljenu procjenu izdavatelja, izdavatelj dostavlja izmjenu univerzalnog registracijskog dokumenta bez nepotrebne odgode.

10. Odredbe stavaka 7. i 9. primjenjuju se samo ako se univerzalni registracijski dokument ne upotrebljava kao sastavni dio prospekta. Kad god se univerzalni registracijski dokument upotrebljava kao sastavni dio prospekta, samo se propisi iz članka 22. za dopunu prospekta primjenjuju u razdoblju od odobrenja prospekta do konačnog zaključenja ponude javnosti ili, ovisno o slučaju, do početka trgovanja na uređenom tržištu, ovisno o tome što nastupi kasnije.

11. Izdavatelj koji ispunjuje uvjete opisane u prvom i drugom podstavku stavka 2. ili u stavku 3. ima status čestog izdavatelja te ostvaruje koristi od bržeg postupka odobrenja opisanog u članku 19. stavku 5., pod sljedećim uvjetima:

- (a) nakon dostavljanja ili podnošenja za odobrenje svakog univerzalnog registracijskog dokumenta izdavatelj nadležnom tijelu dostavlja pisanu potvrdu da su sve propisane informacije koje je potrebno objaviti u skladu s Direktivom 2004/109/EZ, ako je primjenjivo, i Uredbom (EU) br. 596/2014 dostavljene i objavljene u skladu sa zahtjevima utvrđenima u tim aktima; i
- (b) ako nadležno tijelo obavlja preispitivanje iz stavka 8., izdavatelj mijenja svoj univerzalni registracijski dokument u skladu s postupcima iz stavka 9.

Ako izdavatelj nije ispunio neki od prethodnih uvjeta, gubi se status čestog izdavatelja.

Četvrtak 15. rujna 2016.

12. Ako je univerzalni registracijski dokument koji je dostavljen nadležnom tijelu ili ga je ono odobrilo objavljen najkasnije četiri mjeseca nakon isteka poslovne godine te sadržava informacije koje je potrebno objaviti u godišnjem financijskom izvještaju iz članka 4. Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, smatra se da je izdavatelj ispunio svoju obvezu objave godišnjeg financijskog izvještaja iz tog članka.

Ako je univerzalni registracijski dokument ili njegova izmjena dostavljen nadležnom tijelu ili ga je ono odobrilo te je objavljen najkasnije tri mjeseca nakon isteka prvih šest mjeseci poslovne godine te sadržava informacije koje je potrebno objaviti u polugodišnjem financijskom izvještaju iz članka 5. Direktive 2004/109/EZ, smatra se da je izdavatelj ispunio svoju obvezu objave polugodišnjeg financijskog izvještaja iz tog članka.

U slučajevima opisanim u prvom ili drugom podstavku izdavatelj je dužan:

- (a) uključiti u univerzalni registracijski dokument popis međusobnog upućivanja na informacije u kojem je utvrđeno gdje se u univerzalnom registracijskom dokumentu nalazi svaka stavka potrebna u godišnjim i polugodišnjim financijskim izvještajima;
- (b) dostaviti univerzalni registracijski dokument u skladu s člankom 19. stavkom 1. Direktive 2004/109/EZ te ga staviti na raspolaganje službeno imenovanom mehanizmu iz članka 21. stavka 2. Direktive 2004/109/EZ;
- (c) uključiti u univerzalni registracijski dokument izjavu o odgovornosti u skladu s uvjetima koji se zahtijevaju u članku 4. stavku 2. točki (c) i članku 5. stavku 2. točki (c) Direktive 2004/109/EZ.

13. Stavak 12. primjenjuje se samo ako je matična država članica izdavatelja za potrebe ove Uredbe isto tako i matična država članica za potrebe Direktive 2004/109/EZ te ako jezik univerzalnog registracijskog dokumenta ispunjuje uvjete iz članka 20. Direktive 2004/109/EZ.

14. ESMA **priprema nacrt regulatornih tehničkih standarda** kojima se određuju postupak provjere, odobrenja, dostavljanja i preispitivanja univerzalnog registracijskog dokumenta te uvjeti za njegovu izmjenu i uvjeti u kojima se status čestog izdavatelja može izgubiti.

ESMA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 10.**Prospekti koji se sastoje od zasebnih dokumenata**

1. Izdavatelj kojemu je nadležno tijelo već odobrilo registracijski dokument dužan je sastaviti samo obavijest o vrijednosnim papirima i sažetak kad su vrijednosni papiri ponuđeni javnosti ili uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu. U tom slučaju obavijest o vrijednosnim papirima i sažetak podliježu zasebnom odobrenju.

Ako se nakon odobrenja registracijskog dokumenta pojavio važan novi čimbenik, značajna pogreška ili netočnost koja se odnosi na informacije uključene u registracijski dokument i koja može utjecati na procjenu vrijednosnih papira, dopuna registracijskog dokumenta podnosi se na odobrenje istovremeno kad i obavijest o vrijednosnim papirima i sažetak. Pravo na povlačenje prihvata u skladu s člankom 22. stavkom 2. ne primjenjuje se u tom slučaju.

Registracijski dokument i njegova dopuna, ako je primjenjivo, kojima su priloženi obavijest o vrijednosnim papirima i sažetak čine prospekt nakon što ga je odobrilo nadležno tijelo.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

2. Izdavatelj kojemu je nadležno tijelo već odobrilo univerzalni registracijski dokument **ili koji je dostavio univerzalni registracijski dokument bez odobrenja u skladu s drugim podstavkom članka 9. stavka 2.** dužan je sastaviti samo obavijest o vrijednosnim papirima i sažetak kad su vrijednosni papiri ponuđeni javnosti ili uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu. U tom slučaju obavijest o vrijednosnim papirima, sažetak i sve izmjene univerzalnog registracijskog dokumenta dostavljene nakon odobrenja **ili dostavljanja** univerzalnog registracijskog dokumenta, **osim izmjena univerzalnog registracijskog dokumenta čestog izdavatelja u skladu s člankom 19. stavkom 5.,** podliježu zasebnom odobrenju.

Ako je izdavatelj dostavio univerzalni registracijski dokument bez odobrenja, cijela dokumentacija, uključujući izmjene univerzalnog registracijskog dokumenta, podliježe odobrenju, neovisno o činjenici da su ti dokumenti i dalje zasebni.

Univerzalni registracijski dokument, izmijenjen u skladu s člankom 9. stavkom 7. ili 9., kojem su priloženi obavijest o vrijednosnim papirima i sažetak čini prospekt nakon što ga je odobrilo nadležno tijelo.

Članak 11.

Odgovornost povezana s prospektom

1. Države članice osiguravaju da se odgovornost za informacije dane u prospektu povezuje s izdavateljem ili njegovim upravnim, rukovodećim ili nadzornim tijelima, ponuditeljem, osobom koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu ili jamcem. Odgovorne osobe moraju biti jasno navedene u prospektu zajedno s njihovim imenima i funkcijama ili, u slučaju pravnih osoba, njihovim nazivima i sjedištima kao i njihovim izjavama da su, prema njihovim saznanjima, informacije sadržane u prospektu u skladu s činjenicama i da iz prospekta nisu izostavljene informacije koje bi mogle utjecati na njegovo značenje.

2. Države članice osiguravaju da se njihovi zakoni i drugi propisi o građanskopravnoj odgovornosti primjenjuju na one osobe koje su odgovorne za informacije dane u prospektu.

Međutim, države članice osiguravaju da se nikakva građanskopravna odgovornost ne povezuje s bilo kojom osobom isključivo na temelju sažetka, uključujući svaki njegov prijevod, osim ako dovodi u zabludu, ako je netočan ili nedosljedan kad ga se čita zajedno s drugim dijelovima prospekta ili ne pruža, kad ga se čita zajedno s drugim dijelovima prospekta, ključne informacije kako bi se ulagateljima pomoglo pri razmatranju ulaganja u takve vrijednosne papire. Sažetak mora sadržavati jasno upozorenje u tom smislu.

3. Odgovornost za informacije dane u univerzalnom registracijskom dokumentu povezuje se s osobama iz stavka 1. samo u slučajevima u kojima se univerzalni registracijski dokument upotrebljava kao sastavni dio odobrenog prospekta. Ne dovodeći u pitanje članke 4. i 5. Direktive 2004/109/EZ, to se primjenjuje ako su informacije u skladu s tim člancima uključene u univerzalni registracijski dokument.

Članak 12.

Valjanost prospekta, osnovnog prospekta i registracijskog dokumenta

1. Prospekt ili osnovni prospekt, u obliku jedinstvenog dokumenta ili zasebnih dokumenata, valjan je 12 mjeseci nakon njegova odobrenja u svrhu ponude javnosti ili uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu, pod uvjetom da je dopunjen svakom dopunom koja se zahtijeva na temelju članka 22.

Ako se prospekt ili osnovni prospekt sastoji od zasebnih dokumenata, njegova valjanost počinje nakon odobrenja obavijesti o vrijednosnim papirima.

2. Registracijski dokument, uključujući univerzalni registracijski dokument iz članka 9., koji je prethodno dostavljen ili odobren, valjan je u svrhu upotrebe kao sastavni dio prospekta 12 mjeseci nakon njegova dostavljanja ili odobrenja.

Istek valjanosti tog registracijskog dokumenta ne utječe na valjanost prospekta čiji je on sastavni dio.

Četvrtak 15. rujna 2016.

POGLAVLJE III. SADRŽAJ I OBLIK PROSPEKTA

Članak 13.

Minimalne informacije i oblik

1. U skladu s člankom 42. Komisija donosi delegirane akte u pogledu oblika prospekta, osnovnog prospekta i konačnih uvjeta te popisa u kojima se definiraju posebne informacije koje moraju biti uključene u prospekt, izbjegavajući pritom dupliciranje informacija kad je prospekt sastavljen od zasebnih dokumenata.

Pri *sastavljanju* različitih popisa prospekta posebno se uzima u obzir sljedeće:

- (a) različite vrste informacija koje su potrebne ulagateljima, a koje se odnose na vlasničke vrijednosne papire u usporedbi s nevlasničkim vrijednosnim papirima; dosljedan pristup primjenjuje se u pogledu informacija koje se zahtijevaju u prospektu za vrijednosne papire koji imaju sličnu ekonomsku logiku, posebno izvedene vrijednosne papire;
- (b) različite vrste i karakteristike ponuda i uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu nevlasničkih vrijednosnih papira;
- (c) upotrijebljeni oblik i informacije koje se zahtijevaju u osnovnom prospektu koje se odnose na nevlasničke vrijednosne papire, uključujući varante u bilo kojem obliku;
- (d) ako je primjenjivo, pravna priroda izdavatelja;
- (e) ako je primjenjivo, specifična priroda djelatnosti izdavatelja.

Konkretno, Komisija sastavlja dva zasebna i sadržajno različita popisa prospekta kojima se određuju obveze u pogledu informacija primjenjive na nevlasničke vrijednosne papire, prilagođene različitim kategorijama ulagatelja kojima je ponuda upućena – kvalificiranim ili nekvalificiranim ulagateljima, vodeći računa o tome da su tim ulagateljima potrebne različite informacije.

2. U skladu s člankom 42. Komisija donosi delegirane akte kojima se utvrđuju popis u kojemu se definiraju minimalne informacije sadržane u univerzalnom registracijskom dokumentu te poseban popis za univerzalni registracijski dokument kreditnih institucija.

Tim se popisom osigurava da su u univerzalnom registracijskom dokumentu sadržane sve potrebne informacije o izdavatelju tako da se isti univerzalni registracijski dokument može jednako upotrijebiti za naknadnu ponudu javnosti ili uvrštenje vlasničkih vrijednosnih papira, dužničkih vrijednosnih papira ili izvedenica. U pogledu financijskih informacija, pregleda poslovanja i financijskog pregleda te perspektiva i korporativnog upravljanja te se informacije u najvećoj mogućoj mjeri usklađuju s informacijama koje je potrebno objaviti u godišnjim i polugodišnjim financijskim izvještajima iz članaka 4. i 5. Direktive 2004/109/EZ, uključujući izvješće posloводства i izvješće o korporativnom upravljanju.

3. Delegirani akti navedeni u stavcima 1. i 2. temelje se na standardima u području financijskih i nefinancijskih informacija koje su utvrdile međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire, a posebno IOSCO, te na prilogima I., II. III. ovoj Uredbi. Ti se delegirani akti donose do [6 mjeseci prije dana početka primjene ove Uredbe].

Članak 14.

Pojednostavnjene obveze objavljivanja za sekundarna izdanja

1. Sljedeće osobe mogu odlučiti sastaviti **pojednostavnjeni** prospekt u skladu s **pojednostavnjenim** obvezama objavljivanja za sekundarna izdanja u slučaju ponude vrijednosnih papira javnosti ili uvrštenja vrijednosnih papira za trgovanje na uređenom tržištu:

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (a) izdavatelji čiji su vrijednosni papiri **najmanje 18 mjeseci** uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili rastućem tržištu MSP-ova **ili na multilateralnoj trgovinskoj platformi koja se ne ubraja u rastuća tržišta MSP-ova, sa zahtjevima za objavljivanje koji odgovaraju barem onima propisanim za rastuća tržišta MSP-ova kako je navedeno u članku 33. stavku 3. točkama (d), (e), (f) i (g) Direktive o tržištu financijskih instrumenata (MiFID)**, i koji izdaju više vrijednosnih papira istog roda;
- (b) izdavatelji čiji su vlasnički vrijednosni papiri **najmanje 18 mjeseci** uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili rastućem tržištu MSP-ova **ili multilateralnoj trgovinskoj platformi koja se ne ubraja u rastuća tržišta MSP-ova, sa zahtjevima za objavljivanje koji odgovaraju barem onima propisanim za rastuća tržišta MSP-ova kako je navedeno u članku 33. stavku 3. točkama (d), (e), (f) i (g) Direktive o tržištu financijskih instrumenata**, i koji izdaju nevladinske vrijednosne papire.
- (c) ponuditelji roda vrijednosnih papira koji su **najmanje 18 mjeseci** uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu ili rastućem tržištu MSP-ova **ili multilateralnoj trgovinskoj platformi koja se ne ubraja u rastuća tržišta MSP-ova, sa zahtjevima za objavljivanje koji odgovaraju barem onima propisanim za rastuća tržišta MSP-ova kako je navedeno u članku 33. stavku 3. točkama (d), (e), (f) i (g) Direktive o tržištu financijskih instrumenata**.

Pojednostavnjeni prospekt predviđen u prvom podstavku sadržava sažetak u skladu s člankom 7., posebni registracijski dokument koji mogu upotrebljavati osobe navedene u točkama (a), (b) i (c) te posebnu obavijest o vrijednosnim papirima koju mogu upotrebljavati osobe navedene u točkama (a) i (c).

Za potrebe točaka (a), (b) i (c) prvog podstavka ESMA objavljuje i redovito ažurira popis multilateralnih trgovinskih platformi koje se ne ubrajaju u rastuća tržišta MSP-ova, sa zahtjevima za objavljivanje koji odgovaraju barem onima propisanim za rastuća tržišta MSP-ova kako je navedeno u članku 33. stavku 3. točkama (d), (e), (f) i (g) Direktive o tržištu financijskih instrumenata.

2. U skladu s načelima utvrđenima u članku 6. stavku 1. i ne dovodeći u pitanje članak 17. stavak 2., **pojednostavnjeni prospekt iz stavka 1.** sadržava sažete relevantne informacije **koje bi ulagatelj razumno zatražio prilikom sekundarnog izdanja radi toga da donese utemeljenu procjenu:**

- (a) perspektiva izdavatelja i svih jamaca, na temelju **financijskih informacija** koje su uključene ili na koje se upućuje u prospektu, a kojima je obuhvaćena samo posljednja financijska godina;
- (b) prava povezanih s vrijednosnim papirima;
- (c) razloga za izdanje i njegova učinka na izdavatelja, **a posebno izjave o obrtnom kapitalu, podataka o kapitalizaciji i zaduženosti, učinka na cjelokupnu strukturu kapitala i jezgrovita sažetka relevantnih informacija objavljenih od posljednjeg izdanja u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014.**

Sažetak obuhvaća samo relevantne informacije koje se zahtijevaju prema pojednostavnjenim obvezama objavljivanja za sekundarna izdanja.

Informacije sadržane u **pojednostavnjenom** prospektu **koji se navodi u stavku 1.** moraju biti **sastavljene i** predstavljene u razumljivom i sažetom obliku u kojem ih je moguće jednostavno analizirati te na temelju njih ulagatelji moraju moći donijeti utemeljenu odluku o ulaganju.

3. U skladu s člankom 42. Komisija donosi delegirane akte kojima se određuju sažete informacije **iz stavka 2.,** koje je potrebno uključiti u popise primjenjive u skladu s **pojednostavnjenim obvezama objavljivanja iz stavka 1.**

Pri određivanju sažetih informacija koje je potrebno unijeti u popise koji se primjenjuju u skladu s pojednostavnjenim obvezama objavljivanja Komisija uzima u obzir potrebu da se olakša pristup tržištima kapitala, važnost snižavanja troška kapitala i poboljšanja pristupa kapitalu te informacije koje izdavatelj već mora objaviti u skladu s Direktivom 2004/109/EZ, ako je primjenjivo, i Uredbom (EU) br. 596/2014. Kako bi se izbjegla nepotrebna opterećenja za izdavatelje, Komisija prilagođava zahtjeve tako da budu usredotočeni na informacije koje su značajne i relevantne za sekundarna izdanja te da budu proporcionalni.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Ti se delegirani akti donose do [6 mjeseci prije dana početka primjene ove Uredbe].

Članak 15.

Prospekt EU-a za rast

1. Sljedeći subjekti mogu sastaviti **prospekt EU-a za rast** u skladu s **razmjernim** obvezama objavljivanja **utvrđenima u ovom članku** u slučaju ponude vrijednosnih papira javnosti, **osim ako će vrijednosni papiri biti** uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu:

- (a) mala i srednja poduzeća;
- (b) drugi izdavatelji osim malih i srednjih poduzeća ako se ponuda javnosti odnosi na vrijednosne papire koji će biti uvršteni za trgovanje na rastućem tržištu MSP-ova;
- (c) drugi izdavatelji osim onih navedenih u točkama (a) i (b) ako ukupna vrijednost ponude vrijednosnih papira javnosti u Uniji u razdoblju od 12 mjeseci nije veća od 20 000 000 EUR.

Prospekt EU-a za rast odobren u skladu s ovim člankom vrijedi za sve ponude vrijednosnih papira javnosti u svakoj državi članici domaćinu u skladu s uvjetima iz članaka 23., 24. i 25.

Prospekt EU-a za rast u skladu s razmjernim obvezama objavljivanja iz prvog podstavka standardiziran je dokument, koji izdavatelj može jednostavno ispuniti.

1.a Prospekt EU-a za rast obuhvaća sljedeća tri osnovna elementa:

- (a) ključne informacije o izdavatelju, kao što su:
 - i. ime izdavatelja i osoba odgovornih za prospekt,
 - ii. pregled poslovanja, trenutačne aktivnosti trgovanja i perspektive izdavatelja,
 - iii. čimbenici rizika povezani s izdavateljem,
 - iv. financijske informacije, na koje se u tekstu može upućivati;
- (b) ključne informacije o vrijednosnim papirima, kao što su:
 - i. broj i priroda vrijednosnih papira koji su predmet ponude,
 - ii. odredbe i uvjeti vrijednosnih papira i opis svih prava koja proizlaze iz vrijednosnih papira,
 - iii. čimbenici rizika povezani s vrijednosnim papirima;
- (c) ključne informacije o ponudi, kao što su:
 - i. odredbe i uvjeti ponude, uključujući cijenu izdanja,
 - ii. razlozi za ponudu i namjeravana uporaba neto prihoda.

3. U skladu s člankom 42. Komisija donosi delegirane akte kojima se određuje sažeti **sadržaj i oblik svojstven standardiziranom prospektu EU-a za rast iz stavaka 1. i 1.a**. U tim se aktima iznose informacije koje se zahtijevaju u popisima prospekta, napisane jednostavnim jezikom, a pritom se prema potrebi povezuju upućivanjem.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Pri određivanju konkretnog sažetog sadržaja i oblika standardiziranog prospekta EU-a za rast Komisija prilagođava zahtjeve u pogledu informacija tako da budu usredotočeni na:

- (a) informacije koje su značajne i relevantne za ulaganje u vrijednosne papire izdane ulagateljima;
- (b) potrebu da se zajamči razmjernost između veličine poduzeća i njegovih potreba za financijskim sredstvima i
- (c) troškove izrade prospekta.

Komisija pri tome vodi računa o sljedećem:

- potrebi da prospekt EU-a za rast bude uistinu znatno jednostavniji od cjelovitog prospekta u pogledu administrativnog opterećenja i troškova za izdavatelje;
- potrebi za olakšanjem pristupa tržištima kapitala za MSP-ove, pri čemu se treba pobrinuti da ulagatelji imaju povjerenja u sigurnost ulaganja u takva poduzeća;
- potrebi da se što je više moguće smanje troškovi i opterećenje za MSP-ove;
- potrebi da se iznesu određene vrste informacija koje su osobito važne za MSP-ove;
- veličini izdavatelja i o tome koliko vremena već posluje;
- različitim vrstama i karakteristikama ponuda;
- različitim vrstama informacija za različite vrste vrijednosnih papira koje su potrebne ulagateljima.

Ti se delegirani akti donose do [6 mjeseci prije dana početka primjene ove Uredbe].

■

Članak 16.

Čimbenici rizika

1. Čimbenici rizika koji se navode u prospektu moraju se ograničiti na rizike koji su specifični za izdavatelja i/ili vrijednosne papire te koji su bitni za donošenje utemeljene odluke o ulaganju, što se potvrđuje u sadržaju registracijskog dokumenta i obavijesti o vrijednosnim papirima. ■

1.a Čimbenici rizika obuhvaćaju i one koji proizlaze iz mjere podređenosti vrijednosnog papira i učinka na očekivan iznos ili datum plaćanja imateljima vrijednosnih papira u slučaju stečaja ili drugog sličnog postupka, uključujući, ovisno o slučaju, insolventnost kreditne institucije ili njezinu sanaciju ili restrukturiranje u skladu s Direktivom 2014/59/EU (Direktiva o oporavku i sanaciji banaka).

2. ESMA izrađuje smjernice za procjenu ■ specifičnosti i značajnosti čimbenika rizika te raspodjelu čimbenika rizika ■. Osim toga, ESMA izrađuje smjernice koje pomažu nadležnim tijelima u preispitivanju čimbenika rizika na način koji potiče izdavatelje na iznošenje propisnih i relevantnih čimbenika rizika.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Članak 17.

Izostavljanje informacija

1. Ako se u prospekt ne može uključiti konačna ponudbena cijena i/ili iznos vrijednosnih papira koji će se ponuditi javnosti:

- (a) kriteriji i/ili uvjeti u skladu s kojima će se utvrditi navedeni elementi ili, u slučaju cijene, najveća moguća cijena objavljuju se u prospektu, ili
- (b) prihvat kupnje ili upisa vrijednosnih papira može biti povučen u roku koji nije kraći od dva radna dana nakon što je dostavljena konačna ponudbena cijena i/ili iznos vrijednosnih papira koji će se ponuditi javnosti.

Konačna ponudbena cijena i iznos vrijednosnih papira dostavljaju se nadležnim tijelima matične države članice i objavljuju u skladu s člankom 20. stavkom 2.

2. Nadležno tijelo matične države članice može dopustiti izostavljanje iz prospekta određenih informacija koje trebaju biti izvršene u prospekt ako smatra da je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) objava takvih informacija bila bi suprotna javnom interesu;
- (b) objava takvih informacija ozbiljno bi štetila izdavatelju, pod uvjetom da ne postoji vjerojatnost da bi izostavljanje takvih informacija dovelo javnost u zabludu u pogledu činjenica i okolnosti bitnih za utemeljenu procjenu izdavatelja, ponuditelja ili jamca, ako postoji, i prava koja proizlaze iz vrijednosnih papira na koje se prospekt odnosi;
- (c) takve su informacije od manje važnosti za specifičnu ponudu ili izvršenje za trgovanje na uređenom tržištu i ne bi utjecale na procjenu financijskog položaja i perspektiva izdavatelja, ponuditelja ili jamca.

Nadležno tijelo ESMA-i dostavlja godišnje izvješće o informacijama čije je izostavljanje odobreno.

3. Ne dovodeći u pitanje odgovarajuće informacije koje se pružaju ulagateljima, ako iznimno određene informacije koje se moraju uključiti u prospekt nisu primjerene izdavateljevu području poslovanja ili pravnom obliku izdavatelja ili vrijednosnim papirima na koje se prospekt odnosi, prospekt sadržava informacije ekvivalentne informacijama koje se zahtijevaju, osim ako takve informacije ne postoje.

4. Ako za vrijednosne papire jamči država članica, pri sastavljanju prospekta u skladu s člankom 4. izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži izvršenje za trgovanje na uređenom tržištu ima pravo izostaviti informacije koje se odnose na tu državu članicu.

5. **ESMA može izraditi nacrt smjernica** kojima se određuju slučajevi u kojima se informacije mogu izostaviti u skladu sa stavkom 2., uzimajući u obzir izvješća nadležnih tijela ESMA-i navedena u stavku 2.

Članak 18.

Uključivanje upućivanjem

1. Na informacije se u prospektu **ili osnovnome prospektu** može upućivati ako su prethodno ili istovremeno objavljene elektroničkim putem, sastavljene na jeziku koji se zahtijeva u članku 25. i **podnesene u kontekstu zahtjeva za objavljivanje utvrđenih pravom Unije ili u skladu s pravilima mjesta trgovanja ili rastućeg tržišta MSP-ova:**

- (a) dokumenti koje je odobrilo nadležno tijelo , ili su dostavljeni tom tijelu, u skladu s ovom Uredbom;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (b) dokumenti iz članka 1. stavka 3. točaka (f) i (g) te članka 1. stavka 4. točaka (d) i (e);
- (c) propisane informacije kako su definirane u članku 2. stavku 1. točki (l);
- (d) godišnje financijske informacije i financijske informacije za razdoblja tijekom godine;
- (e) revizijska izvješća i financijski izvještaji;
- (f) izvješća posloводства kako su definirana u članku 19. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (g) izvješća o korporativnom upravljanju kako su definirana u članku 20. Direktive 2013/34/EU;
- (h) [izvješća o primitcima kako su definirana u članku [X.] [revidirane Direktive o pravima dioničara ⁽²⁾];
- (ha) godišnja izvješća ili bilo koje informacije koje se priopćuju u skladu s člancima 22. i 23. Direktive 2011/61/EU;**
- (i) osnivački akt i statut.

Te su informacije najnovije informacije dostupne izdavatelju.

Ako se upućivanjem uključuju samo određeni dijelovi dokumenta, u prospekt se uvrštava izjava da dijelovi koji nisu uključeni nisu relevantni za ulagatelja ili su obuhvaćeni u drugim dijelovima prospekta.

2. Pri uključivanju informacija upućivanjem, izdavatelji, ponuditelji ili osobe koje traže uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu osiguravaju dostupnost informacija. Točnije, u prospektu se navodi popis unakrsnih upućivanja kako bi se ulagateljima omogućilo da jednostavno pronađu određene informacije, te hiperveze na sve dokumente u kojima su sadržane informacije na koje se upućuje.

3. Ako je moguće, zajedno s prvim nacrtom prospekta koji se podnosi nadležnom tijelu, a u svakom slučaju tijekom postupka preispitivanja prospekta, izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu u elektroničkom obliku koji se može pretraživati dostavlja sve informacije na koje se u prospektu upućuje, osim ako je te informacije već odobrilo nadležno tijelo ili su dostavljene nadležnom tijelu koje odobrava prospekt.

4. ESMA može izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda radi ažuriranja popisa **dokumenata navedenih** u stavku 1. uključivanjem dodatnih vrsta dokumenata koje je u skladu s pravom Unije potrebno dostaviti javnom tijelu ili koje ono treba odobriti.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

POGLAVLJE IV.

POSTUPCI ODOBRENJA I OBJAVE PROSPEKTA

Članak 19.

Provjera i odobrenje prospekta

1. Nijedan prospekt ne smije biti objavljen dok njega *ili sve njegove sastavne dijelove* ne odobri *odgovarajuće* nadležno tijelo matične države članice.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

⁽²⁾ [SL C, , str.].

Četvrtak 15. rujna 2016.

2. Nadležno tijelo obavješćuje izdavatelja, ponuditelja ili osobu koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu o svojoj odluci o odobrenju prospekta u roku od 10 radnih dana od dana podnošenja nacrt prospekta.

█ Nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u o odobrenju prospekta i svih njegovih dopuna u isto vrijeme kada se o tom odobrenju obavješćuje izdavatelja, ponuditelja ili osobu koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu.

3. Rok naveden u stavku 2. produljuje se na 20 radnih dana ako ponuda javnosti uključuje vrijednosne papire koje je izdao izdavatelj koji nema vrijednosne papire uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu i koji nije prethodno ponudio vrijednosne papire javnosti.

Rok od 20 radnih dana primjenjuje se samo za početno podnošenje nacrt prospekta. U slučaju potrebe za naknadnim podnošenjem u skladu sa stavkom 4., primjenjuje se rok iz stavka 2.

4. Ako nadležno tijelo utvrdi da se nacrtom prospekta ne zadovoljavaju standardi u pogledu potpunosti, sveobuhvatnosti i dosljednosti potrebni za njegovo odobrenje i/ili da su potrebne izmjene ili dodatne informacije:

(a) o tome obavješćuje izdavatelja, ponuditelja ili osobu koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu u roku od 10 radnih dana **nakon** podnošenja nacrt prospekta i/ili dodatnih informacija te navodi **detaljne** razloge **te odluke**, i

(b) rokovi iz **stavaka 2. i 3.** primjenjuju se samo od datuma na koji su zatraženi izmijenjeni nacrt prospekta i/ili dodatne informacije podneseni nadležnom tijelu.

5. Odstupajući od stavaka 2. i 4., rok iz tih stavaka smanjuje se na 5 radnih dana za česte izdavatelje iz članka 9. stavka 11. Česti izdavatelj obavješćuje nadležno tijelo najmanje 5 radnih dana prije datuma predviđenog za podnošenje zahtjeva za odobrenje.

Česti izdavatelj nadležnom tijelu podnosi zahtjev koji sadržava potrebne izmjene univerzalnog registracijskog dokumenta, ako je primjenjivo, obavijesti o vrijednosnim papirima i sažetka podnesenog na odobrenje.

Česti izdavatelj nije obvezan imati odobrenje za izmjene univerzalnog registracijskog dokumenta, osim ako se te izmjene ne odnose na propuste, ili značajne pogreške ili netočne informacije, što bi javnost moglo dovesti u zabludu o činjenicama i okolnostima koje su ključne za to da izdavatelj donese utemeljenu procjenu.

6. Nadležna tijela na svojim web-mjestima objavljuju smjernice za postupak provjere i odobrenja kako bi se omogućilo učinkovito i pravovremeno odobravanje prospekata. U smjernicama se navode kontaktne točke za odobrenja. Izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje prospekta može izravno komunicirati i surađivati sa zaposlenicima nadležnog tijela tijekom postupka odobrenja prospekta.

█

9. Iznos naknada koje nadležno tijelo matične države članice naplaćuje za odobrenje prospekta, registracijske dokumente, uključujući univerzalne registracijske dokumente, dopune i izmjene te za dostavljanje univerzalnih registracijskih dokumenata, njegovih izmjena i konačnih uvjeta **razuman je i proporcionalan** i objavljuje se javnosti barem na web-mjestu nadležnog tijela.

10. **ESMA može izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju** postupci za provjeru potpunosti, sveobuhvatnosti i dosljednosti te odobrenje prospekta.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Četvrtak 15. rujna 2016.

11. ESMA upotrebljava svoje ovlasti u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 radi promicanja konvergencije nadzora u pogledu postupka provjere i odobrenja nadležnih tijela pri ocjenjivanju potpunosti, sveobuhvatnosti i dosljednosti informacija sadržanih u prospektu. **U tu svrhu ESMA izrađuje smjernice za nadzor i primjenu prospekata, koje upućuje nadležnim tijelima i kojima obuhvaća provjeru usklađenosti s ovom Uredbom i svim delegiranim i provedbenim aktima koji su usvojeni na temelju ove Uredbe kao i provedbu odgovarajućih administrativnih mjera i sankcija u slučaju kršenja u skladu s člancima 36. i 37.** Posebice, ESMA potiče konvergenciju u pogledu učinkovitosti, metoda i vremena provjere informacija u prospektu koju provode nadležna tijela, **pri čemu se prema potrebi provodi stručno preispitivanje.**

11.a ESMA mora izraditi središnji sustav praćenja procesa rada koji prikazuje postupak odobrenja prospekta od njegova pokretanja do odobrenja, što nadležnim tijelima, ESMA-i i izdavateljima omogućuje da u cijeloj Uniji obrađuju i prate zahtjeve za odobrenje na internetu.

12. Ne dovodeći u pitanje članak 30. Uredbe (EU) br. 1095/2010, ESMA organizira i provodi najmanje jedno stručno preispitivanje postupaka provjere i odobrenja nadležnih tijela, uključujući obavijesti o odobrenju među nadležnim tijelima. U okviru stručnog preispitivanja procjenjuje se i učinak različitih pristupa koji se odnose na provjeru i odobrenje nadležnih tijela u pogledu sposobnosti izdavatelja za prikupljanje kapitala u Europskoj uniji. Izvješće o tom stručnom preispitivanju objavljuje se najkasnije tri godine **od** dana početka primjene ove Uredbe. U okviru tog stručnog preispitivanja ESMA **uzima u obzir** savjete Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala iz članka 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 20.

Objava prospekta

1. Nakon odobrenja, izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu prospekt stavlja na raspolaganje javnosti u razumnom roku prije, a najkasnije na početku ponude javnosti ili uvrštenja za trgovanje predmetnim vrijednosnim papirima.

U slučaju prve javne ponude roda dionica koje su prvi put uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu prospekt se mora učiniti dostupnim najmanje šest radnih dana prije završetka ponude.

2. Prospekt, u obliku jedinstvenog dokumenta ili zasebnih dokumenata, smatra se dostupnim javnosti ako je objavljen u elektroničkom obliku na nekom od sljedećih web-mjesta:

- (a) web-mjestu izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje za trgovanje,
 - (b) web-mjestu financijskih posrednika koji obavljaju poslove plasmana ili prodaje vrijednosnih papira, uključujući platne agente,
 - (c) web-mjestu uređenog tržišta na kojem se traži uvrštenje za trgovanje ili operatera multilateralne trgovinske platforme, ako je primjenjivo.
3. Prospekt se objavljuje u posebnom dijelu web-mjesta koji je lako dostupan nakon što se pristupi web-mjestu. Može ga se preuzeti, ispisati i pretraživati u elektroničkom obliku koji se ne može mijenjati.

Dokumentima u kojima su sadržane informacije na koje se u prospektu upućuje te dopunama i/ili konačnim uvjetima povezanim s prospektom može se pristupiti u istom dijelu uz prospekt, a prema potrebi i preko hiperveza.

Ne dovodeći u pitanje pravo na povlačenje iz članka 22. stavka 2., česti izdavatelji, navedeni u članku 9. stavku 11., mogu se umjesto dopunom za sve izmjene univerzalnog registracijskog dokumenta koristiti dinamičnim referiranjem na najnoviju inačicu univerzalnog registracijskog dokumenta.

Četvrtak 15. rujna 2016.

4. Za pristup prospektu ne treba se registrirati, davati izjavu o prihvaćanju ograničenja pravne odgovornosti ili plaćati naknade.

5. Nadležno tijelo matične države članice na svojem web-mjestu objavljuje sve odobrene prospekte ili barem popis odobrenih prospekata, uključujući hipervezu na posebne dijelove web-mjesta iz stavka 3., te podatke o državama članicama domaćinima u kojima su prospekti prijavljeni u skladu s člankom 24. Objavljeni se popis, uključujući hiperveze, ažurira te svaka stavka ostaje na web-mjestu tijekom roka iz stavka 7.

U isto vrijeme kad obavještava ESMA-u o odobrenju prospekta ili svih njegovih dopuna, nadležno tijelo dostavlja ESMA-i elektronički primjerak prospekta i svih njegovih dopuna te podatke koji su ESMA-i potrebni za njegovu klasifikaciju u mehanizmu pohrane iz stavka 6. te za izvješće iz članka 45.

Nadležno tijelo države članice domaćina na svojem web-mjestu objavljuje informacije o svim obavijestima primljenima u skladu s člankom 24.

6. Najkasnije od početka ponude javnosti ili uvrštenja predmetnih vrijednosnih papira za trgovanje ESMA na svojem web-mjestu objavljuje sve prospekte koje je primila od nadležnih tijela, uključujući sve njihove dopune, konačne uvjete i povezane prijevode ako je primjenjivo te informacije o državama članicama domaćinima u kojima su prospekti prijavljeni u skladu s člankom 24. Objava se osigurava preko mehanizma pohrane kojim se javnosti pruža besplatan pristup i mogućnost pretraživanja. **Ključne informacije sadržane u prospektima kao što su ISIN, identifikacijska oznaka vrijednosnih papira, i LEI, identifikacijska oznaka izdavatelja, ponuditelja i jamaca, trebale bi biti strojno čitljive, pa i kad se koriste metapodaci.**

7. Svi odobreni prospekti ostaju javno dostupni **u digitalnom obliku** najmanje 10 godina nakon njihove objave na web-mjestima iz stavaka 2. i 6.

8. Ako se prospekt sastoji od nekoliko dokumenata i/ili uključuje informacije upućivanjem, dokumenti i informacije koje čine prospekt mogu se objaviti i distribuirati zasebno pod uvjetom da su ti dokumenti dostupni javnosti u skladu sa stavkom 2. U svakom dokumentu koji je dio prospekta navodi se gdje se mogu dobiti drugi dokumenti koji su već odobreni i/ili dostavljeni nadležnom tijelu.

9. Tekst i oblik prospekta i/ili dopune prospekta koji su javno objavljeni moraju biti u svakom trenutku istovjetni izvornoj verziji koju je odobrilo nadležno tijelo matične države članice.

10. Izdavatelj, ponuditelj, osoba koja traži uvrštenje za trgovanje ili financijski posrednici koji obavljaju poslove plasmana ili prodaje vrijednosnih papira moraju svim fizičkim i pravnim osobama na njihov zahtjev besplatno dostaviti primjerak prospekta **na trajnome mediju**. Dostava je ograničena na zemlje u kojima je provedena ponuda javnosti ili u kojima je obavljeno uvrštenje za trgovanje u skladu s ovom Uredbom.

11. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost postupaka utvrđenih u ovom članku, ESMA može izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda radi daljnjeg određivanja zahtjeva koji se odnose na objavu prospekta.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

12. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi određivanja podataka koji su potrebni za klasifikaciju prospekata iz stavka 5.

Četvrtak 15. rujna 2016.

ESMA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do [12 mjeseci **od dana** stupanja na snagu **ove Uredbe**].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 21.

Oglašavanje

1. Svi oglasi koji se odnose na ponudu **vrijednosnih papira** javnosti ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu moraju biti u skladu s načelima sadržanima u ovom članku.
2. U oglasima se navodi da je prospekt objavljen ili će biti objavljen i naznačuje se gdje ga ulagatelji mogu ili gdje će ga moći dobiti.
3. Oglasi kao takvi moraju biti jasno prepoznatljivi. Informacije sadržane u oglasu ne smiju biti netočne ili dovoditi u zabludu. Osim toga, informacije sadržane u oglasu moraju biti u skladu s informacijama sadržanima u prospektu, ako je već objavljen, ili s informacijama za koje se zahtijeva da budu u prospektu, ako se prospekt objavljuje naknadno.
4. Sve informacije koje se odnose na ponudu **vrijednosnih papira** javnosti ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu koje su objavljene usmenim ili pisanim putem, čak i ako nisu bile objavljene u svrhe oglašavanja, moraju biti u skladu s onima sadržanima u prospektu.

Ako izdavatelj ili ponuditelj u usmenom ili pisanom obliku otkrije značajne informacije jednom ili više odabranih ulagatelja, te se informacije daju i svim drugim ulagateljima kojima je ponuda upućena, bez obzira na to je li prospekt propisan ovom Uredbom. Kada se zahtijeva da prospekt bude objavljen, takve se informacije uvrštavaju u prospekt ili u dopunu prospekta u skladu s člankom 22. stavkom 1.

5. Nadležno tijelo države članice u kojoj se oglašavaju ima ovlast kontrolirati usklađenost aktivnosti oglašavanja koje se odnosi na ponudu vrijednosnih papira javnosti ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu s načelima navedenima u stavcima od 2. do 4.

Nadležno tijelo matične države članice po potrebi pomaže nadležnom tijelu države članice u kojoj se oglašavaju tako da provjerava usklađenost oglašanih informacija s informacijama u prospektu.

Ne dovodeći u pitanje ovlasti utvrđene u članku 30. stavku 1., ni u jednoj državi članici domaćinu za ponudu vrijednosnih papira ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu nije preduvjet da nadležna tijela provjeravaju oglašene informacije.

5.b Nadležno tijelo ne naplaćuje nikakve naknade za provjeru oglašanih informacija u skladu s ovim člankom.

5.c Nadležno tijelo države članice u kojoj se oglašavaju može se dogovoriti s nadležnim tijelom matične države članice, ako je riječ o različitom nadležnom tijelu, da nadležno tijelo matične države članice bude ovlašteno kontrolirati usklađenost aktivnosti oglašavanja prema stavku 5. U slučaju takva dogovora nadležno tijelo matične države članice bez odgađanja o tome obavještava izdavatelja i ESMA-u.

6. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se dodatno određuju odredbe o oglašavanju iz stavaka od 2. do 4. i 5.a ove Uredbe, pri čemu se određuju i odredbe o distribuiranju oglasa te utvrđuju postupci suradnje između nadležnih tijela matične države članice i države članice u kojoj se oglašavaju.

Četvrtak 15. rujna 2016.

ESMA podnosi Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda najkasnije [12 mjeseci od dana stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 22.

Dopune prospekta

1. U dopuni prospekta navodi se svaki važni novi čimbenik, značajna pogreška ili netočnost koja se odnosi na informacije uključene u prospekt, a može utjecati na procjenu vrijednosnih papira i nastala je ili je primijećena u razdoblju od odobrenja prospekta do konačnog zaključenja ponude javnosti ili do početka trgovanja na uređenom tržištu, ovisno o tome što nastupi kasnije, bez nepotrebne odgode.

Ta se dopuna odobrava na isti način kao prospekt u roku od najviše pet radnih dana i objavljuje u skladu s barem istim postupcima primijenjenima kad je izvorni prospekt bio objavljen u skladu s člankom 20. Po potrebi se dopunjuje i sažetak i svaki njegov prijevod kako bi se u obzir uzele nove informacije uključene u dopunu.

2. Kad se prospekt odnosi na ponudu vrijednosnih papira javnosti, ulagatelji koji su se obvezali kupiti ili upisati vrijednosne papire prije nego što je dopuna objavljena imaju pravo povući svoj prihvata u roku od **pet radnih** dana nakon objave dopune, pod uvjetom da se novi čimbenik, pogreška ili netočnost iz stavka 1. pojavi prije konačnog zaključenja ponude javnosti ili isporuke vrijednosnih papira, ovisno o tome što nastupi ranije. Izdavatelj ili ponuditelj mogu produljiti to razdoblje. U dopuni se navodi datum prestanka prava na povlačenje.

Kada izdavatelj odluči unijeti bilo kakve izmjene u univerzalni registracijski dokument dinamičnim referiranjem na najnoviju inačicu univerzalnog registracijskog dokumenta umjesto dopunom u skladu s člankom 20. stavkom 3., to ne utječe na pravo ulagatelja na povlačenje navedeno u prvom podstavku.

3. Ako izdavatelj izrađuje dopunu u pogledu informacija u osnovnom prospektu koja se odnosi samo na jedno izdanje ili više pojedinih izdanja, pravo ulagatelja na povlačenje svojih prihвата u skladu sa stavkom 2. primjenjuje se samo na relevantna izdanja i ni na jedno drugo izdanje vrijednosnih papira u okviru osnovnog prospekta.

4. Samo se jedna dopuna sastavlja i odobrava ako se važni novi čimbenik, značajna pogreška ili netočnost iz stavka 1. odnosi samo na informacije sadržane u **registracijskom dokumentu ili** univerzalnom registracijskom dokumentu i ako se taj **registracijski dokument ili** univerzalni registracijski dokument istovremeno upotrebljava kao sastavni dio nekoliko prospekata. U tom se slučaju u dopuni navode svi prospekti na koje se ona odnosi.

5. Pri provjeri dopune prije odobrenja, **ne dovodeći u pitanje podstavak 2.a članka 20. stavka 3.**, nadležno tijelo može zatražiti da se u dopunu uključi konsolidirana verzija dopunjenog prospekta u prilogu ako je to potrebno kako bi se osigurala sveobuhvatnost informacija danih u prospektu. Taj se zahtjev smatra zahtjevom za dodatne informacije u skladu s člankom 19. stavkom 4.

6. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost s ovim člankom i uzela u obzir tehnička kretanja na financijskim tržištima, ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi definiranja situacija u kojima je zbog određenog važnog novog čimbenika, značajne pogreške ili netočnosti u pogledu informacija iz prospekta potrebno objaviti dopunu prospekta.

Četvrtak 15. rujna 2016.

ESMA dostavlja Komisiji taj nacrt regulatornih tehničkih standarda do [12 mjeseci **od dana** stupanja na snagu **ove Uredbe**].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom iz članaka od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

POGLAVLJE V.

PREKOGRANIČNE PONUDE I UVRŠTENJA ZA TRGOVANJE TE UPOTREBA JEZIKA

Članak 23.

Područje primjene prospekata i univerzalnih registracijskih dokumenata u Uniji

1. Ne dovodeći u pitanje članak 35., ako je ponuda javnosti ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu predviđeno u jednoj ili više država članica, ili u državi članici koja nije matična država članica, prospekt koji je odobrila matična država članica i sve njegove dopune vrijede za ponudu javnosti ili uvrštenje za trgovanje u svim državama članicama domaćinima, pod uvjetom da su ESMA i nadležno tijelo svake države članice domaćina o tome obaviješteni u skladu s člankom 24. Nadležna tijela država članica domaćina ne smiju poduzimati nikakve postupke odobrenja ili upravne postupke koji se odnose na prospekte.

Odredbe iz prvog podstavka primjenjuju se mutatis mutandis na univerzalne registracijske dokumente koji su već odobreni.

Kada se prospekt podnosi na odobrenje u jednoj ili više država članica, a sadržava univerzalni registracijski dokument koji je već odobren u nekoj drugoj državi članici, nadležno tijelo koje razmatra zahtjev za odobrenje prospekta ne provjerava iznova univerzalni registracijski dokument, već prihvaća njegovo prijašnje odobrenje.

2. Ako nakon odobrenja prospekta izađu na vidjelo važni novi čimbenici, značajne pogreške ili netočnosti iz članka 22., nadležno tijelo matične države članice zahtijeva da se odobri objava dopune u skladu s člankom 19. stavkom 1. ESMA i nadležno tijelo države članice domaćina mogu obavijestiti nadležno tijelo matične države članice o potrebi za novim informacijama.

Članak 24.

Obavijest

1. Na zahtjev izdavatelja ili osobe odgovorne za sastavljanje prospekta nadležno tijelo matične države članice, u roku od tri radna dana nakon primitka takvog zahtjeva ili, ako je zahtjev podnesen zajedno s nacrtom prospekta, u roku od jednog radnog dana od dana odobrenja prospekta, obavješćuje nadležno tijelo države članice domaćina o potvrdi o odobrenju kojom se potvrđuje da je prospekt sastavljen u skladu s ovom Uredbom, i to zajedno s elektroničkim primjerkom navedenog prospekta. ***ESMA pokreće portal na kojem svako nacionalno nadležno tijelo unosi takve informacije.***

Ako je primjenjivo, obavijesti iz prvog podstavka prilaže prijevod prospekta i/ili sažetka za koji je odgovoran izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje prospekta.

Ako je univerzalni registracijski dokument odobren u skladu s člankom 9., prvi i drugi podstavak ovog stavka primjenjuju se mutatis mutandis.

Izdavatelj ili osoba odgovorna za sastavljanje prospekta ***ili univerzalnog registracijskog dokumenta, ako je to slučaj,*** obavješćuje se o potvrdi o odobrenju istovremeno kad i nadležno tijelo države članice domaćina.

Četvrtak 15. rujna 2016.

2. U potvrdi se navodi primjena odredaba iz članka 17. stavaka 2. i 3., kao i opravdanost njihove primjene.
3. Nadležno tijelo matične države članice o potvrdi o odobrenju prospekta istovremeno obavješćuje ESMA-u i nadležno tijelo države članice domaćina.
4. Ako konačni uvjeti osnovnog prospekta koji su prethodno prijavljeni nisu uključeni u osnovni prospekt ili dopunu, nadležno tijelo matične države članice elektronički ih prosljeđuje nadležnom tijelu države članice domaćina i ESMA-i čim je to moguće nakon njihova dostavljanja.
5. Nadležna tijela ne naplaćuju naknadu za obavijest ili primitak obavijesti o prospektima i njihovim dopunama ili **univerzalnom registracijskom dokumentu, ako je to slučaj, niti** za bilo kakvu povezanu nadzornu aktivnost u matičnoj državi članici ili državi članici domaćinu.
6. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti primjene ove Uredbe i uzeo u obzir tehnički razvoj na financijskim tržištima, ESMA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda radi utvrđivanja standardnih obrazaca, predložaka i postupaka za obavijesti o potvrdi o odobrenju, prospektu, dopuni prospekta **ili univerzalnom registracijskom dokumentu** te prijevodu prospekta i/ili sažetka.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 25.**Upotreba jezika**

1. Ako su vrijednosni papiri ponuđeni javnosti ili je traženo njihovo uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu samo u matičnoj državi članici, prospekt se sastavlja na jeziku koji je prihvatilo nadležno tijelo matične države članice.
2. Ako su vrijednosni papiri ponuđeni javnosti ili je traženo njihovo uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu u jednoj ili više država članica koje nisu matična država članica, prospekt se sastavlja na jeziku koji su prihvatila nadležna tijela tih država članica ili na jeziku koji se uobičajeno upotrebljava u području međunarodnih financija, prema izboru izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje za trgovanje.

Nadležno tijelo svake države članice domaćina **traži** da se sažetak iz članka 7. prevede na njezin službeni jezik ili jezike, ali ne zahtijeva prijevod nijednog drugog dijela prospekta. **[Am. 3]**

U svrhu provjere i odobrenja koje provodi nadležno tijelo matične države članice prospekt se sastavlja na jeziku koji je prihvatilo to tijelo ili na jeziku koji se uobičajeno upotrebljava u području međunarodnih financija, prema izboru izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje za trgovanje.

3. Ako su vrijednosni papiri ponuđeni javnosti ili je traženo njihovo uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu u više od jedne države članice uključujući matičnu državu članicu, prospekt se sastavlja na jeziku koji je prihvatilo nadležno tijelo matične države članice te je dostupan i na jeziku koji su prihvatila nadležna tijela svake države članice domaćina ili na jeziku koji se uobičajeno upotrebljava u području međunarodnih financija, prema izboru izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje za trgovanje.

Nadležno tijelo svake države članice domaćina može zahtijevati da se sažetak iz članka 7. prevede na njezin službeni jezik ili jezike, ali ne zahtijeva prijevod nijednog drugog dijela prospekta.

Četvrtak 15. rujna 2016.

4. Konačni uvjeti i sažetak pojedinog izdanja sastavljaju se na istom jeziku kao i odobreni osnovni prospekt.

Ako se konačni uvjeti dostavljaju nadležnom tijelu države članice domaćina ili, ako postoji više država članica domaćina, nadležnim tijelima država članica domaćina, na konačne uvjete i sažetak pojedinog izdanja koji im je priložen primjenjuju se zahtjevi u pogledu jezika utvrđeni u ovom članku.

POGLAVLJE VI.

POSEBNI PROPISI KOJI SE ODNOSE NA IZDAVATELJE S POSLOVNIM NASTANOM U TREĆIM ZEMLJAMA

Članak 26.

Ponuda vrijednosnih papira ili uvrštenje za trgovanje u okviru prospekta sastavljenog u skladu s ovom Uredbom

1. **Kada izdavatelj** iz treće zemlje **namjerava** ponuditi vrijednosne papire javnosti u Uniji ili tražiti uvrštenje vrijednosnih papira za trgovanje na uređenom tržištu **uspostavljenom** u Uniji u okviru prospekta sastavljenog u skladu s ovom Uredbom, nadležno tijelo njegove matične države članice odobrava prospekt u skladu s člankom 19.

Odobren u skladu s prvim podstavkom, prospekt sa sobom nosi sva prava i obveze koji su ovom Uredbom predviđeni za prospekte i na taj se prospekt i izdavatelja iz treće zemlje primjenjuju sve odredbe ove Uredbe pod nadzorom nadležnog tijela matične države članice.

Članak 27.

Ponuda vrijednosnih papira ili uvrštenje za trgovanje u okviru prospekta sastavljenog u skladu sa zakonodavstvom treće zemlje

1. Nadležno tijelo matične države članice izdavatelja iz treće zemlje može odobriti prospekt za ponudu javnosti ili uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu koji je sastavljen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom izdavatelja iz treće zemlje i na kojeg se primjenjuje nacionalno zakonodavstvo izdavatelja iz treće zemlje **pod sljedećim uvjetima:**

(a) zahtjevi u pogledu informacija prema zakonodavstvu te treće zemlje jednaki su zahtjevima u skladu s ovom Uredbom i

(b) **nadležno tijelo matične države članice sklopilo je u skladu s člankom 28. sporazume o suradnji s odgovarajućim nadzornim tijelima treće zemlje u kojoj izdavatelj ima poslovni nastan.**

2. U slučaju ponude javnosti ili uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu vrijednosnih papira koje je izdao izdavatelj iz treće zemlje u državi članici koja nije matična država članica primjenjuju se zahtjevi navedeni u člancima 23., 24. i 25.

Nadležno tijelo države članice ima pravo tim izdavateljima naplatiti dodatnu naknadu koja odražava opterećenje koje nastaje takvim izdanjem.

3. Komisija **je** u skladu s člankom 42. **ovlaštena** donijeti delegirane akte kojima se utvrđuju opći kriteriji istovjetnosti na temelju zahtjeva utvrđenih u člancima 6., 7., 8. i 13.

Na temelju navedenih kriterija Komisija može donijeti provedbenu **odluku u kojoj** se navodi da **su obveze u pogledu informacija u zakonodavstvu treće zemlje istovjetne obvezama iz ove Uredbe.** Takva se provedbena **odluka** donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 43. stavka 2.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Članak 28.

Suradnja s trećim zemljama

1. Za potrebe članka 27. i, ako se smatra potrebnim, za potrebe članka 26., nadležna tijela država članica sklapaju sporazume o suradnji s nadzornim tijelima trećih zemalja o razmjeni informacija s nadzornim tijelima u trećim zemljama i provođenju obveza koje proizlaze iz ove Uredbe u trećim zemljama, **osim ako su te treće zemlje na popisu nekooperativnih zemalja koji sastavlja Komisija**. Tim se sporazumima o suradnji osigurava barem učinkovita razmjena informacija kojom se nadležnim tijelima omogućava da vrše svoje dužnosti u okviru ove Uredbe.

Nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u i druga nadležna tijela kad predlaže sklapanje takvog sporazuma.

2. Za potrebe članka 27. i, ako se smatra potrebnim, za potrebe članka 26., ESMA olakšava i koordinira izradu sporazuma o suradnji između nadležnih tijela i relevantnih nadzornih tijela trećih zemalja.

ESMA olakšava i koordinira, kad je to moguće, i razmjenu informacija dobivenih od nadzornih tijela trećih zemalja koje mogu biti relevantne za poduzimanje mjera iz članka 36. i 37. među nadležnim tijelima.

3. Nadležna tijela sklapaju sporazume o suradnji kojima se uređuje razmjena informacija s nadzornim tijelima trećih zemalja, ali samo ako objavljeni podaci podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne koja je barem istovjetna onoj iz članka 33. Ta razmjena podataka mora biti namijenjena izvršavanju zadataka tih nadležnih tijela.

3.a ESMA može izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja minimalnog sadržaja sporazumâ o suradnji iz stavka 1.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

3.b Kako bi se zajamčili jednaki uvjeti primjene ovog članka, ESMA može izraditi nacrt provedbenih tehničkih standarda za definiranje predloška sporazuma o suradnji kojim se koriste nadležna tijela država članica.

POGLAVLJE VII.

ESMA I NADLEŽNA TIJELA

Članak 29.

Nadležna tijela

1. Svaka država članica određuje jedinstveno nadležno upravno tijelo odgovorno za provedbu dužnosti navedenih u ovoj Uredbi i za osiguranje primjene odredaba donesenih u skladu s ovom Uredbom. Države članice o tome obavješćuju Komisiju, ESMA-u i druga nadležna tijela drugih država članica.

Nadležna tijela neovisna su o sudionicima na tržištu.

2. Države članice svojem nadležnom tijelu mogu dopustiti delegiranje zadataka koji se odnose na objavu odobrenih prospekata na internetu.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Svako delegiranje zadataka subjektima izvršava se u okviru posebne odluke u kojoj se navode zadatci koje je potrebno poduzeti i uvjeti pod kojima ih je potrebno provesti te u koju je uključena klauzula kojom se predmetni subjekt obvezuje da posluje i bude organiziran na takav način da se izbjegne sukob interesa i tako da se informacije stečene izvršavanjem delegiranih zadataka ne upotrebljavaju na nepošten način ili za sprečavanje tržišnog natjecanja. U toj se odluci navode svi sporazumi koji su sklopljeni između nadležnog tijela i subjekta kojem su zadatci delegirani.

Konačnu odgovornost za nadzor usklađenosti s ovom Uredbom i za odobravanje prospekata ima nadležno tijelo određeno u skladu sa stavkom 1.

Države članice obavješćuju Komisiju, ESMA-u i nadležna tijela drugih država članica o odluci iz podstavka 2., uključujući točne uvjete kojima se uređuje takvo delegiranje.

3. Stavcima 1. i 2. ne dovodi se u pitanje mogućnost države članice da donese zasebne zakone i druge propise za prekomorska europska područja za čije je vanjske odnose ta država članica odgovorna.

Članak 30.

Ovlasti nadležnih tijela

1. Kako bi ispunila svoje dužnosti u okviru ove Uredbe, nadležna tijela imaju, u skladu s nacionalnim pravom, barem sljedeće nadzorne i istražne ovlasti:

- (a) zahtijevati od izdavatelja, ponuditelja ili osoba koje traže uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu da uključe u prospekt dodatne informacije, ako je to potrebno radi zaštite ulagatelja;
- (b) zahtijevati od izdavatelja, ponuditelja ili osoba koje traže uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu i od osoba koje ih kontroliraju ili koje oni kontroliraju da dostave informacije i dokumente;
- (c) zahtijevati od revizora i rukovoditelja izdavatelja, ponuditelja ili osobe koja traži uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu, kao i od financijskih posrednika kojima je povjerena provedba ponude javnosti ili traženje uvrštenja za trgovanje, da dostave informacije;
- (d) obustaviti ponudu javnosti ili uvrštenje za trgovanje na najviše **25** uzastopnih radnih dana u svakom pojedinom slučaju ako postoji osnovana sumnja da su prekršene odredbe ove Uredbe;
- (e) zabraniti ili obustaviti oglašavanje ili od izdavatelja, ponuditelja ili osoba koje traže uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu ili relevantnih financijskih posrednika zahtijevati da prekinu ili obustave oglašavanje na najviše 10 uzastopnih radnih dana u svakom pojedinom slučaju ako postoji osnovana sumnja da su prekršene odredbe ove Uredbe;
- (f) zabraniti ponudu javnosti ako utvrde da su prekršene odredbe ove Uredbe ili da postoji osnovana sumnja da će biti prekršene;
- (g) obustaviti ili od relevantnih uređenih tržišta zahtijevati da obustave trgovanje na uređenom tržištu na najviše 10 uzastopnih radnih dana u svakom pojedinom slučaju ako postoji osnovana sumnja da su prekršene odredbe ove Uredbe;
- (h) zabraniti trgovanje na uređenom tržištu ako utvrde da su prekršene odredbe ove Uredbe;

Četvrtak 15. rujna 2016.

- (i) objaviti činjenicu da izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje ne ispunjava svoje obveze;
- (j) obustaviti provjeru prospekta koji je podnesen na odobrenje ili obustaviti ponudu javnosti ili uvrštenje za trgovanje ako nadležno tijelo izvršava svoju ovlast u pogledu uvođenja zabrane ili ograničenja u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ dok ta zabrana ili ograničenje ne prestane;
- (k) odbiti odobriti prospekt koji je sastavio određeni izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje na najviše 5 godina ako je taj izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje više puta ozbiljno prekršila odredbe ove Uredbe;
- (l) objaviti ili zahtijevati od izdavatelja da objavi sve značajne informacije koje mogu utjecati na procjenu vrijednosnih papira uvrštenih za trgovanje na uređenom tržištu kako bi se osigurala zaštita ulagatelja ili neometano funkcioniranje tržišta;
- (m) obustaviti ili zahtijevati od uređenog tržišta da obustavi trgovanje vrijednosnim papirima ako smatraju da je izdavateljeva situacija takva da bi trgovanje štetilo interesima ulagatelja;
- (n) provoditi izravne nadzore ili istražne radnje na mjestima koja nisu privatni stambeni prostori fizičkih osoba te u tu svrhu ulaziti u prostore i imati pristup dokumentima i drugim podatcima u bilo kojem obliku ako postoji opravdana sumnja da dokumenti i drugi podatci povezani s predmetom nadzora ili istražnim radnjama mogu biti relevantni za dokazivanje kršenja ove Uredbe.

Kad je to potrebno prema nacionalnom zakonodavstvu, nadležno tijelo može zatražiti od odgovarajućeg sudskog tijela da odluči o upotrebi ovlasti iz prvog podstavka. U skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 1095/2010 ESMA ima pravo sudjelovati u izravnim nadzorima iz točke (n) ako ih zajednički provode dva ili više nadležnih tijela.

2. Nadležna tijela izvršavaju svoje dužnosti i ovlasti iz stavka 1. u najvećoj mjeri potrebnoj za izvršavanje svoje odgovornosti za nadzor usklađenosti s ovom Uredbom te za odobrenje prospekta na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) izravno;
- (b) u suradnji s drugim tijelima;
- (c) u okviru svoje nadležnosti delegiranjem na ta tijela;
- (d) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.

3. Države članice osiguravaju uvođenje odgovarajućih mjera kako bi nadležna tijela imala sve nadzorne i istražne ovlasti potrebne za ispunjavanje svojih dužnosti.

4. Ne smatra se da osoba koja učini informacije dostupnima nadležnom tijelu u skladu s ovom Uredbom krši ikakvo ograničenje u vezi s objavljivanjem informacija koje je nametnuto ugovorom ili bilo kojim zakonom ili drugim propisom te ni na koji način nije odgovorna u vezi s takvim obavješćivanjem.

5. Stavci od 1. do 3. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje mogućnost države članice da donese zasebne zakone i druge propise za prekomorska europska područja za čije je vanjske odnose ta država članica odgovorna.

Članak 31.***Suradnja između nadležnih tijela***

1. Nadležna tijela surađuju međusobno i s ESMA-om za potrebe ove Uredbe. Razmjenjuju podatke bez nepotrebnog odlaganja te surađuju u istražnim radnjama, nadzornim i provedbenim aktivnostima.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

Ako su se države članice, u skladu s člankom 36., odlučile za propisivanje kaznenih sankcija za kršenje odredaba ove Uredbe, one moraju osigurati postojanje odgovarajućih mjera tako da nadležna tijela imaju sve potrebne ovlasti da se povežu sa sudskim vlastima u okviru njihove nadležnosti kako bi primila određene informacije u vezi s kaznenim istragama ili sudskim postupcima pokrenutima zbog mogućih kršenja ove Uredbe te kako bi ih dostavila drugim nadležnim tijelima i ESMA-i, u cilju ispunjenja svoje obveze međusobne suradnje i suradnje s ESMA-om za potrebe ove Uredbe.

2. Nadležno tijelo može odbiti postupanje po zahtjevu za informacije ili zahtjevu za suradnju u istrazi samo u nekoj od sljedećih iznimnih okolnosti:

- (a) ako bi udovoljavanje zahtjevu vjerojatno negativno utjecalo na njegovu vlastitu istragu, provođenje zakona ili na kaznenu istragu;
- (b) ako je već pokrenut sudski postupak u vezi s istim djelima i protiv istih osoba pred tijelima države članice kojoj je zahtjev upućen;
- (c) ako je za te osobe već donesena pravomoćna presuda za iste radnje u državi članici kojoj je upućen zahtjev.

3. Nadležna tijela na zahtjev odmah šalju sve informacije nužne za potrebe ove Uredbe.

4. Nadležno tijelo može zatražiti pomoć od nadležnog tijela druge države članice u pogledu izravnih nadzora ili u istražnim radnjama.

Nadležno tijelo koje traži pomoć obavještuje ESMA-u o svakom zahtjevu iz prvog podstavka. U slučaju istrage ili nadzora s prekograničnim učinkom, ESMA koordinira istragu ili nadzor ako to od nje zatraži neko od nadležnih tijela.

Kad nadležno tijelo primi zahtjev od nadležnog tijela druge države članice da izvrši izravni nadzor ili istragu, ono može:

- (a) provesti izravni nadzor ili istragu samostalno;
- (b) dopustiti nadležnom tijelu koje je podnijelo zahtjev da sudjeluje u izravnom nadzoru ili istrazi;
- (c) dopustiti nadležnom tijelu koje je podnijelo zahtjev da provede izravni nadzor ili istragu samostalno;
- (d) imenovati revizore ili stručne osobe da provedu izravni nadzor ili istražne radnje; i/ili
- (e) podijeliti zadatke povezane s nadzornim aktivnostima s drugim nadležnim tijelima.

5. Nadležna tijela mogu se obratiti ESMA-i kad je zahtjev za suradnju, posebno za razmjenu informacija, odbijen ili nije obrađen u razumnom roku. Ne dovodeći u pitanje članak 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), ESMA može, u situacijama iz prve rečenice, djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

6. ESMA može izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda radi određivanja informacija koje se razmjenjuju među nadležnim tijelima u skladu sa stavkom 1.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

7. ESMA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda za utvrđivanje standardnih obrazaca, predložaka i postupaka za suradnju i razmjenu informacija među nadležnim tijelima.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz trećeg podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 32.

Suradnja s ESMA-om

1. Za potrebe ove Uredbe nadležna tijela surađuju s ESMA-om u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010.
2. Nadležna tijela bez odlaganja osiguravaju ESMA-i sve informacije koje su joj potrebne za izvršavanje njezinih dužnosti u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) br. 1095/2010.
3. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog članka, ESMA može izraditi nacрте provedbenih tehničkih standarda radi određivanja postupaka i oblika razmjene informacija iz stavka 2.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 33.

Poslovna tajna

1. Sve informacije koje razmjenjuju nadležna tijela na temelju ove Uredbe, a koje se odnose na poslovne ili operativne uvjete i druga gospodarska ili osobna pitanja, smatraju se povjerljivima i podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne, osim ako nadležno tijelo u trenutku njihova priopćavanja navede da se te informacije mogu objavljivati ili ako je njihovo objavljivanje potrebno u svrhu pravnog postupka.
2. Obveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sve zaposlenike i bivše zaposlenike nadležnog tijela i na subjekt kojem je nadležno tijelo delegiralo svoje ovlasti. Informacije obuhvaćene poslovnom tajnom ne smiju se odati nijednoj drugoj osobi ili tijelu, osim na temelju odredaba utvrđenih pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Članak 34.

Zaštita podataka

U pogledu obrade osobnih podataka u okviru ove Uredbe nadležna tijela obavljaju svoje zadatke za potrebe ove Uredbe u skladu s nacionalnim zakonima i drugim propisima kojima se prenosi Direktiva 95/46/EZ.

U pogledu obrade osobnih podataka koju obavlja ESMA u okviru ove Uredbe ESMA se pridržava odredaba Uredbe (EZ) br. 45/2001.

Članak 35.

Mjere predostrožnosti

1. Ako nadležno tijelo države članice domaćina utvrdi nepravilnosti koje je počinio izdavatelj, ponuditelj ili osoba koja traži uvrštenje za trgovanje ili financijske institucije koje su nadležne za ponudu javnosti ili da su te osobe prekršile svoje obveze u skladu s ovom Uredbom, te nalaze upućuje nadležnom tijelu matične države članice i ESMA-i.
2. Ako unatoč mjerama koje poduzme nadležno tijelo matične države članice, izdavatelj, ponuditelj, osoba koja traži uvrštenje za trgovanje ili financijska institucija nadležna za ponudu javnosti nastavi kršiti relevantne odredbe ove Uredbe, nadležno tijelo države članice domaćina, nakon obavješćivanja nadležnog tijela matične države članice i ESMA-e, poduzima sve potrebne mjere za zaštitu ulagatelja i o tome obavješćuje Komisiju i ESMA-u bez nepotrebnog odgađanja.

Četvrtak 15. rujna 2016.

3. U primjerima iz drugog stavka ESMA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

POGLAVLJE VIII. ADMINISTRATIVNE MJERE I SANKCIJE

Članak 36.

Administrativne mjere i sankcije

1. Ne dovodeći u pitanje nadzorne i istražne ovlasti nadležnih tijela na temelju članka 30. i pravo država članica da predvide i izriču kaznene sankcije, države članice u skladu s nacionalnim zakonodavstvom osiguravaju da su nadležna tijela ovlaštena poduzeti administrativne mjere i izreći administrativne sankcije **koje su učinkovite, razmjerne i preventivne. Te administrativne mjere i sankcije primjenjuju se** barem na:

- (a) kršenja članka 3., članka 5., članka 6., članka 7. stavaka 1. do 10., članka 8., članka 9. stavaka 1. do 13., članka 10., članka 11. stavaka 1. i 3., članka 12., članka 14. stavka 2., članka 15. stavaka 1. i 2., članka 16. stavka 1., članka 17. stavaka 1. i 3., članka 18. stavaka 1. do 3., članka 19. stavka 1., članka 20. stavaka 1. do 4. i 7. do 10., članka 21. stavaka 2. do 4., članka 22. stavaka 1., 2. i 4. te članka 25. ove Uredbe;
- (b) nesudjelovanje ili nepridržavanje pravila tijekom istrage, nadzora ili zahtjeva iz članka 30.

Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi pravila o administrativnim sankcijama iz prvog podstavka ako kršenja iz točke (a) ili (b) tog podstavka već podliježu kaznenim sankcijama prema njihovu nacionalnom pravu do [12 mjeseci **od dana** stupanja na snagu **ove Uredbe**]. Kada tako odluče, države članice detaljno obavješćuju Komisiju i ESMA-u o odgovarajućim dijelovima svojeg kaznenog prava.

Države članice do [12 mjeseci **od dana** stupanja na snagu **ove Uredbe**] detaljno obavješćuju Komisiju i ESMA-u o pravilima iz prvog i drugog podstavka. One Komisiju i ESMA-u bez odlaganja obavješćuju o daljnjim izmjenama tih pravila.

2. Države članice, u skladu s nacionalnim pravom, osiguravaju da nadležna tijela imaju ovlast izricanja barem sljedećih administrativnih sankcija i mjera u slučaju kršenja iz stavka 1. točke (a):

- (a) javne izjave u kojoj je navedena odgovorna fizička ili pravna osoba i vrsta kršenja **u skladu s člankom 40.;**
- (b) naloga kojim se od odgovorne fizičke ili pravne osobe traži da prekine postupanje koje uključuje kršenje;
- (c) najviših administrativnih novčanih sankcija u iznosu barem dva puta većem od iznosa ostvarene dobiti ili izbjegnutih gubitaka zbog kršenja, ako ih je moguće utvrditi;
- (d) u slučaju pravne osobe, najviših administrativnih novčanih sankcija od najmanje 5 000 000 EUR ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajuće vrijednosti u nacionalnoj valuti [datum stupanja na snagu **ove Uredbe**], ili 3 % ukupnog godišnjeg prometa te pravne osobe u skladu s posljednjim raspoloživim financijskim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Ako je pravna osoba matično društvo ili društvo kći matičnog društva koje mora sastavljati konsolidirane financijske izvještaje u skladu s Direktivom 2013/34/EU, odgovarajući ukupni godišnji promet jest ukupni godišnji promet ili odgovarajuća vrsta prihoda prema relevantnom pravu Unije u području računovodstva, u skladu s posljednjim raspoloživim konsolidiranim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo krajnjeg matičnog društva;

- (e) u slučaju fizičke osobe, najviših administrativnih novčanih sankcija u iznosu od najmanje 700 000 EUR ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajuće vrijednosti u nacionalnoj valuti [datum stupanja na snagu *ove Uredbe*].
3. Države članice mogu predvidjeti dodatne sankcije ili mjere te više administrativne novčane kazne od onih predviđenih ovom Uredbom.

Članak 37.

Izvršavanje ovlasti nadzora i sankcioniranja

1. Pri određivanju vrste i razine administrativnih sankcija i mjera nadležna tijela uzimaju u obzir sve bitne okolnosti, uključujući prema potrebi:

- (a) težinu i trajanje kršenja;
- (b) stupanj odgovornosti osobe odgovorne za kršenje;
- (c) financijsku moć osobe odgovorne za kršenje, kako je prikazana ukupnim prometom odgovorne pravne osobe ili godišnjim prihodom i neto imovinom odgovorne fizičke osobe;
- (d) utjecaj kršenja na interese malih ulagatelja;
- (e) značaj ostvarene dobiti, gubitaka koje je osoba odgovorna za kršenje izbjegla ili gubitaka za treće strane koji proizlaze iz kršenja, u mjeri u kojoj se mogu odrediti;
- (f) razinu suradnje osobe odgovorne za kršenje s nadležnim tijelom, ne dovodeći u pitanje potrebu da se osigura povrat ostvarene dobiti ili izbjegnuto gubitka te osobe;
- (g) prethodna kršenja osobe odgovorne za kršenje;
- (h) mjere koje je odgovorna osoba poduzela nakon kršenja kako bi spriječila ponovno kršenje.

2. Pri izvršavanju svojih ovlasti izricanja administrativnih sankcija i drugih administrativnih mjera na temelju članka 36. nadležna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da su izvršavanje njihovih ovlasti nadzora i istraživanja te administrativne sankcije i mjere koje izriču učinkoviti i prikladni u okviru ove Uredbe. Ona koordiniraju svoje djelovanje kako bi izbjegla dupliciranja i preklapanja u izvršavanju svojih nadzornih i istražnih ovlasti te u izricanju administrativnih sankcija i mjera u prekograničnim slučajevima.

Članak 38.

Pravo na žalbu

Države članice osiguravaju da su odluke donesene u skladu s odredbama ove Uredbe propisno obrazložene i da podliježu pravu na žalbu pred sudom.

Članak 39.

Prijavljivanje kršenja

1. Nadležna tijela uspostavljaju djelotvorne mehanizme za poticanje i omogućavanje prijave stvarnih ili mogućih kršenja ove Uredbe nadležnim tijelima.

Četvrtak 15. rujna 2016.

2. Mehanizmi iz stavka 1. uključuju najmanje:
 - (a) posebne postupke za zaprimanje prijava stvarnih ili mogućih kršenja i daljnje postupanje, uključujući uspostavu sigurnih komunikacijskih kanala za takve prijave;
 - (b) odgovarajuću zaštitu zaposlenika koji rade na temelju ugovora o radu, a koji prijave kršenja, od osвете, diskriminacije i drugih vrsta nepoštenog postupanja poslodavca ili trećih osoba prema njima;
 - (c) zaštitu identiteta i osobnih podataka osobe koja prijavljuje kršenja i fizičke osobe koja je navodno odgovorna za kršenje u svim fazama postupka, osim ako se takva objava zahtijeva nacionalnim pravom u kontekstu daljnje istrage ili daljnjih sudskih postupaka.
3. Države članice mogu predvidjeti financijske poticaje osobama koje nude relevantne informacije o stvarnim ili mogućim kršenjima ove Uredbe koji se dodjeljuju u skladu s nacionalnim pravom kad takve osobe nemaju druge postojeće zakonske ili ugovorne obveze prijaviti takve informacije i pod uvjetom da su informacije nove i da rezultiraju izricanjem administrativne ili kaznene sankcije ili poduzimanjem druge administrativne mjere zbog kršenja ove Uredbe.
4. Države članice moraju zahtijevati da poslodavci koji obavljaju aktivnosti regulirane za potrebe financijskih usluga uspostave prikladne postupke za svoje zaposlenike kako bi mogli interno prijaviti stvarna ili moguća kršenja putem posebnog, neovisnog i samostalnog kanala.

Članak 40.

Objava odluka

1. Odluku o izricanju administrativne sankcije ili mjere za kršenje ove Uredbe nadležna tijela objavljuju na svojem službenom web-mjestu odmah nakon što se osobu kojoj je izrečena sankcija obavijestilo o toj odluci. Objava uključuje barem informacije o vrsti i prirodi kršenja i identitetu odgovornih osoba. Ta se obveza ne primjenjuje na odluke kojima se izriču mjere istražne prirode.
2. Ako nadležno tijelo smatra da je objava identiteta pravnih subjekata ili identiteta ili osobnih podataka fizičkih osoba nerazmjerna nakon što je za svaki pojedinačan slučaj procijenilo proporcionalnost objave tih podataka, ili ako bi takva objava ugrozila stabilnost financijskih tržišta ili istragu u tijeku, države članice osiguravaju da nadležna tijela:
 - (a) odgode objavu odluke o izricanju sankcije ili mjere do trenutka kad razlozi za neobjavljivanje prestanu postojati ili
 - (b) objave odluku o izricanju sankcije ili mjere anonimnim putem na način koji je u skladu s nacionalnim pravom, ako se tom anonimnom objavom osigurava učinkovita zaštita predmetnih osobnih podataka. U slučaju odluke o objavi sankcije ili mjere anonimnim putem objava relevantnih podataka može se odgoditi za razumno razdoblje ako se predviđa da će u tom razdoblju razlozi za anonimnu objavu prestati postojati;
 - (c) ne objave odluku o izricanju sankcije ili mjere ako smatraju da mogućnosti iz točaka (a) i (b) nisu dostatne kako bi se osigurali:
 - i. neugrožavanje stabilnosti financijskih tržišta;

Četvrtak 15. rujna 2016.

ii. proporcionalnost objave takvih odluka u odnosu na mjere koje se smatraju blažima po svojoj prirodi.

3. Ako postoji pravo na žalbu protiv odluke o izricanju sankcije ili mjere pred relevantnim pravosudnim ili drugim tijelima, nadležna tijela na svojem web-mjestu odmah objavljuju te informacije i sve naknadne informacije o ishodu takve žalbe. Osim toga, objavljuje se i svaka odluka kojom se poništava prethodna odluka o izricanju sankcije ili mjere.

4. Nadležna tijela osiguravaju da svaka objava, u skladu s ovim člankom, ostaje na njihovu službenom web-mjestu najmanje pet godina nakon objave. Osobni podatci sadržani u objavi ostaju na web-mjestu nadležnog tijela samo onoliko dugo koliko je potrebno u skladu s važećim pravilima o zaštiti podataka.

Članak 41.

Prijavljivanje sankcija ESMA-i

1. Nadležno tijelo svake godine dostavlja ESMA-i zbirne informacije o svim administrativnim sankcijama i mjerama koje su izrečene u skladu s člankom 36. ESMA te informacije objavljuje u svojem godišnjem izvješću.

Ako su se države članice, u skladu s člankom 36. stavkom 1., odlučile za određivanje kaznenih sankcija za kršenja odredaba iz članka 36. stavka 1., njihova nadležna tijela dostavljaju ESMA-i godišnje anonimizirane i zbirne podatke o svim poduzetim kaznenim istragama i izrečenim kaznenim sankcijama. ESMA u godišnjem izvješću objavljuje podatke o izrečenim kaznenim sankcijama.

2. Ako je nadležno tijelo objavilo administrativne ili kaznene sankcije ili druge administrativne mjere, ono istovremeno izvješćuje ESMA-u o tim administrativnim sankcijama ili mjerama.

3. Nadležna tijela obavješćuju ESMA-u o svim izrečenim administrativnim sankcijama ili mjerama koje nisu objavljene u skladu s člankom 40. stavkom 2. točkom (c), uključujući svaku žalbu koja je s tim povezana te njezin ishod. Države članice osiguravaju da nadležna tijela dobiju informacije i konačnu presudu povezanu sa svakom izrečenom kaznenom sankcijom te je podnose ESMA-i. ESMA održava središnju bazu podataka o sankcijama koje su joj dostavljene isključivo u svrhu razmjene informacija između nadležnih tijela. Toj bazi podataka mogu pristupiti samo nadležna tijela i ona se ažurira na temelju informacija koje su pružila nadležna tijela.

POGLAVLJE IX.

DELEGIRANI I PROVEDBENI AKTI

Članak 42.

Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. **█** *Ovlast donošenja delegiranih akata* iz članka 1. stavka **█** 6., članka 2. stavka 2., **█** članka 13. stavaka 1. i 2., članka 14. stavka 3., članka 15. stavka 3. **█** i članka 27. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme od [datum stupanja na snagu *ove Uredbe*].

Četvrtak 15. rujna 2016.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 1. stavka 6., članka 2. stavka 2., članka 13. stavaka 1. i 2., članka 14. stavka 3., članka 15. stavka 3. i članka 27. stavka 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Ona proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Odluka ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istovremeno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 1. stavka 6., članka 2. stavka 2., članka 13. stavaka 1. i 2., članka 14. stavka 3., članka 15. stavka 3. i članka 27. stavka 3. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 43.

Postupak odbora

1. Europski odbor za vrijednosne papire koji je osnovan Odlukom Komisije 2001/528/EZ pomaže Komisiji. ⁽¹⁾ Navedeni odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE X.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Stavljanje izvan snage

1. Direktiva 2003/71/EZ stavlja se izvan snage od [datum početka primjene *ove Uredbe*].
2. Upućivanja na Direktivu 2003/71/EZ tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IV. ovoj Uredbi.

4. Za prospekte odobrene u skladu s nacionalnim zakonima kojima se prenosi Direktiva 2003/71/EZ prije [datum početka primjene ove Uredbe] i dalje je mjerodavno to nacionalno pravo do isteka valjanosti tih zakona ili nakon isteka dvanaest mjeseci od [datum početka primjene ove Uredbe], ovisno o tome što nastupi ranije.

Članak 45.

Izvjешće ESMA-e o prospektima

1. Na temelju dokumenata koji su objavljeni u okviru mehanizma iz članka 20. stavka 6. ESMA svake godine objavljuje izvješće sa statističkim podacima o prospektima koji su odobreni i prijavljeni u Uniji te analizom kretanja, uzimajući u obzir vrste izdavatelja, a posebno MSP-ove, i vrste izdanja, a posebno vrijednost ponude, vrstu prenosivih vrijednosnih papira, vrstu mjesta trgovanja i nominalnu vrijednost.

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2001/528/EZ od 6. lipnja 2001. o osnivanju Europskog odbora za vrijednosne papire (SL L 191, 13.7.2001., str. 45.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

2. U tom se izvješću posebno navodi sljedeće:
- (a) analiza opsega u kojem se obveze objavljivanja utvrđene u člancima 14. i 15. te univerzalni registracijski dokument utvrđen u članku 9. upotrebljavaju u Uniji;
 - (b) statistički podatci o osnovnim prospektima i konačnim uvjetima te o prospektima koji su sastavljeni kao zasebni dokument ili kao jedinstveni dokument;
 - (c) statistički podatci o prosječnim i ukupnim iznosima koje su u okviru ponuda vrijednosnih papira javnosti na koje se primjenjuje ova Uredba prikupila neuvrštena društva, društva čijim se vrijednosnim papirima trguje na multilateralnim trgovinskim platformama, uključujući rastuća tržišta MSP-ova, i društva čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenim tržištima. Ako je primjenjivo, u tim se statističkim podacima raščlanjuju inicijalne javne ponude i daljnje ponude te vlasnički i ne vlasnički vrijednosni papiri;
 - (ca) **statistički podatci o troškovima izrade prospekata raščlanjeni barem prema razredu izdavatelja, veličini izdanja i lokaciji, kao i razredu naknada i pristojbi koje snose izdavatelji i razredu pružatelja usluga koji ih naplaćuju; statističkim podacima priložena je analiza djelatnosti tržišnog natjecanja među pružateljima usluga koji sudjeluju u sastavljanju prospekata i preporuke o načinu na koji bi se mogli smanjiti troškovi.**

Članak 46.

Revizija

Komisija do [5 godina **od dana** stupanja na snagu **ove Uredbe**] Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o primjeni ove Uredbe, kojemu prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.

U izvješću se, među ostalim, procjenjuje jesu li sažetak prospekta, obveze objavljivanja utvrđene u člancima 14. i 15. te univerzalni registracijski dokument utvrđen u članku 9. i dalje primjereni za postizanje svojih ciljeva. U izvješću se uzimaju u obzir rezultati stručnog preispitivanja iz članka 19. stavka 12.

Članak 47.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
 2. Primjenjuje se od [**24 mjeseca od dana** stupanja na snagu **ove Uredbe**].
- 2.a Iznimno od stavka 2., države članice mogu odlučiti da se pragovi utvrđeni u svrhu izuzeća u članku 1. stavku 3. točki (d) ili mogućnost navedena u članku 3. stavku 2. primjenjuju od dana stupanja na snagu ove Uredbe.**
3. Države članice do [**24 mjeseca od dana** stupanja na snagu **ove Uredbe**] poduzimaju mjere potrebne za usklađivanje s člankom 11., člankom 19. stavkom 8., člankom 29., člankom 30., člankom 36., člankom 37., člankom 38., člankom 39., člankom 40. i člankom 41.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

Četvrtak 15. rujna 2016.

PRILOG I.

PROSPEKT

I. Sažetak**II. Identitet direktora, višeg rukovodstva, savjetnika i revizora**

Svrha je utvrditi osobe koje zastupaju društvo i druge pojedince uključene u ponudu društva ili uvrštenje za trgovanje; to su osobe odgovorne za sastavljanje prospekta i osobe odgovorne za reviziju financijskih izvještaja.

III. Statistika ponude i očekivani raspored

Svrha je pružiti ključne informacije o provedbi bilo koje ponude kao i utvrditi važne datume povezane s tom ponudom.

A. Statistika ponude

B. Metoda i očekivani raspored

IV. Ključne informacije

Svrha je sažeti ključne informacije o financijskom položaju društva, kapitalizaciji i čimbenicima rizika. Ako su financijski izvještaji koji su uključeni u dokument promijenjeni da bi se u njima odrazile bitne promjene u grupnoj strukturi društva ili računovodstvenim politikama, onda i odabrani financijski podatci moraju biti promijenjeni.

A. Odabrani financijski podatci

B. Kapitalizacija i zaduženost

C. Razlozi za ponudu i korištenje primitcima

D. Čimbenici rizika

V. Informacije o društvu

Svrha je pružiti informacije o poslovanju društva, proizvodima koje ono nudi ili uslugama koje pruža te činjenicama koje utječu na poslovanje. Nastoji se i pružiti informacije o adekvatnosti i prikladnosti nekretnina, postrojenja i opreme društva, kao i o planovima društva za buduće povećanje ili smanjivanje kapaciteta.

A. Povijest i razvoj društva

B. Pregled poslovanja

C. Organizacijska struktura

D. Nekretnine, postrojenja i oprema

VI. Pregled poslovanja, financijski pregled i perspektive

Svrha je pružiti objašnjenje rukovodstva društva o činjenicama koje su utjecale na financijski položaj društva i rezultate poslovanja za razdoblja obuhvaćena financijskim izvještajima, kao i ocjenu rukovodstva o činjenicama i trendovima za koje se očekuje da će imati bitan utjecaj na financijski položaj društva i rezultate poslovanja u budućim razdobljima.

Četvrtak 15. rujna 2016.

- A. Rezultati poslovanja
- B. Likvidnost i izvori sredstava
- C. Istraživanje i razvoj, patenti i licencije itd.
- D. Trendovi

VII. Direktori, više rukovodstvo i zaposlenici

Svrha je pružiti informacije o direktorima i rukovoditeljima društva, kako bi ulagatelji mogli ocijeniti njihovo iskustvo, kvalifikacije i razinu naknade za rad, a i njihov odnos prema društvu.

- A. Direktori i više rukovodstvo
- B. Naknade za rad
- C. Praksa uprave
- D. Zaposlenici
- E. Vlasništvo dionica

VIII. Glavni dioničari i transakcije između povezanih osoba

Svrha je pružiti informacije o glavnim dioničarima i drugim osobama koje mogu kontrolirati društvo ili utjecati na njega. Pruža i informacije povezane s transakcijama društva s povezanim osobama te o tome jesu li transakcije izvršene po uvjetima koji su poštteni za društvo.

- A. Glavni dioničari
- B. Transakcije između povezanih osoba
- C. Interesi stručnjaka i savjetnika

IX. Financijske informacije

Svrha je detaljno navesti koji financijski izvještaji moraju biti uključeni u dokument, kao i razdoblja koja moraju obuhvatiti te starost financijskih izvještaja i druge informacije financijske prirode. Računovodstvena i revizijska načela koja će se prihvatiti za upotrebu u pripremi i reviziji financijskih izvještaja odredit će se u skladu s međunarodnim računovodstvenim i revizijskim standardima.

- A. Konsolidirani izvještaji i druge financijske informacije
- B. Važne promjene

X. Detalji ponude i uvrštenja za trgovanje

Svrha je pružiti informacije o ponudi i uvrštenju vrijednosnih papira za trgovanje, planu distribucije vrijednosnih papira i drugim povezanim pitanjima.

- A. Ponuda i uvrštenje za trgovanje
- B. Plan distribucije
- C. Tržišta
- D. Imatelji vrijednosnih papira koji prodaju
- E. Razvodnjavanje (vlasničkih vrijednosnih papira)
- F. Troškovi izdanja

Četvrtak 15. rujna 2016.

XI. Dodatne informacije

Svrha je pružiti informacije, od kojih je većina zakonom propisana, koje nisu obuhvaćene drugdje u prospektu.

- A. Temeljni kapital
 - B. Društveni ugovor i statut
 - C. Bitni ugovori
 - D. Kontrola deviznog poslovanja
 - E. Upozorenje o poreznim posljedicama
 - F. Dividende i platni agenti
 - G. Izjave stručnjaka
 - H. Dostupni dokumenti
 - I. Informacije o ovisnim društvima
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

PRILOG II.

REGISTRACIJSKI DOKUMENT

I. Identitet direktora, višeg rukovodstva, savjetnika i revizora

Svrha je utvrditi osobe koje zastupaju društvo i druge pojedince uključene u ponudu društva ili uvrštenje za trgovanje; to su osobe odgovorne za sastavljanje prospekta i osobe odgovorne za reviziju financijskih izvještaja.

II. Ključne informacije o izdavatelju

Svrha je sažeti ključne informacije o financijskom položaju društva, kapitalizaciji i čimbenicima rizika. Ako su financijski izvještaji koji su uključeni u dokument promijenjeni da bi se u njima odrazile bitne promjene u grupnoj strukturi društva ili računovodstvenim politikama, onda i odabrani financijski podatci moraju biti promijenjeni.

- A. Odabrani financijski podatci
- B. Kapitalizacija i zaduženost
- C. Čimbenici rizika

III. Informacije o društvu

Svrha je pružiti informacije o poslovanju društva, proizvodima koje nudi ili uslugama koje pruža te činjenicama koje utječu na poslovanje. Nastoje se pružiti i informacije o adekvatnosti i prikladnosti nekretnina, postrojenja i opreme društva, kao i o planovima društva za buduće povećanje ili smanjivanje kapaciteta.

- A. Povijest i razvoj društva
- B. Pregled poslovanja
- C. Organizacijska struktura
- D. Nekretnine, postrojenja i oprema

IV. Pregled poslovanja, financijski pregled i perspektive

Svrha je pružiti objašnjenje rukovodstva društva o činjenicama koje su utjecale na financijski položaj društva i rezultate poslovanja za razdoblja obuhvaćena financijskim izvještajima, kao i ocjenu rukovodstva o činjenicama i trendovima za koje se očekuje da će imati bitan utjecaj na financijski položaj društva i rezultate poslovanja u budućim razdobljima.

- A. Rezultati poslovanja
- B. Likvidnost i izvori sredstava
- C. Istraživanje i razvoj, patenti i licencije itd.
- D. Trendovi

Četvrtak 15. rujna 2016.

V. Direktori, više rukovodstvo i zaposlenici

Svrha je pružiti informacije o direktorima i rukovoditeljima društva, kako bi ulagatelji mogli ocijeniti njihovo iskustvo, kvalifikacije i razinu naknade za rad, a i njihov odnos prema društvu.

- A. Direktori i više rukovodstvo
- B. Naknade za rad
- C. Praksa uprave
- D. Zaposlenici
- E. Vlasništvo dionica

VI. Glavni dioničari i transakcije između povezanih osoba

Svrha je pružiti informacije o glavnim dioničarima i drugim osobama koje mogu kontrolirati društvo ili utjecati na njega. Pruža i informacije povezane s transakcijama društva s povezanim osobama te o tome jesu li transakcije izvršene po uvjetima koji su poštteni za društvo.

- A. Glavni dioničari
- B. Transakcije između povezanih osoba
- C. Interesi stručnjaka i savjetnika

VII. Financijske informacije

Svrha je detaljno navesti koji financijski izvještaji moraju biti uključeni u dokument, kao i razdoblja koja moraju obuhvatiti te starost financijskih izvještaja i druge informacije financijske prirode. Računovodstvena i revizijska načela koja će se prihvatiti za upotrebu u pripremi i reviziji financijskih izvještaja odredit će se u skladu s međunarodnim računovodstvenim i revizijskim standardima.

- A. Konsolidirani izvještaji i druge financijske informacije
- B. Važne promjene

VIII. Dodatne informacije

Svrha je pružiti informacije, od kojih je većina zakonom propisana, koje nisu obuhvaćene drugdje u prospektu.

- A. Temeljni kapital
 - B. Društveni ugovor i statut
 - C. Bitni ugovori
 - D. Izjave stručnjaka
 - E. Dostupni dokumenti
 - F. Informacije o ovisnim društvima
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

PRILOG III.

OBAVIJEST O VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA

I. Identitet direktora, višeg rukovodstva, savjetnika i revizora

Svrha je utvrditi osobe koje zastupaju društvo i druge pojedince uključene u ponudu društva ili uvrštenje za trgovanje; to su osobe odgovorne za sastavljanje prospekta i osobe odgovorne za reviziju financijskih izvještaja.

II. Statistika ponude i očekivani raspored

Svrha je pružiti ključne informacije o provedbi bilo koje ponude kao i utvrditi važne datume povezane s tom ponudom.

- A. Statistika ponude
- B. Metoda i očekivani raspored

III. Ključne informacije o izdavatelju

Svrha je sažeti ključne informacije o financijskom položaju društva, kapitalizaciji i čimbenicima rizika. Ako su financijski izvještaji koji su uključeni u dokument promijenjeni da bi se u njima odrazile bitne promjene u grupnoj strukturi društva ili računovodstvenim politikama, onda i odabrani financijski podatci moraju biti promijenjeni.

- A. Kapitalizacija i zaduženost
- B. Razlozi za ponudu i korištenje primitcima
- C. Čimbenici rizika

IV. Interesi stručnjaka

Svrha je pružiti informacije o poslovima koje je društvo sklopilo sa stručnjacima ili savjetnicima koji se zapošljavaju privremeno.

V. Detalji ponude i uvrštenja za trgovanje

Svrha je pružiti informacije o ponudi i uvrštenju vrijednosnih papira za trgovanje, planu distribucije vrijednosnih papira i drugim povezanim pitanjima.

- A. Ponuda i uvrštenje za trgovanje
- B. Plan distribucije
- C. Tržišta
- D. Imatelji vrijednosnih papira koji prodaju
- E. Razvodnjavanje (vlasničkih vrijednosnih papira)
- F. Troškovi izdanja

VI. Dodatne informacije

Svrha je pružiti informacije, od kojih je većina zakonom propisana, koje nisu obuhvaćene drugdje u prospektu.

- A. Kontrola deviznog poslovanja
 - B. Upozorenje o poreznim posljedicama
 - C. Dividende i platni agenti
 - D. Izjave stručnjaka
 - E. Dostupni dokumenti
-

Četvrtak 15. rujna 2016.

PRILOG IV.

Korelacijska tablica

(iz članka 44.)

Direktiva 2003/71/EZ	Ova Uredba
članak 1. stavak 1.	članak 1. stavak 1.
članak 1. stavak 2. osim članka 1. stavka 2. točke (h)	članak 1. stavak 2.
članak 1. stavak 2. točka (h)	članak 1. stavak 3. točka (d)
članak 1. stavak 3.	članak 4.
članak 1. stavak 4.	članak 1. stavak 5. točke (a) i (b)
članak 2. stavak 1.	članak 2. stavak 1.
članak 2. stavak 4.	članak 2. stavak 2.
članak 3. stavak 1.	članak 3. stavak 1.
članak 3. stavak 2. točka (a)	članak 1. stavak 3. točka (a)
članak 3. stavak 2. točka (b)	članak 1. stavak 3. točka (b)
članak 3. stavak 2. točka (c)	članak 1. stavak 3. točka (c)
članak 3. stavak 2. točka (d)	—
članak 3. stavak 2. točka (e)	—
članak 3. stavak 2. podstavci 2. i 3.	članak 5.
članak 3. stavak 3.	članak 3. stavak 3.
članak 3. stavak 4.	članak 1. stavak 5. točka (b)
članak 4. stavak 1. točka (a)	članak 1. stavak 3. točka (e)
članak 4. stavak 1. točka (b)	članak 1. stavak 3. točka (f)
članak 4. stavak 1. točka (c)	članak 1. stavak 3. točka (g)
članak 4. stavak 1. točka (d)	članak 1. stavak 3. točka (h)

Četvrtak 15. rujna 2016.

Direktiva 2003/71/EZ	Ova Uredba
članak 4. stavak 1. točka (e)	članak 1. stavak 3. točka (i)
članak 4. stavak 1. podstavci od 2. do 5.	—
članak 4. stavak 2. točka (a)	članak 1. stavak 4. točka (a)
članak 4. stavak 2. točka (b)	članak 1. stavak 4. točka (c)
članak 4. stavak 2. točka (c)	članak 1. stavak 4. točka (d)
članak 4. stavak 2. točka (d)	članak 1. stavak 4. točka (e)
članak 4. stavak 2. točka (e)	članak 1. stavak 4. točka (f)
članak 4. stavak 2. točka (f)	članak 1. stavak 4. točka (g)
članak 4. stavak 2. točka (g)	članak 1. stavak 4. točka (b)
članak 4. stavak 2. točka (h)	članak 1. stavak 4. točka (h)
članak 4. stavak 3.	članak 1. stavak 6.
članak 5. stavak 1.	članak 6. stavak 1.
članak 5. stavak 2.	članak 7.
članak 5. stavak 3.	članak 6. stavak 2.
članak 5. stavak 4. podstavak 1.	članak 8. stavak 1.
članak 5. stavak 4. podstavak 2.	članak 8. stavak 9.
članak 5. stavak 4. podstavak 3.	članak 8. stavak 4. i članak 24. stavak 4.
članak 5. stavak 5.	članak 13. stavak 1.
članak 6. stavak 1.	članak 11. stavak 1.
članak 6. stavak 2.	članak 11. stavak 2.
članak 7. stavak 1.	članak 13. stavak 1. podstavak 1.
članak 7. stavak 2. točka (a)	članak 13. stavak 1. podstavak 2. točka (a)
članak 7. stavak 2. točka (b)	članak 13. stavak 2. podstavak 2. točka (b)
članak 7. stavak 2. točka (c)	članak 13. stavak 2. podstavak 2. točka (c)

Četvrtak 15. rujna 2016.

Direktiva 2003/71/EZ	Ova Uredba
članak 7. stavak 2. točka (d)	članak 13. stavak 2. podstavak 2. točka (c)
članak 7. stavak 2. točka (e)	članak 15.
članak 7. stavak 2. točka (f)	članak 13. stavak 2. podstavak 2. točka (d)
članak 7. stavak 2. točka (g)	članak 14.
članak 7. stavak 3.	članak 13. stavak 3.
članak 7. stavak 4.	—
članak 8. stavak 1.	članak 17. stavak 1.
članak 8. stavak 2.	članak 17. stavak 2.
članak 8. stavak 3.	članak 17. stavak 3.
članak 8. stavak 3.a	članak 17. stavak 4.
članak 8. stavak 4.	članak 17. stavak 5.
članak 8. stavak 5.	—
članak 9. stavak 1.	članak 12. stavak 1.
članak 9. stavak 2.	članak 12. stavak 1.
članak 9. stavak 3.	članak 12. stavak 1.
članak 9. stavak 4.	članak 12. stavak 2.
članak 11. stavak 1.	članak 18. stavak 1.
članak 11. stavak 2.	članak 18. stavak 2.
članak 11. stavak 3.	članak 18. stavak 4.
članak 12. stavak 1.	članak 10. stavak 1. podstavak 1.
članak 12. stavak 2.	članak 10. stavak 1. podstavak 2.
članak 12. stavak 3.	—
članak 13. stavak 1.	članak 19. stavak 1.
članak 13. stavak 2.	članak 19. stavak 2.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Direktiva 2003/71/EZ	Ova Uredba
članak 13. stavak 3.	članak 19. stavak 3.
članak 13. stavak 4.	članak 19. stavak 4.
članak 13. stavak 5.	članak 19. stavak 7.
članak 13. stavak 6.	članak 19. stavak 8.
članak 13. stavak 7.	članak 19. stavak 10.
članak 14. stavak 1.	članak 20. stavak 1.
članak 14. stavak 2.	članak 20. stavak 2.
članak 14. stavak 3.	—
članak 14. stavak 4.	članak 20. stavak 5.
članak 14. stavak 4.a	članak 20. stavak 6.
članak 14. stavak 5.	članak 20. stavak 8.
članak 14. stavak 6.	članak 20. stavak 9.
članak 14. stavak 7.	članak 20. stavak 10.
članak 14. stavak 8.	članak 20. stavak 11.
članak 15. stavak 1.	članak 21. stavak 1.
članak 15. stavak 2.	članak 21. stavak 2.
članak 15. stavak 3.	članak 21. stavak 3.
članak 15. stavak 4.	članak 21. stavak 4.
članak 15. stavak 5.	—
članak 15. stavak 6.	članak 21. stavak 5.
članak 15. stavak 7.	članak 21. stavak 6.
članak 16. stavak 1.	članak 22. stavak 1.
članak 16. stavak 2.	članak 22. stavak 2.
članak 16. stavak 3.	članak 22. stavak 6.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Direktiva 2003/71/EZ	Ova Uredba
članak 17. stavak 1.	članak 23. stavak 1.
članak 17. stavak 2.	članak 23. stavak 2.
članak 18. stavak 1.	članak 24. stavak 1.
članak 18. stavak 2.	članak 24. stavak 2.
članak 18. stavak 3. podstavak 1.	članak 24. stavak 3.
članak 18. stavak 3. podstavak 2.	članak 20. stavak 5. podstavak 3. i članak 20. stavak 6.
članak 18. stavak 4.	članak 24. stavak 6.
članak 19. stavak 1.	članak 25. stavak 1.
članak 19. stavak 2.	članak 25. stavak 2.
članak 19. stavak 3.	članak 25. stavak 3.
članak 19. stavak 4.	—
članak 20. stavak 1.	članak 27. stavak 1.
članak 20. stavak 2.	članak 27. stavak 2.
članak 20. stavak 3.	članak 27. stavak 3.
članak 21. stavak 1.	članak 29. stavak 1.
članak 21. stavak 1.a	članak 32. stavak 1.
članak 21. stavak 1.b	članak 32. stavak 2.
članak 21. stavak 2.	članak 29. stavak 2.
članak 21. stavak 3. točka (a)	članak 30. stavak 1. točka (a)
članak 21. stavak 3. točka (b)	članak 30. stavak 1. točka (b)
članak 21. stavak 3. točka (c)	članak 30. stavak 1. točka (c)
članak 21. stavak 3. točka (d)	članak 30. stavak 1. točka (d)
članak 21. stavak 3. točka (e)	članak 30. stavak 1. točka (e)

Četvrtak 15. rujna 2016.

Direktiva 2003/71/EZ	Ova Uredba
članak 21. stavak 3. točka (f)	članak 30. stavak 1. točka (f)
članak 21. stavak 3. točka (g)	članak 30. stavak 1. točka (g)
članak 21. stavak 3. točka (h)	članak 30. stavak 1. točka (h)
članak 21. stavak 3. točka (i)	članak 30. stavak 1. točka (i)
članak 21. stavak 3. podstavak 2.	članak 30. stavak 1. podstavak 2.
članak 21. stavak 4. točka (a)	članak 30. stavak 1. točka (l)
članak 21. stavak 4. točka (b)	članak 30. stavak 1. točka (m)
članak 21. stavak 4. točka (c)	—
članak 21. stavak 4. točka (d)	članak 30. stavak 1. točka (n)
članak 21. stavak 4. podstavak 2.	članak 30. stavak 1. podstavak 3.
članak 21. stavak 5.	članak 29. stavak 3. i članak 30. stavak 5.
članak 22. stavak 1.	članak 33. stavak 2.
članak 22. stavak 2. podstavak 1.	članak 31. stavak 1.
članak 22. stavak 2. podstavak 2.	—
članak 22. stavak 2. podstavak 3.	članak 31. stavak 5.
članak 22. stavak 3.	—
članak 22. stavak 4.	članak 31. stavci 6. i 7.
članak 23. stavak 1.	članak 35. stavak 1.
članak 23. stavak 2.	članak 35. stavak 2.
članak 24.	članak 43.
članak 24.a stavak 1.	članak 42. stavak 2.
članak 24.a stavak 2.	članak 42. stavak 4.
članak 24.a stavak 3.	članak 42. stavak 1.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Direktiva 2003/71/EZ	Ova Uredba
Članak 24.b	članak 42. stavak 3.
članak 24.c	članak 42. stavak 5.
članak 25. stavak 1.	članak 36. stavak 1.
članak 25. stavak 2.	članak 40.
članak 26.	članak 38.
članak 27.	—
članak 28.	—
članak 29.	—
članak 30.	—
članak 31.	članak 46.
članak 32.	članak 47.
članak 33.	članak 47.

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0354

Azil: privremene mjere u korist Italije i Grčke *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o prijedlogu odluke Vijeća o izmjeni Odluke Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (COM(2016)0171 – C8-0133/2016 – 2016/0089(NLE))

(Savjetovanje)

(2018/C 204/42)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije Vijeću (COM(2016)0171),
 - uzimajući u obzir članak 78. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0133/2016),
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0236/2016),
1. prihvaća prijedlog Komisije s izmjenama;
 2. poziva Komisiju da shodno tomu izmijeni svoj prijedlog u skladu s člankom 293. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 3. poziva Vijeće da ga obavijesti ako se namjerava udaljiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
 4. traži od Vijeća da se ponovno savjetuje s Parlamentom ako namjerava bitno izmijeniti prijedlog Komisije;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću i Komisiji.

Amandman 1

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija

- (2) Prema članku 4. stavku 2. Odluke (EU) 2015/1601, od 26. rujna 2016. 54 000 podnositelja zahtjeva trebalo bi premjestiti iz Italije i Grčke na područja drugih država članica, osim ako Komisija u skladu s člankom 4. stavkom 3. do tog datuma podnese prijedlog o njihovoj dodjeli **drugoj državi članici korisnici** zbog hitne situacije uzrokovane iznenadnim priljevom osoba.

Izmjena

- (2) Prema članku 4. stavku 2. Odluke (EU) 2015/1601, od 26. rujna 2016. 54 000 podnositelja zahtjeva trebalo bi, **u skladu s omjerom utvrđenim spomenutom Odlukom (odnosno 12 764 podnositelja zahtjeva iz Italije i 41 236 iz Grčke)**, premjestiti iz Italije i Grčke na područja drugih država članica, osim ako Komisija u skladu s člankom 4. stavkom 3. do tog datuma podnese prijedlog o njihovoj dodjeli **drugim državama članicama korisnicama** zbog hitne situacije uzrokovane iznenadnim priljevom osoba.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 2
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (3) *U članku 1. stavku 2. Odluke (EU) 2015/1601 utvrđeno je da bi Komisija trebala stalno preispitivati stanje u vezi s masovnim priljevima državljana trećih zemalja u države članice. Komisija bi prema potrebi trebala podnositi prijedloge izmjene te Odluke kako bi se u obzir uzeo razvoj situacije na terenu i njezin učinak na mehanizam premještanja, kao i novi pritisak na države članice, posebno one najizloženije.*

Briše se.

Amandman 3
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (3a) *Člankom 4. stavkom 1. točkom (c) Odluke (EU) 2015/1601 predviđa se premještanje 54 000 podnositelja zahtjeva. Premještanje je u članku 2. točki (e) te Odluke definirano kao transfer podnositelja zahtjeva s državnog područja države članice koja je odgovorna za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu na državno područje države članice premještanja. Premještanje ne uključuje preseljenje ni prihvata osoba iz trećih zemalja kojima je potrebna međunarodna zaštita na teritorij država članica.*

Amandman 4
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 3.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (3b) *Europska agencija za graničnu i obalnu stražu trebala bi biti nadležna za stalno preispitivanje stanja u vezi s masovnim priljevima državljana trećih zemalja u države članice.*

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 5
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

- (4) Šefovi država ili vlada EU-a dogovorili su se 7. ožujka da će raditi na temelju niza načela na postizanju sporazuma s Turskom, među ostalim da će, za svakog Sirijca kojeg Turska ponovno prihvati s grčkih otoka, preseliti jednog Sirijca iz Turske u države članice, u okviru postojećih obveza. **Ta su načela razrađena u Komunikaciji Komisije o sljedećim operativnim koracima u suradnji EU-a i Turske u području migracija kojom se traži poduzimanje potrebnih mjera za preraspodjelu u program 1:1 određenih obveza iz postojećih odluka o premještanju, posebice svih ili dijela trenutačno nedodijeljenih 54 000 mjesta.**

Izmjena

- (4) Šefovi država ili vlada EU-a dogovorili su se **u okviru izjave od 7.** ožujka da će raditi na temelju niza načela na postizanju sporazuma s Turskom, među ostalim da će, za svakog Sirijca kojeg Turska ponovno prihvati s grčkih otoka, preseliti jednog Sirijca iz Turske u države članice, u okviru postojećih obveza. **Taj program 1:1 trebao bi se provesti u cilju zaštite Sirijaca koji bježe od rata i progona te uz puno poštovanje prava na traženje azila i načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, koji su sadržani u pravu Unije, Ženevskoj konvenciji od 28. srpnja 1951. i Protokolu uz nju od 31. siječnja 1967. o statusu izbjeglica.**

Amandman 6
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

- (5) **Može se očekivati da će se preseljenjem, humanitarnim prihvatom ili drugim oblicima zakonitog prihvata iz Turske u okviru nacionalnih i multilateralnih programa smanjiti migracijski pritisak na države članice koje imaju koristi od premještanja na temelju Odluke (EU) 2015/1601 jer će se osigurati zakonit i siguran put prema Uniji te suzbiti nezakoniti ulasci. Stoga bi solidarnost koju su države članice pokazale prihvatom na vlastito državno područje sirijskih državljana koji se nalaze u Turskoj, a kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, trebalo uzeti u obzir u pogledu 54 000 navedenih podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Trebalo bi oduzeti broj osoba koje je država članica prihvatila iz Turske od broja osoba koje je potrebno premjestiti u tu državu članicu na temelju Odluke 2015/1601 u pogledu navedenih 54 000 podnositelja zahtjeva.**

Izmjena

- (5) **Opširno preseljenje, humanitarni prihvati ili drugi oblici zakonitog prihvata iz Turske u okviru nacionalnih i multilateralnih programa potrebni su kako bi se smanjio migracijski pritisak na države članice tako što će se osigurati zakonit i siguran put prema Uniji te će nezakoniti ulasci postati nepotrebni. Stoga ih je potrebno proširiti. Dosad je tek minimalan broj sirijskih izbjeglica premješten u Uniju. U svojoj Rezoluciji od 12. travnja 2016. o situaciji na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji Europski parlament pozvao je na razvoj većeg broja sigurnih i zakonitih putova prema Uniji za tražitelje azila i izbjeglice, uključujući obvezujući i obvezan zakonodavni pristup Unije preseljenju, uspostavu programa humanitarnog prihvata u svim državama članicama i širu upotrebu humanitarnih viza. Te bi mjere trebale biti komplementarne sustavima premještanja u skladu s odlukama (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601.**

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 7
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

- (6) Prihvatni mehanizmi mogu uključivati preseljenje, humanitarni prihvat ili druge zakonite načine prihvata osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, kao što su programi humanitarnih viza, humanitarnih transfera, spajanja obitelji, privatnih sponzoriranja, stipendiranja, mobilnosti radne snage i drugi.

Izmjena

- (6) Prihvatni mehanizmi mogu uključivati preseljenje, humanitarni prihvat ili druge zakonite načine prihvata osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, kao što su programi humanitarnih viza, humanitarnih transfera, spajanja obitelji, privatnih sponzoriranja, stipendiranja, **pristupa obrazovanju**, mobilnosti radne snage i drugi.

Amandman 8
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (6a) U Direktivi Vijeća 2003/86/EZ ^(1a) predviđene su mjere u pogledu spajanja obitelji koje se trebaju usvojiti u skladu s obvezom zaštite obitelji i poštovanja obiteljskog života, ugrađenom u mnoge instrumente međunarodnog prava. Stoga spajanje obitelji nije uvjetovano drugim politikama Unije, mjerama solidarnosti ili hitnim mjerama. Države članice trebaju ga u svakom slučaju poštovati i promicati.

^(1a) Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003., str. 12.).

Amendment 25
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 6b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (6b) Brojni podnositelji zahtjeva kojima je potrebna međunarodna zaštita, a koji se trenutačno nalaze u Grčkoj i Italiji ne mogu imati koristi od sustava premještanja jer se na njih primjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013. Države članice trebaju žurno primijeniti pravo na spajanje obitelji u okviru Uredbe (EU) br. 604/2013, uz ubrzano rješavanje posebno osjetljivih slučajeva kako bi se takvi pojedinci što prije mogli spojiti s obiteljima.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 9
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

- (7) Ovom Odlukom ne bi trebalo utjecati na obveze koje su države članice preuzele u okviru programa preseljenja dogovorenog u Zaključcima predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 20. srpnja 2015. te se one ne bi trebale uzeti u obzir pri ispunjenju obveza iz Odluke 2015/1601. **Stoga država članica koja odluči ispuniti obveze iz Odluke (EU) 2015/1601 prihvatom Sirijaca koji se nalaze u Turskoj, odnosno njihovim preseljenjem, ne može to smatrati dijelom obveza na temelju programa preseljenja od 20. srpnja 2015.**

Izmjena

- (7) Ovom Odlukom ne bi trebalo utjecati na obveze koje su države članice preuzele u okviru programa preseljenja dogovorenog u Zaključcima predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 20. srpnja 2015. te se one ne bi trebale uzeti u obzir pri ispunjenju obveza iz Odluke 2015/1601.

Amandman 10
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

- (8) Kako bi se osiguralo pravilno praćenje situacije, države članice trebale bi svaki mjesec Komisiju izvješćivati o prihvatu Sirijaca koji se nalaze u Turskoj na svoje državno područje **na temelju mehanizma predviđenog ovom izmjenom te navesti u okviru kojeg je programa, nacionalnog ili multilateralnog, osoba prihvaćena te oblik zakonitog prihvata.**

Izmjena

- (8) Kako bi se osiguralo pravilno praćenje situacije, države članice trebale bi svaki mjesec Komisiju izvješćivati o prihvatu Sirijaca koji se nalaze u Turskoj na svoje državno područje, **obliku prihvata koji je primijenjen te vrsti programa u sklopu kojeg je prihvata izvršen.**

Amandman 11
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- (8a) **Preseljenje se ne bi trebalo provoditi nauštrb premještanja. Oba su procesa važni instrumenti solidarnosti. Premještanje je oblik unutarnje solidarnosti među državama članicama, dok su preseljenje i humanitarni prihvati ili druge vrste prihvata oblici vanjske solidarnosti s trećim zemljama koje su primile većinu izbjeglica.**

Izmjena

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 12
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (8b) *S obzirom na trenutačni broj tražitelja azila u Grčkoj te sve veći broj tražitelja azila koji pristižu u Italiju, očekuje se da će potreba za mjestima za hitno premještanje ostati velika.*

Amandman 13
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (8c) *U skladu s najnovijim podacima UNHCR-a, u Grčkoj se trenutačno nalazi 53 859 osoba koje traže međunarodnu zaštitu, od kojih većinu čine Sirijci (45 %), Iranci (22 %) i Afganistanci (21 %). Unatoč smanjenju broja dolazaka i s obzirom na političku narav izjave šefova država ili vlada EU-a o suradnji s Turskom od 18. ožujka 2016., vrlo je neizvjesno hoće li se trenutačno smanjenje dolaska tražitelja azila u Grčku nastaviti. S druge strane, izbjeglice bi se mogli okrenuti novim rutama, poput središnje sredozemne rute prema Italiji, na kojoj UNHCR bilježi porast od 42,5 % u usporedbi s istim razdobljem 2015. kad je riječ o broju migranata koji dolaze preko Libije. Stoga se očekuje da će potreba za mjestima za premještanje ostati visoka.*

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 14
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (8d) *U svojoj komunikaciji od 16. ožujka 2016. naslovljenoj „Prvo izvješće o premještanju i preseljenju” Komisija je navela da je u provedbi Odluke (EU) 2015/1601 uočeno mnogo nedostataka. Odgovor država članica na opći poziv EASO-a za 374 stručnjaka očito nije dovoljan s obzirom na kritično stanje s kojim se suočavaju Italija i Grčka. Bez obzira na porast broja maloljetnika bez pratnje među tražiteljima azila i izbjeglicama koji ispunjavaju uvjete za premještanje te unatoč odlukama Vijeća o premještanju kojima se predviđa prioritarna obrada ugroženih podnositelja zahtjeva, premješten je samo vrlo ograničen broj tih maloljetnika. Neke države članice još nisu stavile na raspolaganje mjesta za premještanje. Samo se 18 država članica obvezalo se na premještanja podnositelja zahtjeva iz Grčke, a 19 država članica obvezalo se na premještanja iz Italije. Od tih država članica, neke su preuzele samo ograničene obveze u odnosu na ukupne dodjele.*

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 15
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.e (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8e) **Komisija je pokrenula postupke radi utvrđivanja povrede protiv Italije i Grčke u pogledu provedbe Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ^(1a) i protiv Grčke u vezi s Direktivom 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća ^(1b). Međutim, nisu pokrenuti nikakvi pravni postupci u vezi s državama članicama koje ne ispunjavaju obveze utvrđene Odlukom (EU)2015/1601.**

^(1a) Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (preinaka) (SL L 180, 29.6.2013., str. 1.).

^(1b) Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (SL L 180, 29.6.2013., str. 96.).

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 16
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.f (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (8f) *Države članice premještanja trebaju u potpunosti provesti svoje obveze u sklopu odluka (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601 u cilju smanjenja pritiska na najizloženije države članice. Države članice premještanja trebale bi žurno i znatno pojačati svoje napore u pružanju odgovora na hitno humanitarno stanje u Grčkoj i spriječiti pogoršanje stanja u Italiji. Države članice dosad su na raspolaganje stavile tek 7 % mjesta za premještanje. Do 5. lipnja 2016. uspješno su premještene samo 793 osobe iz Italije i 2 033 osobe iz Grčke. Komisija je u svojem Prvom izvješću od 16. ožujka 2016. o premještanju i preseljenju istaknula da države članice moraju ostvariti mjesečnu stopu premještanja od najmanje 5 680 kako bi ispunile svoje obveze u pogledu premještanja u roku od dvije godine.*

Amandman 17
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 8.g (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (8 g) *U skladu s Odlukom (EU) 2015/1601 i Afganistanci bi trebali imati pravo na premještanje. Godine 2015. u Uniji je zahtjev za azil podnijelo oko 180 000 Afganistanaca, dotad nezabilježeni broj, što ih za tu godinu čini drugom najvećom skupinom tražitelja azila u Uniji. Daleko najveći broj njih dolazi u Grčku. Mnogi su od njih maloljetnici bez pratnje. Oni imaju posebne potrebe u pogledu zaštite koje Grčka nije u stanju ispuniti zbog stalnog iznimnog pritiska na sustav azila. Sve gore stanje u Afganistanu, s rekordnim brojem terorističkih napada i civilnih žrtava 2015., dovelo je do znatnog povećanja stope priznavanja zahtjeva afganistanskih tražitelja azila u Uniji: sa 43 % 2014. na 66 % 2015., prema podacima Eurostata.*

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 18
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

- (14) **S obzirom na hitnost situacije**, ova Odluka trebala bi stupiti na snagu **sljedećeg dana od dana** objave u Službenom listu Europske unije,

Izmjena

- (14) Ova Odluka trebala bi stupiti na snagu **odmah na dan** objave u Službenom listu Europske unije,

Amandman 19

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka - 1. (nova)

Uredba (EU) br. 2015/1601

Članak 3. – stavak 2.

Tekst na snazi

2. Premještanje u skladu s ovom Odlukom primjenjuje se samo na **podnositelja** zahtjeva s državljanstvom za koje udio odluka o priznavanju međunarodne zaštite u odnosu na prvostupanjske odluke o zahtjevima za međunarodnu zaštitu iz poglavlja III. Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća (1), prema najnovijim raspoloživim podacima Eurostata o prosjeku Unije koji se ažuriraju svaka tri mjeseca, iznosi 75 % ili više. U slučaju osoba bez državljanstva u obzir se uzima država prethodnog uobičajenog boravišta. Tromjesečno ažurirani podaci uzimaju se u obzir samo u pogledu podnositelja zahtjeva koji već nisu utvrđeni kao podnositelji zahtjeva koje bi se moglo premjestiti u skladu s člankom 5. stavkom 3. ove Odluke.

Izmjena

-1. U članku 3. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Premještanje u skladu s ovom Odlukom primjenjuje se samo na **podnositelje** zahtjeva **sa sirijskim, iračkim, eritrejskim ili afganistanskim državljanstvom ili pak one** s državljanstvom za koje udio odluka o priznavanju međunarodne zaštite u odnosu na prvostupanjske odluke o zahtjevima za međunarodnu zaštitu iz poglavlja III. Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća (1), prema najnovijim raspoloživim podacima Eurostata o prosjeku Unije koji se ažuriraju svaka tri mjeseca, iznosi 75 % ili više. U slučaju osoba bez državljanstva u obzir se uzima država prethodnog uobičajenog boravišta. Tromjesečno ažurirani podaci uzimaju se u obzir samo u pogledu podnositelja zahtjeva koji već nisu utvrđeni kao podnositelji zahtjeva koje bi se moglo premjestiti u skladu s člankom 5. stavkom 3. ove Odluke.”

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 20

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1.

Uredba (EU) br. 2015/1601

Članak 4. – stavak 3.a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

U članak 4. Odluke (EU) 2015/1601 umeće se sljedeći stavak 3.a:

Briše se.

„3a . U pogledu premještanja podnositelja zahtjeva iz stavka 1. točke (c), prihvata sirijskih državljana koji se nalaze u Turskoj na područje država članica u okviru nacionalnih ili multilateralnih programa zakonitog prihvata osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, osim programa preseljenja koji je predmet Zaključaka predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 20. srpnja 2015., podrazumijeva odgovarajuće smanjenje obveze dotične države članice.

Članak 10. primjenjuje se mutatis mutandis na svaki zakoniti prihvata koji podrazumijeva smanjenje obveze premještanja.

Za potrebe ovog stavka države članice svakog mjeseca izvješćuju Komisiju o broju zakonito prihvaćenih osoba te navode vrstu programa u okviru kojeg je prihvata izvršen te oblik zakonitog prihvata.”

Amandman 21

Prijedlog odluke

Članak 1. – stavak 1. – točka 1.a (nova)

Uredba (EU) br. 2015/1601

Članak 5. – stavak 2.

Present Text

Izmjena

2. Države članice u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navode broj podnositelja zahtjeva koji se mogu brzo premjestiti na njihovo državno područje i sve druge relevantne informacije.

1a. U članku 5. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navode broj podnositelja zahtjeva koji se mogu brzo premjestiti na njihovo državno područje i sve druge relevantne informacije. **Države članice do 31. prosinca 2016. stavljaju na raspolaganje najmanje jednu trećinu svojih mjesta za premještanje.”**

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 22**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 1.b (nova)**

Uredba (EU) br. 2015/1601

Članak 5. – stavak 4.

Tekst na snazi

4. Nakon što to odobri država članica premještanja, Italija i Grčka što je prije moguće, savjetujući se s EASO-om, donose odluku o premještanju svakog utvrđenog podnositelja zahtjeva u konkretnu državu članicu premještanja i obavješćuju podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 4. Država članica premještanja može odlučiti ne odobriti premještanje podnositelja zahtjeva samo ako za to postoje opravdani razlozi kako je navedeno u stavku 7. ovog članka.

Izmjena

1b. U članku 5. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Nakon što to odobri država članica premještanja, Italija i Grčka što je prije moguće, savjetujući se s EASO-om, donose odluku o premještanju svakog utvrđenog podnositelja zahtjeva u konkretnu državu članicu premještanja i obavješćuju podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 4. Država članica premještanja može odlučiti ne odobriti premještanje podnositelja zahtjeva samo ako za to postoje opravdani razlozi kako je navedeno u stavku 7. ovog članka. **Ako država članica premještanja ne odobri premještanje u roku od dva tjedna, smatrat će se da je ta država članica odobrila premještanje.**”

Amandman 23**Prijedlog odluke****Članak 1. – stavak 1. – točka 1.c (nova)**

Uredba (EU) br. 2015/1601

Članak 5. – stavak 10.

Tekst na snazi

10. Postupak premještanja predviđen ovim člankom dovršava se što je prije moguće, a najkasnije dva mjeseca od trenutka kada država članica premještanja uputi navod u skladu sa stavkom 2., **osim ako država članica premještanja odobri premještanje u skladu sa stavkom 4. manje od dva tjedna prije isteka tog dvomjesečnog razdoblja. U tom se slučaju rok za dovršenje postupka premještanja može produžiti za najviše dva dodatna tjedna. Osim toga,** navedeni se rok prema potrebi može produžiti **i za dodatna** četiri tjedna ako Italija ili Grčka dokažu objektivne praktične prepreke koje sprečavaju da se transfer dogodi.

Izmjena

1c. U članku 5. stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. Postupak premještanja predviđen ovim člankom dovršava se što je prije moguće, a najkasnije dva mjeseca od trenutka kada država članica premještanja uputi navod u skladu sa stavkom 2. Navedeni se rok prema potrebi može produžiti **za** četiri tjedna ako Italija ili Grčka dokažu objektivne praktične prepreke koje sprečavaju da se transfer dogodi.”

Četvrtak 15. rujna 2016.

P8_TA(2016)0355

Smjernice za politike zapošljavanja država članica *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2016. o prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica (COM(2016)0071 – C8-0098/2016 – 2016/0043(NLE))

(Savjetovanje)

(2018/C 204/43)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije Vijeću (COM(2016)0071),
 - uzimajući u obzir članak 148. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0098/2016),
 - uzimajući u obzir svoje stajalište od 8. srpnja 2015. o prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama politika zapošljavanja država članica ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0247/2016),
1. prihvaća prijedlog Komisije s izmjenama;
 2. poziva Komisiju da shodno tomu izmijeni svoj prijedlog u skladu s člankom 293. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 3. poziva Vijeće da ga obavijesti ako se namjerava udaljiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
 4. traži od Vijeća da se ponovno savjetuje s Parlamentom ako namjerava bitno izmijeniti prijedlog Komisije;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću i Komisiji.

Amandman 1

Prijedlog odluke

Uvodna izjava - 1. (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(-1) **Vijeće je svojom Odlukom (EU) 2015/1848 ^(1a) još jednom odlučilo ignorirati zakonodavnu rezoluciju Europskog parlamenta od 8. srpnja 2015. Pristup Vijeća nije u duhu Ugovora te se na taj način slabi suradnja institucija EU-a i pojačava „demokratski deficit” u pogledu građana Unije. Europski parlament izražava duboko žaljenje zbog pristupa Vijeća i ističe da bi se njegova zakonodavna rezolucija trebala uzeti u obzir.**

^(1a) **Odluka Vijeća (EU) 2015/1848 od 5. listopada 2015. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica za 2015. (SL L 268, 15.10.2015., str. 28.).**

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi od tog datuma, P8_TA(2015)0261.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 2
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 1.

Tekst koji je predložila Komisija

- (1) Člankom 145. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisuje se da države članice i Unija rade na razvoju usklađene strategije zapošljavanja te, posebice, na promicanju kvalificirane, obrazovane i prilagodljive radne snage i tržišta rada koja se mogu prilagoditi gospodarskim promjenama radi ostvarenja ciljeva utvrđenih u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).

Izmjena

- (1) Člankom 145. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisuje se da države članice i Unija rade na razvoju usklađene strategije zapošljavanja te, posebice, na promicanju kvalificirane, obrazovane i prilagodljive radne snage i tržišta rada koja se mogu prilagoditi gospodarskim promjenama radi ostvarenja ciljeva utvrđenih u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). ***U skladu s člancima 9. i 10. UFEU-a, Unija pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti mora osigurati uključivo i integrirano tržište rada koje može odgovoriti na ozbiljan utjecaj nezaposlenosti i zajamčiti visoku razinu zaposlenosti, pristojne uvjete rada diljem Unije, uključujući primjerene plaće, te zajamčiti primjerenu socijalnu zaštitu u skladu s propisima o radu, kolektivnim pregovorima i načelom supsidijarnosti, kao i visoku razinu obrazovanja i osposobljavanja, te se boriti protiv diskriminacije na temelju spola, rase, etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.***

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 3
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija

- (2) Strategijom Europa 2020., koju je predložila Europska komisija, **omogućuje** se Uniji da svoje gospodarstvo usmjeri prema pametnom, održivom i uključivom rastu koji prate visoke razine zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije. **Pet glavnih ciljeva, koji su obuhvaćeni relevantnim smjernicama, zajednički su ciljevi s pomoću kojih se usmjerava djelovanje država članica te kojima se uzimaju u obzir njihova početna stanja i nacionalne okolnosti te stanje i okolnosti Unije.** Europska strategija zapošljavanja ima ključnu ulogu u provedbi ciljeva zapošljavanja i tržišta rada u okviru nove strategije.

Izmjena

- (2) Strategijom Europa 2020., koju je predložila Europska komisija (Europa 2020.), Uniji **bi se trebalo omogućiti** da svoje gospodarstvo usmjeri prema pametnom, održivom i uključivom rastu koji prate visoke razine zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije. **Uniji su potrebne holističke politike i javna ulaganja usmjereni na borbu protiv nezaposlenosti i siromaštva. U tom smislu dosadašnja kretanja pokazatelja zapošljavanja i socijalnih pokazatelja Europe 2020. duboko zabrinjavaju s obzirom na to da se broj osoba kojima prijeti siromaštvo i socijalna isključenost povećao za pet milijuna umjesto da se smanji i da se stopa zaposlenosti u nekim zemljama još nije vratila na razine prije krize te je u nekim državama članicama stopa mladih koji su nezaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja (NEET) viša od 20 %, a stopa ranog napuštanja školovanja dosegla je 23 %.** Europska strategija zapošljavanja ima ključnu ulogu u provedbi ciljeva zapošljavanja, **socijalne uključenosti** i tržišta rada u okviru nove strategije. **Međutim, ti ciljevi nisu ostvareni te države članice moraju uložiti dodatne snažne napore kako bi postigle očekivane rezultate. Ostvarivanje ciljeva Europe 2020. na području zapošljavanja i na socijalnom području i dalje mora biti ključni cilj politika zapošljavanja država članica.**

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 4
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

- (3) Integrirane smjernice u skladu **su** sa zaključcima Europskog vijeća. Njima se državama članicama daju precizne smjernice za utvrđivanje nacionalnih programa reformi i provedbu reformi, odražavajući međuovisnost te u skladu s Paktom o stabilnosti i rastu. Smjernice za zapošljavanje **trebale** bi biti osnova za pojedinačne preporuke koje Vijeće može uputiti državama članicama u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a **usporedno** s pojedinačnim preporukama upućenima državama članicama u skladu s člankom 121. stavkom 2. **tog Ugovora**. Smjernice za zapošljavanje **trebale** bi **biti** i osnova za izradu Zajedničkog izvješća o zapošljavanju koje Vijeće i Komisija svake godine šalju Europskom vijeću.

Izmjena

- (3) Integrirane smjernice **trebaju biti** u skladu sa zaključcima Europskog vijeća. Njima se državama članicama daju precizne smjernice za utvrđivanje nacionalnih programa reformi i provedbu reformi, odražavajući međuovisnost te u skladu s Paktom o stabilnosti i rastu. Smjernice za zapošljavanje **trebalo** bi **uzeti u obzir** za pojedinačne preporuke koje Vijeće može uputiti državama članicama u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a **na način koji je uravnotežen** s pojedinačnim preporukama upućenima državama članicama u skladu s člankom 121. stavkom 2. **UFEU-a. U preporukama po državama članicama trebalo bi voditi računa ne samo o ekonomskim pokazateljima, već i, prema potrebi, o pokazateljima zapošljavanja i socijalnim pokazateljima, uz ex ante ocjenu reformi koje je potrebno provesti i njihovog utjecaja na građane.** Smjernice za zapošljavanje **trebalo** bi **utvrditi u bliskoj suradnji s Europskim parlamentom** te bi **one trebale biti** osnova za izradu Zajedničkog izvješća o zapošljavanju koje Vijeće i Komisija svake godine šalju Europskom vijeću. **Tri su pokazatelja zapošljavanja – stopa aktivnosti, nezaposlenost mladih i dugotrajna nezaposlenost – nedavno uključena u postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže te je Europski parlament u svojoj rezoluciji od 25. veljače 2016. ^(1a) pozvao relevantne države članice da na osnovi tih pokazatelja provedu dubinsku analizu na temelju čijih se rezultata mogu predložiti i provesti daljnje gospodarske i socijalne reforme te reforme tržišta rada.**

^(1a) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0058.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 5
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

- (4) Pregledom nacionalnih programa reformi država članica sadržanim u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju pokazalo se da bi države članice trebale nastaviti poduzimati sve moguće mjere u prioritetnim područjima povećanja sudjelovanja na tržištu rada i smanjenja strukturne nezaposlenosti, razvijanja kvalificirane radne snage **pri čemu se uzimaju u obzir** potrebe tržišta rada, promicanja **kvalitete** radnih mjesta i cjeloživotnog učenja, poboljšanja učinka sustava obrazovanja i osposobljavanja na svim razinama te povećanja broja sudionika u visokoškolskom obrazovanju, promicanja socijalne uključenosti i suzbijanja siromaštva.

Izmjena

- (4) Pregledom nacionalnih programa reformi država članica sadržanim u Zajedničkom izvješću o zapošljavanju pokazalo se da bi države članice trebale **uzeti u obzir preporuke Europskog parlamenta o godišnjem pregledu rasta, preporuke po državama članicama i smjernice za zapošljavanje te bi trebale** nastaviti poduzimati sve moguće mjere u prioritetnim područjima povećanja sudjelovanja na tržištu rada i smanjenja strukturne nezaposlenosti **otvaranjem radnih mjesta, podupiranja funkcionalnog, dinamičnog i uključivog tržišta rada**, razvijanja kvalificirane radne snage **koja može odgovoriti na** potrebe tržišta rada, promicanja **pristojnih** radnih mjesta i cjeloživotnog učenja, poboljšanja učinka sustava obrazovanja i osposobljavanja na svim razinama te povećanja broja sudionika u visokoškolskom obrazovanju, promicanja socijalne uključenosti i **uravnoteženja potreba vezanih uz obitelj i profesionalni život, borbe protiv bilo kakvog oblika diskriminacije te** suzbijanja siromaštva, **osobito siromaštva djece, kao i unapređenja mogućnosti stanovništva koje je sve starije.**

Amandman 6
Prijedlog odluke
Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- (6.a) **120 milijuna građana Unije, približno 25 %, izloženo je riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. U toj je kriznoj situaciji, koju između ostalog karakterizira konstantno visok broj građana Unije koji nisu zaposleni, nužno da Komisija donese mjere kojima će potaknuti države članice da razviju nacionalne sustave minimalnog dohotka kako bi im se zajamčili pristojni životni uvjeti.**

Izmjena

Četvrtak 15. rujna 2016.

Amandman 7
Prijedlog odluke
Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Smjernice za politike zapošljavanja država članica kako su utvrđene u Prilogu **Odluci Vijeća od 5. listopada 2015. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica** ⁽⁴⁾ **važeće su i za 2016.** te ih države članice uzimaju u obzir u svojim politikama zapošljavanja.

⁽⁴⁾ **Odluka Vijeća (EU) 2015/1848 od 5. listopada 2015. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica (SL L 268, 15.10.2015., str. 28.).**

Izmjena

Ovime se donose smjernice za politike zapošljavanja država članica, kako su utvrđene u Prilogu. Države članice u svojim politikama zapošljavanja **i programima reformi** uzimaju u obzir **te smjernice, o čemu se izvješćuje u skladu s člankom 148. stavkom 3. UFEU-a.**

Amandman 8
Prijedlog odluke
Prilog (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Smjernica 5.: Povećanje potražnje za radnom snagom

Države članice trebale bi se, u suradnji s regionalnim i lokalnim vlastima, na učinkovit i brz način uhvatiti u koštac s ozbiljnim pitanjem nezaposlenosti te olakšati stvaranje održivih i kvalitetnih radnih mjesta i u to ulagati, pozabaviti se pitanjem pristupa za rizične skupine i smanjivati prepreke zapošljavanju za poduzeća u pogledu različitih razina vještina i sektora tržišta rada, uključujući smanjenjem birokracije, poštujući istodobno norme na području rada i socijalne norme, promicati poduzetništvo mladih te posebno podupirati osnivanje i rast mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća kako bi se povećala stopa zaposlenosti žena i muškaraca. Države članice trebale bi, između ostalog, aktivno promicati sektor zelenih, bijelih i plavih radnih mjesta i socijalno gospodarstvo te poticati socijalne inovacije.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Porezno opterećenje trebalo bi preusmjeriti s rada na druge izvore oporezivanja kojima se u manjoj mjeri ometaju zapošljavanje i rast, a štite se prihodi kako bi se osigurali rashodi za primjerenu socijalnu zaštitu i troškove usmjerene na javna ulaganja, inovacije i stvaranje radnih mjesta. Smanjenje oporezivanja rada trebalo bi usmjeriti na bitne komponente poreznog opterećenja, na smanjenje diskriminacije i na uklanjanje prepreka sudjelovanju na tržištu rada i odvratajućih faktora sudjelovanja na tržištu rada, posebno za osobe s invaliditetom i one koji su najudaljeniji od tržišta rada, u skladu s postojećim normama na području rada.

Politike kojima se osigurava da plaće predstavljaju odgovarajući dohodak za život i dalje su važne za stvaranje radnih mjesta i smanjenje siromaštva u Uniji. Države članice stoga bi zajedno sa socijalnim partnerima trebale poštovati i poticati mehanizme određivanja plaća kojima se omogućuje prilagodba stvarnih plaća razvoju produktivnosti, što bi pomoglo u ispravljanju bivših razlika bez povećavanja deflacijskog pritiska. Tim bi se mehanizmima trebali osigurati odgovarajući resursi za zadovoljenje osnovnih potreba, uzimajući u obzir pokazatelje siromaštva specifične za svaku državu članicu. Pritom bi na odgovarajući način trebalo ocijeniti razlike u vještinama i lokalnim uvjetima na tržištu rada u cilju osiguravanja zadovoljavajućih plaća u cijeloj Uniji. Pri određivanju minimalnih plaća u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom, države članice i socijalni partneri trebali bi osigurati da su one prikladne i voditi računa o njihovom učinku na siromaštvo zaposlenih, dohodak kućanstava, ukupnu potražnju, stvaranje radnih mjesta i konkurentnost.

Države članice trebale bi smanjiti birokraciju kako bi se smanjilo opterećenje za mala i srednja poduzeća jer ona znatno doprinose stvaranju radnih mjesta.

Smjernica 6.: Povećanje ponude radne snage i radnih vještina

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice trebale bi odgovarajućom ponudom relevantnih znanja i vještina, koji su svima na raspolaganju i svima dostupni, promicati održivu produktivnost i kvalitetnu zapošljivost. Poseban naglasak trebao bi se staviti na zdravstvenu zaštitu, socijalne i prometne službe koje se suočavaju ili će se srednjoročno gledano suočiti s manjkom osoblja. Države članice trebale bi izvršiti učinkovita ulaganja u visokokvalitetno i uključivo obrazovanje od rane dobi i sustave strukovnog osposobljavanja uz poboljšanje učinkovitosti i djelotvornosti radi podizanja razine znanja i vještina radne snage, uz povećanje raznolikosti vještina, kako bi joj se omogućilo da bolje predvidi i ispunji potrebe dinamičnih tržišta rada koja se sve brže mijenjaju u gospodarstvu koje se sve više digitalizira. U tom bi se smislu u obzir trebala uzeti činjenica da „meke vještine” poput komunikacijskih vještina postaju sve važnije za veliki broj radnih mjesta.

Države članice trebale bi promicati poduzetništvo kod mladih tako da, između ostalog, uvedu izborne tečajeve iz poduzetništva i potiču osnivanje studentskih i đачkih poduzeća u srednjim školama i na fakultetima. Države članice bi u suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima trebale povećati napore kako bi spriječile mlade da odustaju od školovanja i kako bi zajamčile lakši prijelaz s obrazovanja i osposobljavanja na tržište rada, poboljšale pristup kvalitetnom obrazovanju odraslih za sve, a posebno vodeći računa o visokorizičnim skupinama i njihovim potrebama te kako bi uklonile prepreke u tom pogledu, uz omogućavanje prekvalificiranja u slučaju da je zbog gubitka radnog mjesta i promjena na tržištu rada potrebno njihovo ponovno uključivanje u tržište. Istovremeno, države članice trebale bi provoditi strategije aktivnog starenja kako bi omogućile zdravi radni vijek do stvarne dobi za umirovljenje.

Uz jamčenje odgovarajuće razine vještina potrebnih na tržištu rada koje se neprekidno mijenja i uz podupiranje obrazovanja i osposobljavanja te programa za obrazovanje odraslih, države članice trebale bi voditi računa o tome da su potrebna i radna mjesta za niskokvalificirane radnike te da su mogućnosti za zapošljavanje bolje za visokokvalificirane radnike, nego za one sa srednjim ili niskim kvalifikacijama.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Pristup povoljnim i kvalitetnim ustanovama ranog odgoja i obrazovanja trebao bi biti prioritet za sveobuhvatnu politiku i ulaganje uz mjere za podršku i usklađivanje za obitelji i roditelje koje će pomoći roditeljima da pronađu ravnotežu između poslovnog i obiteljskog života, što će pridonijeti sprečavanju ranog napuštanja školovanja te poboljšati izgled mladih na tržištu rada.

Problem nezaposlenosti, a posebno dugotrajne nezaposlenosti i regionalne visoke nezaposlenosti trebalo bi riješiti učinkovito i brzo, te spriječiti taj problem kombinacijom mjera sa strane ponude i potražnje. Problem dugotrajno nezaposlenih osoba i neusklađenosti između postojećih i traženih vještina te zastarjelost kvalifikacija trebalo bi riješiti sveobuhvatnim strategijama koje se međusobno jačaju, uključujući pružanje aktivne podrške na temelju pojedinačnih potreba te odgovarajućih oblika socijalne zaštite dugotrajno nezaposlenim osobama kako bi se mogle informirati i odgovorno ponovno uključiti u tržište rada. Na sveobuhvatan način trebalo bi razmotriti pitanje nezaposlenosti mladih uz pomoć cjelovite strategije za zapošljavanje mladih. To uključuje ulaganja u sektore u kojima se mogu otvoriti kvalitetna radna mjesta za mlade i opremanje relevantnih aktera, kao što su službe za potporu mladima, ustanove za obrazovanje i osposobljavanje, organizacije mladih i javne službe zapošljavanja, potrebnim sredstvima kako bi redovito i dosljedno mogli provoditi svoje nacionalne planove provedbe Jamstava za mlade, ali i brzo korištenje resursa dodijeljenih državama članicama. Pristup financiranju za osobe koje odluče postati poduzetnici treba biti omogućen uz pomoć šire dostupnosti informacija, smanjenja prekomjerne birokracije i mogućnosti da se nekoliko mjesečnih naknada za nezaposlene pretvori u unaprijed isplaćenu novčanu potporu za otvaranje poduzeća nakon dostavljanja poslovnog plana i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

Države članice trebale bi uzeti u obzir lokalne i regionalne razlike pri sastavljanju i provedbi mjera protiv nezaposlenosti te bi trebale surađivati s lokalnim službama za zapošljavanje.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Trebalo bi razmotriti strukturne slabosti u sustavima obrazovanja i osposobljavanja kako bi se osigurali kvalitetni rezultati učenja i spriječilo rano napuštanje školovanja, te kako bi se promicalo sveobuhvatno i visokokvalitetno obrazovanje od najosnovnijih stupnjeva naviše. To zahtijeva fleksibilne obrazovne sustave u kojima je fokus stavljen na praksu. Države članice bi u suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima trebale povećati kvalitetu razine obrazovanja tako što će ga učiniti dostupnim svima, uspostaviti i poboljšati sustave dualnog obrazovanja, prilagođene svojim potrebama, nadograditi stručno osposobljavanje i postojeće okvire kao što je Europass i zajamčiti, po potrebi, odgovarajuće prekvalifikacije i priznavanje vještina stečenih izvan službenog obrazovnog sustava. Potrebno je ojačati povezanost obrazovanja i tržišta rada te se istovremeno pobrinuti za to da se dovoljno širokim obrazovanjem ljudima omogući postavljanje temelja za cjelovitu životnu zapošljivost.

Države članice trebale bi približiti svoje sustave osposobljavanja tržištu rada kako bi omogućile jednostavniji prijelaz s osposobljavanja na zapošljavanje. Posebno u kontekstu digitalizacije i novih tehnologija, nužna su „zelena” radna mjesta i zdravstvena skrb.

Diskriminaciju na tržištu rada, kao i u vezi s pristupom tržištu rada, potrebno je dodatno smanjiti, posebno u slučaju skupina koje se suočavaju s diskriminacijom ili isključenosti, kao što su žene, stariji radnici, mladi, osobe s invaliditetom i zakoniti migranti. Mora se osigurati rodna jednakost na tržištu, uključujući jednakost plaća, kao i pristup povoljnim i kvalitetnim ustanovama ranog odgoja i obrazovanja te fleksibilnost koja je potrebna kako bi se spriječilo isključivanje onih koji su zbog obiteljskih obveza, kao što je uloga njegovatelja u obitelji, morali napraviti pauzu u karijeri. U tom bi smislu države članice trebale odblokirati direktivu o ženama na čelnim pozicijama.

U tom bi pogledu države članice trebale uzeti u obzir činjenicu da je broj mladih koji nisu zaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja (NEET-ovi) veći kada je riječ o ženama nego muškarcima te da je fenomen NEET-ova u prvom redu posljedica povećanja nezaposlenosti mladih, ali i neaktivnosti koja je rezultat nedovoljnog obrazovanja.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice trebale bi u potpunosti te učinkovito i djelotvorno koristiti potporu Europskog socijalnog fonda te drugih fondova Unije kako bi suzbile siromaštvo, unaprijedile kvalitetno zapošljavanje, socijalnu uključenost, obrazovni sustav, javnu upravu i javne službe. Trebalo bi mobilizirati i Europski fond za strateška ulaganja i njegove platforme za ulaganja kako bi se zajamčilo otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i osposobljavanje radnika koji bi tako stekli vještine potrebne u situaciji u kojoj Unija prelazi na održiv model rasta.

Smjernica 7.: Poboljšanje funkcioniranja tržišta rada

Države članice trebale bi smanjiti rascjepkanost tržišta rada tako da se suprotstave nesigurnoj i nedovoljnoj zaposlenosti, neprijavljenom radu i ugovorima bez radnog vremena. Propisima o zaštiti prava radnika te ustanovama u tom području trebalo bi se osigurati prikladno okruženje za zapošljavanje uz ponudu primjerenih razina zaštite zaposlenih te tražitelja zaposlenja ili osoba zaposlenih na ugovor o privremenom radu, na ugovor na nepuno radno vrijeme i zaposlenika s netipičnim ugovorima ili samostalno zaposlenih osoba, na način da se aktivno uključe socijalni partneri i potiče kolektivno pregovaranje. Trebalo bi osigurati kvalitetno zapošljavanje za sve u smislu društveno-ekonomske sigurnosti, dugotrajnosti, primjerenih plaća, prava na radu, zadovoljavajućih uvjeta na radnom mjestu (uključujući zdravlje i sigurnost), zaštite u području socijalnog osiguranja, jednakosti spolova, obrazovanja i prilika za osposobljavanje. Stoga je potrebno poticati ulazak mladih na tržište rada, ponovno uključivanje dugotrajno nezaposlenih osoba te ravnotežu između poslovnog i privatnog života, uz omogućavanje cjenovno pristupačne skrbi i moderniziranje organizacije rada. Uzlazno približavanje u pogledu radnih uvjeta trebalo bi se poticati u cijeloj Uniji.

Pristupom tržištu rada trebalo bi otvoriti vrata poduzetništvu, otvaranju održivih radnih mjesta u svim sektorima, uključujući zelena radna mjesta, te socijalnoj skrbi i inovacijama, kako bi se na najbolji način iskoristile vještine radnika, omogućio im se cjeloživotni razvoj i kako bi se poticale inovacije za koje su zaslužni zaposlenici.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice bi u osmišljavanju i provedbi relevantnih reformi i politika trebale usko surađivati s nacionalnim parlamentima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva te regionalnim i lokalnim vlastima, u skladu s načelom partnerstva i nacionalnim praksama, podupirući pritom poboljšanje funkcioniranja i učinkovitosti socijalnog dijaloga na nacionalnoj razini, posebno u onim državama koje se bore s deflacijom plaća uzrokovanom nedavnom deregulacijom tržišta rada i nedostacima kolektivnog pregovaranja.

Države članice trebale bi zajamčiti osnovne standarde kvalitete aktivnih politika tržišta rada tako da poboljšaju njihovu usmjerenost, područje koje pokrivaju i međudjelovanje s popratnim mjerama, kao što je socijalno osiguranje, te unaprijede način uključivanja korisnika. Tim bi se politikama trebalo nastojati poboljšati pristup tržištu rada, ojačati kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog te podupirati održive prelaskе na tržištu rada, pri čemu bi visokokvalificirane javne službe zapošljavanja trebale pružati podršku usklađenu s pojedinačnim potrebama te provoditi sustave mjerenja rezultata. Države članice također bi ulaganjem u ljudski kapital trebale osigurati da se njihovim sustavima socijalne zaštite učinkovito aktiviraju i osposobe osobe koje mogu sudjelovati na tržištu rada, zaštite osobe koje su (privremeno) isključene s tržišta rada i/ili nisu sposobne u njemu sudjelovati, te pojedince pripremi za moguće rizike i promjenjive ekonomske i socijalne uvjete. Države članice bi kao jednu od mogućih mjera za smanjenje siromaštva, te u skladu s nacionalnom praksom, trebale uvesti minimalni prihod koji je razmjernan njihovoj konkretnoj društveno-ekonomskoj situaciji. Države članice trebale bi promicati uključiva tržišta rada otvorena svima te provoditi učinkovite mjere protiv diskriminacije.

Trebalo bi osigurati mobilnost radnika kao temeljno pravo i stvar slobodnog izbora, s ciljem iskorištavanja punog potencijala europskog tržišta rada, među ostalim povećanjem prenosivosti mirovina i učinkovitim priznavanjem kvalifikacija i vještina te eliminiranjem birokracije i drugih postojećih prepreka. Države članice istodobno bi se trebale uhvatiti u koštac s jezičnim barijerama te u tom pogledu poboljšati sustave osposobljavanja. Države članice bi se također trebale učinkovito koristiti mrežom EURES kako bi potaknule mobilnost radnika. U regijama koje radnici napuštaju trebalo bi se poticati ulaganje kako bi se smanjio „odljev mozgova” i potaknuo povratak radnika.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Smjernica 8.: Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti sustava obrazovanja i osposobljavanja na svim razinama.

Države članice trebale bi kao prioritet postaviti dostupnost ustanova odgoja i pristupačnog i kvalitetnog ranog obrazovanja jer one predstavljaju važne mjere potpore za aktere na tržištu rada te pridonose povećanju ukupne stope zaposlenosti, istodobno podržavajući osobe u izvršavanju njihovih obveza. Države članice trebale bi odrediti sveobuhvatnu politiku i ulaganja koji su potrebni kako bi se poboljšale mjere za podršku i usklađivanje za obitelji i roditelje, koje će pomoći roditeljima da pronađu ravnotežu između privatnog i poslovnog života, a što će pridonijeti sprečavanju ranog napuštanja školovanja te poboljšati izgled mladih na tržištu rada.

Smjernica 9.: Osiguravanje socijalne pravednosti, suzbijanje siromaštva i promicanje jednakih mogućnosti

Države članice bi u suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima trebale unaprijediti svoje sustave socijalne zaštite jamčenjem osnovnih standarda kako bi pružile učinkovitu, djelotvornu i održivu zaštitu tijekom svih faza ljudskog života, osiguravajući dostojanstven život, solidarnost, pristup socijalnoj zaštiti, potpuno poštovanje socijalnih prava i pravednost te rješavajući pitanja nejednakosti, kao i jamčeći uključenost u cilju suzbijanja siromaštva, pogotovo kada je riječ o osobama koje su isključene iz tržišta rada i osjetljivijim skupinama. Postoji potreba za pojednostavljenim, bolje usmjerenim i ambicioznijim socijalnim politikama uključujući povoljnu i kvalitetnu dječju skrb i obrazovanje, djelotvorne službe za osposobljavanje i pomoć pri traženju posla, potpore za stanovanje i visokokvalitetne usluge zdravstvene skrbi dostupne svima, pristup osnovnim uslugama poput bankovnog računa i interneta, kao i za djelovanjem u cilju sprečavanja ranog napuštanja školovanja i borbe protiv ekstremnog siromaštva, socijalne isključenosti te, općenito, svih oblika siromaštva. Odlučno je djelovanje nužno osobito u slučaju siromaštva djece.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

U tu svrhu trebalo bi se koristiti nizom instrumenata koji se međusobno upotpunjuju, među ostalim uključivanje na tržište rada u okviru kojeg se pružaju usluge i novčane potpore u skladu s pojedinačnim potrebama. U tom smislu, na svakoj je državi članici da odredi razine minimalnog dohotka u skladu s nacionalnom praksom i razmjerno konkretnoj društveno-ekonomskoj situaciji dotične države članice. Sustave socijalne zaštite trebalo bi osmisliti tako da se svim osobama, bez diskriminacije, olakšava pristup i korištenje tim sustavom, da se podupiru ulaganja u ljudski kapital i pomaže u sprečavanju, smanjenju i zaštiti od siromaštva i socijalne isključenosti, kao i od drugih rizika poput problema sa zdravljem ili gubitka radnog mjesta. Posebna pozornost trebala bi se posvetiti djeci koja žive u siromaštvu zbog dugotrajne nezaposlenosti roditelja.

Mirovinske bi sustave trebalo strukturirati na način da se jačanjem mirovinskih programa zajamči njihova održivost, sigurnost i prikladnost za žene i muškarce u cilju ostvarivanja prihvatljivih mirovina koje omogućuju barem zadržavanje iznad granice siromaštva. Mirovinskim se sustavom treba omogućiti konsolidacija, daljnji razvoj i unapređenje triju stupova sustava mirovinske štednje. Povezivanje dobi za umirovljenje s očekivanim životnim vijekom nije jedino sredstvo kojim se može odgovoriti na izazove u vezi sa starenjem. Reforme mirovinskih sustava trebale bi također, između ostalog, odražavati trendove na tržištu rada, natalitet, demografsku situaciju, situaciju u vezi sa zdravljem i blagostanjem, uvjete rada i stopu ekonomske ovisnosti. Najbolji način za odgovaranje na izazove u vezi sa starenjem je povećanje ukupne stope zaposlenosti, uzimajući kao temelj, između ostalog, socijalna ulaganja u aktivno starenje.

Države članice trebale bi poboljšati kvalitetu, cjenovnu pristupačnost, dostupnost, djelotvornost i učinkovitost sustava zdravstvene i dugoročne skrbi te usluga socijalne skrbi, kao i prihvatljive uvjete rada u povezanim sektorima, uz očuvanje financijske održivosti tih sustava unapređenjem financiranja temeljenog na solidarnosti.

Države članice trebale bi u potpunosti koristiti potporu Europskog socijalnog fonda te drugih fondova Unije u borbi protiv siromaštva, socijalne isključenosti i diskriminacije, poboljšati dostupnost za osobe s invaliditetom, poticati jednakost između žena i muškaraca i unaprijediti javnu upravu.

Četvrtak 15. rujna 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Glavnim ciljevima strategije Europa 2020. na temelju kojih države članice određuju svoje nacionalne ciljeve, uzimajući u obzir svoje polazne situacije i nacionalne okolnosti, želi se podići stopa zaposlenosti za žene i muškarce od 20 do 64 godine na 75 % do 2020.; smanjiti stopa napuštanja školovanja na manje od 10 %; povećati udio stanovništva u dobi između 30 i 34 godine sa završenim visokoškolskim ili jednakovrijednim obrazovanjem na najmanje 40 %; i promicati socijalnu uključenost, posebno smanjenjem siromaštva na način da se ukloni rizik od siromaštva i isključenosti za najmanje 20 milijuna ljudi ^(1a).

^(1a) Populacija je definirana kao broj ljudi kojima prijete siromaštvo i isključenost na što upućuju tri pokazatelja (rizik od siromaštva; materijalna oskudica; kućanstva bez zaposlenih), a države članice imaju slobodu određivanja svojih nacionalnih ciljeva na temelju najprikladnijih pokazatelja, uzimajući u obzir svoje nacionalne okolnosti i prioritete.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR